

**TC
EGE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
Tarih Anabilim Dalı**

**141 NUMARALI MÜHİMME DEFTERİ
(H. 1148)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

125235

**İlker KÜLBİLGE
Tezi Hazırlayan**

125235

**Prof.Dr. Necmi ÜLKER
Danışman**

İZMİR-2002

Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne sunduğum 141
NUMARALI MÜHİMME DEFTERİ (H. 1148) adlı yüksek lisans tezinin tarafımdan
bilimsel ahlak ve normlara uygun bir şekilde hazırlandığını, tezimde yararlandığım
kaynakları bibliyografyada ve dipnotlarda gösterdiğimi onurumla doğrularım.

15.3.2002

İlker KÜLBİLGE

YÜKSEK LİSANS SINAV TUTANAĞI (I)

30/IV/2002 günü, saat 13.⁰⁰ da .....TARİH.....anabilim dalı
yüksek lisans öğrencisi ..İLKER...KULBİLGE..... tez savunma sınavını
yapmak üzere toplanan jürimiz, adı geçeni ...4.5.11K... süren sınava tabi tutmuş
ve sonuçta adayın hazırlamış olduğu,

“...141...NUMARALI...MÜHİMME...DEFTERİ...(H...1148...).....
.....” başlıklı tezini oybirliğiyle/oyçokluğuyla
başarılı bulmuştur.

DANIŞMAN ^{ör}

Nazmi Ülker

Prof. Dr. Nazmi ÜLKER

ÜYE

ÜYE

Prof. Dr. Akif ERDOĞRULI

Akif Erdoğan

Yrd. Doç. Dr. Turan GÖKÇE

Turan Gökçe

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	5
GİRİŞ.....	6
A)Divânı Hümâyun.....	6
B)MühimmeKalemi.....	10
C)Genel olarak Mühimme Defterleri.....	11
LBÖLÜM:	
A-141 Numaralı Mühimme Defterinin Genel Özellikleri.....	17
I-Fiziki Özellikleri.....	17
II- Diplomatik ve Teknik özellikleri.....	18
III-Diğer Özellikleri.....	22
B-Muhteva özellikleri.....	23
Konularına göre hükümler.....	23
1) Tevcihat,atama,azl etme ile ilgili hükümler.....	24
2) Eşkıyalık ile ilgili hükümler.....	26
3) Hazariyye ile ilgili hükümler.....	28
4) Sefer işleri ve asker yazma ile ilgili hükümler.....	29
5) Siyasi ve askeri suçlar ve anlaşmazlıklar ile ilgili hükümler.....	30
6) Aşiretler ile ilgili hükümler.....	30
7) İstanbul ile ilgili hükümler.....	32
8) Donanma ile ilgili hükümler.....	33
SONUÇ.....	35
KAYNAKÇA.....	37
İNDEKSLER	
Resmi Görevler/görevliler.....	39
Millet/Topluluk/Aşiret.....	45
Şahıs İsimleri.....	47
Yer İsimleri.....	58
Hükümlerin Kronolojik Listesi.....	70

II. BÖLÜM:

Hükümlerin Özetleri.....79

III. BÖLÜM:

141 Numaralı Mühimme Defteri'nin Yeni Harflere

Çevirisi.....123

IV. BÖLÜM:

141 Numaralı Mühimme Defteri'ndeki Belgeler.....353

ÖNSÖZ

Osmanlı Devleti'nde devlet işlerinin görüşülüp karara bağlandığı yer “*Divân-ı Hümâyûn*” dur. Burada alınan kararların kaydedildiği “*Mühimme Defterleri*”, Osmanlı Devleti'nin merkez ve taşra teşkilatına ait önemli bilgileri içermektedir.

İncelediğimiz 141 Numaralı Mühimme Defteri, Hicri 1148(1735-1736) yılını kapsamaktadır. Bu defterde, VXIII. yüzyılın ilk yarısında Osmanlı Devleti'ne ait iktisadi, sosyal, askeri ve idari konularla ilgili hükümler yer almaktadır.

Çalışmamız dört ana bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde 141 Numaralı Mühimme Defteri'nin değerlendirilmesi yapılmıştır. Bu değerlendirme yapılırken şekil ve içerik özellikleri dikkate alınmıştır. Şekil özelliklerinde defterin fiziki, diplomatik, teknik özellikleri ve zamanı hakkında bilgiler verilmiştir. İçerik özellikleri anlatılırken hükümler konularına göre sınıflandırılarak değerlendirilmiştir. İkinci bölümde araştırmacılara kolaylık sağlaması amacıyla hükümlerin özetlerine yer verilmiştir. Üçüncü bölümde ise 141 Numaralı Mühimme Defteri'nin yeni harflere çevirisi yer almaktadır. Dördüncü bölümde transkrip edilen belgelerin fotokopisi teze eklenmiştir.

Bu tez konusunu seçmemdeki amaç, Osmanlı Devleti'nin iç ve dış meselelerine ait siyasi, idari, askeri, sosyal ve iktisadi alanlardaki önemli kararları içeren Mühimme Defterlerinden 141 Numaralı Mühimme Defteri'ni yeni harflere çevirip değerlendirmek, tarih bilimine katkıda bulunmaktır.

Bu çalışmada yardımlarını esirgemeyen değerli danışmanım ve hocam Prof. Dr. Necmi ÜLKER'e, yetişmem ve bugünlere gelmem için hiçbir desteğini esirgemeyen değerli hocam Prof. Dr. İsmail AKA'ya, ve Prof. Dr. Mehmet Akif ERDOĞRU'ya teşekkürü bir borç bilirim.

İlker KÜLBİLGE

GİRİŞ

A) Divân-ı Hümâyun

TANIM

Divân, Osmanlılardan evvel basit şekilde İslam devletlerinde ve daha gelişmiş halde Büyük Selçuklular ve Anadolu Selçukluları gibi Türk-İslam devletlerinde de mevcuttu. Kendilerinden evvelki Türk-İslam devletlerinin siyasi geleneklerini değerlendiren Osmanlılar bu kurumu en gelişmiş formuna kavuşturmuşlardır.¹ Divân-ı hümâyun, devletin iç ve dış siyasetinin, sosyal, askeri, mali ve hukuki problemlerinin görüşülüp karara bağlandığı (bugünkü manasıyla) bakanlar kuruluna benzeyen devletin en yüksek ve yetkili siyasi organıdır.²

TARİHSEL GELİŞİMİ

Osman Bey döneminde basit şekilde yer alan Divân-ı hümâyun Orhan bey döneminde vezirliğin ihdası ile birlikte gelişmeye başlamıştır. I. Murad döneminde askeri yetkilerin Vezir Çandarlı Kara Halil Hayreddin'de toplanması Divânın siyasi ağırlığını artıracaktır. Devletin topraklarını genişletmesinin daha gelişmiş bir bürokratik yapıyı gerektirmesi böyle bir yapıyı kurup kontrol edecek yegane organ olan Divânın gelişmesine ve gücünü artırmasına yolaçmıştır. II. Murad dönemine gelindiğinde Divân-ı hümâyun artık düzenli olarak toplanan ve teşrifat kuralları olan bir organdır. II. Mehmed'in divanda yer alacak üyeleri askeri-kul sınıfından seçerek Divânın üzerinde hakimiyet kurmaya çalışması Divânın ne oranda güçlendiği ve etkili bir kurum haline geldiğini göstermesi bakımından önemli bir noktadır. Divân I. Süleyman döneminde en olgun ve gelişkin yapısına kavuşmuştur. I. Süleyman'ın gerekmedikçe Divân toplantılarına katılmaması ve Divânın işlerine karışmaması Divân-ı hümâyunun ilerki yıllarda daha etkin bir kurum olmasının önünü açan

¹ Ahmet Mumcu, *Divan-ı hümâyun*, TDVİA, İstanbul 1999, C. IX, 43).

² İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Devletinin Merkez ve Bahriye Teşkilatı*, Ank. 1948, 1; A. Mumcu, a.g.m., 430; Ahmed Mumcu, *Hukuksal ve Siyasal Bir Karar Organı Olarak Divan-ı Hümâyun*, Ank. 1976, 72.

gelişmelerden biridir. Onyedinci yüzyıl ortaları ise Vezir-i azam divanının Divân-ı hümayunun fonksiyonlarını üstüne alması sürecinin başlangıcını oluşturmaktadır. Bu süreç yaklaşık 100 yıl sonra 18. yy'ın ortalarında tamamlandığında vezir-i azam divanı artık devlet işlerine tamamen hakim olmuş vaziyettedir¹.

TOPLANDIĞI YER

Divân padişahın adına çalıştığı için padişahın bulunduğu yerde toplanırdı. Fakat Divân-ı hümayunun başkanı olan ve devlet işlerini padişah adına yürütme yetkisini taşıyan vezir-i azam seferde bulunursa Divân onun yanında toplanırdı².

TÜRLERİ

Üç tür divan vardı; muayyen günlerde mutad üzere toplanan “Alelade Divân”, kapıkulu ocaklarına maaş verilmesi yada elçi kabulü için toplanan “Galebe Divânı”, ve olağanüstü olayların müzarekesi için toplanan “Ayak Divânı”³.

TOPLANTI GÜNLERİ

Divân-ı hümayun devletin kurulduğu yıllardan II. Mehmed'in ilk yıllarına kadar hergün toplanmıştır. İhtima sabah namazından sonra başlar, öğlene kadar sürer, ardından da Divân üyelerinin birlikte yemek yemeleriyle sona ererdi. II. Mehmed daha sonra, Divân her gün toplansada arz günlerini yani padişah huzuruna çıkılıp alınan kararların padişahın onayına sunulmasını haftada 4 gün ile sınırlandırmıştır. Daha sonra bu sayı XVI. yy'ın sonunda toplantı günü 4 gün arz günü 2 gün olarak düzenlenmiştir. 1694'den itibaren toplantı günlerinin işlerin halledilmesine yetmemesi nedeniyle tekrar eski usule geri döndüyse de I. Ahmed'den itibaren Divân günleri önce 2'ye, sonrada 1'e inmiş, daha sonra ise tamamen terk edilmiş ve 3 ayda bir kapıkulu ocaklarına maaş verilmesi için toplanır olmuştur. III. Mustafa

¹ A. Mumcu, *a.g.e.*, 22-30.

² İ. H. Uzunçarşılı, *a.g.e.*, 2; Divan-ı hümayunun toplanması ile ilgili teşrifat kuralları için bkz. İ. H. Uzunçarşılı, *a.g.e.*, 2-10.

³ İ. H. Uzunçarşılı, *a.g.e.*, 13.

zamanında halkın dertlerini dinlemek için Divân-ı hümayun salı günleri tekrar toplanmaya başladıysa da 1768'den itibaren bu 6 haftada 1 güne düşmüştü¹.

DİVAN-I HÜMAYUN VE PADİŞAH

II. Mehmed'den evvelki Osmanlı sultanları Divân-ı hümayuna başkanlık etmeye özen göstermişlerdir. Ancak II. Mehmed bu geleneğe uymayacaktır. Onun döneminde sultanın Divân toplantılarını bir perde arkasından izlemesi ve mühr-ü hümayunun vezir-i azama verilmesine karar verilmiştir. II. Mehmed'den sonraki Osmanlı sultanlarının Divân-ı hümayun toplantılarına çok ilgili olmamaları (I. Selim bu konuda bir istisnadır) ile divanın etkinliğinin yavaş yavaş azalması arasında doğrudan bir ilgi olduğu tahmin edilebilir².

ÜYELERİ

Divân-ı hümayunun üyeleri şunlardır;

Vezir-i azam: Bütün devlet işlerinin yürütülmesinde padişahın mutlak vekilidir³.

Nişancı: Devletin kanunlarını iyi bilen ve problemlerle ilgili şer'i-hukuki esasları telif etme yeteneğine sahip olması nedeniyle bu konudaki fikirleri dikkate alınan memurdur. Ayrıca memuriyetine ismini veren name, ferman ve beratlarla padişahın tuğrasını çekme işi de kendisine aitti⁴.

Kadiasker: Görevi,divana gelen davaları dinleyip karara bağlamak ve şer'i problemlerin çözümünü yapmaktır⁵.

Defterdar: II. Mehmed'in kanunnamesindeki ifade ile padişahın malının vekilidir. Tüm mali işlerden sorumludur¹.

¹ İ. H. Uzunçarşılı, *a.g.e.*, 2-6.

² İ. H. Uzunçarşılı, *a.g.e.*, 3; A. Mumcu, *a.g.e.*, 40-41.

³ Mehmed Zeki Pakalın, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, C. II, 590-593; T. H., "Vezir", İA, C. XIII, 313-314.

⁴ M. Tayyib Gökbilgin, "Nişancı", İA, C. IX, 298-302; M. Z. Pakalın, *a.g.e.*, C. II, 697; Daha geniş bilgi için bkz. İ.H. Uzunçarşılı, *a.g.e.*, 214-227.

⁵ A. Mumcu, *a.g.e.*, 46; Daha geniş bilgi için bkz. İ.H. Uzunçarşılı, *a.g.e.*, 228-241.

Kubbealtı vezirleri: Bir tür danışmanlık hizmeti gören, beylerbeyliği görevinde bulunmuş, tecrübeli devlet adamlarından oluşurdu ve sayıları 1 ile 7 arasında değişmiştir. ²Bunların dışında Reisülküttab, çavuşlar ve kapıcılar kethüdası gibi ayakta görev yapan II. dereceden memurlar da mevcuttu.

YETKİLERİ

Devletin merkez örgütündeki ana bölümleri temsil eden baş görevlilerin toplandığı ve padişahın tüm yetkilerinin bir arada bulunduğu en üst organ olan Divân-ı hümayun bu konumuyla diğer hiçbir devlet kurumunda bulunmayan yetkileri üzerinde toplamıştır. Siyasi olarak; iç işlerde halkın güvenliğini sağlamak, yerleşik olmayan nüfusu kontrol etmek; dış işlerde, devletin siyasi iktidarını ve varlığını korumak, elçilerle ilgili kararlar almak, savaş ile ilgili hazırlıkları yapmak; hukuki olarak örfi kanunların yapılması, aynı zamanda bir üst mahkeme olması nedeniyle kendisine getirilen davaların halledilmesi işlerine bakmak; idari alanda atama, denetim işleri; iktisadi alanda vergilerin tayini ve toplanması, devlet harcamalarının kontrol edilmesi, memur maaşlarının düzenli olarak dağıtılmasını sağlamak divan-ı hümayunun yetkileri arasındadır ³.

KALEMLERİ

Divanın kalem daireleri Reisülküttab ile maiyetindeki Beylikçinin nezareti altındaydı. Divan kalemleri Paşa kapısı veya Bab-ı asafi denilen sadr-ı azam dairesinin bütün işleri yüklenmesinden önce şöyleydi:

1-Beylikçi: Divanda alınan kararları tutmak, divanda konuşulan evrakı ilgili daireye iletmek, mühimme defterlerini tutmak başlıca görevleriydi.

2-Tahvil: Buraya Nişan ve Kese kalemi de denmiştir. Mevali, vezir, beylerbeyi, sancakbeyi beratlarıyla zeamet ve tımar kayıtlarını tutardı.

¹ A.Mumcu, *a.g.e.*, 49-50; İsmail Hakkı Uzunçarşılı, "Defterdar", İA, C. III, 506-508; Daha fazla bilgi için bkz. İ.H. Uzunçarşılı, *Osmanlı Devletinin Merkez ve Bahriye Teşkilatı*, Ank., 1948, 319-337; M.Z. Pakalın, *a.g.e.*, C. I, 411-418.

² İ.H. Uzunçarşılı, *a.g.e.*, 186.

³ Necati Gültepe "Osmanlılarda Bürokrasi: Merkezin yönetimi" (*Osmanlı, Teşkilat* C.6, 242 ed. Güler Eren); A. Mumcu, *a.g.e.*, 72-117.

3-Rüüs: Vezir, beylerbeyi , tımar sahipleri ve ilmiye sınıfı hariç bütün vakıflar ve maaşlı vazife sahiblerinin kayıtlarını tutmakla görevliydi.

4-Amedi: Amedçi Reisülküttabın I. derecede maiyyeti yanı kalem-i mahsus müdürü idi. Yabancı devletlerle ilgili tüm yazışmalar burda yapılırdı.

5-Teşrifatçılık: Merasimlerin belirli kurallar çerçevesinde düzenlenmesinden sorumluydu.

6-Vakanüvislik: Devlet tarafından verilen belgelerin kayıtlarını yapmakla görevliydi¹.

B) Mühimme Kalemi

1797 yılında Divân-ı hümâyun kalemlerinin ayrı ayrı kısımlara ayrıldıkları görülmektedir. Daha evvel bütün divân katipleri bir odada çalışırdı. Bir kalemde görüşülen meseleden diğer kalemlerin katipleri de haberdar olurdu. Ayrıca yabancı elçilik mensubları ve tercümanları, vezir ,beylerbeyi ve kethüdaları da iş takibi için Amedi Kalemine gelip gittikçe bir takım gizli kalması gereken meseleleri rahatlıkla duyabiliyorlardı. Bu nedenle mühimme katiplerinin ayrı bir odaya alınmasına karar verilmiş ve 1 Şaban 1211(1797) tarihli bir nizamname ile Mühimme Odası(kalemi) kurulmuştur².

Divân-ı hümâyunda görüşülen ve kararı yine Divânda verilen meseleler için “Mühimm” kaydı konduğunda bu çeşid evrakın yazılarını bu iş için özel olarak görevlendirilen katiplere yazdırılırdı. Bu katiplere “mühimme yazan” manasına gelen “Mühimme-nüvis” denmiştir¹.

¹ İ.H. Uzunçarşılı, *a.g.e.*, 40-64; A. Mumcu, *a.g.e.*, 66-68

² Tevfik Temelkuran, “Divan-ı hümâyun Mühimme Kalemi “(İst. Üniv. Edb, Fak. Tar. Ent. Derg., sayı 6, 138-139); Mühimme kalemi nizamnamesi ve 1797’den sonraki gelişmeler için bkz. T. Temelkuran, *a.g.m.*, 139-142.

C) Genel olarak Mühimme Defterleri

TANIM

Osmanlı Devleti'nin idari, siyasi, askeri, şer'i ve mali işlerinin, her çeşid şikayet ve davaların görüşüldüğü Divân-ı hümayundaki mevcut kalemlerin şefi olan reisülküttabın "mühimm" olarak telakki ettiği ferman ve hükümlere ait suretlerin sonradan ciltlenmesiyle oluşturulan defterlere mühimme defterleri denmektedir ². En eski mühimme defteri Topkapı Sarayı Müzesi Arşivi'ndeki E. 12321 numaralı ve 951/1544 tarihli olanıdır. Başbakanlık Osmanlı arşivi'ndeki defterlerin en eskisi ise 961/1553 tarihli ³.

¹ T. Temelkuran, a.g.m., 138, 147-148; İ. H. Uzunçarşılı, a.g.e., 40.

² *Başbakanlık Osmanlı Arşivi Katalogları Rehberi*, Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Dairesi Başkanlığı, yayın nu. 26, 89.

Neşri yapılan mühimme defterlerinin bazıları şöyledir: 3 *Numaralı Mühimme Defteri (966-968/ 1558-1560) Özet ve Transkripsiyon*, Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı, Yayın Nu. 12, Ankara 1993; Divân-ı Hümayun Sicilleri Dizisi I; 3 *Numaralı Mühimme Defteri (996-968/ 1558-1560) Tıpkıbasım*, Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı, Yayın Nu. 12, Ankara 1993; Divân-ı Hümayun Sicilleri Dizisi I; 5 *Numaralı Mühimme Defteri (973/ 1565-1566) Tıpkıbasım*, Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı, Yayın Nu. 21, Ankara 1994; Divân-ı Hümayun Sicilleri Dizisi II; 5 *Numaralı Mühimme Defteri (973/ 1565-1566) Özet ve İndeks*, Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı, Yayın Nu. 21, Ankara 1994; Divân-ı Hümayun Sicilleri Dizisi II; 6 *Numaralı Mühimme Defteri (972/1564-1565) Tıpkıbasım*, Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı, Yayın Nu. 28, Ankara 1995; Divân-ı Hümayun Sicilleri Dizisi III; 6 *Numaralı Mühimme Defteri (972/1564-1565) Özet-Transkripsiyon ve İndeks*, Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı, Yayın Nu. 28, Ankara 1995; Divân-ı Hümayun Sicilleri Dizisi III; 7 *Numaralı Mühimme Defteri (975-976/1567-1569) Tıpkıbasım I*, Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı, Ankara 1997; Divân-ı hümayun Sicilleri Dizisi V; 7 *Numaralı Mühimme Defteri (975-976/1567-1569) Tıpkıbasım II*, Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı, Ankara 1998; Divân-ı Hümayun Sicilleri Dizisi V; 12 *Numaralı Mühimme Defteri (978-979/1570-1572) Tıpkıbasım*, Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire başkanlığı, Yayın Nu. 33, Ankara 1996; Divân-ı Hümayun Sicilleri Dizisi IV; 12 *numaralı Mühimme Defteri (978-979/1570-1572) Özet, Transkripsiyon ve İndeks*, Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı, Yayın Nu. 33, Ankara 1996; *Mühimme Defteri 44*, Mehmed Ali Ünal, İzmir 1995; *Mühimme Defteri 113*, İhsan Yusuf Genç, Başbakanlık Arşivi Uzmanlık Tezi, İstanbul 1987; *Mühimme Defteri 90*, Haz. Nezih Aykut, İdris Bostan, Feridun Emecen, Yusuf Halaçoğlu, Mehmed İpsirli, İsmet Miroğlu, Abdulkadir Özcan, İlhan Şahin, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı, İstanbul 1993

³ İ.H. Uzunçarşılı, a.g.e., 79; M. A. Ünal, a.g.e.; V; İlhan Şahin-Feridun Emecen, *Osmanlılarda Divan-Bürokrasi-Ahkam, II. Bayezid Dönemine Ait 906/1501 Tarihli Ahkam Defteri*, XXI, İstanbul 1994 .

OSMANLI ARŞİVİ MÜHİMME KOLEKSİYONU

Osmanlı arşivindeki mühimme defterlerinin dökümü şu şekildedir:

- 1-Mühimme Defterleri: 309 adet, (961-1333/1553-1915)
- 2-Mühimme Zeyli Defterleri: Mühimme Defterleri serisinden yanlışlıkla diğer defter serilerine karışmış bulunan bazı mühimme defterleri daha sonraki tasnifler neticesi bu başlık altında toplanmıştır, 17 adet, (980-1195/1572-1780)
- 3-Mühimme-i asakir Defterleri: 1781 sonrası tutulmuş ve askeri teşkilat, tevcihatlar, askeri alandaki ıslahatlar vb. hakkındaki hükümleri ihtiva eden defterlerdir, 68 adet, (1196-1328/1781-1910)
- 4-Mühimme-i Mektum Defterleri: Gizli meselelere dair hükümleri ihtiva eden defterlerdir, 11 adet, (1223-1224/1808-1809)
- 5-Mühimme-i Mısır Defterleri: Mısır ile ilgili hükümleri ihtiva eden defterlerdir, 16 adet, (122-1333/1710-1915)¹

TUTULDUKLARI YER AÇISINDAN MÜHİMME DEFTERLERİ

- 1-Alelade Mühimme Defterleri: Açık ve mutad olarak yapılan Divân toplantılarında alınan kararları ihtiva eden defterler.
- 2-Rikab Mühimmesi :Vezir-i Azam İstanbul'da olmadığına rikab-ı hümayun kaymakamı nezaretinde toplanan Divânda alınan kararları ihtiva eden defterlerdir.
- 3-Ordu Mühimmesi: Seferdeki Vezir-i Azamın Divânında alınan kararların kaydedildiği defterlerdir.
- 4-Kaymakamlık Mühimmesi: Padişah ve Vezir-i Azam aynı anda İstanbul'dan ayrıldıklarında sadaret kaymakamının Divânında alınan kararları ihtiva eden defterlerdir ¹.

MÜHİMME DEFTERLERİNİN İÇERDİKLERİ KONULAR

Mühimme defterlerinin içerdikleri konular genel olarak şöyledir:

- a-Merkez ve taşra teşkilatındaki idari ve askeri organların yapısı, karşılıklı münasebetleri, çalışma tarzları, fonksiyonları

¹ *Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi*, Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı, Ankara 2000, 10-23.

b-Komşu ülkeler ile Avrupa, K.Afrika, Ortadoğu, Arabistan Yarımadası, Kafkaslar ve Rus tarihleri hakkında malumat

c-Devletin gayr-i müslim tebaası ile münasebetleri, gayr-ı müslimlerin hukuku, halkın sosyal ve ekonomik ihtiyaçları hususundaki politikalar

d-Hac organizasyonu

e-İmar ve iskan siyaseti, çevre ve belediye hizmetleri, sağlık ve eğitim işleri, vakıf idareleri hakkında bilgi

f-Askeri tarih, harp tarihi, lojistik².

Ayrıca defterlerde bazen önemli olaylar da kaydedilmiştir (mesela vezir-i azam tayini, padişahın Edirne'den İstanbul'a dönüşü vb.)³.

MÜHİMME DEFTERLERİNİN İÇERİKLERİNDEKİ TARİHSEL DEĞİŞİM VE GELİŞMELER

Mühimme defterleri zabıt değil alınan kararların suretleridir çünkü Divân-ı hümayunda zabıt tutulmazdı. On altı ile XVII. yy'ın ilk yarısı içinde tutulan defterlerde muhtelif hükümdarlara yazılan namelerin suretleride görülebilmektedir. Ancak XVII. yy'dan itibaren mühimmelerde yer alan bazı konuların ayrılarak başka defterlere kaydedilmeye başlanması mühimmelerin içerik olarak zayıflamasına yol açmıştır⁴.

Mühimmelerin içeriğinden çıkarılıp ayrı defterlere yazılan konuların başlıkları ve mühimmelerden ayrılma tarihleri şöyledir:

1648-Şikayetler

1699-Name-i hümayunlar

1707-Mısır'a gönderilen fermanlar

1747-Kal'a-bend hükümleri

1787-Gizli emirler

1863-Mülki Tevcihat

¹ Başbakanlık Osmanlı Arşivi Kataloqları, 7-8; İ.H. Uzunçarşılı, a.g.e., 82.

² Başbakanlık Osmanlı Arşivi Kataloqları, 189; Başbakanlık Osmanlı arşivi Rehberi, 9-10; 3 Numaralı Mühimme Defteri (966-968/1558-1560) ;Özet ve Transkripsiyon, XXIII.

³ Mübahat Kütükoğlu, "Mühimme Defterlerindeki Muamele Kayıtları Üzerine", Tarih Boyunca Paleografya ve Diplomatik Semineri 30 Nisan-2 Mayıs 1986, Bildiriler, İstanbul 1988, 95.

⁴ İ.H. Uzunçarşılı, a.g.e., 79-80; M.A. Ünal, a.g.e., VI.

1869-Fabrika imtiyazları, kiliselerle ilgili hükümler¹

MÜHİMME DEFTERLERİNİN TEKNİK ÖZELLİKLERİ

1553-1642 yılları arasındaki defterlerde başlık yoktur, yazılarda karışık ve özensizdir. 1646'dan itibaren (90 numaralı mühimme defteriyle birlikte) ilk sayfalarda hükümlerin hangi vezir-i azam zamanında çıktığı ve hangi reisülküttabın başkanlığında kaleme alındığına dair başlıklar görülmeye başlanmıştır. Yazı da daha özenli ve okunaklıdır².

1553-1642 arasında tutulan defterlerde ilk sayfada kararların alındığı toplantının tarihi arapça olarak günü, ayı ve yılı ile birlikte yazılırdı. Daha sonra bu "başlık tarihler" terkedilmiş onun yerine günler evail, evasıt, evahir tabirleriyle 10'ar günlük dilimler halinde yazılmıştır³.

Mühimme defterlerinin ciltlenmesi yazılmalarından çok sonra olduğu için uzun süre cildsiz şekilde duran sayfaların bir kısmı yer değiştirmiş yada kaybolmuş olmalıdır. Nitekim Başbakanlık Arşivindeki çeşitli tasniflerdeki belgelerin, bulunması gereken defterlerde olmadıkları görülmektedir. Bunun, evraklar ciltlenirken yapılan hatalardan kaynaklandığı açıktır. Defterlerin hüküm ve sayfa numaraları da yazıldıkları zaman değil sonradan konmuştur. O nedenle hala numaralanmamış sayfalara rastlanılabilmektedir⁴.

Mühimme defterine yazılmayan kararın hükmü yoktur. Bir kararın mühimme defterine kaydedilmesi yani tescil edilmesi hükme bağlandığının göstergesidir. Eğer defterdeki bir hüküm iptal edilecekse bu ancak padişahın izni ile yapılabilirdi. Yada bu izni bir ferman ile alan Divân Kalemi şefi bu iptal işini yapabilirdi. "Terkin" yani iptal edilecek hüküm üzerine yatık şekilde terkin çizgileri çekilir ve çizginin uç tarafına "ber-müceb-i hatt-ı hümayun" veya "hükmün başına "terkini babında fermân-ı âli mücebince kayd-ı terkin..." şerhi konurdu⁵.

¹ M. A. Ünal, *a.g.e.*, VI; 3 Numaralı Mühimme Defteri, XXI.

² M.A. Ünal, *a.g.e.*, VI; M. Kütükoğlu, *a.g.m.*, 96.

³ *Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi*, 8-9.

⁴ T. Temelkuran, *a.g.m.*, 157, 160; Tarihlerle ilgili problemler hakkında bkz. M. Kütükoğlu, *a.g.m.*, 98-102.

⁵ *Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi*, 8.

Mühimme defterlerine muamele ile ilgili konulan kayıtların bazıları ve anlamları şöyledir:

- a-“Yazıldı”: Hüküm ile ilgili fermanın yazıldığını belirtir
- b-“ba-hatt-ı şerif”:Padişahın kendi el yazısı ile emrinin eklendiğini gösterir
- c-“Mehmed çavuşa verildi”:Fermanın kiminle gönderildiğini belirtir
- d-“Bu dahi”: Fermanın bir üsteki hükmün fermanı gibi yazıldığına işaret eder
- e-“Bir sureti”: Aynı fermanın başka yerede gönderildiğini belirtir¹.

Bazı defterlere ise kayıtların hangi konularla ilgili olduğunu gösteren “Miri ahkam, sefer ahkamı” gibi başlıklar da atılmıştır².

MÜHİMME DEFTERLERİNDEKİ HÜKÜM SURETLERİNİN YAZIM FORMÜLÜ

Mühimmelerde kayıtlı hüküm suretlerinin yazım formülü şöyledir:

1-Davet: Bismelenin kısaltması kabul edilen “B” harfi olabileceği gibi Allah lafzının kısaltılmışı olan “hüve” de olabilir.

2-Tuğra

(Bu ilk iki öge mühimmelerdeki suretlerde doğal olarak yer almazdı)

3-Ünvan ve el-kab:Eğer ferman bir name ise sultanın ünvan ve el-kabı yer alır ancak mühimmelerdeki namerde sultanın el-kabı yazılmamıştır.

4-Muhatabın adı ve el-kabı: Mühimme kayıtlarında muhatabın el-kabına nadiren yer verilmiş, genellikle isim ve rütbesi ile hitab edilmiştir.

5-Dua: Muhatabın el-kabından sonra rütbesine göre duada bulunmaktadır;

Vezir:edam allahü teâla

Defterdar:damet me’aliyehu

Şeyhülislam:edam allahü teâla fezalihu

Beylerbeyi:dame ikbalehu

Kadılar:zide Fazluhu

Şeyhler:medd allahü zilalehu

Ağa, Müteferrika, Çavuş vb: zide mecduhu, dame mecduhu, zide kadruhu vb.

¹ T. Temelkuran, a.g.m., 158; *Mühimme Defteri* 90, II.

² M. Kütükoğlu, a.g.m., 95.

6-Nakil ve iblağ:Hükümün yazılmasına sebep olan konu açıklanır ve ardından hükümün kiminle gönderildiği bildirilir. Ancak mühimmelerdeki bu kısım zaman zaman boş bırakılmıştır. Bunun sebebi hükümler deftere kaydedilirken fermanı kimin götüreceğinin henüz belli olmamasıdır.

7-Emir: “buyurdum ki” şeklinde başlayan kısım muhataba ne yapması gerektiğine dair verilen emri ihtiva eder.

8-Tekid ve tehdid; bu bölümde muhatab, emri istenilen şekilde yerine getirmesi için uyarılır ve zaman zaman emri yerine getirmediği takdirde cezalandırılacağı açıkça ifade edilirdi.

9-Tarih

10-Yer¹

---

¹M.A. Ünal, *a.g.e.*, VI-IX, *Mühimme Defteri* 90, II.

I.BÖLÜM

LBÖLÜM

A-141 Numaralı Mühimme Defteri'nin genel özellikleri

İncelediğimiz 141 numaralı Mühimme Defteri hicri 1148 (m.1735-1736) tarihli hükümleri kapsamaktadır . I. Mahmud (1. 10. 1730-12. 13. 1754) dönemine aittir. Yazı karakterlerindeki farklılıklar hükümlerin değişik katipler tarafından kaleme alındığını göstermektedir. Yazı genellikle okunaklıdır. Okunamıyacak kadar bozuk yerler çok azdır ve bazı kelimelerin okunamaması hükümlerin içeriğinin anlaşılmasına engel olmamaktadır. Yine fotokopinin silik çıkması yada defterin orijinalinden kaynaklanan mürekkep dağılması/dökülmesi nedeniyle okunamayan yerlerde çok azdır¹.

I-FİZİKİ ÖZELLİKLERİ

İncelediğimiz mühimme defteri Başbakanlık Osmanlı Arşivi(B.O.A.) Mühimme Kataloğu 141 numarada kayıtlıdır. Defter 24 cm x 31 cm ebadında fotokopi olarak ciltlenmiştir. Mühimme kataloglarında sıra no: 141, C. 1148-Z. 1148/1735 tarihli ve 95 sayfa şeklinde kaydedilmiştir. Oysa son hüküm Zilhicce 1148 değil Cemâziy'l-evvel 1148 tarihlidir. Ayrıca hükümler tam bir kronolojik sıra takip etmemektedir. Arada farklı yıllara ait hükümler de yerleştirilmiştir. 141 Numaralı Mühimme Defteri 95 sayfa olup 263 hükümden oluşmaktadır. Sayfa numaralarının sonradan verildiği anlaşılmaktadır. Ayrıca arşiv görevlilerince günümüz rakamlarıyla da numaralandırılmıştır. Sayfa numaraları sayfaların sağ üst kısmındadır. Defteri incelerken her hükmün başına bulunduğu sayfayı da yazdık (sayfa numarası/hüküm numarası). Ayrıca defterdeki her satırı uzunluğuna bakmaksızın okuma kolaylığı sağlaması amacıyla numaraladık ve traskribe o şekilde aktardık. Üstü çizilmiş kelimeleri de okuyub parantez içinde gösterdik. Okuyamadığımız kelimeleri ... şeklinde gösterdik. Emin olmadıklarımızı ise parantez içine aldık. Araştırmacılara kolaylık sağlayacağını düşünerek hükümlerin özetlerini ve kronolojik listesini de teze ekledik.

II-DİPLOMATİK VE TEKNİK ÖZELLİKLERİ

KAYID VE ŞERHLER

Defterde, bir hükmün benzerinin başka yerlerde gönderileceğini belirten “suret” kayıtları bolca bulunmaktadır².

Suretler içerik açısından iki çeşiddir:

A-Hükmün içeriğinin nasıl olacağını gösteren ayrıntılı kayıtlar. Mesela 13 numaralı hükmün suret kaydı şöyledir, “ *bir sureti ve sancaklarında vaki kudât ve nüvvâba ve mütesellimlere ve voyvadalara ve kethüdâyerileri ve yeniçeri serdârları ve sâyir zâbitân ve ayân-ı vilâyet ve iş erlerine şaki-yi merkûmun ahzına ba'zıları me'mûr oldu lâkin hâlâ Denizli Voyvadası Genç Ali dahi bulunduğu yerde üzerine varub o mahallin hükkâmı ve zâbitânı ve ahâlisiyle bi'l-ittifâk merkûmu ve rüfekâsını ele getürmek üzre ta'yin kılınmağla mûmâ-ileyh mesfûrun üzerine varub o dahi firâr iderek her kangınızın taht-ı hükûmet ü kazâsına varır ise voyvada mûmâ-ileyh ile haberleşerek bi'l-ittifâk üzerine varub kendünün ve rüfekâsının ahzlarında mûmâ-ileyhe iânedede bezl ü say' u kudret eylesesiz eğer birinizin havza-yı hükûmetine varub ihmâl ve tekâsülümüzden nâşi ahz olunmamak lâzım gelür ise anlar yerine sizin muhkem haklarınızdan gelünür deyu tehdîd ve inzârî hâvi ber-vech-i meşrûh emr-i şerîf*”³

B-Hükmün sadece gideceği yeri belirten ayrıntısız suret kayıtları. Mesela 15 numaralı hükmün suret kaydı şöyledir, “*bir sureti Boğdan voyvadasına vech-i meşrûh üzre*”⁴

Suret bazen hükmün içeriğini değil de hangi tehdidi ihtiva edeceğine dair ki kayıtları barındırmaktadır. Örneğin 44 numaralı hükmün suret kaydı şu

¹ Bkz. 11,20,223,240.

² Bkz. Hükûmno. 13,15,44,54,56,59,69,71,75,76,92,97,102,103,109,121,123,131,137,138,140,146,148,167,172,177,183,184,194,195,196,199,201,202,208,209,215,231,234,242,245,246,247,249,250,251,252,253,260.

³ Bkz. Hükûm no.13,59,75,109,146,148,167,201,202,208.

⁴ Bkz. Hükûmno. 15,54,69,71,76,92,102,103,121,123,131,137,138,140,172,177,183,184,195,196,199,209,215,231,242,245,246,249,250,251,252,253,260.

şekildedir, “bir sureti Karaman eyâletinde alay beğlerine katl ile mücâzât olacakların tehdîdini hâvi”¹

Defterdeki şerhleri ise yine içerik açısından 4 kısma ayırabiliriz:

A-Hükme sultanın emri ile eklenen tehdid cümlesini içeren şerhler. 49 numaralı hükme eklenen şerh, “*ta'yinât-ı asâkir ve masârif-i sâyireye tahsîs olunan akçaya dest-i dirâzlık iyledüğün gazab-ı işbâr-ı hüsrevâneme bâis olmağla meblağ-ı mezbûru bi't-tamâm icâleten defterdâra isâlde kusûrun zuhûr ider ise kat'a özr ve cevâbın isga ve vezâretin ref'iyle iktifâ olunmayub bila-tévakkuf cezânı tertîb iderim ana göre gözün açasın deyu hatt-ı hümâyûn keşîde kılınmışdır*”²

B-Hükümün gönderildiği görevliye iltifat edilen şerhler. 27 numaralı hükümün şerhi şu şekildedir, “*senki vezir-i hamîyyet-perverim Mehmed Paşâ'sın senden her vecihle gayret ve hamîyyet ile hidmet mebrûre melhûz-u tab'-ı hümâyûnum olmağla göreyim seni bir saat evvel Bağdad'a varub muhâfazasına kıyâm ve ol tarafların her umurûna gereği gibi ihtimâm eylesin deyu hatt-ı hümâyûn keşîde kılınmışdır*”³.

C-Hükümün içeriğinin tasdik edildiğini gösteren şerhler. 89 numaralı hükümün şerhi şöyledir, “*mucibince amel oluna deyu hatt-ı hümâyûn keşîde kılınmışdır*”⁴.

D-Hükme konu olan meselenin en son durumu hakkında bilgi ihtiva eden şerhler. 159 numaralı hükümün kaydı bu türden şerhlere güzel bir örnektir, “*mezbûrun hakkında olan iştikâ ifk ve iftiradır deyu müteaddid arz olunub İşbu emr-i şerîf alikonulub fi-mâba'd kendü hâlinde olub bir ferde taaddi ve tecavüz itmeyüb bundan sonra bir dürlü kabâhatı zuhûr ider ise hakkından gelinmek şartıyla hîn-i mutâbelede mezkûru ele virmek üzre makâmı ma'lûm yarar kefilleri olub tescîl ve afv ve utlakıçün emr-i şerîf*
Fi-evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel 1148”¹

¹ Bkz. Hüküm no. 13, 44,194.

² Bkz. Hüküm no. 12,25,49,50.

³ Bkz.Hüküm no. 26, 27,28,35.

⁴ Bkz.Hüküm no. 89,99,144,157,158,238,239.

HİTAPLAR

Hükmün hitaben yazıldığı yada hükmün içinde adı geçen görevlilerin isimlerinin yer yer yazılmadığı görülmektedir.

Hükmün hitab ettiği görevlilerin isimleri zaman zaman boş bırakılmıştır². 86 numaralı hükmün hitabı şu şekildedir, “*hâlâ Bağdad Vâlisi Vezir Paşâ'ya hüküm ki*”. Ya hükmün sureti yazılırken hükmün muhatabının ismi bilinmiyordu yada ismin yazılması, sureti ferman halinde yazacak katibe/kalem dairesine bırakılmıştır.

Bazen devlet merkezindeki görevlilerin isimlerinin de boş bırakıldığı görülmektedir. 9 numaralı hükmün hitabı şöyledir, “*ocakda kul kethüdası olan Hasan dame mecduhuya turnacıbaşı ve hasâki zide mecduhumaya ve .....*”.

Bir meselenin halledilmesi görevine tayin edilenlerin³, bir iş için görevlendirilen mübaşirlerin isimlerinin yazılmadığı görülmektedir⁴. Bu durumun, hükümlerin suretleri yazılırken bu görevlilerin kimler olacağının henüz belirlenmemiş olmasından kaynaklandığı tahmin edilebilir.

Hükmü götürecekt görevlinin ismi ise istisnalar hariç hiç yazılmamıştır⁵.

¹ Bkz. Hüküm no. 93, 159,160,235.

² Bkz.Hüküm no. 1,21,24,54,78,86,92,111,131,160,221,233.

³ Bkz.Hüküm no. 37,43,136.

⁴ Bkz.Hüküm no. 44,98,121,142,155,160,166,169,188,226,257.

⁵Bkz.Hükümno.2,4,7,8,14,15,18,22,26,27,28,32,34,35,39,43,46,48,53,57,61,65,66,67,68,73,74,76,81,82,83,84,85,88,89,90,91,92,95,97,99,102,109,110,112,116,119,120,122,123,125,126,127,128,130,133,135,136,137,138,139,141,142,143,147,148,149,150,152,153,156,157,158,162,167,168,170,172,175,176,177,178,180,182,183,184,187,188.194.195.196.197,198,200,201,206,207,208,211,215,221,222,225,249,250,251,252,253,254,258.

TARİHLER

A-Açıklama başlıklar: Defterde 2 yerde açıklama başlık vardır.Sayfa 4'deki başlık şu şekildedir, "*bism-i sübhane-yi teâla hazihi kuyûd-u ahkâm-ı umûrû'l-mühimme der zamân sadr-ı sudûru'l-vüzera Hazret-i İsmâ'il Paşâ yessarallahüteâla mâ-yürîdi vema yeşâ ve fi ebbân Hazret-i İsmâ'il Efendi reis-ül-küttâb tâle yetâmennahü'l- vâki' fi evâil cemâziye'l-evvel sene semân ve erbâin ve miete ve elf min hicreti men lehu izzihî ve şerefi*"¹.

B-Tarihsiz hükümlerin sayısı 1'dir² . Buna mukabil bir konu ile ilgili 1148 tarihinden önce ve sonra kaleme alınmış hükümler de 141 numaralı defter içinde ciltlenmiştir. O nedenle defterde

1146 tarihli 6 adet³

1147 tarihli 14 adet⁴

1149 tarihli 1 adet hüküm mevcuttur⁵ .

Bu hükümlerin ihtiva ettiği konular şöyledir:

a-1147 tarihinde tutulmuş hükümler defterin 20. sayfasından başlamaktadır. İlk hükümden önce, "*sadr-ı sâbık Ali Pâşâ vaktinde Aydın Muhassılı maktûl Abdullah Paşâ için ba'zı mektûm yazılan evâmirin kayıdlarıdır*" şeklinde bir başlık atılmıştır. Bu hükümlerde 1148 yılı içinde katl edilen Aydın Muhassılı Abdullah Paşa'nın işlediği suçların dökümü ve hükümlerin gönderildiği şahıslara kendisini yakaladıkları anda katl etmelerine dair verilen emirler vardır⁶.

b-1146-1147 yılları arasında tutulmuş olan hükümler ise defterin 32. sayfasından başlamaktadır. Yine ilk hükümden önce, "*sadr-ı sâbık Vezir Ali Pâşâ vaktinde mektûmen yazılan ba'zı evâmirin kayıdlarıdır ki bunda kayd olunmuşdur*" şeklinde bir başlık bulunmaktadır. Bu arka arkaya sıralanmış hükümlerin ilk 8'i vezir Ali Paşa zamanında Bağdat,Haleb,Erzurum ve Diyarbakır'a yapılan tevcihatlar; bu hükümlerden sonra gelen 6 tanesi ise Zu'l-kadriyye Voyvadası Cin Hasan'ın hakkında verilen katl emirleri hakkındadır⁷.

c-1149 tarihli hüküm ise İran'dan alınan topraklarda yaşayan ehl-i sünnet mezhebine mensub ahalinin esir olarak alınıp satılmasının men edilmesi için yazılan hüküm hakkındadır⁸.

C-Defterdeki ayların hepsi kısaltılarak yazılmıştır.

EL-KAB

Defter boyunca yalnızca 16 kez el-kaba yer verilmiştir. Kullanılan el-kabın dökümü şu şekildedir:

Düstûru'l-mükerrerem müşîrû'l-mufahham nizâmü'l-âlem⁹

¹ Bkz. 4,42.

² Bkz.Hüküm no. 118.

³ Bkz. Hüküm no. 86,90,91,92,96,98.

⁴ Bkz.Hüküm no. 55,56,57,58,59,85,87,88,89,93,94,95,97,99.

⁵ Bkz.Hüküm no. 6.

⁶ Bkz. 20 v.dv.

⁷ Bkz. 32 v.dv.

⁸ Bkz. 3.

⁹ Bkz. Hüküm no. 23,119,124,132,155,162,199,202,216,223.

Emîrû'l-ümerâü'l-kirâm¹
Kıdvetü'l-emâcid ve'l-ayân²
İftihârü'l-ümerâ ve'l-ekâbir³

TEHDİD VE TE'KİD

Emirlerin yerine gereği gibi getirilmesi için hükümlere ikaz, azar ve tehditler eklenmiştir.

a-İkazlar daha çok verilen görevin öneminin hatırlatılması, dikkatli olunması ve benzer görevlere atananların daha evvel yaptıkları hatalara düşülmemesi hususlarını kapsamaktadır⁴.

b-Tehdid ve te'kid ihtiva eden hükümlerin sayısı daha fazladır. Tehdidlerin bir kısmı kapalı şekilde yapılırken diğer kısmı açıkça ölüm tehditlerini içermektedir⁵.

YARIM KALMIŞ HÜKÜMLER

Ciltleme sırasında yapılan hatalardan, dikkatsizliklerden yada hükmün devamının kaydedildiği sayfanın bulunamamasından ötürü olsa gerek bazı hükümlerin baş yada son kısımları defterde mevcut değildir. Bu hükümlerin defterde bulunan kısımlarına bakılarak içeriği anlaşılıyorsa başı bulunmayanların nereye gönderildiği, sonu olmayanların ise tarihleri anlaşılmamaktadır⁶.

TERKİNLER

Terkin edilen hüküm sayısı 9'dur⁷. Fakat bunların 7 tanesi Zu'l-kadriyye Voyvadası Cin Hasan ile ilgili 1146-1147 tarihleri arasında tutulduğu halde 1148 tarihli incelediğimiz defterle birlikte ciltlenmiş⁸, diğer bir tanesi ise 1147 tarihli ve Kudüs'deki Ermeniler ve Rumlar arasında kutsal yerlerin kullanımı hususunda çıkan anlaşmazlığı dair olanıdır⁹. 1148 tarihi içinde yazılıp terkin edilen hüküm sayısı o nedenle yalnızca 1 tanedir¹⁰.

III-DİĞER ÖZELLİKLERİ

Hükümlerde hükme konu olan meselenin geçtiği coğrafi yer isimleri yalnızca 3 kez boş bırakılmıştır¹¹. Ayrıca defterde Kırım Hanı Kaplan Giray Han'ın Sultan I. Mahmud'a hitaben yazdığı bir mektubun sureti de mevcuttur¹². Bazı hükümlere ise hitabsız başlanmış ve doğrudan konuya girilmiştir¹³.

¹ Bkz. Hüküm no. 17,38.

² Bkz. Hüküm no. 113,132,179,203.

³ Bkz. Hüküm no. 171.

⁴ Bkz. Hüküm no. 63,64,71,76,101,108,120,126,130,136,166,168,169,208,241,244.

⁵ Bkz. Hüküm no.

13,49,50,51,54,59,69,72,76,78,83,84,96,109,111,121,122,123,137,138,141,142,155,163,184,188,194,195,201,219,220,245,249,250,251.

⁶ Bkz. Hüküm no. 4,13,107,149,164,261.

⁷ Bkz. Hüküm no. 93,94,95,96,97,98,99,144,160.

⁸ bkz. 34 v.dv.

⁹ Bkz. 52 v.dv.

¹⁰ Bkz. Hüküm no. 160.

¹¹ Bkz. Hüküm no. 38,43,136.

¹² Bkz. Hüküm no. 145.

¹³ Bkz. Hüküm no. 54,81,263.

B-Muhteva Özellikleri
KONULARINA GÖRE HÜKÜMLER

1-Tevcihat, Atama, azl etme ve muhtelif emirlerle ilgili hükümler

7,8,9,14,18,19,20,23,24,25,26,27,28,29,30,31,32,33,34,35,37,39,40,41,45,48,51,53,63,65,66,67,68,71,72,73,74,75,79,82,85,86,87,89,90,91,92,94,102,106,113,114,116,119,125,127,128,129,132,139,143,146,147,148,150,151,152,153,158,166,167,172,174,175,177,180,181,182,183,191,192,196,198,201,203,204,205,207,212,213,219,220,221,225,226,227,231,235,236,237,243,244,245,249,250,251,252,253,254,258

2-Eşkryalık ile ilgili hükümler

2,13,36,42,43,52,60,69,70,81,84,93,95,96,97,99,101,108,117,118,133,136,160,161,168,170,176,181,182,184,195,197,200,201,207,211,234,241,242,244,251

3-Hazariyye ile ilgili hükümler

5,11,16,21,100,124,130,179,189,190,199,202,214,216,217,230,240,247,255

4-Sefer işleri ve askere alma ile ilgili hükümler

54,76,77,80,103,107,171,215,218,222,223,228,229,232,233,257

5-Adi suçlar ile ilgili hükümler 22,78,82,111,112,155,156,193,194,210,261

6-Hububat nakli ve ticareti ile ilgili hükümler 83,109,110,121,123,141,185,187,188

7-İstanbul ile ilgili hükümler 12,47,61,109,123,134,142,163,188

8-Siyasi ve askeri suçlar ile ilgili hükümler

38,49,50,120,126,156,159,162,178,208,209

9-Dış ilişkiler ile ilgili hükümler 154,157,158,248,254,258

10-Menzil-menzilciler-menzilhaneler ile ilgili hükümler 4,137,138,164,262,263

11-Aşiretler ile ilgili hükümler 3,17,108,117,246

12-Donanma ile ilgili hükümler 115,131,135,200,201

13-Kale yapımı ile ilgili hükümler 238,239

14-Esnaf teşkilatı ile ilgili hükümler 134,169

15-Toplum Hayatı ile ilgili hükümler 186,224

16-Gayr-ı müslimler ile ilgili hükümler 144,206

17-Hac yolu ile ilgili hükümler 149,173

18-Asker kaçakları ile ilgili hükümler 44,104

19-Diğer konular ile ilgili hükümler 1,6,15,45,105,140,142,163,259,260

1-Tevcihat, atama, azl etme ve muhtelif emirler ile ilgili hükümler

İKAZLAR

Verilen görevlerin yapılıp yapılmaması ile ilgili kararları ihtiva eden hükümlerde en çok işlenen konular; görev yerine zamanında gitmemek veya yeterince hızlı hareket etmemek¹, görevin öneminin hatırlatılması(görevlinin hatası varsa uyarılması, yoksa iltifat edilip yüreklendirilmesi)², görev yerinin gerekmedikçe terk edilmemesi ve halkdan haksız yere imdad-ı seferiyye yada hazariyye toplanmaması³ şeklindedir. Bu hükümlerde dikkat çeken husus yüksek rütbeli eyalet ve sancak görevlilerinin dahi zaman zaman emirleri dinlememeleridir.

TEVCİHATLAR

İran ile devam eden savaş ve Rusya ile süren gerginlik nedeniyle saldırıya uğrayabilecek yerlere (Bağdat, Özi, Arz-ı Rum, Diyarbekir, Şehr-i zor) tecrübeli paşalar tayin edilmiş, bu durum tevcihatlarda hareketliliğe yol açmıştır. Fakat tevcihatların çok sık yapılmasının tek sebebi bu değildir. Klasik dönemde(16. yy) bir beylerbeyi yada sancak beyi çok büyük bir suç işlemedikçe görevinden alınmazdı. O nedenle görev süreleri uzun oluyordu. Ancak 18.yydan itibaren bir sancak beyi yada beylerbeyi her sene tevcihata tabi tutuluyordu. İbka suretiyle bir yerde 3 seneden fazla görev yapan çok azdı⁴. Tevcihatlarda ilgi çeken diğer bir husus tevcihatların bazı askeri görevlerin (Kale muhafızlığı, Şark cephesindeki orduda görev yapma, ordunun ihtiyaçlarının karşılanması vb) yerine getirilme şartına bağlanmış olmasıdır⁵. Ayrıca kendilerine tevcih edilen eyaletin uzağındaki bazı kale ve şehirlerin muhafazasına da tayin edilen paşaların, eyaletlerinin işlerinden uzak kalmaları nedeniyle eyaletlerindeki problemlerin artmış olabileceği de tahmin edilebilir. Tevcihatların dökümü şu şekildedir:

Bağdat muhafazası şartıyla	Sivas Eyaleti	Ali Paşa'ya (H. 14)
	Bağdat Eyaleti	Mehmed Paşa'ya(H. 27)
Şark ordusuna katılmak şartıyla	Adana Eyaleti	Numan Paşa'ya(H. 33)
Bender Kalesi muhafazası Şartıyla	Özi Eyaleti	Mehmed paşa'ya(H. 34)
	Adana Eyaleti	Şahin Paşa'ya(H. 39)

¹ Bkz. Hüküm no. 8,35,63,65,66,249,250.

² Bkz. Hüküm no. 68,75,106,119,147,148,208,212,227,232,258.

³ Bkz. Hüküm no. 10, 64.

⁴ Orhan Kılıç, *18. Yüzyılın İlk Yarısında Osmanlı Devleti'nin İdari Taksimatı-Eyalet ve Sancak Tevcihatı*, Elazığ, 1997, 2.

⁵ Bkz. Hüküm no. 14, 33,34,74,90,91,146.

İnebahtı Kalesi muhafazası Şartıyla	İnebahtı Eyaleti	Numan Paşa'ya(H. 40)
Şark ordusuna katılmak Şartıyla	Karaman Eyaleti	Genç Ali Paşa'ya(H. 74)
Sabık Mekke Kadısı Muhammed Said'i Soyan hırsızları bulma Şartıyla	Sultan önü Sancağı Bağdat Eyaleti	Cafer(H. 82) /belli değil/ (H. 86)
Şark ordusunun zahair İhtiyacını karşılamak Şartıyla	Halep Eyaleti Arz-ı Rum Eyaleti	Ahmed Paşa'ya(H. 87) Ahmed Paşa'ya(H. 90)
Serasker Abdullah Paşa'nın Emrine girmek şartıyla	Diyarbakir Eyaleti Şam Eyaleti ve Mir-i haclık	İsmail Paşa'ya(H. 106) Süleyman paşa'ya(H. 106)
Bağdat muhafazası Şartıyla	Basra Eyaleti	Abdülcemizade Hüseyin (H. 146)
	Selanik Sancağı Şehr-i zor Sancağı Haleb	İpşir Paşa'ya(H. 174) Ömer(Hüküm no 175) Hüseyin Paşa'ya(H. 207)

REFAKAT EMİRLERİ

Görevlilere refakat edilmesi yada önemli haber veya para götürren mübaşirlerin korunması yalnızca kadılardan değil, o bölgede görev yapan diğer resmi görevlilerden(voyvada, mütessellim, yeniçeri serdarı vb) ve ayanlardan da istenmektedir¹. Merkezin bazı emirlerin yerine getirilmesi hususunda resmi görevlilerle birlikte ayanın da ismini anması ayanların hem taşradaki güç ve önemini göstermesi hemde bu güçden merkezinde haberdar olduğunu açığa vurması nedeniyle önemlidir.

MUHASSILLAR VE VOYVADALAR

Muhassıllar bir tür vergi tahsildarıdır. Fakat XVIII. yy'dan itibaren bazı sancaklar hem buranın havass-ı hümayununa ait gelirini toplayan hemde yönetimini üstlenen muhassıllar tarafından yönetilmeye başlanınca buralara muhassallık denmiştir. Mesela XVIII. yy.'da Mora sancağı, Aydın ve mülhakatı olan Saruhan ve Menteşe sancakları, Canik muhassallık suretiyle tasarruf edilen sancaklardır². Defterde geçen muhassallık görevlerinin bir kısmı o nedenle vergi tahsildarlığı değil muhassall sancaklara sancak beyliği görevidir³.

¹ Bkz. Hüküm no. 51,67,72,79,102,166,219,220.

² O. Kılıç, *a.g.e.*, 12-13, 27.

³ Bkz. Hüküm no. 181,182,213.

Voyvada ise serbest tımar tasarruf edenlerin vergi tahsilatını yapan görevlidir. Köylerde dirlik sahibi adına düzeni sağlamakla da görevliydi. XVIII. yy'dan itibaren has haline getirilen sancaklara sancakbeyi yetkilerine sahip voyvadalar atanmıştır. Bu yüzyılda voyvadalar üst derecedeki devlet görevlilerinin hassı olan yerlere tayin edilmişlerdir¹. Hem kendi rütbeleri hemde adına görev yaptıkları devlet memurlarının yüksek rütbeli olması nedeniyle voyvadalara ve muhassıllara yardımcı olunmasına özellikle önem verilmiştir².

2-Eşkıyalık ile ilgili hükümler

Eşkıyanın etkili olduğu alanın büyüklüğü ve faaliyetini uzun süre devam ettirmesi aldığı destek ile açıklanabilir. Özellikle köylüler ve yörenin zengin ağaları gerek korkularından gerekse resmi görevlilerin haksızlıkları nedeniyle eşkıyaya destek vermişlerdir. Eşkıyaya destek çıkanlara “yatak” denirdi³. Sarı Bey oğlu Mustafa isimli eşkıyanın durumu buna güzel bir örnek teşkil etmektedir⁴.

Eşkıyalık hareketlerini şu başlıklar altında toplayabiliriz;

AŞİRETLER

Devlet, affını isteyen aşiret eşkıyalarına karşı yumuşak davranmaktadır. Çünkü aşiret eşkıyaları halka, şehirlere, yolculara ve ticaret erbabı ile vergi kaynaklarına küçük eşkıya grublarından çok daha fazla zarar verebilmektedir. Ayrıca affedilen aşiretler tekrar vergi vermeye başladıklarından devlet için bir gelir kaynağı durumundaydılar. Özellikle hac yolu üzerinde eşkıyalık yapanların af istekleri hac yolunun güvenliği nedeniyle hemen kabul ediliyordu⁵. Devletin aşiret eşkıyalığının önüne geçmek için yaptığı işlerden biri aşiret başbuğluğu müessesesini geliştirmek olmuştur. Bu sayede XVIII. yy içinde aşiret kaynaklı eşkıyalık hareketleri azalmıştır⁶.

RESMİ GÖREVLİLER

Resmi görevlilerinde zaman zaman eşkıyalığa yöneldikleri görülmektedir. Kadı, naib, voyvada, asker kaçakları(yeniçeri, topçu cebeci vb) gibi görevliler de fırsat buldukça ya eşkıyalara yataklık etmiş yada bizzat etraflarına topladıkları gruplarla eşkıyalık yapmışlardır⁷. Defterde özellikle Antakya voyvadası. Cin Hasan'ın faaliyetlerinden söz edilmektedir. Bu görevlinin suistimallerine uzun süre

¹ O. Kılıç, a.g.e., 30.

² Bkz. Hüküm no. 167,172,181,182,213.

³ Mücteba İlgüner, “Osmanlılarda eşkıyalık hareketleri”, Eşkıyalık maddesi içinde, (TDVİA, C. XI, 467).

⁴ Bkz. Hüküm no. 42,118,181,182,184,197,234,256.

⁵ Bkz. Hüküm no. 60.

⁶ M. İlgürel, a.g.m., 468.

⁷ M. İlgürel, a.g.m., 468.

katlanılmasını Antakya hassını elinde tutan yüksek rütbeli bir devlet görevlisinin adına çalışıyor olmasına bağlayabiliriz¹.

BİREYSEL FAALİYETLER

Bunların dışında bir aşiretten yada resmi ünvanından güç almadan etrafına topladığı adamlar ile faaliyet gösteren eşkıyalar da bulunmaktadır. Aydın'da Sarı Bey oğlu Mustafa², Niğde'de Bektaşoğlu Süleyman³, Trabzon'da Kazgancı oğlu Hasan⁴, Aydın'da Uşaklı Genç Ali⁵ hükümlerde adı geçen ve bu şekilde faaliyet gösteren eşkıyalardan bazılarıdır.

Devletin eşkıyalık hareketlerine karşı aldığı önlemler ise şu şekilde sıralanabilir ;

a-İl erleri denen yerel milis kuvvetleri kurmak

b-Eşkıya liderini bir görev vererek eşkıyalıktan vazgeçirmek

c-Aşiretleri ve eşkıyalığın yoğun olduğu yörelerin halkını nezir akçasına bağlamak⁶.

Defterdeki hükümlerde ise eşkıyalığın sona erdirilmesi için bunların dışında iki yola daha başvurulduğu görülmektedir. Bunlardan birisi görevlilerin eşkıya ile daha ciddi mücadele etmesi için azl ve eşkıyanın verdiği zararın kendilerinden tanzimi gibi tehdidlere korkutulmasıdır⁷. Bir ikincisi ise bazı tevcihatların eşkıya ile mücadele yada o yörede faaliyet gösteren bir eşkıyanın yakalanması şartına bağlanmasıdır⁸.

Kendi bölgelerinde güç kazandıkça bölgelerinin asayiş problemleriyle ilgilenmeye başlayan ayanların çabaları da XVIII. yy'da Anadolu'da asayişin sağlanmasına önemli ölçüde katkıda bulunmuştur⁹.

Defterdeki eşkıyalık ile ilgili hükümlerin bölgelere göre dökümü şu şekildedir;

Aydın/ h.42,118,181,182,184,211,256

İçil/ h.69,197,234

Adana/ h.81,96,207

Maraş/ h.60,117

Antakya/ h.93,251

Sivas-Kayseri/ h.108,242

Niğde/ h.52

Kütahya/ h.84

İlbasan/ h.133

Beğpazarı/ h.136

¹ Bkz. Hüküm no. 93,94,95,96,97,98,99,100.

² Bkz. Hüküm no. 42,118,181,182,184,211,256.

³ Bkz. Hüküm no. 43.

⁴ Bkz. Hüküm no. 161.

⁵ Bkz. Hüküm no. 211.

⁶ M. İlgürel, a.g.m., 468.

⁷ Bkz. Hüküm no. 136.

⁸ Bkz. Hüküm no. 181.

⁹ M. İlgürel, a.g.m., 468.

Trabzon/ h.161
Haleb/ h.168
Malatya/ h.244
Köstendil/ h.36

3-Hazariyye ile ilgili hükümler

XVIII. yüzyılda eyalet ve sancakların yönetim biçimi ve özellikle gelirlerinin ne şekilde toplanacağı konusunda köklü değişiklikler yaşanmıştır. Has sistemi yavaş yavaş tasviye olurken yerine iltizam ve malikane sistemi yerleşmeye başlamıştır¹. Eyalet ve sancak yöneticilerine yönettikleri bölgelerde has olarak fazla bir pay ayrılmadığı için kendilerine genellikle miri mukataalar ilzam edilmiş, onlarda bunları daha yüksek bir bedelle mültezimlere satmışlardır. Savaşa gitmek ve bölgelerinin asayişini sağlamak zorunda olan yöneticiler maiyetlerinde kalabalak bir kapı halkı besliyorlardı ve gelirleri bu işlere yeterli gelmiyordu². Eyalet ve sancak beylerine destek olmak için 1718 (hicri 1130)'dan itibaren savaş zamanında senede bir kez olmak üzere imdad-ı seferiyye adı altında vergi toplanmasına karar verildi(gerçi bu tarihten evvelde valiler yine bu isim altında kendileri için vergi toplayabiliyordu ancak bunun legalleşmesi ve kurumsallaşması 1718'den itibaren). İmdad-ı hazariyye'nin de bu yıldan itibaren savaş olmayan yıllarda toplanmasına başlanmıştır³.

Defterdeki hazariyye ile ilgili hükümlerin çokluğu⁴ ve bu konuda çok hassas davranılmasının nedeni, toplanan vergilerin her an savaşa katılacak şekilde kapı halkı beslemek zorunda olan il yöneticileri için hayati bir gelir kaynağı oluşturuyor olmasındandır.

Defterdeki hazariyye ile ilgili hükümlerin konularına göre dökümleri şöyledir;

a-Yöneticiler arasındaki anlaşmazlıklarla ilgili hükümler: Bir eyalet yada sancağın halef-selef yöneticileri arasındaki bazen küçük rakamlardan kaynaklanan anlaşmazlıklar bu tarihlerde Osmanlı il ümerasının mali açıdan zor günler geçirdiğinin göstergelerinden biri olarak kabul edilebilir⁵.

b-Halkın şikayetleri ile ilgili hükümler: Gereksiz yere yada bir sene içinde birden fazla kez hazariyye toplanması halkın şikayetlerine yolaçmıştır. Ancak merkez, il ümerasının mali sıkıntılarını bildiği için hükümlerde yumuşak ifadelere yer vermiş gibidir⁶.

c-Toplanmasıyla ilgili hükümler: Yukarıda sayılan sebepten ötürü toplanma zamanı gelen hazariyyenin tahsil edilmesi için resmi görevliler ve ayanın tahsildarlara yardımcı olması özellikle emredilmiştir⁷.

¹ O. Kılıç, *a.g.e.*, 1 ve 17.

² O. Kılıç, *a.g.e.*, 36.

³ Yavuz Cezar, *Osmanlı Maliyesinde Bunalım ve Değişim Dönemi*, İst. 1986, 54-57.

⁴ Bkz. Hüküm no. 5,11,16,21,100,124,130,179,189,190,199,202,214,216,217,230,240,247,255.

⁵ Bkz. Hüküm no. 21,179,230,240.

⁶ Bkz. Hüküm no. 5,130,247.

⁷ Bkz. Hüküm no. 11,16,100,124,189,190,199,202,214,216,217,255.

4-Sefer işleri ve asker yazma ile ilgili hükümler

Gerek taşradaki yeniçerilerin ve gerekse tımarlı sipahilerin sefere sevk edilmesindeki belli başlı problemler defterdeki hükümlere şu şekilde yansımıştır;

a-Çeşitli bahanelerle görevden kaçmak

b-Taşra ayanının bazı askerleri kayırarak sefere gitmelerini engellemesi

c-Askeri toplayıp sefer mahalline götürmekle yükümlü görevlilerin rüşvet karşılığında bazı askerleri geri bırakması¹

Bu duruma karşı devletin aldığı önlemleri işe şöyle sıralayabiliriz;

a-Bir bahane ile sefere gelmeyenler ve bunlara yardımcı olanların kale-bend olarak hapsedilmesi

b-Seferde bulunmayan yeniçerilerin ocak defterinden silinmesi, tımarlı sipahilerin ise tımarlarının istihkak sahiplerine devredilmesi²

Askerin sefere sevk edilmesi sırasında en çok dikkat edilmesi istenen husus ise yol üzerindeki şehirlerin halkına ve malına zarar verilmemesidir³.

Asker yazma ile ilgili uygulamaların hükümlere yansımaları şu şekilde olmuştur;

a-Top arabacısı; Top arabacıları ocağına gerek duyuldukça acemi oğlanlar ocağından asker alınır. Daha sonra top arabacılarının evlatlarından da asker yazılmaya başlanmıştır. Fakat savaş zamanlarında gerek duyulduğunda “kul kardeşi” denen askerler de ocağa asker olarak yazılmıştır⁴. Defterde Baba Dağı’ndaki orduda görev yapmak üzere 70 kişinin top arabacısı olarak yazılması (tashih be-dergah) iki hükümle emredilmektedir⁵.

b-Yeniçeri; Devşirme usulü kalktıktan sonra ocağa özellikle savaş zamanlarında hariçten asker alınır olmuştur. Bu iki şekilde yapılırdı;

1-Ocağa mülazım şeklinde yazılıp maaşsız olarak sırasını bekleyenlerden ihtiyaç olduğunda seçilen kişilerin ocağa yazılması.

2-Savaş sırasında hariçten asker alınması⁶.

Defterde Baba Dağı’ndaki orduda görev almak üzere yeniçeri yazılmasına dair bir hüküm bulunmaktadır⁷.

c-Topçu;Normalde topçu ocağına ya acemi ocağından yada topçuların çocuklarından asker yazılırdı⁸. Defterdeki hükümlerde buna uygun olarak Baba

¹ Bkz. Hüküm no. 54,77,215,233.

² Bkz. Hüküm no. 77,103,233.

³ Bkz. Hüküm no. 228.

⁴ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Devleti Teşkilatında Kapukulu Ocakları II*, TTK Ankara,1988, 97-98.

⁵ Bkz. Hüküm no. 218.

⁶ İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Devleti Teşkilatında Kapukulu Ocakları I*, TTK Ankara,1988, 153.

⁷ Bkz. Hüküm no. 222.

⁸ İ. H. Uzunçarşılı, *a.g.e.*,37.

Dağı'ndaki orduda görev almak üzere hariçden ancak önceden topçuluk yapmış olanlardan yada kul oğullarından asker yazılması emredilmiştir.¹

d-Cebeci; Cebeci ocağına acemi ocağından yada cebecilerin çocuklarından asker yazılırdı. Acemi ocağı geleneği bozulunca gerekli zamanlarda hariçden de bu işe uygun kişiler ocağa yazılmıştır². Defterde bu şekilde Baba Dağı'nda görev yapmak üzere 200 cebecinin yazılması için bir hüküm vardır³.

5-Siyasi ve askeri suçlar ve anlaşmazlıklarla ilgili hükümler

Defterde siyasi ve askeri suçlar ve anlaşmazlıklar ile ilgili hükümlerin dökümü şu şekildedir;

Fırar; hüküm no.38,209

Görevin yanlış ve eksik ifası; hüküm no.50,178

Cinayet; hüküm no. 120,156

Asayışı bozma; hüküm no. 126

Zimmetine para geçirme; hüküm no. 55,56,57,58,59,89

Muhtelif anlaşmazlıklar; hüküm no. 162,208

Yeniçeri ocağına hariçden yazılan ve ocağın disiplin ve eğitiminden geçmemiş olan askerlerin neler yapabileceğine dairki örneklerden biri Şam'ın yerli yeniçerilerinin yeniçeri ağasını katletmeleri olayında görülmektedir⁴. Yine hariçden alınan askerlerin asayişe zarar verebildikleride görülmektedir⁵.

Aydın Muhassılı Abdullah Paşa ile ilgili hükümler ise bir muhassılın görevini suistimal ederek nasıl haksız kazanç sağladığını göstermektedir. Abdullah Paşa'nın işlediği suçlar şöyle sıralanmaktadır;

a-Hac yolu üzerindeki menzillerde hacca giden yolcular için depolanmış zahaire el koymak

b-Selefinin Şam Eyaletindeki mallarını gasb etmek

c-Halep'den 800 keselik mal toplamak(herhalde rüşvet ve gasb yoluyla)

d-Aydın'da seleflerinin nakid ve gayr-i menkullerine el koymak

e-Hac yolunda ölen yolcuların bıraktıkları muhallefatları gasbetmek⁶.

6-Aşiretlerle ilgili hükümler

Aşiretlerin yapıları genel olarak şöyledir;

a-Sosyal yapıları: İl veya ulus adı altında gruplandırılan konar-göçerler boy-aşiret-cemaat-oymak-mahalle-oba şeklinde bir sosyal yapıya sahiptirler. Her boyun başında Bey(Boybeyi) ismi verilen bir yönetici bulunurdu. Seçimle başa gelen bu

¹ Bkz. Hüküm no. 223,257.

² İ.H. Uzunçarşılı, a.g.e., 6-7.

³ Bkz. Hüküm no. 229.

⁴ Bkz. Hüküm no. 120,156.

⁵ Bkz. Hüküm no. 126.

⁶ Bkz. Hüküm no. 58,59.

kişi devletin bir beratla seçilmesini tasdiki ile göreve başlardı. Devlet gerektiğinde bu kişiyi azledebilirdi.

b-iktisadi Faaliyetleri:Esas geçim vasıtaları hayvancılık olmakla birlikte ufak çaptada olsa tarımla da uğraşmışlardır. Hayvancılık asıl işleri olduğu için devlete binek hayvanı olarak at yetiştirmek, köylülere damızlık hayvan vermek, bazı bölgelerin et ihtiyacını karşılamak, dokumacılık ve dericilik faaliyetleri arasındaydı.

c-Hukuki durumları:Ziraatle ilgili vergileri vermemekle beraber üzerinde buldukları toprakların statüsüne göre dirlik yada has sahibine vergi veriyorlardı. Aşiretler ile bağlı buldukları sancağın beyi arasındaki işleri halletmek için bir voyvada tayin edilirdi. Bunlara Türkmen Voyvadası yada Türkme Ağası denirdi. Hukuki sorunlarını halletmek için tayin edilen kadılar ise göçerlerle birlikte dolaşırды.

d-Vergi nizamları:Verdikleri belli başlı vergiler şöyleydi;

- ağnam resmi
- yaylak ve kışlak resmi
- gerdek resmi
- yave akçası
- bad-ı heva¹

Osmanlı Devleti'nin VXIII. yy'da aşiretleri iskana zorlamasının iki temel sebebi vardı;

- a-Aşiretlerin yerli halka verdiği zararları engellemek
- b-Boş alanları şenlendirme².

Defterdeki hükümlerde de aşiretlerin halka verdikleri zararlar ifade edildikten sonra nereye iskan ettirilmeleri yada sürgün edilmeleri gerektiği bildirilmektedir³.

Aşiretlerin iskana karşı koymalarının yada iskan yerlerini terketmelerinin sebepleri ise şöyle sıralanmaktadır;

- a-Tam yerleşik hayat tarzına alışamamak
- b-Vergilerin ağır gelmesi
- c-Yöneticilerin yaptıkları haksızlıklar
- d-Yerleştirildikleri alanların yeterli mera ve suya sahip olmaması⁴

Defterdeki hükümlerin konularına ve aşiret isimlerine göre dökümü şu şekildedir;

Konular:İskan problemleri/ hüküm no.3,17,246
Eşkryalık/ hüküm no. 60,108,117,168,207,241,242,244,251

Aşiretler:Köçeklü-Rakka/ hüküm no. 3
İlbeğlü ve Beğdili Türkmenleri-Maraş/ hüküm no. 17
Afşar-Sivas/ hüküm no. 108
Okçu İzzeddinlü-Maraş/ hüküm no. 117
Cerid ve Tacirlü-Adana/ hüküm no. 246

¹ Yusuf Halaçoğlu, *VXIII. yy'da Osmanlı İmparatorluğunun İskan Siyaseti ve Aşiretlerin Yerleştirilmesi*, TTK Ankara 1991, 16-24.

² Y.Halaçoğlu, *a.g.e.*, 70.

³ Bkz. Hüküm no. 3,17,60,108,117,168,207,241,242,244,246,251.

⁴ Y. Halaçoğlu, *a.g.e.*, 44-45.

Kilimli ve Bektaşlı-Maraş/ hüküm no. 60
Okçu İzzeddinlü-Adana/207
Silsüpür Ceridi ve Köçeklü-Ankara/241
Silsüpür Ceridi ve Köçeklü-Kayseri/242
Okçu İzzeddinlü-Malatya/ hüküm no. 244
Okçu İzzeddinlü-Antakya/ hüküm no. 251

7-İstanbul ile ilgili hükümler

İstanbul'un en önemli sorunlarından biri iaşeydi. İaşede bir sıkıntı yaşandığında önce İstanbul halkının, ama onlardan da önemlisi yeniçeri ve sipahi ocakları gibi devletin aktif unsurlarının memnuniyetsizliği siyasi iktidar için tehlike yaratabilirdi (çünkü İstanbul'a gelen hububat ve etten yeniçeri kışları aslan payını alıyordu)¹.

Hububat ticaretinden İstanbul kadısı sorumluydu. Fakat buğdayın İstanbul'a taşınması devletin sorumluluğunda değildi. Bu işi toptancı tüccarlar, armatörler ve gemi reisleri üstlenmekteydi. Alım-satım ve taşıma işlemleri şu şekilde gerçekleştiriyordu;

a-Devlet tahılın o sene alınacağı eyaletleri belirler

b-Toptancılara, sonra kadılara arz edecekleri satın alma izinleri verilir

c-Kadı bu izin belgesinin arkasına alıcının adını,geminin adını, teknenin sahibinin ve reisinin adını, geminin kalkış ve varış tarihlerini, satın alınan tahılın cins,miktar ve fiyatını yazar

d-Tahılın satın alınma fiyatı tahılın üretildiği yerin kadısı ile İstanbul kadısı,armatörler ve firincılar arasındaki görüşmeler sonucunda belirlenir

Bu son aşamada devlet tahılın fiyatına müdahale ediyorsada daha yüksek fiyat almak isteyen satıcılar ile toptancılar arasında pazarlıklar söz konusu olmaktadır. Mübaşir ve yasakçıların görevi bu pazarlıkları ve fiyatın yükselmesini engellemektir.Kadırlara, gerek gördüklerinde gemilerin doğrudan İstanbul'a gelmesini sağlamak için gemilere birer görevli koyma yetkisi verilmişti. Gerektiğinde donanma gemilerine de (özellikle Ege'de) kaçakçılığa yeltenen gemileri takip etme görevi verilebiliyordu².

Taşıma kolaylığı hangi eyaletin hububat alımı için seçileceğinde en belirleyici faktördü. O nedenle;Trakya ve Marmara kıyıları(Hüdavendigar,Karesi),Ege Denizi(İzmir,Saruhan),Tuna Prenslikleri(Eflak ,Boğdan),Karadeniz kıyıları(Kırım,GüneyRusya,Kuzeybatı Anadolu)öncelikli olarak hububat sağlamakla görevlendiriliyordu. Bu bölgelerin bir özelliğide içerideki hububatı kıyılara taşıyacak nehirlerle sahip olmasıdır(Meriç,Gediz,Menderes,Tuna,Dnyester,Bug,Dnyeper, Don ve Sakarya gibi). Ayrıca (Ege Bölgesi hariç) bu bölgelerden hububat kaçırmak (sıkı kontrollerin Çanakkale'nin geçilmesini zorlaştırması nedeniyle) çok zordu. Bu

¹ Robert Mantran, *VXII. Yy'm İkinci Yarısında İstanbul- Kurumsal,İktisadi,Toplumsal Tarih Denemesi*,Çev. M.Ali Kılıçbay,Enver Özcan, TTK Ankara 1990, C. I, 168-169.

² R.Mantran, *a.g.e.*, 176-177.

durumda Trakya ve Tuna bölgesi buğdayının (ufak tefek kaçaklıklar dikkate alınmazsa) İstanbul'a getirilmesi garantilenmekteydi¹.

Hububat nakli ile ilgili 141 numaralı mühimme defterindeki hükümlerin içerikleride yukarıdaki tesbitleri doğrulamaktadır. Bu hükümlerin içerikleri şu şekildedir;

Marmara'dan Akdeniz'e hububat nakli yasağı/hüküm no.83,110

Karadeniz'den Marmara'ya hububat nakli yasağı/hüküm no. 185,188

Edirne'den İstanbul'a hububat naklinin devamının sağlanması/hüküm no. 109

Tekfur Dağı İskelesi'ne hububat naklinin devam ettirilmesi/hüküm no. 122

Tekfur Dağı İskelesi'nden İstanbul'a hububat naklinin devamının sağlanması/hüküm no.123

Karadeniz'in batı sahillerinden İstanbul'a hububat naklinin devamının sağlanması/hüküm no. 121

Kaçak hububat taşıyan gemilerin yakalanması/hüküm no. 187

Defterdeki İstanbul ile ilgili diğer hükümlerin dökümü ise şu şekildedir;

Anadolu'dan gelen göçün engellenmesi/hüküm no. 12,47

Hayvan kesimi/hüküm no. 134

Yağ nakli ve ticareti/hüküm no. 142

Odun nakli ve ticareti/hüküm no. 163

8-Donanma ile ilgili hükümler

VXIII. yy'ın başından itibaren gücünü yitirmeye başlayan Osmanlı donanması, kendisine VXII. yy boyunca güç kaybettiren çekdiri tipi gemilerden kalyon tipi gemilere geçmesi ile VXIII. yy'ın başından itibaren toparlanır gibi olmuş ve 1770 yılına kadar Akdeniz'deki üstünlüğünü koruyabilmiştir. Ancak bunun birazda aynı dönemde zayıflamakta olan Venedik Devleti'nin Akdeniz'de eskisi gibi yoğun faaliyetler gösterememesine dayandığı da açıktır. Damad İbrahim Paşa zamanında oldukça ihmal edilen donanma, 1733'de Kaptan Paşalığa getirilen Canım Hoca Mehmed Paşa sayesinde tekrar toparlanmıştır. Ancak 1113/1701 tarihli donanma kanununa uyulmaması ve aksine görevlere ehliyetli denizcilerin yerine işden anlamayanların rüşvet karşılığı getirilmesi nedeniyle donanmanın Akdeniz'e çıkışı birer gezinti olmakdan öteye pek geçememiştir².

Hükümlerde ilgi çeken bir hususda, kaptanların tüccar malı taşımamaları konusunda sürekli uyarılmasıdır. Kaptanlar donanma gemileriyle kendi çıkarlarına tüccarların mallarını taşımaktaydı. Bu hem donanmanın amacı dışında kullanılmasına hemde donanmanın asıl vazifesini yapamamasına yol açıyordu.. Çünkü tüccar malı yüklemiş kaptanlar yüklerle zarar gelmemesi için korsanlara müdahale etmiyorlardı.

¹ R. Mantran, *a.g.e.*, 174-175.

² İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Devletinin Merkez ve Bahriye Teşkilatı*, TTK Ankara 1988, 500-501.

Tüccarlar da mallarını güvenli ve herhalde daha ucuza taşıttıkları için bu yola tevessül etmekteydiler¹.

Donanma ile ilgili hükümlerin dökümü şu şekildedir;

Tayinler/ hüküm no.131,201

Korsanlar ile ilgili hükümler/ hüküm no. 200,201

Gemi inşası/ hüküm no. 115

Donanmanın İstanbul'a zamanında getirilmesi/ hüküm no. 135

---

¹ Bkz. Hüküm no. 200,201.

SONUÇ

Bu çalışmamızda I. Mahmud dönemine (1730-1754) ait 141 Numaralı Mühimme Defterini incelemeye çalıştık. Bu defter Hicri 1148 (1735-1736) yılını ihtiva etmektedir. Bu yıllar Osmanlı Devleti'nin içerde mali sorunlarla, dışarda ise 1723 yılından beri aralıklarla devam etmekte olan Safevi savaşı ve Avusturya ve Rusya ile de 1736'da savaşa dönüşecek olan sürtüşmeler ile bunaldığı yıllardır.

İncelediğimiz defterdeki hükümlerin büyük kısmı (112 hüküm) tevcihatlar, atamalar ve azl etme ile ilgili hükümlerden oluşmaktadır. Tevcihat ve atamalardaki bu yoğunluğun sebebi, Safeviler ile devam eden mücadele ve Rusya ile bir savaşa doğru gittiği gözlenen sürtüşme nedeniyle devletin, hudud sancaklarını savaşa konusunda tecrübeli paşalara tevcih etmesi ve sınırlarada yeni birlikler kaydırmasıdır.

Gerek merkezi otoritenin taşrada zayıflamış olması ve gerekse devletin dikkatini Safeviler ve Rusya üzerinde odaklaması nedeniyle özellikle Anadolu'da hem aşiret hemde bireysel bazda eşkıyalık hareketleri bu dönemde artma eğilimi göstermiştir. Defterdeki bu konu ile ilgili 43 hüküm bulunmaktadır. Ancak eşkıyalık ile mücadelede pek başarılı olunamadığı anlaşılmaktadır. Bunda, eşkıya ile mücadeleye memur kılınan görevlilerin isteksizliği ve halkın, yanında devletin gücünü görememekden ötürü korkusundan eşkıyaya destek olmasının payı büyüktür. Bu konuda ilgi çeken bir hususda fırsat bulduğunda voyvada, mütesellim ve yeniçeri gibi resmi görevlilerin de eşkıyalığa kalkışmasıdır. Eşkıyaların yakalandıkları takdirde katl, nefy, kale-bend gibi cezalara çarptırılacaklarının ilan edilmeside görülen o ki eşkıyaları pek yıldırmamıştır.

Hazariyye'nin toplanması ise bu dönemin, defterdeki hükümlere yansıyan diğer bir meselesidir. Osmanlı il ümerasına maddi olarak destek sağlamak için eyalet ve sancaklardan savaş olmayan yıllarda ve 2 taksit şeklinde toplanmasına karar verilen bu vergi ile ilgili bir eyalet veya sancağın halef-selefi arasındaki anlaşmazlıklar merkeze kadar gelmektedir. Bazen bu anlaşmazlıkların çok küçük miktarlar için sözkonusu olması, savaşa kalabalık bir kapı halkı ile gitmek zorunda olan ve bunun için güçlü bir finansmana ihtiyacı olan Osmanlı il ümerasının bu dönemde içinde bulunduğu mali sıkıntıyı göstermesi bakımından düşündürücüdür.

Taşradaki yeniçerilerin sefere sevk edilmesi ise devlet için diğer bir problemi oluşturmaktadır. Taşrada asayiş bozan, zaman zaman eşkıyalığa yeltenen yeniçerilerin sefere gitmemek için türlü türlü bahanelerle ayak sürümleri, firar etmeleri, yada sefer yolunda halkın canına ve malına zarar vermeleri devlet için sürekli problem kaynağı oluşturmaktadır. Defterdeki bu konu ile ilgili hükümler Yeniçeri Ocağı'nın içinde bulunduğu disiplinsiz ve dağınık durumu gösteren önemli ipuçları sunmaktadır. Yine aynı şekilde Tımarlı Sipahiler'de ya sefere katılmamakta yada seferdeki görevlerinden izinsiz ayrılıp ordunun zayıflamasına yol açmaktadırlar. Bu şekilde davrananların tımarlarının ellerinden alınacağı şeklindeki tehditler ve

uygulamalar gereken etkiyi göstermemiş olmaları defter boyunca bu konudaki şikayetler devam etmektedir.

İstanbul'un hububat ve iâşe sorunu bu dönemde devletin özellikle ilgilendiği diğer bir meseledir. Hububat sıkıntısının İstanbul halkı ve özellikle yeniçeri kışlalarındaki askerler arasında meydana getireceği memnuniyetsizliğin bir siyasi krize yolaçma ihtimali devleti bu konuda sıkı önlemler almaya yöneltmiştir. Hububatın her sene hangi eyaletten satın alınacağını belirleyen devlet aynı zamanda fiyatları da saptamaktadır. Ayrıca hububat, ihracı yasak ürünler arasındadır. İstanbul'a hububat sağlamak ile görevli eyaletlerden hububat alıp başka yere götürmek yasaktır. Ayrıca donanmaya da kaçak hububat taşıyan gemileri takip edip yakalama emri verilmektedir.

Bu defterdeki hükümler bize Osmanlı Devleti'nin VXIII. yüzyılın ilk yarısı içindeki siyasi, sosyal, askeri ve idari yapısı hakkında önemli bilgiler vermektedir. Gerileme dönemine giren Osmanlı Devleti'nin müesseselerindeki bozuklukları gidermek, asayişini sağlamak için aldığı tedbirler tezimizdeki hükümlerde açıkça görülmektedir. Bu hükümler, Osmanlı Devleti'nin o dönemdeki sosyal, ekonomik, askeri ve idari durumunun aydınlatılmasına katkıda bulunacaktır.

KAYNAKÇA

KAYNAKÇA

- Başbakanlık Osmanlı Arşivi Katalogları Rehberi*, Başbakanlık Devlet arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı, Ankara 1995
- Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi*, Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı, Ankara 2000
- AKTEPE, Münir, "I. Mahmud", *İA*, C. VII, s.158-165
- BIYIK, Ömer, *124 Numaralı Mühimme Defteri (H. 1128-1130)*, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü ,yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2001
- CEZAR, Yavuz, *Osmanlı Maliyesinde Bunalım ve Değişim Dönemi*, İstanbul 1986
- DANIŞMEND, İsmail Hami, *İzahlı Osmanlı Tarihi Kronolojisi*, C. IV, İstanbul 1972
- GÖKBİLGİN, M. Tayyib, "Nişancı", *İA*, C. IX, s. 298-302
- GÜLTEPE, Necati, "Osmanlılarda Bürokrasi: Merkezin Yönetimi, *Osmanlı*, Teşkilat, C.6, Ed.Güler Eren, Ankara 1999, s.241-255
- HALAÇOĞLU, Yusuf, *VXIII. Yüzyılda Osmanlı imparatorluğunun İskan Siyaseti ve Aşiretlerin Yerleştirilmesi*, TTK Ankara 1991
- İLGÜREL, Mücteba, "Osmanlılar'da Eşkıyalık Hareketleri", *T.D.V.İ.A.*, C. XI, İstanbul 1999, s. 466-469
- KILIÇ, Orhan, *18. Yüzyılın İlk Yarısında Osmanlı Devletinin İdari Taksimatı-Eyalet ve Sancak Tevcihatı*, Elazığ 1997
- KUNT, Metin, "Siyasal Tarih 1600-1789", *Türkiye Tarihi*, C. III, ed. Sina Akşin, İstanbul 1995, s.19-73
- KURAT, Akdes Nimet, *Türkiye ve Rusya*, Ankara 1990
- KÜTÜKOĞLU, Mübahat S., "Defterdar", *T.D.V.İ.A.*, C. IX, İstanbul 1999, s. 94-96
- _____, "Mühimme Defterlerindeki Muamele Kayıtları Üzerine", *Tarih Boyunca Paleografya ve Diplomatik Semineri 30 Nisan-2 Mayıs 1986 Bildiriler*, İstanbul 1988, s. 95-112
- MANTRAN, Robert, *VXII. Yüzyılın İkinci Yarısında İstanbul-Kurumsal, İktisadi, Toplumsal Tarih Denemesi*, Çev. Mehmed Ali Kılıçbay-Enver Özcan, TTK Ankara 1990, C. I
- Mühimme Defteri 90*, Haz. Nezih Aykut, İdris Bostan., Feridun Emecen, Yusuf Halaçoğlu, Mehmed İpşirli, İsmet Miroğlu, Abdülkadir Özcan, İlhan Şahin, İstanbul 1993
- MUMCU, Ahmet, *Hukuksal ve Siyasal bir Karar Organı Olarak Divân-ı Hümayûn*, Ankara 1976
- _____, "Divân -ı Hümayûn", *T.D.V.İ.A.*, C. IX, İstanbul 1999, s.430-432
- PAKALIN, Mehmed Zeki, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, İstanbul, 1993
- SERTOĞLU, Midhat, *Osmanlı Tarih Lugatı*, İstanbul, 1986
- SHAW, Stanford, *Osmanlı İmparatorluğu ve Modern Türkiye*, *Gaziler İmparatorluğu Osmanlı İmparatorluğu'nun Yükselişi ve Çöküşü, 1280-1808*, Çev. Mehmed Harmanlı, İstanbul 1982
- ŞAHİN, İlhan-EMECEN, Feridun, *Osmanlılarda Divân-Bürokrasi-Ahkam II. Bayezid Dönemine Ait 906/1501 Tarihli Ahkâm Defteri*, İstanbul 1994
- TEMELKURAN, Tevfik, "Divân-ı Hümayûn Mühimme Kalemî", *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, sayı 6, İstanbul 1975., S.129-175

- UNAT, F. Reşit, *Hicri Tarihleri Miladi Tarihe Çevirme Kılavuzu*, Ankara 1988
- UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı, "Defterdar", *İA*, C. III, s. 506-508
- _____, *Osmanlı Devlet Teşkilatından Kapıkulu Ocakları*, Ankara 1988, C. I
- _____, *Osmanlı Devlet Teşkilatından Kapıkulu Ocakları*, Ankara 1988, C. II
- _____, *Osmanlı Devletinin Merkez ve Bahriye Teşkilatı*, Ankara, 1988
- _____, *Osmanlı Tarihi, Karlofça Antlaşmasından VXIII. Yüzyılın Sonlarına Kadar*, Ankara 1988, C. IV, Kısım 1
- ÜNAL, M. Ali, *Mühimme Defteri 44*, İzmir 1995
- 3 Numaralı Mühimme Defteri (966-968/1558-1560) Özet ve Transkripsiyon*,
Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı,
Yayın Nu: 12, Ankara 1993

İNDEKSLER

RESMÎ GÖREVLER/GÖREVLİLER

A

Ağa 10,137,138,156,162,238,263
Alay beyi 44,77,80,103,104,120,143,171,213,245
Alemdar 162,180
Aşiret zabiti 251

B

Başbuğ 119,128,162,227
Başdefterdar 3,17,52,60,101,105,131,140,171,260
Bayrakdar 161
Beğ 71,99,133,176
Beğlerbeği 8,17,60,108,117,144,173,217,240
Bina emini 238
Binbaşı 38
Bostancı 111,112,210
Bostancı başı 109,122,236,243,261
Boy beği 60,183,251
Bölük başı 38,119,209,241,247,256

C

Cebeci 35,196,229,263
Cebeci başı 196,229

Ç

Çukadar 137,138,194,262,263
Çavuş 9,54,97,119,150,152,153,160,162,204,205,223,227,252
Çavuşbaşı Ağa 6
Çeribaşı 31,249
Çorbacı 20,31,139,150,151,152,153,162,203,204,218,227

D

Defter Emni 80
Defter Kethüdası 171,237
Defterdar (Eyalet) 89,105
Defterdar (Kaza) 213,238
Defterdar (Merkez) 144
Defterdâr (Ordu) 49,50,51,54,62
Derya Kapdanı 115,116,135,185,187,199,200,201,239,254
Dizdar 83,95,110,114,120,123,185,187,212,233

E

Emin 121,259
Erbab-ı tımar 44,46,77,80,103,104,105,143,144,171,183,245
Evkaf Zabiti 173

F

Fetva Emîni 155

G

Gediklu 48,77,137,138,219,220,238,252,262,263

Gözcü başı 119

Gümrük emîni 47,185,187

H

Haseki 9,18,42,51,78,82,111,112,119,126,210,225,233,261

Haseki Ağa 137,138,262,263

Hassa silahşor 49,50,114,137,138

Hazine muhasebecisi 62

Huddam 148

Hükkam 13,54,69,82,84,101,111,136,137,140,197

İ

İl erleri 42,70,133,176,178,183,260

İmam 210

İskan-ı Boy beyi 246

İskan-ı mir-i aşiret 246

İskele emîni 46,109,110,123,141,142,188

İskemleci 79,102,219,220

İş erleri 1, 3,13,54,72,93,107,140,141,144,166,173,183,184,188,215,219,223,228
233,240,242,251,257

K

Kadı 1,2, 4,5,10,11,12,13,16,17,19,21,23,24,26,32,36,37,41,43,44,47,52,54,56,58,59
67,69,72,77,78,82,93,94,95,105,107,109,111,112,113,118,120,121,122,124,130,132,
133,134,137,138,140,141,141,144,148,154,155,156,159,160,161,163,166,173,176,
184,186,188,189,190,194,195,199,202,212,213,214,215,216,217,219,223,228,230
233,242,246,252,254,257,261

Kadı-asker 32,37,144

Kaim-makam 112,120

Kale kulu 120

Kale muhafaza ağalığı 18

Kapdan 49,50,131,200,201

Kapdan Paşa 238

Kapu Kethüdası 23,41,48,132,179

Kapucubaşı 3,29,30,42,51,58,76,137,138,144,145,169,206,208,262,263

Kapucular kethüdası 59,137,138,262,263

Kassam 144

Katib 59,155

Kethüda 1,13,35,42,56,60,72,78,82,93,111,112,113,121,134,140,141,163,166,173
183,184,188,194,195,196,204,229,235,240,242,250,251

Kırım Hanı 45,48,145

Kul çavuşu 54,228
Kul Kethüdası 9,119,128,160,162,177,180,222,225,227,232,233
Küçük çavuş 24

L

Levend 46,148,239,241,244,249

M

Mehter 137,138,262
Menzilci 4,137,138
Mevali 140,144
Mimarbaşı 12
Mir-i ahuru evvel 137,138,262,263
Mir-i ahuru sani 137,138,262,263
Mir-i alay 77,103,104,120,245
Mir-i alem 75,145
Mir-i Hac 58,59,106,148,149,155,156
Mir-i levendat 249
Mir-i Miran 8,21,35,42,43,45,53,59,60,67,68,71,72,77,78,82,100,129,133,138,140
143,144,163,175,176,182,183,195,220,235,240,241,242,244,249,254,260
Mir-i piyade 38
Molla 124,140,155,206,216,236
Monla 56,89
Muhafız 7,14,15,16,23,25,29,30,39,40,41,64,83,89,92,140,170,189,230,238,240
Muhassıl 19,42,46,(Shf 20 Ara başlık),56,57,59,114,118,130,140,178,181,182,183
184,197,202,211,213,234,256
Muhzır 161
Muhzır-ı ocak 18
Murahas 157,158
Mutasarrıf 10,11,17,21,36,42,43,47,52,55,59,68,69,71,75,77,78,101,111,112,133,144
163,176,181,183,184,190,191,194,195,197,209,220,234,235,240,242,244,247,249
255,260
Mübaşir 3,42,51,52,54,59,76,77,78,79,82,93,94,98,102,111,112,121,126,133,137
138,139,141,142,144,148,155,160,163,166,169,192,203,204,205,208,210,215,221
223,226,228,231,233,236,242,247,249,257,262
Müderris 148
Müfettiş 26,241,242
Müfti 148,155
Mülazım Kapdan 131
Müstahfiz 239,253,254
Müteferrika 252
Mütesellim 1,10,13,23,36,37,41,44,56,60,67,69,70,72,77,84,94,108,117,132,133,138
140,148,154,166,179,182,183,186,195,206,208,209,219,224,242,247,250,251,252
253,254,260
Mütevelli 121,155,161,250,251

N

Naib 11,13,22,43,44,46,56,60,61,70,78,83,100,107,109,110,118,123,130,136,140,141
144
159,185,187,188,193,195,210,213,215,224,233,240,255,256
Nakibü'l-eşraf 112,120
Nazır 116,131,259

O

Ocak kethüdası 21,31,150,205
Odabaşı 18,20,31,119,150,151,153,160
Odalı 119,125

P

Patrik 144
Piskopos 144
Piyade 120

R

Reisül küttab (shf 4,ara başlık),36,80,(Shf 42 Ara başlık),217

S

Sadr-ı âli ağası 144,262
Sadr-ı azam 14,28,65,(Shf 42 Ara başlık),137,138
Sadr-ı azam ağası 52,137,138,236
Sadr-ı azam silahdarı 38
Sakabaşı 173
Saksoncu başı 192,228,233
Salyaneci 162
Sancak beği 144,173,242,255,260
Sekban 69,139,145,226,231,261
Sekbanbaşı 58,231
Ser-asker 8,9,17,31,33,35,44,54,55,57,62,63,64,71,74,75,76,79,80,85,88,91,92,97
102,103,104,119,150,157,158,160,162,169,171,177,180,194,196,198,203,204,205
209,215,218,222,223,225,227,228,229,232,233,235,237,239,240,245,248,249,253
Ser-asker vekili 49,50
Serdar 9,54,61,76,111,195,215,222,228,232,233,251
Serdengeçti 119,160
Serdengeçti ağası 9,119,162,180
Serdengeçti alemdarı 9
Silahdar 1,3,35
Silahdar Kethüdası 183,194
Silahşor 51
Silahşor hassa 262
Sipah 1,3,35,105,144,182,194
Sipahi 105
Subaşı 144,233

Sürre Emîni 1
Sürücü 233

Ş
Şehir Emîni 12
Şeyhü'l-islam 37

T
Telhisi 42
Tersane-i Amire Emîni 131
Tersane Çavuşu 185,187
Tımar Defterdarı 171
Topçu 20,31,35,150,151,152,153,204,205,223,257,263
Topçubaşı 20,31,150,151,152,153,204,205,223,257
Topçubaşı vekili 31
Top arabacısı 35,203,218
Top arabacısı başı 203,218
Turnacıbaşı 9,139,162

U
Uçbaşilar 9,204
Ulak 4,164

Ü
Ümera 138,140,238

V
Vacibü'l-riaye ağası 137,138,262
Vali 1,2, 5,10,14,17,19,21,25,27,28,33,34,37,47,48,49,51,56,57,58,59,62,64,65,66
69,73,75,82,84,85,86,87,88,89,90,91,92,96,98,101,102,106,108,111,117,120,124,132
136,137,140,144,146,147,148,155,156,157,158,161,168,178,179,191,194,197,198
206,207,208,209,214,216,230,244,245,246,247,248,250,251,253,255,259
Vezir 1,2,7,8,9,14,16,17,19,21,23,24,26,27,28,29,30,31,33,34,35,37,39,40,42,44,48,
49,51,54,55,56,57,62,63,64,65,66,69,71,72,73,74,76,79,81,(Shf 85 Ara başlık),85
86,87,88,89,90,91,92,96,97,98,102,103,104,108,113,114,115,118,119,124,130,132
135,137,138,144,146,147,148,150,156,157,158,161,162,168,170,171,174,178,179
181,182,183,184,185,187,189,191,194,196,197,198,199,200,202,203,204,205,206
207,208,209,211,214,215,216,223,227,229,230,232,233,234,235,237,238,239,240
244,245,246,248,249,250,251,253,256,262
Vezir-i âzam 26,27,29,30,35,67,84,90,115,116,140,144,157,158,173,179,212,213
241,242
Veznedâr 59
Voyvada 3,13,42,52,56,61,72,93,94,95,96,97,98,99,101,117,121,136,138,140,144
163,166,183,186,191,194,219,233,250,251,259
Voyvada (Eflak ve Boğdan) 15,140,167,172

Y

Yamak 119,125,126,180

Yayabaşılar 9,119

Yeniçeri 1,2,9,24,35,54,119,120,126,128,139,144,156,162,177,180,213,215,221
222,226,227,228,231,232,233,251,254,258,261,263

Yeniçeri Ağası 9,12,18,24,54,119,125,126,127,128,134,139,162,177,180,192,215
221,222,225,227,228,231,232,233,243,258

Yeniçeri Serdarı 1,13,24,42,54,56,72,82,93,107,121,141,160,166,173,183,184,188
194,195,215,219,223,228,233,240,242,251,257

Yiğit başı 134

Z

Zabit 2,9,13,20,24,26,35,47,56,58,62,67,69,76,89,94,99,109,110,119,120,121,123
126,128,139,142,150,151,152,153,156,162,163,183,184,188,195,196,203,204,205
218,219,221,225,226,227,229,231,232,233,236,238,240,242,249,254,258,261

Zağarcı başı 119,125,127

Zuama 44,46,77,80,103,104,137,138,143,144,156,171,183,245,263

MİLLET-TOPLULUK-AŞİRET

A

Acem 9,157,158
Afşar 43,108
Amu Seriganlu Aşireti 244
Arab 65,162
Aşiretler 146
Azirlü Oymağı 246

B

Bahadır aşireti 251
Beğdili Türkmeni 17
Bektaşlu 60,96

C

Cebellü 251
Ceberlü Cemaati 60
Cerir Cemaati 191,246
Ciridlü Cemaati 60

Ç

Çepni 161,259
Çermin Raayası 60,191

D

Dağistanlı 75

E

Ermeni 144

F

Fransa 154

G

Gürcü 144

H

Habeş 144
Hacı İsalu 69
Hind 78

İ

İlbeğlü Cemaati 17
İlbeğlü Türkmeni 17
İnallu 244,250

K

Kazak 2,4
Kıbtı 144
Kılıçlı 96
Kızık Aşireti 251
Kilimli 60
Koyun oğlu 96
Köçeklü Cemaati 2,168,241,242
Kürt(Ekrad) 27,43,64,65,117,155,241,242

L
Lehulu 15,236

M
Mirallu Cemaati 250
Moskovlu 2,157,158,169,238,245,248,249,253,254

O
Okçu İzzeddinlü 17,118,191,207,209,244,250,251

R
Rafizi 6
Reyhanlu Cemaati 60,191,246
Rum 144
Rus 144

S
Sırb(bkz.Sırf)
Sırf (Sırb) 144
Silsüpür Cıridi Cemaati 2,241,242
Süryani 144

T
Tacirlü 246
Tatar 2,75,79,102,157,194,262,263
Tatarlu Oymağı 246
Türk 59
Türkmen 156,183,241,242

U
Urban 27,146

V
Venedik 154

Y
Yörük 183

ŞAHİS İSİMLERİ

A

- Abacı oğlu (Aydın Ayânından), 183
Abdullah (Hassa Silahşorlarından), 114
Abdullah (Kozluca Kazası Kadısı), 5
Abdullah (Mısır Kadısı), 32
Abdullah (Otuzuncu Cemaatin Çorbacısı), 151
Abdullah (Yalak abad Kazası Naibi), 193, 210
Abdullah Ağa (Yeniçeri Ağası), 12, 24,54, 119, 125 , 126, 128, 139, 162, 177, 180, 192, 215, 221, 222, 225, 227, 228, 231, 232, 233, 258
Abdullah Cebaire (Haleb'deki Edlib/Şugur kasabası sakinlerinden) 155
Abdullah, Çobanoğlu, 250
Abdullah, Hacı (Aladağ Sakinlerinden), 69
Abdullah Paşa (Bosna Valisi)124
Abdullah Paşa (Rum İli Valisi), 179, 202, 230
Abdullah Paşa (Sabık Aydın Muhassılı), 46, 55, 56, 57, 58, 59, 114
Abdullah Paşa (Haleb Valisi), 97
Abdullah Paşa, Köprülüzade , Vezir (Serasker), 9, 49, 55, 57, 59, 85, 86, 88, 91, 92, 96, 160
Abdurrahman (Erzurum'da Yeniçeri Zabiti), 58
Abdülbaki (Kapıcıbaşlarından), 51
Abdülbaki (Köstendil Sancağı Mutasarrıfı), 36
Abdülkerim, Seyyid, 155
Abdülmuin Beğ (Mud Kazasından) 69
Abdülrâhim (Niğde Sancağı Mutasarrıfı) 43,52
Abdülrâhman (Maraş Naibi), 60
Abdülrâhman Bey (Tirine Kazası sakinlerinden) 69
Ahmed (Akçahisar Kazasının İşköt köyünden) 176
Ahmed (Bey ili Voyvadası), 191
Ahmed (Bolu voyvadası), 101
Ahmed (Elli beşinci cemaatin çorbacısı) 20
Ahmed (Çirmen Sancağı Beyi), 190, 255
Ahmed (Haleb'deki Edlib/Şugur Kasabası sakinlerinden) 155
Ahmed (İzvornik Mutasarrıfı), 21
Ahmed (Kapıcıbaşlarından), 29, 30
Ahmed (Kapıcıbaşlarından), 144
Ahmed (Kapıcılar Kethüdası), 59
Ahmed (Otuz altıncı Cemaatin Çorbacısı), 153
Ahmed Ağa (Simav Sakinlerinden), 178
Ahmed Ali Kurd (İşköt kasabası sakinlerinden) 176
Ahmed, Dağlıoğlu, 250
Ahmed, el-hac (Kadı), 160
Ahmed, el-hac (Manisa Naibi), 130

Ahmed, el-hac (Tırhala Kadısı), 10
Ahmed, Hacı (Haleb'deki Edlib/Şugur Kasabası sakinlerinden) 155
Ahmed, Hızır oğlu, 52
Ahmed, Kaltakçı oğlu (Şam sakinlerinden) 156
Ahmed Kaptan, 131
Ahmed Kaptan, Küçük (Mülazim Kaptanlarından), 131
Ahmed, Kethüda (Baba Dağı'ndaki Orduda Cebeci Zabiti). 229
Ahmed, Kınalı (Mevali-i hükkamdan) 144
Ahmed, Kömürcü oğlu (Yalak abad sakinlerinden) 210
Ahmed, Mustafa Beşe oğlu (Çayköylü Karyesi Sakinlerinden), 160
Ahmed Paşa (Erzurum Valisi), 90, 180
Ahmed Paşa, Türk 59
Ahmed Paşa (Rakka Valisi), 8, 17, 33, 35, 44, 49, 51, 198
Ahmed Paşa (Sabık Bağdad Valisi), 86, 87, 89
Ahmed Paşa (Sivas Valisi), 108
Ahmed Paşa (Şark Canibi Seraskeri), 50, 54, 71, 74, 75, 76, 79, 102,103, 104, 119, 150, 158, 162, 171, 177, 194, 198, 203, 204, 205, 209
Ahmed Paşa (Vidin Muhafızı), 7, 24
Ahmed Paşa, el-hac (Aydın Muhassılı), 256
Ahmed Paşa, Polad ,Vezir (Haleb Valisi), 168, 181, 182, 183, 184, 197, 211, 234
Ahmed Paşa, Vezir (Eğriboz Muhafızı), 16, 170
Ahmed Paşa, Vezir Kethüda (Sivas Valisi), 56
Ahmed , Seyyid (Kapıcıbaşılardan), 58
Ahmed, Simavlı, 178
Ahmed, III., 144
Ahmedzade, el-hac (Yalak abad sakinlerinden) 193
Aişe (Yalak abad sakinlerinden) 210
Akvalu 241
Ali (Adana Valisi), 191
Ali (İfraz-ı Zulkadriyye Voyvadası), 165
Ali (Mübaşir) 78
Ali (Ruşçuk çavuş vekili), 24
Ali (Yalak abad sakinlerinden) 210
Ali (Yeniçeri Ocağı Hasekilerinden),78
Ali Ağa, Orman oğlu,(Akçahisar kazası İşkot Köyü sakinlerinden)133
Ali Ağa, Serdar (Eskişehir sakinlerinden) 112
Ali, Cezayirli (Kaptan), 200 , 201
Ali, el-hac (Kaptan), 201
Ali, Genç (Denizli Voyvadası), 13, 42, 157, 158
Ali, Hacı, Cebravve Hamzun bin el-Battar (Haleb'deki Edlib/Şugur Kasabası sakinlerinden) 155
Ali, Hacı (Kaptan), 200
Ali, Hz., 144
Ali Hüseyin (İşkot kasabası sakinlerinden) 176
Ali Kazaz (İşkot kasabası sakinlerinden) 176

Ali, Mevlana (İstanbul kadısı), 12
Ali, Mevlana (Yanya Naibi), 70
Ali, Molla, 43
Ali, Molla (Sadr-ı Azam Ağalarından), 52
Ali Paşa (Adana Valisi), 207, 209, 244, 246, 250, 251
Ali Paşa (Amasya Sancağı Mutasarrıfı), 68
Ali Paşa (Erzurum Valisi), 216
Ali Paşa (Gence Muhafızı), 113
Ali Paşa (Sadr-ı sabık), 55, (Sayfa 32), 179
Ali Paşa, Genç (Karaman Valisi), 72, 74
Ali Paşa, Vezir (Kandiye Muhafızı), 29, 30
Ali Paşa, Vezir (Sivas Valisi), 14, 19, 66
Ali, Uşaklı Genç, 211
Arslan (Akçahisar Kazasının İşköt köyünden) 176
Ayşe binti Mustafa (Yalak abad Sakinlerinden), 210
Azak, 45, 143, 215, 238, 239, 245, 248, 249, 253, 254
Azer Oğlu İsmail, 3
Azimet Giray Sultan, 159

B

(Başkaz?) 133
Behram Paşa (İmadiyye Hakimi), 25, 28
Bekir , Haseki (Sabık Özi Zabiti), 225
(Beyzane?) 133
Blovişka İstefan (Boğdan boyarlarından) 167

C

Cafer (Sultan önü Sancağı Beyi), 82
Cin Ağa, İç İl'li 250

Ç

Çelemine (Akçahisar Kazası İşköt Köyü sakinlerinden) 133

E

Ebu Bekir (Bostani Hasekilerinden), 210, 233
Ebu bekir Hızır (Ermenek sakinlerinden), 69
Ebu Bekir Paşa, Vezir (Rum İli Valisi), 38, 230
Ebu Eyyüb Ensari 134
Estani 170

F

Fazlullah, 160
Fazlullah Paşa (Sabık Eskişehir Sancağı Mutasarrıfı), 78
Feyzullah (Sadr-ı Sabık Vezir Ali Paşa'nın Kapı Kethüdası), 179
Feyzullah (yalak abad sakinlerinden) 210
Firçoleskov (Boğdan boyarlarından) 167

G

Galyotin 170
Gök Veli oğlu, Karşlı 250
Gürhamu (Şam sakinlerinden) 156

H

Hacı Hamza, 195
Halil (Bolu Voyvadası), 101
Halil (Sabık Aydın Muhassılı Abdullah Paşa'nın Vekili), 114
Halil Ağa, 145
Halil Ağa, el-hac (Eskişehir Ayanından), 112
Halil, Erzurumi Arap Salihzade(Turnacıbaşı), 162
Halil, Esir (Şam sakinlerinden) 156
Halil, Hacı (Simav Sakinlerinden), 178
Halil, Hacı Osman oğlu, 160
Halil, Mevlana (Prizrin Kadısı), 38
Halil, El-hac (Başdefterdar), 3, 17, 52, 105, 131, 140
Hasan, 24
Hasan (sabık Kul Kethüdası), 128
Hasan (Sis sakinlerinden), 52
Hasan (Ocak Kethüdası), 9
Hasan Belur (Haleb'deki Edlib/Şugur Kasabası sakinlerinden) 155
Hasan, Beriyye oğullarından (Yalak abad sakinlerinden) 193
Hasan bin Ali bin Mehmed, el-hac (Yalak abad Sakinlerinden), 193
Hasan, Cin (İfraz-ı Zulkadriyye Voyvadası), 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 165
Hasan Çavuş (Mübaşir), 205
Hasan, el-hac (Patrona Kaptanı), 200
Hasan, Fettah oğlu 250
Hasan, Hacı, Sağurlu (Şam sakilerinden) 156
Hasan Kalesi, 151, 196, 204
Hasan, Kazgancı oğlu, 161
Hasan, Kırbaş oğlu (Rusçuk sakinlerinden) 24
Hasan Kuş (İşkot kasabası sakinlerinden) 176
Hasan, Sarı (Sarı bey oğlu Mustafa'nın bölükbaşılardan), 256
Hasan, Surtuluş oğlu, 161
Hasan Şar (Tiran Kasabası sakinlerinden) 176
Hasan Tok (Tiran Kasabası Sakinlerinden) 176
Hasun, Hacı, Yorgancı (Haleb'deki Edlib/Şugur Kasabası sakinlerinden) 155
Hişam bin Utbe bin el-Vakkas, 144
(Holotero felos?) 144
Hüdaverdi Paşa (İskenderiyye Mutasarrıfı), 249
Hüseyin, 18
Hüseyin (Trabzon Hatuniyye Vakfı Mütevellisi), 161
Hüseyin (Köstendil Sancağı Mutasarrıfı), 36

Hüseyin (Sabık Rum ili DefterKethüdası), 237
Hüseyin (Silistre Yeniçeri Zabiti), 126
Hüseyin Ağa, Seyyid,el-hac (Eskişehir Ayanından), 112
Hüseyin, Aydınlı (Kaptan), 200, 201
Hüseyin, Beriyye oğullarından (Yalak abad sakinlerinden) 193
Hüseyin, Cezayirli (kaptan), 200, 201
Hüseyin Çavuş (Mübaşir), 204
Hüseyin Çavuş (Salyaneci), 162
Hüseyin, el-hac, 155
Hüseyin, el-hac (Baba Dağı'ndaki Orduda Toparabacıları Zabiti), 218
Hüseyin, el-Hac (Başdefterdar), 60
Hüseyin, el-hac (Yalak abad Sakinlerinden), 210
Hüseyin mene (İşkot kasabası sakinlerinden) 176
Hüseyin, Osman Ağa oğlu, 52
Hüseyin Paşa (Aydın Muhassılı), 42, 178, 181, 207
Hüseyin Paşa (Prizrin Sancağı Mutasarrıfı), 249
Hüseyin Paşa, Abdülcelilzade (Musul Valisi), 25, 27, 28, 146
Hüseyin Paşa, Vezir (Erzurum Valisi), 56
Hüseyin, Şeyh (Hamid Kasabası Sakinlerinden), 256
Hüseyin Ulu (İşkot kasabası sakinlerinden) 176

İ

İbrahim, 43
İbrahim (Çayköylü Karyesi Sakinlerinden), 160
İbrahim (Dergah- âli Geduklularından), 77
İbrahim (Eskişehir Nakibü'l-eşraf Kaymakamı), 112
İbrahim (Midilli Nazırı), 115, 116, 131
İbrahim (Ocakda Kul Kethüdası), 177, 180
İbrahim (Ordu Zabiti), 119, 162
İbrahim (Otuzuncu Cemaatin Çorbacısı), 205
İbrahim (Teke ve Hamid Sancakları Mutasarrıfı Süleyman'ın kardeşi), 42
İbrahim (Uşak Kadısı), 186
İbrahim (Yalak abad sakinlerinden) 193
İbrahim (Zağarcı başı), 128
İbrahim Ağa(Eskişehir Ayanından), 112
İbrahim, bin Ömer (Yalak abad sakinlerinden) 210
İbrahim, Derviş oğlu, 52
İbrahim, Gölgeci oğlu (Silifke Sakinlerinden), 69
İbrahim İnan, Mehmed bin (Şam Sakinlerinden) 156
İbrahim, Kulak (Eskişehir Ayanından), 112
İbrahim Paşa (Sabık Kilis Sancağı Beyi), 21
İbrahim Paşa (Sabık Seddü'l-bahir Muhafızı), 53
İbrahim, Seyyid (Üç Kulaklı Karyesi Sakinlerinden), 160
İbrahim, Şehri (Serasker Ahmed Paşa'nın Çukadarlarından), 194
İlyas Paşa, (Hotin Muhafızı), 15
İpşir Paşa (Selanik sancağı Beyi) 174

İsa (Anadolu Eyaleti Defter Kethüdası), 171
İsmail, 223, 257
İsmail, Ali Hoca oğlu (Tiran Kasabası sakinlerinden) 176
İsmail (Bender Muhafızı), 125, 127
İsmail (Kilis Voyvadası), 117
İsmail (Köstendil Kadısı), 36
İsmail, (Parlunalı?) (Tiran Kasabası sakinlerinden) 176
İsmail (Reisü'l-küttab), 36
İsmail (Sadr-ı Azam Silahşorlarından), 38
İsmail (Şam Yerli Kulu Ağası), 120, 156
İsmail (Topçubaşı), 20, 31, 150, 204, 205, 223
İsmail (Yalak abad sakinlerinden) 210
İsmail Ağa (Köprülü Mehmed Paşa Vakfı Mütevellî Vekili), 155
İsmail, el-hac (Cebeciler Ocağı Baş Kethüdası), 196
İsmail, el-hac (Yalak abad sakinlerinden) 210
İsmail, Eminoğlu, 250
İsmail, Odabaşı oğlu, 160
İsmail, Naib 155
İsmail Paşa, 212
İsmail Paşa, Azim oğlu, 58, 59
İsmail Paşa, Vezir (Diyarbakır Valisi), 85, 88, 91
İsmail Paşa, (Vezir-i Azam), 67
İsmail, Abdül halil oğlu, 22
İvaz Ağa, Serdar (Eskişehir sakinlerinden) 112

K

Kaplan Giray Han (Kırım Hanı), 45, 75, 79, 102, 145, 157, 219, 220, 239, 245, 248, 249, 253
Kara Mahmud oğlu Ebu bekir, 3
Karaca Mustafa, 3
Kara Osmanoğlu (Aydın Ayânından), 178, 183
Kerim oğlu 250
Koluçar (Boğdan boyarlarından) 167
(Korvadye?) 133
Kostaki Sespanar (Boğdan Boyarlarından) 167
Kostantin, İskerletzade (Sabık Boğdan Voyvadası), 167, 172
Kostantin Kostaki (Boğdan Boyarlarından) 167
Koyun oğlu, 96

L

Ligor, İskerletzade (Boğdan Voyvadası), 167, 172
Lütfullah (Mısır Askeri üzerine Mübaşir), 76

M

- (Mihalaki?) (Gemi reisi) 185,187,188
Mahfuz (Haleb'deki Edlib/Şugur Kasabası sakinlerinden) 155
Mahmud (Dukakin Sancağı Mutasarrıfı), 249
Mahmud (Mısır Askeri üzerine Mübaşir), 76
Mahmud (Prizrin Sancağı Mutasarrıfı), 38
Mahmud, el-hac (Aladağ Kazası Sakinlerinden), 69
Mahmud Paşa (Bayazıd Sancağı Mutasarrıfı), 75
Mahmud Paşa (İlbasan Sancağı Mutasarrıfı), 249
Mahmud Paşa (Ohri Sancağı Mutasarrıfı), 249
Mahmud Vusla (Prizrin Sancağı mutasarrıfı) 38
Mehmed, 3
Mehmed (Altmış yedinci Cemaatin Çorbacısı), 152
Mehmed (Bağdat Defterdarı), 89
Mehmed (Bender'deki Orduda Yeniçeri Zabiti), 232
Mehmed (Çayköylü Karyesi Medrese öğrencisi), 160
Mehmed (Delvine Sancağı Mutasarrıfı), 260
Mehmed (Dokuzuncu Cemaatin Çorbacısı), 152
Mehmed (İl basan Sancağı Mutasarrıfı),133
Mehmed (İstanbul Şehir emini), 12
Mehmed (KaramortHanı Zabiti), 99
Mehmed (Kul Kethüdası), 225
Mehmed (Mimarbaşı), 12
Mehmed (Mir-i Alem), 75
Mehmed (Onyeddi Bölüğün Çorbacısı), 203
Mehmed (Sabık Kul Kethüdası), 222, 227
Mehmed (Selanik Sancağı Mutasarrıfı), 235
Mehmed (Yeniçeri Ocağı Hasekilerinden), 42
Mehmed Ağa, Haslı, 261
Mehmed, Arslan Gazi oğlu (Selenti Kazası sakinlerinden) 69
Mehmed Abbas (Haleb'deki Edlib/Şugur Kasabası sakinlerinden) 155
Mehmed bin Hüseyin, el-hac (Yalak abad Sakinlerinden), 193
Mehmed, IV., 144
Mehmed Efendi (Güzelhisar'ın meşayihinden), 42
Mehmed, el-Cenari (Şam Sakinlerinden) 156
Mehmed, el-hac (Dergah-ı Mualla Toparabacıları Başı), 218
Mehmed, el-hac, (Yalak abad Meşayihinden), 210
Mehmed, el-hac,Şahin (Bender Muhafızı), 240
Mehmed, es-Seyyid (Cebeci başı), 196
Mehmed, eş-şeyh (Yalak abad sakinlerinden) 193
Mehmed Hamami (Haleb'deki Edlib/Şugur Kasabası Sakinlerinden) 155
Mehmed, Harrani (Haleb'deki Edlib/Şugur Kasabası Sakinlerinden) 155
Mehmed, Hindizade, Sabık kul kethüdası 225
Mehmed, Huzur oğullarından (Haleb'deki edlib/Şugur Kasabası Sakinlerinden) 155
Mehmed, Kara (Akçahisar Kazasının İşköt köyünden) 176
Mehmed Keleş (Haleb'deki Edlib/Şugur Kasabası Sakinlerinden) 155

Mehmed, Kulaksız (Serasker Ahmed Paşa'nın Bölükbaşlarından), 209
Mehmed Loğa (İşkot kasabası sakinlerinden) 176
Mehmed, Osman Paşazade (Canik Muhassılı), 19
Mehmed Paşa (Baba Dağı Seraskeri), 215, 223, 229, 235, 237, 239, 240, 245, 248
Mehmed Paşa (Bağdat Valisi), 14, 27, 28, 65, 66, 146
Mehmed Paşa (Özi valisi/Bender Canibi Seraskeri), 2, 34, 231, 232, 233, 240
Mehmed Paşa (Rikab-ı Hümâyûn Kaymakamı), 7
Mehmed Paşa (Sayda Valisi), 25, 26
Mehmed Paşa (Selanik Sancağı Mutasarrıfı), 249
Mehmed Paşa, Canım Hoca, el-hac (Derya Kaptanı), 115, 116, 135, 185, 186, 199, 201, 239, 254
Mehmed Paşa, Köprülü, 155
Mehmed Paşa, Kurd (Köstendil Mutasarrıfı) 249
Mehmed Paşa, Solak (Hüdavendigâr Sancağı mutasarrıfı), 11
Mehmed Paşa, Şahin el-hac (Sabık İnebahtı muhafızı), 39, 40, 41
Mehmed Paşa, Vezir (Diyarbakır Valisi), 48, 64
Mehmed, Rabia oğlu (Yalak abad sakinlerinden) 210
Mehmed Selim (Bağdad Defterdarı) 89
Mehmed, Seyyid (Anadolu Eyaleti Tımar Defterdarı), 171
Mehmed, Seyyid (Dergah-ı âli Cebeci Başı), 229
Mehmed Solak (Tiran Kasabası sakinlerinden) 176
Mehmed, Yeğen (Numan Paşa'nın Kapı kethüdası), 23
Mehmed, Yeğen (Sabık Basra Valisi Mehmed Paşa'nın Kapı Kethüdası), 132
Muhammed (Ruşçuk Kadısı), 24
Muhammed (Şam Yerli Kulu Zabiti), 120
Muhammed (Tersane Emini), 131
Muhammed, Abdullah Beşe oğlu (Çayköylü Karyesi Sakinlerinden), 160
Muhammed Ağa, Seyyid (Eskişehir Nakibü'l-eşraf Kaymakamı Kethüdası), 112
Muhammed Ağa, Seyyid (Sabık Eskişehir Nakibü'l-eşraf Kaymakamı Kethüdası), 112
Muhammed Giray Sultan (Bucak Seraskeri), 169
Muhammed Kaptan (Kereste Kalyonu Kaptanı), 131
Muhammed, Kara Cehennem, el-hac (Eskişehir Ayanından), 112
Muhammed Paşa (Bender Canibi Seraskeri), 253
Muhammed, Rışvanzade (Malatya Sancağı Mutasarrıfı), 244
Muhammed, Seyyid (Karahisar Naibi), 43
Muhammed Said (Mekke Kadısı), 78, 82, 111, 112
Muhammed, Taşlıcalı, 129
Muhammed, Uşşakizade (Kudüs Kadısı), 144
Murad, IV., 157
Musa, Bostancı oğlu, 22
Mustafa, 17
Mustafa, 22
Mustafa (Ayaş Kazası Naibi), 224
Mustafa (Bostancı Hasekilerinden), 111
Mustafa (İskemleci), 79, 219, 220
Mustafa (Karaman Mütesellimi), 113

Mustafa (Kethüda),20
Mustafa (Kapıcıbaşılardan), 42
Mustafa (Sabık Defterdar), 144
Mustafa (Sadr-ı âli Ağalarından), 144
Mustafa (Sis sakinlerinden), 52
Mustafa (Saksoncu başı), 228, 233
Mustafa (Şahin Mehmed Paşa'nın Kapı Kethüdası), 41
Mustafa (Şark Ordusunda Topçu Zabiti), 204
Mustafa (Van Valisi Timur Paşa'nın Kapı kethüdası), 48
Mustafa (Yalak abad sakinlerinden) 210
Mustafa Bey (Mamuriye Kasabası sakinlerinden) 69
Mustafa Bey (Seddü'l-bahir Muhafızı), 53, 83, 100
Mustafa, el-hac (Almış sekizinci Cemaatin Çorbacısı), 205
Mustafa, el-hac (Ocak Kethüdası), 31, 150, 205
Mustafa, el-hac Ahmedzade (Yalak abad sakinlerinden) 210
Mustafa, el-hac Ömerzade, 235
Mustafa, Feridunzade (Özi Kalesi Muhafızı), 220, 253
Mustafa, Hamzun oğullarından (Haleb'deki Edlib/Şugur kasabası sakinlerinden) 155
Mustafa Haydar (Akçahisar Kazasının İşköt köyünden) 176
Mustafa, Mevlana (Kudüs Kadısı), 144
Mustafa, Mevlana (Rum ili Kadı-askeri), 144
Mustafa Paşa (Azak Muhafızı), 45, 143, 253
Mustafa Paşa (İç il Sancağı Mutasarrıfı), 209
Mustafa Paşa, (Karaman Valisi), 73
Mustafa Paşa (Erzurum Valisi), 102
Mustafa, Sarı bey oğlu, 42, 118, 178, 181, 182, 183, 184, 197, 234, 256
Mustafa, Seyyid (Kaptan), 200, 201
Mustafa, Seyyid (Kudüs Kadısı), 144
Mustafa, Seyyid (Maraş Mütesellimi), 60
Mustafa, Seyyid, Develü oğlu, 52
Mustafa, Seyyid, Zu'l-kadriyye oğlu, 250
Mustafa, Vezir (İç il Sancağı Mutasarrıfı), 197, 234

N

Nasuh (Akçahisar Kazasının İşköt köyünden) 176
Nasuh Paşa, Maktul, 59
Nizammeddin, Şeyh (Sabık Anadolu Kadı-askeri), 37
Numan Paşa (Sabık Bender Muhafızı), 23, 33, 34, 39, 40, 189

O

Osman (Sabıka Sekban Başı/Niş Muhafızı), 231
Osman (Saksoncu başı), 192
Osman (Şark ordusunda Top Arabacıları Zabiti), 203
Osman (Yalak abad sakinlerinden) 210
Osman, Cin (Tavacı Kazası Sakinlerinden), 69
Osman, Dayı (Şam sakinlerinden) 156

Osman, el-hac (Azak Defterdarı), 238
Osman, Monla (Tatarlardan), 194
Osman Paşa, Vezir (Trablus Şam Valisi), 206, 208
Osman, Seda oğlu (Çayköylü Karyesi Sakinlerinden), 160
Osman, Zaralızade (Kayseri Sancağı Mutasarrıfı), 71, 76
Osmancık, 195

Ö

Ömer (Kütahya'da Silahdar Ketdüdayiri), 183
Ömer (Şehr-i Zor Beyi), 175, 217
Ömer, (Yalak abad sakinlerinden) 210
Ömer, Evhancı oğlu (Görele Voyvodası) 259
Ömer, Hz., 144
Ömer, Kürşad oğlu 69
Ömer Paşa (Rum ili Beylerbeyi), 241

P

Panayut, Ağa (Boğdan boyarlarından) 167
Parsanc, veled-i Karabit (Saray nakkaşı) 243

R

Ragıb Muhammed (Ordu Defterdarı), 62
Receb, Hacı (Sis sakinlerinden), 52
Receb, Humbaracı, Ağa Aşkut oğlu (Akça hisar Kazası İsmut Karyesi sakinlerinden) 133
Res İstefan (Boğdan boyarlarından) 167
Rüstem Hacı oğlu 250

S

Sadık, Avde oğlu (Şam sakinlerinden) 156
Salih (Eskişehir ayanından) 112
Sarkındı oğlu 250
Seferhame (İşkot kasabası sakinlerinden) 176
Selahaddin, Melik, 144
Selim, I., 144
Selman Paşa (Üsküp Mutasarrıfı), 249
Seyyid Nesin (Fetva Emni, Haleb'deki Edlib/Şugur kasabası sakinlerinden) 155
Seyyid Nuh, İzzeddin oğlu (Gülнар Kazası sakinlerinden) 69
Sunullah Ağa (Gördüs Sakinlerinden), 42
Suşan Mustafa, Kasab (Şam sakinlerinden) 156
Sürhay Han, 35
Süleyman (Riyale Kaptanı), 200, 201
Süleyman, I., 144
Süleyman (Defterdar), 105
Süleyman (Kethüda), 60
Süleyman (Simav Sakinlerinden), 178

Süleyman (Teke ve Hamid Sancakları Mutasarrıfı), 42
Süleyman (Yeni İl Voyvadası), 3
Süleyman, Arablu (Haleb'deki Edlib/Şugur Kasabası sakinlerinden) 155
Süleyman, Bektaş oğlu, 42
Süleyman, Kaptan (Hassa Silahşorlarından), 49, 50, 51
Süleyman, Mahrum Oğullarından (Haleb'deki Edlib/Şugur Kasabası Sakinlerinden) 155
Süleyman Paşa, Seyyid (Aydın,Saruhan ve Menteşe Sancakları Mutasarrıfı) 59
Süleyman Paşa (Şam Valisi), 106, 155
Süleyman, Rısvanzade (Maraş beylerbeyi), 8,17, 60, 71, 76, 108, 175
Süleyman, Seyyid 155
Süleyman, Turnacı başı (Bağdat Yeniçeri Zabiti), 139

T

Tahmasb Kulu Han, 9, 58, 157, 158
Timur Paşa (Van Valisi), 48

Ü

Ümmü Gülsüm binti Abdullah (Yalak Abad Sakinlerinden), 193

V

Veli (Kilis Voyvadası), 117
Veli (Mübaşir), 93, 94
Veli, Bergamalı, 42
Vornik Roşa Boğriki (Boğdan boyarlarından) 167

Y

Yahya Paşa (Trabzon Valisi) 253
Yakub (Dördüncü Bölüğün Çorbacısı), 204
Yakub Paşa, Vezir (İç İl Sancağı Mutasarrıfı), 69, 96, 98
Yakub Paşa, Vezir (Sivas Valisi), 194, 214
(Yamen?) 133
Yasin bin Muhiddin (Haleb'deki Edlib/Şugur Kasabası sakinlerinden) 155
Yasin, Kerke oğlu (Şam sakinlerinden) 156
Yasin, Subaşıoğlu (Haleb'deki Edlib/Şugur Kasabası Sakinlerinden) 155
Yaş Vernik Tıradol (Boğdan Boyarlarından) 167
Yunus (Haleb'deki Edlib/Şugur Kasabası sakinlerinden) 155
Yusuf (Kudüs Kadısı), 144
Yusuf Ağa, 52
Yusuf Paşa (Çıldır Valisi),147

Z

Zekeriyya, Mikail (Haleb'deki Edlib/Şugur kasabası sakinlerinden) 155
Züleyha 261

YER İSİMLERİ

A

- Abaran (Revan Kalesine 4 saat uzaklıkta bir boğaz) 9
Adala 42
Adalar (Ege adaları) 201
Adana 1,39,41,94,96,98,117,191,207,209,244,246,250,251
Adana Eyaleti 23,33,34,39,40,41,44,69
Adana Sancağı 23
(Ahdeklik?) (Tiflis yakınlarında bir mahal) 153
Ahışha 204
Ahsendere (Elbistan Nahiyesinde) 60
Ahu Kalesi 254
Ahyolu 121
Ak Deniz 110,185,187,188,200,201
Ak şehir Sancağı 184
Akça abad (Trabzonun nahiyelerinden) 161
Akçahisar 141
Akçahisar Kazası 133,176
Akçakal'a 107
Akçaşar 141
Akkerman 121
Akköy (Ürgüb'ün köylerinden) 3
Aksaray Sancağı 242
Akşehir Sancağı 242
Alacur Kasabası 170
Aladağ Kazası 69
Alaiyye 69
Alaiyye Sancağı 183,234
Alaşehir 42
Amasya 54,194
Amasya Sancağı 77
Anadolu 30,32,33,37,44,47,62,75,137,138,140,180,252,262,263
Anadolu eyaleti 44,77,84,171,178,247
Anakoru 170
Anapoli 231
Ankara 77,136,241,242,247
Ankara Kazası 77,195
Ankara Sancağı 77,195,241,247
Antakiyye 93,94,98,251
Arz-ı Rum 8,44,56,58,73,76,90,91,102,152,157,158,171,177,180,196,209,216
Arz-ı Rum Eyaleti 90,128
Arz-ı Rum Kalesi 152,203,204
Aşağı (Aynuz?) İskelesi 109,122
Aşkar (Hamkün Kazasının köylerinden) 22
Atkuna Kalesi 154

Avlonya 249,260
Avlonya Sancağı 260
Ayaş Kazası 224
Aydın 42,46,(Shf 20 Ara başlık),55,56,57,58,59,114,118,130,178,182,183,184,197
211,234,256
Aydın Sancağı 59,181
Aynoz 100,188
Ayntab 17,251
Azak 45,143,238,254
Azak Kalesi 45,143,215,238,239,245,248,249,253,254

B

Baba Boğazı (Selanik Sancağında) 261
Baba Dağı 2,34,215,218,222,223,225,226,227,228,229,233,235,237,239,240,245
248,249
Bağdad 14,25,26,27,28,65,66,86,87,88,89,92,138,139,146
Bağdad Eyaleti 25,26,27,28,86,89,146
Bağdadçık Kalesi 20,65
Bahr-i Sefid 140,200,201
Bahr-i Siyah 121
(Balatna?) (Trabzon'da bir iskele) 161
Balçık 121
Basra 92,132,146
Basra Eyaleti 146
Bayazıd 75
Bayazıd Kalesi 75
Bayazıd Sancağı 75
Bayburd 107
Beğ İli 191
Beğpazarı 136
Beğpazarı Kazası 136
Beğşehir Sancağı 234
Belen 168,250,251
Bender 2,4,23,34,40,125,231,232,239,240,245,248,249,253
Bender Kalesi 33,34,127,177
Birecik 17
Bitlis 48
Boğaz Hisarları 83,110,123,140,185,187,188
Boğaz Hisarları Kaleleri 185
Boğazkesen Kalesi 160
Boğdan 2,15,105,140,167,172
Boğdan Vilayeti 167
Bolu Sancağı 101
Bosna 21,235261
Bosna Eyaleti 21,124
Bozca Ada 140

Bozca Ada Kalesi 177
Bozok Sancağı 242
Bucak 2,4,169
Bergos 121
Bursa 11,129

C

Canik 19
Canik Sancağı 54
Ceri Baba 100
Cisr-i Mustafa Paşa Kazası 255

Ç

Çardak 83
Çartak 46
Çayköylü (Samakov'un köylerinden) 160
Çekmeceler 188
Çermik 22
Çeşmeci (Pıravadi'nin köylerinden) 5
Çıldır 147
Çıldır Eyaleti 103,104
Çiçek Dağı (Kırşehir'de) 3
Çirmen 255
Çirmen Sancağı 190,245,255
Çorum 54,195

D

Dağıstan 75,79,102,145,157,158
Dağıstan (İç İl Sancağında) 69
Dayan (Alacur Kasabasında bir yer) 170
Daye Köyü 121,142
Değirmendere 141
Delvine Sancağı 260
Denizli 13,42,118,183
Dere (Pıravadi kazasının köylerinden?) 5
Deveovası (Niğde Sancağında bir mahal) 52
Divane osman (Kozluca Kazasının Köyü) 5
Divriği 54
Diyar-ı bekir 48,56,58,64,85,88,91
Diyar-ı bekir Eyaleti 44,91
Dırac 133
Direkli Bel (Ankara Kazasının köylerinden) 195
Doyran (Köstendil kazasının panayır mahallerinden biri) 36
Dukakin Sancağı 133,249

E

Eceabad 83,100
Edirne 109,122,123,138,192,236,237
Edlib (Haleb yakınlarında kasaba) 155
Eflak 15,140,167,172
Eğin 54
Eğriboz 14,16,170
Eğrikapu (İstanbul'un semtlerinden) 134
Emir Dağı (Eskişehir'de) 184
Ereğli 61,188,141
Ergani Madeni 166
Ergiri Sancağı 70
Ermenek Kazası 69
Erzincan 107
Eski şehir 77,78,82,111,112,184
Eski Zağra 38
Evreş (Ayaş Kazasının köylerinden) 224
Eyüb (İstanbul'un semtlerinden) 134
Ezine-i Lazkiye 42,118,178
Ezine-i Lazkiye Kazası 181,183

F

Fırat 17

G

Gazze Sancağı 106
Gelibolu 46,83,100,140,187,188
Gelibolu Sahili 185
Gence 35,58,113,151,152
Gence Kalesi 9,151,152
Gencelü 141
Giresun 107
Giresun Kalesi 221
Girid 140
Girid eyaleti 29,30
Gödel (Ayaş Kazasının köylerinden) 224
Gördüs 42
Gördüs Kazası 42
Görele 107,259
Görü Kalesi 150
Gülнар Kazası 69
Gümüşhane 107,259
Güzelhisar 42,59,256
Güzelhisar Kalesi 114

H

Hacı Hamza (Ankara kazasının köylerinden) 195
Hacı oğlu Pazarcığı 223
Haleb 3,17,57,58,59,60,86,97,117,155,168,178,191,207,251
Haleb Eyaleti 55,58,86,87,181,207
Halvar Kalesi 150
Hama 1
Hamid (Güzelhisar Kazasında kasaba) 256
Hamid Sancağı 42,183,256
(Hamkün?) 22
Hamzaviran (Yanbolu Kazasının köylerinden) 159
Hanya 140
Hanya Kalesi 139
Harran 17
Hasan Kalesi 151,196,204
Hasköy 141
Haydar Boğazı 149
Haymaneteyn Kazası(Ankara'nın kazalarından) 247
Hayra Bey (Keskin Kazasında bir mahal) 3
Hayrabolu 141
Hemşin 107
Hersek Sancağı 124,129,179
Hotin 4,15,105
Hotin Kalesi 105,126,257
Hotin Nahiyesi 105
Hüdavendigâr 184
Hüdavendigâr Sancağı 11,77,183

İ

İbraîl 121,142,257
İç İl Sancağı 69,197,209,234
İfraz 98,165,246
İfraz-ı Zu'l-kadriyye 93,94,95,96,97,99,165,250
İkşeromoroz (Karlı-ili sancağının kazalarından) 170
İl basan Sancağı 133,249
İmadiyye 25,28
İmroz Adası 100
İnebahtı 39,40,41,170
İnebahtı Kalesi 40
İnebahtı Sancağı 39,189
İnyüz Kalesi 233
İpsala 141
İran 6,9,17,137,138,160,263
İsakçı 257
(İskefser?) (Erzurum'un kazalarından) 128
İskenderiyye 154,249

İskenderiyye İskelesi 154
İskenderiyye Kalesi 18
İskenderiyye Limanı 200,201
İskenderiyye Sancağı 176
İskilip 54
İsmail 223,257
İsut (Akçahisar Kazasının köylerinden) 133
İspir 107,259
İstanbul 12,61,109,123,134,140,185,187,188
İşkot (Akça hisar kazasının köylerinden) 176
İştirak-ı Bolu 101
İzmihan Nahiyesi (İç İl sancağının nahiyelerinden) 234
İzmir 183
İznikmid 47,73,163
İznikmid Sancağı 163
İzvornik 21

K

Kaçak (Yalak abad kazası köylerinden) 210
Kandıra 141
Kandiye 29,30,139,140,230
Kandiye Kalesi 29
Kangırı 195
Kangırı Kalesi 3
Kangırı Sancağı 242
Kara Çirmen 223
Kara Marmara 121
Karahisar 43
Karahisar Sahib Sancağı 183
Karahisar-ı Şarki 107
Karaman 3,73,157,158
Karaman eyaleti 44,72,74,113
Karamort 94,98,99
Karamort Hanı 168
Kara Deniz 254
Kara Deniz Sahili 141
Kara Mürsel 141
Karesi Sancağı 42,183
Karlı İli 170
Karlı İli Sancağı 16
Kars 9,35,54,71,72,75,102,103,107,128,157,158,161,162
Kars Kalesi 151,152
Kars-ı Maraş 250
Kavak 100
Kavala Bey (Kozluca kazasının köylerinden) 5
Kavarna 121

Kaymas 141
Kayseriyye 76,108
Kayseriyye Sancağı 71,242
Kazabad 54
Kefe 258
Kefe Kalesi 254,258
Kelkid 107
Kemah 107
Keşan 107,141
Kerkük 92
Keskin Kazası (Ankara'da) 3
Kestüz (Ayaş Kazasının köylerinden) 224
Kıbrıs 60,120,213
Kılburun Sancağı 220
Kırım 4,75,79,102,137,138,157,219,220,239,245,248,249,253
Kırım Adası 221
Kırk Kilise Sancağı 245
Kırşehir Sancağı 242
Kırtaş Boğazı 69
Kızılağaç 141
Kızıl Dağ (Uzeyr Sancağında) 99
Kili 257
Kilis 99,117,191,207,244,250,251
Kilis Sancağı 21
Kırş Kalesi 254
Kocaeli Sancağı 47,199
Koniçe ma Leskovik (Yanya Sancağında) 70
Konişa 170
Konya 1,3
Koron Kalesi 261
Kozluca (Silistre Sancağının Kazalarından) 5
Köstence 121,223
Köstendil 249
Köstendil Sancağı 36
Kudüs 106,144
Kudüs Sancağı 144
(Kürtün?) (Gümüştane'nin nahiyesi) 259
Kütahya 42,44,84,171,183,186,224,247
Kütahya Sancağı 42,84

L

Ladik 54,194
Lazkiye 118
Lefkoşe Kazası 213
Limni 140
Limni Kalesi 177

Loros (Trabzonun nahiyelerinden) 161
Luri Kalesi 150

M

Magosa Kalesi 120
Mal-ı Kara 141
Malatya Sancağı 244
Mamuriye 69
Manisa 130
Mankalya 233
Maraş 8,17,60,71,76,108,117,175,251
Maraş Eyaleti 175
Marazi (Sis Kazasının köylerinden) 43
Marazi Dağı 43
Medine 32,106
Mekke 37,78,82,111,112
Menteşe Sancağı 59,181,183
Merzifon 54,195
Mısır 32,75,76,140,208
Midilli 115,116,131
Midilli Kalesi 177
Mihaliç 83,183
Mihaliç (Rusçuk kazasının köylerinden) 5
Mora 140,261
Moton 231
Moton Kalesi 231
Mud Kazası 69
Muradiye (Pıravadi Kazasının köylerinden) 5
Musul 25,27,28,58,90,132,146
Musul Eyaleti 132,146
Musul Kalesi 28
Münbiç 17

N

Nablus 144
Nablus Sancağı 106
Narda 170
Nevahi Yanbolu 141
Niğbolu 7,245
Niğde 52
Niğde Sancağı 43,52,242
Niş 230
Niş Kalesi 231

O

Obalı (Ürgüb'ün köylerinden) 3
Of 107
Ohri Sancağı 133,176,249
Or 2,4
Or Kapısı 169
Orman Boğazı (Selanik Sancağında) 261
Osmancık (Ankara kazasının köylerinden) 195
Osmancık 54

Ö

Özi 2,4,5,34,219,225,240,245,248,255
Özi Eyaleti 34,143,240
Özi Kalesi 177,220,231,253

P

Payas 99,168,250
Pedriçe (Köstendil'in kazalarından) 36
Perçem Yaylası 69
Pertek (Adana'da bir mevki) 191
Pıravadi (Silistre Sancağının kazalarından) 5,142
Pire 142
Pirepoy (Bosna'nın kazalarından) 235
Preveze 170
Prizrin 38,249
Prizrin Sancağı 38

R

Rakka 3,17,49,51,60,75,108,117,168,198,207,241,242,244,246,251
Rakka Eyaleti 49,108
Revan 9,55,58,162
Revan eyaleti 171
Revan Kalesi 9
Rıdvan Bey 170
Ribat Kalesi 258
Rize 107
Rodos 212
Rodos Kalesi 212
Rodosçuk 123,188
Rum İli 4,9,24,30,35,38,46,55,75,137,138,140,144,179,180,215,222,223,228,230
233,237,241,252,257,262,263
Rum İli Eyaleti 202,230
Rum İli Kıyısı 121
Rum Kale 251
Rusçuk 5,24,109,121
Rusçuk Kazası 24

S

- (Sakadiye?) İskelesi (Trablus Şam yakınlarında) 206
Sakız 37,140,212
Sakız Kalesi 177
Salıncak Köprüsü 42
Samakov 160
Saray (Bosna'nın Merkez Kazası) 124
Saray (Kütahya Ezine-i Lazkiye Kazası köylerinden) 42,181,183,197
Saruhan 183
Saruhan Sancağı 59,130,181
Sayda 25,26
Seddü'l-bahir 53,83,100
Seddü'l-bahir Boğazı 83
Seddü'l-bahir Kalesi 83
Selanik 174,249
Selanik Sancağı 174,235,261
Selenti Kazası 69
Sengir (Samakov'un köylerinden) 160
Sepetlü bel (Ladik yakınlarında bir mahal) 194
Sığla Sancağı 183,199
Sındırgı Kazası 178
Silifke Kazası 69
Silistre 5,126,142
Silistre Kazası 126
Silistre Sancağı 245
Silivri 188,233
Simav 178
Sis 43,52,250
(Sitafate?) Panayuru (Atkuna Kalesi yakınlarında) 154
Sivas 19,54,56,66,108,194,214
Sivas Eyaleti 14,19,56,80,214
Sonise Menzili (Amasya yakınlarında) 194
Sultan önü Sancağı 78,82,111,112,184
Sürmene 107

Ş

- Şam 1,59,106,117,120,144,148,149,156,173,180,209
Şam Eyaleti 55,58,106,148
Şam Kalesi 120,177
Şamiye 17
Şavi (Ruşçuk'un köylerinden) 5
Şehidler Ovası (Beğpazarı Kazasında bir mevki) 136
Şehr-i Zor 175
Şehr-i Zor Eyaleti 175,217
Şemahı 79,102

Şemahı Kalesi 35
Şeyhlü (Karadeniz sahilinde) 141
Şeyhlü (Kilis'de bir mahal) 52,250,251
Şile 141
Şirvan 79,102,157
Şugur (Haleb yakınlarında kasaba) 155,250
Şumnu 142

T

Taman 239
Taman Kalesi 239,254
Taman Geçidi 75
Tarsus 69
Taşlıca (Bosna'nın kazalarından)129,235
Tavacı Kazası 69
Taygan 239
Taygan Kalesi (Azak yarımadasında) 238,239
Tebila (Ruşçuk kazasının köylerinden) 5
Teke Sancağı 42,183
Tekfur Dağı 83,109,122,123,141
Tekfur Dağı İskelesi 109,122,123,141
Temrek Kalesi 254
Tercan 107
Termim Kalesi 239
Tırhala 10
Tırhala Sancağı 10
Tiflis 35,153
Tiflis Kalesi 153
Tiran (Akçahisar'da kasaba) 176
Tirebolu 107
(Tirine?) Kazası 69
Toluca 121
Tokad 42,54,194
Topkara Ağaç Kalesi 150
Tortum 107
Tosya 259
Trablus 117
Trablus Şam 206,208
Trabzon 103,104,107,161,196,204,226,231,253,259
Trabzon eyaleti 103,253
Trabzon Kalesi 226
Tumarova 121
Tuna Sahili 121
Turhal 54
Türkmen Mahallesi (Şam'ın mahallelerinden) 156

U

Uşak 186
Uzeyr 168
Uzeyr Sancağı 99,250
Uzunca 141
Uzunca Abad 141
Uzunca İl 22

Ü

Ünye 107
Ürgüb 3
Üsküdar 67,72,137,138,140,166,173
Üsküp 249

V

Valinoz Kazası 170
Van 48,64,68,153,175
Van Kalesi 68,153,204
Varna 121,142
Varna İskelesi 142
Venedik Hududu 170
Vidin 7,24
Vise 107
Vize Sancağı 245

Y

Yaftova (Pıravadi kazasının köylerinden) 5
Yahyalı Kazası 43
Yalak abad 141,210
Yalak abad Kazası 193,210
Yanbolu 141,159
Yanya Kazası 70
Yanya Sancağı 70
Yedi Kule (İstanbul'un semtlerinden) 134
Yeni İl 3
Yeni Kale (Kırım Yarımadasında) 221,254
Yenice 141
Yenice (Kozluca Kazasının köyü) 5
Yenişehir-i Fenar 10,18
Yobalı (Ürgüb'ün Köylerinden) 3

Z

Zağra-yı atik 141
Zağra-yı cedid 141
Zile 54

**141 NUMARALI MÜHİMME DEFTERİ'NDEKİ HÜKÜMLERİN
KRONOLOJİK LİSTESİ**

<u>Hüküm Numarası</u>	<u>Tarihi</u>
	<u>1146</u>
	<u>1734</u>
96	L- evasıt-1146/1734
98	L- evasıt-1146/1734
	<u>1147</u>
93	M- evasıt-1147/1734
94	M- evasıt-1147/1734
85	M- evahir-1147/1734
87	M- evahir-1147/1734
88	M- evahir-1147/1734
95	M- evahir-1147/1734
99	S- evasıt-1147/1734
97	RA- evasıt-1147/1734
89	RA- evahir-1147/1734
144	CA- -1147/1734
55	R- evasıt-1147/1734
	<u>1735</u>
58	L- e vail-1147/1735
56	L- evasıt-1147/1735
57	L- evasıt-1147/1735
59	ZA- evasıt-1147/1735
13	ZA- evahir-1147/1735
90	ZA- evasıt-1147/1735
	<u>1148</u>
210	M- evasıt-1148/1735
9	S- evahir-1148/1735

10	S-	evahir-1148/1735
11	S-	evahir-1148/1735
12	S-	evahir-1148/1735
14	S-	evahir-1148/1735
15	S-	evahir-1148/1735
16	S-	evahir-1148/1735
17	S-	evahir-1148/1735
18	S-	evahir-1148/1735
20	S-	evahir-1148/1735
21	S-	evahir-1148/1735
22	S-	evahir-1148/1735
25	S-	evahir-1148/1735
26	S-	evahir-1148/1735
27	S-	evahir-1148/1735
28	S-	evahir-1148/1735
33	S-	evahir-1148/1735
34	S-	evahir-1148/1735
29	RA-	evail-1148/1735
30	RA-	evail-1148/1735
31	RA-	evail-1148/1735
32	RA-	evail-1148/1735
35	RA-	evail-1148/1735
36	RA-	evail-1148/1735
37	RA-	evail-1148/1735
38	RA-	evail-1148/1735
39	RA-	evail-1148/1735
40	RA-	evail-1148/1735
108	RA-	evail-1148/1735
109	RA-	evail-1148/1735
41	RA-	evasit-1148/1735
42	RA-	evasit-1148/1735
43	RA-	evasit-1148/1735
44	RA-	evasit-1148/1735
45	RA-	evasit-1148/1735
46	RA-	evasit-1148/1735
47	RA-	evasit-1148/1735
48	RA-	evasit-1148/1735
100	RA-	evasit-1148/1735
101	RA-	evasit-1148/1735

102	RA- evasit-1148/1735
103	RA- evasit-1148/1735
104	RA- evasit-1148/1735
19	RA- evahir-1148-1735
23	RA- evahir-1148/1735
49	RA- evahir-1148/1735
50	RA- evahir-1148/1735
51	RA- evahir-1148/1735
52	RA- evahir-1148/1735
53	RA- evahir-1148/1735
54	RA- evahir-1148/1735
106	RA- evahir-1148/1735
69	R- -1148/1735
24	R- evail-1148/1735
60	R- evail-1148/1735
61	R- evail-1148/1735
72	R- evail-1148/1735
73	R- evail-1148/1735
74	R- evail-1148/1735
75	R- evail-1148/1735
110	R- evail-1148/1735
111	R- evail-1148/1735
112	R- evail-1148/1735
113	R- evail-1148/1735
62	R- evasit-1148/1735
63	R- evasit-1148/1735
64	R- evasit-1148/1735
65	R- evasit-1148/1735
66	R- evasit-1148/1735
67	R- evasit-1148/1735
70	R- evasit-1148/1735
79	R- evasit-1148/1735
80	R- evasit-1148/1735
82	R- evasit-1148/1735
83	R- evasit-1148/1735
84	R- evasit-1148/1735
71	R- evahir-1148/1735
105	R- evahir-1148/1735
2	CA- evail-1148/1735

7	CA- evail-1148/1735
8	CA- evail-1148/1735
78	CA- evail-1148/1735
116	CA- evail-1148/1735
117	CA- evail-1148/1735
159	CA- evail-1148/1735
160	CA- evail-1148/1735
161	CA- evail-1148/1735
162	CA- evail-1148/1735
163	CA- evail-1148/1735
1	CA- evasit-1148/1735
114	CA- evasit-1148/1735
119	CA- evasit-1148/1735
124	CA- evasit-1148/1735
125	CA- evasit-1148/1735
126	CA- evasit-1148/1735
127	CA- evasit-1148/1735
128	CA- evasit-1148/1735
129	CA- evasit-1148/1735
132	CA- evasit-1148/1735
133	CA- evasit-1148/1735
146	CA- evasit-1148/1735
147	CA- evasit-1148/1735
148	CA- evasit-1148/1735
149	CA- evasit-1148/1735
157	CA- evasit-1148/1735
262	CA- evasit-1148/1735
115	CA- evahir-1148/1735
120	CA- evahir-1148/1735
121	CA- evahir-1148/1735
122	CA- evahir-1148/1735
123	CA- evahir-1148/1735
130	CA- evahir-1148/1735
134	CA- evahir-1148/1735
135	CA- evahir-1148/1735
136	CA- evahir-1148/1735
137	CA- evahir-1148/1735
138	CA- evahir-1148/1735
139	CA- evahir-1148/1735

140 CA- evahir-1148/1735
141 CA- evahir-1148/1735
150 CA- evahir-1148/1735
151 CA- evahir-1148/1735
152 CA- evahir-1148/1735
153 CA- evahir-1148/1735
154 CA- evahir-1148/1735
155 CA- evahir-1148/1735
156 CA- evahir-1148/1735
158 CA- evahir-1148/1735
164 CA- evahir-1148/1735
68 B- evail-1148/1735
165 B- evail-1148/1735
166 B- evail-1148/1735
3 B- evasit-1148/1735
167 B- evasit-1148/1735
168 B- evasit-1148/1735
169 B- evasit-1148/1735
170 B- evasit-1148/1735
171 B- evasit-1148/1735
172 B- evasit-1148/1735
173 B- evasit-1148/1735
174 B- evasit-1148/1735
175 B- evasit-1148/1735
176 B- evasit-1148/1735

1736

181 L- evail-1148/1736
219 ZA- evail-1148/1736
220 ZA- evail-1148/1736
228 ZA- evail-1148/1736
177 ZA- evasit-1148/1736
178 ZA- evasit-1148/1736
180 ZA- evasit-1148/1736
182 ZA- evasit-1148/1736
183 ZA- evasit-1148/1736
184 ZA- evasit-1148/1736
211 ZA- evasit-1148/1736
212 ZA- evasit-1148/1736

179	ZA- evahir-1148/1736
185	ZA- evahir-1148/1736
186	ZA- evahir-1148/1736
187	ZA- evahir-1148/1736
188	ZA- evahir-1148/1736
189	ZA- evahir-1148/1735
190	ZA- evahir-1148/1736
191	ZA- evahir-1148/1736
192	ZA- evahir-1148/1736
193	ZA- evahir-1148/1736
194	ZA- evahir-1148/1736
195	ZA- evahir-1148/1736
196	ZA- evahir-1148/1736
197	ZA- evahir-1148/1736
198	ZA- evahir-1148/1736
199	ZA- evahir-1148/1736
200	ZA- evahir-1148/1736
202	ZA- evahir-1148/1736
206	ZA- evahir-1148/1736
207	ZA- evahir-1148/1736
208	ZA- evahir-1148/1736
142	Z- evail-1148/1736
143	Z- evail-1148/1736
203	Z- evail-1148/1736
204	Z- evail-1148/1736
206	Z- evail-1148/1736
213	Z- evail-1148/1736
214	Z- evail-1148/1736
215	Z- evail-1148/1736
216	Z- evail-1148/1736
217	Z- evail-1148/1736
218	Z- evail-1148/1736
221	Z- evail-1148/1736
222	Z- evail-1148/1736
223	Z- evail-1148/1736
224	Z- evail-1148/1736
225	Z- evail-1148/1736
226	Z- evail-1148/1736
227	Z- evail-1148/1736

229	Z-	evail-1148/1736
234	Z-	evail-1148/1736
238	Z-	evail-1148/1736
239	Z-	evail-1148/1736
241	Z-	evail-1148/1736
242	Z-	evail-1148/1736
244	Z-	evail-1148/1736
245	Z-	evail-1148/1736
247	Z-	evail-1148/1736
248	Z-	evail-1148/1736
249	Z-	evail-1148/1736
86	Z-	evasit-1148/1736
91	Z-	evasit-1148/1736
92	Z-	evasit-1148/1736
230	Z-	evasit-1148/1736
231	Z-	evasit-1148/1736
232	Z-	evasit-1148/1736
233	Z-	evasit-1148/1736
235	Z-	evasit-1148/1736
237	Z-	evasit-1148/1736
240	Z-	evasit-1148/1736
246	Z-	evasit-1148/1736
250	Z-	evasit-1148/1736
252	Z-	evasit-1148/1736
253	Z-	evasit-1148/1736
254	Z-	evasit-1148/1736
255	Z-	evasit-1148/1736
256	Z-	evasit-1148/1736
259	Z-	evasit-1148/1736
77	Z-	evahir-1148/1736
236	Z-	evahir-1148/1736
243	Z-	evahir-1148/1736
257	Z-	evahir-1148/1736
258	Z-	evahir-1148/1736
260	Z-	evahir-1148/1736

1149

5	CA-	evasit-1149/1736
6	CA-	evasit-1149/1736

4	tarihsiz
76	tarihsiz
81	ra-evasıt-...../.....
107	tarihsiz
118	tarihsiz
131	tarihsiz
145	tarihsiz
201	tarihsiz
209	tarihsiz
250	tarihsiz
261	tarihsiz

II. BÖLÜM

HÜKÜMLERİN ÖZETLERİ

1/1

Adana valisi, Adana'dan Hama'ya varıncaya kadarki kadı ve kethüdarları, yeniçeri serdarı ve ayanı; Sürre-i hümayun'u gerektiği gibi muhafaza etmeleri için verilen emir hakkındadır.

½

Özi valisi olup Baba Dağı'nda bulunan Vezir Mehmed Paşa'ya; Bucak, Özi ve Bender taraflarında faaliyet gösteren Kazak ve Rus eşkıyalarını yakalaması için verilen emir hakkındadır.

2/3

Halep valisi ve kadısına; İskan edildikleri Rakka'dan firar edip Ürgüb tarafında yağma ve hırsızlığa başlayan Köçekli Cemaati'ni, yine iskan edildikleri yerde huzuru bozan Silsüpür Ceridi Cemaati ile birlikte Rakka'ya iskan ettirmelerinin emredilmesi hakkındadır.

2/4

Rum İli sağ kolunun nihayetine varıncaya kadar ki kazaların kadıları, menzilhaneleri ve ayanına; Rum İli'nden ve özellikle Bucak ve Kırım taraflarından İstanbul'a gelen ulaklara menzilhanelerde zorluk çıkarılmamasının emredilmesi hakkındadır.

3/5

Silistre Sancağı'nın karyelerinin hazariye vergileri ile ilgili problemlerin halledilmesi hakkındadır.

3/6

79

Çavuş Başı Ağa'ya; İran'dan alınan topraklarda yaşayan ve ehl-i sünnet mezhebine mensub olan veya olmasada devlete itaat içinde olan kişilerin esir olarak alınıp satılmalarının yasak olduğunu ilan ettirmesi için verilen emir hakkındadır.

4/7

Sabık Vidin muhafızı Ahmed Paşa'ya; Vidin kalesi muhafazasına atanan vezir Mehmed Paşa Vidin'e gelinceye kadar kaleyi muhafaza etmesi ve Paşa geldikten sonra İstanbul'a dönmesinin emredilmesi hakkındadır.

4/8

Maraş Beylerbeyi Rışvanzade Süleyman'a; Şark canibi Seraskeri Ahmed Paşa'nın emrine atandığı halde görevinin başına hala gitmemiş olduğunun haber alındığı bildirilip, memur olduğu göreve bir an evvel varmasının emredilmesi hakkındadır.

5/9

Ocakda kul kethüdası olan Hasan,turnacıbaşı,hasaki,yayabaşılar,çavuşlar, bölükbaşılar, serdengeçti ağaları, serdarlar, Uçbaşılar, serdengeçti alemdarları ve diğer zabıtlere; Tahmasb Kulu'nun doğudaki saldırıları nedeniyle Kars civarındaki orduya bir an evvel varmaları için verilen emir hakkındadır.

5/10

Rum İli Valisi, Yenişehir-i Fenar kadısı, Tırhala kadısı, Tırhala sancağındaki diğer kadılar ve Tırhala mütesellimine; Tırhala Sancağı'nda valiler tarafından sınır eşkıyası teftişi adı altında yapılan kontrollerin halka zarar vermesinin engellenmesi ve bu kontrollerin yerli yersiz yapılmamasının emredilmesi hakkındadır.

6/11

Bursa kadısı, Hüdavendigâr Sancağı'ndaki kadılar ve naibleri ve ayana; Hüdavendigâr Sancağı'nın hazariyesini toplayıp sancak mutasarrıfı Solak Mehmed Paşa'ya teslim etmeleri için verilen emir hakkındadır.

6/12

İstanbul Kadısı Mevlana Ali, Yeniçeri Ağası Abdullah, Şehir Emni Mehmed ve Mimarbaşı Mehmed'e; İstanbul'a Anadolu'dan göç edip gelen bekar ve işsizlerin asayiş problemlerine yol açması nedeniyle bu kişilerin İstanbul'da barınmasını engellemek için kaldıkları han ve bekar odalarının yıktırılması ve yenilerinin yapılmasının engellenmesi için verilen emir hakkındadır.

7/13

(Bu hükmün ilk satırları defterde mevcut değil)
Bir eşkıyanın yakalanmasının emredilmesi hakkındadır.

7/14

Sabık Eğriboz muhafızı Ali Paşa'ya; Bağdat muhafazasında görev almak şartıyla Sivas Eyaleti'nin kendisine tevcih edildiğinin bildirilmesi hakkındadır.

7/15

Eflak Voyvadası'na; Hotin'den Osmanlı topraklarına girip iltica eden bir grup Leh askerinin gerektiği gibi ağırılanmasının emredilmesi hakkındadır.

8/16

Eğriboz ve Karlı ili Sancakları'nın kadıları ve ayanına ; Eğriboz Sancağı'nın hazariyyesini toplayıp sancağın muhafızı Vezir Ahmed Paşa'ya teslim etmeleri için verilen emir hakkındadır.

8/17

Şark canibi Seraskeri Ahmed Paşa'ya; İlbeğlü ve Beydili Aşiretlerini Rakka'ya iskan ettirmesi için verilen emir hakkındadır.

8/18

Yenişehir-i Fenar'da ikamet iden muhızır-ı ocak sabık Hüseyin'e; hasekilik memhurunun iade olunduğu ve İskenderiyye Kalesi Muhafaza Ağalığı'na tayin edildiğinin bildirilmesi hakkındadır.

9/19

Sivas Eyaleti'ndeki kadılar ve ayana; Eyalet Valisi Ali Paşa'nın Sivas'a mütesellim olarak tayin ettiği Canik Muhassılı Osman Paşa'ya görevinde yardımcı olmaları için verilen emir hakkındadır.

9/20

Kethüda Mustafa'ya; Bağdatçık Kalesi'ne topçu zabiti olduğunun bildirilmesi hakkındadır.

9/21

Bosna Valisi ve Bosna Eyaleti'ndeki kadılara; Kilis Sancağı'nın hazariyyesinin toplanması konusunda selef İbrahim Paşa ile halefi İzvornik Mutasarrıfı Ahmed arasında meydana gelen anlaşmazlığın nasıl halledileceğinin bildirilmesi hakkındadır.

9/22

Çermik Beyi ve Uzunca İl ve Hamkün naibine; halktan kanun dışı vergi toplayan kişilerin yakalanıp bundan sonra bu tür hareketlere engel olunması için verilen emir hakkındadır.

9/23

Adana Eyaleti kadularına, Adana Eyaleti kendisine tevcih olunan Numan Paşa'nın kendi mütesellimi Adana'ya varıncaya kadar geçici olarak mütesellim tayin olunan 'a yardımcı olmaları için verilen emir hakkındadır.

10/24

'e; Rusçuk'da yeniçerilik ve askerilik iddiasıyla huzuru bozan kişilere engel olamayan Çavuş Vekili Ali'nin yerine tayin edildiğinin bildirilmesi hakkındadır.

10/25

Musul Valisi Abdülcelilzade Hüseyin Paşa'ya; Bağdat muhafazasına tayin edildiğinin bildirilmesi hakkındadır.

10/26

Bağdat kadısı, müfettişi, yeniçeri zabiti, kapı kulu ve yerli kulu zabitleri, ulema, suleha, eimne ve huteba'ya; Bağdat kendisine tevcih edilen Mehmed Paşa Bağdat'a gelinceye kadar Bağdat'ı gerektiği gibi muhafaza etmeleri için verilen emir hakkındadır.

11/27

Sabık Vezir-i Azam Mehmed Paşa'ya; Bağdat Eyaleti'nin kendisine tevcih edildiğinin bildirilmesi hakkındadır.

11/28

İmadiyye Hakimi Behram Paşa'ya; Musul Valisi Celilzade Hüseyin Paşa Bağdat muhafazasında olduğu için onun yerine Musul muhafazasına tayin edildiğinin bildirilmesi hakkındadır.

11/29

Kandiye Muhafızı Ali Paşa'ya; Girid Eyaleti'nin kendisine tevcih edildiğinin bildirilmesi hakkındadır.

11/30

Sabık Kandiye Muhafızı Ali Paşa'ya; Girid Eyaleti'nin Vezir Ali Paşa'ya tevcih edildiği bildirilip kendisinin Rum veya Anadolu Eyaleti'nde herhangi bir yere gelip , geldiği yeri İstanbul'a bildirmesinin emredilmesi hakkındadır.

12/31

Ocak Kethüdası el-hac Mustafa'ya; Doğu seferindeki orduya topçubaşı vekili olarak tayin edildiğinin bildirilmesi hakkındadır.

12/32

Anadolu kadı-askerliği payesiyle Mısır kadısı olan Abdullah'a; kendisinin Medine Kadılığı'na tayin edildiğinin bildirilmesi hakkındadır.

12/33

Sabık Bender Kalesi Muhafızı Numan Paşa'ya; Adana Eyaleti'nin kendisine tevcih edildiği ve Şark Canibi Seraskeri Ahmed Paşa'nın emrine tayin olunduğunun bildirilmesi hakkındadır.

12/34

Özi Valisi olup Baba Dağı'nda bulunan Mehmed Paşa'ya; Özi Eyaleti kendisinde kalmak şartıyla Bender Kalesi muhafazasına tayin olunduğunun bildirilmesi hakkındadır.

12/35

Şark Canibi Seraskeri olan Vezir Ahmed Paşa'ya; bir an evvel ordunun başına geçmesinin emredilmesi hakkındadır.

13/36

Köstendil Sancağı Mutasarrıfı Abdülbaki'ye; sancağında görülen eşkıyalık olaylarının önüne geçmesinin emredilmesi hakkındadır.

13/37

Sabık Anadolu Kadı-askeri Şeyh Nizameddin'e; kendisinin Mekke Kadılığı'na tayin edildiğinin bildirilmesi hakkındadır.

13/38

Rum İli Valisi Ebubekir Paşa, Prizrin (ma zahrika?) kadısı Mevlana Halil ve Prizrin Sancağı mütesellimine; firar ettikten sonra yakalanıp öldürülen bir mir-i piyade bölükbaşının yetimlerine ait olan ve nafakalarına ancak yeten mallarına dokunulmaması için verilen emir hakkındadır.

13/39

Sabık İnebahtı Muhafızı Vezir Şahin El-hac Mehmed Paşa'ya; Adana Eyaleti'nin kendisine tevcih edildiğinin bildirilmesi hakkındadır.

14/40

Sabık Bender Muhafızı Numan Paşa'ya; İnebahtı Sancağı'nın kendisine tevcih edildiğinin bildirilmesi hakkındadır.

14/41

Adana Eyaleti kadılarına; Adana kendisine tevcih edilen Vezir Şahin Mehmed Paşa'nın kendi mütesellimi Adana'ya varıncaya kadar geçici olarak mütesellim tayin edilen Seyyid Mustafa'ya görevinde yardımcı olmaları için verilen emir hakkındadır.

14/42

Aydın muhassılı Vezir Hüseyin Paşa ve Denizli Voyvadası Ali'ye; Sarı Bey oğlu lakablı Mustafa ismindeki eşkıyanın işlediği suçlar ve yakalanması için verilen emir hakkındadır.

15/43

Niğde Sancağı Mutasarrıfı Abdülrahim ve kadısına; Yahyalı kazasından Bektaş oğlu Süleyman ve Marazili oğlu İbrahim ismindeki eşkıyaların işledikleri suçlar ve yakalanmaları için verilen emir hakkındadır.

15/44

Kütahya naibi, Anadolu Eyaleti'ndeki kadılar, naibler, mütesellimler ve İstanbul'dan tayin olunan 'e; Doğu seferine gitmekle görevlendirildiği halde gitmeyip firar eden yada tımar bölgelerine geri dönen zuama ve tımarlı sipahiler hakkında yapılacak işlemlerin bildirilmesi hakkındadır.

16/45

Azak Muhafızı Mustafa'ya; Azak Kalesi'nin tamiri için Azak'da görevli bulunanlara, tamir işi bittikten sonra kış başlamadan Azak'dan ayrılmalarına izin vermesi için verilen emir hakkındadır.

16/46

Gelibolu ve Çartak naiblerine; Rum İli tarafına geçmek için Çartak'a gelen ve sabık Aydın Muhassılı Abdullah Paşa'nın adamları olduklarını iddia ettikleri halde Şark Canibindeki ordudan kaçan Rum İli tımarlı sipahileri oldukları zannıyla tutuklanan 40 kadar atlı hakkında yapılacak işlemin bildirilmesi hakkındadır.

16/47

Kocaeli Sancağı Mutasarrıfı, İznikmid Kadısı ve yeniçeri zabiti'ne; Anadolu'dan yerleşmek amacıyla İstanbul'a göç edilmesinin yolaçtığı sorunlar ve bu göçün engellenmesi için alınması gereken önlemler hususunda verilen emir hakkındadır.

17/48

Van Valisi Vezir Timur Paşa ve Van muhafazasında bulunan Vezir Mehmed Paşa'ya; Bitlis Hükümeti Hakimi Selim'in, vermesi gerekirken savaş için harcadığını söylediği avaid ve cevaiz'i tahsil edip İstanbul'a göndermeleri için verilen emir hakkındadır.

17/49

Rakka Valisi Vezir Ahmed Paşa'ya; ordunun masrafları için gönderilen parayı zimmetine geçirdiğinin tesbit edildiği ve parayı gönderilen mübaşire teslim etmesinin emredilmesi, ayrıca serasker vekillüğinden azledilip Rıkka valiliğine tayin edildiğinin bildirilmesi hakkındadır.

17/50

Hassa Silah-şorlarından Kaptan Süleyman'a; ordu defterdarına götürmesi gerekirken gidip sabık serasker Ahmed Paşa'ya verdiği 50 bin kuruşu geri alıp ordu defterdarına götürmesi için verilen emir hakkındadır.

18/51

Dergah-ı ali kapıcıbaşlarından Abdülbaki'ye; Silah-şor Süleyman'ın sabık serasker Ahmed Paşa'dan alıp ordu defterdarına götüreceği paranın yerine ulaştırılması görevine mübaşir tayin edildiğinin bildirilmesi hakkındadır.

18/52

Niğde Sancağı Mutasarrıfı Abdürrahim ve Sis kadısına; o bölgede faaliyet gösteren bir grubun afv olunmak taleplerinin hangi şartları yerine getirdikleri takdirde kabul olunacağını bildirilmesi hakkındadır.

18/53

Mustafa Bey'e; halka zulmettiği için azledilen İbrahim Paşa yerine Seddü'l-bahir Kalesi muhafazasına tayin edildiğinin bildirilmesi hakkındadır.

19/54

Yeniçeri serdarlarına; bölgelerindeki, sefere memur olan yeniçerileri toplayıp Kars'daki orduya sevk etmeleri için verilen emir hakkındadır.

20/55

Şark Canibi Seraskeri Abdullah Paşa'ya; yolsuzlukları ve ihanetleri nedeniyle idamına karar verilen Aydın Muhassılı Abdullah Paşa'yı yakaladığı yerde katl etmesi için verilen emir hakkındadır.

20/56

Erzurum Valisi Vezir Hüseyin Paşa, Sivas Eyaleti kendisine tevcih edilen Vezir Kethüda Ahmed Paşa, Erzurum mollası ve yeniçeri zabiti'ne; yolsuzlukları ve ihanetleri nedeniyle idamına karar verilen Aydın Muhassılı Abdullah Paşa'yı yakaladıkları yerde katl etmeleri için verilen emir hakkındadır.

21/57

Şark Canibi Seraskeri Abdullah Paşa'ya; yolsuzlukları ve ihanetleri nedeniyle idamına karar verilen Aydın Muhassılı Abdullah Paşa'yı yakaladığı yerde katl etmesi için verilen emir hakkındadır.

21/58

Erzurum valisi, Erzurum kadısı; dergah-ı muallam kapıcıbaşlarından Seyyid Ahmed, yeniçeri zabiti Abdurrahman'a; yolsuzlukları ve ihanetleri nedeniyle idamına karar verilen Aydın Muhassılı Abdullah Paşa'yı yakaladıkları yerde katl etmeleri için verilen emir hakkındadır.

22/59

Aydın, Saruhan, Menteşe Sancakları mutasarrıfı Seyyid Süleyman Paşa, dergah-ı ali kapıcılar kethüdası Mübaşir Ahmed, Güzelhisar ve kadılarına; idam edilen sabık Aydın Muhassılı Abdullah Paşa'nın o bölgelerdeki menkul ve gayri menkul mallarını tesbit edip İstanbul'a bildirmeleri için verilen emir hakkındadır.

23/60

Maraş mütesellimine; Kilimli ve Bektaşlı Aşiretleri eşkıyalarının afv olunmak taleplerinin hangi şartları yerine getirdikleri takdirde kabul olunacağını bildirmesi hakkındadır.

23/61

Ereğli naib, voyvada, serdar ve ayanına; Ereğli İskelesinden İstanbul'a hububat naklini eskisi gibi devam ettirmeleri için verilen emir hakkındadır.

24/62

Anadolu Valisi ve Şark Canibi Seraskeri Vezir Ahmed Paşa ve hazine muhasebecisi ve ordu defterdarı Ragıb Muhammed'e; ordunun ihtiyaçları için gönderilen parayı nasıl kullanacakları hususunda verilen emir hakkındadır.

24/63

Şark Canibi Seraskeri Vezir Ahmed Paşa'ya; ordunun başına geçmesi için acele etmesinin emredilmesi hakkındadır.

25/64

Diyarbakır Valisi Vezir Mehmed Paşa'ya; görev yeri olan Diyarbakır'dan Van'a gittiği, oysa bugünlerde Doğu seferi nedeniyle görev yerinden ayrılmasının münasib olmadığı hatırlatılıp bir an evvel Diyarbakır'a dönmesinin emredilmesi hakkındadır.

25/65

Bağdat Valisi ve muhafızı Vezir Mehmed Paşa'ya; kendisine tevcih edilen Bağdat'a bir an evvel varmasının emredilmesi hakkındadır.

25/66

Sivas'a vali olarak tayin edilen Ali Paşa'ya, Sivas'a varır varmaz orda durmayıp muhafazasında görev almaya memur olduğu Bağdat'a gitmesinin emredilmesi hakkındadır.

25/67

Vezir-i Âzam İsmail Paşa'nın bulunduğu bölgelerin mir-i miran,kadı, mütesellim, zabıt ve ayanlarına; Vezir-i Âzam İsmail Paşa'nın İstanbul'a bir an evvel varması için gereken kolaylıkları ve hizmeti göstermeleri hususunda verilen emir hakkındadır.

26/68

Van muhafazasında olan Amasya Sancağı Mutasarrıfı Ali Paşa'ya; Van Kalesi'nin savunulmasında gereken özeni göstermesinin emredilmesi hakkındadır.

26/69

İçel Sancağı Mutasarrıfı Vezir Yakub Paşa ve kadısına; Adana Eyaleti İç il Sancağındaki Dağıstan bölgesi ahalisinin eşkiyalıklarına son verilmesi için gönderilen emir hakkındadır.

27/70

Yanya Kazası naibi, Yanya ve Ergiri Sancakları mütesellimleri, Yanya Sancağı'nın il erlerine; Koniçe nâibi Zekeriyya'yı ve cariyesini öldürüb malını çalan eşkiyaların yakalanması için verilen emir hakkındadır.

27/71

Maraş Beylerbeyi Süleyman'a; gitmeğe memur olduğu Kars'daki orduya hala varmadığı anlaşıldığından görevinin başına bir an evvel varmasının emredilmesi hakkındadır.

27/72

Üsküdar'dan Kars'a varıncaya kadarki mir-i miran, kadı, mütesellim, voyvada ve kethüdayerileri, yeniçeri serdari, menzilhaneler ve ayanlara; Karaman valisi Genç Ali Paşa'nın Kars'a giden adamlarının yollarda ve menzilhanelerde vakit kaybetmemesi için gereken kolaylıkları ve hizmeti göstermeleri için verilen emir hakkındadır.

28/73

Sabık Karaman Valisi Vezir Mustafa paşa'ya; Erzurum'dan İstanbul'a dönmesi için verilen emir hakkındadır.

28/74

Vezir Genç Ali Paşa'ya; Karaman Eyaleti'nin kendisine tevcih edildiğinin bildirilmesi, Serasker Vezir Ahmed Paşa'nın emrindeki görevine devam etmesinin emredilmesi ve şahsi giderleri için 15 bin kuruş gönderildiğinin bildirilmesi hakkındadır.

28/75

Bayazıd Sancağı Mutasarrıfı Mahmud Paşa'ya; Beyazıd Kalesi'ni muhafazaya özen göstermesinin emredilmesi hakkındadır.

29/76

Mısır askeri serdarı, dergah-ı ali kapıcıbaşlarından Mahmud ve Lütfullah ve Mısır askerinin zabitlerine; Şark Canibindeki orduya katılmak için acele etmelerinin emredilmesi hakkındadır.

29/77

Hüdavendigâr Sancağı Mutasarrıfı, kadısı, dergah-ı ali geduklularından mübaşir İbrahim ve Ankara Sancağı mütesellimine; görev yerlerine gitmemekte ısrar eden Hüdavendigâr Sancağı zuama ve tımarlı sipahilerini görev yerlerine sevk etmeleri için verilen emir hakkındadır.

30/78

Sultanönü Sancağı Mutasarrıfı, Eskişehir Naibi, dergah-ı ali yeniçeri ocağı hasekilerinden Mübaşir Ali, bostani hasekilerinden 'e; Mekke dönüşü Eskişehir'de konakladığı kervansarayda soyulan sabık Mekke Kadısı Muhammed Said'in çalınan eşyalarının ve hırsızların ortaya çıkarılmasının emredilmesi hakkındadır.

30/79

İskemleci Mustafa'ya; Kırım Hanı Kaplan Giray Han'a gidecek hatt-ı hümayun ile 50 bin kuruşu götürmeye tayin olunduğunun bildirilmesi hakkındadır.

30/80

Serasker Paşa'ya; bir senedir Doğu seferinde görev yapan Sivas Eyaleti tımarlı sipahilerinin Sivas'a dönmelerine izin verildiğinin bildirilmesi ve gereğini yapmasının emredilmesi hakkındadır.

30/81

Adana'da faaliyet gösteren bir eşkiyanın yakalanmasının emredilmesi hakkındadır.

31/82

Sultanönü Sancağı kendisine tevcih edilen Cafer'e; Mekke dönüşü Eskişehir'de konakladığı anda soyulan sabık Mekke kadısı Muhammed Said'i soyan hırsızları yakalaması şartıyla Sultanönü Sancağının kendisine tevcih edildiğinin bildirilmesi hakkındadır.

31/83

Seddü'l-bahir Muhafızı Mustafa Bey'e; Marmara'dan Akdeniz tarafına hububat ticareti ve nakli yapılmasını engellemesi için verilen emir hakkındadır.

31/84

Kütahya Mütesellimine; o bölgedeki eşkıya ile gerektiği gibi mücadele etmesinin emredilmesi hakkındadır.

32/85

Diyarbakır Valisi Vezir İsmail Paşa'ya; Bağdat muhafazasında görevlendirildiğinin bildirilmesi hakkındadır.

32/86

Valisi Paşa'ya ; Bağdat Eyaleti'nin kendisine tevcih edildiğinin bildirilmesi hakkındadır.

32/87

Sabık Bağdat Valisi Ahmed Paşa'ya; Bağdat muhasarası esnasındaki hizmetleri nedeniyle Haleb Eyaleti'nin kendisine tevcih edildiğinin bildirilmesi hakkındadır.

33/88

Diyarbakır Valisi İsmail Paşa'ya; Bağdat muhafazasına memur kılındığının bildirilmesi hakkındadır.

33/89

Bağdat Valisi İsmail Paşa, Bağdat monlası, yeniçeri zabiti ve defterdar Mehmed'e; Bağdat Eyaleti'nin kendisine tevcih edildiğinin bildirilip, sabık Bağdat Valisi Ahmed Paşa'nın ordunun masrafları için gönderilen paranın bir kısmını zimmetine geçirdiğinden şüphelenildiği için durumu araştırıp gereğini yapmasının emredilmesi hakkındadır.

33/90

Erzurum Valisi Vezir Ahmed Paşa'ya; Erzurum Eyaleti'nin kendisine tevcih edildiğinin bildirilmesi hakkındadır.

33/91

Sabık Erzurum Valisi İsmail Paşa'ya; Diyarbakır Eyaleti'nin kendisine tevcih edildiğinin bildirilmesi hakkındadır.

34/92

Valisi   Vezir   Paşa'ya; Bağdat muhafazasında göreve tayin edildiğinin bildirilmesi hakkındadır.

34/93

Antakya kadısı, mübaşir Veli ve kethüdası, yeniçeri serdarı ve ayana; İfrâz-ı Zu'l-kadriyye Voyvadası Cin Hasan'ın yaptığı eşkıyalıklar nedeniyle yakalandığı yerde katl edilmesi için verilen emir hakkındadır.

34/94

Antakya, Karamort ve İfrâz-ı Zu'l-kadriyye Voyvadası Cin Hasan'ın malının bulunduğu yerlerin kadıları, mübaşir Veli, Adana mütesellimi ve Antakya zabıtine; cezası infaz edilen İfrâz-ı Zu'l-kadriyye Voyvadası Cin Hasan'ın, voyvadalık yaptığı bölgelerdeki malının tesbit edilip İstanbul'a bildirilmesi için verilen emir hakkındadır.

34/95

kadısı ve   dizdarına; İfrâz-ı Zu'l-kadriyye Voyvadası Cin Hasan'ı yakaladıkları yerde katl etmeleri için verilen emir hakkındadır.

35/96

Adana Valisi Yakub Paşa'ya; İfrâz-ı Zu'l-kadriyye Voyvadası Cin Hasan'ı yakaladığı yerde katl etmesi verilen emir hakkındadır.

35/97

Şark Canibi Seraskeri Abdullah Paşa'ya; İfrâz-ı Zu'l-kadriyye Voyvadası Cin Hasan'ı yakaladığı yerde katl etmesi için verilen emir hakkındadır.

36/98

Adana Valisi Vezir Yakub Paşa, Antakya, Karamort ve sayir İfrâz-ı Zu'l-kadriyye Voyvadası Cin Hasan'ın malının bulunduğu yerlerin kadıları, mübaşir 'e ve ayana; cezası verilen Cin Hasan'ın malını tesbit edip İstanbul'a bildirmeleri için verilen emir hakkındadır.

36/99

Uzeyr Sancak beyi, Payas ve ... mütevellileri, Kilis ve Karamort Hanı zabitine; İfrâz-ı Zu'l-kadriyye Voyvadası Cin Hasan'ı yakaladıkları yerde katl etmeleri için verilen emir hakkındadır.

36/100

Gelibolu ve ... ve Ceri Baba ve Eceabad ve nefsi Aynoz ve Kavak ve İmroz adası naiblerine; o bölgelerin hazariyesini toplayıp Seddü'l-bahir Muhafızı Mustafa Bey'e teslim etmeleri için verilen emir hakkındadır.

36/101

İştirâk-i Bolu Voyvadaları Ahmed ve Halil'e; bölgelerini eşkiyadan temizlemeleri için verilen emir hakkındadır.

37/102

Erzurum Valisi Vezir Mustafa Paşa'ya; Kırım Han'ı Kaplan Giray Han'a gönderilen hatt-ı şerif ve 50 bin kuruşu götürən İskemleci Mustafa'yı Han'ın yanına götürmekle görevlendirildiğinin bildirilmesi hakkındadır.

37/103

Trabzon Alay Beyi'ne; Trabzon'un zuama ve tımarlı sipahileriyle Doğu seferindeki orduya katılmasının emredilmesi hakkındadır.

37/104

Serasker Vezir Ahmed Paşa'ya, görevinin başına gelmeyen Trabzon eyaleti tımarlı sipahilerinin tevcihatları konusunda nasıl hareket etmesi gerektiğine dair verilen talimatlar hakkındadır.

38/105

'e; Boğdan'daki müstahfiz sipahi karyeleri arasındaki sınır anlaşmazlıklarını nasıl çözmesi gerektiğinin bildirilmesi hakkındadır.

38/106

Kudüs, Gazze, Nablus Sancakları inzimamiyle Şam Valisi ve Mir-i Miran Süleyman Paşa'ya; üzerindeki görevlerin bu sene yine kendisinde bırakıldığı bildirilip, hac işlerine geçen seneki gibi özen göstermesinin emredilmesi hakkındadır.

38/107

Trabzon, Giresun, Bayburd, İspir, Tortum, Karahisar-ı Şarki, Niksar, Kelkid, ve Tercan, Erzincan, Kemah, Tirebolu, Görele, Akçakale, Sürmene, Rize, Of, Gümüşhane, ve Ünye, Vise, Keşan, Hemişin kadıları, naibleri, yeniçeri serdarlar, ocak ihtiyarları, ayan ve iş erlerine; kazalarındaki yeniçerileri Kars'da bulunan orduya sevk etmeleri için verilen emir hakkındadır.
(Hükümün son kısmı defterde mevcut değil)

39/108

Sivas Mütessesimine, Kayseri civarında eşkıyalık yapan Afşar Aşireti'nden bir grup eşkiyayı yakalayıp Rakka'ya nakletmesinin emredilmesi hakkındadır.

39/109

Edirne kadısına ve bostancıbaşısına; İstanbul halkının hububat sıkıntısı çekmemesi için eskiden olduğu gibi sallarla Edirne'ye gelen mahsulün başka bir yere götürülmesine engel olunub, ayrıca Tekfur Dağı İskeleye'ne hububat taşıyan nakliyecilere yardımcı olunmasının emredilmesi hakkındadır.

39/110

Boğaz hisarları naib, dizdar ve iskele eminlerine; kaçak hububat taşıyan gemiler hakkında verilen emir hakkındadır.

40/111

Sultanönü Sancağı Mutasarrıfı ve Eskişehir kadısına ; Mekke dönüşü Eskişehir'de soyulan sabık Mekke Kadısı Muhammed es-Said'in çalınan eşyalarının ve hırsızların bir an evvel bulunmasının emredilmesi hakkındadır.

40/112

Sultanönü Sancağı Mutasarrıfı ve Eskişehir Kadısına; Mekke dönüşü Eskişehir'de soyulan sabık Mekke Kadısı Muhammed es-Said'i soymakla suçlanan sanıkların gerektiği gibi sorgulanmasının emredilmesi hakkındadır.

40/113

Karaman Eyaleti kadılarına; sabık Gence Muhafızı Ali Paşa'ya tevcih olunan Karaman Eyaleti'ne mütesellim olarak tayin edilen Mustafa'ya görevini yapmasında yardımcı olunmasının emredilmesi hakkındadır.

41/114

Aydın Muhassılı ve Güzelhisar dizdarına; Güzelhisar Kalesi'nde kalebend olan eski Aydın Muhassılı maktul Abdullah Paşa'nın vekili Halil'i İstanbul'a göndermelerinin emredilmesi hakkındadır.

41/115

Kaptan-ı Derya Vezir Canım Hoca Muhammed Paşa'ya ; Midilli'de inşa ettirilen 2 kalyonun yapımı hakkında verilen emirler hakkındadır.

41/116

Kaptan-ı derya Vezir Canım Hoca Muhammed'e; müteveffa Midilli Nazırı İbrahim'in, devlete olan borçlarının karşılanabilmesi için Midilli'deki malını tesbit edip İstanbul'a bildirmesinin emredilmesi hakkındadır.

41/117

Haleb ve Trablus Şam Valilerine ve Maraş Beylerbeyi'sine; Okçu İzzeddinlü Cemaati'nin sabık Voyvadası Veli ve oğullarını yaptıkları eşkıyalıklar nedeniyle yakalamaları için verilen emir hakkındadır.

41/118

Aydın Muhassılı Vezire; Sarı Bey oğlu Mustafa ismindeki eşkıyayı yakalaması için verilen emir hakkındadır.

42/119

Doğu seferindeki orduya kul kethüdası ve yeniçeri zabiti olarak atanan İbrahim'e, görevi ile ilgili verilen emirler hakkındadır.

43/120

Şam Valisi ve kadısına ve ileri gelenlerine; Şam Yeniçeri Ağası İsmail'i öldüren yeniçerilik iddiasındaki kişileri yakalamaları ve Şam yeniçeri ocağını bu türden olayların çıkmasını engelleyecek bir düzene kavuşturmaları için verilen emirler hakkındadır.

43/121

Bergos, Ahyolu, Varna, Balçık, Kavarna, Köstence, Kara Marmara ve Karadeniz'de Tuna'nın aktığı sahil bölgesindeki diğer kazaların kadılarına; o bölgeden İstanbul'a doğru olan hububat naklinin devamının sağlanması için verilen emirler hakkındadır.

44/122

Edirne kadısına ve bostancı başısına; Tekfur Dağı İskelesi'ne hububat naklinin devamının sağlanması için verilen emir hakkındadır.

44/123

Rodosçuk naibi, yeniçeri zabiti, iskele emini ve ayanına; Tekfur Dağı İskelesi'ne gelen hububatın İstanbul dışında başka bir yere gitmesini engellemeleri için verilen emir hakkındadır.

44/124

Saray mollasına ve Bosna ve Hersek kadılarına ; Bosna Valisi Abdullah Paşa adına kış aylarına ait hazariyyeyi toplayıp valiye teslim etmeleri için verilen emir hakkındadır.

45/125

Bender muhafazasında olan Zağarcı başı İsmail'e; emrindeki askerlerin yoklamasını yapması için verilen emir hakkındadır.

45/126

Silistre Yeniçeri Zabiti Hüseyin'e; Hotin Kalesi muhafazasında görevli yeniçeri yamaklarının kaza halkının huzurunu bozmasına engel olması için verilen emir hakkındadır.

45/127

Bender Kalesi muhafazasındaki İsmail'e; zağarcı başılık görevine tayin edildiğinin bildirilmesi hakkındadır.

45/128

Sabık kul kethüdası Hasan'a ; Erzurum Eyaleti'ndeki (İskefser?) kazasına gidib beklemesinin emredilmesi hakkındadır.

46/129

Bursa'da ikamete gönderilen Taşlıcalı Muhammed Paşa'nın, affedilip İstanbul'a dönmesine izin verilmesi hakkındadır .

46/130

Aydın Muhassılı ve Saruhan Sancağı kadılarına; halktan vaktinden evvel hazariye alınmamasının emredilmesi hakkındadır.

46/131

Midilli'de yaptırılan 2 kalyona tayin edilen kaptanların atama emirleri hakkındadır.

46/132

Musul kadısına ve ayanına; sabık Basra Valisi Mehmed Paşa'nın kendisine tevcih edilen Musul Eyaleti'ne, kendisi gelinceye kadar mütesellim olarak tayin ettiği 'e yardımcı olunması için verilen emir hakkındadır.

47/133

İlbasan Sancağı Mutasarrıfı Mehmed'e ve Ohri ve Dukakin Sancakları mütesellimlerine; o bölgede faaliyet gösteren eşkiyanın yakalanıp cezalarının infaz edilmesi için verilen emir hakkındadır.

47/134

Yeniçeri Ağası'na; hayvan kesimi ile ilgili yeni nizam konusunda verilen emir hakkındadır.

47/135

Kaptan-ı Derya Canım Hoca Muhammed Paşa'ya; donanmayı her seneki vaktinde İstanbul'a getirmesi için verilen emir hakkındadır.

48/136

Beybazarı kazası naib,voyvada ve ayanına; Beybazarı Kazası sınırları içinde soyulan 'ın çalınan eşyalarının ve suçu işleyen eşkiyaların bulunması için verilen emir hakkındadır.

48/137

Anadolu'nun sağ kolundaki kadılara; yeniden düzenlenen menzil nizamına uyulmasına dikkat etmeleri için verilen emirler hakkındadır.

49/138

Anadolu'nun sağ kolu üzerindeki vüzera, ümera ve mütesellimlere; yeni menzil düzeni hakkında verilen emirler hakkındadır.

49/139

Bağdat muhafazasında yeniçeri zabiti olan Turnacıbaşı Süleyman'a; emrindeki yeniçerilerin bir kısmının tayin edildiği yeni görev yerlerinin bildirilmesi ve askerleri buralara göndermesi için verilen emir hakkındadır.

50/140

Tedavüldeki paranın değerleriyle oynanmaması için alınması istenen önlemler hakkındadır.

50/141

Keşan ve Mal-ı Kara ve İpsala ve Hayrabolu ve Uzunca abad, Hasköy ve Zağra-yı atik ve cedid ve Yanbolu ve Nevah-i Yanbolu ve Yenice ve Kızılağaç kadı ve naiblerine; o bölgelerden Tekfur Dağı İskelesi'ne bugüne kadar olduğu gibi bundan sonrada aynı yoğunlukda hububat naklinin devamını sağlamaları için verilen emir hakkındadır.

50/142

Varna ve Pirevadi ve Şümmu ve Daye Köyü ve Silistre ve İbrail kadılarına; o bölgelerden gelen ton ve çevriş yağının hilesiz şekilde ve karaborsacıların eline düşmesine izin verilmeden daha evvelki gibi istanbul'a nakledilmesi için verilen emir hakkındadır.

51/143

Azak Kalesi muhafazasında olan Mustafa Paşa'ya; Azak Kalesi tamirinde görev yapan askerlere kış süresince evlerine dönmelerine izin vermesi için verilen emir hakkındadır.

52-53-54-55/144

Kudüs Vali ve Kadısına; Kudüs'teki Ermeniler ve Rumlar arasında kutsal yerlerin kullanımı hususunda ortaya çıkan anlaşmazlıkları nasıl halletmeleri gerektiğine dair verilen emirler hakkındadır.

56/145

Kırım Han'ı Kaplan Giray Hân'ın I. Mahmud'a gönderdiği ve padişahın yolladığı hediyeleri teslim alması ve askeri hareket ile ilgili bilgileri içeren mektubunun suretidir.

56/146

Sabık Musul Valisi Hüseyin Paşa'ya; Bağdat Eyaleti kendisine tevcih edilen Vezir Mehmed Paşa Bağdat'a gelinceye kadar onun yerine Bağdat'da bulunub o geldikten sonra kendisine tevcih edilen Basra'ya geçmesinin emredilmesi hakkındadır.

56/147

Çıldır Valisi Yusuf Paşa'ya; görev yeri olan eyalet dışında başka bir yerde ikamet etmeyip görev yerinde bulunmasının emredilmesi hakkındadır.

57/148

Şam vali,kadı,müftü,müderris, ulema ve ayanına; evvelki valilerin halka reva gördükleri zulümlere son vermek için gösterdikleri çabalar için teşekkür edilmesi ve bu yoldaki çabalarına devam etmeleri için verilen emirler hakkındadır.

58/149

(bu hükmün başı defterde mevcut değildir)
Hac yolundaki problemlerin halledilmesi hakkındadır.

58/150

Doğu seferindeki orduda topçu zabiti olan Mustafa'ya; Luri kalesindeki 83 adet topçu erinin emrine tayin edildiğinin bildirilmesi hakkındadır.

58/151

Kars Kalesi'nde bulunan otuzuncu cemaatin çorbacısı Abdullah'a ; emrine verilen 101 topçu eri ile birlikte, tayin olunduğu Hasan Kalesi'ne gitmesinin emredilmesi hakkındadır .

59/152

Kars Kalesi'nde bulunan dokuzuncu cemaatin çorbacısı Mehmed'e; emrine verilen 83 topçu eri ile birlikte tayin edildiği Erzurum Kalesi'ne gitmesi için verilen emir hakkındadır.

59/153

Otuzaltıncı cemaat çorbacısı Ahmed'e; emrine verilen 126 topçu eri ile birlikte tayin edildiği Van Kalesi'ne gitmesi için verilen emir hakkındadır

59/154

İskenderiyye kadı ve mütesellimine; Fransa bayraklı bir savaş gemisi tarafından Venedik sularında esir alınıb Alkuna İskelesindeki Fransa Konsolosluğu mahzenine habs edilen bir grub müslüman tüccarın görüşmeler yoluyla kurtarılması için verilen emir hakkındadır.

60/155

Haleb Valisi ve mollasıyla görevli mübaşire; tüccarların mallarını yağmalayan eşkıyaları yakalamaları için verilen emir hakkındadır.

60/156

Şam Vali,kadı ve yeniçeri zabitlerine; Yeniçeri Ağası İsmail'i öldüren eşkıyaların yakalanıp cezalarının verilmesi emri hakkındadır.

61/157

Serasker Paşa'ya; Han Tahmasb Kulu'nun isteği üzerine İran ile yapılacak antlaşmanın şartlarının neler olması gerektiğine dair verilen emirler hakkındadır.

61-62/158

Erzurum'da bulunan Karaman Valisi Genç Ali Paşa'ya; Serasker Ahmed Paşa'nın İran'la yapacağı antlaşma görüşmelerinde kendisinde bulunmak üzere tayin edildiğinin bildirilmesi hakkındadır

62/159

ve kadılarına ve Yanbolu naibine ve ayana; o bölgede oturan Tohtamış Giray Sultan hakkında eşkıyalık yaptığına dairki şikayetlerin tekrar araştırılması için verilen emir hakkındadır.

62/160

Samakov ve kadılarına,tayin olunan mübaşire ve yeniçeri serdarlarına; oda başı oğlu İsmail ismindeki eşkıyanın yakalanması hakkında verilen emir hakkındadır.

63/161

Trabzon Valisi ve kadısına; o bölgede faaliyet gösteren Kazgancı oğlu Hasan isimindeki eşkıyanın ve arkadaşlarının yakalanması için verilen emir hakkındadır.

64/162

Kars'daki orduda Yeniçeri Zabiti olan İbrahim'e; Turnacı başı Halil ile çorbacılar arasındaki borç alıp verme ilişkisinden doğan anlaşmazlığı halletmesi için verilen emir hakkındadır.

64/163

İznikmid Mutasarrıf,kadı,mübaşir,yeniçeri zabiti ve ayanına; İznikmid'den İstanbul'a odun naklinin aksamadan devamını sağlamaları için verilen emir hakkındadır.

65/164

(bu hükmün başı defterde bulunmamaktadır)
Menzillerde ulaklara engel çıkarılmaması hakkındadır.

65/165

İfrâz-ı Zu'l-kadriyye Voyvadası Ali'ye; bölgesinde asayiş sağlamasından ötürü kendisine iltifat edildikten sonra, hizmetlerine devam etmesinin emredilmesi hakkındadır.

65/166

Üsküdar'dan Ergani Madenine varıncaya kadar yol üzerindeki tüm görevlilere; Ergani Madenine gönderilen paranın korunması için verilen emir hakkındadır.

65/167

İskerletzade Ligor Voyvada'ya; Boğdan Voyvadalığı'na tayin edildiğinin bildirilmesi hakkındadır.

66/168

Haleb Valisi Polad Ahmed Paşa'ya; Uzeyr Kuraları ve Payas ve Belen ve Kara Mort Hanı ahalilerinden eşkiyalık yapanları tesbit edip yakalaması için verilen emir hakkındadır.

66/169

Bucak Seraskeri Muhammed Giray Han'a ; haksız yere habs ettiği Rus tüccarlarını bırakması için verilen emir hakkındadır.

66/170

Eğriboz Muhafızı Ahmed Paşa'ya; Venedik sınırında faaliyet gösteren eşkiyaların yakalanması için verilen emir hakkındadır.

67/171

Anadolu Eyaleti Defter Kethüdası İsa ve Tımar Defterdarı Seyyid Mehmed'e; 3 senedir Doğu seferinde bulunan tımarlı sipahilerin baharda orduda bulunmaları şartıyla bu kış memleketlerine dönmelerine izin verilmesi için verilen emir hakkındadır.

67/172

İskerletzade Kostantin Voyvadaya; Eflak Voyvadalığı'na tayin edildiğinin bildirilmesi hakkındadır.

67/173

Üsküdar'dan Şam'a kadar yol üzerindeki vüzera, beyler beyi, sancak beyi, kadı, kethüda, yeniçeri serdari ve ayana; hac yolunda hacılara su temin eden sakabaşılara gereken yardımda bulunmaları için verilen emir hakkındadır.

68/174

Vezir İpşir Paşa'ya; Selanik Sancağı'nın kendisine tevcih edildiğinin bildirilmesi hakkındadır.

68/175

Ömer'e; Şehri-zor Eyaleti'nin kendisine tevcih edildiğinin bildirilmesi hakkındadır.

68/176

Ohri ve İskenderiyye Sancakları Mutasarrıfı, kadı, bey ve beyzade ve il erlerine; eşkıyalık yapan bir grub şakinin yakalanması için verilen emir hakkındadır.

69/177

Doğu seferindeki orduda bulunan ocak Kul Kethüdası İbrahim'e; ordudaki yeniçeri birliklerinin bir kısmının tayin edildiği yeni görev yerlerinin bildirilmesi ve gereğinin yapılması emri hakkındadır.

69/178

Haleb Valisi Hüseyin Paşa'ya; Sarı Beğ oğlu isimli eşkıyayı takib esnasında ihmal olduğu iddiasıyla Hacı Halil isimli şahsa ve ailesine reva gördüğü haksızlıklara son vermesi için verilen emir hakkındadır.

69/179

Rum İli Valisi Vezir Abdullah Paşa'ya; bir hazariyye meselesini nasıl halledeceğine dair verilen emir hakkındadır.

70/180

Doğu seferindeki orduda bulunan ocak Kul Kethüdası İbrahim'e; ordudaki yeniçeri birliklerinin bir kısmının tayin edildiği yeni görev yerlerinin bildirilmesi ve gereğinin yapılması emri hakkındadır.

70/181

Vezir Polad Ahmed Paşa'ya; Sarı Bey oğlu isimli eşkıyayı yakalaması şartıyla Aydın, Mentеше ve Saruhan Sancakları muhassıllığının kendisine tevcih edildiğinin bildirilmesi hakkındadır.

70/182

Aydın Muhassılı Vezir Polad Ahmed Paşa'ya; Sarı Bey oğlu lakablı Mustafa ismindeki eşkıyanın yakalanmasında kendisine yardımcı olması için bazı mir-i miran ve sipahilerin görevlendirildiğinin bildirilmesi hakkındadır.

71/183

Karahisar Sahib Sancağı Mutasarrıfına; Sarı Beğ oğlu Mustafa ismindeki eşkıyanın yakalanması ile görevlendirilen Aydın Muhassılı Polad Ahmed Paşa'nın maiyetine tayin edildiğinin bildirilmesi hakkındadır.

71/184

Akşehir Sancağı Mutasarrıfı, kadısı, kethüdayeri, yeniçeri serdari ve ayanına; Sarı Beğ oğlu Mustafa isimli eşkıyanın yakalanması için verilen emir hakkındadır.

72/185

Boğaz Hisarları naib ve kale dizdarlarına; Boğazdan izinsiz hububat geçirilmesine izin verilmemesi için gönderilen emir hakkındadır.

72/186

Uşak Kadısı İbrahim'e, Kütahya Mütesellimi ve Uşak Voyvadasına; eşkıyaya özenerek eşkıya gibi giyinib silah kuşananların bu hallerine müsamaha gösterilmemesi için verilen emir hakkındadır.

72/187

Derya Kaptanı Canım Hoca Mehmed Paşa'ya; Gelibolu açıklarında oldukları haber alınan kaçak hububat yüklü gemilerin yakalanması için verilen emir hakkındadır.

73/188

Çekmeceler ve Silivri ve Ereğli ve Rodoscuk ve Gelibolu ve Aynoz ve İstanbul'dan Boğaz hisarlarına varıncaya kadar ki sahil kesiminde bulunan kadı,naib,kethüda,yeniçeri serdarı ve iskele eminlerine; İstanbul dışında başka bir yere hububat gönderilmemesi ve kaçak hububat taşıyan gemilerin yakalanması için verilen emir hakkındadır.

73/189

İnebahtı Sancağındaki kadılara ve ayana; sancağın imdad-ı hazariyyesinin toplanıp Sancak Muhafızı Numan Paşa'ya teslim edilmesi için verilen emir hakkındadır.

73/190

Çirmen Çancağında bulunan kadılara ve ayana; sancağın hazariyyesini toplayıp sancak beği olan Ahmed Paşa'ya teslim etmeleri için verilen emir hakkındadır.

73/191

Adana Valisi Ali Paşa'ya; kendisinin maiyetine tayin olunan Bey ili Voyvadası Ahmed'in vergi toplama görevinin aksaması ihtimali belirlediği için maiyetinde bulunma görevinden affına karar verildiğinin bildirilmesi hakkındadır.

73/192

Saksoncu başı El-hac Osman'a; mübaşir 'i Edirne'den İstanbul'a getirmesinin emredilmesi hakkındadır.

74/193

Yalak abad kadısına, bir cinayet olayının nasıl halledileceğine dair verilen emir hakkındadır.

74/194

Sivas Valisi Yakub Paşa'ya; Serasker Ahmed Paşa'dan İstanbul'a haber getiren 2 görevlinin Ladik civârında ortadan kaybolmalarının sebep ve faillerinin ortaya çıkarılması için verilen emir hakkındadır.

74/195

Ankara Sancağı Mutasarrıfı, naibi, kethüdayiri, yeniçeri serdarı ve ayanına; bölgelerindeki eşkıyaları yakalamaları için verilen emir hakkındadır.

75/196

Cebeci ocağı baş kethüdası olub Doğu seferindeki orduda bulunan El-Hac İsmail'e; emrindeki cebecilerden bir kısmının tayin edildiği yeni görev yerlerinin bildirilmesi hakkındadır.

75/197

İç il Sancağı Mutasarrıfı Vezir Mustafa Paşa'ya; İç il sınırları dahilinde dolaştığı haber alınan Sarı beğ oğlu Mustafa isimli eşkıyayı yakalaması için verilen emir hakkındadır.

75/198

Rakka Valisi Ahmed Paşa'ya; hastalığı nedeniyle halen emrinde bulunduğu Serasker Ahmed Paşa'nın yanından ayrılıp Rakka'ya geri dönmesine izin verildiğinin bildirilmesi hakkındadır.

75/199

Koca ili Sancağı kadılarına ve ayanına; sancağın imdad-ı hazariyyesini toplayıp Kaptan-ı Derya Mehmed Paşa'ya teslim etmeleri için verilen emir hakkındadır.

76/200

Derya Kapdanı Canım Hoca El-Hac Mehmed Paşa'ya; emrindeki kaptanların, tüccar gemilerini ve adalar halkını korsanlardan muhafaza ederken daha dikkatli olmalarını sağlaması için verilen emir hakkındadır.

76/201

Kaptan El-Hac Ali'ye; Akdeniz'de muhafaza görevi için hazırlanan 6 adet geminin başbuğ'luğuna atandığını bildirilip, tüccar gemilerini ve adalar halkını korsanlardan korumak için gayret göstermesinin emredilmesi hakkındadır.

77/202

Rum İli Eyaleti kadılarına ve ayanına; Abdullah Paşa'nın muhassılının eyaletin hazariyyesini toplamasına yardımcı olmaları için verilen emir hakkındadır.

77/203

Doğu seferindeki orduda top arabacıları zabiti olan Osman'a; emrindeki askerlerin bir kısmının Erzurum Kalesi'ne tayin edildiğinin bildirilip kendisinde İstanbul'a gelmesinin emredilmesi hakkındadır.

77/204

Doğu seferindeki orduda bulunan topçu zabiti Mustafa'ya; emrindeki askerlerin bir kısmının yeni görev yerlerinin bildirilmesi hakkındadır.

77/205

Doğu seferindeki orduda topçu zabiti olan ocak kethüdası El-Hac Mustafa'ya; emrindeki askerlerin bir kısmının yeni görev yerlerinin bildirilmesi hakkındadır.

78/206

Trablus Şam mollası,mütesellimi ve mübaşir tayin olunan dergah-ı ali kapıcılarından Hüssam Mehmed'e; Trablus Şam'da (Sakadiye?) İskelesi denen yerde yaptırılan kilisenin yıktırılması için verilen emir hakkındadır.

78/207

Vezir Hüseyin Paşa'ya; Kilis'de bulunan Okçu İzzeddinlü Aşireti'nin eşkıyalarını yakalama işinde Adana Valisi Ali Paşa'ya yardımcı olmak şartıyla Haleb Eyaleti'nin kendisine tevcih edildiğinin bildirilmesi hakkındadır.

78/208

Dergah-ı ali kapıcıbaşlarından Hüssam Mehmed'e; Trablus Şam Valisi Osman Paşa'nın Mısır irsaliyesinden aldığı borcu vakit geçirmeden zamanında tahsil etmesi için verilen emir hakkındadır.

79/209

İç il Sancağı Mutasarrıfı Mustafa Paşa'ya; görevini bırakıp firar eden ve İç il sancağında bulunduğu ihbar olunan Serasker Ahmed Paşa'nın bölükbaşlarından Kulaksız Mehmed isimli kişinin yakalanması için verilen emir hakkındadır.

79/210

Yalak abad Naibine, bir cinayet olayını nasıl halledeceğine dair verilen emir hakkındadır.

79/211

Aydın Muhassılı Polad Ahmed Paşa'ya; Aydın yöresinde eşkıyalığın başını çeken Uşaklı Genç Ali isimli eşkıyayı yakalaması için verilen emir hakkındadır.

79/212

Rodos kadısı ve kale dizdarına; Rodos Kalesi'nde kalebendliğe çarptırılan sabık Vezir-i Azam İsmail Paşa'nın dikkatli şekilde muhafaza edilmesi için verilen emir hakkındadır.

79/213

Kıbrıs Lefkoşe Kazası naibine; Kıbrıs Muhassılı'na görevinde yardımcı olması için verilen emir hakkındadır.

80/214

Sivas Eyaleti kadılarına ve ayanına; eyaletin imdad-ı hazariyyesini toplayıp Sivas Valisi Yakub Paşa'ya teslim etmeleri için verilen emir hakkındadır.

80/215

Rum İli'nin orta kolundaki kadı, naib,yeniçeri serdarı ve ayanlara; bölgelerindeki yeniçerileri toplayıp doğu seferindeki orduya sevk etmeleri için verilen emir hakkındadır.

80/216

Erzurum mollası, kadıları ve ayanına; eyaletin imdad-ı hazariyyesini toplayıp Erzurum Valisi Vezir Ali Paşa'ya teslim etmeleri için verilen emir hakkındadır.

81/217

Şehr-i zor Eyâleti kadılarına ve ayanına; eyaletin imdad-ı hazariyyesini toplayıp Beylerbeyi Ömer'e teslim etmeleri için verilen emir hakkındadır.

81/218

Baba Dağı'nda bulunan orduda top arabacıları zabiti olan Hüseyin'e; İstanbul'dan gönderileceklere katılmak üzere bulunduğu bölgeden 70 adet top arabacısı olabilecek asker yazması için verilen emir hakkındadır.

81/219

İstanbul'dan Özi'ye varıncaya kadar yol üzerinde bulunan kadı, voyvada, kethüda, yeniçeri serdarı, zabıt ve ayanlara; Kırım Hanı Kaplan Giray Han'a Padişahın hediyelerini götüren İskemleci Mustafa'yı yollarda gereği gibi korumaları için verilen emir hakkındadır.

81/220

Kılburun Sancağı Mutasarrıfı ve Özi Kalesi muhafazasında görevli Feridunzade Mustafa'ya; Kırım Hanı Kaplan Giray Han'a Padişahın hediyelerini götüren İskemleci Mustafa'yı alıp Hanın yanına götürmesi için verilen emir hakkındadır.

81/221

Giresun Kalesi'nde yeniçeri zabiti olan 'e; emrindeki askerlerden bir kısmının Kırım'da bulunan Yeni Kale'ye tayin edildiğinin bildirilmesi hakkındadır.

82/222

Baba Dağı'nda bulunan Mehmed'e; orduya yeni yazılan yeniçerilerin defterlerini İstanbul'a göndermesinin emredilmesi hakkındadır.

82/223

Hacı oğlu Pazarcığı ve Minkaliye ve Köstence ve Kara çirmen ve İsmail ve Baba Dağı ve o bölgedeki kadı, yeniçeri serdarı ve ayana; Baba Dağı'nda bulunan Serasker Mehmed Paşa'nın emrinde yer almak üzere 50 adet topçu askeri yazması için görevlendirilen mübaşire yardımcı olmaları için verilen emir hakkındadır.

82/224

Ayaş Kazası Naibi Mustafa ve Kütahya Mütesellimine; Ayaş Kazası'na tabi (Kestüz, Evreş ve Gödel?) karyelerindeki halkın yatağan denen kesici bıçaklarla gezmelerine engel olmaları için verilen emir hakkındadır.

82/225

Sabık Özi Zabiti olan Bekir'e; Baba Dağı'nda kul kethüdası olan Mehmed'in emrine tayin edildiğinin bildirilmesi hakkındadır.

82/226

Trabzon Kalesi yeniçeri zabatine; emrindeki sekbanların bir kısmının Baba Dağı'ndaki orduya tayin edildiğinin bildirilmesi hakkındadır.

83/227

Baba Dağı Seraskeri emrine tayin edilen Mehmed'e; görevi sırasında dikkat etmesi gereken hususların bildirilmesi hakkındadır.

83/228

Rum İli'nin üç kolundan sonuna varıncaya kadarki yol üzerinde bulunan mevali, kadı, tevabi, yeniçeri serdarı ve ayanlara; Baba Dağı'nda bulunan seraskerin emrine tayin edilen yeniçerileri toplayıp görev yerlerine sevk etmeleri için verilen emir hakkındadır.

84/229

Baba Dağı'nda ki orduda Cebeci Zabiti olan Kethüda Ahmed'e; buldukları bölgeden cebeci olabilecek vasıflara sahip 200 adet asker yazması için verilen emir hakkındadır.

84/230

Niş Kadısına; Rum İli Eyaleti'nin hazariyyesinin toplanması hususunda halef-selef valiler Ebu bekir Paşa ile Abdullah Paşa arasındaki anlaşmazlığı hazariyye kanununa göre halletmesi için verilen emir hakkındadır.

84/231

Moton kalesi yeniçeri zabatine; emrindeki yeniçerilerden bir kısmının yeni görev yerlerinin bildirilmesi hakkındadır.

84/232

Bender'de yeniçeri zabiti olan Mehmed'e; orduya katılmak için sevk edilen yeniçerileri gerekli görevlere memur etmesi için verilen emir hakkındadır.

85/233

Rum İli'nin üç kolunda bulunan kadı,naib,yeniçeri serdarı,ayan,kale dizdarı,voyvada ve subaşılara; Baba Dağı'nda bulunan orduda bulunmak üzere görevlendirilen yeniçerilerin görev yerlerine zamanında ve eksiksiz gitmeleri hususunda gereken özeni göstermeleri için verilen emir hakkındadır.

85/234

İç İl Sancağı Mutasarrıfı Vezir Mustafa'ya; İç İl sınırları içinde saklandığı haber alınan Sarı Bey oğlu lakaplı Mustafa ismindeki eşkıyayı yakalaması için verilen emir hakkındadır.

86/235

Taşlıca'da oturan Ömerzade Mustafa'ya; Selanik Mutasarrıfı Mehmed'in kethüdalığına tayin edildiğinin bildirilmesi hakkındadır.

86/236

Edirne mollasına,bostancıbaşısına ve yeniçeri zabitine; Leh Beyzadesini Edirne'den İstanbul'a göndermeleri için verilen emir hakkındadır.

86/237

Sabık Rum İli Defter Kethüdası Hüseyin'e; Baba Dağı Seraskeri Mehmed Paşa'nın emrine tayin edildiğinin bildirilmesi hakkındadır.

86/238

Kapudan Paşa'ya; Azak Kalesi'nin tamiri ve kalenin karşısında yeni bir kale yaptırılması hususunda verilen emirler hakkındadır.

87/239

Derya Kaptanı Vezir El-Hac Mehmed'e; Azak Kalesi tamirindeki görevlilere yardım ulaştırması için verilen emir hakkındadır.

87/240

Bender Muhafızı Vezir Şahin El-Hac Mehmed'e; Özi Eyaleti'nin hazariyyesini toplarken halefi Mehmed Paşa'nın hakkına tecavüz ettiği mikdarı halefine geri vermesi için verilen emir hakkındadır.

88/241

Ankara Sancağı Mutasarrıfı Ömer, Ankara naibi, kethüdası, yeniçeri serdarı ve ayanına; Silsüpür Ceridi ve Köçeklü Aşiretleri'nin eşkıyasının yakalanması için verilen emir hakkındadır.

88/242

Kayseri Sancağı mutasarrıfı, kadısı , mübaşir kethüdayeri, yeniçeri serdarı ve ayanına; Silsüpür Ceridi ve Köçeklü Aşiretleri'nin eşkıyalarının yakalanması için verilen emir hakkındadır.

88/243

Yeniçeri Ağası ve bostancı başıya; nakkaş Parsanc veled-i Karabin'in şarap almasına engel olunmaması için verilen emir hakkındadır.

89/244

Malatya Sancağı Mutasarrıfı Rışvanzade Muhammed'e; Okçu İzzeddinlü, İnallu ve Amu Serigânlu aşiretlerinin eşkıyasını yakalamakla görevlendirilen Adana Valisi Ali Paşa'yâ yardımcı olması için verilen emir hakkındadır.

89/245

Silistre Sancağı Alay Beyine; Baba Dağı Seraskeri Mehmed Paşa'nın emrine tayin edildiğinin bildirilmesi ve seraskerin şu anda bulunduğu Bender'e bir an evvel gitmesinin emredilmesi hakkındadır.

89/246

Adana Valisi Ali Paşa'ya; Cerid ve Tacirlü Aşiretleri'ni Rakka'ya iskan ettirmesi için verilen emir hakkındadır.

90/247

Kütahya Mütesellimine; halka, hazariyye ve seferiyyelerini ödedikleri halde mütesellimler tarafından başka taleplerle baskı yapılmasına engel olması için verilen emir hakkındadır.

90/248

Özi Valisi ve Baba Dağı Seraskeri Mehmed Paşa'ya; Azak Kalesi'ni muhasara eden Ruslarla mücadelede hazırlanan Kırım Hanı Kaplan Giray Han'ın bulunduğu Bender'e gitmesi için verilen emir hakkındadır.

90/249

Dukakin Sancağı Mutasarrıfı Mahmud'a; tayin edildiği Bender'deki görevine bir an evvel gitmesi için ikaz edilmesi hakkındadır.

91/250

Kars-ı Maraş Mütesellimine; Adana Valisi Ali Paşa'nın emrine tayin edilmesine rağmen hala görev yerine gitmemesi nedeniyle ikaz edilip derhal görevinin başına gitmesinin emredilmesi hakkındadır.

91/251

Antakya voyvadası, kethüdayeri, yeniçeri serdarı ve ayanına; Okçu İzzeddinlü Cemaatleri'nin eşkiyasını yakalamaya memur edilen Adana Valisi Ali Paşa'nın emrine tayin edildiklerinin bildirilmesi hakkındadır.

92/252

Rum İli'nin orta kolunda bulunan kadı ve mütesellimlere; emirleri altındaki müteferrika ve çavuşları derhal İstanbul'a göndermeleri hususunda verilen emir hakkındadır.

92/253

Trabzon Valisi Yahya Paşa'ya; Özi Kalesi'nin muhafazasında göreve tayin edildiğinin bildirilmesi hakkındadır.

92/254

Kara Deniz'in kuzey kıyılarında bulunan Yeni kale,Taman ve Temrek ,ve Asu,veKirş,veKefe,ve ve kalelerindeki mir-i miran,mütesellim,yeniçeri,muhafız,zabit ve ahalilerine; Rus muhasarası altındaki Azak Kalesi'ne yardım götüren Donanma Kaptanı Canım Hoca Mehmed Paşa'nın direktiflerine uymaları için verilen emir hakkındadır.

93/255

Cisr-i Mustafa Paşa Kazası naib ve ayanına; kazanın hazariyyesini toplayıp Çirmen Sancağı Beyi Ahmed'e teslim etmeleri için verilen emir hakkındadır.

93/256

Aydın Muhassılı El-Hâc Ahmed Paşa ve Güzelhisar naibi'ne; Sarı Bey oğlu Mustafa isimli eşkıyanın adamlarına yataklık ettiği tesbit edilen Şeyh Hüseyin'e gereken cezanın uygulanması için verilen emir hakkındadır.

93/257

Kili,İsmail,İsakçı, İbrail ve o bölgelerdeki kadı,yeniçeri serdarı ve ayana; Hotin Kalesinde görev yapacak topçu olmaya müsait elli adet topçu askeri yazmaları için verilen emir hakkındadır.

93/258

Kefe Kalesi'ndeki yeniçeri zabiti,ocak ihtiyarı ve neferlere; Ribat Kalesi'ne yardım ulaştırmaları için verilen emir hakkındadır.

94/259

Trabzon Valisi ve Gümüşhane Eminine; o bölgedeki madenleri gerektiği gibi korumaları hususunda verilen emir hakkındadır.

94/260

Avlonya Sancağı mütesellimi,bey ve beyzade ve il erlerine; cizye,avarız ve cebelü bedeliyyesi vergilerini vermeyip isyan halinde bulunan Delvine ve Avlonya Sancakları abalisine gerektiği gibi müdahale etmeleri için verilen emir hakkındadır.

94/261

Hassa bostancı başı ve kadılarına; Mora'daki Koron Kalesine tayin edilen ancak görev yerine giderken kaybolan Mehmed Ağa'nın çocuklarının korunub kollanması hakkında verilen emir hakkındadır.

95/262

Yeni menzil nizamı hakkındadır.

95/263

Yeni menzil nizâmı hakkındadır.

III. BÖLÜM

141 NUMARALI MÜHİMME DEFTERİ'NİN

YENİ HARFLERE ÇEVİRİSİ

- 1-Adana Valisi ve Adana'dan Hama'ya varınca yol üzerinde vaki olan kadılara ve kethüdayerilere ve yeniçeri serdarları ve a'yân-ı vilayet ve iş erlerine hüküm ki
- 2-Haremeyn-i Şerifeyn Ahalisi'ne mu'tâd üzre beher sene irsal olunan sürre-i hümayun mevhibet-makrûn işbu sene-i mübarekede dahi hazîne-yi amiremnden an-nakd ihraç ve sürre emini nasb ve ta'yin olunan
- 3-zide mecduhûya teslim ve ol savb-ı meymenet-i iştimâle teveccüh ve irsal olunmağla sürre-i hümayûnumla emin mûmâ-ileyhin ve refakatinde olan huccâc-ı zevî'ül- ibtihâcın yollarda ve menâzilde gicelerde
- 4-ve esnâ-i nüzûl ü rihletde muhafazasında takayyüd ve ihtimam olunmak ehemmi-mühimm lazım'ül-ihitimamdan olmağla sürre-i hümayun Konya'ya vusûlünde hala Konya Mütesellimi olan zide mecduhu Konya'dan
- 5-alub yollarda ve menâzilde ve merahilde hıfz ve muhârese iderek Adana'ya götürüb senki vezir müşârûn-ileyhsin sen dahi Hama'ya götürmek üzre sana teslim ve yedinden
- 6-temessük ve canib-i şer'den hüccet-i şer'iyye alub der-devlet-medârıma irsal etmek üzre mufassal ve meşrûh emr-i şerifimle memur olmağla imdi senki vezir müşârûn-ileyhsin sürre-i
- 7-hümayûn vech-i meşrûh Adana'ya varub sana teslim olundukta sen dahi tarafından mükemmel ve müretteb ve müstevfî namü'l-silah ademlerini ta'yin ve sürre-i şerifi alub gerek
- 8-Adana'ya ve gerek Hama'ya varınca yol üzerinde vaki kazalarda bulunan sipah ve silahdar ve dergah-ı muallâm yeniçerileri ve darb ve harbe kâdir müsellâh tûfeng-endaz
- 9-iş erlerini dahi kazâ-be-kazâ ihrâc ve sürre-i hümayûn emini mûmâ-ileyh ve refakatinde olan huccâc-ı müslimin ile Adana'dan Hama'ya varınca yollarda ve menâzil ve merâhilde
- 10-muhâfazasında takayyüd iderek nüzûl olduğu mahalde ve gicelerde emniyet hâsıl olur vechiyle bekledüb ihtimâm olunarak emnen ve sâlimen Hama'ya götürüb
- 11-Hama Mütesellimi zide mecduhu dahi Şam-ı Şerife götürmek üzre mûmâ-ileyhe teslim ve yedinden teslimanını müş'ir temessük ve canib-i şer'den hüccet-i şer'iyye
- 12-alub der-devlet-medârıma irsâl ve kendüleri giruya avdet ve ric'at eylemeleri tenbih ve te'kid ile emnen isâle belîğ ve bu takrîb ile reâyâ ve berâyâ
- 13-ve sükkân-ı vilayete bir güne zulm ve taaddî olunmakdan begayet hazer eylesin bu sene-i mübareke sâyir senelere kıyâs olunmayub sürre-i şerifenin muhafazasında dikkat-i ihtimâm
- 14-lâzım olmağla şöyleki ıyâzen bi'llahi teâlâ yollarda ve gerek menâzilde bir dürlü zarar-ı gezend isâbet etmek ihtimâli olur ise senki vezir müşârûn-ileyhsin mes'ûl

15-olacağın ve sizki mûmâ-ileyhimsiz bir dürlü özr ve illet irâdına kâdir olamayub ukûbete giriftâr olacağınız zâhir ve aşikâr olmağla ana göre takayyüd

16-ve ihtimâm ve minvâl-i meşrûh üzre müstevfi ve namû'l-silah ademlerin ve her kazâda bulunan sipah ve silahdar ve yeniçeri ve darb ve harbe kâdir tüfenk-endaz il erlerini dahi

17-ihrac ile gerek menâzilde ve gerek yollarda sürre-i hümâyûnu kemâl-i takayyüd ile muhâfaza iderek Hama'ya götürüb Hama Mütesellimi mûmâ-ileyhe teslim iderek zinhâr ve zinhâr zerre

18-kadar tehâvün ve tekâsülden begayet ihzâr ve ictinâb eylemeniz babında ferman-ı âlî-şanım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evası-ı Cemâziye'l-evvel sene 1148

ve illetin isgâ olunmayub eşedd-i ukûbete giriftâr olacağın zâhir ve aşikâr olmağla bu emr-i hatîrede ziyâde basiret üzre hareket ve izhâr-ı gayret ü hamiyet idüb müstevfi ve yarar ve tüvâne ademlerin ile ve her bir kazâda bulunan sipah ve silahdar ve yeniçeri ve il erleriyle sürre-i hümâyûnu kazâ-be-kazâ menâzil ve merâhilde muhâfaza ve gicelerde beklettikde terk-i râhat ve ziyâde ihtimâm ve dikkat ile Şam-ı Şerife götürüb emnen ve sâlimen vezir müşârün-ileyhe teslim idüb zinhâr ve zinhâr zerre kadar tekâsülden begâyet ihzâr ve ictinâb eylemeniz babında ferman-ı âlî-şanım sâdır olmuşdur buyurdumki

Evail-i Receb sene 1148

½

1-Hala Özi Valisi olub Baba Dağı'nda ikâmete me'mûr olan Vezir Mehmed Paşa'ya hüküm ki

2-Der-aliyyeme Bucak ve Özi ve Bender caniblerinden bu def'a gelen kağıtların mazmunlarında Kazak ve Moskovlu Taifesinden bir mikdar eşkiyâ' bu esnalarda düşmanlık sûretinde

3- Or taraflarına hücûm ve anda olan Tatar Ocaklarından bazıları nehb ve gâret idüb ve sâyir havâliye dahi isâl-i hasarat kasd-ı fesadında oldukları tahrîr

4-olduğuna binaen zikr olunan mahallerin ve Boğdan Hududları'nın muhâfazaları ve o makûle düşmanlık izhâr edenlerin müdâfaası lazım ve vâcib olmak hasebiyle hin-i

5-iktizâda amel olunmak için Baba Dağı'nda ikâmet eylemek üzre tertib ve irsâl olunan ecnâs-ı asâkirin nizâm ve istihdâmları ve berren ve bahren tesyîr olunan mühimmâtın yerlü yerine

6-isâl ve vaz'-ı temşiyeti ve vüzerâ-yı azamdan cerî ve cesûr bir vezirin uhde-yi rây ü tedbirine tefvîz ve ta'lik olunmak mühimm ve muktezî olub ve senki vezir müşârün-ileyhsin

7-sen vükelâ-yı kiramımın seci' ve bahâdırlarından olduğundan başka mahall-i merkûm eyaletinin dâhili olmağla sen Baba Dağı'nda ikâmet ve tesyîr olunan asâkirin hin-i iktizâda

8-istihdâmlarına ve mühimmâtın dahi mahallerine isâl ve tesyîrine ihtimâm ve dikkat ve hudûdların keyfiyyât-ı isti'lâmına bezl-i miknet üzre olmak ferman-ı hümâyûnum olmağın işbu emr-i şerifim

- 9-isdâr ve ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde senki vezir müşârün-ileyhsin keyfiyet ma'lûmun oldukda mukaddemâ ve hâlâ sana fermânım olduğu üzre sen varub
- 10-Baba Dağı'nda ikâmet ve mahall-i merkûmda amâde olub hin-i iktizâda amel ve istihdâm olunmak için tertib ve irsâl olunan iki bin nefer sipâh ve silahdar terakkilûlarının ve yeniçeri
- 11-ve sâyir ocakların neferlerinin
- 12-tanzîm ve tesviyelerine ber-vech-i muharrer hin-i
- 13-iktizâda zâbitleri ma'rifetiyle amel ve istihdâmlarına
- 14-ihtimâm ve dikkat ve berren ve bahren tesyîr olunan mühimmât ve
- 15-levâzımâtın dahi evâmîr-i şerifem müceblerince mahallerine irsâl ve
- 16-vaz'larına ve umûmen ol havâlide olan kıla' ve ... ve etrâf ve eknâfın
- 17-muhâfazasına bezl-i miknet iderek bir taraftan sarâhaten düşmanlık izhârıyla
- 18-zuhûr iden olur ise o makûlelerin müdâfaasına bi'l-ittifâk sarf-ı kudret
- 19-ve herhâlde hudûdların keyfiyet-i istilâ'ında ve bu esnâlarda
- 20-adâvet izhârı veyahûd mâbeynde olan müsâlahanın
- 21-istikrârı dâyesinde olanların muktezâ-yı fikirleri
- 22-isti'lâmında dide-guşâ-yı basîret olub bundan böyle
- 23-sâdır ve vârid olan ahkâm-ı şerifemin dahi tenfiz
- 24-ve icrâsına müsâraat ile senden me'mûl-u hümâyûnum
- 25-olduğu vech üzre hizmet vücûda getürmene binâen
- 26-nakdine-yi tab' ü tâkat ve zuhûr ve sünûh
- 27- iden havâdis ve hâlâtı pey-der-pey der-aliyyeme
- 28- arz ve ilâma mübâderet ve müsâraat
- 29-eylemen babında ferman-ı âlî-şânım sâdır
- 30-olmuşdur buyurdumki

Fi-evail-i Cemaziye'l-evvel sene 1148

2/3

- 1-Halep Valisine ve Kadısına hükûmki
- 2-fi-l-asl Rakka iskânından olan Köçekli Cemâati bundan akdem Yeni il Voyvadalığına ilhâk olduğuna binâen cemâat-i mezbûre eşkıya'sı ferce bulub Ürgüb Kasabası'nda vâki Karaman
- 3-oğlu İbrahim Beğ Cami-i Şerifi Evkâfi Karyelerinden Obalı ve Akköy nâm Karyelere musallat ve müstevli olub cebren ve kahren fukarâ-yı raiyyetin bu def'a yedi yüz re's
- 4-mikdârı ağnâm ve yüz otuz re's mikdârı inek sığırlarını gasb ve bir def'a dahi eşkıya'-yı mezbûreden Azer oğlu İsmail ve Karaca Mustafa ve Kara Mahmud
- 5-oğlu Ebu Bekir nâm şakiler hevâsma tâbi' kırk nefer eşkıya' ile karyeteyni mezbûreteyni basub fukarânın yüz çift sığır ve kısrâk ve katırlarını nehb ve gâret eylediklerinden

- 6-gayrı sâdât-ı kirâmdan bir nefer şâb-ı emred ve iki nefer sakallı ademlerini ahz ve der-zencîr itmeleriyle yedlerinden tahlîsleri için iki def'a ahâli tarafından adem gönderildikde
- 7-bedel-i halâs olmak üzere beş yüz gurus taleb ve fukarânın dahi ol mikdar akça virmeğe liyâkatları olmadığına binâen hâlâ üçü dahi eşkiya'-yı mezbûre yedlerinde mahbûs ve der-zencîr
- 8-kalmağla hallerine merhameten yedlerinden tahlîs ve iki def'ada gasb ve gâret eyledükleri hayvânât kendülerden redd ve tahsîl itdirilmekçün karyeteyn-i mezbûreteyn ahalileri arz-ı hal ve Ürgüb
- 9-Kadısına arz ve ahâlisi mahzar itmeleriyle an-asıl dört yüz elli gurus mâl ile mukayyed zikr olunan Köçekli Cemââti ve sekiz yüz gurus ile mukayyed Silsüpür Ciridi Cemââti
- 10-sâyir kırk iki adet cemââtler ile topdan yüz kırk beş senesi şubatından Rakka'dan ifrâz ve Mehmed nâm kimesneye üç sene bir tahvîl ile ber-vech-i maktû' zabt eylemek üzere der-uhde
- 11-olunduktan sonra sâbıkâ Yeni İl Voyvadası Süleyman zîde kadruhunun istid'ası ve cemâât-i mezbûranın ahalilerinin iltimâsları üzere mukayyed olan mâlları kırk iki adet cemââtlerin mâllarından
- 12-ifrâz ve Silsüpür Ciridi Cemââtinin mâli dört yüz elli gurus ve Köçekli Cemââtinin dahi mâli üç yüz gurus zamm ve senevi iki bin gurus mâli ile yüz kırk altı senesi şubatından
- 13-Yeni İl Mukataasına zamm olunub Silsüpür Ciridi Cemââti kadîmden sakin oldukları Keskin Kazasından Hayra Bey nâm mahalle ve Köçekli Cemââti dahi Çiçek Dağı'na iskân
- 14-ve beher sene mâlları Yeni İl Voyvadaları tarafından hazine-yi amireme edâ ve kalemiyyesi dahi mahallerine teslim olunmak şartıyla fi-mâba'd Yeni İl Voyvadaları taraflarından ber -vech-i mâlikâne zabt olunmak
- 15-için kırk altı senesinde berât-ı şerif virildüğü haremeyn muhasebesinde mukayyed olmağla fi-nefs'ül-emr zikr olunan Köçekli Cemââti ahalisi öteden beru fesâd ve şekâvet ile ma'rûf
- 16-bir taife-yi hâife olduklarına binâen sâkin oldukları mahallerde fukarâ-yı raiyyet ve ahâli-yi memlekete bu makûle cevır ve taaddiden hali olmadıkları bedîhî ve kema-fi'l-evvel Rakka'ya iskân
- 17-olmadıklarınca keyd ve mazarratından ibad-ullaha emniyet gelmiyeceği emr-i celî olmağla gasb ve gâret eyledikleri emvâl ziyade kendülerinden tahsîl olunduktan sonra hey'et-i mecmûalarıyla Rakka'ya iskân
- 18-olmaları lazime-yi halden olmağla husûs-u merkûme senki vezir müşârûn-ileyhsin senin uhde-yi ihtimâmına havâle ve Dergah-ı Muallâm Kapucibaşlarından dahi mu'temed ve kar-güzâr bir kimesne mübâşir ta'yîn
- 19-ve icâleten ol tarafâ irsâl olunmağla vardukda tevakkuf ve te'hîr eylemeksizin senki vezir müşârûn-ileyhsin sen dahi kapun halkınla yerinden hareket ve cemâât-i mezbûrenin üzerlerine varub
- 20-ibtidâ-yi emirde bizzât mestûru'l-esami olan şakilerin ve hevâsına ittiba' iden eşkiya'-yı sâyirenin ahz ve karyeteyn-i mezbûreteyn ahâlisinden gasb ve gâret eyledikleri
- 21-hayvânât ve sâyir emvâl her ne ise ba'de'l-sübût-u şer' tamamen tahsîl ve ashâbına redd ve teslim ve yedlerinde mahbûs olan salif'üz-zikr üç nefer kimesneleri dahi tahlîs

- 22-ve ihkâk-ı hak eyledikten sonra esnâ-yı râhda bir ferdi firâr ve gaybet ve şenaât ve şekâvet eylemeyüb hey'et-i mecmûalarıyla mahall-i iskânlarına azîmet eylemelerini içlerinden
- 23-birkaç nefer söz sâhibî ahyârlarını rehn tarîkiyle ahz ve Kangırı Kal'asına vaz' ve kal'a-bend idüb ba'de cemâât-i mezbûre ahâlisinin cümlesi buldukları yerlerden kaldırılıb
- 24-bi'l-cümle devâb ve mevâşi ve ehl ve ıyalleriyle Rakka'ya nakl ve iskân itdürülmekde ihtimâm ve dikkat ve avn-i hak ile mezbûrların tamamen nakl ve iskân olunduklarını müş'ir kapucıbaşı
- 25-mûmâ-ileyh ile sütte-i saadetime irsâl eylemen ve eğer merkûmlar iskânları husûsuna muhâlefet eyleyüb muhârebe ve mukâbele misillü hâletlere tasaddi eylemek ihtimalleri olur ise senki
- 26-vezir müşârün-ileyhsin sen dahi Karaman Mütessellimi ve eyalet-i mezbûrede olan sâyir elviye mütessellimlerini müstevfi kapuları halkı ve darb ve harbe kâdir il erleriyle yanına
- 27-cem ve ala-eyyi-hâl üzerlerine varub mukâbele ve şiddet ve huşûnetlerin def' ve izâle idüb içlerinden bu misillü şenâate cür'et idenlerin haklarında şer'en lâzım geleni icrâ
- 28-eyledükden sonra balada bast ve temhîd olduğu üzre bi-eyyi-hâl cümlesini Rakka'ya nakl ve iskân eylemen ve el-yevm mukayyed olan ma' zam yedi yüz elli gurus mal-ı mirilerinden yüz kırk
- 29-sekiz senesi şubatı ibtidâsından Yeni İl Mukâtaâsından ifrâz ve mâlikâne kaydı ref' ve terkin olub ol mikdâr mâl ile Rakka Mukâtaâsına zamm ve başmuhâsebeye
- 30-kayd ve mücebince divân-ı hümâyûnum tarafından emr-i şerifim tahriri babında bi'l-fi'l Başdeftedarım El-Hac Halil dame ulvihu ilâm eylemen ilâmı mücebince Haremeyn-i Şerîfeyn Muhâsesine ilm-ü haber
- 31-virilmek babında vech-i meşrûh üzre amel olunmak için ferman-ı âli-şanım sâdir olmuşdur buyurdumki

Fi-evası-ı Receb 1148

Sûreti dahi tertîb olunmuşdur

Bir sûreti Konya Mütessellimine ve Karaman Eyaleti'nde vâki sâyir elviye mütessellimlerine

2/4

- 1-Rum İlinin sağ kolunun yemin-ü yesarıyla nihâyetine varınca vâki' olan kazâların kadılarına ve menzîlcilerine ve ayân-ı vilâyete hüküm ki
- 2-menâzil husûsuna bundan akdem nizâm virülüb ve nizâm-ı merkûmun devâmı merâm-ı hümâyûnum olmakdan nâşi bu taraftan gidenlerin yedlerinde olan ücret ahkâmı müceblerince ücretleri ahz ve ser-haddât-ı
- 3-mezbûre taraflarından gelen birer ikişer ulağa dahi ücretleri ile bâr-gîr virilmek babında eğerçi ahkâm-ı şerifim ile sizki mûmâ-ileyhimsiz sizin cümlenize tenbîh ve te'kîd olunmuşdu ancak bu

4-esnâlarda Or hâricinde ba'zı Kazak ve sâyir eşkiyâ' düşmanlık sûretinde hilaf-ı merzi harekete cesâret fikr-i kâsında oldukların Der-aliyyeme inhâ ve ilâm olunub binaen aleyh

5-o câniblerin ahbârlarına çeşm-i gûş olmak mühimm ve muktezî ve tevârüd iden ulakların bilâ-te'hîr bu cânibe irsâl ve isalleri lâzım ve mütehattim olmağın Bender ve Hotin ve Özi ve Or

6-cânibleri ve bi'l-cümle Bucak ve Kırım taraflarından gelen ulaklardan kat'a ücret talep olunmayub ve bir dürlü menzilhânelerde meks itdirilmeyüb serian ve icâleten birbirinize isal ile

7-Der-aliyyeme irsâl olunmaları vacibât-ı umûrdan olmağla tenbîhân ve te'kîden işbu emr-i şerifim ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde sizki mûmâ-ileyhimsiz zikr olunan mahallerden

8-tevârüd iden ulaklar ve havâdis getirenler kânen-mâ-kân her kangınızın havza-i kazâ vü menzilhânesine vârid ve dâhil olur ise ol makûle ulakları kat'a bir yerde bir an meks ve te'hîrât

9-ve bir dürlü kendülerinden ücrete dâir nesne talep eylemeyüb serian ve icâleten menzil bâr-gîrlerine sūvâr itdirüb birbirlerinize isâl ederek bir an akdem ve bir kadem mukaddem asitâne-i saâdetime

3/5

1-Silistre Sancağında vâki' Kozluca Kazâsı tarîk-i câddede vâki' olduğundan yiğirmi dört târihinde vâki' sefer-i hümâyûn esnâsında umûr-u seferiyye suhûlet üzre rû'yet olunmak için civâr kazâlardan

2-otuz iki adet kurâ ifrâz ve müstakîl kazâ olmak üzre muhkem vaz' olunub lakin kazâyı mezbûre sâyir kazâ ...ile ... ve zâif olduğuna binâen ibtîdâ hazariyye ...

3-her kazânın tahammülüne göre tertîb ve ta'yîn kılındukda Özi Vâlilerine Kozluca Kazâsından yüz elli gurûş Pıravadi Kazâsından bin beşyüz imdâd-ı hazariyye vaz' ve tertîb olunmuşken

4-Pıravadi Kazâsı ahâlileri Kozluca Kazâsına ta'yîn olunan hazariyyeyi kalîl ve Vadiye ta'yîn kılınanı kesîr add eylediklerinden nâşi Kozluca Kazâsının kurâları an-asl bizim

5-kazâmızdan ifrâz ve imdâd-ı hazariyye vaz' vaktinde bizim kazâmızdan eylediler deyu kazâlarına ta'yîn olunan imdâd-ı hazariyyeden diledikleri mikdârı tefrîk ve Kozluca Kazâsı kurâlarına

6-tagrîm ve cebren tahsîl ve Ayak (Dirima?) nâmıyla dahî tecrîm itdirdüklerinden kasabaları kurası perişân olmağla bundan akdemistirhâm eylediklerinden zikr olunan kurâ ve imdâd-ı hazariyyeleri bundan

7-mukaddem Kozluca Kazâsında olub mevkûfât defterlerinde bulunduğ u mukayyed olduğuna binâen seferiyye ve hazariyyeleri fermân olunan imdâd-ı seferiyyeleri Kozluca Kazâsı ile maân edâ eylediklerinden

8-sonra mugâyir-i şurût aherin taaddisi men' olunmak için bundan akdem kırk sekiz senesinde divân-ı hümâyûn tarafından emr-i şerif virilmişken Pıravadi Kasabası ahâlileri kanaat itmeyüb

9-işbu sene-yi mübârekede Özi Valisi için tahsili fermân olunan imdâd-ı seferiyyeden dahi kazâları kurâsına hadden efzûn akça tagrîm ve tahsîl murâd itmeleriyle ol vecihle olan

10-taaddiden men' ve def' olunmak bâbında Kozluca Kadısı Mevlânâ Abdullah zîde fazlulu arz itmeğin imdi yiğirmi dört târihinden sonra Kozluca Kazâsına tâbi' maktû' kayd olunan Divâne Osman

11-ve Yenice Karyelerin maktû' kaydları ref' ve Rusçuk Kazâsına ilhâk olunan Şavi Karyesi Rusçuk Kazâsından ifrâz ve Kozluca Kazâsına ilhâk ve kezâlik târih-i mezbûrede Pıravadi

12-Kazâsına tâbi' maktû' kayd olunan Muradiye ve Yaftova ve Dere ve Çeşmeci Karyelerin maktû' kaydları ref' ve Rusçuk Kazâsına ilhâk olunan Mihaliç ve (Tebila?) Karyesi Kozluca Kazâsına

13-ilhâk Kavala Bey Karyesi yine kadîmesi üzre Pıravadi Kazâsına ilhâk ve fi-mâba'd tebdîl ve tagyîr olunmamak üzre mevkûfâta kayd ve sûretleri ve tekâlif ve imdâd-ı seferiyye ve hazariyye nizâ'ı

14-içün tarafına bir dürlü sened virilmeyüb nizâları isgâ olunmamak için divân-ı hümâyûn tarafına ilm-ü haber kâimesi virilmek bâbında telhîs-i fermân-ı âli sâdır olunmağın asl-ı telhîs-i fermân-ı âli

15-mevkûfâtda hıfz olunub divân-ı hümâyûn tarafına ilm-ü haber kâimesi virildi

Fi-15 Cemâziye'l-evvel sene 1149

3/6

Rikab-ı hümâyûn tarafından beyâz üzerine tahrîr olunan buyurulduların sûretidir

1-izzetlü Çavuşbaşı Ağa

2-İran Ahâlîsi mukaddemâ sahâbe-yi kirâma atâlet-i lisân ider râfizi olduklarına binâen bundan akdem üzerlerine varılmasının meşrûfiyyetine mübeyyîn virilen

3-fetâva-yi şerîfede ahâli-yi merkûmeden sebb ve rafizi zâhir olan ricâl katl olunub ol makûle sebbâbların nisâ ve sibyanlarından gayri esr ve istirkâk

4-olunmamak tenbîhi zikr olunan fetvâ-yi şerîfede musarrah iken hadd-i bülûğa iren ricâllerin ve kezâlik muhârebe inkitâ'mdan sonra itâatı kabul

5-iden reâyâ makûlesinin istirkâk olunmaları hilâf-ı şer'i şerîf olduğundan başka ba'zı kendünü bilmezler bunların bey' ve şirâ olunmasını nice

6-mefâside vesîle ittihâz idüb Memâlik-i Mahrûsa hudûdlarında vâki' kurâ ahâlîsinden ve göçebe makûlesinden elleri erdiğini ahz ve bey' ile

7-raâyayı tekdîr ve ensâb-ı müslimeyni tahlîl eylemeleri hasebîyle fi-mâba'd Acem esâresinden müslimü'l-neseb olanlarından bey' ve şirâları men' olunmak

8-raâyanın sıyânetlerine ve ensâb-ı müslimeynin tahâretine bâis-i küllî olduğundan mâ-adâ bu keyfiyet Devlet-i aliyye ile İran Şâhı beyninde akd

9-olunan sulh ve salâhın şurûtundan olub ve hâla Diyâr-ı İran'da esîr olan müslimeynin dahî bi'l-küllîye sebeblileri tahliye olunmak şart

10-kılınub murâât-ı muktezî ve bu husûs muvâfakat-ı mezkûrenin devâm ve istihkâmına bâdî ve bi-hasebû'l-iktizâ memleketlerinde kalan nice
11-ehl-i İslâmın halâsına dahî vesîle ve ez-cümle memleket-i merkûmede ehl-i sünnet ü cemaâat mezhebini kabul iden ricâl ve nisânın
12-akrabâ ve taâllukâtı bu tarafdan yanlarına vardıkça bu kadar Ümmet-i Muhammedin tatyîb-i hâtırluna sebep olur hâlas olub ve nice mesâlih-i hayriyye
13-dahî müştemil olmağla bu vech-i muharrer Acem esâresinden müslimü'l-neseb olanların fi-mâba'd bey' ve şirâları men' ve def' olunub bundan böyle
14-bey' ve şirâlarına tasaddi idenlerin muhkem haklarından gelineceğini cümleye ilân ve işâat için nâs olan mahallerde münâdîler nidâ itdiresiz deyü
Fi-15 Cemâziye'l-evvel sene 1149

Bism-i sübhane-yi teâlâ
Hazîhi kuyûd-u ahkâm-ı umûrû'l- mühimme der-zamân-ı sadr-ı sudûru'l- vüzerâ
Hazret-i İsmâ'il Paşâ yessarallahü teâlâ mâ yürüdi ve mâ yeşâ
Ve fi-ıbbân hazret-i İsmâ'il Efendi Reîs-ül-küttâb
tâle yetâmennâhü'l-vâki' fi-evâil
cemâziye'l-evvel sene semân
ve erbain ve miete ve elf
min hicret-i men lehu izzîhi
ve şerefi

4/7

1-sâbıka Vidin Muhâfızı Vezir Ahmed Paşâ'ya hükümki
2-Vidin Kal'ası muhâfazası şartıyla Niğbolu Sancâğı avâtıf-ı aliyye-yi mülükânemden sâbıka rikâb-ı hümâyûn kaim-makâmı olan Vezirim Mehmed Paşâ'ya ihsân-ı
3-hümâyûnum olub vezir müşârün-ileyh ol tarafa âzim olmağla varub kal'a-yı mezkûre muhâfazasına kıyâm idinceye dek senki vezir müşârün-ileyhsin kema-fi'l-evvel
4-muhâfaza-yı kal'a-yı mezbûreye ihtimâm ve vezir müşârün-ileyh ba'de'l-vüsûl muhâfazaya kıyâm eyledikten sonra senin kalkub der-devlet-medar-ı mülükâneme gelmen fermânım olmağla
5-işbu emr-i celilü'l-kadrum ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde senki vezir müşârün-ileyhsin halefin vezir müşârün-ileyh
6-ol tarafa varub kal'a-yı merkûme muhâfazasına kıyâm eyledikten sonra senin kalkub der-devlet-medârıma vusûle müsâraat eylemen bâbında fermân-ı âli-şânım
7-sâdır olmuşdur buyurdumki

Fi-evâil-i Cemâziye'l-evvel sene 1148

- 1-Maraş Beğlerbeğisi Rışvanzâde Süleymân dame ikbâlehuya hükümki
- 2-senki mîr-i mîrân mûma-ileyhsin bundan akdem ordu-yı hûmayunuma varmak üzere me'mûr ve ta'yin ve bu ana dek muaccelen savb-ı me'mûre vusûlün için bi-d-def'aât evâmîr-i şerîfemle
- 3-isti'câl ve te'kid olduğundan gayrı hâlâ Şark Cânibi Ser-askeri Vezirim Ahmed Paşa Arz-ı rûma vâsıl olalı vâfir-i zamân olmuş iken senin bu vakitte
- 4-mahall-i me'mûre varmayub tekâsül ve rehâvet üzere hareketinden nâşi müstehak-ı eşedd-i itâb olmuşken bulunduğu mahalden seyr-i seri' ile giderek bir an akdem ser-asker
- 5-müşârün-ileyhin yanına vusûle bezl-i tâb ü tâkat eylemen şartıyla bu def'a afv olunub yalnız tehdîd ve inzâr ile iktifâ olunmuşdur imdi işbu emr-i şerîfimle
- 6- ile vusûlünde senki mîr-i mîrân mûmâ-ileyhsin bundan sonra özr ve illetin isgâ olunmayacağı ma'lûmun oldukda emr-i şerîfim sana her ne
- 7-mahallde vâsıl olur ise kat'a arâm ve te'hîr itmeyüb iki dahi konağı bir iderek ve giceyi gündüze katarak bir an akdem ve bir sâat mukaddem icâleten
- 8-ve müsâraaten ser-asker müşârün-ileyhin yanına vusûl ile tahlîs-i giribâne sarf ve sa'y ü kudret eylesin şöyleki bundan sonra dahi bî-tâb ve rehâvet üzere
- 9-hareketin mesmû' olur ise bila-emân cezân tertîb olunacağı muzammen ve muhakkaktır ana göre hareket ve selâmet hâlin sana lazım ise emr-i şerîfime serian
- 10-ımtisâl ve itâat ve hilâfından gâyetü'l-gâye ittikâ ve mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdumki

Fi-evâil-i Cemâziye'l-evvel sene 1148

- 1-Ocakda Kûl Kethüdâsı olan Hasan dâme mecduhuya Turnacıbaşı ve Hasâki zide mecduhumâya ve yayabaşılar ve çavuşân ve bölükbaşılar ve serdengeçti ağalarına
- 2-ve serdârlar ve Uçbaşılar ve serdengeçti alemdârlarına ve sâyir zabîtan-ı sayir kadruhuma hüküm ki
- 3-hitâm-ı Acemden mukaddemâ Horasan Hânı olan Tahmasb Kulu Han şekâvet nişânın üç dört seneden beru zuhûr zirve-i bagy ü isyâna vülûç idüb
- 4-ilm-i ihrâz-ı utüvv ü istikbâr olarak Acâm Tâifesinin bakîyetü'l-süyûflarından firâri piyâde ve süvâri asakir-i hezimet- şîârıyla mebâni-yi İnan'dan feth ve teshîri
- 5-müyesser olub islâm nûruyla münevver zamîme-yi memâlik-i mahrûsamdan olan Gence Kal'asını muhâsara itmekle hân-ı mesfûrun bu hilâlde keyd ve mazarrâtından sâlim olmak ihtimâlden
- 6-bâid olmağın olmamakla hânın memleket-i mahrûsamdan bi'l-küllîye tard ve teb'îdi ile avn-i inâyet-i rabbü'l- izzet ile kahr ve işbu sene-i mübârekede Kars cânibinde mevcûd

- 7-ordu-yı hümâyûnuma me'mur ve ta'yin olunan asâkir-i İslâm ile varılmak mümkün ve henüz hareket olunmazdan evvel merkûm Tahmasb Kulu Hân asâkiriyle Kars cânibine
- 8-vürûd ve hüçûm ideceği ma'lûm oldukda mütevekkilen al-Allah üzerlerine varılıb mukâbele ve muhârebesinde dört sâatden mütecâviz bilâ-fütûr
- 9-teşmîr-i sâk ü ihtimâm olunmağla bi-lütfullahi teâla münhezimen firâr itdikden sonra ale'l-umûm asâkir-i mansûre ile Ser-asker Vezir Abdullah Paşa dahi Kars'dan
- 10-hareket ve düşman üzerine tekrar azîmet birle Revan Kal'asına tahminen dört beş sâat Abaran ta'bir olunan boğazdan mürûr etmek ve düşmanın
- 11-bulunduğu mahalde üzerlerine varmak üzre niyet oldukda ancak tavâif-i mesfûre öteden mekr ve hileye mecbûl ber-kadem-i eyyâm mel'ânet itham olduğundan
- 12-keyd ve mazarrâtından gâfil olmak câ'iz değil iken bi-kazâ allahü teâla zikr olunan mahalde ale'l-gafle hurûç ve asâkir-i İslâm üzerine hüçûm idüb vâkiâ olan
- 13-perişânlıkda asâkir-i islâm müteferrik ve Revan ve Kars taraflarına iâde olunduğu ma'lûm ve mes'mû olmuşdur imdi düşmanın bu takarrûble tarafından sirâyet
- 14-ve ol havâlileri sıyânet akdem-i umûrdan olmakla sizki mûmâ-ileyhimsiz el-yevm mevcûd ve dahi henüz varub mülâki olan tûvâne asâkir-i İslâmdan iâde
- 15-olan askeri tâifesinin ortaları yanında ve bayrakları altında olub hıfz ve hırâset olunmasını mühimm ve muktezî olan mahallerin muhâfaza ve dâmet
- 16-der-miyân idüb iktizâ iden hidemât-ı lâzımelerde ez-dil ü cân say' ve ihtimâm olunub kemâ-fi'l-evvel ser-i mü kusûr ve tekâsül olunmayub gayret-i diniyye
- 17-muktezâsı bundan böyle merzî ve meşkûr olacak asâr-ı celîle vücuda getürmeğe bezl-i tâb ü makdûr eyleyüb ittifâk ve ittihâd üzre tahsîl-i rızâ-yı hümâyûnuma
- 18-mübâderet bi-lütfu teâla Devlet-i aliyyenin asâkir irsalâtı ve zahâ'ir nakli ve sâyir mühimmenin ru'yeti emr-i muhakkak ve in-şâ'-allah teâla bundan böyle asâr-ı celîle
- 19-muvaffak olmakda iştibâh olmamakla Dergâh-ı aliyye yeniçerileri mâ-tekaddemden me'mûr oldukları seferlere ve ser-haddlerde uğur-u din-i mübeyyin-i muvahhidîn ve murâbitın
- 20-olmağla her birilerinin sarf-ı makdûr eyledikleri emeklerin mukabelesinde (mesbûhları?) üzre nâil-i merâm olub ve bir ferdin emek ve zahmeti zayı' olmamağla fi-mâba'd
- 21-dahi herkesin hâline ve hidmetine göre hidmeti cümleye tergîb ve tesliyet lazımlu' ihtimâm olan umûr ve husûsatlarda sadâkat ve istikâmet üzre
- 22-olub vücuda gelen hidmet sebebiyle gerek sizler ve gerek bi'l-cümle ocağın emekdâr ve sadâkatkârlarının mücib-i iftihârları ve ocağ-ı mükemmîl-i ırzı ve cümlelerin
- 23-... ol havâlilerin yine ihbâr-ı muvahhidin ile hıfz ve hırasatlerinde ve sâyir vâki olan hidemât-ı lâzımelerde her vechiyle gayret ve dikkat eyleyesüz deyu
- 24-bi'l-fi'l Dergâh-ı muallâm Yeniçerileri Ağası Abdullah Ağa'nın mühürlü mektubu mücebince emr-i şerîf yazılmışdır

Fi- evahir-i Safer sene 1148

- 1-Rum İli Valisine ve Yenişehir-i Fenar Kadısına ve Tırhala Kadısına ve Tırhala Sancâğında vâki' sâyir kadılara ve Tırhala Sancâğı Mütesellimine hüküm ki
- 2-senki Tırhala Kadısı Mevlâna El-Hac Ahmed zide fazluhusun Südde-i saâdetime mektûb gönderub Medine-i Tırhala'da sâkin ulemâ ve sulehâ ve eimme ve hutebâ ve eşrâf ve meşâyih ve ayân-ı vilâyet ba-cemâhim meclis-i şer'e
- 3-varub Eyalet-i Rûm İlinde sol kol cânibinde nihâyetine varınca vaki' olan sancâklarda haydûd eşkiyâ'sı teftişi nâmıyla üç dört seneden beru Rum İli Valisi olanlar tarafından
- 4-buyuruldu ile bir ağa ta'yîn olunub ol dahi ikişer üçer yüz adem ile Tırhala Sancâğı'nda vaki' kazâlara varub hilâf-ı inhâ nice güne ifk ve iftirâ ve celb-i mâl
- 5-sevdâsiyla sükkân-ı vilâyet ve raâya fukarasın tecrim ve taaddî ve rencide eylediklerinden mâ-adâ üç seneden beru bi-emr-i allah-ü teâla vilâyetlerine kaht ü galâ müstevli ve raâya fukarâsın
- 6-bi'l-külliyeye fakr u fâka ... iken bu sene-i mübâreke gereğ eyalet ve gerek sancâk mutasarrıfları tarafına virdikleri imdât-ı seferiyyeden düyun-u kesireye müteferrik ve ahvâlleri perişân
- 7-olub ve bu sene-i mübâreke vilâyetlerinde bu ana gelince haydûd eşkiyâ'sının nâm ve nişâmı olmayub cümlesi emn ve rahât üzere olmalarıyla livâ-i mezbur teftişden
- 8-men' olunub eğer ba'de'l-yevm vilâyetlerinde haydûd eşkiyâ'sı zuhûr ider ise senki mütesellim-i mûmâ ileyhsin vezir müşârün-ileyh ma'rifetiyle tefahhus ve şer'an iktizâ iden cezâları
- 9-tertîb olunmak için ahvâllerin Der-devlet-medârıma ilâm olunması iltimâs etmeleriyle fi-nefsü'l-emr teftişe me'mur olanlar mücerred celb-i mâl kasdiyle raâyayı rencideye taaddî
- 10-ve tecrim-i bilâd ile meşgûl oldukları tevâtüren zâhir ve nümâyan olmağla raâya fukarasının hallerine merhameten haydûd teftişine bâ-fermân-ı âli me'mur ve ta'yin kılınan livâ-i mezbûr teftişden men'
- 11-ba'de'l-yevm livâ-i mezbûrda haydûd eşkiyâ'sı zuhûr ider ise senki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin Rûm İli Vâlisi müşârün-ileyh ma'rifetiyle teftiş olunmak üzere yedlerine emr-i şerîfim virilmek
- 12-ricasına vaki' halî bi'l-iltimâs arz eyledüğü ecilden vech-i meşrûh üzere amel olunub hilâfından begâyet ihtirâz ve ictinâb olunmak bâbında fermân-ı âli-şânım sâdır olmuşdur buyurdumki

Fi-evâhir-i Safer sene 1148

6/11

- 1-Burusa Kadısına ve Hüdâvendigâr Sancâğı'nda vaki' sâyir kadılara ve nâiblere ve ayân-ı vilâyete hüküm ki
- 2-ber-vech-i arpalık Hüdâvendigâr Sancâğı Mutasarrıfı Solak Mehmed Paşa dâmet maâlihu Südde-i sâdetime arz-ı hal gönderub livâ-yı mezbur iş bu bin yüz kırk iki senesi saferinin

3-on dokuzuncu gününde avâtîf-ı aliyye-yi mülükânemden kendüye tevcih ve inayet-i ihsânım olmağla livâ-yı mezburdan sene-i merkumeye mahsûben muayyen olan hazariyyesinden

4-kıstü'l-yevm hesâbı şurût-u hazariyye üzre tarafına âid olan hazariyesi tahsil olunmak bâbında emr-i şerîf sudûrunu iltimâs itdikde şurût-u hazariyye mücebince tahsil

5-olunmak bâbında fermân-ı âlî şânım yazılmışdır

Fi-evâhir-i Safer sene 1148

mucebince dâima
amel ve hareket ve zerre
mikdârı hilâfına
cevâzdan gâyetü'l-
gâye tehâşi
ve mücânebet oluna
deyu hatt-ı
hümâyun keşîde
kılınmışdır

işbu emr-i şerîfde mezkûr olunan
...ref' ve imhâ
ve şurût-u sayiresine ber-muceb-i
sâbık mûmana'at ... ..
... ..emr-i şerîf sâdır
olmağla sâdır olan fermân ...
mücebince iş bu emr-i şerîf giruya
ahz ve ... ..olunmağın
mahalline şerh verildi
evâil-i ...

6/12

1-İstanbul Kadısı Mevlâna Ali iclâlehu ve Yeniçeri Ağâsı Abdullah Ağâ'ya ve Şehir Emîni Mehmed ve Mi'mâr başı Mehmed'e hüküm ki

2-makarr-ı hilâfet-i aliyyem olan Mahmiyye-yi Kostantiniyye ve havâlisine etrâf ve eknâfdan gelüb hânlar ve bekâr odalarında meks ve ikâmet iden ecnâs-ı muhtelifenin kesret-i

3-ekser ahyânda killet-i lehum ve zahâ'ire bâis ve bâdi ve Asitâne-i saâdet-i aşiyânemin ve havâlisinin sevâkin ve ahâlisin zarûret ve müzâyaka ile

4-teşettüt-ü bâl ü zucret hâllerine müeddi bir manî olduğundan nefsi-i İstanbul ve muzâfâtında fi-mâba'd müceddeden hân ve bekâr odaları binâsına

5-bâ-husûs hatt-ı şerîf-i şevket-redifimle izn-i hümâyûn-u hüsrevânem sudûr itmedikçe ayrı müceddeden gerek kâr-gîr ve gerek tahta hân icâd ve ihdâsına

6-kat'a bir ferde ruhsat ve müsâade olunmayub ve el-yevm mevcûd olan hânların hey'at-ı asliyelerinden içlerinde yeniden oda zamimesi hâricden

- 7-arsa ilhâkı ve sâyir vecihle tevsi' olunmalarına zinhâr ve zinhâr cevâz ve mesâğ gösterilmemek ve fi-mâba'd nefis-i İstanbul ve muzâfâtında
- 8-çarşu ve bazar içlerinde ve mahâllat aralarında vâki' eşhâs-ı mechûl ol havali mabeýt ve sâkin olan ol makûle hân ve bekâr odaları
- 9-ve nalbant dükkânları sûretinde koltuk hânları ta'bir olunan mahâllin birinde sâhib-i töhmet ve mazanne-i şekâvet bir yaramaz bulunub ahz olundukda ol hân
- 10-ve odaların ve nalbant dükkânlarının içlerinde sâkin olanların cümlesi ihrâc ve tahliye ve kapusu bend ve bir dahi bekâr-ı sâkin olmamak için mahâllat
- 11-arasında ise müteehhilin odaları ve çarşu ve bazar içinde ise iktizâsına göre esnâf dükkânları yaptırmak üzere sâhibine tenbih ve eğer sâhibi kudretim
- 12-yokdur deyu i'tizal ider ise vech-i meşrûh üzere evlu odaları veyahûd mevki'ne göre esnâf dükkânları yapmak şartıyla zi-kudret kimesnelere kıymet-i
- 13-misliyesi ile bey' için ibrâm olunmak ve iyazen bi'-llahi teâla ol makûle hân ve bekâr odalarından ve nalbant dükkânlarından muhterik veyahûd harabe olub ta'mîr
- 14-ve tecdide muhtâc olanların dahi vech-i salif'üz-zikr üzere evlu odaları ve esnâf dükkânları yaptıрмаğa izin virilüb müceddeden bekâr odaları
- 15-ve hân ve nalbant dükkânları üzerlerinde bekâr odaları binâ olunmasına ve ta'mîrlere min ba'd bir dürlü ruhsat ve müsâade gösterilmemek ve irâd olunan
- 16-halde zuhûrunda evlu odaları ve dükkânları yapmak ve adem-i kudret izhâr idenlere satmak üzere tenbih olundukda kudreti muhakkak olanlardan ba'zıları
- 17-mürûr-u eyyâm ile yine kendi murâdı üzere binâ itmek mülâhazasıyla adem-i kudret izhâr veyahûd bugün yarın fûrûhat iderim deyu imrâr-ı evkât birle avk
- 18-ve tehire i'tibâr eyledüğü zâhir ve aşikâr olur ise bu makûle halât-ı kâsideye zâhib olanlara meydan virilmeyub kudreti muhakkak olduğu halde
- 19-bi-eyyi-hâl müteehhilin odaları ve dükkânları yaptırılmak ve adem-i kudreti sabit ve müteayyin olduğu sûretde özl ve illeti isgâ olunmayub ma'rifet-i şer'le değer bahâsıyla satdırılmak el-yevm
- 20-mevcûd olan hân ve bekâr odaları sâkinlerinin birisinden hilâf-ı şer' hareket-i şeni' zuhûr eyledükde muktezâ-yı şer' üzere te'dîb olundukdan sonra o misullû yaramazı
- 21-hân odalarına koduklarıçün hâncılar dahi ahz ve te'dîb olunmak üzere bu vecheleri İstanbul kadısı ve şehir emîni ve mi'mârbaşı bulunanlar ittifâk
- 22-ve ittihâd üzere mezîd-i ihtimâm ve bast ve temhîd olunan keyfiyyâtda mugâyir özl ve illet irâdına cesâret ve tasaddi ile ısrâr iden ashâb-ı akâr her kim olur ise
- 23-olsun sâyire mûcib-i ibret ve sebeb-i nasihat olmak için ahz ve habs ve tazyîk ve nefy ve tağrîb ve muktezâ-yı hâle göre hakkında lâzım gelen zecr ve te'dîb icrâsıyla
- 24-te'dîb olacaklarını ifâdesi iktizâ idenlere muhkem tenbih olunub bu şurût fi-mâba'd düsturu'l-amel tutulub in-şâ'-allahü teâla muktezâsıyla amel olunmak için
- 25-mahkemelerde sicil-i mahfûza kayd ve sebt ve temşiyet ve icrâsına her birileri nezâret ve kemâl-i say' ü dikkat kılınmak ve bu şurût-u cemîle mahzâ Darü'l-saltanat-ı seniyyemin hüsn-ü
- 26-nizâm ve ibâd-ullâhın refâh ve râhatla idâme için ihtiyar olunmuş bir emr-i celîl olduğuna binâen her birileri tarafından dâimâ bu misullû mevâzi' tecessüs ve tefahhus
- 27-ve fermânım olan vücûh-u nâfia' ve şurût-u müstahsenenin iktizâsına göre icrâsına ittihâd ve ittifâk ile cidd ve takayyüd olunub mikdâr-ı zerre hilâfına rızâ ve cevâzdan begâyet

28-hazer olunmak bâbında mukaddemâ şeref-bahş sudûr olan hatt-ı hümâyûn şevket-makrunum mücebince ahkâm-ı hümâyûnum sâdır olmuştur lakin şurût-u mezkûreye riâyet olunmamakdan

29-nâşi evâmir-i aliyeme mugâyir ba'zı hareket olunduğu reside-yi sami'yi hümâyûnum olmağla ber-vech-i muharrer mukaddemâ şeref-sudûr olan hutût-u hümâyûnumla mukaddemâ evâmir-i şerîfemin mazâmîn-i

30-münîfesi tenfîz ve icrâ ve sizki mevlânâ ve sâyir mûmâ-ileyhimsiz fi-mâba'd şurût-u mezkûrenin idâmesine bezl-i say'-ı avfî iderek Darü'l-hilâfetim sükkânının refâh hallerine

31-ihtimâm ve dikkat ve sarf-ı tâb ü tâkat eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdumki

Fi-evâhir-i Safer sene 1148

7/13

1-eydükde haber alduğun anda kat'a te'hir ve terâhi etmeyüb sürüb üzerine varub muhârebeye tasaddi ider ise sen dahi muhârebe ve mukâtele ve ne tarikle ve ne vecihle 2-olur ise olsun alâ-eyyi-hâl kendünü hayyen ve meyyiten ahz ve hayyen ahz olunur ise dahi cezâsını virüb ser-maktûnu irsal ve rüfekâ ve avanelerini dahi muhkem habs ve kal'a-

3-bend ve keyfiyetlerin ilâma ihtimâm ve dikkat ve işbu emr-i şerîfimi tenfîz ve icra ile akrânından mümtâz olmağla terk-i hâb ü râhat idüb kusûr ve rehâvetden

4-gâyetü'l-gâye hazer ve mücânebet ve şaki-yi merkûmun bi-eyyi-hâl ser-maktûnu Asitâne-i sâadetime irsale bezl-l tâb ü tâkat eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdumki

Fi-evâhir-i Zî'l-ka'de sene 1147

Bir sûreti

ve Sancâklarında vaki'kudât ve nüvvâba ve mütesellimlere ve voyvadalara ve kethüdâyerileri ve yeniçeri serdârları ve sâyir zâbitân ve ayân-ı vilâyet ve iş

erlerine şaki-yi merkûmun ahzına ba'zıları me'mûr oldu lâkin hâlâ Denizli Voyvadası Genç Ali dahi bulunduğu yerde üzerine varub ol mahallin hükkâmı ve zâbitân ve ahâlisiyle

bi'l-ittifâk merkûmu ve rüfekâsını ele getürmek üzre ta'yin kılınmağla mûmâ-ileyh mesfûrun üzerine varub ol dahi firâr iderek her kangınızın taht-ı hükûmet ü kazâsına varır ise voyvada mûmâ-ileyh ile haberleşerek bi'l-ittifâk üzerine varub kendünün ve rüfekâsının ahzlarında mûmâ-ileyhe iânede bezl ve sa'y ve kudret eylesesiz

eğer birinizin havza-yı hükûmetine varub ihmâl ve tekâsülünüzden nâşi ahz olunmamak lâzım gelür ise anlar yerine sizin muhkem haklarınızdan gelünür deyu tehdîd ve inzârâ hâvi

ber-vech-i meşrûh emr-i şerîf

- 1-sâbıkâ Eğriboz Muhâfızı olub Bağdât muhâfazası şartıyla hâlâ Sivâs Eyaleti kendüye ihsân olunan Vezir Ali Paşa'ya hüküm ki
- 2-avâtıf-ı aliyye-yi hüsrevânemden şeref-bahş sudûr olan hatt-ı hümâyûn mevhibet-makrûnum mücebince Bağdât muhâfazası şartıyla Sivâs Eyaleti senki vezir müşârün-ileyhsin
- 3-sana tevcîh ve ihsânım olmağla sen yerinden hareket ve sür'at ve isti'mâl ile Sivâs'a ba'de'l-vusûl anda ve dahi meks ve arâm itmeyüb bir kadem akdem Bağdât'a
- 4-varmağa mübâderet ve in-şâ'-allahü teâla Dar-ı İslâm Bağdât'a dahi vusûlünden sonra hâlâ Bağdât Valisi ve Muhâfızı olan Sadr-ı A'zam-ı esbâk Vezirim
- 5-Mehmed Paşa'nın rây ve ittifâkıyla hıfz ve hırâset-i kal'a ü memlekete ihtimâm ve dikkat üzere olman fermânım ve ber-vech-i muharrer bir kadem akdem savb-ı me'mûrine müsâraat
- 6-senden matlûb-u hümâyûnum olmağın imdi işbu emr-i şerîfim ile vusûlünde senki vezir müşârün-ileyhsin kat'a te'hîr ve tevakkufa ve imrâr-ı vakde ü zamâna
- 7-mesâğ ve ruhsat virmeksizin sen yerinden hareket ve icâleten ve müsâraaten Sivâs'a ve andan Bağdât Dâr-ı(setrâda?) vusûle mübâderet ve ba'de'l-vusûl
- 8-vezir müşârün-ileyhîn rây ve ittifâkı üzere amel ve hareket İderek hıfz ve hırâset-i kal'a ü memlekete ihtimâm ve dikkat ve bu vakitlerde hidmet vücûda
- 9-getürmeğe bezl-i miknet ve sarf-ı tâb ü tâkat eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdumki

Fi-evâhir-i Safer sene 1148

- 1-Eflâk Voyvadasına hüküm ki
- 2-Devlet-i aliyyenin öteden beru sadâkatkâr ve hin-i iktizâda riz-i hamâsetde mer'i-l-etrafa olan müsellemlerinden Lehulû Taifesinin memleketlerinde bundan
- 3-akdem hudûs iden hâlete binâen bu def'a bir mikdâr Lehulû askeri Memâlik-i mahrûsam hudûdlarından Hotin câniblerine çıktıkları sem'-i hümâyûnuma resîde olub
- 4-araf-ı Devlet-i aliyyeme ol makûle ilticâ idenlerin riâyetleri muktezî olmağla senki voyvada-yı mûmâ-ileyhsin tarafından Hotin'e mu'temed ve kârdân ademini ta'yin ve irsâl
- 5-ve merkûmların rüseâ ve zâbitânından mu'temed-i aliyye birkaç kimesne Hotin'de hâlâ ... olan İlyas Paşa'nın yanında kalmak şartıyla rüseâ-yı merkûmeyn taraflarından
- 6-tenbîhi iktizâ iden sâyir Lehulûlara kendü hâllerinde olmak husûslarını tenbîh ve te'kid ittirdikden sonra anda olanların nısfını Eflak içine götürdüb

7-keyfiyetlerine faysal ve memleketlerine avdet idinceye dek merkûmlara tarafından olmak üzere mâkûlâtı virilmek ve kendülere zarûret çıkartılmamak fermânım olmağın
8-işbu emr-i şerifim ısdâr ile irsâl olunmuştur imdi vusûlünde senki voyvada-yı mûmâ-ileyhsin ber-vech-i muharrer Hotin'e tarafından mu'temed ve kârdân ademini
9-irsâl ve merkûmların rüesâ ve zâbitânından mu'temed-i aliyye birkaç kimesne Hotin muhâfızı mîr-i mîran mûmâ- ileyhın yanında kalmak şartıyla rüesâ-yı
10-merkûmeyn taraflarından tenbîhi iktizâ iden sâyer Lehulûlara kendü hâllerinde olmak husûslarını tenbîh ve te'kîd ittirdikten sonra anda olanlarının nisfını
11-Eflâk içine götürdüb keyfiyetlerine faysal ve memleketlerine avdet idinceye dek merkûmlara tarafından olmak üzere mâkûlât virüb bir dürlü zarûret çekmemeleri
12-emrine ihtimâm ve dikkat ve senden melhûz olduğu üzere hüsn-ü hareket ile işin temşiyetine bez-i makdûr eylemen bâbında fermân-ı âli-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki

Fi-evâhir-i Safer sene 1148

Bir sûreti

Boğdân Voyvadasına vech-i meşrûh üzere

8/16

1-Eğriboz ve Karlı İli Sancâkları'nda vaki' kadılara ve ayân-ı vilâyete hüküm ki
2-Eğriboz Muhâfızı Vezirim Ahmed Paşa edam allahü teâla iclâlehu Südde-i saâdetime arz-ı hal gönderüb Eğriboz muhâfazası şartıyla Karlı İli ve Eğriboz Sancâkları işbu bin yüz kırk sekiz senesi
3-saferinin yirmi altıncı gününde avâtıf-ı aliyye-yi mülükânemden vezir müşârün-ileyhe tevcîh ve inâyet ve ihsânım olmağla elviye-yi mezbûreden muayyen olan hazariyyesinden kıstü'l-yevm hesabı
4-ve şurût-u hazariyye üzere tarafına âid olan hazariyyesi tahsîl ve tarafına edâ ve teslim olunub selefi tarafından ve taraf-ı aherden mugâyir-i şurût bir dürlü muâraza
5-ve mûmânaat olunmamak bâbında emr-i şerifim sudûrunu iltimâs itmeğın şurût-u hazariyye mücebince amel olunmak bâbında fermân-ı âli-şânım yazılmışdır

Fi-evâhir-i Safer sene 1148

8/17

1-hala İnan Cânibi Ser-askeri olub Rakka Valisi olan Vezirim Ahmed Paşa'ya hüküm ki
2-Mar'aş İlbeğlûsü Cemâati Mukâta'sının senevi beş bin gurus mâlı olub beher sene mâl ve kalemiyyesi Haleb Muhâsıllarına virmek üzere mukâta'-i mezbûr Mustafa zide mecduhunun ber-vech-i mâlikâne uhdesinde olub

- 3-İlbeğlü Türkmanı an-asl cemiyetlü aşiret olmağla hin-i iskânlarında Rakka toprağından Harran Nâhiyesine iskân olunub mahall-i merkûmda vâfir-i müddet mütemekkin ve karâr idüb lâkin Beğdili Türkmanı
- 4-kendü hallerinde durmayub niceleri firâr ve nice yaramazları daha Nehr-i Fırat'ı ubûr ve envâ'-i şekâvete cesâret eylediklerinden ebnâ-i sebil emîn olmayub Beğdili'nün nizâm-ı halleriçün
- 5-İlbeğlü Aşireti Harran nâm mahallden kaldırılıub Nehr-i Fırat'ın ma'berinde Şâmiye tarafında Münbiç nâm mahalle iskân olunub o yakadan bir aheri geçirmeyüb ve öte yakadan dahi
- 6-urbân eşkiyâsının Haleb etrâfına uğratmamak üzere nizâm-ı halleri virilmesin iskândan ihrâc olunduklarında şurût-u mezkûre bulunmayub Okçu İzzeddinlü yaramazları ba'zı
- 7-aşâir eşkiyâlarıyla ittihâd ve ittifâk idüb yolları kat' ve ebnâ-i sebile isâl-i mazarrat iderek ol etrâf mahfil olunub bundan akdem emîrû'l-ümerâi'l- kirâm
- 8-Mar'aş Beğlerbeğisi Süleyman dame ikbâlehu bazı tanzim-i umûrlarıçün ta'yin olunmuşken adem-i itâatde buldukları mîr-i mîran mûmâ-ileyh ile Ayntab Kadısı arz ve ahâlisi mahzarla ilâm
- 9-ve aşiret-i mezkûr mûmâ ileyh Mustafa zide mecduhu beğ mâlikânesi olmak takrîbi ile Haleb Ahâlisinden bir kimesneye deruhde ve ilzâm idüb mezbûrun dahi ferd ve aherlerine hükmü câri olduğundan
- 10-gayrı rûsûm-u muayyenesinin tahsiline daha acz-i zâhir ve merkûmun mâlikânesi olmak hasebiyle Rakka Vâlileri tarafından dahi te'dîb ve guşmâllerine mübâderet olunmayub bu hâl ile itâat
- 11-ve inkiyâdları bil-külliyeye meslûb ve Birecik'den Haleb'e varıncaya dek kurâ ve kasabât ahâlileri mutazarrır ve ebnâ-i sebil bi-râhat ve Eyâlet-i Haleb'in Münbiç Nâhiyesinde olan tımârları dahi
- 12-bâ-hüccet tagallüben zabt ve tasarruf ve hasılından erbâb-ı tımâra bir habbe virmeyüb gadr-ı külli etmeleriyle aşiret-i merkûm kadîm-i iskânlarına îade olunmadıkları halde bin gurûş zamm ile
- 13-mîrisini mahalline ve fâizini dahi mâlikâne mutasarrıfına virmek üzere zabt ve tahsile senki vezir müşârün-ileyhsin sana tevfiz olur ise tâife-yi iskân öte yakaya mürûr idesün ibâd ve bilâdın
- 14-refâh ve râhatları zâhir ve ol havâlinin emn ve asâyişi bâhir olub ebnâ-i sebil ve ahâli ve fukarânın emniyete bâis olacağı senki vezir müşârün-ileyhsin memhûr kâime ve mektubunla
- 15-ilâm itmekle ilâmın mücebince cemâât-i mezbûr kadîm-i iskânları olan Rakka toprağında Harran Nâhiyesine iskân ve mâlları Haleb Muhâssılığından ifrâz ve Rakka Mûzafâtına zamm olub
- 16-tarafından zabt ve rabt ve mâlları tahsil olduğü sûretde fi-mâba'd şekâvete cesâret idemeyüb raâya ve ahâli şerr ve mazarratlarından emin olacakları zâhir ve aşikâr olmağla cemâat-i mezbûrun
- 17-bir neferi hâric kalmamak üzere cümlesini senki vezir müşârün-ileyhsin ma'rifetinle Münbiç nâm mahallden kaldırılıub Rakka'ya tesyîr ve Harran Nâhiyesine iskân olunub iskânlarından hâric mahalle hurûc
- 18-itmemek ve beş bin gurûş mâlı Haleb Muhâssılığından ifrâz bin gurûş mâlı ile elli bin gurûş mâlları yüz kırk yedi senesi şubatı ibtidâsından Rikka Mukataasına zamm ve olduğü gün vechiyle

19-fâizin mâlikâne mutasarrıfına virmen üzre cemaat-i mezbûre senki vezir müşârün-ileyhsin tarafından zabt ve rabt ve mâlları tahsil olunmak üzre Harran Nâhiyesinde iskânlarıçün divân-ı hümâyûn tarafından

20-emr-i şerîfim tahrîri bâbında bi'l-fi'l Başdefterdârım olan El-Hac Halil dâme ulvihu ilâm eylemeğın ilâmı mücebince amel olunmak bâbında fermân-ı âli-şânım yazılmışdır

Fi-evâhir-i Safer sene 1148

8/18

1-hâlâ Yenişehir-i Fenar'da ikâmet üzre olan Muhzır-ı ocak-ı sâbık Hüseyin zide mecduhûya hüküm ki

2-sen ocağın emekdârlarından olub hidemât-ı lâzıme uhdesinden gelmeğe sâhib-i iktidâr olduğun ecilden işbu bin yüz kırk sekiz senesinin rebi'ü'l-evveli guresinden altmış altı

3-hâsekiler ile mu'tâd-ı kadîm Hâsakilik Memhûrun iade olunub yetmiş üç cemâat hizmetinde olmak üzre İskenderiyye Kal'ası Muhâfazası Ağâlığı sana tevcih ve inâyet

4-olunmağın irsâl olundu in-şâ'-allah-ü teâla vusûlünde memhûrunu hıfz ve bulunduğın mahallden kalkub ve muhâfaza-i mezbûreye varub kal'a-yı merkûmu gereği gibi hıfz

5-hırâset ve zabt ve rabt neferât ile tanzim-i bilâd ve terfih-i hâl-i ibâda bezl-i iktidâr ve sarf-ı miknet-pişümâr eyleyesin ve muhâfaza-yı mezbûre me'mûr odabaşı ve bi'l-cümle neferât seni

6-üzerlerine zâbit bilüb sözünden taşra ve râyından hâric vaz' ve hareketde bulunmayub itâat ve inkıyâd üzre olalar ve sen dahi cümle umurunu kavâid-i ahkâm-ı şer'-i şerîfe

7-ve kanûn-u kadîme ve emr-i münîfe tatbîk itmekde ser-i mü inhirâf itmeyüb ve vedâyi-i halku'l-berâya olan ibad-ullahın emn ve râhatlarına bâis hidemât-ı müstahsene vücûda getürmeğe mücidd ve sâi

8-olasın deyû iftihârü'l-ümerâ ve'l-ekâbir bi'l-fi'l Dergâh-ı muallâm Yeniçerileri Ağâsı olan Abdullah Ağâ dame ulvihu tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak

9-bâbında fermân-ı âli-şânım yazılmışdır

Fi-evâhir-i Safer sene 1148

9/19

1-Sivâs Eyâleti'nde vaki' kadılara ve ayân-ı vilâyete hüküm ki

2-hâlâ Sivâs Vâlisi Vezirim Ali Pâşa edam allahü teâla iclâlehu Südde-i saâdetime arz-ı hâl gönderub Sivâs Eyaleti evâtıf-ı aliyye-yi mülükânemden inâyet ve ihsânım olmakla vezir müşârün-ileyhin tarafından Sivâs

3-sakinlerinden hâlâ Canik Muhâssılı Osman Pâşazade Mehmed zide mecduhu eyâlet-i merkûme mütesellim nakil olunduğunu bildirub sizki mevlânâ ve müşârün-ileyhimsiz eyâleti-i mezkûre mütesellimliğini mûmâ-ileyhe zabt

4-itdürüb taraf-ı aherden kimesneye bir dürlü müdâhale itdirilmemek bâbında hükm-ü hümâyûnum sudûrunu iltimâs eylemeğin vech-i meşrûh üzre amel oluna deyu yazılmışdır

Fi-evâhir-i Rebi'ü'l-evvel sene 1148

9/20

1-Hâlâ Bağdatçık Kal'ası muhâfazasında Dergâh-ı muallâm Topçuları üzerlerine zâbit olub sâbık Ocâk Kethüdâsı Mustafa zide mecduhuya hüküm ki

2-bundan akdem kal'a-yı mezbûrede Dergâh-ı muallâm Topçuları üzerlerine zâbit olan elli beşinci cemâatin Ahmed Çorbacı üzerine senin neferât üzerine zâbit olman için fermân-ı âlî sâdır olmağla ber-mûcib-i emr-i âlî

3-zâbit nâsb ve ta'yin olunmuşundur imdi vusûlünde kal'a-yı mezbûrede olan topçuları ve mühimmât-ı sâyireyi selevin Ahmed Çorbacı yedinden tamâmen ahz ve kabz ve kemâ-fi'l-evvel yerlü yerine vaz' ve hıfz ve hirâset idüb

4-neferâtını mevcûd ve zabt ve rabt idüb me'mûr olduğun hidemât-ı aliyyemde bezl-i makdûr idüb ve sizki kal'a-yı mezbûrede olan odabaşı ve ihtiyâr ve neferâtsiz mûmâ-ileyh Mustafa zide mecduhuyu üzerlerinize

5-zâbit bilüb sözünden hâric ve râyından bir an vaz' ve hareket eylemeyesiz ve senki zabit-i mûmâ-ileyhsin Bağdatçık Kal'asında olan odabaşı ve ihtiyâr ve neferâtdan sözünden taşra ve râyından bir an

6-vaz' ve hareket iderler ise o makûlelerin ism ve resimlerin ve esâmîleriyle bu tarafa ilâm ve ifâde etmekden hâli ve beru olmayasız deyu bi'l-fi'l Dergâh-ı muallâm Topçubâşısı İsmail zide mecduhu tarafından

7-mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak için yazılmışdır

Fi-evâhir-i Safer sene 1148

9/21

1-Bosna Vâlisine ve Eyâlet-i Bosna'da vâki'

Kadısına hüküm ki

2-Kilis Sancâğı bin yüz kırk beş senesi şa'bânı guresinde İbrâhim Paşa'ya yüz kırk yedi senesi muharreminin sekinci günü hâlâ İzvornik Mutasarrıfı Ahmed dâme ikbalehuya
3-tevcîh olundukda mîr-i mîrân mûmâ-ileyh Ahmed Paşa'nın Kilis Sancâğı'nda kırk yedi senesine mahsûben kıstü'l-yevm hesâbı ve şurût-u hazariyye üzre tarafına âid
4-olan hazariyyesini selefi mîr-i mîrân İbrâhim Paşa ahz ve kabz etmekle şurût-u hazariyye mücebince halef selef beynlerinde hesâb görüb
5-mîr-i mîrân mûmâ-ileyh Ahmed Paşa'nın tarafına âid olan hazariyyesinden selefi mîr-i mîrân mûmâ-ileyhin zimmetinde teveccüh iden her ne ise gerü kendüye
6-alıvirilmek bâbında bundan akdem sâdır olan emr-i âlî mücebince hesâbları görüldükde mîr-i mîrân mûmâ-ileyh İbrahim Paşa'nın kırk altı senesinin
7-rûz-u hızırda kırk yedi senesi rûz-u kasımına varınca livâ-yı mezbûrdan kıst-ı hazariyyeyi tamâmen ahz ve kabz eyledüğü zâhir ve rûz-u hızır
8-kırk yedi senesi muharreminden mukaddem vaki' olmağla bu sûretde İbrâhim Paşa'nın ahz eyledüğü bir kıst hazariyyeden kıstü'l-yevm hesâbı
9-üzre yalnız otuz sekiz günlüğü kendü zamânına mâ-adâsı halefi mîr-i mîrân mûmâ-ileyh Ahmed Paşa'nın vaktine isâbet eyledüğü nümâyân olduğı
10-senki vezir müşârün-ileyhsin tarafından inhâ olunmağla vech üzre İbrâhim Paşa'nın ahz eyledüğü bir taksitden ba'de'l-hesâb
11-zamânına iktizâ iden otuz sekiz günlüğü kendü alıkoyub mâ-adâsını halefi mîr-i mîrân mûmâ-ileyh Ahmed Paşa'ya redd ve teslim itdirüb
12-şurût-u hazariyye üzre hesâblarına faysâl virmen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki

Fi-evâhir-i Safer sene 1148

9/22

1-Çermik Beğine ve Uzunca İl (Hamkün?) Nâibine hüküm ki
2-bila-emr-i şerîf raâya fukarâsına tekâlîf-i tarh ü tagrîm olunmak hilâf-ı şer' ü kânûn bir halet-i reddiye olduktan nâşi bu husûsun men'i bi'd-defaât evâmir-i şerîfemle cümleye tenbîh ve te'kîd olunmağla
3-kazâ-yı mezbûre tâbi' Aşkâr nâm Karye sâkinlerinden Mustafa ve Abd'ül-halil oğlu İsmâ'il ve Bostancı oğlu Mûsa nâm kimesneler bu esnâda ba'zı husûsa marifetimiz vardır deyu kazâ-yı mezbûr ahâlisinden iki
4-bin altı yüz elli altı gurûş tarh ve tagrîm ettirdüklerin ilâm ve ihbâr olunub bu güne bila-emr-i şerîf tekâlîf tarhıyla raâya furakâsına zulm ve taaddi olunduğuna kat'a rızâ-yı hümâyûnum
5-olmayub kazâ-yı mezbûr sükkânından olub meblağ-yı mezbûreden nesne almış kimesne var ise o makûlelerin me'hûzları kendülerden tahsîl ve hin-i iktizâda emr-i şerîfimle vaki' olan tekâlîflerine sarf
6-olunmak üzre bir ma'men mahalle vaz' ve hıfz olunub ve fi-mâba'd bila-emr-i şerîf fukarâya bu misillu tekâlîf-i tarh ü tagrîb olunmakdan dahi ihtirâz ve ictinâb olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerîf

7-ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde sizki mûmâ-ileyhimsiz ber-minvâl-i meşrûh raâyaya tagrîb ve tahsîl olunan meblağ-yı mezkûrdan alanların yerlu olanlarından me'hûzları

8-tamâmen tahsîl ve tahsîl olunan akça hin-i iktizâda emr-i şerîfimle vaki'olan tekâlîfe sarf olunmak için bir mahalle vaz' ve hıfz ve dikkatle sarf olunub ba'de'l-yevm bila-emr-i şerîf raâyaya fukarâsına

9-bu güne tekâlîf tarhından ve emr-i şerîfime mugâyir vaz' ve hareketden ziyâde ihtirâz ve ictinâb eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâhir-i Safer sene 1148

9/23

- 1-Adana Eyâleti'nde vaki' kadılara hüküm ki
- 2-Yeğen Mehmed zide mecduhu sūdde-i saâdetime arz-ı hâl idüb kapu kethüdası
- 3-olduğu düstûru'l- mükerrem müşîrû'l- mufahham nizâmü'l-âlem sâbıkâ Bender
- 4-Muhâfızı Vezirim Nu'man Paşa edam allahü teâla iclâlehuya işbu
- 5-sene-i mübâreke saferinin altıncı gününde Adana Sancâğını
- 6-avâtıf-ı aliyye-yi mülûkânemden tevcih ve inâyet ve ihsân
- 7-olmağla vezir müşârün-ileyh tarafından müstakill mütesellim varıncaya
- 8-değîn eyâlet-i merkûmeye mütesellim nasb ve ta'yin olunan
- 9-kıdvetü'l-emacid ve'l-ayân zide mecduhu
- 10-zabt ve rabt ve vezir müşârün-ileyh tarafına aid
- 11-olan cüz'i ve külli mûmâ ileyhe ahz ve kabz
- 12-itdirilmek bâbında emr-i şerîf ricâ eyledüğü ecilden
- 13-vech-i meşrûh üzre amel olunmak için
- 14-yazılmışdır

Fi-evâhir-i Rebi'ü'l-evvel sene 1148

10/24

- 1- zide mecduhuya lüküm ki
- 2-Medîne-yi Rusçük ekser ahâlisi yeniçerilik ve askerilik iddiâsıyla olub ve kaza-yı mezbure memerr-i baş ve iskele-yi azîme olduğundan mâ-adâ bundan akdem Rûm İli câniblerinden ba'zı kazâların
- 3-ve Rusçük Kazâsı'nın yeniçerileri serdârları maiyetiyle Şark Cânibine me'mûr olmaları takribiyle kasaba-yı mezbûrda amed-ü refit ve karîn olub mukim ve misâfir zuhûr eyleyen erâzil

- 4-eşkıyâ'nın zabt ve rabtlarıyla sükkân-ı vilâyetin emn ve asâyişleri için Ocakdan ta'yin olunan Küçük Çavuş Vekili Ali'nin bu yakınlarda zabt ve rabt umûruna adem-i kudreti zâhir olduğundan
- 5-başka ba'zen şer'-i şerîfe ihzârı lâzım gelenlere müsâmâha ve gaybet ve firârlarına müsâade ve rehâvet ve takâsur ve tekâsülünden azli iktizâ itmekle cerî ve cesûr bir zâbitin kıyâmı muhtâc
- 6-olub Ocağın emekdâr ve kâr-girân hasakîlerinden bir zâbit nasb olunması fermânım olmağın sen emekdâr ve sadâkatkâr ve zabt ve rabta sâhibü'l-iktidâr olduğun ecilden Rusçuk Kasabası'na
- 7-Yeniçeri Zâbiti nasb ve ta'yin olunmakla gerekdir ki in-şâ-allahü teâla bir gün evvel kalkub medîne-yi mezbûre varub mukim ve misâfir asakiri ve sâyir kendü hallerinde olmayanların zabt ve rabtlarıyla
- 8-ibad-ullahın dâimâ refâh hallerine bâis asâr-ı celîle vücûda getürmeğe cidd ve ihtimâm ve bezl-i tâb ü tuvân eyleyüb dahi her umurunu kavâid-i ahkâm-ı şer'-i şerîfe ve kanun-u kadîme
- 9-ve emr-i münîfe tatbîk itmekde ser-i mü inhirâf etmeyüb hidemât-ı müstahsene-yi mebrûre izhârına mâ-lâ-keâm eylesin ve o taraftan olan atîk ve mütekâid emekdâr ve ihtiyârlar
- 10-ve neferâtlar cümlesi seni üzerlerine zâbit bilüb sözünden taşra ve râyından hâric vaz' ve hareketden bulunmayub mutî' ve münkâd ve her birileri kemâl-i adâb üzre sükûnet ve ırlarıyla mukayyed
- 11-olmalarıçün tenbîhi lâzım gelenlere gereği gibi tenbîh ve hilâf-ı ser'-i şerîf nâ-merzî hareket zâhir olub kendü hallerinde olmayamı olur ise o makûlelerin sâyire mûcib-i ibret şer'an ve kanûnen te'dîbleri
- 12-icrâsıyla mukayyed olasın ve Medîne-yi Rusçuk'un ayânından ma'lûmu'l-esâmî tahminen on yedi aded kimesnelerin mukaddemâ Vidin Muhâfızı düstûru'l-mükerrem müşirü'l-mufahham nizâmü'l-alem Vezirim Ahmed Pâşa
- 13-edam mallahü teâla iclâlehunun tarafından ümerâyla ihzârlarına ademi gelüb ve varub diğér ayânından zümre-i yeniçerinizin elli beş cemâatin neferâtlığı iddiâsında olan Kırbaş oğlu dimekle
- 14-ma'rûf Hasan nâm kimesne ile ve Vidin'de akd olunan meclis-i şer'de ba'de'l-murâfaa zıkr olunan Hasan'm üzerine bir nesne sâbit olmayub ve müşârün-ileyh tarafından mezbûrlar ile fi-mâba'd kendü hallerinde
- 15-olmak üzre beynleri tevfik ve virdikleri hüccet-i şer'iyye mücebince nizâmları mürâat olunmak bâbında fermân-ı âlî sâdır olub ahvâlleri bu vech üzre rü'yet ve temşiyet virdikden
- 16-sonra tekrar Kırbaş oğlu Hasan ile Rûşçuk Kadısı Muhammed müttefik olmalarıyla bizlerin ve tehdîd ve gadr ve haklarımızı illet-i müstakill olmuşdur deyu Der-saâdete teşekki ile Hasan'm kal'a-bendliğine
- 17-emr-i şerîf vârid olub lakin mûmâ-ileyhin bi-cürm olub ve kendi hâlinde olduğu ma'lûm ve hüsn-ü hâlini müş'ir vezir müşârün-ileyh tarafından arz ve Rûşçuk Kadısı ve civârdan ba'zı kazâların
- 18-kadıları dahi arz ve mûmza ve mahtûm bir kıt'a mahzar zuhûr eyleyüb ancak bundan böyle in-şâ-allahü teâla belde-yi mezkûrun vech-i şer' üzre nizâm ve intizâmı bi-kusûr mer'i ve müeddi olduğu

19-inhâsıyla mezbûr Kırbas oğlu Hasan'ın dahi tekrar ıtlâkıçün arz ve ilâm olunmak için emr-i savâb görölüb ibâd ve bilâd asûde kalmak vechine zâbit mûmâ-ileyhe bi-hasebü'l-şer' ve'l-kânûn

20-muâvenet ve müzâheret oluna deyu bi'l-fi'l Dergâh-ı muallâm Yeniçerileri Ağâsı olan Abdullâh Ağâ dame ulvihu tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında fermân-ı âlî şânım

21-yazılmışdır

Fi-evâil-i Rebi'ü'l-âhir sene 1148

10/25

emr-i şerifim varduğu
an bir an tevakkuf
etmeyüb Bağdât'a varub
fermânım olduğu üzre emr-i
muhâfazada bezl-i say' ve kudret
ve bir dürlü tekâsülden
begâyet hazer ve mücânebet
eyleyesin deyu hatt-ı hümâyûn keşide kılınmıştır

1-Musul Vâlisi olub hâlâ Bağdât muhâfazasına me'mûr kılınan Abdülcemizade Vezir Hüseyin Paşâ'ya hüküm ki

2-Bağdât Eyâleti şeref-bahş sudûr olan hatt-ı hümâyûn mevhibet-makrûnum mücebince sâbika Sayda Vâlisi Vezirim Mehmed Paşâ'ya tevcih ve ihsânım ve bu esnâlarda Bağdât'ın

3-muhâfazası akdem-i umûr-u lazimü'l- ihtimâmdan olmakdan nâşi emr-i muhâfazada kemâl-i dikkat olunmak dahi matlûb-u hümâyûnum olub ve senki vezir müşârûn-ileyhsin sen dahi o tarafların

4-keyfiyâtına vâkıf olduğuna binâen senden hizmet me'mûl olmağla sen dahi Bağdât muhâfazasına me'mûr ve ta'yîn kılınmışsındır imdi işbu emr-i şerifim

5-ile vusûlünde Mûsul muhâfazasına hâlâ İmâdiyye Hâkimi olan Behrâm Paşâ damet maâlihü emr-i şerifimle me'mur ve ta'yîn kılındığı senki vezir müşârûn-ileyhsin

6-ma'lûmun oldukda mir-i mirân mûmâ-ileyh gelüb Mûsul muhâfazasına ba'de'l-kıyâm sen kat'a te'hîr ve tevakkuf itmeyüb yerinden kalkub Bağdât'a vusûle

7-müsâraat ve ba'de'l-vusûl Bağdât Vâlisi ve Muhâfızı müşârûn-ileyhin rây ve ittifâkı ile hıfz ve hirasete mübâderet ve her hâlde dîn-i mübîne ve devlet-i

8-ebed-karînime lâyıf hareket ile hizmet vücûda getürmeğe ihtimâm ve dikkat ve sarf-ı tâb ü tâkat eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki

Fi-evâhir-i Safer sene 1148

10/26

cümlenizden melhûz-u tab'-ı hümâyûnum
olduğu üzre mezbûre-yi
muhâfazada bezl-i
kudret eylesiz
deyu hatt-ı hümâyûn

- 1-Bağdâd kadısına ve müfettişine ve yeniçeri zâbitine
- 2-ve defterdâra ve Bağdât'da olan kapukûlu ve sâyir yerlikulû
- 3-zâbitânı ve Bağdâd'ın ulemâ ve sulehâ ve eimme ve hutebâ ve sâyir ahâlisine hüküm ki
- 4-hâlâ Bağdâd Eyâleti avâtıf-ı aliyye-yi mülûkânemden sâbıka Sayda Vâlisi olan
- 5-Vezir-i Azam-ı esbak Vezirim Mehmed Paşâ'ya inâyet ve ihsânım olub
- 6-icâleten ve müsâraatan Bağdâd'a vusûl ve lühûku kendüye başka emr-i şerîfimle
- 7-tavsîye ve tenbîh olunmağla sizki mûmâ-ileyhimsiz hıfz ve hırsset-i kal'a ü memleket
- 8-ve sâyir iktizâ iden hidemât-ı din-ü devlet-i aliyyemde vezir müşârûn-ileyhin
- 9-emr ve râyına mutâbaat ve muvâfakat eylemeniz fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim
- 10-ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde sizki
- 11-zâbitân ve askerî kûllarımız bu vakitleri bir dürlü evkât-ı
- 12-sâyireye kıyâs olunmamak hasebî ile her hâlde gönüller birliği
- 13-ile hareket olunmak lâzıme-yi hâlden olmağla fermânım olduğu
- 14-üzre hıfz ve hırsset-i kal'a ü memleketde ve sâyir iktizâ iden
- 15-hidemât-ı hümâyûnumda vezir müşârûn-ileyhin emrine muvâfakat
- 16-iderek hidemât-ı mebrûre ve ma'ser-i meşkûre vücûda
- 17-getürmeğe bezl-i tâb ü tâkat ve sizki sâyir mûmâ-ileyhimsiz
- 18-siz dahi i'timâd-ı derûn ile müşârûn-ileyhin emrini
- 19-nâfiz bilüb hilâfından cümleniz tevakki ve mücânebet
- 20-eylemeniz bâbında fermân-ı âli-şânım sâdır olmuşdur
- 21-buyurdum ki

Fi-evâhir-i Safer sene 1148

11/27

senki vezir-i hamiyet-
perverim Mehmed Paşâ'sın
senden her vecihle
gayret ve hamiyet
ile hidmet-i mebrûre
melhûz-u tab'-ı hümâyûnum

olmağla göreyim seni
bir saat evvel
Bağdâd'a varub
muhâfazasına kıyâm
ve ol tarafların
her umurûna gereği gibi
ihtimâm eylesin
deyu hatt-ı hümâyûn
keşide kılınmışdır

- 1-sâbika Vezir-i Azam olub hâlâ Bağdâd Eyâleti kendüye ihsân-ı hümâyûnum olan Vezir Mehmed Paşâ'ya hüküm ki
- 2-senki vezir müşârün-ileyhsin sen vüzerâ-yı âzamin müdebbir ve kâr-güzâr ve müteyakkız ve sadâkatkârlarından olub senden din-ü devletime lâyük hidemât-ı saide ü ma'ser
- 3-ve mesâi-yi pesendide melhûz-u hümâyûnum olmağla avâtıf-ı aliyye-yi hüsvânemden şeref-bahş sudûr olan hatt-ı hümâyûn mevhibet-makrûnum mücebince muhâfaza şartıyla Eyâlet-i
- 4-Bağdâd sana tevcih ve ihsânım ve hıfz ve hırâsetine ihtimâm ve dikkat üzre olman senden matlûb-u hümâyûnum olmağın imdi işbu emr-i şerîfim
- 5-ile vusûlünde senki vezir müşârün-ileyhsin kat'a te'hîr ve tevakkuf itmeksizin bulunduğun mahalden kalkub icâleten ve müsâraatan Bağdâd'a vusûle müsâraat
- 6-ve bi-avni teâla ba'de'l-vürûd hâlâ Mûsul Vâlisi olub muhâfazaya me'mûr olan Abdullahcelilzâde Vezirim Hüseyîn ile ve sayir anda olan
- 7-kapumkûlları ve yerlü neferâtı ve ayân-ı vilâyet ile bi'l-ittifâk hareket iderek hıfz ve hırâset-i kal'a ü memlekete ve ekrâd ve urbânın telif-i kulûblarıyla raâya
- 8-ve berâyâ ve sayir ebnâ-yı sebîlin te'mîn ve tatmînlerine ihtimâm ve dikkat ve senden melhûz-u hümâyûnum olduğı üzre müdebbirane ve gayûrâne hâletler ile hidemât
- 9-vücûda getürmeğe bezl-i miknet ve sarf-ı tâb ü tâkat eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur deyu yazılmışdır

Fi-evâhir-i Safer sene 1148

11/28

senden her vecihle
gayret ve sadâkat
melhûz-u tab'-ı hümâyûnum
olmağla ona
göre rızâ-yı
hümâyûnum tahsiline
bezl ve say'
ve mübaderet eylesin

deyu hatt-ı hümâyûn
keşîde kılınmıştır

- 1-İmâdiyye Hâkimi olub Mûsul muhâfazasına me'mûr olan Behrâm Paşâ damet maâlîhuya hüküm ki
- 2-Bağdâd Eyâleti avâtıf-ı aliyye-yi hidivânemden şeref-bahş sudûr olan hatt-ı hümâyûn mevhibet-makrûnum mücebince Sadr-ı âzam-ı esbak Vezirim Mehmed Paşâ edam allahü teâla iclâlehuya tevcîh
- 3-ve ihsânım ve bu esnâda Bağdâd'ın muhâfazası akdem-i umûrdan nâşi Mûsul Vâlisi Vezirim Celilzade Hüseyîn dahi Bağdâd muhâfazasına varmak aher emr-i şerîfimle
- 4-kendüye tenbîh-i hümâyûnum olmağla senki mîr-i mîrân mûmâ-ileyhsin sen dahi zâtında yarar ve kâr-güzâr ve hizmet vücûda getürmeğe sâhib-i iktidâr olduğuna binâen sen Mûsul muhâfaza me'mûr ve ta'yîn
- 5-kılınmışsındır imdi işbu emr-i şerîfim ile vusûlünde o tarafların ve husûsan Mûsul Kal'ası'nın muhâfazası matlûb-u hümâyûnum eydüğü ve sen dahi abâ-an-cedd devlet-i aliyyeme
- 6-sadâkat ile hizmet idegeldüğüne binâen zuhûra gelen ihtimâmına mükâfât olunacağı senki mîr-i mîrân mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda ekrâd bahâdîrlarından kifâyet mîkdârı
- 7-asâkir-i cerrâr ile icâleten sen yerinden hareket ve bir gün ve bir sâat akdem Mûsul'a vusûle müsâraat ve ba'de'l-vürûd anda olanlarıyla bi'l-ittifâk hareket iderek hıfz
- 8-ve hırâset-i kal'a ü memlekete ihtimâm ve dikkat eyleyesin Mûsul Vâlisi Vezir müşarûn-ileyhin Bağdâd'a gitmesi senin Mûsul'a gelmene mevkûf olmağla sen kat'a meks ve arâm itmeyüb
- 9-savb-ı me'mûrine vürûda mübâderet ve geldikten sonra dahi Bağdâd'a zahire yetiştirmede ve her husûsda Bağdâd Vâlisi Vezir müşarûn-ileyh ile haberleşmeden halî kalmayub hıfz
- 10-ve hırâset ve etrâf ve civârını te'mîn ve nizamına dikkat ve hizmet vücûda getürmeğe bezl-i tâb ü tâkat eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur

Fi-evâhir-i Safer sene 1148

11/29

- 1-sâbıkâ Vezir-i Âzam olub hâlâ Kandiye Muhâfızı olan Vezir Ali Paşâ'ya hüküm ki
- 2-senki vezir müşarûn-ileyhsin Kandiye Kal'ası muhâfazası şartıyla Girid Eyâleti sana inâyet ve ihsânım olub tevcîh-i emr-i şerîf bundan mukaddemce tarafına gönderilmişdi lâkin senin bir gün evvel
- 3-kal'a-yı mezbûreye varub muhâfazasına kıyâm eylemen muktezî olmağla işbu emr-i şerîfim mübâşir ta'yîn olunan Dergâh-ı muallâm Kapucıbaşılarından Ahmed mecduhu ile vusûlünde senki vezir

4-müşârün-ileyhsin kat'a tevakkuf etmeyüb serian müstâmin sefinesine süvâr ve Kapucıbaşı mûmâ-ileyh ma'rifetiyle bir an akdem kal'a-yı merkûmeye varub muhâfazasına kıyâm eylemen
5-bâbında fermân-ı âli-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâil-i Rebi'ü'l-evvel sene 1148

11/30

1-sâbıkâ Kandiye Muhâfızı Vezir Ali Paşâ'ya hüküm ki
2-Kandiye muhâfazası şartıyla Girid Eyâleti Vezir-i âzam-ı sâbık Vezirim Ali Paşâ'ya tevcih olunmakla senki vezir müşârün-ileyhsin senden Rûm İli'nde veyâhûd Anadolu'da diledüğün
3-mahalle gelüb vusûlünü ilâm eylemen fermânım oldukda işbu emr-i şerîfim mübâşir ta'yîn olunan Dergâh-ı muallâm Kapucıbaşılardan Ahmed dame mecduhu ile vusûlünde senki vezir
4-müşârün-ileyhsin kalkub Kapucıbaşı mûmâ-ileyh ma'rifetiyle Rûm İli'nde veyâhûd Anadolu'da diledüğün mahalle gelüb vusûlünü Kapucıbaşı mûmâ-ileyh ile Der-saadete ilâm ve tekrar tevcihle
5-emr-i şerîfim sâdır olur ise muktezâsıyla harekete ihtimâm eylemen bâbında fermân-ı âli-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki
Fi-evâil-i Rebi'ü'l-evvel sene 1148

12/31

1-hâlâ Şark Cânibi Ser-askeri Vezirim Ahmed Paşâ'nın maiyyetine me'mûr Dergâh-ı muallâm Topçuları üzerlerine Topçubaşı Vekîli olan Ocak Kethüdâsı El-Hâc Mustafa zide mecduhuya hüküm ki
2-bundan akdem cânib-i mezbûrede kıyâm eyleyen Dergâh-ı muallâm Topçuları üzerlerine Topçubaşı Vekîli olub sâbıkâ Ocak Kethüdâsı Mustafa Kethüdâ ref' ve yerine sen bâ-fermân-ı ali neferât üzerine vekil
3-nasb ve ta'yîn olunmağla in-şâ'-allahü teâla selâmet birle vusûlünde cânib-i mezbûrde olan topçuları ve mühimmât-ı sâyireyi defter mücebince tamâmen seleftin merkûm Mustafa Kethüdâyerinden ahz ve kabz ve yerli
4-yerine vaz' ve hıfz ve hırâset idüb neferâtın mevcûd ve zabt ve rabt idüb me'mûr olduğun hidmet-i aliyyemde bezl-i maktûr idüb ve sizki cânib-i merkûmda olan çorbacı ve oda
5-başılar ve ihtiyâr neferâtsiz mûmâ-ileyh El-Hâc Mustafa zide mecduhuyu üzerlerinize zâbit bilüb sözündün taşra ve râyından hâric vaz' ve hareket eylemeyesiz ve senki mûmâ-ileyh El-Hâc Mustafa zide

6-mecduhusun çeribaşlar ve odabaşlar ve ihtiyâr ve neferâtdan sözünden taşra ve râyından bir an vaz' ve hareket ider var ise ol makûleleri ism ve resimleriyle ve esâmîleriyle ilâm eylesin

7-deyu kıdvetü'l-emâcid ve'l-ayân hâlâ Topçubaşı olan İsmâil dame mecduhu tarafından mühürlü mektûb virilmeğle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında fermân-ı âli-şânım sâdır olmuştur

Fi-evâil-i Rebi'ü'l-evvel sene 1148

12/32

1-Anadolu Kadî-askerliği pâyesiyle sâbıkâ Mısır Kadısı olub şerefen hâlâ kendüye Medîne-yi Münevvere Kazası tevcih olunan Abdullâh edam allahü teâla fazalîhuya hüküm ki

2-işâret-i Şeyhü'l-islâmın muktezâsı üzere şeref-yâfte sûdur olan hatt-ı hümâyûnum mücebince Medîne-yi Münevvere Kazâsı senki mevlânâ müşârün-ileyhsin sana tevcih ve ihsânım ve bulunduğun

3-mahallden Mısır'a avdet ve andan dahi vaktiyle savb-ı lâzımı'l-tekrîme azîmetin fermân-ı hümâyûnum olmağın imdi işbu emr-i şerîfîm ile vusûlünde senki mevlânâ-yı müşârün-ileyhsin sen

4-eğer Mısır'dan beru taraflara çıkmış bulundun ise bulunduğun mahallden hemân yine Mısır'a avdet ve andan dahi vaktiyle hükûmetgâhın olan tayyîbe-yi tayyîbeye (şereftak?) azîmet ve hilâfından

5-ihtirâz ve mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âli-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki

Fi-evâil-i Rebi'ü'l-evvel sene 1148

12/33

1-sâbıkâ Bender Kal'ası muhâfazasında olub hâlâ Adana Eyâleti kendüye inâyet ve ihsân olunan Vezir Nu'mân Paşâ'ya hüküm ki

2-ba-kazâ allahü teâla Şark tarafında gayr-ı melhûz hudûs iden keyfiyetden nâşi bundan böyle tedârükât-ı küllîyye ile bu gâilenin def'i aksâ-yı murâd-ı hümâyûnum olduğu ecilden hâlâ Anadolu Vâlisi

3-Vezirim Ahmet Paşâ ordu-yı hümâyûnumda olan asakir-i İslâm üzerlerine ser-asker nasb olunmağla maiyyetine asâkir-i vefirenin tertîb ve ta'yîni mehamm ve muktezî olub ve senki vezir

4-müşârün-ileyhsin senden böyle vakitde hidemât-ı mebrûre melhûz olmakdan nâşi şeref-bahş sudûr olan hatt-ı hümâyûn inâyet-makrûnum mücebince Adana Eyâleti sana tevcih ve inâyet ve ihsânım

5-olmağla mükemmel kapun halkıyla kalkub muaccelen ordu-yı hümâyûnuma varmak üzere me'mûr ve ta'yîn kılınmışsındır imdi işbu emr-i şerîfim ile vusûlünde senki vezir müşârûn-

6-ileyhsin bu vakitte senden hizmet me'mûl olmağla mükemmel ve müretteb kapun halkı ile yerinden kalkub bir yerde meks ve arâm etmeyüb iki konağı bir iderek bir an akdem ve bir saât

7-mukaddem serîan ve âciletan ordu-yı hümâyûnuma varub vâki' olan hidemât-ı aliyyemde ser-asker müşârûn-ileyhin rây ve ittifâkı üzere amel ve hareket iderek hidemât-ı mebrûre

8-ve ma'ser-i meşkûre vücûda getürmeğe sarf-ı tâb ü tâkat idüb mikdâr-ı zerre bi-tab ve rehâvet misillü hareketden gâyetü'l-gâye hazer ve mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım

9-sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâhir-i Safer sene 1148

12/34

1-Özi Vâlisi olub Baba Dağı'nda olan Vezir Mehmed Paşâ'ya hüküm ki

2-Bender muhâfazasında olan Vezirim Nu'mân Paşâ'ya hatt-ı hümâyûnumla Adana Eyâleti tevcih olunub mükemmel kapusu halkı ile muaccelen gitmek üzere ordu-yı hümâyûnuma me'mûr olmağla

3-senki vezir müşârûn-ileyhsin şeref-bahş sudûr olan hatt-ı hümâyûn inâyet-makrûnumla üzerinde olan Özi Eyâleti sana ibkâ olunub Bender Kal'ası Muhâfazasına ta'yin

4-ve me'mûr kılınmışsındır imdi işbu emr-i şerîfimle ile vusûlünde senki vezir müşârûn-ileyhsin icâletan yerinden hareket ve Bender Kal'asına varub muhâfazasına

5-kıyâma mübâderet ve muhâfaza-yı kal'a ü memleketde ve sâyir iktizâ iden keyfiyetin temşiyetinde müdebbirâne hareket ile hidemât-ı pesendîde vücûda getürmeğe say' ve dikkat ve lazımu'l-

6-inhâ olan ahvâl ve asârı Der-devlet-medârıma ilâm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâhir-i Safer sene 1148

12/35

sen Ser-asker hamiyet-perverim
Ahmed Paşâ'sın senden her vecihle
gayret ve hamiyet ve bi-tevfik-i
teâlâ din-ü devlet-i aliyyeme
lâyık hizmet me'mûlum olmağla
ona göre izhâr-ı gâyrete mübâderet

eyleyesin deyu hatt-ı hümâyûn
keşide kılınmıştır

- 1-Şark Cânibi Ser-askeri Vezir Ahmed Paşâ'ya hüküm ki
- 2-senki ser-asker hamîyyet-perverim vezir müşârün-ileyhsin düşmânın kavuşmayı husûsunda senden hidemât-ı pesendide zuhûru melhûz-u hümâyûnum olmakdan nâşi bir an evvel ordu-yı İslâma
- 3-vusûle musâraat ve asâkir-i islâmı imâl ve istihdâm ile Memâlik-i mahrûsemin hıfz ve hurâsetine ve düşmânın Memâlik-i mahrûsemden tard ve teb'îdine ihtimâm ve dikkat
- 4-eylemek husûsları hatt-ı hümâyûnum ile muanven emr-i şerîfimle bundan akdemce sana tefhîm ve sipâriş olunmuşdu bu vakitler ezmân-ı uhrâya kıyâs olunmayub avnû'l-rabbani ile
- 5-senin bir kadem akdem Kars taraflarında bulunman lazime-yi vakt ü hâlden olduğundan gayrı bu def'a gelen haberlere göre düşman tarafından Gence üzerinde olanların
- 6-ve Tiflis üzerine varanların inhizâmları ve Şemahı Kal'ası dahi Sürhay Hân tarafından zabt olunduğu ve düşman ordusunda dahi ba'zı teferrük vukû'u haberleri
- 7-müntezir olduğuna binâen senin bir gün mukaddem ordu-yı hümâyûnuma varub onda mevcûd olan asâkir-i İslâmı istishâb ve avn-i bâri ile düşmanı
- 8-tard ve teb'îde bezl-i mechûd eylemen aksâ-yı merâm haber-encâm-ı mülûkânem olmağla isti'mâlen ve ihtimâmen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl
- 9-olunmuşdur imdi vusûlünde senki ser-asker hamîyyet-perverim müşârün-ileyhsin rikâb-ı hümâyûnum kaim-makamı kâimesinden tavsîl-i ahvâl ma'lûmun olub ve senden

13

- 10-bu vakitlerde din-ü devletime lâyıf hidemât zuhûru matlûb-u mülûkânem olmağla göreyim seni terk-i hâb ü râhat idüb bir an evvel ordu-yı hümâyûnuma
- 11-vusûl ve lühûka mübâderet ve ba'de'l-vürûd anda olan vüzerâ-yı âzam ve mîr-i mîrân-ı kirâm ve husûsa Rûm İli Paşâları ve yeniçeri ve sipâh
- 12-ve silâhdar ve cebecî ve topçu ve top arabacısı kethüdâyerileri ve zâbitânı ve sâyir rüseâ-yı asker ile bi'l-ittifâk hareket iderek bi-avnilah
- 13-ü'l-melikü'l-müsteân düşmânın Memâlik-i mahrûsemden tard ve teb'îdine ihtimâm ve dikkat ve bu vakitlerde senden me'mûl-u hümâyûnum olan gayret ve hamîyyeti izhâra sarf-ı
- 14-miknet ve rızâ-yı şâhâneme muvâfık asâr-ı pesendide irâdına nisâr-ı nakdîne-yi himmet eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâil-i Rebi'ü'l-evvel sene 1148

13/36

- 1-ber-vech-i arpalık Kōstendil Sancâğı'na Mutasarrıf Abdūlbaki dame ikbalehuya hüküm ki
- 2-kıdvetü'l-kudât ve'l-hükkâm Mevlânâ Kōstendil Kadısı İsmail zide fazalîhu mektûb gönderub Kōstendil Sancâğı'nda vâki' kasabât ve kurâda zuhûr eyliyen eşkiyâ' ve harâmzâdenin şerr ve şurlarını men' ve def' olmak
- 3-muktezî ve ba-husûs livâ-yı mezbûrede ol makûle harâmzâdenin zuhûru Kōstendil Kazâsı civârında Doyrân ve Pedriçe Panâyirlerinin vaktinde olmağla ol esnâda ibâd-ullâhı zulm ve eşkiyâdan hıfz ve hırâset
- 4-ve ... dahi mürûr ve ubûr iden ebnâ-yı sebîli muhâfaza eylemek üzre livâ-yı mezbûr mutasarrıfları ve mütesellimleri ba-fermân-ı âlî me'mûr kılınmaları mu'tâd olmağla senki Kōstendil Sancâğı Mutasarrıfı Hüseyin dame
- 5-ikbalehusun sen bi-nefs panâyır-ı mezkûre vaktinde ebnâ-yı sebîli ve bi'l-cümle ibâd-ullahın mürûr ve ubûr ideceği der-bend ve sâyir mahallerin gereği gibi hıfz ve hırâset eylemek üzre me'mûriyeni müş'ir emr-i şerîfim
- 6-virilmek ricâsına senki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin arzın ve ahkâm-ı kuyûdât görüldükde mukaddemâ livâ-yı mezbûr mütesellimi vech-i meşrûh üzre makarr-ı eşkiyâ' olan mahalleri hıfz ve hırâset idüb lakin
- 7-bu bahâne ile şekâvetde alâkası olmayub kendü hallerinde olanların nüfûs ve emvâllerine taarruz ve celb-i mâl sevdâsıyla bir ferdi rencide eylememek şartıyla kırk yedi senesi cemâziye'l-ahirinde
- 8-emr-i şerîfin verildiği mestûr ve mukayyed olundukda mukaddemâ virilen emr-i şerîf şurûtu mücebince emr-i şerîfim tahrîri bâbında bi'l-fi'l Reîsü'l-küttâb olan İsmail dame mecduhu ilâm itmekle ilâmı
- 9-mücebince amel oluna deyu yazılmışdır

Fi-evâil-i Rebi'ü'l-evvel sene 1148

13/37

- 1-sabıkâ Anadolu Kadî-askeri olub hâlâ Mekke-i Mükerrreme Kazâsı'yla teşrîf olunan Şeyh Nizâme'd-dîn edam allahü teâla fazalîhu ve Der-saâdetimden mevlânâ-yı müşârün-ileyhi Sakıza isâle me'mûr
- 2-olan ve zide kadruhumâya hüküm ki
- 3-senki mevlânâ-yı müşârün-ileyhsin Mekke-yi Mükerrreme Kazâsı teşerrüfen sana tevcîh olunub mahall-i merkûma vakt ve zamânıyla irişmen için senin bir kadem akdem (şereftak?) azîmet olman lâzime-yi
- 4-hâlden olmakdan nâşi işâret-i Şeyhü'l-islâmın muktezâsı üzre şeref-yâfte sudûr olan hatt-ı hümâyûnum mücebince tedârikini arpalığın olan Sakız'dan görmek
- 5-üzre sen bu sâat kalkub mûmâ-ileyhumâ ile bir an akdem Sakız'a varub anda tedârikini ba'de'l-rû'ye savb-ı lâzımı'l-tekrîme âzim olman fermân-ı
- 6-hümâyûnum olmağın imdi senki mevlânâ-yı müşâri-ileyhsin bu sâat kalkub mûmâ ileyhuma ile Sakız'a varub anda tedârikini ba'de'l-rû'ye savb-ı

7-müşerrefe âzim ve revâne olmağa mübâderet ve hilâfından begâyet mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki

F-evâil-i Rebi'ü'l-evvel sene 1148

13/38

- 1-Rûm İli Vâlisi Vezirim Ebûbekir Paşâ ve Prizrin (ma zahrika?) Kadısı Mevlânâ Halîl zîde fazalîhuya ve Prizrin Sancâğı Mütessellimine hüküm ki
- 2-senki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin sÛdde-yi saâdetime mektûb gönderub bu sene-yi mübâreke de Prizrin Sancâğı Mutasarrıfı emîr-ü'l-ümerâi'l-kirâm Mahmud Vusla dame ikbâlehunun Vilâyet-i Rûm İli'nden tahrîr ve tekmiline me'mûr
- 3-olduğu mîr-i piyâdenin binbaşısı ve bölükbaşısı firâr eylediler deyu bundan akdem ilâm olundukda merkûmlar teftîş ve tefâhhus ve ele getirülüb taraf-ı mîrîden virilen ulûfe ve bahşîşleri ba'de'l-tahsîl
- 4-bila-emân cezâları tertîb olunmak için sâdır olan emr-i şerîfimle mübâşir ta'yîn olunan Sadr-ı Âzam Silahdarlarından İsmâil zîde kadruhu vusûlünde sicil-i mahfûza kayd ve husûs-u mezbûr ba'de'l- teftîş
- 5-binbaşısı Varna'ya gider iken Eski Zağra'ya karîb nâm mahalde mûmâ ileyh Mahmûd Vusla dame ikbâlehu binbaşısı-yı mezkûrun ahz ve kabz ve yanında mevcûd bulunan eşyasını ahz idüb lakin
- 6-maktûl merkûm bin başının sagîr eytâmı kalub ve mâ-mülkünden iki adet çiftlik menzili ve bir mikdâr arsa ile eytâmı-ı mezbûrenin nafakalarına ihâta etmeyüb ve sâkin oldukları menzil
- 7-vakf olduğunda kazâ-yı mezbûrede sâkin ulemâ ve sulehâ ve fukarâ-yı ihtiyâr ve eytam-ı merkûme merhameten çiftlik ve emvâl ve hânesine bir dürlü taarruz olunmamak üzere emr-i şerîfim virilmek
- 8-ricasına Der-devlet-medârıma ilâm idiver deyu ilhâh ve iltimâs itmeleriyle ol bâbda vâki'-i hâli sen arz ve senki vezir müşârün-ileyhsin mektûbunla iltimâs itmeğin eytâmına merhameten çiftlik ve emvâl
- 9-ve hânesine bir dürlü müdâhale olunmayub eytâmına zabt ittürmen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki

Fi-evâil-i Rebi'ü'l-evvel sene 1148

13/39

- 1-sâbıkâ İnebahtı Muhâfızı Vezir Şahin
- 2-El-Hâc Mehmed Paşâ'ya hüküm ki
- 3-senki vezir müşârün-ileyhsin avâtıf-ı aliyye-yi hüsrevânemden Adana Eyâleti

- 4-sana inâyet ve ihsânım olmağla hâlâ İnebahtı Sancâğı ihsânım olan
- 5-vezirim Nu'mân Paşâ İnebahtı'ya vusûl bulduğı sâat sen kalkub mansıbın olan
- 6-Adana'ya bir gün evvel varub zabt ve rabt-ı memleket ve himâyet ve sıyânet-i ebnâ-yı sebîl
- 7-ü ahâli-yi râiyyete bezl-i tâb ü takât eylemen fermânım olmağla işbu emr-i şerîfim ısdâr
- 8-ve ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde senki vezir müşârün-ileyhsin
- 9-Vezir müşârün-ileyh Nu'mân Paşâ İnebahtı'ya varub dâhil oldukda sen bir an
- 10-tevakkuf ve arâm itmeksizin kalkub bir gün bir sâat akdem Adana'ya
- 11-vusûle müsâraat ve zabt ve rabt-ı memleket ve himâyet ve sıyanet-i fukarâ
- 12-ü râiyyet ve te'mîn-i ebnâ-yı sebîle dikkat ve havza-yı hükûmetini ve etrâf
- 13-ve havâlisin şerr ve şûr-u eşkıyâ' vü harâmzâdeden hıfz ve hırâset ile
- 14-te'mîn-i bilâd ve terfih-i ibâda bezl-i makdûr eylemen bâbında
- 15-fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâil-i Rebi'ü'l-evvel sene 1148

14/40

- 1-sâbıkâ Bender Muhâfızı Vezir Nu'mân Paşâ'ya hüküm ki
- 2-senki vezir müşârün-ileyhsin bundan akdem Adana Eyâleti sana ihsânım olmuşdu bu def'a eyâlet-i mezbûre sâbıkâ İnebahtı Muhâfızı Vezirim Şahin Mehmed Paşâ'ya
- 3-tevcih olunmağla avâtıf-ı aliyye-yi mülûkânemden İnebahtı Sancâğı İnebahtı Kal'ası muhâfazası şartıyla sana inâyet ve ihsânım olmağla her ne mahallde bulunur isen
- 4-serian ve icâleten İnebahtı'ya varub muhâfazasına kıyâm ve zabt ve rabt-ı memleket ve hırâset ve sıyânet-i fukarâ ü raiyyete dikkat ve ihtimâm eylemen fermânım olmağla
- 5-işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde senki vezir müşârün-ileyhsin her ne mahallde bulunur isen serian İnebahtı
- 6-Kal'asına vusûle mübâderet ve kal'a-yı merkûmenin muhâfazasına kıyâm ve zabt ve rabt-ı memleket ve hırâset ve sıyânet-i fukarâ ü raiyyete dikkat-i tam ve say'-ı mâ-lâ-kelâm
- 7-eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım yazılmışdır

Fi-evâil-i Rebi'ü'l-evvel sene 1148

14/41

- 1-Adana Eyâletinde vaki'kadılara hüküm ki

2-Mustafa zîde mecduhu arz-ı hâl idüb Adana Eyâleti hâlâ Kapu Kethüdâsı olduğu sâbıkâ İnebahtı Muhâfızı Vezir Şahin Mehmed Paşâ'ya tevcih olmağla ancak İnebahtı Adana'ya mesâfe-yi baide olmakdan nâşi müşarün-ileyh

3-mahall-i mezbure varınca eyalet-i merkûmeyi zabt itmek üzere Seyyid Mustafa zîde mecduhu mütesellim nasb ve ta'yîn olunması muktezî olduğun bildirüb mütesellimi-i mûmâ ileyh eyâlet-i mezbûrunu zabt ve rabt

4-ve mütesellimine aid ve râci' olan mahsûl ve rûsûmu ahz ve kabz itdirülüb aheri müdâhale ittirilmemek bâbında hükm-ü hümâyûnum ricâ itmeğın vech-i meşrûh üzere amel oluna deyu yazılmışdır

Fi-evâsıt-ı Rebi'ü'l-evvel sene 1148

14/42

1-Aydın Muhâssılı Vezirim Hüseyin Paşâ'ya ve Denizli Voyvadası Ali zîde mecduhuya hüküm ki

2-Kütahya Sancâğı'nda vaki' Ezine-i Lâzkiye Kazâsı'na tâbi' Saray nâm Karye sükkânından olub katl-i nüfûs ve sefk-i dima ile envâi' fesâd ve şekâvet âdet-i müstemiresi olan Sarı Beğ

3-Oğlu dimekle meşhûr Mustafa ve rûfekâsı olan eşkıyâ'nın alâ-eyyi-hâl hayyen ve meyyiten ahz ve tertîb-i cezâ-yı sezâlarıyla şerr ve şûrlarının def' ve ref'çün Teke ve Hamid Sancâkları

4-Mutasarrıfı Süleymân dame ikbâlehu bundan akdem me'mûr ve Der-saâdetimden Dergâh-ı muallâm Kapucıbaşlarından Telhis-i sâbık Mustafa dame mecduhu ile Dergâh-ı muallâm Yeniçerileri Ocağı

5-Hasakilerinden Hâcı Mehmed zîde mecduhu mübâşir ta'yîn ve temşiyet-i maslahat için mîr-i mîrân mûmâ-ileyhin maiyyetine Karesi Sancâğı Mutasarrıfı ve Kütahyâ Mütesellimi ve Denizli Voyvadası ta'yîn

6-olunduklarından gâyrı şaki-yi mezbûr Sarı Beğ Oğlunun bulunduğu mahallin etrâf ve havâlisinde olan kazâların voyvadaları ve kethüdâyerileri ve yeniçeri serdârları ve ayân-ı

7-vilâyet ve harb ve darba kâdir il erleri ve bi'l-cümle askeri tâifesi başka başka evâmir-i şerîfemle me'mûr kılınmışlar idi lâkin mübâşirân mûmâ-ileyhümâ Güzel Hisâr'a

8-varub sâdır olan evâmir-i şerîfemi mîr-i mîrân mûmâ-ileyh Süleymân Paşâ'ya ibrâz esnâsında iken şaki-yi merkûm kendünün vâfir şakileri başına cem'

9-ve mâh-ı muharremin altıncı günü Saray nâm Karyede senki voyvada-yı mûmâ-ileyhsin sen senin vekîlin ve karındâşın İbrâhim nâm kimesneyi muhâsara ve iki nefer ademini katl ve üç

10-ademini mecrûh ve merkûm İbrâhim bir neferi ile firâr ve bâ-cümle emvâl ve eşyâsını yağmâ ve gâret eylediklerinden gâyrı meşâyihden Mehmed Efendi dimekle ma'rûf kimesne ile

11-sâyir ibâd-ullâhın dahi hânelerin ihrâk ve Salıncak Köprüsü nâm mahallde Tokad karbânına ve sâyir ebnâ-yı sebîle dahi isâl-i hasarat ve Alaşehir cânibine gitdüğünü

- 12-senki vovada-yı mûmâ-ileyhsin mîr-i mîrân mûmâ-ileyh tarafına ilâm ve inhâ eyledüğünde mîr-i mîrân mûmâ-ileyh dahi kendü gitmeyüb tarafından Bergama'lı Veli zîde kadruhuyu vekîl
- 13-ve kapusu halkıyla seni ta'yîn etmekle mezbûrlar Adala Kazâsı'na varmazdan bir gün mukaddem eşkiyâ'-yı merkûm Alâşehir Sükkânından dahi üç nefer bâzergânı katl ve emvâl ve eşyâlarını yağmâ
- 14-ve ba'de Gördüs Kazâsı'na varub kazâ-yı mezbûreyi muhâsara ve beş on nefer ademlerini katl ve bir kâçını dahi ahz eyledüğünü Gördüs Sükkânından Sunullah Ağa dimekle ma'rûf
- 15-kimesne inhâ ve mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfim mücebince şaki-yi merkûmun bulunduğu mahallerin il erleri ve askeri tâifesi taleb olundukda baş olmadıkça bu iş husûl-pezîr olmaz deyu
- 16-cevâb ve ol hinde şaki-yi merkûm dahi gaybet ve firâr eyledi deyu mûmâ-ileyh Bergamalı Veli mîr-i mîrân mûmâ-ileyh tarafına ilâm eyledüğüne binâen me'mûr olanlar kabl-i itmâmü'l- mesâlihe
- 17-yerlerine avdet eyledükleri mübâşirân mûmâ-ileyhümâ Der-saâdetime ilâm ve inhâ ve eşkiyâ'-yı merkûmenin tedârikleri görölmediği sûretde ebnâ-yı sebîl mürûr ve ubûrdan mûnkatı'
- 18-ve ol havâlden emniyyet bi'l-külliyeye müstefî' olacağı tahrîr ve inbâ eylemişler eşkiyâ'-yı merkûmenin def'-i şerr ü mazarratlarıyla bilâd ve ibâdın emn ve râhatları matlûb-u hümâyûnum olduğu
- 19-ecilden senki vezir müşârün-ileyhsin maiyyetine me'mûr olan voyvada-yı mûmâ-ileyh maân şaki-yi mezbûr Sârı Beğ Oğlunun ve rûfekâsının buldukları mahallde üzerlerine varub muhârebeye
- 20-tasaddî iderler ise muhârebe ile ala-eyyi-hâl ahz ve ele getürüb eğer mezbûr Sârı Beğ Oğlu hayyen ele girerse ol mahallde cezâsın virüb ser-maktû'nu Der-saâdetime irsâl
- 21- ve rûfekâsından dahi ele girenleri ahz ve habs ve keyfiyetlerin ilâm eylesin husûs-u mezbûr fukâra ve zuafâ ve ebnâ-yı sebîl ve ibâd-ullâhın arâmiş ve istirâhatlarıçün irâde-yi
- 22-hümâyûnum taalluk etmiş halâtndan olub ve şaki-yi mezbûr Sârı Beğ Oğlunun ala-eyyi-hâl tertîb-i cezâsıyla ser-maktû'u bu tarafâ gelmesi matlûb olmağla ne vecihle ve ne tarikle olur ise
- 23-olsun mezkûru ele getürüb cezâsı tertîb ve fermân-ı hümâyûnumu icrâ ve tenfîz ile bilâd ve ibâdın arâmiş ve istirâhatlerine fevk-al-hadd say' ve dikkat idüb hilâfından
- 24-ictinâb ve ihtiraz eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki
- Fi-evâsıt-ı Rebi'ü'l-evvel sene 1148

1-ber-vech-i arpalık Niğde Sancâğı Mutasarrıfı Abdü'l-rahim dame ikbâlehu ve kadısına hüküm ki

- 2-Sis Ahâlisinden say-ı bi'l-fesâd olan yaramâzların cezâ-yı sezâları tertîb ve avaneleri ahz ve kal'a-bend olunmak üzere bundan akdem senki
- 3-mîr-i mîrân mûmâ-ileyhsin sana hitâben sâdır olan emr-i şerîfim Molla Ali zîde mecduhu mübâşeretiyile tarafına vârid olduğuna binâen maiyetine me'mûr kılınan Yahyalu
- 4-Kazâsında sâkin Bektâş oğlu Süleymân'a me'mûriyeti iş'âr ve ifhâm için emr-i âliyyenin sûretini irsâl ve maiyetine talep eyledüğünde adem-i
- 5-itâatden nâşi mezbûr vâran ademini zarb ve şetm eyledüğünden mâ-adâ nâhiye-yi mezbûrede Marâzi nâm Karyeye varub Marâzili oğlu İbrâhim şaki ile
- 6-yek-dil ve başlarına beş yüzden mütecâviz tüfenk-endâz cem' ve Marâzi Dağı'na tahassun ve ba'de tekrar bi'd-defeât adem gönderub maiyetini talep eyledüğünde
- 7-ademini kurşun ile mukâbele ve iki re's atların helâk idüb şekâvetlerin izhâr ile nice kelimât-ı nâ-sezâya ictirâ ve ol havâlîde olan Afşar
- 8-ve sâyir ekrâd eşkiyâ'sının istilâsından sükkân ve kuttânı perâkende ve perîşân olmalarına bâis oldukları senki mîr-i mîrân mûmâ-ileyhsin
- 9-sen ve Karahisâr ve (Merrelü?) Nâibi Seyyid Muhammed ve ve (Merrelü?) Nâibi Seyyid Muhammed ... başka başka arz ve zikr olunan kazâların ahâli ve fukarâsı mahâzır birle ilâm
- 10-ve merkûmân Bektâş oğlu Süleymân ve İbrâhim nâm yaramâzların ibad-ullah üzerlerinden şerr ve mazarratları def' ve ref'olunmak için cezâ-yı sezâları
- 11-tertîb olunması iltimâs itmeleriyle ibâd ve bilâdın emn ve asâyişi aksa-yı metâlib-i mülûkânem olmağla mezbûrlar ala-eyyi-hâl ahz ve haklarında
- 12-şer'ân icâb iden icrâ olunmak fermânım olmağın imdi işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur vusûlünde
- 13-senki mîr-i mîrân mûmâ-ileyhsin zikr olunan şakilerin oldukları mahallde üzerlerine varub eğer muhârebeye tasaddi iderlerse sen dahi muhârebe
- 14-ile şirretlerin kesr ve alâ-eyyi-hâl ahz ve ele getürüb haklarında şer'en icâb ve iktizâ ideni ma'rifet-i şer'le icrâ ve şerr ve mazarratların bilâd ve ibâdm
- 15-üzerinden def' ve ref' ile te'mîn-i bilâd ve terfih-i kulûb-u ibâda dikkat-i tâm ve say' mâ-lâ-keâm idüb bu bahâne ile fukarâ ve zuafâya cevz ve eziyyet
- 16-olunmaktan ittikâ ve husûs-u mezbûrda teâmi ve taksîrden mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âli-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâsıt-ı Rebi'ü'l-evvel sene 1148

15/44

- 1-Kütâhya Nâibine ve Anadolu Eyâleti'nde vaki' kudât ve nüvvâba ve mütesellimine ve eyâlet-i mezbûrede sâyir mütesellimlere ve Der-devletden tay'ın olunan zîde kadruhuya hüküm ki
- 2-Eyâlet-i merkûme zuamâ ve erbâb-ı timârın defterhâne-yi âmirenden müceddeden cebe defterleri ihrâc ve ordu-yı hümâyûnuma irsâl olunub ve asâkir-i merkûmeden bayrâkların terk ve firâr itdüklerin

- 3-zeâmet ve timârları erbâb-ı istihkâka tevcih olunmak üzere dahi hâlâ Şark Cânibi Seraskeri Vezirim Ahmed Paşâ'ya müekked ve müşedded emr-i şerîfim ısdâr ve eyalet-i merkûmenin
- 4-elviye alây beğlerine dahi buldukları yerlerden giruya avdet ve neferâtlarından rast geldiklerini bayrakları altına alub icâleten ve müsâraatan Arz-ı Rum'a vusûle müsâraat eylemeleriçün
- 5-cümlesine başka emr-i şerîfimle tenbîh ve te'kîd olunmuşken zuamâ ve erbâb-ı timârın ba'zıları bayrakların birâğub yerlerine avdet eyledikleri bu def'a ihbâr olunub bu vakitlerde
- 6-neferât-ı merkûmenin bir ferdi giru kalmağa rızâ-yı hümâyûnum olmamağın o makûle yerlerinde kalan zuamâ ve erbâb-ı timârın cümlesi yerlü yerinden ihrâc ve ordû-yı hümâyûnumda bayrakları
- 7-altına irsâl olunmak fermânım olmağın imdi işbu emr-i şerîfim mübâşir mûmâ-ileyh ile vusûlünde sizki mûmâ-ileyhimsiz ordu-yı hümâyûnuma müceddeden cebe defteri irsâl
- 8-ve bayrağı altında bulunmayanların kânen men kân zeâmet ve timârları ahire tevcih olunmak üzere emr-i şerîfim ısdâr olduğun neferât-ı merkûmeden yerlerine kalanlara ba'de'l-ifhâm
- 9-mübâşir mûmâ-ileyh ma'rifetiyle cümlesini yerlerinden ve yurdlarından ihrâc ve mahall-i me'mûrlarına irsâl eylemeğe ihtimâm ve dikkat ve bu bâbda gâyetü'l-gâye bezl-i miknet eylesiz neferât-ı merkûmeden
- 10-bir ferdi giru kalmağa rızâ-yı hümâyûnum olmamağla şöyleki hilâf-ı emr-i ali hareket ile giru kalmağa cesâret iden olur ise o makûlelerin zeâmet ve timârları ahire verilmekle
- 11-iktifâ olunmayub cezâları virilmesi dahi muhakkak olmağla ona göre basîret üzere hareket ve gidenleri ve hilâf-ı emr-i hareket idenleri başka başka arz ve ilâma müsâraat
- 12-eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâsıt-ı Rebi'ü'l-evvel sene 1148

bir sûreti

Diyâr-ı bekir Eyaletine Anadolu sibâkında

bir sûreti

Karamân Eyâleti'nde alay beğlerine katl ile mücâzât olacakların tehdîdini hâvi

bir sûreti

Adana Eyaleti'ne ve alay beğlerine katl tehdîdini hâvi vech-i meşrûh üzere

2-bu sene-yi mübâreke de Azâk Kal'ası ta'mîrine me'mûr sekiz kıt'a çekdiri sefineleri savb-ı me'mûrlarına varub hizmetlerine kıyâm ve hendek hafrı ve çam tamîrine mübâşeret idüb

3-tamîr-i merkûm ağustosun on beşine değın pezîrâ-yı hitâm olacağı musammem ve anda kışlâmak husûsu suûbetli iydüğü dahi müteyakkın olunduğu Kırım Hânı Kaplân

4-Girây Han damet maâlihu ve senki mîr-i mîrân mûmâ-ileyhsin başka başka ilâm ve ahâli tarafından dahi mahzar birle ihbâr ve mezbûrların avdetlerine izn

5-ve ruhsâtın mutâzamın emr-i şerîfim sudûru istirhâm olunmağla bu sene-yi mübâreke de vâki' ağustosun içinde avdetlerine izn ve ruhsât virilmesi fermânım

6-olmağın işbu emr-i şerîfim ile vusûlünde senki mîr-i mîrân mûmâ-ileyhsin zikr olunan çekdiri sefinelerine ta'mîr-i merkûm husûl-pezîr oldukdan sonra

7-ağustos içinde izn ve ruhsat virüb iâde ve ircâ' itirdesin lakin ta'mîr-i merkûmdan kusûr kalmak ihtimâlinden dahi hazer ve mücânebet olunmak

8-bâbında fermân-ı âli-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki

Fi-evâsıt-ı Rebi'ü'l-evvel sene 1148

16/46

1-Gelibolu ve Çartâk Nâiblerine ve İskele Eminlerine hüküm ki

2-sâbıkâ Aydın Muhâssılı Abdullâh Paşâ'nın etbândan olmak üzre Gelibolu mukâbilinde Çartâk nâm mahalle bu def'a otuz kırk nefer süvâri gelüb mürûr

3-murâd eylediklerinden mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfime binâen tevkîf olunduğunu senki Gelibolu Nâibi Mevlâna-yı mûmâ-ileyhsin ilâm itmekle merkûmlar şark seferine me'mûr

4-müddet-i tamâm olmayan miri levendâtdan veyâhûd Rûm İli zuamâ ve erbâb-ı tımârından olmayub fi'l-vâki' müteveffa-yı merkûmun etbândan iseler sebeblileri tahliye olunmak

5-fermânım olmağın imdi işbu emr-i şerîfim vusûlünde sizki mûmâ-ileyhimsiz merkûmlar şark seferine me'mûr müddet-i tamâm olmamış miri levendâtdan veyâhûd

6-Rûm İli zuamâ ve erbâb-ı tımârından olmayub fi'l-vâki' müteveffa-yı merkûmun etbândan iseler sebeblileri tahliye ve mahall-i merkûmeden avdetlerine mûmânâat olunmamak bâbında

7-fermân-ı âli-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki

Fi-evâsıt-ı Rebi'ü'l-evvel sene 1148

1-ber-vech-i arpalık Kocaeli Sancâğı Mutasarrıfı ve İznikmid Kadısına ve yeniçeri zâbitine hüküm ki

2-Anadolu taraflarından ba'zı kimesneler zirâat ve harâsetlerini bırağub o makûlelerin kâr ve kesb itmek mûrâdıyla Asitâne-i saâdetim tarafına gelmeleri vilâyetlerinde olan vülât ve ummâlin

3-tahsîl-i emvâlin usretlerine bâis ve o misillûların hisselerine yerlerinde kalanların üzerlerine tahmîl olunmak takrîbi ile anların dahi zucretlerine bâdi olduğundan başka bu tarafda olan

4-ibad-ullâhın emr-i maâşat müzâyakalarına sebep olmağla maslahatı olmayanların mücerred kâr ve kesb arzûsuyla Asitâne-i saâdetim tarafına gelmelerinin men'lerini müşir Anadolu'nun üç koluna

5-şurûtunu hâvî müekked evâmir-i şerîfemle bundan akdem tenbîh ve te'kid olunmuşken evâmir-i şerîfe şurûtuna mürâat olunmamakdan nâşi bu tarafa gelen yolcular yoklanmayub

6-maslahatlı ve maslahatsız hemân gelenlerin vürûdlarına ruhsat virildüğü ihbâr olunmağla sizki mûmâ-ileyhimsiz cümleliz müstehak-ı itâb olmuşken sizi ikâzen bu def'a yalnız

7-inzâr ile iktifâ olunmuşdur imdi işbu emr-i şerîfim ile vusûlünde sizki mûmâ-ileyhimsiz bundan böyle Anadolu taraflarından gelenleri görüb o misüllûlar kendülerin

8-veyâhûd vilâyetlerinin maslahatları için gelür kimesneler ise şeref-sudûr bulan evâmir-i şerîfemde mezkûr şurût mücebince ol makûlelerin vürûdlarına ruhsât ve maslahatları olmayub

9-mücerred kâr ve kesb arzûsuyla gelenlerin giru vilâyetlerine rücû' itdirub fi-mâbad bu husûsa dikkat-ı tâm ve say' mâ-lâ-keâm eylesiz ber-vech-i muharrer maslahatı olmayanların

10-gelmelerine mûmânaat olunmak ve bi-vech gelenlerin vürûdlarına dahi ruhsat virilmek rızâ-yı hümâyûnuma mugâyir olmağla gelenleri yoklayub içlerinde bi-vech gelmiş bulunur ise o makûleleri

11-giru vilâyetlerine irca' olunduklarından gayrı getüren sefine reislerinin dahi haklarından gelinmek üzre Asitâne-i saâdetimde olan gümrük emîni emr-i şerîfimle tenbîh ve te'kid

12-olduğunu siz daha anda olan rüseâya tefhîm ve işâat ve bundan başka bila-mücib gelenlerden akça ahzını anda ruhsât ve maslahatlarını görmek için gelenlerden

13-dahi akça almak misillû hâlat ile kendülere cevri ve eziyetden hazer ve mücânebet ve hilâf-ı emr-i âlî ser-i mû hareketden mübâadet olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım yazılmışdır

Fi-evâsıt-ı Rebi'ü'l-evvel sene 1148

- 1-hâlâ Vân Vâlisi Vezir Timur Paşâ'ya ve hâlâ Diyâr-ı bekir Vâlisi olup Vân muhâfazasında olan Vezir Mehmed Paşâ'ya hüküm ki
 2-senki Vân Vâlisi Vezir müşârün-ileyhsin Kapu Kethüdan olan Mustafa zîde mecduhu Südde-yi saâdetime arz-ı hâl idüb mûmâ-ileyh bundan akdem iltimâsın üzre cenâb-ı emâret me'âb-ı eyâlet-nisâb
 3-Bitlis Hükûmeti'ni Selim dame izzihuya bu tarafda tevcih ve mu'tâd üzre iktizâ iden avâid ve cevâizi mahallerine teslim birle hükûmet-i merkûme emr-i şerifini tarafına göndermesi
 4-esnâ-yı muhârebede masârife ile zâyi' olmağla müceddeden ibkâsıyla hâkim-i mûmâ-ileyh makarr-ı hükûmetine takrîre ta'yîn olunması için bu def'a dahi tarafından iltimâs olunduğu
 5-bildürüb mukaddema virilen avâid ve cevâiz hâkim mûmâ-ileyhden bi't-tamâm tahsîl ve mûmâ ileyhın makarr-ı hükûmetine takrîre ta'yîn olunan gediklu ile ve kapu kethüdan mûmâ-ileyh tarafından
 6-gidecek ademisi zîde mecduhuya teslim ve bu cânibe irsâl ve isâl olunmak bâbında size hitâben emr-i şerîfim sudûrunu istid'a itmeğın vech-i meşrûh üzre
 7-amel olunmak fermânım olmağın imdi işbu emr-i şerîfim ile vusûlünde sizki vüzerân-ı müşârün-ileyhümasız hâkim mûmâ-ileyha mübâşir mûmâ-ileyh ma'rifetiyle
 8-makarr-ı hükûmetine takrîr ve mukaddema virilen avâid ve cevâiz Hân mûmâ-ileyhden bi't-tamâm tahsîl ve mübâşir mûmâ-ileyh ile maân giden mûmâ-ileyhın ademisi mezbûre teslim ve bu cânibe
 9-irsâl ve tesyîre say'-ı belîğ ü cidd ve cehd-i ekber eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâsıt-ı Rebi'ü'l-evvel sene 1148

ta'yînât-ı asâkir ve masârif-i
 sâyireye tahsîs olunan
 akçaya dest-i dirâzlık
 iyledüğün gazab-ı eşbâr-ı
 hüsrevâneme bâis olmağla
 meblağ-i mezburu bi't-tamâm icâleten
 defterdâra isâlde
 kusûrun zuhûr ider ise
 kat'a özr ve cevâbın isgâ
 ve vezâretin ref'iyle iktifâ
 olunmayub bila-tevakkuf cezâmı
 tertîb iderim ona geri gözün
 açasın deyu hatt-ı hümâyûn
 keşîde kılınmışdır

- 1-hâlâ Rakka Vâlisi Vezir Ahmed Paşâ'ya hüküm ki
- 2-Abdullah Paşâ'nın vefatından sonra ta'yîn olacak ser-askerim o câniblere varıncaya dek tîz elden senki vezir müşârün-ileyhsin senin serasker vekîli olman fermânım olmakdan nâşi sen ber-vech-i muharrer
- 3-ser-asker vekîli nasb ve icâleten savb-ı me'mûrine varman hususlarında ba'zı güne masârifine medâr olmak için sana nakden on bin gurûş irsâl olunub ve ordu
- 4-defterdârı yediyle anda olan asâkir-i İslâmın levâzımlarına ve zahâyirlerine ve sâयर umûr-u mühimmeye sarf olunmak için dahi elli bin gurûş tertîb ve zıkr olunan akçalar
- 5-Hassa Silah-şor Kapudân Süleymân ile irsâl olunmuş idi bu def'a tarafından gelen kâğıtlar muktezâsınca sana irsâl olunan meblağ-ı mezbûru ba'de'l kıyâs umur-u mühimme için
- 6-tertîb ve irsâl akçayı dahi ahz ve kendü umuruna sarfâ cür'et eyledüğün ma'lûm-u hümâyûnum olmağla sen müstehakk-ı eşedd-i itâb olmuşsundur imdi işbu emr-i şerîfim
- 7- ile vusûlünde meblağ-ı mezbûrun ahz ve tamâmen ordu defterdârına teslîmi husûsu ekîd ve şedîd emr-i şerîfimle mübâşir mûmâ-ileyhe tenbîh ve teşdîd olunduğu ve senin
- 8-me'mûr olduğun ser-askerlik vekâleti dahi tahvîl olunub avâtıf-ı aliyemden sana Rakka Eyâleti ihsân-ı hümâyûnum olduğu senki vezir müşârün-ileyhsin ma'lûmun oldukda
- 9-sen kat'a te'hîr ve tevakkuf itmeyüb zıkr-i sabık iden elli bin gurûşu bir an ve bir sâat akdem mübâşir mûmâ-ileyhe teslîm ve fermânım olduğu mahalle irsâl ve tesyîre
- 10-teslîmat-ı müş'ir arz ile avdet itdirmeğe ihtimâm ve dikkat eylesin bu güne akça umûr-u mühimme için tertîb olunmak hasebiyle vakti ile mahalline varmadığı sûretde
- 11-ve hidmet zuhûru muhakkak olmağla şöyleki bu bâbda ednâ-yı tesâmüh ü tekâsülün zuhûr eylemek lâzım gelür ise sonra bir dürlü cevâba kâdir olamazsın ona göre basîret
- 12-üzre hareket ve bir an akdem meblağ-ı mezbûru mübâşir mûmâ-ileyhe teslîm ve irsâlê mübâderet ve müsâraat ve hilâf-ı emr-i âli ser-i mü vaz' ve hâletden gâyetü'l-gâye
- 13-ittikâ ve mucânebet eylemen bâbında fermân-ı âli-şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâhir-i Rebi'ü'l-evvel sene 1148

kazâ-yı mâ-fâta müsâraatda
kusûrun müteayyin olur ise
bila-eman senin cezânı tertîb
iderim deyu emr-i şerîf
ünvânına hatt-ı hümâyûn meabet-nümûn
keşide kılınmışdır

- 1-Hassa Silah-şorlarından Kapudân Süleymân zide mecduhuya hüküm ki
- 2-ordu defterdârı yediyle anda olan askerin masârifine sarf olunmak üzere senki mûmâ-ileyhsin mübâşeretinle irsâl olunan elli bin gurûşu götürüb
- 3-defterdâr mûmâ-ileyhe tamâmen ve kâmilin teslim ve teslimanı müş'ir sened ile bu tarafa gelmen mukteza-yı me'mûriyetin iken sen meblağ-ı merkûmu Sâbika Ser-asker
- 4-Vekili olan Vezirim Ahmed Paşâ'ya bila-emr-i şerif teslim itdiğün ihbâr olunmağla bu güne hilâf-ı merzî hareketden nâşi vehle-i ûlada bilâ-emân
- 5-cezân tertibi lâzım gelmişidi meblağ-ı merkûmu tamâmen sana teslim itmek üzere müşârün-ileyhe başka emr-i şerifimle tenbih olunduğu üzere

- 6-zıkr olunan elli bin gurûşu tamâmen müşârün-ileyhden ahz ve mukaddemâ me'mûr olduğun vecihle ordu defterdârına bi't-tamâm ve teslimini müş'ir sened ile
- 7-gelmen şartıyla bu def'a cezân tertibinden igmâz olunmuşdur imdi işbu emr-i şerifim ile vusûlünde meblağ-ı merkûmu tamâmen ve muaccelen sana
- 8-teslim itmek üzere müşârün-ileyhe müş'ir emr-i şerifimle tenbih olunduğu ve zıkr olunan akçanın bir an evvel ordu-yı hümâyûnum hâzinesine isâl ve teslimi gâyet mühim
- 9- ve muktezi eydüğü senki mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda kat'a te'hîr itmeyüb mârrü'z-zıkr akçayı müşârün-ileyhden tamâmen ahz ve kabz ve mukaddemâ
- 10-me'mûr olduğun vecihle götürüb ordu defterdârına bi-kusûr teslim ve teslimini müş'ir sened ile bu tarafa gelüb tahlis-i giribân eylesin
- 11-meblağ-ı merkûmun muaccelen ordu-yı hümâyûnum hâzinesine irişdirilmesi murâd-ı hümâyûnum iken şöyleki tesâmüh ve bir akçasının noksan gitdiğü
- 12-haber alınur ise senin emvâl ve eşyâ ve emlâkın zecren fûrûht ve andan tahsil olunmağla iktifâ olunmayub aherlere ibret için bilâ-emân
- 13-katl olunman muhakkaktır ona göre kemâl-i basîret üzere hareket ve hilâfından begâyet tehâşi ve mücânebet eylemen bâbında ferman-ı âlî şânım sâdır olmuşdur

Fi-evâhir-i Rebi'ü'l-evvel sene 1148

- 1-Dergâh-ı âlî Kapucıbaşlarından Abdülbaki dame mecduhuya hüküm ki
- 2-ordu-yı hümâyûnumda olan asâkir-i İslâmın zahâyir ve levâzimatı ve mühimmât-ı sâyiresine ordu defterdârı yediyle sarf olunmakçün tertib ve irsâl olunan elli bin gurûşun isâline
- 3-me'mûr Silah-şor Süleymân meblağ-ı merkûmu götürüb defterdâr mûmâ-ileyhe teslim eylemek muktezâ-yı me'mûriyeti iken meblağ-ı merkûmu mübâşir-i merkûm hâlâ Rakka Vâlisi olan Vezirim Ahmed Paşâ'ya

4-virtüb gerek vezir müşârün-ileyh ve gerek mûmâ-ileyh bu güne hilâf-ı emr-i şerîf harekete cesâret eylediklerinden nâşi müstehakk-ı itâb olmuşlardır el-hâletü hâzihi zikr olunan akçayı

5-mübâşir-i merkûma teslim ve mahalline isâl eylemek üzere vezir müşârün-ileyhe başka ve götürüb ordu defterdârına teslim eylemek üzere mezkûr mübâşire dahi başka hatt-ı hümâyûn

6-şevket-makrûnum müekked evâmir-i şerîfem ısdâr olunub ancak meblağ-ı mezbûrun bir an akdem ordu defterdârına teslimi akdem-i levâzımdan olduğuna binâen götürüb defterdâr

7-mûmâ-ileyhe yeden biyed teslim olunmakçün senki kapucıbaşı mûmâ-ileyhsin sen bu husûsa müstakilen mübâşir ta'yîn olunmuşundur imdi keyfiyet ma'lûmun oldukda

8-sen bila-tevakkuf varub zikr olunan elli bin gurûsu vezir müşârün-ileyhden ve mübâşir-i merkûmdan tahsîl idüb icâleten ve müsâraaten ordu-yı hümâyûnuma

9-isâl ve mübâşir-i merkûm maiyetiyle yeden biyed defterdâr mûmâ-ileyhe teslim ve tesliminizi müş'ir sened alub öyle avdet eylesin bu akçanın müsâraaten ordu

10-defterdârına teslimi ehemmi-i mehâmmdan olub ve sizden dahi iş görmek melhûz olmak olmakdan nâşi bu husûsa müstakil mübâşir ta'yîn olunmuşsun şöyleki bu bâbda

11-senin tarafından dahi ser-i mû te'hîr ve terâhiye mesâğ virilmek lâzım gelür ise seni dahi bila-emân katl iderum ona göre hareket ve meblağ-ı merkûmu mübâşir-i mezbûr ile

12-maân varub hemân yeden biyed defterdâr mûmâ-ileyhe teslim mübâderet ve tesliminizi müş'ir sened ahzıyla avdet ve rehavet eylememek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır

13-olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâhir-i Rebi'ü'l-evvel sene 1148

18/52

1-ber-vech-i arpalık Niğde Sancâğı Mutasarrıfı Abdürrahim dame ikbâlehuya ve Sis Kadısı'na hüküm ki

2-senki mîr-i mîrân mûmâ-ileyhsin Südde-i saâdetime mektûb gönderub Sis ahâlisinden Derviş Ağâ Oğlu İbrâhim ve Yûsuf Ağâ ve Osmân Ağâ Oğlu Hüseyin ve karındaşı Hasan ve diğer karındaşı Mustafa

3-ve Hacı Receb ve Sad Oğlu Kenân ve Hızır Oğlu Ahmed dimekle ma'rûf şakîler idâm ve izâleleri husûsuçün me'mûriyetini mutazammın bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfim Sadr-ı Âzam

4-Ağâlarından mübâşir ta'yîn olunan Molla Ali zide kadruhu mübâşeretiyle tarafına vâsıl oldukda der-ukbâ asâkir-i vâfire ile Niğde'den hareket ve eşkiyâ'-yı merkûmenin buldukları mahalle karîb Deveovası

5-nâm mahalle vardukda mesfûrların birkaç nefer bellu başlu ademleri yanına gelüb rây' ve emân talebiyle mübâşir-i merkûmun ve Develü Oğlu Seyyid Mustafa zide kadruhunun taraflarına irsâl olunmasın

6-istid'a eylemeleriyle sen dahi istid'aları üzre ikisini dahi taraflarına irsâl eyledüğünde Şeyhlü Ahâlisinden ve gayrıdan aldıkları emvâl-i merkûmenin muvâcehelerinde tamâmen ve kâmilen

7-ashâbına redd ve teslîm idüb ve haklarında sâdır olan emr-i şerîfe izhâr-ı itâat birle min ba'd kimesneye zulm ve taaddî itmemek ve üzerlerine edâsı lâzım gelen mâl-ı mîrîlerini

8-vakt ve zamânıyla bilâ-kusûr voyvadalarına edâ ve teslîm itmek ve cayiz-i mîriyye on beş bin gurûş nezr hücceti virmek şartıyla cerâim-i güzeştelerinin afvını istid'a eyledüklerin sen arz

9-ve vech-i meşrûh üzre min ba'd bir ferde hilâf-ı şerr ü fermân taaddî itmemek ve üzerlerine edâsı lâzım gelen mâl-ı mîrîlerini vakt ve zamânıyla voyvadalarına edâ ve teslîm idüb dâima kendü hallerinde

10-olmaları şartıyla ma'rifet-i şer' ve mübâşir-i merkûm ma'rifetiyle mezbûrlar on beş bin gurûş nezre-yi kat' ve şurût-u sâdika ve uhûd-u vâsikayı mutazammın hüccet-i şer'iyeye olub hüccete kayd için Südde-yi saâdetime

11-irsâl olunmak üzre cerâim-i güzeştelerinin afvı için divân-ı hümâyûn tarafından emr-i şerîf tahrîri bâbında iftihârü'l-ümerâ ve'l-ekâbir bi'l-fi'l Başdefterdârım El-Hâc Halîl dame ulvihu ilâm

12-itmeğün ilâmı mücebince amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâhir-i Rebi'ü'l-evvel sene 1148

18/53

1-bundan akdem Seddü'l-bahir muhâfazasında olan Mustafa Beğ'e hüküm ki

2-kal'a-yı merkûm muhâfazasında olan İbrâhim Paşâ'nın raâya fukârasına

3-zulm ve taaddî olduğu arz ve ilâm olunmağla Paşâ-yı mezkûr

4-azl ve senki mîr-i mîrân mûmâ-ileyhsin kal'a-yı mezbûre muhâfazasına me'mûr ve ta'yîn

5-olunman fermânım olmağın imdi işbu emr-i şerîfim ile vusûlünde

6-kal'a-yı merkûmeye varub hıfz ve hirâset-i kal'a ve sâyir

7-iktizâ iden hidemât-ı hümâyûnumda ve raâya ve berâya ve sükkân-ı vilâyeti

8-himayet ve sıyanetde bezl-i mechûd eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım

9-sâdır olmuşdur

Fi-evâhir-i Rebi'ü'l-evvel sene 1148

19/54

1-yeniçeri serdârları bayrakların açub taht-ı kazâlarınızda mevcut olan atîk ve cedîd esâmîlu ve esâmîsuz yeniçerilerden cenk ve harbe kâdir tûvâne ve nâmü'l-silâh kûl oğullarından

2-bir ferdi giru kalmamak şartıyla evlerinden ve yerlerinden ihrâc ve ta'yîn olunan mübâşirler ma'rifetleriyle bir gün evvel ve bir sâat akdem varub mevcûd olanlarçün balâda tahrîr olunan

3-kazâların serdârları bi'l-cümle kazâların yeniçerileri ve kûl oğullarıyla me'mûr ve fermânım olmağın zîde mecduhu mübâşir ta'yîn ve irsâl olunmuşdur in-şâ-allâhü teâla mübâşir mûmâ-ileyhin

4-bi-nefsihi kendü ve maiyetine ta'yîn olunan kûl çavuşlarından her kangınızın taht-ı kazâlarınıza varub dâhil olduklarında sâdır olan emr-i şerîf ve memhûr mektûb cümlelerin ma'lûm ve mesmû'ları

5-olmak için ilân ve işâat ve mazmunu üzre amel ve hareket idüb haber ve agâh ve gereği gibi takayyüd ve ihtimâm ve ber-vech-i muharrer muhâfazası vâcib-i umur-u dîniyyeden olan ibâd-ı

6-müsliminin sıyanetleri asâkir-i islâmın teksîr ve tekvîrlerine müeddi Kars canibine kemâl-i îânet ü istimdâd için bir an evvel serdârlara bayrağı açdırub ve şöyleki taht-ı

7-kazâlarınızda mevcûd olan yeniçerilerden ve sahîh kûl oğullarından olmak üzre bir ferdi giru kalmamak şartıyla serdârları bayrakları altına cem' ve bir gün evvel ihrâc

8-ve ale'l-ta'cil mahall-i me'mûre irsâl ve tesyîrlerine her birilerinizin kemâl-i mertebe say' ve Kars canibinde olan asâkir-i islâma idhâl ve istimdâd için vücûh ile mesâi-yi mevfûr ve bi-avn-i

9-allahü'l-melikü'l-mu'in düşman-ı dînin kahr ve tedmîrleri mâddesinde def-i keyd ü mazarratlarıçün damen gâyet-i der meyân ve ihtimâm olunub ve ayân ve kudât ve hükkâm ve sâyir

10-tesâmüh üzre olan dünyâ ve ukbâda giriftâr-ı ikâb ve mazhar-ı itâb olmaları emr-i bedîhiyyâtdan olmağla onâ göre gâyetü'l-gâye takayyüd ve ihtimâm eyleyesiz ve sizki sâlifü'z-

11-zîkr kazâlarda yeniçeri serdârlarınız gerekirdi emr-i şerîfimle mübâşirler vusûlünde der-ân bayrâğınızı güşâd ve bi'l-cümle kazâlarınızda mevcûd olan yeniçerilerden

12-ve kûl oğullarından bir ferdi giruya komayub bayrâğınız altına cem' ve fermânım olduğı vech üzre seriân ve acilen iki konağı bir iderek bir gün mukaddem varub

13-irîşüb hidemât-ı lâzîmelerde uğur-u dîn-i mübîn ve rızâ-yı duâ-yı hayr tahsîl ve isticlâb-ı pâdişâhânem için Ser-asker zafer-rehberim olan Vezirim Ahmed Paşâ

14-edamallahu teâla iclâlehunun ray' ve emri üzre amel ve hareket ve düşman-ı dînin ahz ve intikâm için cân ve bâş ile hizmet ve gayret me'mûl ve melhûz olub bu emr-i hümâyûnun

15-itmâm ve tekmîlünde zuhûra gelen hizmetleriniz indillâh ve indi'l-nâs zâyi' olmayub mazhar-ı lutf-u zikrim birle sıyanet ve külli mesrûr olmalarınızda kat'a sekk ve şüphe etmeyesüz

16-ve lâkin bu vakti sâyir evkâta kıyâs ile mikdâr-ı zerre tekâsül ve tesâmüh ve avk ve te'hîr ve ryâzen bi'llâhi teâla adem-i itâat ü inkıyâd ve taksîr ve tehâvün ve içlerinizde

17-gitmek dâyesiyle özr ve illet irâdına cesâret idüb mahall-i me'mûriyenize irişmemek ihtimâli olur ise itâat-ı emr-i âli eylemedikleriçün o makûleler itâb ve ikâba

18-müstehakk olacakları emr-i mukarrer ve bundan başka dünyâ ve ahiretde hızlân-ı ebed olmaları bila-iştibâh olmağın hemân cümleden itâat ve ocağın kânûn ve kâide-yi müstahsenesine

19-riâyet ve tekmîl-i arz ve emr-i diyânetde ve küllükda sâdikâne hizmet ve hareket matlûb olmağın ona göre intibâh ve kemâl-i basiret eyleyesiz ve senki zide mecduhusun sen emekdâr

20-ve kâr-güzâr olub hidemât-ı lazıme uhdesinden gelmekle sâhib-i iktidâr olmanla husûs-u mezbûre mübâşir ta'yîn olmuşsundur bir gün evvel ve bir sâat mukaddem varub zikr olan

21-kazâların serdârları ve kazâda dahi mevcûd olan yeniçeri ve kûl oğullarını bir ferdi giru kalmamak şartıyla serdârları bayrâkları altında mevcûd itdirüb seriân ve âcilen

22-Kars cânibine irsâl ve tesyîrlerinde sen ve senin maiyetine ta'yîn olunan çâvuşân bu emr-i lazımede kemâl-i ihtimâm iderek hâb ve râhatlarınızı terk ve bir an evvel vech-i meşrûh üzre

23-hidemât-ı meşkûre vücûda getürmeğe ziyâde mechud-u say' olunub itmâm-ı hizmet olunmağa cidd-i cehd eyleyesiz mebâda sizlerin dahi ihmâl ve tekâsül idüb veyâhûd tama'-ı hâma

24-tebaiyyet ile ser-i mü kusûrunuz zuhûr ve nâ-merzi hareketiniz mesmu' olur ise ziyâde azâb ve ikâb ve elem çekeceğinizde şüphe olmamakla mücerred gitmemek ve özr ve illet irâdına bir ferde

25-ruhsat virmeyüb umur-u me'mûrenizde ziyâde sâdat ve istikâmet üzre olub hilâfından ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz deyu Dergâh-ı muallâm Yeniçerileri Ağâsı olan Abdullah Ağâ

26-dame ulvihu tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım yazılmışdır

Fi-evâhir-i Rebi'ü'l-evvel sene 1148

bir sûreti

Eğîn ve Sivâs ve Zile ve Tokâd ve Kazabâd ve Çorum ve Turhal kadılarına ve yeniçeri

serdârları ve ocâk ihtiyârları ve ayân-ı vilâyet ve iş erlerine ağâ-yı mûmâ ileyhın mektûbu mücebince vech-i meşrûh üzre

bir sûreti

Cânîk Sancâğında vaki' kadılarına ve yeniçeri serdârlarına ve ocâk ihtiyârlarına ve ayân-ı

vilâyet ve iş erlerine ağâ-yı mûmâ ileyhın mektûbu mücebince vech-i meşrûh üzre emr-i şerîf yazılmışdır

bir sûreti

Osmancık ve Merzifon ve Ladik ve Amasya ve Çorum ve İskilip ve Divriği kadılarına ve yeniçeri serdârlarına ve ocâk

ihtiyârları ve ayân-ı vilâyet ve iş erlerine ağâ-yı mûmâ ileyhın mektûbu mücebince vech-i meşrûh üzre emr-i şerîf

Sadr-ı sâbık Ali Paşâ vaktinde Aydın Muhassılı maktûl Abdullah Paşâ için
ba'zı mektûmen yazılan evâmirin kayıdlarıdır

20/55

- 1-Şark Cânibi Ser-askeri Vezir Abdullah Paşâ'ya hüküm ki
- 2-hâla Aydın Muhassılı Vezir Abdullah Paşâ'dan fi'l-asl hizmet me'mûl olmakdan nâşi Devlet-i aliyye-yi ebed-müddetde bundan akdem kendüye rütbe-yi ulyâ-yı vezârat ihsân
- 3-ve hasretü'l-vüzerâ olan Aydın Muhassallığı gibi kesirü'l menâfi muhassallığa dahi on beş seneden mütecâviz müstakilen mutasarrıf ve bi-nihâye menâfi'-yi vefresin ahz
- 4-ve ba'de zamân-ı saâdet-efzâtımda Eyâlet-i Şam'a mutasarrıf olduğu esnâda dahi eyâlet-i mezbûrede emvâl-i kesire celb idüb bu ana dek sâyir
- 5-vüzerâ-yı azamlık vâki' olan esfârdan itâ-yı teşekkür hukûk-u nân ü nemek idecek bir hizmete dahi me'mûr ve ta'yîn kılındığı olmamağla Devlet-i
- 6-aliyyeden gördüğü kadr-i kerem ü ni'met mukâbelesinde sefer-i hümayûnuma ta'yîn kılındıkda bila-münasib on dört bin nefer güzide asker ile uğur-u dîn-i devlet-i
- 7-aliyyemde bezl-ü vücûd ider mülâhazası câygîr-i zamîr-i mülûkânem olduğundan gayrı senki ser-asker müşârün-ileyhsin geçen sene maiyyetine me'mûr kılındıkda dahi
- 8-takviyet emrçün der-akab Haleb Eyaleti gibi bir eyâlet kendüye tevcih ve vakt-i hulûlinden evvel eyalet-i mezbûrenin kırk yedi senesi seferiyyesi tarafından tahsil olunmak
- 9-üzre dahi emr-i şerîfim sâdır olub böyle mütevaliyen hakkında mebzûl tutulan niam-ı celîle-yi mülûkâneme binâen gayrı merkûm baş ve cana bakmayarak uğur-u hümayûnumda
- 10-cansiparlık merâsimine riâyet etmek şer'en ve aklen vâcibe-yi zimmet olub hilâfi bir dürlü maznûn değil iken Paşâ-yı merkûm fi'l-asl cibilliyet-i ednası
- 11- muktezâsınca küfrân-ı nân u ni'met ve bed-hâb-ı dîn-ü devlet ve derununda muzmer olan hıyânet ve hıyânetini ikâ'a dâima müterassıd-ı vakt-i fırsat bir hâin bed-endiş
- 12-kimesne olmağla maiyyetine vâsil oladan beru gûnâ-gûn evza'-i na-hemvâre ictisâr ve suret-i İslâma lâyık olmayacak nice türrehât ile tavâyif-i askeriyyenin
- 13-tefriklerine ibtidâr eyledüğü ve halkı düşman ile mukâteleden tenfir ve kendü dâiresi halkın dahi ceste ceste firâr ittirdüğü ve nicelerinin bu vecihle firârlarına bâdî
- 14-ve gûnâ-gûn mefâsid ve mel'anete müeddi ve mâlaya'ni kelimâta mutasaddî olduğu ve bundan mukaddemce hatt-ı hümayûnumla muanven şeref-bahş sudûr olan emr-i şerîfime binâen ordu-yı

15-hümâyûnum Revân semtine azîmet için Musul'dan nehzat ittıkde Paşâ-yı merkûm habîs tıynetî üzre ben gidemem deyu cevâba tasaddî ve Rûm İli Eyâleti askerini

16-tahrîk ve ifsâd ile anların firârlarına dahi illet-i müstakilen olduğu ve'l-hâsıl vücûh-u şettâ ile dîn-ü devlet-i alıyyeme olan izhâr-ı ihânet ü hıyâneti

17-ve kendüsü ordu-yı hümâyûnumla gitmeyüb ayak sürüyerek giruda kalub bu vecihle dahi icrâ-yı mel'aneti ve Paşâ-yı merkûma bakarak orduda niceleri tahalluk

18-ve firâr idüb cümle bu sürûr-u mefâsîde bâis ve bâdi hâin'-i mezbûr olduğu ve dahi nice nice lâ-yuadd velâ yuhsâ mel'anet semtlerinde olan hıyâneti zâhir ve aşikâr

19- olduğu mufâssalen vârid olan kâimen mefhûmundan ma'lûm-u hümâyûn-u mülûkânem olub bu güne hâin-i dîn-i devletin sâyire mûcib-i ibret için bilâ-emân tertîb-i

20-cezâsı muktezâ-yı hamıyyet-i dîn ve vâcibe-yi uhde-yi saltanat-ı ebed-karînimden olmağla senki ser-asker müşârün-ileyhsin böyle nân ve nemek hakkını riâyet etmeyüb hâin-i devletim

21-olub bu umûr-u muazzamada ihtilâle bâdi olacak keyfiyâta tasaddî iden merkûmun sâyireye mûcib-i ibret olmak için cezâ-yı sezâsını virmen bâbında mahsûsen

22-hamıyyet-riz sudûr olan hatt-ı hümâyûn gayret-nümûnum mûcebince cezâsı tertîb olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur

23-vusûlünde senki ser-asker müşârün-ileyhsin Paşâ-yı merkûme maiyyetine varub ray'inla amel ve harekete kıyâm eylesin başka emr-i şerîfimle tenbîh olunduğu ve merkûmun idâm

24-ve izâlesi mertebe-yi vücûb-u müntehi olduğundan tertîb-i cezâsı hâsseten senden matlûb-u hümâyûnum eydüğü ma'lûmun oldukda her ne tarikle olur ise olsun Paşâ-yı

25-merkûmun bila-emân cezâsını tertîb ve emvâl ve eşyâsından bir hilâli zâyi' ve mektûm kalmamak üzre cümlesini zuhûra getirüb ordu defterdârına

26-ve mübâşir mûmâ-ileyh ma'rifetiyle kabz ve tahrîr ve defter idüb ser-maktû'u ile emvâl ve eşyâsının memhûren defterini icâleten rikâb-ı hamıyyet-nisâbıma

27-irsâl ve keyfiyeti arz ve ilâm eylemen bâbında fermân-ı âli-şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâsıt-ı Receb sene 1147

20/56

1-Arz-ı Rûm Vâlisi Vezir Hüseyin Paşâ'ya ve Sîvâs Eyâleti kendüye ihsân-ı hümâyûn olan Vezir Kethüda Ahmed Paşâ'ya ve Arz-ı Rûm monlasına ve yeniçeri zâbitine ve sâyir

2-zâbitâna hüküm ki

3-Aydın Muhâssılı Abdullah Paşâ bu kadar müddetden beru devlet-i alıyyemin ihsan-dîdesi olmakdan nâşi hidemât-ı dîn-ü devlete bezl-i makdûr eylemek lâzıme-yi hâl iken Paşâ-yı merkûmun

4-cibilleti hıyânet üzre olmağla mukaddema ordu-yı hümâyûnumla Diyâr-ı Bekir semtlerine vardukda derûnunda olan hıyâneti izhâr ve asakir-i İslâmın ihtilâline bâis olacak harekete ibtidâr eyledüğüne

5-binâen hamıyyet-rîz sudûr olan hatt-ı hümâyûn gayret-makrûnum mücebince ol taraflara geldikde bilâ-emân cezası tertîb olunmak mukaddema fermânım olub Paşâ'yı merkûme bi-tâb üzre

6-gelmek hasebiyle emr-i şerîfimin icrâsı te'hire kalmışdı ancak merkûmun hâin-i devlet olduğu muhakkak olub böyle yaramazın izâlesi hamıyyet-i şâhânem olmağla

7-virilen fetvâ-yı şerîfe mücebince bilâ-emân cezâsı virilmek tekrâren size fermânım olmağın imdi işbu emr-i şerîfim ile vusûlünde senki Arz-ı Rûm Vâlisi Vezir müşârûn-ileyhsin

8-Sivâs Vâlisi müşârûn-ileyh Ahmed Paşâ eğer henüz Arz-ı Rûm'da ise müşârûn-ileyh ve sâyir mûmâ-ileyhim ile bi'l-ittifâk hareket iderek Paşâ'yı merkûm o tarafda ise

21

9-alâ-eyyi-hâl merkûmun emvâl ve eşyâsından bir nesnesi mektûm ve mahfi kalmamak vechiyle cümlesini tahrîr ve defter idüb ser-maktû'u ile emvâl ve eşyâsının

10-memhûren defterini bu tarafa irsâl ve keyfiyeti ilâma müsâraat ve ba'de eşyâsı husûsunda bu güne emr-i şerîfim sâdir olur ise ona göre amel ve hareket ve hilâfindan hazer ve

11-mücânebet olunmak bâbında fermân-ı âli-şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâsıt-ı Şevval sene 1147

bir sûreti

Sivâs Vâlisi Vezir Kethüda Ahmed Paşâ'ya ve Arz-ı Rûm'dan Sivâs'a gelince esnâ-yı tarikde ve Sivâs'da bulunan kudât ve nüvvâba ve mütesellimin ve yeniçeri serdârları

ve kethüdâyerileri ve voyvadalara ve sâyir ayâna eğer Paşâ-yı merkûme yolda izde ve Sivâs'da muârefe olunmak lazım gelür ise kat'a emân ve emân virilmeyüb cezâsını virmeğe müsaraat eylemelerichün vech-i meşrûh üzre

21/57

1-Şark Cânibi Ser-askeri Vezir Abdullah Paşâ'ya hüküm ki

2-Aydın Muhassılı olub sabıkâ Haleb Vâlisi olan Abdullah Paşâ'nın nice hıyâneti vukû'na ve askerın ihtilâline bâis hareketine binâen bundan akdem hamıyyet-rîz sudûr

3-olan hatt-ı hümâyûn şevket-makrûnum mücebince sâdir olan fermân-ı hümâyûnum müeddâsınca mezbûrun cezâsı virilmek senki ser-asker müşârûn-ileyhsin sana emrim olmuşdu fi'l-hakika

4-mezbûrun tertîb-i cezâsı lâzîme-yi hamîyyet-i din-ü devlet olub mukaddem ve muahhar sâdır olan evâmir-i şerîfemin infâz ve icrâsı senden matlûb-u hümâyûnum olmağla te'kiden

5-ve teşdiden işbu hükm-ü hümâyûnum dahi ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde senki ser-asker müşârün-ileyhsin Paşâ'yı merkûm o tarafa

6-geldiği sâat kat'a te'hir ve terâhiye mesâğ virmeksizin merkûmun bilâ-emân cezasını tertîb ve mukaddema fermânım olduğu üzere emvâl ve eşyasından bir hilâli

7-zâyi' ve telef olmamak vechiyle cümlesini zabt ve hıfz ve tahrîr ve emvâl ve eşyasının defteriyle merkûmun ser-maktû'nu rikâb-ı hamîyyet nisâb-ı şâhâneme irsâle

8-müsâraat ve mukaddem ve muahhar sâdır olan evâmir-i şerîfemin tenfiz ve icrâsına ihtimâm ve dikkat idüb hilâfından gâyetü'l- gâye hazer ve mücânebet eylemen

9-bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâil-i Şevval sene 1147

21/58

1-Arz-ı Rûm Vâlisi ve Arz-ı Rûm Kadısına ve Dergâh-ı muallâm Kapucubaşlarından Seyyid Ahmed ve sabıkâ Sekbanbaşı olub hâlâ Arz-ı Rûm'a Yeniçeri Zâbiti olan

2-Abdurrahman'a hüküm ki

3-Aydın Muhassılı Abdullah Paşâ'ya bundan akdem Eyâlet-i Şâm ile Mîr-i hacılık ihsân-ı hümâyûnum oldukda selefi Azim Oğlu İsmâ'il Paşâ'nın tarik-i hac menâzillerinde

4-müctemi olan bi-hadd zahâyirini ve sâyir bulunan mahallerde olan mâl ve eşyasını gasb ve ahz eylediğünden mâ-adâ etbâmın dahi yedlerinde bulunan mâllarını

5-birer takrîb ile tecrîm birle cem'-i hazâin ve tarik-i hacda hucâc-ı müslimine dahi gûnâ-gûn cevır ve taaddi eylediğünün nihâyeti yoğiken kendüye Eyâlet-i Haleb ihsân-ı hümâyûnum

6-olub sefere me'mûr oldukda Haleb'den dahi zulmen yedi sekiz yüz kise mâl-ı celb ile eylediği zulm ve taaddisinin haddi ve hasarı olmadığından mâ-adâ defeâtıyla

7-hatt-ı hümâyûn celâlet-makrûnumla muanven evâmir-i aliyyem ile me'mûr olduğu sefere ve bir gün evvel ordu-yı hümâyûnumda maiyyet-i askeride bulunub hidemât-ı mebrûre vücûda getürmeğe

8-te'kid ve isti'cal olunmuşiken Gence tarafında zuhûr iden Tahmasb Kulu Hân akıbet-i hazelâtın kahr ve tedmirçün emr-i hümâyûnumla ordu-yı hümâyûnumda olan vüzerâ-yı azâmım

9- ve ümerâ-yı kirâm ve zabitân ve sâyir mevcûd olan asakir-i encüm-şümârım ile Mûsul cânibinden Revân ve Gence taraflarına azîmetlerinde zâtında olan rehâvet sebebiyle

10-ordu-yı hümâyûnumdan bila-izn müfâratat ve müddet-i medîd Diyâr-ı Bekir'de meks ve bilâ-mücib yollarda imrâr-ı vakt idüb bu evzâ'ndan ordu-yı hümâyûnumda olan

11-asâkirin dahi tefrîkine bâis ve bâdi olduğundan hakkında gazab-ı eşbâr-ı padişâhânem zuhûra gelüb bu misillü küfrân-ı ni'met olanların te'dibi belki tertîb-i cezâsı

12-lâzım ve lâ-büdd olmağla senki vezir müşarün-ileyhsin ve sizki mûmâ-ileyhimsiz mârrü'z-zikr Abdullah Paşâ Arz-ı Rûm'a dâhil olduğu gibi bilâ-... Arz-ı Rûm Kal'ası'na kal'a-bend

13-idüb mâl ve eşyâ ve devvâb ve mevâşisin ma'rifet-i şer' ve mübâşir ma'rifetiyle ahz ve kabz ve defter olunub Der-saâdetime ilâm eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdir olmuştur

14-deyu yazılmışdır

Fi evâil-i Şevval sene 1147

22/59

1-Aydın ve Sârûhân ve Menteşe Sancâkları Mutasarrıfı Seyyid Süleyman Paşâ'ya ve hâlâ Dergâh-ı âli Kapucular Kethüdası olub Der-devletden mahsus mübâşir ta'yîn olunan Ahmed

2-dame mecduhuya ve Güzel hisâr ve kadılarına hüküm ki

3-sâbıkâ Haleb Vâlisi ve bu ana dek Aydın Muhassılı olan Abdullah Paşâ nice müddetden beru devlet-i aliyyenin nân ve nemeğine ve niam-ı celilesine müstağrak olmakdan nâşi

4-me'mûr olduğu hedimât-ı hümayûnumda cümleden ziyâde bezl-i vücûd eylemek vâcibe-yi zimmeti iken din-ü devlet-i aliyyeme nice hıyâneti zâhir olmağın fetvâ-yı şerîfe mücebince

5-merkûmun eğerçi cezâsı tertîb olmuştur ancak Paşâ-yı mezkûr yiğirmi seneye karîb Aydın Muhassıllığı gibi kesirü'l-menâfi bir mansıba müteşerrif olduğundan gayrı fi'l-asl hizmetinde

6-olduğu Türk Ahmed Paşâ'nın mâ-meleki olan bi-hadd nukûd ve tecemmülâtından başka maktûl Nasuh Paşâ'nın Aydın'da ... emvâl ve eşyâsından dahi mezbûr Türk

7-Ahmed Paşâ'nın ahz ve ihtilâs eydüğü emvâl-i mütevâfire bi'l-cümle merkûm Abdullah Paşâ'nın yanında kalub bundan gayrı Şâm Vâlisi ve Mîr-i hac oldukda

8-Azim Oğlu İsmâ'il Paşâ'nın ve etbainin bütün mâlını ihtilâs ve huccac-ı müsliminin muhalefâtlarını zulmen ahz ve denâetine binâen mutasarrıfı dahi olmayub eline gireni Aydın'da olan

9-hânesine irsâl ve elviye-yi merkûmda nice çiftlik ve akâr ve emlâk peydâ idüb merkûmun bu vecihle zulmen cem'eylediği emvâl ve eşyâ bi't-tamâm beytü'l-mâl-ı müslimine âid

10-ve mahall-i merkûmede nukûd ve eşyâdan birkaç mevâcibe vefâ idecek mâli olduğu zâhir ve muhakkak olmak hasebiyle emvâl ve eşyâ-yı merkûmenin bir akça ve bir habbesi mektûm ve mahfi

11-kalmaksızın cümlesi hârice çıkarılıub sefer-i hümayûnuma sarf olunmak için nukûd ve zi-kıymet olanları icâleten Asitâne-i saâdetim hazînesine irsâl ve çiftlik ve akâr ve dolab

12-mevâşi ve mahsûlat makûlesi sâyir şeyleri dahi ma'rifet-i şer' ve mübâşir mûmâ-ileyh ma'rifetiyle tahrîr ve defter ve memhûren defterleri seriân Der-aliyyeme irsâl olunmak fermânım olmağın

13-imdi işbu emr-i şerîfim mübâşir mûmâ-ileyh ile vusûlünde Paşâ'yı merkûmun mâlın olduğu nukûd ve eşyâ bi't-tamâm harice çıkarılmak matlûb-u hümâyûnum olub ve ketm ve ihfâ

14-daiyesinde olanlar haber olundukda o güne beytü'l-mâl-ı müslimine ihânet idenlerden o mâl tahsîl olunduktan sonra kendünün dahi bundan mâ-meleki mîrçün zabt ve girift ve ibret

15-ü'l-sâyirin bilâ-emân tertîb-i cezâyla mücâzât olunacakları muzammem ve mukarrer eydüğü ve emvâl-i merkûmenin tahrîr ve ta'daçün baş muhâsebeden bir emîn kâtib

16-ve hazîne-yi amirem hademesinden mu'temed veznedâr ta'yîn olunduğu ve bu husûsların tenfiziçün mâliyye tarafından dahi müekked emr-i şerîfim sudûr bulduğu sizki mîr-i mîrân

17-ve sâyir mûmâ-ileyhimsiz ma'lûmunuz oldukda evvel-i emirde Paşâ-yı merkûmun elviye-yi mezkûrda olan hâne ve çiftlik ve enbârları bi'l-cümle ma'rifet-i şer' ve mübâşir

18-mûmâ-ileyh ma'rifetiyle zabt ve nukûda müteallik olanlarını ta'dat ve atları ve sâyir nakli mümkün olan zi-kıymet eşyâsıyla maân icâleten hazîne-yi amireme irsâl idüb ba'de

19-merkûmun emlâk ve akârların ve çiftlikleri ve dolab ve mevâşi ve hayvânatı ve enbârlarında mevcûd olan mahsûlât ve bunlardan başka ortaklık vechiyle sâyir

20-ayân ve ahâleden ve çiftlik ashâbından olan mahsûlât ve hayvânâtın cümleden ba'de'l- istihbâr bi'l-taharri teftîş iderek bir hilâli ve bir habbesi mektûm kalmaksızın

21-mecmû'nu harice çıkarub ve'l-hâsil merkûmun nukûdundan mâ-adâ mevcûd ve der-zimmet olan kalîl ve kesîr sâyir emlâk ve mahsûlât ve hayvânat

22-ve eşyâsını adetleri ve kıymetleri ve yerleri tasrîh ve beyânıyla bi-tamâmihâ tahrîr ve bilâ-tevakkuf defterleri ma'rifet-i şer'le mühürleyüb anı dahi icâleten Der-alıyyeme arz

23-ve ilâma müsâraat ve bu bâbda bir habbenin ketm ve ihfâ olunmakdan ve itdirilmesinden tevakki ve mübâadet eylesiz merkûmun emvâl ve eşyâsı beytü'l-mâl-ı müslimine âid olub

24-mecmû'nun harice çıkarılması ve teslîm-i hazîne olunması matlûb-u hümâyûnum iken bu husûsda hilâf-ı melhûz hareket olunduğu mesmû' olmak lazım gelur ise senki mîr-i mîrân mûmâ-

25-ileyhsin senin ve senki mübâşir mûmâ-ileyhsin senden sadâkat me'mûliyle bu husûsa mahsûs mübâşir ta'yîn olunmuşiken o güne hilâf-ı merzi hareketden nâşi senin dahi sizki

26-sâyir mûmâ-ileyhimsiz bilâ-emân sizin dahi cezâlarınız tertîb olunur ona göre kemâl-i basîret üzre hareket ve ber vech-i muharrer merkûmun emvâl ve eşyâsından bir hilâli mektûm kalmaksızın

27-cümlesini hârice çıkarmağa ihtimâm ve dikkat ve nukûd ve zi-kıymetinin icâleten aynını ve sâyirlerinin bi'l-ittifâk memhûr olan defterlerini seriân ve acilen bu tarafa

28-irsâle mübâderet ve hilâfından begâyet hazer ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâsıt-ı Zi'l-ka'de sene 1147

bir sûreti

Aydın ve Sârûhân ve Mentese Sancâkları şurûtuyla
kendüye ihsân-ı hümâyûnum olan Seyyid Süleyman Paşâ'ya avâtîf-ı
aliyye-yi hüsrevânemden elviye-yi merkûme şurûtuyla tevcih ve ihsân-ı
hümâyûn olmağla cezâsı tertîb olunan Abdullah Paşâ'nın emvâl ve eşyâsı
husûsuçün divân ve mâliyye taraflarından ısdâr olunan evâmir-i şerife
müciblerince merkûmun mevcûd ve zimem-i nukûd ve eşyâ ve'l-hâsıl esam-i mâl
ıtlâk olunur nesi var ise cümlesin hârice çıkarmağa ihtimâm
ve dikkat ve andan başka elviye-yi mezkûrenin zabt ve rabt
ve eşkiyâsının ahz ve tenkîl ve idâmları ile ol havâli
ahâlî ve raâyasının te'mîn ve tatmînine bezl-i miknet ve sâyire-yi
evâmir-i şerîfem ile vâride olan husûsların itmâm
ve temşiyetine sarf-ı say' ü kudret eylemeleriçün

23/60

- 1-Mar'aş Mütesellimine hüküm ki
- 2-bundan akdem Kilimli ve Bektaşlı eşkiyâlarının haklarında sâdır olan emr-i âli mücebince ele girenlerin cezâları tertîb ve icrâ ve iki yüz mikdârı nisâ ve sıbyânları Kıbrıs Cezîresi'ne
- 3-iskân ve iclâ olunmak için Mar'aş Kal'ası'nda hıfz ve cezîre-yi mezbûreye gönderilmek üzere iken tavâyif-i merkûmenin bakîyelerinden ba'zıları fi-mâba'd kendü hallerinde olmak üzere
- 4-cerâyim-i sâlifenin isti'fâsını iltimâs ve fi-mâba'd kendü halleriyle mukayyed ve hilâf-ı şer'-i şerîf hareketden keff-i yed ve Haleb Mütesellimi tarafına viregeldikleri mîrîlerinin edâ eylemek üzere taahhüd idüb
- 5-bundan böyle taahhüdlerinde sâbit-i kadem olacaklarına i'timâd olunur ve cümle kavî senedât ahz olduktan sonra Ahsendere veyâhûd bir münâsib mahalle iskân ve ehl-i iyâlleriyle kal'adan ıtlâk
- 6-ve i'timâda sâlih senedât ile keyfiyetleri arz ve ilâm olunmak için Mar'aş Beğlerbeğisi Süleymân dame ikbâlehuya hitâben sâdır olan emr-i âli mücebince mîr-i mîrân mûmâ-ileyh eşkiyâ'-yı
- 7-mezbûreye bi'd-defaât buyruldu irsâl eyledükde itâat-ı emr-i âli itmeyüb kemâ-fi'l-evvel mel'anet ve şekâvetlerin izhâr ve ba'zıları dahi evleriyle Ceberlü ve Ciridlü ve Reyhânlı
- 8-Cemâatleri derununa girub istinâd ve yüzden mütecâviz süvârileri tecemmu' ve ebnâ-yı sebîl ve sükkân-ı memlekete taaddî ve tecâvûze ibtidâr ile isâl-i mazarratından hâli olmadıkları mîr-i mîrân
- 9-mûmâ-ileyh tarafından Der-saâdetime inhâ ve ihbâr olundukda mezbûrlar her ne mahallde ele girerler ise ricâllerinin şer'ân haklarında icâb iden cezâları tertîb ve ümerâ ve nisâ ve sıbyanları

10-Rakka'ya iskân ve îvâ olmak ve eğer içlerinden ba'zıları mukaddema fermân olunduğu üzere taahhüdleri kabûl ve kendü hâlleriyle meşgûl ve mâl-ı mirîlerini edâya ve bir ferdi

11-ta'cîz ve rencîdeden keff-i yed itmeğe müteahhîd olub i'timâda sâlih senedât-ı kaviyye virirler ise ol makûlelere rây virilüb mâdâmki taahhüdlere sâbit-i kadem olalar taarruz

12-olunmamak üzere divân-ı hümayûnum tarafından emr-i şerîfim virilüb lakin el-hâletü'l-hazîhi eşkıyâ'-yı merkûmenin bakiyesine şekâvet-i sâlifelerinden nedâmet gelüb fi-mâba'd kendü

13-hâlleriyle mukayyed ve hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i kânûn-u münîf hareketden keff-i yed ve beher sene ber-mu'tâd-ı kadîm Haleb Muhâssıllarına viregeldikleri mâl-ı mirîlerini tamâmen edâ ve mahall-i iskânlarından

14-firâr idüb eğer hilâfına hareketleri zuhûr ider ise taraf-ı mîriyyeye on beş bin gurûş virmek üzere cemâât-ı mezbûrenin kethüdâları olub ahâlisi taraflarından vekîlleri

15-olan Süleymân Kethüdâ ve sâyir mazbûtu'l-esâmi ricâli senki Mar'aş Mütessellimî Seyyid Mustafa'sın muvâcehenizde nezr ve taahhüd eyledikleri müş'ir bir kıt'a başka ve anlara

16-dahi Cermîn Raâyasından Mar'aş havâlisinde sâkin Reyhânlu Cemâati'nin boy beğleri olub ve cemâat-i mezbûre ahâlisinin vekîlleri olan İsmâ'il Kethüdâ ve sâyir

17-mazbûtu'l-esâmi ricâli tekeffül ve taaddiyâta tasaddi eylediklerinde ahz ve vâlî ve sâyir me'mûr olanlara teslim itmeğe taahhüd ve tekâlifleri şurûtuna

18-mugâyir hareketleri zuhûr ider ise anlar dahi câyiz-i mîriye on beş bin gurûş edâsına nezr-i taahhüd olduklarını müş'ir dahi başka Mar'aş Nâibi Abdülrahman

19-zîde ilmihü iki kıt'a hüccet-i şer'iyye virmekle şukât-ı mezbûrenin rüseâsından beş nefer kefilleri Mar'aş Kal'ası'na kal'a-bend olub ve kal'a-yı mezbûrede müddet-i vâfirenden beru

20-mahbûs olan sıbyân ve nisvânları cümle ma'rifetleriyle itlâk olunduğu Mar'aş'da sâkin ulemâ ve sulehâ ve eimme ve hutebâ mahzarlarıyla ilâm ve sâlifü'z-zikr iki kıt'a nezr

21-hüccetlerin irsâl itmeleriyle nezr hüccetlerinde mestûr olan şerâit taahhüdlerine cümlesi ale'l-devâm mürâat eyleyüb emr hilâfına hareketleri zuhûr eylemek ihtimâli

22-olur ise kendüleriyle kefillerinin zecren iki kat nezirleri tahsîl olunduktan sonra ibreten esâyirin muhkem haklarından gelinmek şartıyla nezr hüccetleri baş muhâsebeye kayd

23-ve cemâat-ı mezbûr ahâlisi bi'l-cümle iyâl ve evlâd ve devvâb ve mevâşileriyle Rakka'ya iskân ve îvâ olunmak üzere divân-ı hümayûnum tarafından emr-i şerîfim tahrîri bâbında

24-iftihârü'l-ümerâ ve'l-ekâbir bi'l-fi'l Baş defterdârım olan El-Hâc Hüseyin dame ulvihü ilâm ve sâdır olan fermân-ı âlî mücebince iki kıt'a nezr hüccetleri baş

25-kayd olunmağla iskânları için emr-i şerîfim tahrîri için baş muhâsebeden memhûr tezkire virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır

26-olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâil-i Rebi'ü'l-ahir sene 1148

23/61

- 1-Ereğli nâibine ve voyvadasına ve serdârına ve ayâna hüküm ki
- 2-Ereğli İskelesinden öteden beru Asitâne-i saâdetime kesret ve vefret üzere
- 3-zahâyir gelegendüb ve hâlâ mahsûl-u cedîdin (idrâkî?) vakti olmağla ber-mu'tâd-ı kadîm
- 4-iskele-yi merkûmede mevcûd olan ve bir taraftan gelen ecnâs-ı zahâyirin nevîne bakılmayarak
- 5-pey-der-pey Asitâne-i saâdetime sevk ve tesyiri elzem olduğu ecilden ber-vech-i muharrer bu cânibe kesret
- 6-ve vefret üzere zahâir nakline ihtimâm ve dikkat eylemeniz fermânım olmağın imdi işbu emr-i şerîfim ısdâr
- 7-ve ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde sizki mûmâ-ileyhimsiz hâlâ mahsûl-u cedîdin (idrâkî?) vakti
- 8-olmağla öteden beru olıgeldiği üzere iskele-yi mezbûrede mevcûd bulunan ve bir taraftan gelen ecnâs-ı zahâyiri
- 9-kat'a eğlendirmeyüb bulunan sefâyine tahmîl ve aher mahallere göndermeyüb gelenleri İstânbül'a göndermek üzere rüseâ-yı
- 10-sefâyine muhkem tenbîh ve te'kid ve nevîne bakılmayub bu vecihle evvel-be-evvel Asitâne-i saâdetime kesret ve vefret üzere zahâir sevk ve tesyîr
- 11-idüb tesâmüh ve taksîrden ve aher mahalle zahâir gitmekden her biriniz gâyetü'l-gâye tehâşi ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım
- 12-sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâil-i Rebi'ü'l-ahir sene 1148

24/62

- 1-hâlâ Anadolu Vâlisi olup Şark Cânibi Ser-askeri olan Vezir Ahmed Paşâ'ya Devlet-i aliyyede bi'l-fi'l Hazîne Muhâsebecisi olup Ordu Defterdârı
- 2-nasb ve ta'yîn olunan Ragıb Muhammed zîde mecduhuya hüküm ki
- 3-senki ser-asker müşârün-ileyhsin işbu sene-yi mübârekede me'mûr olduğun sefer-i nusret-eser için mukayyed ve refâkatinde mevcûd bulunmak üzere tecehhüz ve i'dâd
- 4-kılınan asâkir-i mansûrenin rûz-merre virilecek ta'yinâtlarıçün iktizâ iden zahâir ve ağnâmın tedârik ve tevzi'i ile sâyir mehamm-ı seferiyyenin
- 5-rû'yet ve temşiyeti için mûmâ-ileyh Ragıb Muhammed zîde mecduhu ordu defterdârı nasb ve ta'yîn ve hazîne-yi amiremnden an-nakd kendüye yiğirmi bin gurûş
- 6-virilüb ol cânibe irsâl olunmağla imdi işbu emr-i şerîf-i celilü'l-mukarrerim ile maiyetine vusulünde kendüyü kemâl-i istiklâl üzere hizmet-i me'mûresinde

7-takrîr ve istihdâm eyleyüb her hâlde îânet ve müzâheret eyleyerek hidemât-ı memdûha vücûda getürmesine bezl-i cân-ı himmet ve kanûn-u mîriyye muhâlif beyhûde

8-masârif ile beytü'l-mâl-ı müslimini itlâf ve izâat itdirmekden mücânebet eyleyesin ve senki defterdâr-ı mûmâ-ileyhsin Devlet-i aliyye-yi ebedü'l-istikrârımın

9-ricâl-i sadâkatkâr ve saltanat-ı seniyye-ül-istimrârımın hademe-i mücerrebü'l-etvârından olduğundan mâ-adâ zâtında merfûz olan vakûr

10-kâbiliyyet ve isti'dâd muktezâsınca ezmân-ı sâbıkada senden bu makûle umûr-u mûazzama temşiyetinde sadâkat üzre hidemât-ı pesendîden

11-zuhûra gelüb fi-mâ-ba'd dahi senden kemâl-i istikâmet ile hidemât-ı celîle zuhûru me'mûl-u tab'-ı safâ makrûn-u hümâyûnum olmağla ser-asker müşârün-ileyhin

12-maiyetine müstakilen ordu defterdârı nasb ve ta'yîn olmuşsundur imdi delâlet-i bedreka-yı tevfiik ile ol tarafa varduğında bilâ-tevakkuf hidmet-i

13-me'mûrene alâ vechü'l-istiklâl kıyâm birle temşiyetkâre şurû' ve mübâderet ve ser-asker müşârün-ileyhin maiyetine me'mûr olan cünûd-u muvahhidinden

14-kapumkülları ve sâyir taraf-ı mîriyyeden ta'yîn olacak asâkir-i İslâmın rûz-merre virilecek nân ve lâhm ve sâyir ta'yînâtların tertîb

15-olunan mübâya'ndan ve sâyir mahallerden tedârik ve tevzi' ve her zümrenin neferâtına virilen ta'yînâtı an ve ilâları tasrihi ile tahrîr ve defter

16-idüb mücebince ser-asker müşârün-ileyhin buyruldukları ve zâbitândan dahi memhûr temessükât alub hin-i hesâbda denki mahsûb olmak için yedinde hıfz ve ser-asker

17-müşârün-ileyhin buyruldukları olmadıkça bir mahalle bir akça harç ve sarf eylemekden ziyâde hazer eyleyesin ve in-şâ-allâhü teâla bundan sonra ordu-yı hümâyûnum

18-hazînesine def' def' külliyyetlü akça gönderilmek üzre olmağla lüzûmu olan mahall-i seferiyyeye hin-i harekete dek bilâ-noksân görüb ta'yînât-ı askeriyye

19-içün iktizâ iden ağnâm ve zahâir-i sâyireyi dahi ol havâlilerde bulunan mahallerden tedârik ve mübâya' eyleyüb amâde eylemekde ihtimâm ve dikkat

20-ve maâz-allâhü teâla müzâyaka-yı askeriyyeye bâis olacak hareketden gâyetü'l-gâye tevakki ve mücânebet eyleyesin hasıl-ı kelâm bu vakt ezmân-ı sâyireye

21-kıyâs eylemeyüb din-i devlet-i aliyyeme hidmet idecek ve tamâm nâm ve şân tahsîl eyleyecek vakt ve zamân olmağla ana göre temşiyet-i umûr-u

22-me'mûrinde ez-dil ü cân bezl-i tâb ü tüvân eyleyüb mikdâr-ı zerre tehâvün ve taksîrden ihtirâz eylemen bâbında fermân-ı âlî şânım sâdır olmuşdur

23-buyurdum ki

Fi-evâsıt-ı Rebi'ü'l-ahir sene 1148

24/63

1-Şark Cânibi Ser-askeri Vezir Ahmet Paşâ'ya hüküm ki

2-senki ser-asker müşârün-ileyhsin senin bir an evvel

3-savb-ı me'mûre azîmetin için bi'd-defeât hutut-u hümâyûnumla muanven

- 4-evâmir-i şerîfemle isti'mâl olunmuşdu el-hâletü'l-hâzihi senin icâleten
- 5-ve müsâraaten ordu-yı hümayûnuma vusûl lühûkun umûr-u vâcibeden olmağla
- 6-te'kiden ve isti'câlen işbu hükm-ü hümayûnum dahi ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur
- 7-imdi vusûlünde senki ser-asker müşârün-ileyhsin bir kadem akdem ordu-yı
- 8-İslâma varub mâ'ser-i pesendide izhârına bezl-i iktidâr eylemen senden matlûb-u
- 9-hümayûnum olmağla her ne mahalide bulunur isen kat'a te'hîr ve tevakkuf eylemeyüb ala cenâhü'l- isti'câl
- 10-savb-ı me'mûrine vusûl ve lühûka müsaraat ve ba'de'l-vüsûl gayret ve hamiyet ...
- 11-izhâra bezl-i kudret ve iktizâ iden husûsları pey-der-pey der-alıyyeme arz ve ilâma
- 12-mübâderet iderek hidemât-ı saîde ibrâzına sarf-ı tâb ü tâkat eylemen bâbında
- 13-fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâsıt-ı Rebi'ü'l-ahir sene 1148

25/64

- 1-Diyâr-ı bekir Vâlisi Vezir Mehmed Paşâ'ya hüküm ki
- 2-senki vezir müşârün-ileyhsin sen Diyâr-ı bekir mansıbı ile kalkub Van'a varub muhâfazasına kıyâm eylemen bundan akdem emr-i şerîfimle gerçi sana tefhîm
- 3-olunmuş idi lakin Diyâr-ı bekir tarafların dahi bu esnâlarda vüzerâ-yı ikâmetden hâlî kalmak nâ-münâsib olmağla sen mansıbın olan Diyâr-ı bekir'de ikâmetde
- 4-ve etrâf ve civârına dîde-güşâ-yı basîret olmağın fermânım olmağın imdi işbu emr-i şerîfim ile vusûlünde senki vezir müşârün-ileyhsin sen Diyâr-ı bekir'de
- 5-ikâmet ve etrâf ve enhâya dîde-güşâ-yı basîret olub tavâyif-i ekrâd ve aşâyir-i sâyirenin tatmîn ve te'lifleriyle hıfz ve hırâset-i memlekete
- 6-ve ahâli ve raâyânın terfih ve te'mînlerine ihtimâm ve dikkat ve evâmir-i şerîfemle vârid olan ve sâyir iktizâ iden umûr-u mühimmenin temşiyetine bezl-i miknet
- 7-ve Şark Cânibi Ser-askeri Vezirim Ahmed Paşâ ile dahi mükâtebeden hâlî olmayarak hizmet vücûda getürmeğe sarf-ı tâb ü tâkat ve lazımlü'l-inhâ
- 8-husûsları Der-alıyyeme pey-der-pey arz ve ilâma müsâraat eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâsıt-ı Rebi'ü'l-ahir sene 1148

25/65

- 1-Bağdât Vâlisi ve Muhâfızı olan Sadr-ı âzam-ı esbâk Vezirim Mehmed Paşâ'ya hüküm ki

2-senki vezir müşârün-ileyhsin Bağdât muhafazasıyla eyâleti bundan akdem sana ihsân-ı hümayûnum olub ve bir an akdem savb-ı me'mûriyene vusûle ihtimâm eylemen husûsları emr-i şerîfimle sana tavsîye

3-ve te'kid olunmuşdu Bağdât Kal'ası izam-ı ser-haddât-ı İslâmiyye olmak hasebiyle bir an ve bir sâat akdem varub darü'l-İslâmın muhâfazasına kıyâm üzre olman umûr-u vâcibeden

4-olmağla sen sâlet ve sebük-bâr kalkub menzil ile Bağdât'a vusûle mübâderet eylemen fermânım olmağın isti'câlen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur

5-vusûlünde Bağdât muhafazası ehemmi-i mehâmm-ı vâcibeden olduğu senki vezir müşârün-ileyhsin ma'lûmun olduğda sen kapu düzmek kaydında olmayub ve ağırlığın girudan gelmek üzre

6-tertîb ve tavsîye idüb bu vech üzre kat'a te'hir ve tevakkuf itmeksizin hemân sâlet ve sebük-bâr bulunduğu mahalden hareket ve menzil ile birkaç konağı bir iderek Bağdât'a vusûle ve lühûka

7-müsâraat ve bi-avn-i teâla ba'de'l-vusûl eyalet-i merkûmede ve civârında olan Arâb ve Ekrâd aşiretlerin te'mîn ve tatmin ile hıfz ve hürâset-i kal'a vü memlekete ihtimâm ve dikkat

8-ve her hâlde âkılâne ve müteyakızâne hareket ve düşman tarafına dahi çesm-ü gûş olub bu üslûb üzre hizmet vücûda getürmeğe bezl-i miknet ve lâzımü'l-inhâ umûr ve husûsu

9-arz ve ilâma sarf-ı tâb ü tâkat idüb te'hir ve terâhiden hazer ve mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âli-şânım yazılmışdır.

Fi-evâsıt-ı Rebi'ü'l-ahir sene 1148

25/66

1-hâlâ Sîvâs Vâlisi Vezirim Ali Paşâ'ya hüküm ki

2-senki vezir müşârün-ileyhsin mansıbın olan Sîvâs'a ba'de'l-vusûl anda kat'a meks etmeksizin icâleten Bağdât muhafazasına varmak üzre bundan akdem emr-i şerîfimle me'mûr olmuşdun

3-el-hâletü'l-hazihi senin bir an evvel savb-ı me'mûre vusûlün mühimm ve muktezi olmağla te'kiden ve isticâlen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde senki

4-vezir müşârün-ileyhsin kat'a arâm etmeyüb bulunduğu mahalden hareket ve icâleten ve müsâraaten bir kadem akdem mahall-i me'mûre vusûle müsâraat ve ba'de'l- vusûl Bağdât Vâlisi Vezirim Mehmed

5-Paşâ'nın rây'ına mutâbaat ve bi'l-ittifâk hareket iderek hidemât-ı mebrûre izhârına bezl-i tâb ü tâkat idüb te'hir ve terâhiden gâyetü'l-gâye tehâşi ve mücânebet eylemen bâbında

6-fermân-ı âli-şânım yazılmışdır

Fi-evâsıt-ı Rebi'ü'l-ahir sene 1148

- 1-Üsküdar'dan Vezir-i Azam İsmâ'il Paşâ bulunduğu mahalle varınca vâki' olan mîr-i mîrân ve kadılara ve mütesellimlere ve zâbitân ve ayân-ı vilâyete hüküm ki
- 2-vezir-i âzam müşârün-ileyhin bir an evvel Asitâne-i saâdetime vürûdun ehemmi mehâmm vâcibü'l-ihitimamdan olmağla sizki mûmâ-ileyhimsiz işbu emr-i şerîfim ile her kangınızın taht-ı hükûmet
- 3-kazâsına varub vâsıl olur ise vekîl-i(mutâfım?) müşârün-ileyh gelmezden akdem kifâyet mikdârı bâr-gîrlerin ayândan ve yerlûden ve sâyir bulunan yerlerden tedârik ve amâde idüb
- 4-geldikleri anda kat'a meks ve arâmlarına mûcib hâlâtdan begâyet hazer ve tevakkî iderek ber-vech-i muharrer kifâyet mikdârı tavârları ala-eyyi-hâl ayân ve ricâlden ve sâyir
- 5-bulunan yerlerden hazır ve müheyyâ idüb zerre kadar te'hîrlerini ... iden rehâvet ve tekâsülden gâyetü'l-gâye ittikâ ve ictinâb eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur
- 6-buyurdum ki

Fi-evâsıt-ı Rebi'ü'l-ahir sene 1148

- 1-Amâsya Sancâğı Mutasarrıfı olup hâlâ Van muhâfazasında olan Ali Paşâ'ya hüküm ki
- 2-senki mîr-i mîrân mûmâ-ileyhsin Van muhâfazasına me'mûr olmuşdun el-hâletü'l-hâzihi Van Kal'ası'nın muhâfaza ve muhâresesi emrine ihtimâm lâzıme-i dikkat ü hâlden
- 3-olduğu ecilden sen kal'a-yı mezbûrenin muhâfazasına kıyâm ve divân ve mâliyye taraflarından vârid olan evâmîr-i aliyemin mazâmîn-i münîfeleri üzre amel ve harekete ikdâm-ı tâm eylemen
- 4-fermânım olmağla işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde senki mîr-i mîrân mûmâ-ileyhsin fermânım olduğu üzre kal'a-yı mezbûrenin
- 5-muhâfazasına kıyâm ve sükkân ve ahâli ve sâyir raâyânın te'mîn ve tatmînlerine ihtimâm ve divân ve mâliyye taraflarından vârid olan evâmîr-i şerîfemin mazâmîn-i münîfleri üzre
- 6-amel ve harekete say' mâ-lâ-keâm iderek hidemat-ı mebrûre ve mesâi'-yi meşkûre vücûda getürmeğe bezl-i tâb ü tâkat eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır
- 7- olmuştur buyurdum ki

Fi-evâil-i Receb sene 1148

- 1-ber-vech-i arpalık İç il Sancâğı Mutasarıfı Vezir Ya'kub Paşâ'ya ve kadısına hüküm ki
- 2-Adana Eyâleti'nde vâki' İç il Sancâğı Dâğıstân ve ahâlisi gâyetü'l-gâye haşin ve meyl-i tuğyân olub ale'l-devâm vülât ve hükkâma şer'-i şerîfe ve evâmir-i aliyyeye adem-i itaat ile
- 3-umûr-u mühimmenin ta'tiline ve nizâm-ı memleketin ihtilâline bâis harekât-ı şeniâları zuhûrundan nâşi bundan akdem yüz otuz dört senesinde fi-mâba'd şer'e ve fermâna itâat idüb bir dürlü
- 4-cumhûr ve cemiyet etmemek üzere sûret-i hüsn-ü nizâma ifrâğ olunmağla fukarâ-yı raiyyet bir mikdâr-ı zamân karîn-i istirâhat olmuşlar iken içlerinden ba'zıları metine olmayub kemâ-fi'l-evvel fesâd
- 5-ve şekavete tasaddî eylediklerin kırk dört senesinde vech-i şurût-u kaviyye rabt olunmuşken bu def'a maktûl Sunullah Paşâoğullarından olub Mamuriye Kasâbasında sâkin
- 6-Mustafa Beğ demekle meşhûr şakî zuhûr idüb hevâdârlarından Gülnar Kazası sâkinlerinden İzzeddin Oğlu Seyyid Nûh ve Selenti Kazasından Arslan Gazi Oğlu Mehmed ve Küçük İmam
- 7-ve Kürşad Oğlu Ömer ve Ermenek Kazası'ndan Ebû Bekir Hızır ve Hacı nâm yaramazlar kazalarında olan eşkiyâ'dan ikişer üçer nefer tüfenk-endâz piyâde sekbân eşkiyâsın başlarına
- 8-cem' idüb senki vezir müşârün-ileyhsin resm-i kadîm üzere Perçem Yaylağına gider iken Gök nâm mahalde nüzûlünde Gülnar Kazasında mürûr idecekken Kırtaş nam memeri ve taraf-ı sâyireyi
- 9-sedd ve bend ve muhârebeye tasaddî eylediklerinden nâşi fukarâ-yı raiyyete hilâf-ı şer' ü fermân gûnâ-gûn cevri ve taaddi idüb yevmen fe yevmen fesâd ve şekâvetleri mütezâyid olmağla mukaddemâ
- 10-iki def'ada akd olunan şurûta mugâyir hareketlerine binâen eşkiyâ'-yı merkûmenin dahi şer'en cezâsı tertîb ve şerr ve şûrların fukarâ üzerlerinden def' ve ref' olunması arz
- 11-ve mahzâr birle istirhâm ve fi-nefsü'l-emr eşkiyâ'-yı merkûmenin te'dîb-i tenkîlleri rütbe-yi vücûbda olan ... olmağla livâ-yı mezbûrede vâki' Tavacı Kazasından Cin Osmân ve Mud
- 12-Kazasından Abdülmuin Beğ ve Tirine Kazasından Abdurrahman Beğ ve Silifke Kazası'ndan Gölgeli Oğlu İbrâhim ve Aladağ Kazası'ndan El-Hac Mahmud ve Hacı Abdullah ve Tarsûs Mütessellimi
- 13-ikişer yüz piyâde sekbân ile ve İç il Sancâğında mütemekkin yörükân cemaatleri Alaiyye Mütessellimi dahi Hacı İsalû Yörük Piyâdeleriyle maiyetine ta'yîn kılınub salifü'z-zikr
- 14-eşkiyâ'yı ahz ve te'dîb olunmağla muhtâc olduğu sen sahi memhûr kâimenle ilâm etmekle ber-vech-i muharrer mezbûrlar ahz ve hasımlarıyla terâfû' ve ihkâk-ı hâk olunduktan sonra

15-muhkem habs ve keyfiyetleri ilâm olunması fermânım olduğu ecilden salifü'z-zikr Tavacı kazasından Cin Osman ve Mud Kazasından Abdülmuin Beğ ve Tirine Kazasından Abdurrahman Beğ

16-ve Silifke Kazası'ndan Gölgeli Oğlu İbrâhim ve Alâdağ Kazası'ndan El-Hac Mahmûd ve Hacı Abdullah ve Tarsûs Mütesellimi ikişer yüz nefer piyâdeleriyle başka başka evâmir-i aliyyem ile

17-senin maiyyetine me'mûr kılınmışlardır imdi işbu emr-i şerîfim ile vusûlünde senki vezir müşârün-ileyhsin maiyyetine me'mûr olan mûmâ-ileyhüma

18-yanına varub müctemi olduklarında kaziyyede medhâli olmayan ehl-i ırz makûlelerine kat'a taarruz olunmamak şartıyla evvel-i emirde mezkûr'l-esâmi eşkiyâ' ile hevâdârlarını

19-buldukları mahalleri pâ-y-mâl ahz ve da'vâ-yı hak ve ta'yîn-i mâdde iden hasımlarıyla terâfu'-yu şer' ve zimmetlerinde sâbit olan hukûk-u ibâd ashâbına ba'de'l-istirdâd mezbûrları muhkem habs

20-ve keyfiyetlerin bu tarafa ilâm ve ba'de emr-i şerîfim vürûduna dek habsde ibkâya mübâderet ve mukaddemâ iki def'ada akd olunan şurûta mugâyir zuhûr iden hareketlerine binâen havâlilerine

21-ittiba' iden salifü'z-zikr Mamuriye ve Gülnar ve Selenti ve Ermenek Kazalarının fi-mâba'd bu makûle hilâf-ı taahhüd hareketde bulunmamak üzere nizâm-ı kaviyeye rabt ve bend idüb bundan böyle

22-hilâf-ı emr-i alî hareketleri zahir ve eşkiyâ'-yı mezbûru ele virmeyecek olurlar ise mukaddemâ kat' olunan nezirleri tahmîl olunmak üzere keyfiyeti-i ahvâli arz ve ilâm eyleyüb

23-amma bu bahâne ile fukarâdan bir akçe ve bir habbe alındığı ve hilâf-ı şer' bir ferdi cevri ve taaddi olduğu mesmu' olmak lâzım gelür ise sonra şemâtet çekeceğiniz mukarrerdir

24-ana göre hakkaniyyet üzere hareket ve ancak eşkiyâ'dan olanları fermânım olduğu vecihle ahz ve habs ve arz idüb hilâfından gayetü'l-gâye ittikâ ve mücânebet olunmak bâbında

25-fermân-ı âli-şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki

Fi-Rebi'ü'l-ahir sene 1148

bir sûreti

Alaiyye Sancâğı Mütesellimine ve İç il Sancâğı'nda mütemekkin yörükân cemaatleri ve Hacı İsâlu Yörük Zâbitânına vezir müşârün-ileyhin maiyyetine me'mûriyetleriçün vech-i meşruh üzere

bir sûreti

Tarsus Mütesellimine iki yüz nefer piyâde sekbân ile vezir müşârün-ileyhin maiyyetine me'mûriyetiçün

bir sûreti

Tavacı Kazasından Cin Osman ve Mud Kazasından Abdülmuin Beğ Tirine Kazasından Abdurrahman ve Silifke Kazası'ndan Gölgeli Oğlu

İbrâhim ve Aladağ Kazası'ndan El-Hac Mahmûd ve El-Hac Abdullah'a
ikişer yüz nefer pîyâde sekbân ile vezir müşârün-ileyhin maiyyetine
me'mûriyetleriçün vech-i meşrûh üzre

27/70

1-Yanya Kazası Nâibine ve Yanya ve Ergiri Sancâkları Mütessellimlerine ve Yanya,
Sancâğı'nın darb ve harbe kâdir il erlerine hüküm ki
2-senki Yanya Nâibi Mevlânâ Ali zîde ilmuhusun Südde-yi saâdetime mektûb
gönderub Yanya Sancâğı'nda vâki' Koniçe ma Leskovik Kazası Ahâlisi bâ-
cemâhim meclis-i şer'e
3-vârub haydûd eşkiyâ'sı bu sene içinde gice ile Koniçe Mahkemesini basub Koniçe
Kazası nâibi olan Seyyid Zekeriyya'yı bir hâmil câriyesiyle maân
4-bi-gâyr-ı hakk katl ve emvâl ve eşyâsın gâret etmeleriyle husûs-u mezbûr teftiş ve
tefâhhus ve kâtilleri her kimler ise ala-eyyi-hâl ele getirülüb ma'rifet-i şer'le
5-haklarında lâzım gelen cezâ-yı sezâları icrâ ve vâki'-i hâl sıhhat ve hakikat üzre
Der-devlet-medârıma arz ve ilâm olunmak bâbında emr-i şerîfim
6-virilmek ricâsın arz ve ilâm olunması ilhâh ve kaza-yı mezbûr gâre-yi seng-sitân
olmağla Yanya Sancâğında vâki' darb ve harbe kâdir
7-tüfenk-endâzlarıyla ve civârda vâki' Ergiri Mütessellimi maiyyetine ta'yîn ve
mütessellim-i mûmâ-ileyhin rây' ve ittifâkıyla amel ve hareket iderek eşkiyâ'-yı
8-mezbûre ahz ve ele getirülüb icrâ-yı hak olunmak bâbında sizki Yanya Nâibi ve
mütessellim-i mûmâ-ileyhümâsız başka başka arz eyledüğünüz ecilden
9-eşkiyâ'-yı merkûmenin ala-eyyi-hâl ahz ve ele getirülüb cezâ-yı sezâlarının icrâ ve
tertîbi fermân-ı hümayûnum olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr
10-ve ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde sizki mûmâ-ileyhimsiz cümleliz
bi'l-ittifâk hareket iderek eşkiyâ'-yı merkûmenin üzerlerine
11-varub muhârebeye tasaddi iderler ise siz dahi muhârebe ile ala-eyyi-hâl ahz ve
ele getirüb haklarında lâzım gelen cezâ-yı sezâların icrâ
12-ve tertîb ve vâki'-yi hâl sıhhat ve hakikat üzre Der-devlet-medârıma arz ve ilâm
eyleyüb lakin bu bahâne ile şekâvetde alâkası olmayanlara
13-taarruzdan ve celb-i mâldan ittikâ ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı âli-
şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâsıt-ı Rebi'ü'l-ahir sene 1148

27/71

1-Mar'aş Beğlerinden Süleymân dame ikbalehuya hüküm ki
2-senki mîr-i mîrân mûmâ-ileyhsin bundan akdem sefere me'mûr olmakdan nâşi sen
muaccelen Kars'a varub hâlâ Ser-asker zafer-rehber Vezirim Ahmed Paşâ
edamallahu teâlâ iclâlehunun

3-rây'-ı isâbet-karînine mutâbaat ile hidmet vücûda getürmeğe müsâraat eylemen husûsları sana emr-i şerîfimle tenbîh ve te'kid olunmuşdu ser-asker müşârün-ileyh tarafından

4-bu def'a vârid olan kâğıtlara göre müşârün-ileyh bulunduğ u yerden hareket ve Kars taraflarına vusûle mübâderet üzre olduğ u ma'lûm-u hümâyûnum olub bu vakitlerde

5-senin dahi Kars'da olman mehamm-ı lâzîmeden olmağ la isti'câlen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde bu vakitler

6-kat'a evkât-ı uhrâyâ kıyâs olunmadığı ve ser-asker müşârün-ileyh Kars'a vusûle mübâderet üzre olduğ u ve me'mûr olanların ordu-yı hümâyûnumda

7-bulunmaları lâzîme-yi hâlden eydüğ ü senki mîr-i mîrân mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda eğ er sen henüz azîmet itmemiş isen bir dürlü te'hir

8-ve terâhiye ve imrâr-ı vakt ü eyyâma mesâğ ve cevâz virmeksizin mükemmel dâiren ve kapun halkı ile hemân hareket ve icâleten ve müsâraaten

9-Kars'a vusûle mübâderet ve ba'de'l-vusûl ser-asker müşârün-ileyhin rây' ve emrine mütâbaat ile hidmetde bulunmağ a ihtimâm ve dikkat ve bezl-i

10-makderet idüb hilâf-ı emr-i âlî ser-i mû hareketden gâyetü'l-gâye ittikâ ve mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâhir-i Rebi'ü'l-ahir sene 1148

bir sûreti

Kayseriyye Sancâğı Mutasarrıfı Zâralızade Osmân dâme ikbâlehuya ber-vech-i muharrer

27/72

1-Üsküdâr'dan Kars'a varınca vâki' olan mîr-i mîrân

2-ve kadılara ve mütesellimlere ve voyvadalara ve kethüdâyerileri ve yeniçeri serdârları

3-ve menzilhanelere ve ayân-ı vilâyete ve iş erlerine hüküm ki

4-hâlâ Karaman Eyâleti kendüye ihsân-ı hümâyûnum olan Vezirim Genç Ali Paşâ'nın ademleri icâleten

5-ve müsâraaten Kars'a varmak üzre me'mûr olub mezbûrların bir an evvel

6-emn ve sâlim Kars'a vusûlleri mühimm ve muktezi olmağ la imdi işbu emr-i şerîfimle

7-her kangınızın taht-ı hükûmet ü kazânıza varub dâhil olurlar ise me'mûn ve mahfûz

8-mahallere kondurub ve yedlerinde olan menzil ahkâmı mücebince müsâraaten menzil

9-bâr-gîrleri tedârik ve ihzâr ve kat'a tekâsül ve tesâmüh itmeksizin menzil bâr-gîrleri

10-süvâr ve yolda dahi mikdâr-ı kifâyeden ziyâde yanlarına tüfenk-endâz ademler

11-koşub gereğ i gibi muhâfazalarına ihtimâm ve dikkat iderek birbirlerinize irsâl

12-ve muaccelen bir sâat akdem emîn ve sâlim savb-ı me'mûre isâle her biriniz

13-kuvvetü'l-hadd ihtimâm ve dikkat eyleyesiz şöyleki tesâhül ve taksîriniz zuhûr itmek

14-lâzım gelür ise sonra bir dürlü cevâba kâdir olamayacağımız muhakkaktır ana göre

15-emr-i şefime sûrat-i imtisal ü itâat ve zerre kadar hilâfından begâyet tehâşi

16-ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âli- şânım yazılmışdır

Fi-evâil-i Rebi'ü'l-ahir sene 1148

28/73

1-sâbıkâ Karamân Vâlisi Vezirim Mustafa Paşâ'ya hüküm ki

2-senki vezir müşârün-ileyhsin Arz-ı Rûm'dan avdet ile beru taraflara gelmeni fermânım olmağla imdi işbu emr-i şerîfimle ile vusûlünde senki vezir

müşârün-ileyhsin sen

3-kendüne mahsûs ademlerinle ol tarafdan hareket ve İznikmid'e beri gelüb mahall-i merkûme karîb mahallere geldiğini Der-devlet-medârıma ilâm ve işâret ve ba'de' ne güne emr-i şerîfimle

4-sâdır olur ise ana göre hareket eylemen bâbında fermân-ı âli-şânım yazılmışdır.

Fi-evâil-i Rebi'ü'l-ahir sene 1148

28/74

1-Karamân Eyâleti kendüye ihsân-ı hümâyûn olan Vezir Genç Ali Paşâ'ya hüküm ki

2-senki vezir müşârün-ileyhsin tarafından Der-aliyyeme gelen kâğıtlar manzûr-u hümâyûnum olub senden melhûz-u mülûkânem olduğu vech üzere bir müddetden beru din-i mübîn yolunda devlet-i ebed-

3-karîn umûrunda vücûda gelen gayret ve hamiyetin ve erlik ve bahâdarlığın bi'l-cümle ma'lûm-u hümâyûnum olmakdan nâşi sen da'vât-ı şerîfe-i ... şâhâneme mazhar olmuşundur

4-ber-hûrdâr olasın avâtıf-ı aliyye-yi hüsrevânemden şeref-bahş sudûr olan hatt-ı hümâyûn mevhibet-makrûnum mücebince Karamân Eyâleti sana tevcih ve ihsânım ve sen Arz-ı Rûm'da

5-meks ve ikâmet idüb hâlâ Şark Cânibi Ser-askeri Vezirim Ahmed Paşâ'nın rây' ve ittifâkı üzere amel ve hareket iderek hizmetinde bulunman fermân-ı hümâyûnum olduğundan

6-başka meûnetine sarfolunmakçün dahi hazîne-yi amiremnden nakden sana on beş bin gurûş atâ-yı hüsrevânem olmağla işbu emr-i şerîfim ısdâr ve meblağ-i merkûmun tebliğ

7-ve isâline me'mûr ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde senki vezir müşârün-ileyhsin atıyye-yi seniyyemi ba'de'l-ahz sen Arz-ı Rûm'da meks ve ikâmet

8-ve ser-asker müşârün-ileyhin rây' ve ittifâkı üzere amel ve harekete ihtimâm ve dikkat idüb senden her hâlde me'mûl ve melhûz-u şâhânem olan vecihler ile bundan böyle dahi

9-din-i mübeyyin ve devlet-i ebed-karînimde rızâ-yı meymenet iktizâ-yı pâdişâhâneme lâyük hareket-i saide ve hidemât-ı pesendide ibrâzına ve ol taraflarda evâmîr-i şerîfemle

10-vârid ve sâdir olan umûr-u mühimmenin te'diye ve temşiyete müsâraat ve zuhûriden lâzımü'l-inha husûsların pey-der-pey ilâm ve tahrîre mübâderet üzere

11-olman bâbında fermân-ı âlî-şânım yazılmışdır

Fi-evâil-i Rebi'ü'l-ahir sene 1148

28/75

1-Bayazıd Sancâğı Mutasarrıfı olan Mahmûd Paşâ'ya hüküm ki

2-senki Paşâ-yı mûmâ-ileyhsin Der-saâdetine gönderdiğin kâğıdında sen kemâl-i gayret ü hamîyyetinden nâşi bu esnâda Bayazıd'a varub kal'anın muhâfazasına kıyâm ve düşmanın müdâfaasına dikkat ve ihtimâm

3-üzre olduğun tasrîh olunmuş ber-hûrdâr olasin yarâdan allâhü teâla gayr-ı melhûz iden vakı'a akîbinde sabıkâ Rakka ve hâlâ Anadolu Vâlisi Ahmed Paşâ ser-asker nasb

4-olunub asâkir-i vafire ile muaccelen Kars'a varmak üzere kendüye isti'cal olduğundan gayrı düşmanın bi-lutf-u teâla kahr ve tedmîri ve Memâlik-i mahrûsemden tard ve teb'îdi için bu taraftan

5-her ne güne tedârükâta mübâşeret ve Rûm İli ve Anadolu taraflarından mücedded asâkir-i kesîre tesyîrine müsâraat olunub ve mukaddemâ Mısır'dan ihrâc olunan üç bin nefer Mısır Askeri dahi

6-bu hinde o taraflara karîb bulunmak hasebiyle anlar dahi Kars'da ordu-yı hümâyûnumda me'mûr ve bu vecihle o taraflara külli takvîyet virilmeğe fevk-el-hadd say'-ı mevfür kılınub ve bunlardan başka hâlâ

7-Kırım Hânı Kaplân Girây Hân dahi bi-hadd asâkir-i Tâtâr ile Dağıstân'a varub Dağıstân'luyu dahi yanına ba'de'l-istishâb ve a'da-yı bed-nihâd üzerine varmağa ve memleketlerin nehb

8-ve gâret kılmağa mukaddema nâme-yi hümâyûn ve hutut-u gayret-meşhûnumla me'mûr olduğü ecilden tekrar icâleten gitmesiçün te'kid ve isti'câl olunmağla hâlâ Hân müşârün-ileyh gönderdiği kâğıdında mah-ı rebi'ü'l-evvelinin

9-on ikinci günü Tamân Ma'berinden ubûr ve yanına cem' olan bi-nihâye asâkir-i Tâtâr ile icâleten ol vakt o havâlilere irişmek üzere olduğünü tasrîh ve tahrîr ve müşârün-ileyhin isti'câline

10-giden mîr-i alem Mehmed dâme mecduhu dahi bu vechi huzûr-u hümâyûnumda şifâhen takrîr idüb her husûsda tedârükât-ı azime görüldüğünden başka hâlâ Rakka Vâlisi Vezirim Ahmed Paşâ müstevfî

11-asâkir ile o havâliye varub düşmanın def' ve tardına ve bi'l-husûs sana takviyyet virmeğe say'-ı belîğ itmek üzere me'mûr olmağla sen dahi zâtında olan gayret ve şecâati izhâr

12-ve dilîrâne ve gayûrâne hıfz ve hırâset-i kal'a ve müdâfaa-ı a'dâya ibtidâr eylemen için ilâmen ve ifhâmen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur vusûlünde

13-senki Paşâ'yı mûmâ-ileyhsin seni ve kal'a-yı merkûmeyi cenâb-ı rabb-i gayûrun hıfz ve inâyetine emânet eyledüm göreyim seni senden dîn-i mübin ve Devlet-i ebed-karînime lâyık hizmet me'mûl-ü mülûkânem

14-olmağla her hâlde kuvvetü'l-kalb ve ceriyyü'l-hatır olub gayret kuşâğını iki yerden kûşânb kal'anın hıfz ve hırâsetine ve hin-i iktizâda mümkün mertebe a'dânın müdâfaasına ez-dil

15-ü cân bezl-i tâb ü tûvân idüb tahsil-i nîknâme sarf-ı hamîyyet eylemen bâbında fermân-ı âlî- şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâil-i Rebi'ü'l-ahir sene 1148

bir sûreti

Ser-asker Vezir Ahmed Paşâ'ya düşman tarafından bu esnâda Bayazıd Kal'ası'na su-i kasd olduğuna binâen Bayazıd Sancâğı Mutasarrıfı Mahmûd Paşâ Kars'dan ikiyüz nefer ademiyle kalkub icâleten Bayazıd'a varub kal'anın muhâfazasına kıyâm üzere olduğun kâğıdıyla inhâ itmekle ser-asker müşârün-ileyh mîr-i mîrân mûmâ-ileyh ile haberleşerek mümkün mertebe düşmanın müdâfaasına ve Paşâ-yı mûmâ-ileyhe takviyyet virmeğe bezl-i makderet eylemesiçün

29/76

1-ordu-yı hümayûnuma me'mûr Mısır Askerinin serdârına ve Dergâh-ı aliyye Kapucıbaşılardan olub mukaddemâ asker-i merkûme üzerlerine mübâşir ta'yîn olunan Mahmûd ve Lutfullâh

2-dame mecduhumâ ve asker-i merkûmenin sâyir zâbitânına hüküm ki

3-sizki mûmâ-ileyhümasız asker-i merkûme ile serien ve âcilen ordu-yı hümayûnuma varmak üzere bundan mukaddema size emr-i şerîfimle tenbîh ve ekid olunmuşdu

4-el-hâletü'l-hazihi Şark Cânibi Ser-askeri Vezirim Ahmed Paşâ bu esnâda Arz-ı Rûm taraflarına varduğun haberi tevârüd idüb sizin bulunduğunuz

5-mahalden alâ cenâhü'l-isti'câl bir an akdem ve bir kadem mukaddem savb-ı me'mûre varmanız gâyet mühimm ve muktezi olduğu ecilden te'kiden ve isti'câlen

6-ve ilâmen ve ihtimâmen işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur imdî vusûlünde sizki mûmâ-ileyhümasız her ne mahalde bulunursanız

7-kat'a meks ve arâm itmeyüb iki üç konağı bir iderek ve yolda izde ayak sürümeçüb seyr-i seri' ile giderek ta'cîl-i ale'l-ta'cîl bir saat

8-akdem Arz-ı Rûm taraflarında ser-asker müşârün-ileyhin yanına vusûle müsâraat ve rây'-ı rezîni üzre amel ve harekete mübâderet
9-eylemeniz bu vakt bir dürlü evkât-ı uhrâya kıyâs olunmamağla şöyleki zerre kadar rehâvet ve taksîriniz zuhûr ider ise sonra bir dürlü
10-özü ve illetiniz makbûl olmayub bilâ-emân cezâ tertîb olunacağı muhakkak olmağla ana göre cümleliz basîret üzre hareket ve bir an evvel mahall-i me'mûre
11-vusûle bezl-i tâb ü tâkat idüb ser-i mü hilâfından gâyetü'l-gâye tehâşi ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki

bir sûreti

Kayseriyye Mutasarrıfı Zâralızade Osmân Paşâ'ya

Bir sûreti

Mar'aş Beğlerbeğisi Rışvanzade Süleymân Pâşâ'ya

29/77

1-ber-vech-i arpalık Hüdâvendigâr Sancâğı Mutasarrıfına ve kadısına ve mübâşir ta'yîn olunan Dergâh-ı âlî Geduklularından İbrâhîm zîde mecduhuya ve Ankara Sancâğı Mütesellimine hüküm ki
2-bundan akdem Şark Cânibine me'mûr ve Anadolu Eyâleti'nde vâki' elviyenin zuamâ ve erbâb-ı timârından avdet ve yerlerine gelenlerin yerlerinden ve yurdlarından ve esnâ-yı râhda müsâdif olunanları
3-dahi buldukları mahallerden mahall-i me'mûrlarına iâde ve irca' olunmalarıçün sâdır olan emr-i şerîfimle senki mübâşir mûmâ-ileyhsin me'mûriyetin üzre Ankara Kazasına varduğunda Eski
4-şehir Alây Beğisi bir mikdâr neferâtıyla Hüdâvendigâr Sancâğı'ndan dahi bir mikdâr neferât Ankara'ya duhûl itmeleriyle mezbûrlar meclis-i şer'e ihzâr ve sâdır olan emr-i âlî-firâset
5-ve mazmûn-u münîfi ifhâm olundukda mîr-i alây mezbûr neferâtıyla semiân ve atâan diyüb avdet ve mahall-i me'mûrlarına revâne ve lakin Hüdâvendigâr Sancâğı neferâtı bizim reisimiz
6-yokdur reisimiz olmadıkça giruya avdet etmeyüz deyu cevâba tasaddi ve mugâyir-i emr-i âlî harekete cesâret eyledikleri ihbâr olunmağla senki mîr-i mîrân mûmâ-ileyhsin livâ-yı mezbûrun zuamâ
7-ve erbâb-ı timârından ber-minvâl-i muharrer kalanların bir ferdi ketm ve ihfâ olunmayub cümlesi evlerinden ve yerlerinden muaccelen ihrâc ve mübâşir mûmâ-ileyh ma'rifetiyle mahall-i me'mûrlarına sevk ve tesyîr ve tesrî
8-ve esnâ-yı râhda dahi müsâdife olunanları iâde ve ircâ' kılınmak ve bu bâbda hilâf-ı emr-i âlî harekete tasaddi idenler kânen-men-kân habs ve kal'a-bend olunmak fermânım olmağın imdi
9-işbu emr-i şerîfim ile vusûlünde senki mîr-i mîrân ve sizki mütesellim ve mevlânâ mûmâ-ileyhümâsız sancâğ-ı mezbûr zuamâ ve erbâb-ı timârından yerlerine ve yurdlarına kalanları ve ol

- 10-havâlide bulunanları tarafından mukdim ve müsri' mübâşirler ta'yîn ve mübâşir mûmâ-ileyh ma'rifetiyle bir gün ve bir sâat evvel yerlerinden ve yurdlarından ve buldukları mahallerden ihrâc ve savb-ı me'mûrlarına sevk ve tesyîre
- 11-mübâderet ile bir ferdi himâye ve ketm ve ihfâdan ve bu husûsda mikdâr-ı zerre teâmi ve taksîrden begâyet hazer ve mucânebet ve bu bâbda gerek yerlûden ve gerek alây beği ve neferâtından her kim
- 12-eyalet askerini olkomak veyâhûd kendü giru kalmak misillu hilâf-ı emr-i âli harekete tasaddi ider ise o makûleleri kânen-men- kân ahz ve kal'a-bend ve muhkem habs ve keyfiyetlerin Der-aliyyeme
- 13-arz ve ilâm ve ba'de ne güne emrim olur ise iktizâsını ifâda kıyâm eylemeniz bâbında fermân-ı âli- şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâhir-i Zi'l-hicce sene 1148

30/78

- 1-Sultanönü Sancâğı Mutasarrıfına ve Eskişehir Nâibine ve Dergâh-ı muallâm Yeniçerileri Ocağı Hasekilerinden Mübâşir ta'yîn olunan Ali zîde mecduhuya ve Bostâni Hasekilerinden zîde mecduhuya hüküm ki
- 2-senki nâib-i mûmâ-ileyhsin Südde-yi saâdetime mektûb gönderüb sâbıkâ Mekke-yi Mükerrreme Kadısı Mevlânâ Muhammed Said fazalihu Mekke-yi Mükerrmeden avdet ve Eskişehir Kasabası'na sevkinde vâki' kârbânsarâya
- 3-nüzûlünde mevlânâ-yı mûmâ-ileyhin leylen sirka olunan ber-mûceb-i defter üç denk Hind meta'ı zuhûra getirülüb sârikleri muhkem habs ve Asitâne-i saâdetime ilâm ve zuhûra geldiği sûretde ayân-ı
- 4-Kasabadan on dört nefer kimesmeler mahbûsen Der-devlet-medârıma ihzâr ve sâbıkâ livâ-yı mezbûr mutasarrıfı Fazlullâh Paşâ'dan ve mahbûs mezkûrlardan zecren tahsîl ve tazmîn olunmak için sizki mübâşirân
- 5-mukaddemâ sâdır olan iki kıt'a emr-i şerîfin sizin mübâşeretinizle irsâl olunmağın ibtidâ mîr-i mîrân-ı sâbık mûmâ-ileyhin kethüdâsı ile ayândan on dört nefer kimesneler ahz ve habs ve husûs-u mezkûr sırrân
- 6-ve alenen tefâhhus olundukda vechen mine'l-vücûh haber ve agâhımız yokdur deyu cevâb ve bi-tarikü'l-sulh beş bin beş yüz gürüş bedel-i sulh mübâşiran mûmâ-ileyhümaya teslim-i müteahhid oldukları sen ve haseki mûmâ-ileyh
- 7-Ali zîde mecdûhu başka başka arz eylemişsiz eşyâ-yı mezkûrenin aynî bi-eyyi-hâl zuhûra getirülmesi matlûb olub ve bu husûsda ayân ve Paşânın dahi haberleri var iken bu güne ketm ve ihfâ
- 8-ile eşyânın bu vakte dek aynî zuhûr itmek mücerred sizin tama'-ı hama tebaiyyet ve tekâsül ve rehâvetinizden neş'et eyledüğü zâhir olmağla müstehakk-ı eşedd-i itâb olmuşsuzdur eşyâ-yı merkûme hâncıdan ve şerîki
- 9-kethüdâyerinden kavilleri üzre ba'de'l-mürâfa' ma'rifet-i şer'le tazmîn itdirilmek için merkûmen bostâni hasekisü mûmâ-ileyh ma'rifetiyle mahbûsen Asitâne-i saâdetime ihzâr ve mâ-adâ mahbûslar kemâ-kân

10-habsde ibkâ ve kemâl-i dikkat ü taharri ile eşyâ-yı mesrûkanın aynî zuhûra getirülüb sârikleri dahi ahz ve habs ve keyfiyet ve ahvâl arz ve ilâm olunmak bâbında fermânım

11-olmağın imdi işbu emr-i şerîfim ile vusûlünde sizki mîr-i mîrân ve sâyir mûmâ-ileyhimsiz mahbûs mezkûrlardan ancak hâncı ile şeriki kethüdâyerini bostâni hasekisi

12-mûmâ-ileyh ma'rifetiyle mahbûsen Asitâne-i saâdetime ihzâr ve mâ-adâsını habisinde ibkâ ve bundan böyle dahi Ocâk tarafından mukaddema ta'yîn olunan haseki mûmâ-ileyh ma'rifetiyle gereği dikkat ve ihtimâm

13-ile teccessüs ve tefahhus ve ale'l-vecha veckân emvâl-i mesrûkayı aynî ile tamâmen ve kâmilen zuhûra getirüb ve sârikleri dahi ahz ve muhkem habs ve keyfiyet-i ahvâli sıhhati üzre

14-arz ve ilâm ile kazâ-yı mâ-fâta mübâderet eylesüz bundan sonra dahi bu husûsda tama'-ı hâma ve hitâmet-i encâma tebaiyyet ile mikdâr-ı zerre teâmi ve taksîriniz mesmu'

15-olur ise sonra siz dahi şâmett-i elîmesin çekeceğiniz muhakkaktır ana göre hareket ve hilafından begâyet hazer ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âli-şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâil-i Cemâziye'l-evvel sene 1148

30/79

1-İskemleci Mustafa zîde mecduhuya hüküm ki

2-asâkir-i Tâtâr düşmen-i ... Dağıstân'a mürûr andan dahi Dağıstân askerini ba'de'l-istishâb in-şâ-allahü teâla Şîrvân semtlerine çıkmğa me'mûr olan cenâb-ı emâret-meab hâlâ

3-Kırım Hânı Kaplân Girây Han'ın emrine takviyyet virmek muktezi olmakdan nâşi müşârün-ileyhe hitâben şeref-bahş sudûr olan hatt-ı hümayûnumla kendüye ata-yı şâhânem olan elli bin

4-gurûşun beru tarafdan Hân müşârün-ileyhe isâl ve teslimine senki mûmâ-ileyhsin mübâşîr ta'yîn olunmuşsundur meblağ-ı mezkûrun yeden be yed Hân-ı âli-şân müşârün-ileyhe teslim olunması senden matlûb-u hümayûnum

5-olmağla işbu emr-i şerîfim ısdâr olundu imdi in-şâ-allahü'l-rahman Hân müşârün-ileyh ber-vech-i muharrer Şîrvân ve Şemâhı taraflarına ba'de'l-vusûl yollarda emniyet ve güşâdelik hasıl olduğunda

6-Şark Cânibi Ser-askeri Vezirim Ahmed Paşâ'nın vesâtetiyle sen varub hatt-ı hümayûnumu ve meblağ-ı mezbûru yeden be yed kendüye teslim eylemen senden matlûb-u şâhânem eydüğü ve meblağ-ı merkûmun

7-bir akçası aher mahalle sarf olunmağa rızâ-yı hümayûnum olmadığı ve bu bâbda zerre mikdârı hilâf-ı hareketin sudûrunda bilâ-emân cezân virileceği senki mübâşîr-i mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda

8-yümn-ü teâla yollarda güşâdelik olduğu sâat ser-asker müşârün-ileyhin vesâtetiyle sen Hân müşârün-ileyhe varub yedinde olan emânetleri bizzât kendülere isâl ve teslime dikkat

9-ve ser-i mû hilâfından ve meblağ-i merkûmun aher mahalle virilmeden gâyetü'l-gâye ittikâ ve mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âli-şânım sâdir olmuştur

Fi-evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir sene 1148

30/80

1-Ser-asker Paşâ'ya hüküm ki

2-Sivâs Eyâleti'nin elviye alây beğileri sancâklarının zuamâ ve erbâb-ı tumârıyla bir seneden beru muhasara çıkub perişânü'l-hâl ve muztaribü'l-ahvâl oldukları ilâm ve inhâ olunub

3-her vecihle şâyeste-yi merhamet ve sezâvar-ı atıfet olmalarıyla yerlerine ve yurdlarına gelmeleriçün izn-i hümâyûnum erzâni kılınmağla işbu emr-i şerîfim ısdâr ve

4-ile irsâl olunmuştur imdi vusûlünde senki ser-asker müşârün-ileyhsin ancak eyâlet-i mezbûrede askerın cümlesini yerlerine ve yurdlarına gelmeleriçün tarafından izn ve ruhsat ile

5-iâde ve ircâlarına ihtimâm ve dikkat eylesin mezbûrların fi-mâba'd vâki' olan mahlûlâtları Asitâne-i saâdetimde tevcih olunmak üzere olmağla bundan böyle vâki' olan mahlûlâtları

6-ol tarafından tevcih olunmayub bu tarafa havâle ve keyfiyeti yanında Reisü'l-küttâb ve Defter Emîni vekîlleri olanlara dahi tefhim eylemek bâbında fermân-ı âli şânım yazılmışdır

Fi-evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir sene 1148

30/81

1-itaat eylemek şartıyla afvı bâbında eğerçi başka emr-i şerîfim

2- virilüb tarafına gönderildi ancak şakî-yi mezbûr öteden beru

3-muzırr-ı ibâd ve say'-ı bi'l-fesâd olub izâlesi kerrât ile rütbe-yi

4-vücûb-u güzer etmiş bir hâin-i bed-tıynet olduğundan mâ-adâ senki vezir

5-müşârün-ileyhsin tarafından gelen kâğıd muktezâsınca gönderdiğin nidâ

6-buyrulduşuna dahi kemâl-i mel'ânet ü hıyânetinden nâşi i'timad etmemekle

7-bundan böyle dahi kat'a kendü hâlinde durmayacağı ve ifsâd-ı ibâd ve ahvâl-i

8-bilâddan bir an hâli olmayacağı bi'l-bedâhe vâki' ve aşikâr olub

9-bu güne şakînin idâm ve izâlesiyle bilâd ve ibâdın erâmiş ve istirâhatleri

10-lâzime-yi zimmet-i hidivânem olduğu ecilden şakî-yi mezbûrun sen

11-bi'z-zât üzerine varub bi-eyyi-hâl cezâsın tertîb ve ser-maktu'nu

12-bu tarafa irsâl eylemen fermânım ve bu husûs hassaten senden matlûb-u hümâyûnum

13-olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur

14-imdi vusûlünde senki vezir müşârün-ileyhsin sen bi'z-zât kalkub

15-ale'l-gafle şaki-yi mezbûrun olduğı mahalle varub etrâf ve eknâfını

16-ve makarrını sedd ve bend ve kendüsünü her ne tarikle olur ise olsun

17-ala-eyyi-hâl ahz ve eğer muhârebeye tasaddi ider ise muhârebe ile

18-hayyen ve meyyiten ele götürüb hayyen ele girer ise dahi bilâ-emân başını

19-kesüb ser-maktû'nu rikâb-ı hamıyyet-i nisâb-hüsrevâneme isâl

20-ve irsâl ve bu vecihle şaki-yi mezbûrun vücûd-u hıyânet-i alûdundan rûy-i

21-arzı tathîr ile say'ın mebrûr ve meşkûr olmağla bezl-i iktidâr

22-idüb zerre kadar kusûr ve rehâvetden gâyetü'l-gâye tehâşi

23-mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur

24-buyurdum ki

Fi -evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir sene

31/82

1-hâlâ Sultanönü Sancâğı kendüye ihsân olunan Ca'fer dame izzihuya hüküm ki

2-Memâlik-i mahrûsemde vâki' bilâd ve emsârın vücûd-u harâmzadelerden tanzîfi ale'l-husûs civâr-ı saltanat-ı seniyyem olan mahallerin sürrâk ve kuttâ'-ı tarîk makûlesinden

3-tathîri murâd-ı hümâyûnum olduğı ve herkes havza-yı hükûmetini şerr ve şûr-u eşkiyâ'dan te'mîn eyleyüb vülât ve hükkâmdan bir ferdin hudûdu dâhilinde bir kimesneye

4-zarar ve hasârat irüşür ise vâki' olan zarar tazmîn etdirülmekle iktifâ olunmayub o mahallin vülât ve hükkâmın ve ayânının muhkem haklarından gelineceğı

5-mukarrer eydüğü bi'd-defaât etrâf ve eknâfa husûsân selefine müteaddid emr-i şerîfimle tenbîh ve te'kîd olunmuşken bu esnâda sâbıkâ Mekke-yi Mükerrerme Kadısı

6-olan Muhammed Es-Said zîde fazalihu Mekke-yi Mükerrerme'den avdetinde Medine-yi Eskişehir'de gelüb çârşî içinde vâki' hânda ba'de'l-istintâkü'l-emniye nüzûl eyledikde

7-gice ile ber-müceb-i defter-i müfredât üç denk eşyâsı sirka olunduğı mevlânâ-yı mûmâ-ileyh ihbâr idüb bu keyfiyet-i reddiye bu vakte dek

8-mahall-i merkûmda birkaç def'adır hudûs idüb ve mâdde-yi merkûme dahi ayânın başları altından zuhûr eyledüğü yakinen haber virilmekle zikr olunan sârikler

9-teftîş ve tefâhhus ve ala-eyyi-hâl ahz ve eşyâ-yı mesrûka bi-tamâmiha zuhûra getirülmek üzere Dergâh-ı muallâm Yeniçeri Ocağı tarafından ve Bostâni Hasakîlerinden

10-iki nefer mübâşir ta'yîn ve bu husûs Eskişehir kadısına ve mübâşirlere ve kazâ-yı mezbûrun kethüdâyerilerin ve yeniçeri serdârı ve ayânına bundan mukaddemce

11-iki kıt'a evâmîr-i şerîfimle tenbîh ve te'kîd olunmuşdu lâkin selefının zabt ve rabtda tekâsülünden nâşi azl olunub mârrü'z-zikr sârikleri ahz ve eşyâ-yı

- 12-mesrûkanın bi-kusûr zuhûra getürüb haseki-yi merkûma teslîm ve fi-mâba'd livâ-yı mezbûru sürrâk ve harâmzadeden tathîr eylemek şartıyla avâtıf-ı aliyye mülûkânemden
- 13-livâ-yı mezbûr sana tevcih ve ihsânım olmağla işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde senki mîr-i mîrân mûmâ-ileyhsin
- 14-sâlifü'z-zikr sârikleri mübâşir mûmâ-ileyhüma ma'rifetleriyle gereği gibi teftîş ve tefahhus iderek alâ-eyyi-hâl ahz ve eşyâ-yı mesrûkayı gönderilen
- 15-müfredât defteri mücebince bi-tamâmihâ zuhûra getürüb eşyâyı haseki merkûma teslîm ve bu tarafa irsâl ve sârikleri zer-zencir ve keyfiyeti ilâm ve ba'de
- 16-vârid olan emrim muktezâsınca harekete ikdâm eyleyesin marrü'l-zikr sâriklerin ve eşyânın zuhûra getürülmesi matlûb olub ve bu husûs senin
- 17-şart-ı hükûmetine dâhil olmağla bu bâbda kat'a bir ferdi himâye ve ketmden ve celb-i mâl vesile olacak hareket-i gayr-ı merzîyyeden tevakki ve hazer iderek
- 18-emr-i şerîfimin mazmun-u münîfini icrâ ve infâza mübâderet ve bundan böyle dahi havza-yı hükûmetinde sürrâk ve kutta-yı tarîk ve harâmzâdeye kat'a ruhsat
- 19-virmeyüb dâimâ çeşm-ü gûş olmak vechiyle yaramazı ele getürüb memleketi vücûd-u eşkiyâ'dan tanzife bezl-i makderet ve bu bahâne ile kazıyyede dâhli
- 20-olmayanlara ve ayândan gayrı raâyâya ve ahâli makûlesine taarruzdan ve celb-i mâldan tevakki ve mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdir olmuşdur
- 21-buyurdum ki

Fi-evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir sene 1148

31/83

- 1-Seddü'l-bahir Muhafızı Mustafa Beğ'e ve Eceabad Nâibine ve Seddü'l-bahir Kal'ası Dizdârına hüküm ki
- 2-müstâmin ve harbî taifesine hubûbât makûlesinin bey' ve fîrûhatı memnu' olub ve mukaddemâ men'i bâbında ekîd ve şedîd evâmir-i şerîfemle etrâf ve eknâfa tenbîh ve te'kîd olunduğundan gayrı Boğaz Hisârlarında
- 3-bilâ-emr-i şerîf taşra zahâir nakl olunmaması husûsu dahi tekraren evâmir-i şerîfemle men' olunmuşken bu esnâda Boğazdan beru Mihâliç ve Çârdâk ve Tekfûr Dağı ve Gelîbolu ve sâyir
- 4-ol havâli iskelelerinden Bahr-i sefid tarafına azîmet iden sefineler ecnâs-ı zahâir tahmîli ile bilâ-emr-i şerîf Seddü'l-bahir Memerinden taşra mürûr eyledikleri ihbâr olunmağla bu misillü memnu'atdan
- 5-olan hubûbâtın bilâ-emr-i şerîf Bahr-i sefid tarafına nakl ve mürûruna ruhsat virilmeyüb men'-i külli ile men' ve def' ve bu husûs bir nizâma ifrâğ ve rabt olunmak mühimm ve la-büdd olmağın işbu
- 6-emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde sizki mûmâ-ileyhümasız ber-minvâl-i meşrûh beri taraftan yoklanub Bahr-i sefid tarafına mürûr dâiyesinde olan sefineler

7-Seddü'l-bahirde yoklanub derûnlarında kûmânyalarıçün kifâyet mikdârından ziyâde zahâ'ir bulunduğ u sûretde izn-i müş'ir emr-i şerîf ibrâz idenlerin yedlerine tarafınızdan dahi izn tezkiresi itâ

8-ve mürûrlarına mûmânaat olunmayub yedlerinde emr-i şerîf olmayanların dümenleri alınub sefineleri ol tarafdan rabt ve durûnlarında bulunan hubûbâtın mikdârını ve sefine reisinin ism ve resmîni

9-Der-saâdetime arz ve ilâm ve ba'de ne güne emr-i şerîfim vârid olur ise muktezâsıyla amel ve hareket eylesiz lakin bu husûs mücerred bilâ-emr-i şerîf taşraya zahâ'ir nakl olunmamasıçün irâde olunmuş

10-bir keyfiyet iken şöyleki bu bahâne ile bir ferde cevri ve taaddi olunduğ u mesmû' olunmak veyâhûd izn akçası nâmıyla bir akça alınmak lâzım gelir ise sizki mûmâ-ileyhümasız bilâ-emân cezânız tertîb

11-olunacağını mukarrer bilüb ana göre müteyakızane hareket ve mugâyir-i emr-i şerîf vaz' ve hâlet zuhûrundan begâyet ihtirâz ve mûcânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir sene 1148

31/84

1-Kûtâhya Mütesellimine hüküm ki

2-vülât ve hükûmdan her biri havza-yı hükûmetin keyd

3-ve mazarrat-ı eşkiyâ' vü harâmzâdeden muhâfaza ve muhârese ile

4-te'mîn-i bilâd ve terfîhi-i ibâd husûsların ihtimâm ve dikkat eylemeleri mukaddema-yı

5-hâlden olub ancak Eyalet-i Anadolu bir müddetden beru vüzerâ-yı âzamdan hâli olmak

6-hasebiyle hâlâ Kûtâhya Sancâğı'nda ba'zı şekâvet-pişeler zuhûr ve ibad-ullaha isâl-i mazarrat-ı

7-cevri oldukları haber virilmekten nâşi senki mütesellimi mûmâ-ileyhsin etrâfa ve eknâfa çeşm-ü gûş

8-olub havza-yı hükûmetin dâhilinde olan mahallerde ve etrâf ve enhâsında o makûle eşkiyâ' zuhûr eyledikde bilâ-tevakkuf

9-üzerlerine varub ala-eyyi-hâl ahz ve ele getürüb haklarında şer'en icâb ve iktizâ ideni ma'rifeti şer'le

10-icrâyâ müsâraat ve bu vecihle ibad-ullahın emn ve râhatına ve tarik ve mesâliğ in te'mînine dikkat eylemen fermânım

11-olmağ ın imdi işbu emr-i şerîfim ile vusûlünde senki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin sen dâimâ çeşm-ü gûş

12-olub havza-yı hükûmetinde ve etrâf ve enhâsında o makûle eşkiyâ' ve harâmzade zuhûr eyledüğ ü mesmu'

13-eyledüğ ün anda kat'a te'hir ve terâhiye rızâ ve cevâz göstermeksizin üzerlerine varub bi-eyyi-vech-i

14-gân o makûlelerin ahz ve ele götürüb şer'en haklarında lâzım gelen ma'rifet-i şer'le icrâya müsâraat ile
15-te'mîn-i bilâd ve terfih-i ahali ve ebnâ-yı sebîle dikkat-i tâm ü say' ve ihtimâm eylesün bu husûs mücerred eşkıyâ'nın
16-def' ve ref'iyle ibad-ullahın emn ve istirahatleriçün irâde olunmuş hâlet iken şöyleki bu maddeyi
17-ba'zı güne teftişe vesile ittihazıyla kendü hâlinde olub şekâvetle alâkası olmayan bi-günahlara
18-taarruz ve celb-i mala tasaddi ve bir kimesneye bi-vech cevri ve eziyetin istimâ olunmak lâzım gelür ise
19-sonra muhkem hakkından gelinmek mukarrerdir ana göre basîret üzre hareket eylemen bâbında fermân-ı
20-âli- şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâsıt-ı Rebi'ü'l-âhir sene 1148

Sadr-ı sâbık Vezir Ali Paşâ vaktinde mektûmen yazılan
ba'zı evâmirin kayıdlarıdır ki bunda kayd olunmuşdur

32/85

1-Diyâr-ı bekir Vâlisi Vezir İsmâ'il Paşâ'ya hüküm ki
2-senki vezir müşârün-ileyhsin sen vüzerâ-yı izâmımın cür'et ve cesâret ile ma'ruf ve sadâkat ve istikametle mevsûflarından olduğuna binâen senden her hâlde
3-mâ'ser-i sa'ide ve hidemât-ı pesendide zuhûru melhûz-u hümâyûnum olmağla sen Bağdât darü'l-İslâm muhâfazasına me'mûr ve ta'yîn kılınmışsındır imdi işbu
4-emr-i şerîfim ile vusûlünde senki vezir müşârün-ileyhsin bu husûs Şark Cânibi Ser-askeri Vezirim Köprülüzade Abdullah Paşâ'ya
5-dahi işâret ve ifhâm olunmağla ser-asker müşârün-ileyh ile bi'l-ittifak hareket iderek mükemmel ve müretteb kapun halkı ile yerinden hareket ve münâsib
6-görüldüğü vech üzre savb-ı me'mûrine azîmet ve bir an akdem kal'a-yı dârü'l-İslâma vusûle müsâraat ve in-şâ-allahü teâla ba'de'l-vüsûl
7-hıfz ve hürâset-i kal'a ü memleket ve tertîb ve tanzim-i umûr-u vilâyete ihtimâm ve dikkat ve senden melhûz-u hümâyûnum olduğu üzre mesâ'i-yi mevfüre ve mâ'ser-i
8-meşkûre ibrâzına bezl-i nakdîne ve say' ve kudret idüb her hâlde istihsâl-i rızâ-yı yümn-ü iktizâ-yı şâhâneme sarf-ı tâb ü tâkat
9-eylemen bâbında fermân-ı âli-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâhir-i Muharrem sene 1147

32/86

1-hâlâ Bağdad Vâlisi Vezir Paşâ'ya hüküm ki
2-sâbıka Bağdât Vâlisi Vezirim Ahmed Paşâ'ya Haleb Eyâleti tevcih ve ihsânım olub vâli-yi cedid vardıkdan sonra kendüsü yalnız etbâıyla
3-mansıbı olan Haleb'e gitmesini başka emr-i şerîfimle vezir müşârün-ileyhe tavsiye ve tefhîm olunduğu ecilden eazım-ı ... İslâmiyye olan Bağdât dârü's-selâmın
4-bu esnâlarda muhâfaza ve muhâresesi ve âmmeten umûriyyenin temşiyet ve te'diyesi kaviyyü'l- iktidâr bir vezir-i şecâat-şîârın uhde-yi ikdâm ü ihtimâmına
5-ta'lik ve tevfiş olunmak lâzım ve lâ-büdd ve senki vezir müşârün-ileyhsin sen vüzerâ-yı azâmımın gayret ve hamiiyet ve istikâmet ve reviiyet
6-ile ma'rûf ve mevsûflarından olduğuna binâen her hâlde senden din ve Devlet-i aliyyeme lâıyk ve rızâ-yı meymenet-i iktizâ-yı hüsrevâneme muvâfık
7-hareket-i razıyye ve hidemât-ı seniyye melhûz olmakdan nâşi avâtıf-ı kâmile-yi şâhâne ve avârif-i şâmile-yi mülûkânemden şeref-bahş
8-sudûr olan hatt-ı hümâyûn mevhibet-makrûnum mücebince Eyâlet-i Bağdât behişt-i âbâd sana tevcih ve inâyet ve ihsân-ı hümâyûnum olmağla
9-işbu emr-i şerîfim isdâr ve ile irsâl olunmuşdur yümn-ü teâla vusûlünde senki vezir müşârün-ileyhsin bu husûs Şark Cânibi Ser-askeri
10-Vezîrim Köprülüzade Abdullah Paşâ'ya dahi işâret olunmağla her hâlde ser-asker müşârün-ileyhe muvâfakat ve rây'
11-ve rey-i isâbet-karînine mutâbaat iderek iktizâ-yı vakt ü hâle göre mükemmel ve müretteb kapun halkı ve ademlerinle hemân hareket ve mansıbın
12-olan Bağdât dârü'l-İslâma alâ cenâhü'l-isti'câl vusûl ve lühûka mübâderet ve müsâraat ve in-şâ-allahü teâla
13-ba'de'l-vürûd hıfz ve hırâset-i kal'a ü memleket ve tanzim ve tefhim-i umûru'l-ahâli vü raiyyete ihtimâm ve dikkat ve senden melhûz-u hümâyûnum olduğu üzre
14-hidemât-ı meşkûre vücûda getürmeğe nisâr-ı nakdîne-yi kudret ü miknet idüb Bağdât muhâfazasında olanlar ile bi'l-ittifak hareket iderek
15-her hâlde şân-ı şükûh-u saltanat-ı aliyyeme şâyan mesâi'-yi mevfûre ibrâzına bezl-i tâb ü takat ile ta'vât-ı hayriyye-yi hidivâneme
16-mazhar olmağa sarf ve say' ve kudret eylemen bâbında fermân-ı âli-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâsıt-ı Zilhicce sene 1148

32/87

1-sâbıka Bağdât Vâlisi olub hâlâ Haleb
2-Eyâleti kendüye ihsân-ı hümâyûnum olan Vezîr Ahmed Paşâ'ya
3-hüküm ki
4-senki vezir müşârün-ileyhsin mukaddemâ vukû' bulan Bağdât muhâsarası
5-hengâmında senin zuhûr iden hidmetin meşkûr ve say'ın mebrûr olmuşdur
6-ber-hûrdâr olasm bu ana dek birkaç def'a Bağdât muhâfazasından isti'fâ
7-ve niyâzında ilhâh etmekle mes'ulüne müsâade-yi mülûkânem mebzûl kılınub hâlâ
8-avâtıf-ı aliyye-yi hüsrevânemden şeref-bahş sudûr olan hatt-ı hümâyûn inâyet-meşhûnum
9-mücebince Eyâlet-i Halep sana tevcih ve ihsân-ı hümâyûnum olmağın imdi işbu emr-i şerîf ile

- 10-vusûlünde senki vezîr müşârün-ileyhsin muhâfazada olan tava'if-i askeriyyeden kimesneyi çıkarmayub
- 11-ancak kendü kapun halkı ve etba'-ı mahsûsen ile yerinden hareket ve bir sâat akdem mansıbın
- 12-olan eyalet-i mezkûreye vusûle mübâderet ve in-şâ-allahü teâla ba'de'l-vusûl zabt ve rabt-ı
- 13-memleket ve himâyet ve sıyânet-i ahâli vü raiyyete ihtimâm ve dikkat ve ol havâlîde evâmîr-i şerîfemle
- 14-temsîyeti muktezi umûr ve husûsatın itmâm ve te'diyesine bezl-i miknet eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım
- 15-sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâhir-i Muharrem sene 1147

33/88

- 1-hâlâ Diyâr-ı bekir Vâlisi Vezîr İsmâ'il Paşâ'ya hüküm ki
- 2-bu esnâda Bağdât dârü'l-(setrâdın?) teksîr ve tevfir asker ile muhâfaza ve sıyâneti akdem-i umûr lâzımü'l- ihtimâmdan olub ve senki vezîr müşârün-ileyhsin sen vüzerâ-yı
- 3-azâmımın sâhibü'l-iktidâr ve gâyet-i şîârı olmakdan nâşi icâleten gitmek üzere Bağdât muhâfazasına me'mûr ve ta'yîn kılınmışsındır imdi işbu
- 4-emr-i şerîfim ile vusûlünde bi'l-cümle kapun halkı ve ademlerinle kalkub Şark Cânibi Ser-askeri Vezîrim Köprülüzade Abdullah Paşâ'nın rây'ına mutâbaat
- 5-ile Bağdât'a azîmet in-şâ-allahü teâla seriân ve icâleten Bağdât'a ba'de'l-vusûl emr-i muhâfazada ve sâyir vâki' olacak hidemât-ı aliyemin edâ
- 6-ve temsîyetine Bağdât vâlisi ile bi'l-ittifâk mübâderet ve senden melhûz-u hümayûnum olduğu üzere her hâlde hidemât-ı mebrûre ve mâ'ser-i meşkûre ibrâzına
- 7-nisâr-ı nakdîne-yi kudret idüb hilâfından ittikâ ve mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâhir-i Muharrem sene 1147

33/89

mucîbince amel oluna
deyu hatt-ı hümayûn
keşîde kılınmışdır

- 1-hala Bağdât Vâlisi ve Muhâfızı Vezîr İsmâ'il Paşâ'ya ve Bağdât monlâsma ve Bağdât'da Yeniçeri Zâbiti olan ile Bağdât Defterdârı Mehmed Selim mecduhumâya hüküm ki

2-senki vezîr müşârün-ileyhsin her hâlde izzet ve hamîyyet ve rüşd ve revîyyetine binâen senden Devlet-i alîyyeme sadâkat ve istikâmet ile hizmet melhûz olmakdan nâşi avâtîf-ı alîyye-yi hüsrevânemden

3-şeref-bahş sudûr olan hatt-ı hümâyûn mevhîbet-makrunum mücebince muhâfaza şartıyla Eyâlet-i Bağdât sana tevcih ve ihsân-ı hümâyûnum olub dârü'l- İslâmın bi'l-cümle umûru kavâlib-i

4-müstahseneye ifrâğla sükkân ve kuttanın tanzim-i hâlleri matlûb-u zamîr-i inâyet-mashîr-i pâdişâhânem olmağla sâbıkâ Bağdât Vâlisi olan Ahmet Paşâ'nın mukaddemâ

5-esnâ-yı muhâsarada istikrâz eyledüm deyu iddiâ eyledüğü matlûbuçün kezâlik muhâfazada bulunan neferât kûllarımın güzeşte zaha'irelerin bahâçün hazîne-yi amiremden

6-bu ana dek irsâl olunan akçalar gerçi matlûbât-ı merkûmeye vefâ eylemiştir ancak irsâl olunan akçalar mahâllerine tamâmen virilmeyüb bir mikdârı selefî müşârün-ileyh

7-tarafında kalmak dahi ihtimâlden ba'id olmadığı ecilden melhûz olduğu üzere mebâlig-i merkûmeden mahâllerine edâ olunmamış nesne var ise müşârün-ileyhin zimmetinden tahsîl

8-ve ashâbına teslim olunmak neferâtın mutmain olmalarıçün ber-vech-i mezkûr bâki' kalan akçaların edâsı senki vezîr müşârün-ileyhsin zimmetinden iltizâm ve bu vecihle

9-nizâm-ı umûr-u memleket ve terfih-i ahvâl-i neferât-ı nusret-münife ikdâm ve ihtimâm olunmak fermânım ve hâssaten senden matlûb-u hümâyûnum olmağın emr-i şerîfim ısdâr ve

10- ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde senki vezîr müşârün-ileyhsin icâleten Bağdât'a vusûle müsâraat ve avn-i rabbani ile ba'de'l-vusûl şeref-rîz sudûr

11-olan hatt-ı hümâyûnumla muanven diğer emr-i şerîfimde temşiyetine me'mûr olduğun husûsun bin an evvel itmâmına mübâderet ve ber-vech-i muharrer selefî müşârün-ileyhin iddiâ eyledüğü

12-düyûnçün ve kezâlik muhâfazada bulunan neferât kullarımın güzeşte zaha'ire bahâlarıçün bu ana dek irsâl olunan mâldan selefînin virilmeyüb zimmetinde kalmış nesne

13-zuhûr ider ise kalan akça müşârün-ileyhin zimmetinden tahsîl ve ashâbına tamâmen teslim olunmak üzere neferât-ı mûmâ-ileyhimin ve sâyirin mutmain olmalarıçün ma'rîfet-i

14-şer' ve yeniçeri zâbiti ve defterdâr mûmâ-ileyhümâ ma'rîfetleriyle matlûbât-ı bâkiyyenin edâsını sen iltizâm ve bu vecihle cümleyi mutmaine dikkat ve ihtimâm iderek

15-uhde-yi gayret ü ikdâmına müterettîb olan sâyir umûr-u hazîne vü külliyyenin tertîb ve nizâmına ve muhâfaza-yı memleket ile ibad-ullahın terfih ve te'minine sarf-ı tâb ü

16-tâkat ve her hâlde senden melhûz-u hümâyûnum olduğu üzere rızâ-yı meymenet iktizâ-yı şâhânem tahsîline nisâr-ı nakdîne-yi gayret idüb hilâfından ittikâ ve mücânebet

17-olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi evâhir-i Rebi'ü'l-evvel sene 1147

33/90

- 1-hâlâ Arz-ı Rûm Vâlisi Vezîr Ahmet Paşâ'ya hüküm ki
- 2-senki vezîr müşârün-ileyhsin sen vüzerâ-yı azâmımın
- 3-kâr-güzâr ve sadâkat-şîârlarından olduğuna binâen avâtıf-ı aliyye-yi
- 4-hüsrevânemden şeref-rîz sudûr olan hatt-ı hümâyûn mevhibet-makrûnum
- 5-mücebince Arz-ı Rûm Eyâleti sana inâyet ve ihsân-ı hümâyûnum olmağla in-şâ-allahü
- 6-teâla işbu emr-i şerîfim ile vusûlünde senki vezîr müşârün-ileyhsin
- 7-Musul'dan hareket ve münâsib olan tarikle mansıbın olan Arz-ı Rûm'a vusûle mübâderet
- 8-ve ba'de'l vusûl orda kapun halkımı tertîb ve tekmîl idüb bu hilâlde ol havâlide mübâyası fermânım olan
- 9-mübâyaya-yı zahâ'irinin cem' ve tahsîline ve sâyir iktizâ iden umûr ve husûsun temşiyet ve tetmimine ihtimâm ve dikkat
- 10-ve bi'l-cümle mehâmm-ı lâzimenin te'diye ve tekmîline sarf-ı miknet eylemen bâbında fermân-ı âli-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâsıt-ı Zilhicce sene 1147

33/91

- 1-sâbıkâ Arz-ı Rûm Vâlisi olup hâlâ Diyâr-ı bekir Vâlisi Vezîr İsmâ'il Paşâ'ya hüküm ki
- 2-senki vezîr müşârün-ileyhsin sen vüzerâ-yı azâmımın sadâkatkâr ve iş uhdesinden gelmeğe sâhibü'l-iktidârlarından olduğun ecilden
- 3-avâtıf-ı celîle-yi pâdişâhânemden şeref-bahş sudûr olan hatt-ı hümâyûn inayet-meşhûnum mücebince Diyâr-ı bekir Eyâleti sana
- 4-tevcih ve ihsânım olmağla in-şâ-allahü teâla işbu emr-i şerîfim ile vusûlünde senki vezîr müşârün-ileyhsin
- 5-eyâlet-i merkûmeyi zabt ve rabt ve hıfz ve hırâset-i memleket ve sâyir temşiyet ve tanzîmi muktezi keyfiyetlerde Şark Cânibi
- 6-Ser-askeri Vezîrim Köprülüzade Abdullah Paşâ'nın rây' ve ittifâkı ile amel ve hareket iderek sende melhûz-u hümâyûnum
- 7-olduğu üzre mâser-i mevfüre ve mesâi-yi meşkûre vücûda getürmeğe ihtimâm ve dikkat ve bezl ve say' ve kudret
- 8-eylemen bâbında fermân-ı âli-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâsıt-ı Zilhicce sene 1148

- 1- Vâlisi Vezîr Paşâ'ya hüküm ki
- 2-senki vezîr müşârün-ileyhsin sen vüzerâ-yı azâmımın cür'et ve cesâret ile ma'rûf ve sadâkat ve istikâmetle mevsûflarından olduğuna binâen senden her hâlde
- 3-mâ'ser-i saide ve hidemât-ı pesendide zuhûru melhûz-u hümâyûnum olmağla sen Bağdât darü's-selâm muhâfazasına me'mûr ve ta'yîn kılınmışındır imdi işbu emr-i şerîfim
- 4- -ile vusûlünde senki vezîr müşârün-ileyhsin bu husûs Şark Cânibi Ser-askeri Vezîrim Köprülüzade Abdullah Paşâ'ya dahi işâret
- 5-ve ifhâm olunmağla ser-asker müşârün-ileyh ile bi'l-ittifâk hareket iderek mükemmel ve müretteb kapun halkı ile yerinden hareket ve münâsib gördüğün vech üzre savb-ı me'mûrine
- 6-azîmet ve bir an akdem ve bir sâat mukaddem kal'a-yı darü'l-İslâma vusûle müsâraat ve in-şâ-allahü teâla ba'de'l-vusûl Bağdât Vâlisi Vezîrim Paşâ ile
- 7-müttefikten hıfz ve hirâset-i kal'a vü memleket ve tertîb ve nizâm-ı umûr-u vilâyete ihtimâm ve dikkat ve senden melhûz-u hümâyûnum olduğu üzre her hâlde mesâi-yi mevfüre ve mâ'ser-i
- 8-meşkûre ibrâz ve izhârına bezl-i nakdîne ve say' ve kudret idüb bu vecihle dahi istihsâl-i rızâ-yı yümn iktizâ-yı şâhâneme sarf-ı tâb ü tâkat ve hilâfından
- 9-gâyetü'l-gâye ittikâ ve mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âli-şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâsıt-ı Zilhicce sene 1148

bir sûreti

- Vâlisi Vezîr Paşâ'ya bi-aynihî vech-i meşrûh üzre me'mûriyyeti için

bir sûreti

dahi Basra ve Kerkük Muhâfızlarına

mezbûr Cîn Hasan'ın
hakkında virilen evâmirin
ba-fermân-ı âli kayıdları
terkîn olub afvıçün
emr-i şerîf yazılmışdır

Fi-evâsıt-ı Zilhicce sene 1148

- 1-Antâkiyye Kadısına ve Der-saâdetden Mübâşir ta'yîn Veli zîde mecduhuya ve kethüdâyeri ve yeniçeri serdârı ve bi'l-cümle ayân-ı vilâyet ve iş erlerine hükmü ki
- 2-İfrâz-ı Zu'l-kadriye Voyvadası Cin Hasan Nâm şaki öteden beru şerr ve şekâvet ile mâ'rûf olub muzırr-ı ibâd ve say'-ı bi'l-fesâd hâin-i dîn ü devlet vâcibü'l- izâle bir şaki-yi
- 3-bed-tıynet eydüğü yakînen ma'lûm-u hümâyûnum olduğundan başka sâdır olan evâmîr-i aliyyeme dahi adem-i itâat ve şaki-yi mezbûr hâlâ Antâkiyye'de ikâmet üzere olduğu haber virilmekle hakkında
- 4-virilen fetvâ-yı şerîfe ve hamîyyet-rîz sudûr olan hatt-ı hümâyûn celâlet-makrûnum mücebince mezbûrun bilâ-emân cezâsı tertîb ve ser-maktû'u rikâb-ı gayret nisâbıma irsâl
- 5-olunması fermânım olmağla imdi işbu emr-i şerîfi mübâşir mûmâ-ileyh ile vusûlünde sizki mûmâ-ileyhimsiz bi'l-ittifâk hareket iderek mübâşir mûmâ-ileyh ma'rifetiyle merkûm Cin Hasan'ı ahz ve bilâ-emân
- 6-cezâsını tertîb ve ser-maktû'nu icâleten rikâb-ı celâlet nisâb-ı mülûkâneme irsâle mübâderet idüb hilâfından gâyetü'l-gâye hazer ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlî- şânım sâdır olmuştur

Fi-evâsıt-ı Muharrem sene 1147

34/94

- 1-Antâkiyye ve Karamort ve sâyir İfrâz-ı Zu'l-kadriyye Voyvadası Cin Hasan'ın emvâl ve eşyâsı olan mahâllerin kadılarına ve Der-saâdetden Mübâşir ta'yîn olunan Veli ve Adana Mütesellimine
- 2-ve Antâkiyye Zâbitine hüküm ki
- 3-hıyânet ve mel'ânetinden nâşi cezâ-yı şer'iyeye tertîb ve icrâ olunan sâbıkû'z-zikr Cin Hasan'ın uhdesinde olan mukâta'dan ve vücûh-u sâyireden cânib-i mîriyyeye düyûn-u kesiresi
- 4-olmağla bi'l-cümle emvâl ve eşyâsının zabt ve rabt-ı mîrçün hıfz ve girifti fermânım olmağın imdi bu husûslar için mûmâ-ileyh Veli zîde mecduhu mahsûsen Der-saâdetimden Mübâşir ta'yîn
- 5-ve irsâl olunmuştur vardukda maktûl merkûmun mahâll-i merkûmede nukûd ve eşyâ ve emlâkdan her nesi var ise kemâl-i dikkat ve tahmîl olunarak ma'rifet-i şer'le ve mübâşir mûmâ-ileyh ma'rifetiyle
- 6-teftîş ve tefahhus ve bir habbesi mektûm ve mensî kalmamak vechiyle mecmû'-u nukûd u eşyâsı başka ve emlâk ve akâra müteallik dahi şeylerin kıymet-i yevmiyye ile başka tahrîr ve ta'dât
- 7-üzre defter ve menkûlât makûlesinin ayni ve gayr-ı menkûl olan eşyânın dahi defterini memhûren ve mahtûmen mübâşir mûmâ-ileyh ile Der-devlet-medârıma irsâle mübâderet idüb

8-bir hilâli mektûm ve muhmel birağılmadan ve hilâf-ı emr-i âlî mikdâr-ı zerre vaz' ve hareketden gâyetü'l- gâye ihtirâz ve mücânebet ve gayr-ı menkûl olan eşyâsı dahi bundan sonra

9-emr-i şerif-i âlî-şânım vürûduna dek bir hoşça hıfz ve hırâsete bezl ve say' ve kudret ve sarf-ı tâb ü tâkat eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur

Fi-evâsıt-ı Muharrem sene 1147

34/95

- 1- Kadısına ve Dizdârına hüküm ki
- 2- İfrâz-ı Zu'l-kadriyye Voyvadası Cin Hasan demekle ma'rûf
- 3-şaki fi'l-asl muzırr-ı ibâd ve say'-ı bi'l-fesâd ve hurmet-i hamr
- 4-vâcibü'l- izâle şahs-ı bed-asl olduğundan başka mukaddemâ ba'zı
- 5-husûs için kendüye vâran evâmir-i şerifemi şakka cesâret ve bunun
- 6-emsâli nice mel'anet ve hıyanete cür'etinden nâşi bundan akdem şeref-rîz sudûr olan
- 7-hatt-ı hümayûnum mücebince şaki-yi merkûmun cezâsı tertîb olunmak üzere emr-i şerifim ısdâr
- 8-olunmuşdur o esnâda şaki-yi merkûm firâr ve ol taraflara vardığı ihbâr olunmağla
- 9-şaki-yi sâlifü'l-beyân kal'a-yı merkûmeye vardukda bilâ-emân cezâsı tertîb ve ser-maktû'u
- 10-rikâb-ı celâlet-nisâbıma irsal olunmak fermânım olmağm imdi işbu emr-i şerifim
- 11- ile vusûlünde merkûm Cin Hasan kal'a-yı mezbûreye varduğu sâat
- 12-kat'a tevakkuf etmeyüb bilâ-emân cezâsı tertîb ve ser-maktû'u rikâb-ı hamiyet nisâb-ı
- 13-mülûkâneme irsâle mübâderet idüb hilâfından ittikâ ve mücânebet olunmak
- 14-bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâhir-i Muharrem sene 1147

35/96

- 1-Adana Vâlisi Vezir Ya'kûb Paşâ'ya hüküm ki
- 2-ber-vech-i mâlikâne İfrâz-ı Zu'l-kadriyye Voyvadası Cin Hasan nâm şahs-ı bed-girdâr havza-yı hükümetini vücûd-u eşkiyâdan tenzîf ve tathîr lâzime-yi zimmet olduğundan gayrı vakt
- 3-vakt zuhûr iden eşkiyânın def' ve ref'leriçün sâdır olan evâmir-i şerifemde eşkiyâyı ahz ve ele götürüb bir dürlü ketm ve ihfâ eylememesi tenbîh ve te'kid ve hilâf-ı
- 4-mesmu' olur ise katl ile mücâzât olunacağı dahi kendüye tefehhüm ve tehdîd olunmuşiken kat'a isgâ itmeyüb habis cibilleti muktezâsınca eşkiyâ makûlesinden

5-firâr ve kendüye ilticâ idenleri kendü raâyası içine celb ve tarîk-i şekâveti kendülere irâet ile ibâd-ullahın emvâlini selb itdirüb ve öteden beri rafz ve ilhâd

6-ile ma'rûf olub bundan akdem şer'en idâm ve izâleleriçün haklarında evâmîr-i aliyyem sâdır olan Kılıçlı ve Bektaşlı ve Koyun Oğlu eşkıyâlarının ahz ve istisâllerine

7-me'mûr iken kendüsü itâat eylemedüğünden kat'-ı nâzar eşkıyâ-yı merkûmenin dahi firârielerini raâyası içine idhâl ve bu vecihle eşkıyâ yatağı ve anlar ile şerik

8-olduğu bi'l-bedâhe zâhir ve bedîdâr olduğundan ma-adâ müfsid-i mezbûr dâimâ alenen şûrb-i hamr ve irtikâb-ı enva'-i menâhi vü münker ile şekâvet ve mel'aneti dahi kendüye

9-bise idünüb izâlesi mertebe-yi vücûbe-yi müntehî hâin-i dîn ü devlet bir şakî-yi bed-tıynet eydüğü resîde-yi sem-i hüsrevânem olmağla mezbûrun bilâ-emân tertîb-i cezâsı

10-ve ser-maktû'nun rikâb-ı celâlet-nisâbıma irsâl ve isâli fermânım ve bu emrin icrâsı senden matlûb-u hümâyûnum olmağla imdi işbu emr-i şerîfim

11-ile vusûlünde senki vezir müşârün-ileyhsin şakî-yi merkûm senin güzer-gâhında olmağla in-şâ-allahü teâla olduğu mahalle vusûlünde tarafına bir dürlü ser-rişte

12-virmeksizin hafiyen ne tarikle olur ise alâ-eyyi-hâl ele gitürüb bilâ-emân cezâsını tertîb ve icrâ ve ser-maktu'nu rikâb-ı hamiyet-i mâyeme irsâle say'-ı avfi

13-eyleyesin lâkin mezbûrun bir tarîk ile tarafına ser-rişte virilmekten nâşi maâz-allahü teâla firâr ve gaybet itmek ihtimâli olur ise sonra senin bir dürlü özr

14-ve illetin makbûl olmayub mücerred rehâvet ve tekâsüle haml ile hakkında tagayyür-ü tab'-ı mülûkâneme binâen müstehakk-ı itâb olacağı yakınen ma'lûm idinüb

15-ana göre üslûb-u hüküm üzre hareket ile alâ-eyyi-hâl itmâm-ı mashahata bezli makdûr ve hilâfindan gâyetü'l-gâye tehâşi ve mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım

16-sâdır olmuşdur deyu yazılmışdır.

Fi-evâsıt-ı Şevval 1146

35/97

1-Şark Cânibi Ser-askeri Vezîr Abdullah Paşâ'ya hüküm ki

2-İfrâz-ı Zu'l-kadriyye Voyvadası Cin Hasan nâm şakî öteden beru müfsid ve ayyâr ve say'-i bi'l-fesâd ve hurmet-i hamr bir şakî-yi vâcibü'l- izâle olduğundan başka

3-bundan akdemce zimmetinde olan mâl-ı mîriyyeden sebep-i tahrîr-i ahkâmı mücebince havâle kılınan mevâcib akçalarının tahsiline me'mûr Ocak Çavuşu merkûma varub

4-mevâcibe havâle olunan mâl-ı mîriyyeyi talep eyledükde mezbûr kemâl-i şekâvet ve evâmîr-i aliyyeme adem-i itâatden nâşi mâliyye tarafından şeref-sudûr bulan ahkâm-ı

5-aliyyemi ahz ve şakk idüb ve şakk eyledüğü evâmir-i şerîfem meşkûkân Der-
devlet-medârıma irsâl olunub ve Ocak Çavuşunu dahi katl ile tehdîd
6-ve tahvîf iderek darb-ı şedîd ile darb eyledüğü ve o esnâda şakî-yi merkûm dahi
firâr üzre olduğı bu def'a ihbâr olunmağıla merkûmun
7-bu ana gelince şâyi' ve zâhire olan ef'âl-i reddiyye ve harekât-ı reddiyesine binâen
bundan böyle tahlisi bâbında zuhûr iden ricâ ve şefâate
8-kat'a imâle-i sem' kabûl olunmayub şeref-rîz olan hatt-ı hümâyûn celâlet-
makrûnum mücebince alâ-eyyi-hâl cezâsı tertîb ve ser-maktû'u rikâb-ı gayret
9-nisâb-ı şâhâneme irsâl olunmak fermânım ve merkûm o câniblere firâr eylemek
melhûzundan nâşi emr-i şerîfimin tenfiz ve icrâsı hassaten senden matlûb-u
10-hümâyûnum olmağın imdi işbu emr-i şerîfim ile vusûlünde senki ser-asker
müşârûn-ileyhsin şakî-yi merkûm tarafına veyâhûd
11-Haleb Vâlisi Vezîrim Abdullah Paşâ tarafına varmak lâzım gelür ise anın için
ordu-yı hümâyûnumda bir an ve bir sâat
12-meks ve arâma rızâ-yı hümâyûnum olmamağıla eğer yanında ise ahz ve eğer vezîr
müşârûn-ileyhin yanına varmış bulunur ise elbette ve elbette anın yanında dahi
13-gözetüb bilâ-tevakkuf cezâsın tertîb ve ser-maktû'un icâleten ve müsâraaten
rikâb-ı hamîyyet nisâb-ı pâdişâhâneme irsâle mübâderet ve müsâraat
14-eyleyesin müfsid-i merkûmun fi-mâba'd dâyre-yi hayatta kalması mahza rızâ-yı
hümâyûnuma mugâyir bir keyfiyet olub hakkında ricâ ve şefâat müstemirr
olmayacağı ma'lûmun
15-oldukda begâyet dikkat üzre hareket ve emr-i şerîfimin tenfiz ve icrâsına bezli-
miknet ve hilâfından ittikâ ve mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âli-şânım

Fi-evâsıt-ı Rebi'ü'l-evvel sene 1147

bir sûreti

Revan Ser-askeri Ali Paşâ'ya
vechi meşrûh üzre

36/98

1-Adana Vâlisi Vezîr Ya'kub Paşâ'ya ve Antâkiyye ve Karamort ve sâyir İfrâz
Voyvadası Cin Hasan'ın emvâl ve eşyâsı olan mahallerin kadılarına ve Der-
saâdetden

2-Mübâşir ta'yîn olunan zîde mecduhuya hüküm ki

3-hiyânet ve mel'ânetinden nâşi cezâ-yı şer'iyyesi tertîb ve icrâ olunan sâlifü'z-zikr
Cin Hasan'ın uhdesinde olan mukâta'dan ve vücûh-u sâyireden cânib-i

4- mîriyyeye düyûn-u kesîresi olmağıla bi'l-cümle emvâl ve eşyâsının zabt ve rabt ve
mîrçün hıfz ve girifti fermânım olmağın imdi senki vezîr müşârûn-ileyhsin bu husûs
içün

5-mûmâ-ileyhe Der-saâdetimden muhsûsen mübâşir ta'yîn olmuşdur in-şâ-allahü teâla vardukda mübâşir mûmâ-ileyhin yanına emîn ve müstakim mu'temedün-aleyh ademler ta'yîn

6-ve maktûl merkûmun mahâll-i merkûmede nukûd ve eşyâ ve emlâkdan her nesi var ise kemâl-i dikkat ve tahrîr olunarak ma'rifet-i şer'le teftîş ve tefahhus ve bir habbesi

7-mektûm ve mensî kalmamak vechiyle mecmu'-u nukûd u eşyâsı başka ve emlâk ve akâra müteallik dahi şeylerin kıymet-i yevmiyyeleriyle başka tahrîr ve müfredât

8-üzre defter ve menkûlât makûlesini birer mahfuz ve me'mun mahallere memhûrân vaz' ve bir hilâli zâyi' olmayub şöyleki bundan böyle sırrân ve alenen teccessüs ve istifsâr

9-olunub eğer bir habbesi izâat ve itlâf olmak lâzım gelür ise izâfi tahsil olunmağla iktifâ olunmayub muhâfazasında tesâhül idenlerin cezâları tertîb

10-olunacağı hıfzına me'mûr olanlara gereği gibi tefhim ve tenbîh ve o minvâl üzre muhâfazaya ihtimâm ve dikkat ve müfredât üzre defterlerin memhûrân Der-saâdetime

11-irsâle müsâraat eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâsıt-ı Şevval sene 1146

mûcebince amel oluna deyu
hatt-ı hümâyûn keşide kılınmışdır

36/99

1- Uzeyr Sancâğı Beğine ve Payâs ve ... Mütevellilerine ve Kilis ve Karamort Hânı Zâbitine hüküm ki

2-sâbıkâ İfrâz-ı Zû'l-kadriyye Hassı Voyvadası Cin Hasan dimekle ma'rûf şakî firâr ve hevâsına tâbi' eşkıyâyı başına cem' ve Kızıl Dağ nâm mahalde tavattun idüb ebnâ-yı sebîlin yollarına inüb

3-Karamort Hânı Zâbitine ve sâyir fukarâ ve zuafaya îsâl-i mazarrat ü sû-i kasd üzre olduğı ol taraflardan tevârüd eyleyüb vukûf-u tâm olan bi-farz müsliminden

4-cem'-i kesîr haber virdiklerin senki Karamort Hânı Zâbiti mûmâ-ileyh Mehmed zîde mecduhusun tarafından inhâ ve ilâm olunmağla sizki mûmâ-leyhimsiz şakî-yi merkûm Cin Hasan nâm müfsid ol havâlilerde kangınızın

5-taht-ı hükûmetinize ve tarafında bulunur ise bi-eyyi-hâl ahz ve şer'i lâzım gelen cezâsını bilâ-emân tertîb ve şerr ve mazarratı bilâd ve ibâd ve sâyir raâya ve zuafâ üzerlerinden men' ve def

6-olunmak fermânım olmağın imdi işbu emr-i şerîfim ile vusûlünde sizki mûmâ-ileyhimsiz şakî-yi mezbûr Cin Hasan nâm müfsid bulunduğı mahalde bi-eyyi-vech-i gân ahz

7-ve şer'en lâzım gelen cezâsını bilâ-emân tertîb ve ser-maktu'nu rikâb-ı gayret nisâb-ı mülûkâneme irsâl ve îsâl eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki

Fi-evâil-i Safer 1147

36/100

- 1-Gelibolu ve ... ve Ceri Baba ve Eceabâd ve Nefs-i Aynoz ve Kavak ve Cezire-yi İmroz Nâiblerine hüküm ki
- 2-kıdvetü'l-ümera'l-kirâm Seddü'l-bahr muhâfazasında olan Mustafâ dame izzihu arz-ı hâl gönderub mîr-i mîrân mûmâ-ileyh bin yüz kırk sekiz senesi rebî'ü'l-evvelinin yiğirmi ikinci
- 3-gününde kal'a-yı merkûme muhâfazasına me'mûr ve ta'yîn kılınmağla zikr olunan kazâ ve nâhiye ve cezireden muayyen olan hazariyyesinden kıstü'l-yevm hesabı ve şurût-u hazariyye üzre
- 4- tarafına ait olan hazariyyesi vakt-i zamâniyla tahsil ve tarafına edâ ve teslim olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu iltimâs itdükde vech-i meşrûh üzre şurût-u hazariyye üzre
- 5-tahsil olunmak bâbında fermân-ı âlî- şânım sâdır olmuştur.

Fi -evâsıt-ı Rebi'ü'l-evvel 1148

36/101

- 1-ber-vech-i mâlikâne İştirâk-ı Bolu Voyvadaları olan Ahmed ve Halil zîde mecduhumâya hüküm ki
- 2-Memâlik-i mahrûsemde olan vülât ve hükkâm havza-yı hükûmetlerini eşkiyâ ve harâmzâdeden muhâfaza ve muhârese ile te'mîn-i bilâd ve terfih-i ibâda dikkat-i tâm ve say' mâ-lâ- kelâm eylemeleriçün
- 3-mukaddemâ evâmir-i şerîfemle tenbîh ve te'kîd ve Bolu Sancağı Hudûdu dâhilinde olan mahalleri dahi şerr ve şur-u eşkiyâ vü harâmzâdeden hıfz ve hırâset ve sükkân ve kuttân ve ahâlisini keyd ve mazarratlarından
- 4-te'mîn ile tanzîf ve tatmîn-i kulûb-u ibâda bezl-i kudret olunmak içün bundan akdem mâliyye tarafından emr-i şerîfim virilmişdi lakin voyadalığa mezburun nısf-ı Mutasarrıfı Yûsuf ref'inden senki
- 5-Halil zîde mecduhusun sana mâlikâne virildiğine binâen mûmâ-ileyh Ahmed zîde mecduhu ile sana hitâben emr-i şerîfim içün iftihârü'l-ümerâ ve'l-ekâbir bi'l-fi'l Başdefterdârım olan El-Hâc
- 6-Halil dâme

- 7-ulvihû ilâm itdikle
- 8-ilâmı mücebince divân-ı hümâyûnum tarafından
- 9-emr-i şerîfim virilmek fermânım olmağın imdi işbu
- 10-emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur vusûlünde sizki
- 11-voyvada-yı mûmâ-ileyhümâsız mukaddemâ ve hâlâ sâdır olan evâmir-i aliyyem
- 12-mücebince amel ve hareket ve dâimâ havza-yı hükûmetiniz dâhilinde olan mevâzi'
- 13-ve mahalleri tecessüs ve tefâhhus ile gereği gibi muhâfaza ve muhârese ve tarik ve mesâliki
- 14-keyd ve mazarrat-ı eşkıyâ vü harâmzâdeden tathîr ve tanzîfe ez-dil ü can
- 15-bezl-i tâb ü tüvân ile te'mîn-i bilâd u terfih ve tatmîn-i kulûb-u ibâda
- 16-dikkat ve ihtimâm idüb hilâfından ve bu takrîb ile kendü hâlinde
- 17-olanlara taarruzdan ve celb-i mâldan begâyet hazer ve mücânebet
- 18-eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım yazılmışdır

Fi-evâsıt-ı Rebi'ü'l-evvel sene 1148

37/102

- 1-Arz-ı Rûm Vâlisi Vezîr Mustafa Paşâ'ya hüküm ki
- 2-inâyet-i rabbâniyye ile düşmanın hakkından gelinmek aksâ-yı murâd-ı hümâyûnum olub bu bâbda asâkir-i encüm-şümâr Tâtâr ile Dâğıstân'a mürûr ve Dâğıstân askerini ba'de'l-istimhâb
- 3-yümn-ü teâla Şîrvân ve Şemâhı taraflarına çıkmâğa me'mûr eyâlet-i nisâb hâlâ Kırım Hânı olan Kaplan Girây Hân dâmet maalihunun emrine takviyyet virilmek
- 4-muktezi olmakdan nâşî Hân müşârün-ileyhe tenbîhât-ı şâhânemi hâvi şeref-bahş hamiyyet olan bir kıt'a hatt-ı hümâyûnumla kendüye itâ-yi hüsvânem
- 5-olan elli bin guruşun teblîğ ve îsâline me'mûr İskemleci Mustafa zîde mecduhu o taraftan irsâl olunmak murâd-ı hümâyûrum olmağla Arz-ı Rûm'a vardukda
- 6-in-şâ-allahü teâla Hân-ı vâlâ-yı şân müşârün-ileyh Şîrvân ve Şemâhı semtlerine dâhil ve yollarda emniyet ve güşâdelik hasıl olduğı
- 7-sâat mübâşir mûmâ-ileyh hâlâ Şark Cânibi Ser-askeri Vezirim Ahmed Paşâ tarafından Han müşârün-ileyhin yanına irsâl olunmak için
- 8-senki vezîr müşârün-ileyhsin mübâşir mûmâ-ileyhi Kars'da ser-asker müşârün-ileyhin tarafına tesyîr ve irsâl eylemen
- 9-fermânım olmağın imdi işbu emr-i şerîfim ile vusûlünde senki vezîr müşârün-ileyhsin bu husûs ser-asker müşârün-ileyhe
- 10-başka emr-i şerîfim ile ifhâm olunduğı ma'lûmun oldukda mübâşir mûmâ-ileyh yümn-ü teâla Arz-ı Rûm'a dâhil olduğı hinde kendüyü bi-avn-i sübhâne emnen
- 11- ve sâlimen ser-asker müşârün-ileyhin Kars'da yanına îsâl ve tesyîre ihtimâm ve dikkat ve irsâl ve îsâle mübâderet eylemen bâbında
- 12-fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki

Fi-evâsıt-ı Rebi'ü'l-evvel 1148

bir sûreti

Şark Canibi Ser-askeri Vezîr Ahmed Paşâ'ya ber-vech-i muharrer avn-i rabbani ile Han-ı âli-şân müşârün-ileyhe Şîrvân ve Şemâhı semtlerine dâhil ve yollarda emniyet ve güşâdelik hâsıl olduğunda mübâşir mûmâ-ileyh in-şâ-allahü teâla emnen ve sâlimen Han müşârün-ileyhin yanına irsâl ve îsâle ihtimâm ve dikkat ve bu bâbda bezl-i cidd-i himmet eylemesiçün emr-i şerîf

37/103

- 1-Trabzon Alây Beğisine hüküm ki
- 2-bu esnâlarda Kars cânibinde vâki' ordu-yı hümâyûnumda asâkir-i vâfirenin tevfir ve teksiri mühimm ve muktezi olub ve senki mîr-i alây mûmâ-ileyhsin Eyâlet-i
- 3-Trabzo'nun umûmen zuamâ ve erbâb-ı tımâriyla bu hinde sizin dahi ordu-yı hümâyûnumda bulunmanız lâzime-yi vakt ü hâlden olduğu ecilden Eyâlet-i Trabzon'un
- 4-umûmen zuamâ ve erbâb-ı tımâriyla vezîrim Ahmed Paşâ'nın rây'-ı isâbet-karîni ile amel ve hareket etmek üzre me'mûr kılınmışsızdır imdi
- 5-işbu emr-i şerîfimle ile vusûlünde senki mîr-i alây mûmâ-ileyhsin Eyâlet-i Trabzon'nun cebe defterleri müceddeden defterhâne-yi amiremnden îhrâc
- 6-ve ser-asker müşârün-ileyhe irsâl olunub tevcihâtımız dahi ana tevfiz ve nâ-mevcûdların etmeklerin erbâb-ı istihkâka tevcih eylemesini
- 7-müşârün-ileyhe başka emr-i şerîfimle tenbîh ve te'kîd olunduğu ma'lûmunuz oldukda Eyâlet-i Trabzon'un umûmen zuamâ ve erbâb-ı tımâriyla ordu-yı hümâyûnuma varub
- 8-anda mevcûd bulunmağa ihtimâm ve dikkat ve vâki' olan hidemât-ı aliyemde ser-asker müşârün-ileyhin emr ve rây'ına ittibâ' ve muvâfakat idüb
- 9-hilâfindan tevakki ve mûcânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âli- şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki

Fi evâsıt-ı Rebi'ü'l-evvel sene 1148

bir sûreti

Çıldır Eyâleti'nde vâki' elviye alây beğilerine vech-i meşrûh üzre

37/104

- 1-hâlâ Şark Cânibi Ser-askeri Vezîr Ahmed Paşâ'ya hüküm ki
- 3-senki ser-asker müşârün-ileyhsin
- 4-Trabzon ve Çıldır Eyâletleri'nin elviye alây beğileri
- 5-bu esnâda sancâklarının umûmen zuamâ ve erbâb-ı tımâriyla maiyyetine
- 6-me'mûr ve ta'yîn kılındıklarına binâen zikr olunan eyâletlerin defterhâne-yi
- 7-âmiremnden müceddeden cebe defterleri îhrâc ve tevcihâtları sana
- 8-tevfiz olunduğu ecilden tarafına irsâl olunmuşdur imdi salifü'z-zikr

- 9-eyâletlerde vâki' zuamâ ve erbâb-ı tımârdan savb-ı me'mûrlarına varmayub hizmet-i lâzımelerinde
- 10-mevcûd bulunmayanların ve ashâb-ı fevt olanların 'zeâmet ve tımârlarını bi-hasebû'l- kanûn mahlûl olub
- 11-ve fevt olan zaimin iki oğlu var ise bunun oğluna beş bin ve küçük oğluna dört bin ve bir oğlu
- 12-var ise ancak beş bin akça virüb erbâb-ı tımârın bir oğluna üç bin akça virilüb icmallü ise icmâl
- 13-bozulmamak üzere icmallü değil ise dediği yerden alub ve şehiden fevt olanlarının zeâmet ve tımârların merhameten kanûnlarından
- 14-ziyâdesiyle oğullarına virilmek kânundur ve babası fevtten sonra vücûda gelen müteveffânın oğluna zeâmet ve tımâr virilmek ve icmalleriçün
- 15-hisse ayırub ahire virilmek ve askere icabeden raaya idhâl olunmak hilâf-ı kânûn olmağla vech-i meşrûh üzere amel ve say'ı olmayan
- 16-müteveffânın ve na-mevcûd olan ... firâr ve terk-i hizmet idenlerin mahlûl olan zeâmet ve tımârları sancâğında sâkin olub
- 17-alây beğisi bayrağı altında sefere eşmek şartıyla eşkâlleri ve mîr-i alây arzıyla erbâb-ı istihkâka tevcihüçün
- 18-hüküm itdürüb ve sen ünvanına tuğrâ-yı âli-şân keşide koyub ... ... emr olmamak üzere tezkire virüb
- 19-ve virdüğün tahvîl ve tezkireyi riyâset ve ... hizmetinde olana tahrîr ve ashâba teslim itdürüb hilâf-ı kânûn
- 20-tevcihâtdan bir ferde gadrden tevakkî eylemen bâbında fermân-ı âli-şânım sâdir olmuşdur

Fi-evâsıt-ı Rebi'ü'l-evvel sene 1148

38/105

- 1-Hotin muhâfazasında olan dâme ikbâlehuya ve Hotin Kadısına hüküm ki
- 2-Hotin Nâhiyesi mülhâkatından olan kurâ fi'l-asl Boğdan karyeleri olub hîn-i feth ü teshirlerinde taraf-ı hümâyûndan bazısı berât-ı âli-şân ile sipâh tâifesine teslim-i tımâr olmak üzere tevcih ve bazıları
- 3-dahi Hotin Kal'ası Müstahfizine gedik tımâr ta'yîn olunmağla mukaddemâ bi'd-def at muharrir kâlemiyle tahrîr olunduklarında hudûd ve sınırları gereği gibi temyîz ve ta'yîn olunmadığından el-hâletü'l-hâzihi erbâb-ı tımârdan ba'zıları
- 4-müstahfizin karyelerinin arâzisine fuzûlî taarruz ve müdahâle ile nizâ'-ı kesîr vuku'una sebep olub ve Ehl-i İslâmdan her bir karyenin kaydından muayyen olan hudûd ve sınırunu bilür kimesne olmadığından
- 5-beynehümâ vaki' olan nizâ' münkatî' olmayub bu keyfiyet mâl-ı mîrinin kesretine ve müstahfizin kurâsı raâyasının perâkende ve perişân olmasına bâis bâdi olmağla fi-mâba'd tımâr sipâhileri müstahfizin
- 6-tâifesi beyninde ol makûle hudûd ve sınıra müteallik dava' ve nizâ vâki' oldukda münazaun- fih olan mahallerin hudûd ve sınırunu Ehl-i İslâmdan bilür kimesne olmadığı suretde be-vaktü'z- zarure

7-vukûf-u tâmu olan müsin ve ihtiyâr ve ehl-i dikkat raâyanın ale't-tarikü's-şehâde haberleri istim'a olunmak için hâlâ Hotin Defterdârı El-Hâc Süleymân zîde kadruhu arz ile sizki vezîr müşârün-ileyh

8-ve mevlânâ mûmâ-ileyhsin size hitâben emr-i şerîf divân-ı hümâyûn tarafından emr-i şerîf tahrîri bâbında iftirahü'l-ümerâ ve'l-ekâbir bi'l-fi'l Baş defterdârım olan El-Hâc Halîl dâme ulvihû ilâm itdikde ilâmı

9-mücebince amel olunmak için yazılmışdır

Fi-evâhir-i Rebi'ü'l-âhir 1148

38/106

1-Kudüs-ü Şerîf ve Gazze ve Nâblûs Sancâkları inzimâmiyle Şâm Vâlisi ve Mîr-i Hâcc Süleymân Paşâ'ya hüküm ki

2-senki vezîr müşârün-ileyhsin senin zâtında olan gayret ve hamiyet ve istikâmet ve sadâkat muktezâsınca birkaç seneden beru azam-ı mehâmm-ı devlet-i aliyyemden

3-olan umûr-u haccü'l-lâhü'l-hamd gereği gibi rû'yet ve hüccâc-ı saâdet-münhâcı sâlimin ve eminin götürüb ve getürmekde zuhûr gelen ihtimâm ve dikkatin

4-meşhûd olub bundan böyle dahi senden vâcibe-yi zimmetin olduğu üzre rızâ-yı yümn-ü iktizâ-yı pâdişâhâneme muvâfik hareket-i merziyye izhârı

5-melhûz-u hümâyûnum olmağla avâtıf-ı aliyye-yi mülûkânemden bu def'a dahi Eyâlet-i Şâm ve mülhakâtıyla Mîr-i Hâcılık üslûb-u sâbık üzre sana ibkâ ve mukarrer

6- kılınmışdır in-şâ-allahü teâla bu sene-yi mübârekede dahi kendü kapun halkı gereği gibi tevfir ve teksire ve taraf-ı mîriden mu'tad ve muayyen olan askeri dahi tamâmen

7-ve kâmilen tertîb ve tahrîre ihtimâm ve bi-avni-llahü'l-muin hüccâc-ı müsliminin muhâfazası esbâbına ve hükûmetgâhın olan Eyâlet-i Şâm'm ve zikr olunan sancâkların ahâli ve raâyasının

8-emniyet ve itminânlarına vesîle olan umûra istihkâm virildikden sonra hüccâ-ı beytü'l- allahü'l-harâm ve züvvâr-ı Medine-yi hayru'l-enâm ve alâ âlihi ve ashâbihi efzâtü'l-salâvat-ı

9-ve's-selâm in-şâ-allahü'-muin eminin ve sâlimin götürüb getürmeğe bezl ve say' ve kudret ve sarf-ı gayret ü miknet eylemen fermânım olmağın işbu

10-emr-i şerîfim ile vusûlünde hacc-ı şerîfin temşiyet ve hüccâc-ı müsliminin eminin ve sâlimin tesyîl ve tesyîri ile devlet-i aliyyemin âzam-ı

11-mehâmm lâzımı'l-ihtimâmdan olduğu senki vezîr müşârün-ileyhsin ma'lûmun oldukda bundan böyle dahi senden melhûz-u hümâyûnum olan sadâkat ve istikâmeti

12-imâl iderek kapun halkını bülegân-ı mâ belîğ tevfir ve iksâr ve taraf-ı mîriden mu'tad ve muayyen olan levendât ve askeri dahi fermânım olduğu üzre tamâmen ve güzîde

13-ve müntehab-ı ibtâl ricâlden tahrîr ve tekmi'l idüb gerek kendü maiyetinle gidecek askere gereği gibi hüsn-ü nizâm ve gerek iktizâ iden tedârikât ve levâzımâta takviyyet ve istihkam

14-virildikden sonra avn u inâyet-i rabbü'l izzet ile hüccâc-ı kiramet-i ibtihâcın iyâb ve zehâbda emvâl ve nüfuslarına bir dürlü zarar ve gezend irişmeyecek ve vechen

15-mine'l-vücûh mütevehhiş ve münzecir olmayacak vechiyle eminin ve sâlimîn kemâl-i refâh ü refâhiyyet ile götürüb ve getürüb vâcibe-yi uhde-yi hamiiyyet ü istikâmetin olduğu

16-üzre gerek hüccâc-ı müsliminin emn ve râhatların ve gerek taht-ı hükümetinde bulunan ahâli ve raâyanın himâyetlerinde ve büldân ve kurânın ve tarik ve mesâlikin nizâm ve temşiyet

17-bu def'a dahi uluvv-i şân devlet-i aliyyeme lâyük ve rızâ-yı meymenet-i iktizâ-yı pâdişâhâneme muvâfik mesâi'-yi meşküre ve mâ'ser-i mebrûre izhârına nisâr-ı

18-nakdîne-yi kudret ve bezl-i mâ-hasıl-ı tâb ü tâkat eylemen bâbında fermân-ı âli-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâhir-i Rebi'ü'l-evvel sene 1148

38/107

1-Trabzon ve Giresun ve Bayburd ve İspir ve Tortum ve Kara hisar-ı Şarkî ve Kelkid ve Tercan ve Erzincan ve Kemah ve Tirebolu ve Küreli ve Akçakal'a ve Sürmene ve Rize ve Of ve Gümüşhane ve Ünye

2-ve Vise ve Keşân ve Hemşin kadıları ve naibleri zîde fazluhum ve zikr olunan kazaların yeniçeri serdârları ve ocâk ihtiyârları ve ayân-ı vilâyet ve iş erleri zîde kadruhum hüküm ki

3-hâlâ Kars Cânibinde vâki' ordu-yı hümâyûnuma me'mûr asâkir-i İslâmın teksir ve tevfirleri ehemmi mehmâm lâzımü'l-ihitimâmından olmağla Dergâh-ı muallâm Yeniçerileri kulları öteden beru vâki'

4-olan sefer ve hazerlerde din-u devlet-i aliyyeme lâyük ve rızâ-yı emr-i hümâyûnuma muvâfik hidemât-ı meşküre vü mebrûre vücûda gitürmek için cân ve baş ile mesâi'-yi mevfûre ve dilîr-âne hareket ile

5-bezl-i maddür ü sarf ve say'-ı nâ-mahsûr iderek her birileri mutahhir-i duâ-yı pâdişâhi isticlâbına sarf ve hulûs ve takviyyet idüb cân-ı sipârende olduklarından nice masûn-u men'i

6-ve memâlik-i vesianın feth ve teshîrlere muvafik olunageldiğü ecilden Devlet-i aliyyemin mu'temedün-bih ve kâr-güzâr ve çâker-dâr kullarından ve her birilerinin gayretleri muktezâsınca düşman zuhûr

7-ettükde üzerine azîmet olunmasın ve vücûbda olan hedimâtda mâlen ve bedenlen tahsîl-i rızâ-yı aliyyem için bir ferdi giruya kalmayub say' ile meşgûl ve cümle Ümmet-i Muhammedin üzerlerine

8-farz-ı ayn olduğu nümâyân olmağla Acâm-ı hiyânet-i itmâm taifesinin sû-i kasd fikr-i fâsidiyle ve tavâif-i merkûme öteden beru mekr ve hud'aya mecbûl bir kavm-i liâm olduğundan

9-sirâyet-i fiten ve ... ihtimâlından nâşi bu hilâlde keyd ve mazarratından bir vecihle emn ve sâlim olunmayub hâlâ Kars tarafında mevcûd olan asâkirin takviyyet ve temşiyet ve istihkâmıçün

10-asâkir irsâline muhtâc ve icâleten gönderilmeleri ziyâde ehemmi ve muktezâ olduğundan nâşi mahall-i mezbûre karîb evvel-bi-evvel varub mevcûd olmaları musammem kılınan kazâların yeniçeri

1-Sivas Mütesellimine hüküm ki

2-öteden beru katl-i nüfûs ve gâret-i emvâl misüllü ibâd-ullaha isâl-i mazarrat âdet-i müstemirleri olan Afşâr Taifesi eşkiyâsının ricâllerinin cezâları icrâ ve tertîb

3-ve nisâ ve sıbyânları Rakka'ya iskân ve tağrîb olunmaları husûsuna hâlâ Mar'aş Beğlerbeğisi Rışvanzade Süleymân dâme ikbâlehu ile ba'zı tavâyif bundan akdem evâmîr-i

4-şerîfemle ta'yîn olunmalarıyla anlar dahi eşkiyâ'-yı mezbûrenin şekâvet üzere olanlarından ba'zılarını katl ve idâm ve bakiyesini perâkende ve perişân olub perâkende olan

5-bakiyetü'l-süyûflarından üç yüz mikdârı eşkiyâ' el-haletü'l-hazihi Kayseriyye civârında vâki' Zamantı Kazâsında tecemmû ve yevmen fe yevmen şekâvet ve habasete tasaddî ve bu sebebden

6-ekser kurâ ahâlileri perişân olduklarından gayrı kurb ve semtlerinde bulunan il ve memleket ahâlileri ve ebnâ-yı sebîl birbirlerine âmed ü şûd etmeden münkatı' oldukları

7-bu def'a Kayseriyye tarafından arz ve mahzar birle Der-devlet-medârıma ilâm ve inhâ olunmağla eşkiyâ'-yı mezbûrenin bakiyetü'l- süyûfların olanların ahz ve istîsâl ve bilâd ve ibâdın

8-râhat-ı arâmları matlûb-u hümâyûnum olub ancak mîr-i mîrân mûmâ-ileyh Rışvanzade Süleymân Pâşâ sefer-i hümâyûnuma me'mûr olduğu ecilden bu husûsun edâ ve itmâmı

9-mukaddemâ Sivâs Vâlisi olan Vezîrim Ahmed Paşâ'ya fermânım olmuş idi ancak vezîr müşârün-ileyhe dahi Rakka Eyâleti tevcih olunmağla bu husûs aklen

10-te'hîrde kalmamak için senki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin sana havâle olunmuşdur imdi işbu emr-i şerîfim ile vusûlünde senki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin zikr-i mesbûk

11-eşkiyâ'-yı mezbûrenin bakiyetü'l-süyûf ricâllerinden şekâvet üzere olanlarını ahz ve şerr ve şûrların fukarâ üzerinden def' ve itaatde olanlar ile nisâ ve sıbyanların

12-Rakka'ya nakl ve iskân ile ol havâlileri şerr ve şûrlarından tathîr ve tanzife bezl-i cidd-i avfî idüb lakin bu bahâne ile şekâvetde alâkası olmayanlara taarruzdan ve bir ferde

13-hilâf-ı şerr-i şerîf zerre kadar zulm ve taaddîden ve celb-i mâldan gâyetü'l- gâye hazer ve ittikâ eylemen bâbında fermân-ı âli- şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâil-i Rebi'ü'l-evvel sene 1148

- 1-Edirne Kadısına ve Edirne Bostancı başısına hüküm ki
- 2-Mahmiyye-yi Edirne'de ve etraf ve havâllerde öteden berü Tekfûr Dağı İskelesi'ne arabalar ile zahâir nakl iden rencberân taifesinin her hâlde himâyet ve sıyânet ile
- 3-iskele-yi merkûmeye kesret ve vefret üzere zahâir nakl eylemelerine ihtimâm ve dikkat ve sallar ile Edirne'ye gelen zahâyir Aşağı Aynûz İskelesi taraflarına ve aher mahâllere
- 4-geçürmeyüb doğru iskele-yi merkûmeye sevk ve tesyire bezl-i makderet olunmasıçün geçen sene müekked ve müşedded emr-i şerifimle tenbîh ve te'kid olunmuşdu hâlâ mahsûl-ü cedid idrâk
- 5-itdikle husûs-u mezbûre mezîd-i say' olunarak Tekfûr Dağı'na bu esnâda kesret ve vefret üzere zahâir nakl olunması lâzım ve lâ-büdd olmağla ber-vech-i muharrer fukarânın ferâğ-ı bâllarıyla
- 6-iskele-yi merkûmeye pey-der-pey vefret ve kesret üzere zahâir sevk ve tesyîrine ihtimâm ve dikkat eylemeniz fermânım olmağın işbu emr-i şerifim ısdâr ve ile irsâl
- 7-olunmuşdur vusûlünde sizki mûmâ-ileyhümasız ber-minvâl-i meşrûh Mahmiyye-yi Edirne'ye sallar ile gelen zahâiri zinhâr ve zinhâr aşağı salıvermeyüb pey-der-pey Tekfûr Dağı'na nakl
- 8-ve tesyîre ihtimâm ve dikkat ve zahâir nakl iden arabalardan harc-ı mürûr nâmı ve sâyir beyhûde ile bir akça ve bir habbe almayub def' ve ref'ine dikkat iderek ecnâs-ı zahâiri
- 9-iskele-yi merkûmeye vefret ve kesret üzere sevk ve tesyîre sarf ve miknet eyleyesiz Asitâne-i saâdetim sevâkin ve ahâlisinin ... zarûriyelerinde terfih-i hâlleri aksa-yı merâm-ı
- 10-murâd-ı hümayûnum olub ve bu emr-i ehim Asitânede ecnâs-ı zahâirin kesretine vesile eydüğü zahir ve aşikâr olmağla bundan böyle bir dürlü mensî ve metruk kalmayub dâimâ sırran ve alenen
- 11-tecessüs ve tefahhus olunub eğer fi-mâba'd adem-i ihtimâmınızdan nâşi rencberân taifesine minvâl-i meşrûh üzere cevır olunduğu ve yâhûd hilâf-ı emr-i âli Tekfûr Dağı'ndan
- 12-gayrı aynı mahâlle ecnâs-ı zahâir nakline ruhsat virildüğü mesmû' olmak lâzım gelür ise şâmett-i elimesin çekeceğiniz muhakkaktır ana göre hareket ve ecnâs-ı zahâiri
- 13-kesret ve vefret üzere ancak Tekfûr Dağı'na sevk ve tesyîre bezl-i tâb ü tâkat iderek hilâfından begâyet tevakki ve mücânebet eylemeniz bâında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâil-i Rebi'ü'l-evvel sene 1148

Bir sûreti

Ruscuk nâibine ve yeniçeri zâbitine ve iskele emînine ve ayâna iskele-yi merkûmeye gelen zahâirin nevîne bakmayarak katâ' eğlendirmeyüb bulunan sefâyine

tahmül ve aher mahâlle gitmeyüb doğru İstanbul'a göndermelerini tenbîh-i ekid ile bu tarafa kesret ve vefret zahâir nakline say'-ı beliğ eylemeler için

39/110

- 1-Boğazhisarları nâiblerine ve dizdârlarına ve iskele emînlerine ve sâyir zabitanına
- 2-hüküm ki
- 3-harbî ve müstâmin sefâyine zahire fûrûhtu nice mahzûrât-ı müstelzim olduğundan başka
- 4-bu hâlde kılllet-i zahâir ile ibad-ullahın zîk-ı maâşlarına bâdi olan halâtdan
- 5-olduğuna binâen men' ve def'i evâmir-i aliyem ile cümleye tenbîh ve gerçi pey-der-pey dahi
- 6-te'kid olunmadadır ancak beru taraflardan ba'zı müstâmin dahi sefâyini hınta
- 7-ve şair ahz ve Ak deniz taraflarına mürûr üzere oldukları bu def'a ihbâr
- 8-olunmağla işbu emr-i şerîfim dahi ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur
- 9-imdi vusûlünde sizki mevlânâ ve sâyir mûmâ-ileyhimsiz beru taraflardan
- 10-zahâir ile Boğazdan taşra mürûr dâyesiyle ol taraflara
- 11-varub yedlerinde emr-i şerîfim olmayan müsellemler ve zimmi sefineleri
- 12-her kim olur ise ahz ve derunlarında olan hubûbât marifet-i
- 13-şer'le keyl ve defter olunduktan sonra sefinelerinde ibkâ ve rüseâlarının
- 14-isimleri tasrihiyle defterleri ve keyfiyetlerin Der-saâdetime arz
- 15-ve irsâle mübâderet ve mikdâr-ı zerre hilâfından gâyetü'l-gâye
- 16-ittikâ ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âli- şânım sâdir olmuşdur
- 17-buyurdum ki

Fi-evâil-i Rebi'ü'l-âhir sene 1148

40/111

- 1-ber-vech-i arpalık Sultânönü Sancâğı Mutasarrıfî dâme ikbâlehuya ve Eskişehir Kadısına ve Bostâniyân Hassa Hasakîlerinden Sirozi Mustafa'ya ve Ocakdan mübâşire ve kethüdâyeri
- 2-ve serdâra ve hassaten ayân-ı vilâyete hüküm ki
- 3-Memâlik-i mahrûsamda vâki' bilâd ve emsârın vücûd-u harâmzâdeden tanzîfi alel-husûs civâr-ı saltanat-ı seniyyem olan mahâllerin sürrâk ve kuttâ'-i tarîk
- 4-makûlesinden tathîri murâd-ı hümâyûnum olduğu ecilden herkes havza-i hükümetini şerr ve şurr-u eşkiyâ'dan te'min eyleyüb vülât ve hükkâmdan bir ferdin hudûdu dâhilinde bir kimesneye
- 5-zarar ve mazârrat irişür ise vâki' olan zarar tazmîn itdirilmekle iktifâ olunmayub o mahâllin vülât ve hükkâmının ve ayânının muhkem haklarından gelineceği mukarrer eydüğü

6-bi'd-def'ât etrâf ve eknâfa husûsâ senki mîr-i mirân mûmâ-ileyhsin sana müteaddid evâmîr-i şerîfemle tenbîh ve te'kid ve şedîd ve tehdîd olunub hudûdun dâhîlini leyl-ü nehâr tefahhus

7-ile sürrâk ve harâmzâdeden tanzîf eylemen lâzîme-i zimmetin iken bu esnâda sâbîkâ Mekke-i Mükerrreme Kadısı olan Muhammed Es-Said zidet fazalihu Mekke-i Mükerrreme'den avdetde Medine-i Eşkişehir'e

8-gelüb çarşu içinde vâkî' hânda ba'de'l-istintakü'l-emniyye nüzûl eyledükde gice ile ber-müceb-i defter-i müfredât üç denk eşyâsı sirka olunduğu mevlânâ-yı mûmâ-ileyh ihbâr

9-ve inhâ idüb bu keyfiyet-i reddiyye mahall-i merkûmede birkaç def'adır hudûs eylemek hasebiyle cümleliz hakkından gelinmek muktezi olduğundan başka mâdde-yi merkûme ayânın başları altından

10-zuhûr idüb ve senki mîr-i mirân mûmâ-ileyhsin senin dahi ilmin olduğu teyakkunen haber virilmekle senin zabt-ı tasarrufuna husûsâ makarr-ı hükûmetin olan Nefs-i Eskişehir'i zabt ve rabda

11-bu güne tesâhül ve taksîrinden nâşi tertîb-i cezâyâ müstehak olmuşken zikr olunan sârikleri tefîş ve tefahhus ve ala-eyyi-hâl ahz ve eşyâ-yı mekûmeyi bi-tamâmihâ zuhûra getürmek şartıyla

12-bu def'a iğmâz olunub yalnız tenbîh ve te'kid ile iktifâ olunmuşdur imdi işbu emr-i şerîfim Der-saâdetimden ta'yîn olan haseki ve mübâşir mûmâ-ileyhüma ile vusûlünde

13-senki mîr-i mirân mûmâ-ileyhsin sâlifü'z-zikr sârikleri mübâşir mûmâ-ileyhümâ ma'rifetleriyle gereği gibi tefîş ve tefahhus iderek alâ-eyyi-hâl ahz ve eşyâ-yı merkûmeyi gönderilen müfredât defteri

14-mücebince bi-tamâmihâ zuhûra getürüb eşyâyı haseki-yi merkûma teslim ve bu tarafa irsâl ve sârikleri der-zincir ve keyfiyeti ilâm ve ba'de vârid olan emr-i şerîfim muktezâsınca harekete ikdâm

15-ile tahlîs-i girîbân eylesesin mârrü'z-zikr sâriklerin ve eşyânın zuhûra getürülmesi matlûb iken şöyleki husûs-u mezbûrda bundan sonra dahi ednâ tekâsül ve tesâhülün zuhûr

16-idecek olur ise zâyiât zecren senden tazmîn itdirildikden gayrı cezân virileceğinde imhâl olunmayacağı muhakkak bilüb ana göre basîret üzre hareket

17-ve sizki mübâşirân mûmâ-ileyhümâsız siz dahi sâriklerin ve eşyânın zuhûra getürülmesine fevk-al-hadd say' ve dikkat eylesesiz eğer mîr-i mirân mûmâ-ileyhin rehâvet ve taksîri

18-sebebiyle sârikler ve eşyâ zuhûra getürülmez ise kendüyü ahz ve muhkem habs ve keyfiyeti ala-vukûa' bu tarafa ilâma mübâderet ve ba'de emr-i şerîfim vurûduna dek siz anda ikâmet

19-eyleyüb hilâfından ve bu bahâne ile kaziyyede medhali olmayanlara ve ayândan gayrı raâyâ ve ahâli makûlesine taarruzdan ve celb-i mâldan cümleliz hazer ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı

20-âli-şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâil-i Rebi'ü'l-âhir sene 1148

- 1-Sultanönü Sancağı Mutasarrıfına ve Eskişehir Kadısına ve Ocak tarafından ta'yın olunan Mübâşir ile Bostani Hasekisine hüküm ki
- 2-diğer emr-i şerîfde tasrih olunduğu üzere sâbıkâ Mekke-yi Mükerrerme Kadısı Mevlânâ Es-Said zidet fazalihinun sirka olunan eşyası husûsunda defterde esâmileri mezkûr kimesneler mahall-i-i tōhmet oldukları haber virilüb
- 3-ve eşyâ-yı mesrûkanın ala-eyyi-hâl vücuda getirülmesi matlûb olmağla evvel emirde merkûmlar ahz ve habs ve sirka olunan eşyâ kendülerindemi zuhûr ider ve yâhûd mahallini habermi virurlar ne tarikle
- 4-olur ise zuhûra getirülmek ve haber virmedikleri sûretde cümlesi Asitâne-i saâdetime ihzâr olunmak fermânım olmağın imdi işbu emr-i şerîfim ile vusûlünde sizki mîr-i mîrân ve mevlânâ ve mübâşirân
- 5-mûmâ-ileyhimsiz evvel emirde merkûmların cümlesini ahz ve habs idüb ve eşyâ-yı merkûme kendülerdemidir ve yâhûd yerini habermi virirler ve ne tarikle ve ne keyfiyet ile olur ise olsun defter
- 6-mûcebince eşyâyı tahsîl ve bi't-tamam mübâşire teslîme mübâderet ve ba'de eşyâ kendülerde zuhûr iden kimler ise habsde ibka ve arz ve ilâma mübâderet ve eğer merkûmlar ba'de'l-habs inâdlarında musırr
- 7-olub haber virmeden ibâ iderler ise cümlesini mahbûsen Asitâne-i saâdetime irsâle dikkat ve bu bâbda sarf-ı miknet idüb taksîr ve tehâvünden gâyetü'l-gâye ittika ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı
- 8-âlî-şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâil-i Rebi'ü'l-âhir sene 1148

işbu emr-i şerîf ile irsâl olunan defterde isimleri mestûr olanlardan Nakîbü'l-eşraf Kaim-makam İbrâhim ve Kethüdâyeri Seyyid Muhammed Ağâ ve sâbıkâ Kethüdâyeri Muhammed Ağâ ve Serdâr Ali Ağâ ve sâbıkâ Serdâr İvâz Ağâ ve ayân-ı vilâyet İbrâhim Ağâ ve yine ayândan El-Hâc Hafîl Ağâ ve El-Hâc Sâlih ve Seyyid El-Hâc Hüseyin Ağâ ve (Hocaya giden??) El-Hâc Muhammed ve Kara Cehennem El-Hâc Muhammed ve Kulak İbrâhim

- 1-Eyâlet-i Karamân'da vâkî olan kadılara hüküm ki
- 2-kıdvetü'l-emâcid ve'l-ayân Mustafa zide mecduhu südde-yi saâdetime arz-ı hâl idüb
- 3-mûmâ-ileyhin kapu kethüdâsı sâbıkâ Gence Muhafızı düstûru'l-mükerrerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-alem
- 4-Vezîrim Ali Paşâ edamallahü teâla iclalehuya avâtîf-ı aliyye-yi hüsrevânermden Karamân Eyâleti

- 5-işbu bin yüz kırk sekiz senesi rebi'ü'l-âhîrinin ikinci günü tevcih ve inâyet ve ihsânım
- 6-olmağla kıdvetü'l-emâcid ve'l-ayân Mustafa zide mecduhu eyâlet-i merkûmeye mütesellim nasb
- 7-ve ta'yîn olunduğu bildürüb eyâlet-i merkûma mütesellimliği mûmâ-ileyhe zabt ve vezîr müşârün-ileyhin
- 8- tarafına âid olanı ahz ve kabz itdirülmek bâbında emr-i şerîfim ricâ itmeğin vech-i meşrûh
- 9-üzre amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâil-i Rebi'ü'l-âhir sene 1148

41/114

- 1-Aydın Muhassılı Vezîre ve Güzelhisâr Kal'ası Dizdârına hüküm ki
- 2-sâbıkâ Aydın Muhassılı müteveffa Abdullah Paşâ'nın vekîli olub bundan akdem Güzelhisâr Kal'asında emr-i şerîfimle habs ve kal'a-bend olunan Halîl zîde kadruhunun Asitâne-i saâdetime gelüb hesâb
- 3-ve kitâbını görmek muktezi olduğuna binâen merkûm Halîl kal'a-yı mezbûreden itlâk ve hesâb ve kitâbını görmek için Hassa Silah-şorlarından mübâşir ta'yîn olunan Abdullah zide mecduhu ma'rifetiyle Der-
- 4-devlet-medârıma irsâl olunması fermânım olmağın imdi işbu emr-i şerîfim mübâşir mûmâ-ileyh vusûlünde senki dizdâr-ı merkûmsun mezkûr Halîl'i kal'a-yı mezbûreden
- 5-itlâk ve sebebli tahliye eylesin ve senki vezîr müşârün-ileyhsin hesâb ve kitâbını görmek için merkûm Halîl'i mübâşir mûmâ-ileyhe teslîm ve Der-devlet-medârıma irsâl
- 6-ve isâl eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâsıt-ı Cemaziye'l-evvel sene 1148

41/115

- 1-Deryâ Kapudâni olan Vezîr Cânım Hoca El-Hâc Muhammed Paşâ'ya hüküm ki
- 2-Midillüde kâlyon inşâsına me'mûr müteveffa İbrâhim'in nezâretiyle binâ olunan kâlyonlar bir kıt'ası tekmîl ve bi-avni teâla deryâyâ nüzûl itdirilmek üzre olub iktizâ iden halât ve temûr
- 3-ve sâyir levâzım nüzûlü her ne ise bundan akdem sefîneye vaz' ve irsâl olunmuş iken bi-emrillahi teâla sefîne-yi merkûm afete müsâdefet itmekden nâşi tekrâren levâzım-ı merkûme bi't-tamam bu taraftan tertîb

4-ve sefineye vaz' ve azimeti münâsib havâ mevkûf olub ve zikr olunan kâlyonun avn-i bâri ile deryâya nüzûl itdirilmesi ve öbür kâlyonun dahi yümn-ü teâla bir an akdem tekmîli senki vezîr

5-müşârün-ileyhsin sana fermânım ve bi'l-husûs senden melhûz ve matlûb-u hümâyûnum olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde donanmâ-yı hümâyûnumun tertîb

6-ve tesviyesinden senki vezîr müşâri-ileyhsin senin sâyir vüzerâ-yı azâmdan ziyâde vukûfun ve bu bâbda himmetin ma'lûm-u hümâyûnum olmakdan nâşi bu husûs senden matlûb-u hüsrevânem

7-olduğu ma'lûmun oldukda nüzûle müteheyyi olan kâlyonun ba'zı tetimmâtı var ise alât ve edevâtı varıncaya dek anı tekmîle ve gönderilen levâzım in-şâ-allahü teâla varduğu anda

8-bir vakt-i firûzda kâlyon-u merkûmu deryâya indirüb tersâne-yi amireme isâle mübâderet ve müsâraat ve aher kâlyonun dahi bir an ve bir sâat akdem tekmîl ve tetmîm olunmasına ... himmet

9-ve senden melhûz-u hümâyûnum olduğu üzre bu husûsların icrâ ve temşiyetine sarf ve hasr-ı gayret ve hamiyet eylemen bâbında fermân-ı âli-şânım yazılmışdır.

Fi-evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene 1148

41/116

1-Deryâ Kapûdânı olan Vezîr Cânım Hoca El-Hâc Muhammed Paşâ'ya hüküm ki

2-Midillu Nazırı olan İbrahim fevt olub mezbûrun mîri ile hesâbı ve kitâbı olduğu ecilden bi'l-cümle emvâl ve eşyâsının ahz ve kabz lâzım gelmekle mâliyye tarafından sâdır olan emr-i şerîfim

3-mücebince merkûmun Midillu'da vâki' bi'l-cümle mâ-mülkü ma'rifet-i şer'le tahrîr ve ahz ve kabz ve defter ve zimemde olan alacağı dahi her ne ise başka defter olunub defterlerin bu tarafa irsâli ve divân-ı

4-mâliyye tarafından sâdır olan emr-i şerîfimin tenfiz ve icrâsı senden matlûb-u hümâyûnum olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur vusûlünde senki vezîr müşârün-ileyhsin

5-müteveffa-yı merkûmun Midillu'da vâki' emvâl ve emlâk ve sâyir ... ve ... hernesini var ise bir halde ketm ve ihfâ olunmamak üzre cümlesi zuhûra getirülüb ma'rifet-i

6-şer'le tahrîr ve başka defter ve zimemde olan alacağı kezâlik dahi başka defter olunub zimem defterlerinin bu tarafa mübâşir mûmâ-ileyh ile muaccelen irsâl ve isâl olunması

7-husûslarıçün mâliyye tarafından sâdır olan emr-i şerîfimin mazmûn-u münîfi üzre amel ve hareket eylesin mezbûrun gerek emvâl ve eşyâ ve umûrun ve gerek zimmetinde bir akça ve bir habbesinin

8-mektûm ve mahfi kalmasına rızâ-yı hümâyûnum olmayub cümle mâ-mülkünün zuhûra getirülmesi murâd-ı hümâyûnum olmağla bu bâbda teyakkuz ve basîret üzre hareket ve mecmû'-u mâ-mülkünün ve zimeminin fermânım

9-olduğu üzere başka başka defterleride mübâşir mûmâ-ileyh ile muaccelen bu tarafa irsâl ve îsâle bezl-i makderet idüb taksîr ve tekâsülden begâyet tevakku ve mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım
10-yazılmışdır

Fi-evâil-i Cemâziye'l-evvel sene 1148

41/117

1-Haleb ve Trablus Şam Valilerine ve Mar'aş Beğlerbeğisine
2-ve Adana ve Rakka Mütesseslimlerine hüküm ki
3-Vâlidem Sultân dâmet ismethumânın haslarından Kilis Hassı Ekrâd
4-Okçu İzzeddinlü eşkıyâ'sından sâbıkâ Kilis Voyvadası Veli ve Oğulları eşkıyâ'sı
5-Ekrâdın ser-cemiyetleri olub cezâları tertîb için haklarında bi'd-def'at hücec-i şer'iyye ve evâmir-i
6-şerîfe virilmişken yine kendü hallerinde olmayub hass-ı mezbûrun nizâmını muhtel ve firâr etmeleriyle taht-ı
7-hükûmetinizde her ne mahalde bulunurlar ise mezkûr Veli ve Oğulları bi-eyyi-hâl ahz ve haklarında lâzım gelen ukûbât-ı
8-meşrû'dan lâzım geleni icrâ olunmak bâbında hâlâ mezkûr Voyvadası El-Hâc İsmâ'il zide kadruhu size hitâben
9-emr-i şerîfim sudûrunu arz-ı haliyle istid'â ittikte vech-i meşrûh üzere ahz ve cezâları tertîb olunmak bâbında fermân-ı
10-âlî-şânım yazılmışdır

Fi-evâil-i Cemâziye'l-evvel sene 1148

41/118

1-Aydın Muhassılı Vezîre hüküm ki
2-Ezine-i Lazkiye Kazasına tâbi' Saray nam Karyesi sakinlerinden katl-i nüfûs ve kutta-i tarik
3-nehb-i emvâl misüllü envâi' fesâd ve şekâvet âdet-i müstemiresi olub bundan
4-akdem tertîb-i cezâsıçün hakkında bi'd-def'at evâmir-i aliyyem sâdır olan
5-eşkıyâdan Sarı Beğ Oğlu dimeğle ma'rûf Mustafa nam şaki bu def'a
6-cerâyim-i sâlifesinin afvı bâbında Denizli ve ... Lazkiye Kadılarında
7-ve Ezine-i Lâzkiye Nâibinden aldığı arzlar ile Ezine-i Lâzkiye Kazası ahâlisinin
8-mahzarlarını Der-aliyyeme irsâl ve istif'a eylemekle başında olan
9-eşkıyâ'yı dağıtmak ve kadîmi sâkin olduğu karye-yi mezbûreye
10-gelüb umûr-u vilâyete taarruzdan ve bir ferde
11-zulm ve cevri eylemekden keff-i yed ve kendü

der-zamân-ı Sadr-ı sudûru'l-vüzerâ Hazreti İsmâ'il Pâşâ
yessarallahü mâ yeşâ ve fi ebbân Reisü'l-küttâb
İsmâ'il Efendi tâle mâtemannahü vâki'
fî evsât-ı cemâziye'l-evvel
sene semân ve erbain
ve miete ve elf

42/119

- 1-sâbıkâ Zağarcı başı olub hâlâ taraf-ı devlet-i aliyye-yi hüsrevânemden kûl kethüdâlığı ile ihrâz-ı rütbe idüb fermân-ı âlî Şark Cânibi Ser-askeri olan düsturu'l-mükerrerrem müşir-i mufahham nizâmü'l-alem
- 2-Vezîr Ahmed Paşâ edamallahü teâla iclalehunun maiyetine me'mûr ordu-yı zaferrevde mevcûd otalı ve yamâkân ve serdengeçdi Dergâh-ı âlî Yeniçerileri üzerlerine başbûğ ve zabıt ta'yîn olunan
- 3-İbrâhim zîde mecduhuya hüküm ki
- 4-sen öteden beru me'mûr olduğun umûrda bezl-i mechûd iderek hidemât-ı müstahsene vücûda getürmeğe sarf-ı kudret-i nâ-ma'dûd eyleyüb müstehakk-ı inâyât olduğun ecilden hâlâ o cânibin
- 5-kûl kethüdâlığı ile şeref-yâb olub me'mûr olduğun hidemât-ı hümâyûnumda bundan böyle dahi din-i devlet-i aliyyeme lâıyk ve rızâ-yı hümâyûnuma muvâfik hidemât-ı pesendide vücûda getürmen senden me'mûl
- 6-ve melhûz olmağla in-şâ-allahü teâla bir gün evvel ve bir sâat akdem ser-asker müşârûn-ileyhin bulunduğu mahalle varub dâimâ rây'-ı rezîn-i isâbet-karini üzre amel ve hareket iderek umûrunda külli ihtimâm
- 7-ve maiyetine me'mûr gözcü başılar ve gerek hasekiler ve yaya başılar ve çavuşân ve bölük başılar ve sâyir zabıtânı iktizâsı üzre hidemât-ı lâzımlerde istihdâm idüb nâ-merzi harekete cesâret idenlerin te'dîb
- 8-ve ta'zîrleri icrâsıyla temşiyet-i umûr için sana tefvîz ve sipâriş olunmağın dîn-i mübeyyin ve rızâ-yı hümâyûnum her hâlde senden ve her birilerinizden rızâ ve hoşnûd olacak asâr-ı celîle vücûda getürülmekde
- 9-cidd ve cehd ve ihtimâm eyleyerek âmme-yi ibâd-ı müslimin ve kaffe-yi muvahhidîne sūrûr-u mevfûr hayât-ı câvidân olur asâr-ı meserret-i nemâyâ bâis ve dünyâ ve ahiret saâdetine mûcib olan isticlâb-ı duâ-yı hayr-ı
- 10-pâdişâneme istihsâl ve iğtinâma her birileriniz say' ve dikkat ve bu bâbda gayret kuşağını birkaç yerden kuşanub vâki' olan hidemât-ı hümâyûnumda fermânım olduğü vech üzre gayret ve hamıyyet
- 11- iderek gönül birliği ve ser-asker zafer-rehberimin rây ve emrine kemâl-i ittibâ' vü imtisâl ile zuhûra gelen hizmetleriniz ind-allah bir dürlü zâyî' olmayub Devlet-i aliyyemde tarîkleriniz muktezâsı üzre nâil-i merâm
- 12-ve külli şâd ve handân olmanız bilâ-iştibâh olmağla alel-husûs Dergâh-ı muallâm Yeniçerileri küllarım Devlet-i aliyyemin mu'temedün-bih asâkirinden olub me'mûr oldukları seferlerde ve ser-haddlerde mevcûd

- 13-bulunmağla hemîşe merâsim-i ubûdiyyeti icrâ ile mukayyed ve gayret ve düşman yüzünde izhâr-ı şacâat ve sarf-ı hulûs-u taviyyet birle nik-nâm tahsiline bezl-i tâb ü vücûd idegeldiklerinden mümtâz
- 14- olub ve hilâfına vaz' ile hidmet-i lâzımelerin terk ve bilâ-izin avdet idüb mahall-i me'mûrlarında mevcûd bulunmayan eşhâs dünyâ ve ahiretde rezîl ve sefil ve hizlân-ı ebed olduklarından
- 15-başka o makûlelerin şer'en ve kânûnen haklarında lâzım gelen icrâ ile mûcib-i ibret-i sâyire olacakları emr-i muhakkak olmağla imdi sizki gözcü başılar ve hasekiler ve yaya başılar ve çavuşân
- 16-ve bölük başılar ve serdengeçdi ağâları ve ota başılar ve sâyir zabitân ve bi'l-cümle otalu ve yamâkân ve serdengeçdi neferâtırsız cümlelizden me'mûl ve melhûz olduğu ocağın de'b-i kadîmesine mûraât
- 17-(anâfâten?) dahi dîn-ü devlete
- 18-itaat ve inkıyâd ile hâlâ ocağın kûl kethüdâsı
- 19-olub üzerinize başbûğ ve zabit ta'yîn olunan İbrâhim
- 20-zide mecduhunun sözünden taşra ve rây'ından hâric vaz' ve hareketde bulunmayub muti' ve mûnkâd
- 21-olarak ser-asker müşârûn-ileyhin dâimâ rây' ve emri üzre amel ve hareket ve me'mûl olduğunuz hidemât-ı
- 22-aliyyemde kemâl-i sadâkat ü istikâmet birle mesâi'-yi mevfûr ve sarf-ı miknet nâ-mahsûr iderek hidemât-ı meşkûre vü mebrûre
- 23-izhârından hâli olmamanız fermânım olmağın ile irsâl olunmuşdur in-şâ-allahü teâla vusûlünde vech-i meşrûh üzre amel ve hareket
- 24-ve ser-i mü kusûr ve fütûr ve tekâsül ve tesâmühden ihtirâz ve mücânebet eylesiz deyu bi'l-fi'l Yeniçeri Ağâsı Abdullah Ağâ tarafından
- 25-mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzre amel ve hareket eylemeniz bâbında fermân-ı âli-şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1148

43/120

- 1-Şâm Valisine ve Kadısına ve Nakibü'l-eşrâf Kaim-makâmına ve Şâm'da Dergâh-ı âli Yeniçeri Zabitine ve Yerlu Kûlu Zabiti Muhammed'e ve Şâm Alây Beğisine ve ulemâ ve ayâna ve kal'a
- 2-dizdârına hüküm ki
- 3-askeri tâifesi sâyir ecnâs-ı nâsdan ziyâde itâat ve bâ-husûs zabitlerine inkıyâd ve mutâbaat üzre olmak cümlesinin lâzıme-yi halleri ve bu güne edebâne hareket
- 4-kendülerin mâye-yi imtiyâzları iken Şâm'ın yerlû yeniçeri nâmında olan ba'zı erâzil ocâğ-ı mezbûrdan ba'zı müfsidlerin tahrîk ve ivâları ile iş bu
- 5-cemâziye'l-evvelinin gurresi günû şehri zabitlerine mahsûs ağâ kapularına hücum ve ağâları olan İsmâ'il'i alenen bi-vech katle cesâret eyledikleri bu def'a ilâm olunub

6-gerçi eşkiyâ'-yı merkûmenin tertîb-i cezâları aher emr-i şerîfimle cümleye tenbîh olunmuşdur ancak bu güne emr-i kati'a mübâşeret ba'zı erbâb-ı fesâd muharrikleri rây' ve ittifâkı

7-munzam olmaksızın birkaç erâzil hareketi ile vücûda gelmek asîr olduğuna binâen lâ-büdd muharrikleri dahi olmağla ocâğ-ı mezbûrdan ve aherlerden bu fitneye bâis olanlar dahi

8-buldurulub o makûleler ocâkdan ihrâc ve muktezât-ı töhmetlerine göre te'dîb ve nefy ve tağrîb olunarak ocâğ-ı mezbûrun nizâmı virilüb fi-mâba'd düsturü'l-amel tutulmak üzere

9-ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetleriyle hüccet ve hücceti Der-aliyyeme irsâl olunmak fermânım ve bu bâbda bi'l-ittifâk hareket ile Şam-ı Şerîfin etrâfının tathîr ve tanzîfi ve ahâlisinin tatmîn

10-ve terfîhi cümlelerinden matlûb-u hümâyûnum olmağın işbu emr-i şerîfim ile vusûlünde senki vezîr müşârün ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhümâ ve sizki sâyir

11-ileyhimsiz ocâğ-ı mezbûrdan ve aherlerden bu misüllü şekâvete sebep ve illet ve ibâd-ullahın tefrika-yı kâvîlerine say' ve mübâşeret iden yaramazların haklarından

12-gelinerek ibâd ve bilâdın te'mîni ve husûsâ ocâğ-ı mezbûrun tathîr ve tanzîfi aksâ-yı murâd-ı hümâyûnum eydiği cümlelerinin ma'lûmu oldukda ocâğ-ı mezbûrdan ve aherlerden gerek sâdât-ı

13-zeyende ve gerek piyâde ve süvâri askerilik iddiâsında olanlardan kânen men kân eşkiyâ'-yı sâlifeye îânet ve tahrîklerine cesâret idenleri teftîş ve taharri

14-iderek bi'l-cümle ma'lûm idüb ahz ve Şâm Kal'ası'nda habs ve kal'a-bend eyledikten sonra evvelen esâmileri ocâk defterinden ref' ve yollarıyla müstehakk olanlara

15-tevcih ve ba'de merkûmlardan Kıbrıs Cezîresi'ne ve Mâgosa Kal'ası'na ve aher mahâllere cezîre-bend ve kal'a-bend ve nefy-i beled olunması iktizâ idenleri o vecihle mahâllerine irsâl

16-ve tenkîl ve şer'an tertîb-i cezâyâ müstehakk olanlarının cezâları tertîb ve aher güne te'dîbleri lâzım gelenleri iktizâ-yı cürümlerine göre te'dîb olunmağa ihtimâm ve dikkat ve tathîr-i memlekete

17-bezl-i miknet ve bundan mâ-adâ ocâğ-ı mezbûr fi-mâba'd bu güne fezâhatı haturlarına getürmeyüb haturlarına getürmeyüb vazîfe-yi lâzımları olan hidemât-ı ma'lûmede kıyâma

18-ihtimâm eylemeleri husûsunu dahi şurût ve kuyûd-u kaviyyeye rabt ve bendiyle nizâmlarını kâlib-ı müstahseneye ifrâğa bi'l-ittikâ müsâraat ve bezl-i miknet eyleyesiz

19-bu husûsun ber-vech-i muharrer nizâmı matlûb-u hümâyûnum olub ve sizki mevlânâ ve nakîb kâim-makâm ve yeniçeri zabiti ve mîr-i alây ve dizdâr ve sâyir mûmâ-ileyhimsiz

20-sizin dahi vezîr müşârün-ileyh ile bi'l-ittifâk hareket ve tathîr-i memlekete müsâraatınız muktezi iken bu bâbda hilâf-ı melhûz hareket ve böyle fesâda bâis olanlardan ba'zılarını

21-sâdât ve yeniçeri ve kal'a kûlu ve siyâhi ve askeridir deyu himâyete ednâ-yı meyl ile itmâm-ı umûra adem-i dikkatiniz ilâm olunmak lâzım gelür ise sonra siz bilürsüz

22-ana göre basîret üzere hareket ve ocâğ-ı mezbûrun yaramazlarının izhâr ve ihrâc ve te'dîblerine ve ba'de ber-vech-i muharrer nizâmları virülüb kavi-yi hüccet olmağa

23-ve hüccetin Der-aliyyeme irsâline cümleliz dikkat-i tâm ve say' mâlâ-kelâm eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene 1148

43/121

1-Bergos ve Ahyolu ve Varna ve Balçık ve Kavarna ve Köstence ve Kara Marmara ve sâyir Bahr-i siyâhın Rûm İli kıyısında vâki' iskelelerin kadularına ve Der-saadetimden mübâşir ta'yîn olunan zide mecduhuya ve mahâll-i merkûmede 2-bulunan voyvadalar ve emînlere ve kethüdâyerileri ve yeniçeri serdârlarına ve ayân-ı vilâyete hüküm ki

3-Asitâne-i saâdetimde sâkin ve mukim ibad-ullahın terfih-i hallerine ihtimâm olunmak lâzım ve mühimm olduğuna binâen zıkr olunan kazâların her birinde vâki' kasabât ve kurâ ve mezârîde sâkin rencberân

4-ve sâyir zirâat üzre olanların âdet üzre tahammüllerinden ve sene-yi cedîdeye dek mâkûlâtlarından mâ-adâ hinta şa'ir ve gayrı zahâirleri ve kezalik mukâtaât ve zeâmet ve tımâr

5-ve evkâf kurâları ve voyvada ve mütevellî ve bi'l-cümle zabitânın mecmû'-u hayvânâtları iskelelere indirilmeğe kemâl-i mertebe ihtimâm ve dikkat ve gelen zahâirden ayân ve muhtekirin makûlelerine

6-bir habbe zahîre fûrûht itdirülmeyüb o misüllûları külliyyen zecr ve men' iderek gelen hinta ve şa'ir ve gayrı zahâiri bir tarafa özr olunmaksızın anda bulunan ve bir taraftan varan

7-sefâyin rüseâsına narh-ı rûzî üzre fûrûht ve sefâyine tahmîl ve teşhîn ve yükün almış sefâyin bilâ-tevakkuf Asitâne-i saâdetime tesyîr ve bu vecihle kesret ve vefret üzre zahâir

8-gelmesine ve ihtikâra kasdı idenlerin külliyyen men' olunmasına bezl-i miknet olunmak üzre geçen sene cümleye hitâben ekîd ve şedîd evâmîr-i şerîfem ısdâr ve bu husûs nizâm-ı müstahseneye

9-ifrâğ olunub fi-mâba'd halel-i tatarruku ve hilâf-ı zuhûru melhûz değil iken bu sene-yi mübârekede husûs-u merkûm mensî oldu zu'mmiyle yine ol taraflardan mutâda mugayir zahâir

10-killet üzre gelmeğe başlayub bu husûsda sizki mûmâ-ileyhimsiz sizin teâmi ve tekâsül ve tama'-ı hâma tebaiyetiniz eyledüğünüzden neş'et eyleyüb ve eyledüğü zâhir olmak hasebiyle her birilerin

11-muhkem haklarınızdan gelmenin lâzım gelmişiken fi-mâba'd hinta ve sâyir ecnâs-ı zahâirin mukaddemâ nizam virüldüğü üzre pey-der-pey bu tarafta kesret ve vefret üzre sevk olunmağa

12-bezl-i iktidâr eylemeniz şartıyla bu def'a iğmâz olunub fakat inzâr ve tehdîd ile iktifâ olunmuşdur imdi işbu emr-i şerîfim mübâşir mûmâ-ileyh ile vusûlünde sizki mûmâ-ileyhimsiz mahâll-i

13-merkûmede vâki' hinta ve sâyir ecnâs-ı zahâiri ber-vech-i muharrer ol tarafda kat'a eğlendürmeyüb şurût-u mezkûreye riâyet iderek bulunan sefâyine tahmîl ve arasını kesmeyerek

14-bir dürlü kesret ve vefret üzre bu tarafâ sevk ve tesyîr idüb zikr olunan nizâmın idâme ve istikrârına say'-ı beliğ ve senki mübâşir mûmâ-ileyhsin bu husûsa sen müstakilen mübâşir

15-ta'yîn kılınmakla emr-i şerîfimin infâz ve icrâsına sen dahi cidd ve cehd-i ekîd eylesiz bu husûs bundan sonra daimâ sırrân ve alenen tecessüs ve tefahhus olunur eğer fi-mâba'd mugâyir-i emr-i âlî hareket ile

16-zahâir makûlesi killet üzre gelmek lâzım gelür ise bu bâbda hilâf-ı fermân hareket idenler bilâ-emân katlolunacağı musammem ve muhakkakdır ana göre hareket ve hilâfından gâyetü'l- gâye tehâşi ve mücânebet

17-eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki

Fi-evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene 1148

bir sûreti

Tuna Sevâhilinde vâki' Toluca ve Rusçuk ve Tumar ova ve İbrail ve ... ve Daye Köyü ve Akkerman ve sâyir Sevâhil-i Tuna'da vâki' kadılara ve Der-saâdetimden mübâşir ta'yîn

olunan zide mecduhuya ve mahâll-i merkûmede bulunan voyvadalar ve emînlere ve kethüdâyerileri ve yeniçeri serdârlarına ve ayân-ı vilâyete vech-i meşrûh üzre

44/122

1-Edirne Kadısına ve Bostancı başısına hüküm ki

2-Mahmiyye-yi Edirne'de ve etrâf ve havâlisinden öteden beru Tekfur Dağı İskelesi'ne arabalar ile zahâir nakl iden rencberân taifesinin iskele-yi merkûmeye kesret

3-ve vefret üzre zahâir nakl eylemelerin ve sallar ile Edirne'ye gelen zahâir Aşağı Aynuz İskelesi taraflarına ve aher mahâllere geçirilmeyüb toğru iskele-yi

4-merkûmeye sevk ve tesyîr olunmasına ihtimâm olunmak için bundan akdem müekked ve müşedded emr-i şerîfimle tenbîh olunmuşdu hâlâ mugâyir-i emr-i âlî

5-hareket ile iskele-yi merkûmeye ve etrâflardan vefret üzre zahire gelmedüğü ihbâr olunub bu husûs akdem-i mehâmdan iken bu güne teâmi ve tekâsülünüzden

6-nâşi müstehakk-ı itâb olmuştuzdur fi-mâba'd rencberân taifesine her hâlde himâyet ve siyânet iderek iskele-yi merkûmeye ol taraflardan pey-der-pey

7- vefret ve kesret üzre zahâir sevk ve tesyîrine ihtimâm ve dikkat eylemeniz fermânım olmağla işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl

8-olunmuşdur vusûlünde sizki mûmâ-ileyhsiz ber-minvâl-i meşrûh Mahmiyye-yi Edirne'ye sallar ile gelen zahâiri zinhâr ve zinhâr aşağı salıvermeyüb

9-pey-der-pey Tekfur Dağı'na nakl ve tesyîre ihtimâm ve dikkat ve zahâir nakl iden arabalardan harc-ı mürûr nâmiyla ve sâyir beyhûde ile bir akça

10-ve bir habbe almayub def' ve ref'ine dikkat iderek ecnâs-ı zahâirin iskele-yi merkûmeye vefret ve kesret üzere sevk ve tesyîre sarf-ı miknet
11-eyleyesiz bu husûs dâimâ sırrân ve alenen tecessûs olunur şöyleki mugâyir-i emr-i âlî hareket olunduğu mesmu' olmak lâzım gelir ise sonra şâmet-i
12-elimesi çekileceği musammem ve muhakkaktır ana göre hareket ve hilâfından gâyetü'l-gâye tehâşi ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur

Fi-evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene 1148

44/123

1-Rodosçuk nâibine ve yeniçeri zâbitine ve iskele emînine ve ayâna hüküm ki
2-sizki mûmâ-ileyhimsiz Edirne'den ve etrâf ve havâliden Tekfûr Dağı'na gelen hinta ve sâyir ecnâs-ı zahâir aher mahâlle gitmeyüb toğru İstanbul'a tesyîr olunmak üzere
3-bundan akdem emr-i şerîfimle cümlenize tenbîh ve te'kid olunmuşken bu esnâda Tekfûr Dağı İskeleyi'nden ba'zı zahâirin aher mahâllere gitdüğü hâber olunub bu mehâmm-ı hatarda sizin taksîr
4-ve rehâvet ve tama'-ı hâma tebaiyyetinizden nâşi bilâ-emân hakkınızdan gelinmek lâzım gelmişiken fi-mâba'd iskele-yi merkûmeye gelen zahâirden bir habbenin aher mahâlle gitmesine ruhsat gösterilmemek ve cümlesini
5-pey-der-pey bu tarafa sevk ve tesyîr eylemek şartıyla bu def'a iğmâz olunub te'kid ve tehdîd ile iktifâ olunmuştur imdi işbu emr-i şerîfim ile vusûlünde sizki mûmâ-ileyhimsiz
6-Edirne'den ve etrâf havâlilerden Tekfûr Dağı İskeleyi'ne gelen hinta ve sâyir ecnâs-ı zahâirden bir habbenin fi-mâba'd bilâ-emr-i şerîf aher mahâlle gitmesine cevâz ve ruhsat
7-göstermeyüb zecr ve men' ve bi'l-cümle gelen ecnâs-ı zahâiri iskele-yi merkûmede bulunan sefâyine pey-der-pey tahmîl ve toğru Asitâne-i saâdetime tesyîr ile bu emrin fermânım olduğu üzere
8-ber-devâm olmasına say'-ı beliğ eyleyesiz bu husûs sırrân ve alenen dâima tecessûs olunur şöyleki bundan sonra bilâ- emr-i şerîf bir habbe zahirenin aher mahâlle gitdüğü ve iskele-yi merkûmede bilâ-mûcib
9-meks itdirüldüğü mesmû' olur ise sonra bir dürlü özr ve cevâbınız dinlenmeyüb bilâ-emân katl olunacağınız musammem ve muhakkaktır ana göre kemâl-i basîret üzere hareket ve hilâfından
10-begâyet tevakki ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki

Fi- evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene 1148

bir sureti

Boğaz Hisârları nâiblerine ve dizdârlarına Boğaz Hisârlarından bilâ-emr-i şerîf bir habbe zahirenin taşraya gitmesine ruhsat göstermeyüb men' ve def'ine takayyüd eylemeri için
tehdid -i merkûmu hâvi vech-i meşrûh üzere

44/124

- 1-Sarây Mollâsına ve Eyâlet-i Bosna'da
- 2-ve Hersek Sancâğı'nda vâki' sâyir kadılarına ve ayân-ı
- 3-vilâyete hüküm ki
- 4-düstûru'l-mükerrerem müşir-i mufahham nizâmü'l-alem Bosna Vâlisi Vezîrim Abdullah Paşâ
- 5-edamallahü teâla iclalehu işbu bin yüz kırk sekiz senesine mahsûben Eyâlet-i Bosna
- 6-ve Hersek Sancâğı'nda vâki' kazâlardan iktizâ iden bir kıst şitâine hazariyyesi şurût-u
- 7-hazariyye üzere tevzî ve tahsîl ve tarafına edâ ve teslim olunmasıçün emr-i şerîf sudûrun vezîr müşârün-ileyh
- 8-tarafından ricâsı olunmağla zikr olunan bir kıst şitâine hazariyyesi şurût-u hazariyye üzere tahsîl ve tarafına edâ ve teslim
- 9-olunması fermânım'olmağın sizki mûmâ-ileyhimsiz işbu emr-i şerîfim vusûlünde vech-i meşrûh üzere sene-yi merkûmeye
- 10-muhsûben vezîr müşârün-ileyhin tarafına âid olan bir kıst şitâine hazariyyesini şurût-u hazariyye mücebince
- 11-tahsîl ve tamâmen tarafına edâ ve teslim idüb hilâfindan ittikâ ve mûcânebet olunmak bâbında fermân-ı
- 12-âli-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1148

45/125

- 1-hâlâ Ocâkda Zağarcı bâşı olub Bender muhâfazasında olan İsmâ'il dâme mecduhuya hüküm ki
- 2-avâtıf-ı aliyye-yi mülûkânemden sana Ocâkda Zağarcı başılık umuru tekerrüd idüb kâm-yâb olduğun müş'ir emr-i şerîfim ve Dergâh-ı muallâm Yeniçerileri Ağâsı tarafından virilen mühürlü mektûb varub
- 3-vusûl buldukda hâlâ muhâfaza-yı mezbûre me'mûr olan odalı ve yamâkân neferâtın yoklaması mühimm ve muktezi olduğuna binâen mevcûd ve nâ-mevcûdları ma'lûm olmak üzere alel-esâmi

4-tahrîr ve defter idüb itmâm-ı hizmet olduktan sonra yerine aheri varub kıyâm edinceye dek senin meksin iktizâ etmekle bir münâsib ve müstahsen gördüğün kimesneye sipâriş-i

5-zimmet eyleyüb sen kalkub ve bir gün evvel Asitâne-i saâdetime gelüb hidemât-ı lâzımında kıyâm eylemen fermânım olmağın irsâl olunmuşdur in-şâ-allahü teâla vusûlünde vech-i meşrûh üzre

6-amel ve hareket eylesesin deyu bi'l-fi'l Dergâh-ı muallâm Yeniçerileri Ağâsı olan Abdullah Ağâ dâme izzuhu tarafından mühürlü mektûb virilmeğle vech-i meşrûh üzre amel olunmak için yazılmışdır

Fi-evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 148

45/126

1-Silistre'de Yeniçeri Zâbiti olan Haseki Hüseyin zide mecduhuya hüküm ki
2-Hotin Kal'ası muhâfazasına me'mûr Dergâh-ı muallâm Yeniçerileri yamâkânından ekseri hizmet-i muhâfazaları terk idüb bilâ-mûcib Silistre Kazâsı'nda üç dört aydan mütecâviz

3-temekküne mu'tâd olmaları hasebiyle kendülere mahâll-i me'mûrlarına gitmek üzre tenbîh olundukda isgâ etmeyüb kaza-yı mezbûre ahâlisine tagallüb ve ba'zı erâzil ve eşhâsa muin ve istinâdları

4-sebebiyle zabt ve rabtlarında usret ve kazâ-yı mezbûrun nizâmına muhtel ve sâyir ahâlisinin adem-i râhatlarına bâis oldukları haber virilmekle imdi zikr olunan yamâkân neferâtından

5-bilâ-mûcib Silistre Kazâsı'nda serseri geşt ve güzâr ve ba'zen dahi kendü hâllerinde olmayub temekküne mu'tâd ve mahall-i me'mûrlarına gitmekden ibâ ve imtinâ' üzre olanlar ma'rifetin

6-ve ma'rifet-i şer'le ve ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle gereği gibi tefahhus olunub hizmet-i muhâfazalarına ve sâyir me'mûr olanları dahi bila-mûcib müddet-i vâfirenden beru kaza-yı

7-mezkûrda serseri gezüb bilâ-maslahat ikâmet eylediklerinden nâşi o makûlelere evvelen ve sâni taharri olunarak eshel vechiyle mahall-i me'mûrlarına iâde ve irca' etdirilmekte

8-üslûb-u hükm üzre hareket ve lakin bu bahâne ile hilâf-ı şer' ve bi-gayr-ı hakk rencide etdirilmeyüb ... tama'-ı hâma tebaiyyet idüb celb-i menfaat kasdıyla kimesneye câr ve gadr

9-ve zarar ibrâz idecek hâlâtdan ihzâr olunmak fermânım olmağın irsâl olunmuşdur in-şâallahü teâla vusûlünde vech-i muharrer üzre amel ve hareket ve ser-i mü kusûr

10-ve tekâsülden tehâşi eylesesiz deyu bi'l-fi'l Yeniçeri Ağâsı Abdullah Ağâ tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak için yazılmışdır

Fi-evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1148

- 1-Bender Kal'ası muhâfazasında olan Zağarcı başı sâbık İsmâ'il zide mecduhuya hüküm ki
- 2-sen emekdâr ve sadâkatkâr olub me'mûr olduğun umûrda bezl-i mechûd iderek hizmet-i müstahsene vücûda getürmeğe sarf-ı kudret-i nâ-ma'dûd eyleyüb müstehakk-ı inâyet
- 3-olduğun ecilden evâtıf-ı aliyye-yi şehriyâri ve avârif-i saltanat-ı seniyye cihândarından işbu bin yüz kırk sekiz senesi mâh-ı cemâziye'l-evvelinin on üçüncü gününde zağarcı
- 4-başılara mahsûs olan altmış dört cemaatin ortası hizmetine ta'yîn ve Ocakda hâlâ zağarcı başılık umûruna tekrâr kıyâm ve kâm-yâb olub bir gün evvel
- 5-Asitâne-i saâdetime gelüb hidemât-ı hümayûnumda zağarcı başılık ile mevcûd ve ikâmet eylemen fermânım olmağın irsâl olunmuşdur in-şâ-allahü teâla vusûlünde bundan
- 6-böyle tevakkuf eylemeksizin bulunduğun muhâfaza-yı me'mûreden kalkub bir gün evvel Asitâne-i saâdetime vusûl ile hizmet-i lâzımde kıyâm idüb devâm-ı ömr ü devlet ve devâm-ı
- 7-fürû-şevketim da'vâtına müdâvemet eyleyesin deyu bi'l-fi'l Dergâh-ı muallâm Yeniçerileri Ağâsı Abdullah Ağâ dame izzihu tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak
- 8-içün yazılmışdır

Fi-evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1148

- 1-sâbıka Kûl Kethüdâsı olub Kârs cânibinde meks
- 2-üzre olan Hasan zide mecduhuya hüküm ki
- 3-avâtıf-ı aliyye-yi hüsrevânemden Dergâh-ı muallâm Yeniçerilerinin kûl kethüdâlığı Zağarcı başı İbrâhim
- 4-zide mecduhuya tevcih ve inâyet ve sâdır olan emr-i şerîfim mücebince ol cânibe me'mûr Dergâh-ı muallâm Yeniçerileri
- 5-üzerlerine başbuğ ve zâbit nasb ve ta'yîn olunduğu ma'lumun olduğu sen dahi fi'l-asl vilâyetin olan
- 6-Arz-ı Rûm Eyâletinde (İskefser?) Kazâsına varub meks ve ikâmet eylemen fermânım olmağın
- 7-ile irsâl olunmuşdur vusûlünde bulunduğun mahallden kalkub vilâyetin tarafına azim ve râhî olub
- 8-emr-i şerîfim mücebince meks ve ikâmet eyledüğünü Der-aliyyeme ilâm eylemen için bi'l-fi'l Dergâh-ı muallâm Yeniçerileri

9-Ağası olan Abdullah Ağâ dâme izzihu tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak
10-bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdir olmuşdur

Fi-evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1148

46/129

1-Taşlıcalu Muhammed Paşâ'ya hüküm ki
2-senki mîr-i mîrân mûmâ-ileyhsin arz-ı hâl gönderub Hersek Sancâğı'ndan mazûlen dört seneden beru bilâ-mûcib kalkub ve münâsib olmak mülâhazasıyla Asitâne-i saâdetime gelüb kendü halinde meks etdikde
3-bir mahlûl sancâk tevcih oluncaya değin Burusa'da meks ve ikâmet eylemen için emr-i şerîfim sâdir ve varub altı aydan beri Burusa'da meks ve ahvâlin müteassir ve şâyeste-yi âtîfet olduğun
4-bildürüb avf olunman bâbında emr-i şerîfim ricâ eydüğün ecilden vech-i meşrûh üzre amel olunmak için fermân-ı âlî-şânım yazılmışdır

Fi-evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1148

46/130

1-Aydın Muhassılı Vezîre ve Sârûhân Sancâğı'nda vaki' kadulara hüküm ki
2-Sârûhân Sancâğı'na mâl ve kalemiyye ve harc aklâmiyle maân mukaddemâ on bir bin yedi yüz on iki gurûş maktu'u kayd olunub livâ-yı mezbûrun hazariyyesi zikr olunan mâl-ı maktu'u dâhil olduğu baş muhâsebe
3-kuyudâtında mukayyed olmak hasebiyle livâ-yı mezbûr ahâlilerinden tekrar hazariyye mutâlebe olunmak icâb etmez iken senki vezîr müşârûn-ileyhsin bundan mukaddem livâ-yı mezbûr sana inâyet olundukda hazariyyen tahsîli
4-içün divân-ı hümâyûnum tarafından emr-i şerîf virülüb hâlâ Manisa Nâibi Mevlânâ El-Hâc Ahmed zide ilmihunun Der-saâdetime gelen mektûbunda livâ-yı mezbûr ahâlisinin mâl-ı maktu'u edâ eyledikden sonra
5-hazariyye virmeğe iktidârları olmadığını ahâli iltimâsıyla inhâ ve ref'i için emr-i şerîfim sudûrunu istid'â itmekle hazariyye tahsîli için divân-ı hümâyûnum tarafından virilen emrin kaydı terkîn ve fi-mâba'd
6-beher sene mukayyed olan mâl-ı maktu'u tamâmen edâ eylediklerinden sonra hazariyye talebiyle fukarâ ve zuafâ rencide olunmayub himâyet ve sıyânet olunmaları fermânım olmağın imdi işbu emr-i şerîfim
7-ile vusûlünde senki vezîr müşârûn-ileyhsin hazariyyen tahsîli için divân-ı hümâyûnum tarafından virilen emrin kaydı ref' ve terkîn olunmağla fi-mâba'd ahâliyi hazariyye mutâbelesiyle rencide itmeyüb ancak ta'yîn olunan

8-mâl-ı maktû'un vakt ve zamânıyla tahsiline mübâderet eylesin ve sizki mûmâ-ileyhimsiz husûs-u mezbûr sizin dahi ma'lûmunuz oldukda mukayyed olan mâl-ı maktû'u siz dahi senesine vakt ve zamânıyla mahalline edâ
9-ve teslîme ihtimâm ve dikkat idüb hilâfından ittikâ ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene 1148

46/131

- 1-Ümerâ-yı deryâdan Maryolzâde dâme izzihuya hüküm ki
- 2-bundan akdem Midillu Cezîresi'nde Midillu Nâzırı El-Hâc İbrâhim ma'rifetiyle müceddeden inşâ itdirilen iki kıt'a donanmâ-yı hümâyûnum kâlyonlarının ve rû-yı deryaya nüzûlleri kuvvet-i
- 3-karîbeye gelmişiken inşâsına me'mûr merkûm İbrâhim bi-emr-illahi teâla fevt olmağla zikr olunan kâlyonları itmâm ve tekmil ve rû-yı deryaya ilkâ eylemek için sâbıkâ tersâne-yi
- 4-amirem emîni olan kıdvetü'l-emâcid ve'l-ayân Muhammed zîde mecduhu me'mûr ve ta'yîn kılınmağla mârrü'z-zikr kâlyonlar itmâm olunca inşâları hidmetinde i'mâl ve istihdâm olunmalarıçün
- 5-hâlâ Kerâste Kâlyonu Kapûdânı Mehmed Kapûdân ve hâlâ Midillu Cezîresi'nde Ahmed Kapûdân ve mülâzım kapûdânlarından olub hâlâ donanmâ-yı hümâyûnumda olan Küçük Ahmed
- 6-Kapûdân zîde kadruhu ile zikr olunan kâlyonların nüzûl ideceği mahâlli tathîr ve hidemât-ı sâyiresinde i'mâl olunmak üzere senki mîr mûmâ-ileyhsin uçurmaları mükemmel
- 7-bir kıt'a çekdiri sefînen ile sen ta'yîn olunman için baş muhâsebe kalemine kayd ve me'mûriyetleri için divân-ı hümâyûnum tarafından evâmiri tahrîri bâbında iftihârü'l-ümerâ
- 8-ve'l-ekâbir bi'l-fi'l Baş defterdârım olan El-Hâc Halîl dâme ulvihu ilâm itmekle ilâmı mücebince baş muhâsebeye kayd ve me'mûriyetiniz için divân-ı hümâyûnum tarafından iktizâ iden
- 9-evâmiri tahrîr olunmak üzere kâlem-i mezbûrdan memhûr ilm-ü haber kâimesi virilmekle mûmâ-ileyhim kapûdânların me'mûriyetleriçün başka başka evâmîr-i şerîfem sâdır olmağla senki mîr mûmâ-
- 10-ileyhsin vech-i meşrûh üzere amel ve hareket ve hilâfından ittikâ ve mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

bir sûreti

hâlâ Kerâste Kâlyonu Kapûdânı Muhammed Kapûdâna

bir sûreti

hâlâ Midillu Cezîresi'nde olan Ahmed Kapûdâna müceddeden

bir sûreti

Kapûdân Paşâ'ya hâlâ donanmâ-yı hümâyûnumda olan Mülâzım Kapûdân
Küçük Ahmed Kapûdânâ

46/132

- 1-Mûsul Kadısına ve ayân-ı vilâyete hüküm ki
- 2-Yeğen Mehmed zîde mecduhu Südde-yi saâdetime arz-ı hâl idüb
- 3-mûmâ-ileyhin kapû kethüdâsı olduğu sâbıkâ Basra Vâlisi
- 4-düstüru'l-mükerrem müşir-i mufahham nizâmü'l-alem Vezîrim Mehmed Pâşâ
edâmallahü teâla
- 5-iclahuya avâtıf-ı aliyye-yi hüsrevânemden Mûsul Eyâleti işbu sene-yi
mübârekenin
- 6-cemâziye'l-evvelinin on beşinci gününde tevcih ve inâyet ve ihsânım olmağla vezîr
müşârün-ileyh
- 7-eyâlet-i merkûmeye gelinceye dek zabt ve rabt-ı memleket ve himâyet ve sıyânet-i
raiyyet için kıdvetü'l-emâcid
- 8-ve'l-ayân zîde mecduhuyu mütesellim ta'yîn eyledüğün bildirüb eyâlet-i
mezbûre mütesellimliği mûmâ-ileyhe
- 9-zabt ve rabt ve vezîr müşârün-ileyh tarafına âid olan ahz ve kabz itdirilmek
bâbında emr-i şerîfim ricâ
- 10-eyledüğü ecilden vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında fermân-ı âli-şânım
sâdır olmuştur

Fi-evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1148

47/133

- 1-ber-vech-i arpalık İlbâsân Sancâğı Mutassarrıfı Mehmed dâme ikbâlehuya ve
kadısına ve Ohri ve Dükakin Sancâkları Mütesellimlerine ve livâ-yı mezbûrlarda
olan beğ ve beğzâde ve harb
- 2- ve darba kâdir il erlerine hüküm ki
- 3-Akça hisâr Kazâsına tâbi' İsmût nâm Karye sâkinlerinden olub bundan akdem
enva'i fesâd ve şekâvetleri sebebi ile haklarında mübâşir ma'rifetiyle emr-i şerîfim
virilen Orman Oğlu
- 4-dimekle ma'rûf Ali ile Ağâ Aşkut Oğlu dimekle meşhûr Humbaracı Receb ve
amnisi Çelebine nâm şakîlerin emr-i şerîfime adem-i itâatlerinden mâ-adâ
evvelkinden ziyâde
- 5-tuğyâna tasaddî ve zikr olunan kazâlardan (Beyzane ve Yamen ve Başkaz ve
Korvadye?) nâm âsi kurâda tahassun ve üç yüz mikdârı eşkiyâ'yı başlarına cem' ve
bir vecihle ahzları
- 6-mümkün olmadığını bu def'a senki mîr-i mîrân mûmâ-ileyhsin sen ve Akça hisâr
ve (Eşme?) ve Dirâc kadıları ile mukaddemâ ta'yîn olunan mübâşir mûmâ-ileyh
tekrar Der-saâdetime ilâm

7-ve inhâ ve eşkıyâ'-yı merkûme her ne mahâlde bulunur ise sizki mîr-i mîrân ve sâyir mûmâ-ileyhimsiz ittifâk ve ittihâd ile üzerlerine varub mezbûrları bi-eyyi-vech-i gân ahz ve cezâ-yı

8-şer'ileri tertîb olunmak üzereistirhâm ve istid'a olunmağın eşkıyâ'-yı mezkûrenin alâ-eyyi-hâl buldukları mahalde ahz ve ashâb-ı hukûk ba'de'l-mürâfa'a şer'en icâb iden

9-cezâ-yı sezâlarının tertîbi ve şerr ve mazarratlarının bilâd ve ibâd üzerlerinden def' ve ref'iyle te'mîn-i bilâd ve terfih-i ibâd matlûb olmağla senki mîr-i mîrân mûmâ-ileyhsin bu husûsa

10-me'mûr ve sizki mütesellimler ve sâyir mûmâ-ileyhimsiz siz dahi mîr-i mîrân mûmâ-ileyhin maiyetine ta'yîn olunmuşsuzdur imdi işbu emr-i şerîfim ile vusûlünde senki

11-mîr-i mîrân mûmâ-ileysin maiyetine me'mûr mûmâ-ileyh ile ittifâk ve ittihâd iderek eşkıyâ'-yı sâlifü'l-beyânın buldukları mahallerde üzerlerine varub mübâşir mûmâ-ileyh ma'rifetiyle

12-alâ-eyyi-vech-i gân ahz ve ele götürüb ashâb-ı hukûk ile terâfu'-yı şer' ve kaziyyelerinde şer'en sâbit ve zâhir olan hukûk-u ibâdı mübâşir mûmâ-ileyh ma'rifetiyle ashâbına ba'de'l- istirdâd

13-muktezâtı şer'en kavâim üzere icâb ve iktizâ iden cezâ-yı sezâların ma'rifet-i şer'le tertîb ve icrâ ile te'mîn-i bilâd ve terfih-i kulûb-u ibâda bezl-i tâb ü tâkat idüb mikdâr-ı zerre

14-hilâfından ve bu vesîle ile hilâf-ı şer'-i şerîf bir ferde cevri ve taaddiden ve akça alınmak misullü hilâf-ı merzî hareketden her biriniz gâyetü'l-gâye hazer ve mücânebet eylemeniz bâbında

15-fermân-ı âlî-şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki

Fi- evasıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1148

47/134

1-Dergâh-ı muallâm Yeniçerileri Ağâsına hüküm ki

2-İstanbûl'da vâki' çaryekçi kasâb ustaları on doğuz nefer başka kethüdâyerileri ve yiğit başlılarıyla işlemek üzere esnâf-ı mezkûr için Eğri kapu hâricinde ta'yîn olunan dört adet salhâneler hatt-ı hümâyûn

3-şevket-makrûnum mücebince Hazret-i Ebu Eyyub-i Ensâri aleyhü rahmetü'l-bâri vakf-ı şerîfine kayd ve zikr olunan salhânelerde zec eyledikleri ağnamın derisini ve yağını vakf-ı şerîf debbağ ve mumcularına fûruht

4-ve lahımları Eyyüb'de ve İstanbûl'da kendülere ta'yîn olunan dükkânlarda yaz ve kış zahire için fûruht eylemek üzere olub Yedi Kûle kasâbları ve mumcuları sizlerin dahi Yedi Kûle'ye ihrâc ideriz

5-deyu mukaddemâ bir def'a mürâfa'a-yı şer' ve faysal virilmeyüb tekrar rencide iderler deyu istid'a-yı inâyet eylediklerinde dört aded salhânelerde bâlâda tahrir olunan on doğuz nefer derûn-u emr-i şerîfde

6-ale-l-esâmi mestûr ve ayrılıb başka başka kethüdâyerileri ve yiğid başları ile işlemek üzere ber-mûcib hatt-ı hümâyûn şevket-makrûn vakf-ı şerîfin debbağlarına zec eyledikleri ağnamın

7-derisini ve mumcularına yağını bundan mâ-adâ beher mâh vakf-ı şerîfe ikişer bin akça virüb Yedi Kûle kasabları tarafından ve taraf-ı aherden ferd dahl ve taarruz itmemek için mukaddemâ

8-virilen ... miriye hâlel gelmemek üzere otuz üç târihinde yedlerine emr-i âli-şânım virilüb ve tecdîd olub ve bundan mukaddemce hâlâ İstanbul Kadısı zîdet fazâlihu

9-ve sana hitâben sâdır olan fermân-ı âliyye imtisâlen zikr olunan çâryekçiler ve kethüdâyerileri meclis-i şer'de dört aded salhânelerde zec için rencberândan iştirâ ide

10-geldikleri koyunlara dahl olunmaz iken Yedi Kûle kasâb ustaları iştirâdan men' ve hisselerine dâhil idüb çâryekçi esnâfına zarar etmeleriyle yedlerinde olan senedât

11-mûcebince ke'l-evvel rencberânın taşradan getirdükleri koyunları iştirâ ve salhânelerinde zec ve dükkânlarında nâsa bey' itmelerinde Yedi Kûle kasâbları taarruz itmemek üzere kethüdâyerileri

12-El-Hâc Ali atîk berâtında tasrîh olduğu şurût üzere kethüdâlık mezbûr kendüye ibkâ ve müceddeden berât-ı âli-şân ricâsına ber-def' ve ba'de çâryekçi esnâfı Yedi Kûle kasâbları hisselerinden

13-ayrılmak lâzım gelür ise fi-mâba'd kadîm-i şurûtları üzere Sultân Mehmed ve Sultân Bayezîd Cami'-yi Şerîfleri havlılarında olan dükkânlarında vakt-i sayf ve eyyâm-ı şitâda altı ay narh-ı

14-câriden bir akça noksâna ve vakt-i şitâ vü müzâyakada dahi narh üzere lahm-ı bey' idüb bu vech üzere mestûfi lahm bulunub müzâyaka çekdirmemeğe müteahhid olduklarda mevlânâ-yı

15- mûmâ-ileyh ilâm itmekle senki ağâ-yı mûmâ-ileyhsin husûs-u mezbûre mukaddemâ tevcihle nizâm virilüb bu ana değin ne güne mürâât olunagelmîş ise yine kadîmesi üzere mevlânâ-yı mûmâ-ileyhin

16-ilâmı mûcebince amel ve kadîmi üzere temşiyet-i umûrlarında taaddi ve kadîme mugâyir bir ferde kadîm-i nizâma mugâyir muhâlefet itdirilmemek bâbında fermân-ı âli şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene 1148

47/135

1-Deryâ Kapûdânı olan Cânım Hoca Vezîr El-Hac Muhammed Paşâ'ya hüküm ki

2-kasım hulûlünde donânma-ı hümâyûnumun Asitâne-i saâdetimde vâki' tersâne-yi

3-amirem limânına gelüb lenger-endâz olması mu'tâd olub ...

4-vakt-i karîb olmağla senki vezîr müşârûn-ileyhsin

5-vakt-i hulûlünde ber-vech-i mu'tâd avdet eylemen fermânım olmağın

6-imdi işbu emr-i şerîfim ile vusûlünde senki

7-vezîr müşârûn-ileyhsin sen vakt-i merkûmda donanmâ-yı hümâyûnum

8-ile avdet ve in-şâ-allahü teâla gelüb tersâne-yi

9-âmiremde lenger-endâz ikâmet olman bâbında fermân-ı
10-âli-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene 1148

48/136

1-Beğbâzarı Kazası Nâibine ve Beğbâzarı Voyvadasına ve ayân-ı vilâyete hüküm ki
2-herkes taht-ı hükümet ü kazasında vâki' taraf ve mesâliki keyd ve mazarrat-ı eşkiyâ' vü haramzâdeden tathîr ile hıfz ve hırâset-ı memleketde kemâl-i takayyüd ü ihtimâm eylemek
3-ve eğer vülât ve hükkâmın tesâmuhlarından nâşi ayende ve revendenin bir nesnesi zâyî' olmak lâzım gelür ise kendülerden tahsîl ve tazmîn itdirilmek üzere
4-vakt vakt evâmir-i şerîfemle cümleye tenbîh ve te'kîd olunmuşken bu esnâda ba'zı husûşçün Ankara tarafına gidüb avdet iden nâm kimesne Beğbâzarı Kazasında
5-Şehidler Ovası demekle ma'rûf mahalle geldükde üzerine bir mikdâr eşkiyâ' hücum ve beş yüz gurûşluk kadar emvâl ve eşyâ ve devvâb ve mevâşisin gasb
6-ve gâret ve firâr eyledükleri ihbâr ve eşyâ-yı mesrûkasının tahsîl olunmasının istirhâm idüb bu makûle keyfiyyet sizin adem-i takayyüd ve taksîrinizden neş'et
7-ider hâlâtdan olduğu bedîhi olmak hasebiyle cümleiniz ittifâk ve ittihâd ile tecessüs ve tefahhus iderek eşkiyâ'-yı merkûm alâ-eyyi-hâl ahz ve ele getirülüb
8-gâret olunan emvâl ve eşyâ tamâmen tahsîl ve sâhibine redd ve teslîm itdirildikten sonra muhkem habs ve ism ve resimleriyle Der-devlet-medârıma arz ve ilâm eylemeniz fermânım
9- olmağın imdi işbu emr-i şerîfim ile vusûlünde sizki mûmâ-ileyhimsiz ittifâk ve ittihâd ile eşkiyâ'-yı mezbûreyi tecessüs ve tefahhus ve alâ-vech-i gân ahz
10-ve ele getirüb emvâl-i (maksubeyi?) tamâmen ihrâc ve sâhibine edâ ve teslîme ihtimâm idüb eşkiyâ'-yı mezbûreyi muhkem habs ve ism ve resimleriyle yukû'u üzere
11-Der-saâdetime arz ve ilâma müsâraat ve ba'de tevcihle emr-i şerîfim vârid olur ise ana göre amel ve hareket eyleyesiz şöyleki eşkiyâ'-yı mezkûre ele getirülmeyüb
12-emvâl-i (maksubeyi?) sâhibine redd ve teslîm olunmaz ise zecren sizden tahsîl olunacağı musammem ve mukarrer olmağla encâm-ı kârî tefekkür ve ana göre basîret üzere hareket
13-ve ser-i mû hilâfindan gâyetü'l-gâye tehâşi ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âli-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene 1148

48/137

1-Üsküdüardan Anadolu'nun sağ kolu nihâyetine varınca vâki' olan kadılara ve menzîlcilere ve ayân-ı vilâyete hüküm ki

2-İrân seferi zuhûr eydilden beru taraf-ı devlet-i aliyemden me'mûr olan mîr-i ahûr-u evvel ve sâni ve kapucular kethüdâsı ve sâyir kapucu başılar me'mûr oldukları mahalle

3-azîmet eylediklerinde kırkar ve ellişer ve kezalik Dergâh-ı muallâm gedüklûlarından zuamâ ve sâyir ağvât on beşer ve yığirmibeşer ve kezalik sadr-ı azam ve sâyir

4-ricâl-i devlet-i aliyem çûkadârları dahi onar ve sekizer ve beşer res' menzil bâr-gîrlerine süvâr olmalarıyla bâr-gîr bahâsı ve masârif-i sâyire için mîrîden virilen

5-inâmât ücretleri vefâ itmedüğünden nâşi bi'l-cümle Memâlik-i Anâdolu'da vâkî' menâzilin menzîlcileri tâkat getüremeyüb firâr ve tavârları helâk olub bi'l-zarûre menzil olduğu

6-mahallin ayân ve eşrâfi ve ahâlileri tekrâr menzillerini düzüb ve yine bir vecihle tâkat getüremeyüb kurb ve civârlarında olan kazâdan hadden efvân imdâdiyye

7-ta'yîn ve tahsîl itdirülüb menzîlcileri kabz eylemeleriyle gerek menzil olduğu kazâ ve gerek imdâdiyye ta'yîn olunan kazâların perâkende ve perişân oldukları yakînen ihbâr olunub bu husûsun

8-fi-mâba'd düstûru'l-amel olacak bir zâbita-yı kaviyyeye rabtı ile bilâd ve ibâdın refâhı ve menâzilin nizâmı lâzıme-yi zimmet-i mülûkânem olmağla bundan sonra Anâdolu ve Rûm İli

9-câniblerine me'mûr olacak mîr-i ahûr-u evvele yığirmi ve kapucular kethüdâsına on sekiz ve mîr-i ahûr-u sâniye on beş ve hassa haseki ağâya on ve hassa silah-şorlarına sekiz ve Dergâh-ı

10-muallâm kapucubaşlarına on ve gedüklü zuamâyâ beş ve sadr-ı âzam ağâlarına dört ve vâcibü'l-riâye ağâlarına üç çukadar ve mehter ve tâtârlara birer res' ve Kırım Hânının

11-etbâna ve vüzerâdan ve ser-haddlerden gelen ademlere ve ma'denler ve ocakların taraflarından umûr-u mühimme ile gidecek mübâşirlere luzûmu meretebe menzil bâr-gîrleri virilmek

12-üzre müceddeden tertîb ve nizâm virilüb ve mücebince amel ve hilâfından hazer oluna deyu mahsûs hatt-ı hümâyûn şevket-makrûnum şeref-bahş sudûr olmağla bundan ziyâde bir res' menzil

13-bâr-gîri virdirilmeyüb ve bilâ-fermân menzîlcilerden bir res' bâr-gîr alınub süvâr olunmak ihtimâlleri olur ise kendüleri mes'ûl ve muâtâb olmak şartıyla ber-mûcib-i hatt-ı hümâyûn

14-virilen nizâm-ı merkûm divân-ı hümâyûnum ve mevkûfât kılmalarına bâ-telhis ve bâ-fermân-ı âlî kayd olunub fi-mâba'd düstûru'l-amel tutulması husûsuna takayyüd-ü tâm olunmağla sizki mûmâ-

15-ileyhimsiz size dahi keyfiyeti tefehhüm ve hilâfına ser-i mü vaz' ve hareketden cümlelerinizi tehdîd için işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsal olunmuşdur imdi vusûlünde

16-sizki mûmâ-ileyhimsiz bi'l-cümle Memâlik-i mahrûsemde olan vüzerâ ve sâyir vülât ve hükkâma taraflarından ba'zı deâvi için gönderdikleri mübâşirleri kendü bâr-gîrleriyle

17-gidüb ve eğer bi'l-zarûre menzil bâr-gîrlerine süvâr olmak lâzım gelür ise ücretiyle virilüb bilâ-ücret virilmemesi ve ibâd-ullahın bâr-gîrleri meccânen girift olunmaması ve bilâ

- 18-emr-i şerif bir ferde
 19-menzil bâr-giri virilmemesi
 20-emrine bezl-i iktidâr eylemeleriçün tenbîhât-ı
 21-ekîd ve tehdîdât-ı şedîd hâvi evâmir-i şerîfemle
 22-tenbîh-i ekîd olduğu ma'lûmunuz oldukda ba'de'l-yevm bilâ-emr-i şerif
 23-bir ferde menzil bâr-giri virilmeyüb ve bi'l-zarûre ba'zı umûr-u müstahcele iktizâ
 24-itdikde ücretiyle menzil bâr-giri virilüb ve ibâd-ullahın meccânen bâr-gîrleri girift
 25-olunmamasına işbu emr-i şerîfimi sicile ba'de'l-kayıd virilen nizâm-ı
 müstahsenenin istikrârına
 26-her biriniz ihtimâm ve dikkat eylesesiz bu emr-i ifhâmın devâm ve istikrârı
 matlûb-u hümâyûnum
 27-olmağla bundan böyle sırrân ve alenen tefahhus ve tecessüs olunur şöyleki bir
 ferdin fermân-ı hümâyûnuma
 28-mugâyir hareketi ve bilâ-emr-i şerif menzil bâr-giri virdüğü ve yâhûd zarûretsiz
 ve bilâ-ücret
 29-menzil bâr-girine süvâr olduğu haber alınur ise kangı menzilci olur ise bilâ-emân
 30-katl ve ol kazânın kadısının dahi adem-i takayyüdünden nâşi ismi cerîde-yi
 31-kazâdan hakk ve bilâd-ı baideye nefy olacağı ve ayân-ı vilâyetin dahi
 32-kezalik adem-i ihtimâmları sebebi ile muhkem haklarından gelineceği
 musammem ve muhakkaktır
 33-ana göre hareket ve hilâfından gâyetü'l-gâye hazer ve mücânebet eylemeniz
 34-bâbında fermân-ı âli-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki

Fi-evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene 1148

bir sûreti
 Anadolu'nun iki kollarına başka başka

bir sûreti
 Rûm İli'nin üçer kollarına başka başka

49/138

- 1-Üsküdârdan Anadolu'nun sağ kolu nihâyetine varınca vâki' olan vüzerâ ve mîr-i
 mîrân ve ümerâ ve mütesellimlere ve voyvadalara hüküm ki
 2-İran seferi zuhûr eydilden beru taraf-ı devlet-i aliyemden me'mûr olan mîr-i ahûr-
 u evvel ve sâni ve kapucular kethüdâsı ve sâyir kapucubaşılar me'mûr oldukları
 mahalle azimet eylediklerinde kırkar ve ellişer
 3-ve kezalik Dergâh-ı muallâm geduklularından zuâma ve sâyir ağvât on beşer ve
 yigirmibeşer ve kezalik sadr-ı âzam ve sâyir Devlet-i aliyye çukadârları dahi onar ve
 sekizer res' menzil bâr-gîrlerine
 4-süvâr olmalarıyla bâr-gîr bahâsı ve masârif-i sâyire için taraf-ı mîrîden virilen
 inâmât ücretleri vefâ etmedüğünden nâşi bi'l-cümle Memâlik-i Anadolu'da vâki'
 menâzilin menzilcileri tâkat

5-getüremeyüb firâr ve tavârları helâk olub bi'l-zarûre menzil olduğu mahallin ayân ve eşrâfi ve ahâlileri tekrar menzillerini düzüb ve yine bir vecihle tâkat getüremeyüb kurb ve civârlarında

6-olan kazâdan hadden efzûn imdâdiyye ta'yîn ve tahsîl itdirilüb menzilhânesi kabz eylemeleriyle gerek menzil olduğu kazâ ve gerek imdâdiyye ta'yîn olunan kazâların perâkende ve perişân oldukları

7-yakinen ihbâr olunub bu husûsun min-ba'd düstûru'l-amel olacak bir zâbita-yı kaviyyeye zabtı bilâd ve ibâdın refâhı ve menâzilin nizâmı lâzıme-yi zimmet-i mülûkânem olmağla bundan sonra Anadolu

8-ve Rûm İli câniblerine me'mûr olacak mîr-i ahûr-u evvele yiğirmi ve kapucular kethüdâsına on sekiz ve mîr-i ahûr-u sâni on beş ve hassa haseki ağâya on ve hassa silah-şorlarına sekiz ve dergâh-ı muallâm kapucu

9-başlılarına on ve geduklu ağâya beş ve sadr-ı âzam ağâsına dört ve vâcibü'l-riâye ağâsına üç ve çukadâr ve mehter ve tâtârlara birer res' ve Kırım Hânının etbâna ve vüzerâdan ve

10-ser-haddlerden gelen ademlere ve ma'denlere ocakların taraflarından umûr-u mühimme ile gidecek mübâşirlere luzûmu mertebe menzil bâr-gîrleri virilmek üzere müceddeden tertîb ve defter ve nizâm virilüb

11-ve mücebince amel ve hilâfından hazer oluna deyu mahsûs hatt-ı hümâyûn şevket-makrûnum şeref-bahş sudûr olmağla bundan ziyâde bir res' bâr-gîr virilmek ve bilâ-fermân menzilhânesinden bir res' bâr-gîr

12-alub süvâr olunmak ihtimalleri olur ise kendüleri mes'ûl ve muâteb olmak şartıyla ber-mûcib-i hatt-ı hümâyûn virilen nizâm-ı merkûm divân-ı hümâyûn ve mevkûfât kalemlerine telhîs

13-ve bâ-fermân-ı âlî kayd ve fi-mâba'd düstûru'l-amel tutulması husûsuna takayyüd-ü tâm olunmak için bi'l-cümle Memâlik-i mahrûsemde vâki' kudât ve ayân ve menzilhânesine ekîd ve şedîd evâmîr-i şerîfemle eğerçi tenbîh

14-ve te'kid olunmuşdur ancak bundan başka sizki vüzerâ-yı müşâr ve mîr-i mîrân ve mütesellimin ve voyvadakân mûmâ-ileyhimsiz siz dahi eyâlet-i mezbûre hükûmetinizde hîn-i iktizada müddeâ-yı aliyye

15-ihzârına ve sâyir umûr-u mahsûsalara adem göndermek lâzım meğer ki tarafınızdan buyurulduklar virüb ve yâhûd hemân menzilhânelerden menzil bâr-gîrleri gönderdüb o güne mesâlîh-i mahsûsanın

16-menzil bâr-gîri ve yâhûd ibâd-ullahın bâr-gîrleri ahz ve isti'mâl olunduğu mesmû' olduğuuna binâen bu mâdde-yi reddiyenin dahi külliyen men'i murâd-ı hümâyûnum olmağla fi-mâba'd tuğralı menzil ahkâmı

17-olmadıkça tarafınızdan ve aher taraflardan bir ferde menzil bâr-gîrleri virilmeyüb men'ine ihtimâm olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde

18-sizki vüzerâ-yı müşâr ve mîr-i mîrân ve ümerâ ve sâyir mütesellimler ve voyvadakân mûmâ-ileyhimsiz bu husûslar Memâlik-i mahrûsemde vâki' bi'l-cümle kudât ve ayân ve menzilhânesine müekked evâmîr-i aliyyem ile

19-tenbîh ve teşhîd olunduğu ma'lûmunuz oldukda sizin dahi her biriniz eyâlet ve havza-yı hükûmetinizde bu nizâmın istikrâr ve devâmına dikkat ve ihtimâm iderek bundan başka bilâ-emr-i şerîf (müsevvide?)

20-makûlesiyle bir kazâdan aher kazâyâ kimesne ihzâr olunmadan mücânebet ve hükm-ü şerîfime ihzârı lazım gelen kimesnelere irsâl olunan mübâşirler ve aher mesâlih-i mahsûsanıza giden

21-ademleriniz dahi kendü atlarıyla gidüb ve zarûri menzile binilmek iktizâ itdikde ücretleri taraflarından virilerek binilüb min ba'd il ve memleket içinde bir ferdi ve ademleriniz bilâ-ücret menzil

22-bâr-gîrlerine süvâr olmadan külliye men've def' bezl-i miknet eylesesiz bu husûsun bu vech üzre nizâmı murâd-ı hümâyûnum iken şöyleki bundan böyle adem-i ihtimâmınızdan nâşi yine bilâ-ücret ve bilâ-emr

23-menzil bâr-gîrlerine ve ayân ve ibâd-ullahın hayvânâtlarına bir ferdin süvâr olduğu mesmu' olmak lâzım gelür ise o makûlelerin cezâları tertîbden sonra sizki vüzerâsız mes'ûl ve cevâbı

24-tarafınız râci' olur ve sizki mîr-i mîrân ve ümerâsız müstehak-ı tenkîl olursuz ve sizki mütesellimler ve voyvadalarsız bir dürlü cevâb-ı kâdir olamazsınız ana göre hareket ve emr-i şerîfimi sicile

25-kayd itdirüb hilâfindan mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki

Fi-evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene 1148

bir sûreti

Anadolu Edirne'ye ve sol kollarına vech-i meşrûh üzre

bir sûreti

Rûm İli'nin öbür koluna ber-vech-i muharrer

49/139

1-Bağdâd muhâfazasında Yeniçeri Zâbiti olan Tûrnâcı başı

2-Süleymân zîde mecduhuya hüküm ki

3-muhâfaza-yı mezbûreye me'mûr Dergâh-ı muallâm Yeniçerileri ortalarından bundan akdem

4-fermân-ı âlî Hanya Kal'ası muhâfazasına ta'yîn olunan altmış bölük ve sekizinci

5-sekbânların tekrar muhâfaza-yı kadîmelerinde ikâmet itdirilmeleri iktizâ etmekle kıyâm

6-ve bunların yerlerine kırk dört cemâat ve dördüncü bölük ortaları bayrakları

7-ve kazgâni ve umûmen neferâtları çorbacıları maiyetiyle Hanya Kal'ası muhâfazasına nakl

8-ve muhâfazası hizmetinde kıyâm ve yigirmi birinci bölük dahi kemâ fi'l-evvel me'mûr olduğu Kandiye

9-muhâfazasına me'mûr olmaları fermânım olmağın irsâl olundu vusûlünde salifü'z-zikr

10-altmış bölük ve sekizinci sekbânlar ortaları yine Bağdâd muhâfazasına ikâmet itdirilüb kırk dört

- 11-cemâat ve dördüncü bölük ortalarını vech-i meşrûh üzre Hanya ve yığirmi birinci bölük kemâ-fi'l-evvel
- 12-me'mûr olduğu Kandiye muhâfazasına nakl ve mübâşirleri ma'rifetiyle bir gün evvel gönderilüb tesyirleriçün cidd ve ihtimâm
- 13-olunub te'hîr ve ta'vikden ittikâ ve mücânebet eylesiz deyu bi'l-fi'l Dergâh-ı muallâm Yeniçerileri Ağâsı Abdullah Ağâ
- 14-dâme ulvihû tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur
- 15-buyurdum ki

Fi-evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene 1148

50/140

- 1-Üsküardan Anadolu'nun sağ kolunun nihâyetine varınca vâki' olan vüzerâ-yı azâm ve mîr-i mîrân-ı kirâm ve mevâli ve ümerâ ve kadılar ve nâibleri ve voyvada ve mütesellimler ve kethüdâyerileri ve ayân-ı vilâyet ve sâyir
- 2-iş erlerine hüküm ki
- 3-Memâlik-i mahruseü'l-maliki-i pâdişâhânemde vâki' bilâd ve emsârda beyne'n-nâs râcî ve tedâvül iden ecnâs-ı nukûdun mecmû' taraf-ı mîrîden mukavvim olan bahâlarıyla ahz ve itâ olunub birisini bir akça ve izdiyadı
- 4-râyic ve cârî olmamasıçün mukaddemâ bi'd-def'at evâmir-i şerîfem sudûr itmekle hilâf-ı fermân hareket tecasür eylemeleri iktizâ itmez iken biraz müddetden beru erbâb-ı ticâret ve sâyir nâsın cerr ve nef'leri sebebiyle ... ve ...
- 5-üzre revayicin ihtilâle tatarruk ve yevmen fe yevmen bahâları terakki bularak el-an Asitâne-i saadetimde cedîd (mürevver?) bir altun üç buçuk gurûşa ve frengi altun dahi kezâlik üç buçuk gurûşa zencirli altun yüz on bin
- 6-pâreye ve Mısır tamgalı ... vezir mahsub yüz on pâreye ve gurûş kırk iki pâreye ve zolata dahi kezâlik kırk iki pâre hesâbıyla dâd ve setr ve taşraların ber-vech-i ziyâde baş ile râyic olmakdan nâşi müâmelât
- 7-başına halel-i külli itmekle ve ... gerek ... ile meskûk ve gerek sikke-i mersûm olan ecnâs-ı nukûdan Memâlik-i mahruseü'l-mâlik-i pâdişânemde vâki' bilâd ve emsârda hilâf-ı emr-i hümâyûn baş ile ahz
- 8-ve itâ olunması bir emr-i gayr-ı merziyye olduğuna mukaddemâ bahâları takvîm ve ... olduğü ve hazine-i amireme alunduğü vechiyle sikke-i hümâyûn ile meskûk olan zencirli Mısır altûnu üçyüz otuz akçaya ve cedîd (mürevver?)
- 9-zencirli İstanbul altûnu dörtyüz akçaya ve tuğralı İstanbul altûnu üçyüz altmış akçaya ve tuğralı Mısır altûnu üçyüz on beş akçaya ve zer-i mahbûb tabir olunur altûn üçyüz akça ve cedîd zolata doksan beş
- 10-akçaya ve cedîd gurûş yüz yığirmi akçaya ve kırk beş akçaya ve ve sülüs kırk beş akçaya ve rub' otuz akçaya ve kefere sikkesiyle mersûm olan nukûd dahi tâmü'l-vezn yıldız altûnu üç yüz yetmiş beş akçaya ve Macar

11-altûnu üçyüz altmış akçaya ve sekiz buçuk dirhem gelür atık esedi yüz kırk dört akçaya ve sekiz buçuk dirhem bir denk gelür ... riyâl seksen altı akçaya ve doğuz dirhem gelür kara gurus

12-yüz seksen bir akçaya ve altı dirhem gelür atık zolata seksen sekiz akçaya ve sekiz buçuk dirhem bir denk gelür ... gurus yüz yetmiş üç akça ve yedi dirhem iki buçuk kırât gelür dukâd

13-yüz otuz yedi akçaya ve iki dirhem gelür (lipor-u?)kebir yigirmi dört akçaya ve bir dirhem gelür yüz sagir on akçaya ahz ve itâ olunub bu vecihle takvim olunan bahâlarından ziyâde ahz

14-ve itâ olunmamak bâbında şeref-efzâ-yı sudûr olan hatt-ı hümâyûn şevket-makrûnum mücebince fermân-ı hümâyûnum sâdir olmağın takvim ve takdir olunan bahâlarından ziyâdeye ahz ve itâsına vechen mine'l-vech

15-müsâade olunmamak üzere muhâkim sicilâtına tescil ve tenbîhi iktizâ idenlere gereği gibi tenbîh ve işbu nizâm fi-mâba'd mer'i ve muteber tutulub hilâfiyla hareket idenlerin cezâsı tertib olunacağı cümleye ilân

16-ve işaat ve bu husûs vülât ve hükâm taraflarından takayyüd ve ihtimâm olunub muamelât-ı nâsa ihtilâl tertibinden sıyânet olunmalarıçün divân-ı hümâyûn tarafından emr-i şerif tahriri bâbında iftiharü'l-ümerâ

17-ve'l-ekâbir bi'l-fi'l Baş defterdârim olan El-Hâc Halil dâme ulvihû ilâm ilâmı mücebince amel olunmak bâbında fermân-ı âli sâdir olmuşdur

Fi-evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene 148

bir sûreti
Anadolu'nun orta koluna

bir sûreti
Anadolu'nun sol koluna

bir sûreti
Rûm İli'nin sağ ve sol ve orta
kollarına

bir sûreti
Mora Ceziresi'ne

bir sûreti
Girid Ceziresi'nde Hanya ve Kandiye
muhafızlarına vech-i meşrûh üzere

bir sûreti
Bahr-i sefid'de vâki Bozca Ata
Ve Limmi ve sâyir cezirelere
ve Gelibolu ve Boğaz Hisârları

bir sûreti
Eflak ve Boğdan Voyvadalarına
başka başka ber-vech-i muharrer

bir sûreti
Sakız Mollâsına ve Muhassılma
ber-vech-i muharrer

50/141

1-Keşân ve Mâl-ı kara ve İpsâla ve Hayrabolu ve Uzunca abad ve Hasköy ve Zağra-
yı atık ve cedîd ve Yanbolu ve Nevâh-i Yanbolu ve Yenice ve Kızıl ağaç
2-ve sâyir ol havâlilerden öteden beru Tekfûr Dağı'na ecnâs-ı zahâir nakline me'lûf
olan mahallerin kudât ve nüvvâbı zîde fazluhuma ve kethüda
3-yerileri ve yeniçeri serdârları ve ayân-ı vilâyete hüküm ki
4-sizki mûmâ-ileyhimsiz taht-ı kazâlarınızdan öteden beru Tekfûr Dağı İskeleyi'ne
arabalar ile kesret ve vefret üzre zahâir nakl oluna
5-gelmişken şimden ol hâvalilerden kadîme mugâyir iskele-yi merkûmeye vefret
üzre zahire gelmedüğü ihbâr olunub bu husûsa ihtimâm olunmak

6-Asitâne-i saâdetimde sâkin ibâd-ullahın mâye-yi intiâşlarında refâh hallerini mûcib
bir hâlet olmağla fi-mâba'd rencberân tâifelerini
7-her hâlde himâyet ve sıyânet iderek iskele-yi merkûmeye pey-der-pey vefret ve
kesret üzre zahâir sevk ve tesyîrine ihtimâm ve dikkat
8-eylemeniz fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl
olunmuşdur vusûlünde sizki mûmâ-ileyhimsiz ber-minvâl-i
9-meşrûh taht-ı kazâlarınızda bulunan ecnâs-ı zahâirin kemâ fi'l-evvel vefret ve
kesret üzre pey-der-pey Tekfûr Dağı'na nakl ve tesyîrine her biriniz
10-ihtimâm ve dikkat ve zahâir nakl iden arabalardan harac-ı mürûr nâmı ve sâyir
nâm-ı beyhûde ile bir akça ve bir habbe alınmamak ve cihetlerine
11-dikkat iderek ecnâs-ı zahâiri iskele-yi merkûmeye kesret üzre sevk ve tesyîre sarf-
ı miknet eyleyesiz bu husûs dâimâ
12-sırrân ve alenen tecessüs olunur şöyleki bu bâbda tesâmüh ve tekâsül olunduğu
mesmû' olmak lâzım gelür ise her kim olur ise muhkem hakkından
13-gelineceği musammem ve muhakkaktır ana göre hareket ve hilâfından gâyetü'l-
gâye tehâşi ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdir olmuşdur
14-buyurdum ki

Fi-evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene 1148

51

bir sûreti

234

Yalak abad ve Kara Mürsel ve nâiblerine ve mübâşire ve ol havâlide vâki' kethüdâyeriler ve yeniçeri serdârları ve Değirmendere ve sâyir iskelelerin emînlerine ve bi'l-cümle ol havâli ayânına vech-i meşrûh üzre

bir sûreti

Kara deniz sevâhilinde vâki' Ereğli ve Akçaşâr ve Şile ve Kandırı ve Kaymas ve Gencelü ve Şeyhlü

nâiblerine ve mübâşire ve kethüdâyerileri ve yeniçeri serdârları ve ayân ve iş erlerine duhûl-u

şitâ bahânesiyle raâya ve ashâb-ı sefâyin odun naklinde rehâvet ve tekâsül eylemeleriyle pey-der-pey

nakl itmeleriçün vech-i meşrûh üzre

51/142

1-Vârna ve Pirevadi ve Şümnu ve Daye Köyü ve Silistre ve İbrâil ve sâyir ol havâlilerde ton ve çerviş yağı bulunan kazâların kadılarına ve Der-saâdetimden mübâşir

2-ta'yîn olunan zide mecduhuya ve zikr olunan kazâlarda vâki' zâbitân ve iskele emînlerine ve ayân-ı vilâyete hüküm ki

3-ol havâlilerde öteden beru Asitâne-i saâdetime kesret ve vefret üzre ton ve çerviş yağları mahlûtân tevârüd idegelüb bundan akdem muhtekir tâifesi tama'na binâen

4-çerviş yağını sâde yağa mezc ve bu tarikle sade yağın münevveş eylediklerinden başka ton yağını dahi killet üzre irsâl eylemeleri ile kadîmesi üzre bu husûsa

5-ihtimâm ve dikkat olunmak için geçen sene cümleye emr-i şerîfimle tenbîh-i ekîd olunmuşken bu sene-yi mübârekede eşyâ-yı merkûme yine ol taraflardan mahlût olmaksızın başka başka ve killet üzre

6-gelmeğe başlayub bu husûs mücerred sizin adem-i takayyüdünüzden neş'et itdiği vâzih ve aşikâr olmağla cümleiniz müstehak-ı eşedd-i ikâb olmuşken taht-ı kazâlarınızda bulunan

7-ton ve çerviş yağlarını ashâbına ketm itdirmeyüb cümlesini fermânım olduğu üzre mahlûtân irsâle kemâl-i ihtimâm ü dikkat olunarak zuhûra getürüb mevcûd olan sefâyine

8-tahmîl ve vefret ve kesret üzre mütevâliyen bu tarafa nakl ve tesyîr olunmasına ikdâm-ı tâm eylemeniz şartıyla bu def'a afv olunub yalnız inzâr ve tehdîd ile iktifâ olunmuşdur imdi

9-işbu emr-i şerîfim ile vusûlünde sizki mûmâ-ileyhimsiz her biriniz taht-ı kazâlarınızda bulunan ton ve çerviş yağlarını ashâbına ketm itdirmeyüb cümlesini zuhûra getürüb

10-ve kat'a ol tarafda eğlendirmeyüb sahipleri mevcûd olanları ashâbı muvâcehesinde ve sahipleri mevcûd olmayanları ma'rifet-i şer'le vezn ve ber-vech-i muharrer başka başka ayırmayub

11-mukaddemâ fermânım olduğu üzere ikisini dahi mahlûtân bir taraftan iskelelerinizde bulunan sefinelere vaz' ve pey-der-pey vefret ve kesret üzere toğru Asitâne-i saâdetime irsâle

12-ikdâm ve bir sefineye ne mikdâr tahmîl olunur ise bu cânibde tutulan deftere tatbîk olunmak için mikdârlarını ve sefâyin rüseâsının ism ve resimlerini Der-devlet-medârıma

13- ilâm ve tesyîr olunan sefâyin rüseâsına dahi tahmîl itdiği ton yağlarını toğru İstanbul'a getürmeyüb aher mahalle götürecek ve tama'-ı hâma

14-tebaiyyet ile bir mikdârını yolda bey' idecek olur ise bu tarafta tutulan defter ile hîn-i mukâbilde ma'lûm oldukda mukaddemâ tenbîh olunduğu üzere o güne sefine

15-reisi her kim olur ise olsun kendüsü küreğe vaz' ve sefinesi miri için zabtolunacağını kendülerine bir hoşca tenbîh ve ifhâm ve bu husûsa mezîd-i takayyüd ü ihtimâm

16-iderek ton ve çevriş yağlarının mahlûtân kesret ve vefret üzere nakl ve isâline bezl-i say' mâ-la kelâm ve senki mübâşir mûmâ-ileyhsin sen dahi bu husûsa bir taraftan

17-kendin ve bir taraftan dahi tarafından mu'temed ademler ta'yîn ile gereği gibi nezâret ve bir ferdi himâyeden ittikâ ve mücânebet ile el-an zikr olunan kazâlarda mevcûd

18-bulunan ve gerek bir taraftan Vârna İskeleyi'ne gelen ton ve çevriş yağlarını anda eğlendirmeyüb mahlût ve mütevâliyen bu tarafta sevk ve tesyîre bezl-i miknet ve bu emr-i

19-ehemmde inâd ve muhâlefet ve ketm ve ihfâya cesâret idenleri ahz ve habs ve muhkem haklarından gelinmek üzere ism ve resimleriyle keyfiyetlerin ilâma mübâderet eylesesiz

20-bu husûs mücerred ehl-i ihtikârın ve sâyir hilekârın men' ve te'dîbleri ile Asitâne-i saâdetimde sâkin ibad-ullahın refâh halleriçün irâde olunmuş bir mühimm-i

21-azim olmağla bundan böyle sırrân ve alenen tecessüs olunur şöyleki içinizden birinizin tama'-ı hâma tebaiyyet ile hilâf-ı emr-i âlî hareketi mesmu' olur ise her kim

22-olur ise olsun kat'a özr ve cevâbı makbûl olmayub muhkem hakkından gelineceği muhakkaktır ana göre mezîd-i basîret üzere hareket ve hilâfından gâyetü'l-gâye tevakkî ve mücânebet

23-eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki

Fi-evâil-i Zi'l-hicce sene 1148

51/143

1-hala Azâk muhâfazasında olan Mustafa Paşâ'ya hüküm ki

2-zuamâ ve erbâb-ı tımâr Devlet-i aliyemin mu'temedün-bih askerinden olmağın

3-vâki' olan sefer ve gazvât ve sâyir hidemât-ı aliyemde ez-dil ü cân ile

4-bezl-i tâb ü tüvân idegelmeleriyle mukaddemâ Azâk Kal'ası tamirine me'mûr olan Özi

5-Eyâleti'nde vâki' sancakların zuamâ ve erbâb-ı tımârı dahi kal'a-yı merkûmeye derhâl buldukları günden

- 6-beri hidemât-ı tamir-i kal'aya kıyâm ve emr-i binâya ihtimâm idüb ancak Azâk Kal'asında kışlaiçün
7-kendülere kâbil mesken olacak mahall olmayub ve dönüb şitâ takrîbi ile çadırlarda
...
8-dahi hadd-i imkânda olmamağla sene-yi atîde ne vech fermân olunur ise ana göre amel ve hareket
9-eylemeleriçün bu sene avd ve insirâflarına izn ve ruhsat virilmesi iltimâs olunmak bâbında
10-merhameten ruz-u kâsımdan on gün mukaddema evlerine ve yerlerine gelmelerine izn ve ruhsat emr-i âli
11-erzâni kılınmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde
12-senki mîr-i mîrân mûmâ-ileyhsin eyâlet-i mezbûre sancaklarının bi'l-cümle alây beğilerini ve ihtiyârlarını
13-huzurûna da'vet ve emr-i şerîfim cümle muvâcehesinde kırâat ve in-şâ-allahü teâla sene-yi atîde ne vech fermânım
14-fermânım olur ise muktezâsıyla amel ve hareket itmeleri .... rûz-ı kâsımdan on gün mukaddemâ
15-ve yerlerine gitmeleriçün mûmâ-ileyhüma izn ve ruhsat virub lakin izn akçası
16-nâmıyla kendülerden bir akça ve bir habbe almakdan begâyet ihtirâz ve mücânebet olunmak
17-bâbında fermân-ı âli-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâil-i Zi'l-hicce sene 1148

52/144

mûcebince amel oluna deyu
ünvânına keşide kılınan
hatt-ı hümâyûn divân
ve piskopos kalemlerine
kayd oluna deyu fermân-ı
âli sâdır olmağla
asl-ı fermân piskopos
kalemünde hıfz
olunub divân
kalemi mûcebince işâret
olunub

sene 1147

...
...

Piskopos
... .. kaleminde ...
... kaleme
mühimme defterine
kayd olunub
bâ-fermân-ı âlî
tertîb olundu
sene 1148
Şevval 21

- 1-Kudüs-ü şerîf Sancâğı inzimâmı ile hâlâ Şam-ı Şerîf Vâlisi Vezîre ve Kudüs-ü Şerîf Kadısına hüküm ki
- 2-hâlâ İstanbul ve tevâbi'i Ermeniyân Patrîği olan (Evânis?) nâm râhib ve Kudüs-ü Şerîf ve tevâbi'i Ermeniyânı Patrîği (Kirkor?) nâm Râhib ve Kudüs-ü Şerîf ve Memâlik-i mahrûsemde vâki' Ermeni râhibleri ve pâpâzları
- 3-ve keşîşleri ve sâyir Ermeni Raâyası divân-ı hümâyûnuma arz-ı hâl idüb mâ-tekaddemden Hazret-i Ömer ve Hazret-i Ali radı-allahü teâla anhümâ hazerâtından yedlerine itâ olunan ahidnâme-yi şerîfeler ve ba'de Melik
- 4-Selâhaddîn'den virilen evâmir-i şerîfe müciblerince Kudüs-ü Şerîf'de vâki' kadîmden zabt ve tasarruflarında olan kilise ve manâstır ve emlâk ve arâzi ve alâka idegeldikleri mahalleri ve kadîmü'l-eyyâmdan
- 5-beru Ermeniyâ tâbi' hem-milletleri olub kadîm-i kilise-yi kübrâları Mâr-ı Ya'kûb kilisesinde mütemekkin Ermeni patrîkleri tarafından zabt ve rabt itdirilmek üzere şurût-u mukayyed olan Habeş ve Kıbtî ve Süryânî
- 6-milletleri ecdâd-ı azâmımdan Fatih-i Kudüs-ü Şerîf merhûm Sultân Selîm Hân tâbe serâhi hîn-i fetihlerinde zikr olunan ahidnâme-yi şerîfe ve senedât-ı kadîmelerin tahkîk ve tasdîk ve şurûtların
- 7-meri' tutub müceblerince hatt-ı hümâyûn şevket-makrûn ile Tavâyif-i Ermeniyâna kemâ-kân ibkâ ve yedlerine nişân-ı hümâyûn ve sûret-i defter-i hazîne-yi amire virilüb ba'de merhûm Sultân Süleymân
- 8-Hân tâbe serâhi dahi hatt-ı hümâyûnlarıyla mukarrer nâme-yi hümâyûn itâ ve bi'l-cümle kaleminde mestûr ve mukayyed ve ba'de gelen selâtin-i azâm dahi mücebinece hatt-ı hümâyûn ile muanven evâmir-i şerîfe virüb
- 9-ve yedlerinde bunca hücec-i şer'iyye ve senedâtları olduğundan mâ-adâ birbirlerinin şeylerine müdâhale olmamak için bin altmış üç senesi şa'bânının on yedinci günü tekrar Rûm ve Ermeniyâ başka başka
- 10-sûret-i defter-i hâkânî virildiğinden gayrı bin altmış altı târihinde merhûm ve mağfûrlehu Sultân Mehmed Hân tâbe serâhi dahi hatt-ı hümâyûn ile muanven emr-i şerîf virüb ve alâ-yevminâ hazâ zabt
- 11-ve tasarruflarında iken fâtihi müşârûn-ileyhin virdiği sûret-i defter-i hâkânî ve nişân-ı hümâyûn ve ba'de itâ olunan mukarrer nâme kayıdları defter-i atıkde kalub ve sene-yi mezbûreden beru ba'zı

- 12-mürâfâ' sebebi ile senedât-ı merkûmelerin tecdîde vakitleri ve tâkatleri olmadığundan Rûm Tâifesi fırsat bulub kendülere tâbi' hem-milletleri olan Sırf ve Gürcü ve Rûs Milletlerine
- 13-ve emlaklarına kanâat etmeyüb bunların kadîm-i Ermeniye tâbi hem-milletleri olup şurût-u kadîme mücebince emlâk ve metrûkâtları ve vakıfları Ermeni patriği tarafından zabt itdirilmesi mukayyed olan Habeş
- 14-ve Kıbtî ve Süryânî Milletleri için dahi Rûm Tâifesine yamâkdir deyu dürlü dürlü hilâf-ı inhâ ile şurût ve kuyûd-u ma'lûmeleri olmayan divân-ı hümâyûn tarafından bunların haber ve agâhları
- 15-yoğiken hafıyyen evâmîr-i şerife ısdâr ve ibrâzına dahi kâdirleri olmayub ihfâ ve ancak kadîmü'l-eyyâmdan beru hammâmında maiyyet ile duhûl ve hurûc idgeldikleri nâr çıkacak
- 16-husûsunda mugâyir-i kadîm ve Rûm Ermeniden mukaddem girmek üzre ba'zı evkâtta nizâ' sevdâsında olup bu husûs için dahi ısdâr ve ihfâ eyledikleri emr-i şerif hammâm
- 17-ta'mîri esnasında mesmû' olmağla hammâm ta'mîri müvella ve mübâşirlerin ilâmları ve Kudüs-ü Şerîf Kadısı arzı müciblerince muâraza ve müdâhalelerü men' ve aldıkları evâmîrin
- 18-kaydı ref' ve terkîn ve bin yüz kırk iki senesinde hüdâvendigâr-ı sâbık Sultân Ahmed Hân zamânında ve ba'de cülûs-u hümâyûn vukû'u sebebi ile yüz kırk üç senesinde şurût-u kadîmleri
- 19-mücebince yedlerine hatt-ı hümâyûn ile muanven emr-i şerif virilmişken Rûm Tâifesi mukaddemâ alub ihfâ eyledikleri ve mahalli terkîn olunan evâmîrleri bir takrîb ile tecdîd ve yüz kırk altı
- 20-senesinde ibrâz ve ihtilâle bâis oldukları rikâb-ı kâm-yâbıma arz-ı hâl ve istikâ eylediklerinde sâdır olan fermân-ı âlî-şânım mücebince Hazret-i Ali kerrem allahü-teâla vechi hazretlerinin
- 21-yedlerinde mazmûnu sâbit mûmza ahidnâme ve senedât-ı sâyirelere alemü'l-ulemâi'l-mutabahhirin Rûm İli Kadî-askeri edam allahü-teâla fazalihu ba'de'l-nazar Der-devlet-medârıma ilâm ve mücebince
- 22-mezbûrların hilâf-ı şurût ve mugâyir-i kadîm divân-ı hümâyûnum tarafından aldıkları evâmîrin kayıdları ref' ve terkîn ve piskopos mukatası kalemine kayd ile virilen emr-i âlî şânın ünvânına
- 23-tekrar hatt-ı hümâyûn keşîde ve Kudüs-ü Şerîf Mahkemesinde tescil ve bi'l-cümle senedâtlarının mazmûnu sahîh olup Rûm Tâifesinin cevâbları mugâyir-i kadîm olduğu sikât sahîhü'l-kelimât-ı ihbârları
- 24-hâlâ Kudüs-ü Şerîf Kadısı tekrar arz ve ilâm etmekle ancak Rûm Tâifesi ilzâm ve hasm-ı mâdde olmak için fatih-i müşârün-ileyh Sultân Selîm Hân ve ba'de Sultân Süleymân Hân hazerâtı
- 25-bunların yedlerinde olan ahidnâme-yi şerifeyi tasdîk iderek hîn-i fetihde ve ba'de yedlerine itâ eyledikleri nişân-ı hümâyûn ve mukarrer nâme kayıdları ve Rûm ve Ermeniye başka başka virilen
- 26-sûret-i defter-i hâkânî kayıdları kaleminden atık defterlerden ve hâlâ hatt-ı hümâyûn ile muanven ihsân olunan emr-i şerifin kaydı defter-i cedîden der-kenâr olunmağa muhtâc olduğun bildirüb

27-vech-i meşrûh üzere yedlerinde olan ahidnâme-yi şerîfeler ve ecdâd-ı izâmım hazerâtından virilen nişân-ı hümâyûn ve mukarrer nâme ve atık sûret-i defter-i hâkânî ve cedîd ve atık kayıtları ve şurût-u

28-kadîmeleri müceblerince kilise ve manâstır ve emlâk ve arâzîleri ve alâka idegeldikleri mahaller ve kadîmden beru Ermeniye tâbî' hem-milletleri olan Habeş ve Kıbtî ve Süryânî Milletleri ve emlâkları

29-ve metrûkâtları ve vakıfları şurût-u kadîme mücebince bunlara zabt itdirilmek üzere kemâ-kân ibkâ ve Rûm Tâifesinin kadîme mugâyir müdâhale ve muârazaları men' ve def' ve fi-mâba'd hilâfına

30-bir tarîk ile emr-i şerîf virilmeyüb ve bundan sonra her ne vecihle nizâ sevdâsında olurlar ise ve bir takrîb ile emr-i şerîf ibrâz etmek ihtimâli olur ise min-ba'd amel ve i'tibâr

31-olunmayub işbu şurût ve kuyûd-u kadîmeleri ala'l-devâm mer'i ve düstûru'l-amel tutulmak için tecdîden yedlerine emr-i âlî-şânım virilmek bâbında istid'â-yı inâyet ve nâr çıkarmak

32-husûsunda mukaddemâ ale'l-tafsîl arz ve ilâm olunduğu üzere kadîmden beru Kızıl Yumurta Günü ba'de'l-izhâr kabr-i ma'hûde duhûlleri maiyyet üzere olub birbirlerine kat'a takaddüm

33-ve teehhür olunagelmedüğü vukûf-u tâm olan kimesnelerden istifsâr ve sicil-i mahfûzda dahi vech-i meşrûh üzere olub Rûm Tâifesinin inhâları hilâf olduğu akda

34-kudâtü'l-müslimin sâbıkâ Kudüs-ü Şerîf Kadısı Yusûf zîdet fazalihu arz ve zikr olunan Habeş ve Kıbtî ve Süryânî Milletleri mâ-tekaddemden beru Ermeniye tâbî' hem-milletleri olub

35-ve Kızıl Yumurta Günü hammâmda nâr çıkarmak vaktinde Rûm ve Ermeni patrîkleri ve yâhûd vekîlleri maiyyet üzere duhûl ve hurûc idüb aslâ her biri aherin üzerine takaddüm

36-ve teehhür eylemedüğü ittilâ'-yı tâm ashâbından sikât sahîhatü'l- kelimât-ı ihbâr eyledüklerinden gayrı Kudüs-ü Şerîf'de sâkin Habeş ve Süryânî ve Kıbtî Tâifeleri dahi meclis-i şer'e gelüb feth-i hakâniden evvel ve sonra kendüleri

37-hâlâ Ermenilere tâbî' ve yamâk ve hem-millet oldukların ikrâr ve itirâf etmeleriyle Ermeni Tâifesi yedlerine virilen hatt-ı hümâyûn şevket-makrûn ile muanven emr-i âlî mücebince ve ashâb-ı vukûfun haberleri muktezâsınca

38-Rûm Tâifesinin muâraza ve cevâbları men' ve kadîm-i Ermeniye tâbî' hem-milletleri olan milel-i selâse-yi mezkûre kadîmleri üzere Ermeni Tâifesine zabt itdirilmek üzere hâlâ Kudüs-ü Şerîf Kadısı ve'l- Seyyid Mustafa zîdet

39-fazalihu dahi başka arz etmeleriyle hazîne-yi amiremde mahfûz olan piskopos mukata'sı defterlerine nazar olundukda Kudüs-ü Şerîf'de ve Memâlik-i mahrûsemde vâkî' Ermeniyân Tâifesinin râhibleri ve pâpâz ve keşîşleri

40-ve sâyir Ermeni Raâyâları rikâb-ı kâm-yâbıma arz-ı hâl idüb Hazret-i Ömer ve Hazret-i Ali radı allahü- teâla anhümâ hazretlerinden yedlerine virilen ahidnâme-yi şerîfe ve Melik Salâhaddin ve ecdâd-ı izâmım

- 41-hazerâtından Fâtih-i Kudüs-ü Şerîf merhûm Sultân Selîm Hân tâbe serâhun hîn-i fetihlerinde ve ba'de merhûm Sultân Süleymân ve Sultân Mehmed Hân tâbe serâhümâ ve sâyir selâtîn-i maziyyeden yedlerine
- 42-itâ olunan hatt-ı hümâyûn ile muanven nişân-ı hümâyûn ve mukarrer nâme ve evâmîr-i şerîfede ve müceblerince virilen hücec-i şer'iyye ve senedât-ı sâyire ve şurût-u kadîmelerinde mestûr ve musarrah olan Ermeniye
- 43-tâbi' hem-milletleri Habeş ve Kıbtî ve Süryânî Tâifesi ilâ-yevminâ hazâ zabt ve tasarruflarında ve aher milelden bir vecihle dahl olunmak lâzım gelmeyüb ve hâlâ vâki' olan cülûs-u hümâyûnda şurût-u kadîmleri
- 44-üzre yedlerinde emr-i şerîf tecdîd ve ünvanına hatt-ı hümâyûn keşîde ve yedlerinde her ne mikdâr senedâtı mevcûd ve her birinde Ermeniye tâbi' hem-milletleri olan Habeş ve Kıbtî ve Süryânî Milletleri musarrah ve el-yevm
- 45-zabt ve tasarruflarında iken Rûm Tâifesi kadîmi hem-milletleri olub kendülere tâbi' olan Gürcü ve Sırf ve Rûs Milletlerine kanâat eylemeyüb bunların hem-milletleri olan Ermeniye tâbi' Habeş
- 46-ve Kıbtî ve Süryânî Tâifeleri dahi Rûm Tâifesi tarafından zabt olunmak üzere bunların haber ve agâhları yoğiken gıyâblarında bunca dürlü ikâzîb ve hilâf-ı inhâ ancak kendü takrîrleri ile
- 47-mukaddemâ bir takrîb ile divân-ı hümâyûnum tarafından emr-i şerîf ısdâr ve lakin mugâyir-i kadîm ve mugâyir-i şurût olmağla bu ana dek ibrâzına kâdirler olamayub hemân bir kayıd bulunsun ba'de zamân
- 48-eskidince bir vaktiyle müdâhale ve murâdları üzre icrâ etmek fikrîyle ol emr-i şerîfi ketm ve ihfâ ve şimdî yine tecdîd eylediklerin ve bundan mâ-adâ müvellâ ve mübâşirler ilâmı ve arz ile faysal
- 49-virilen Nâr Çıkarmak husûsuna bunların yedlerine virilen fermânı dahi bozdurub hilâfına fermân aldıkları henüz mesmû'ları olub gadrları ve itdikleri hîle ve bunlar Ermeni
- 50-âyîninde olan millet-i mezbûreler âyin-i aher olan Rûm Tâifesine tâbi' olması ve Rûm patriği hükûmetinde olmak bir vecihle mümkün olmayub ihtilâle bâis hâlâtdan olmağla bir vakitte
- 51-ihtilâl-i izâm kasdında oldukların bildirüb yedlerinde olan ahidnâme ve hatt-ı hümâyûn ile muanven şurût ve senedât-ı kadîmelerine nazar ve husûs-u mezbûre faysal ve ilâm olunmak bâbında istid'â
- 52-eyledikleri ecilden sâdır olan fermân-ı âli-şânım mücebince imtisâlen evâmîrü'l-âli açub arz-ı hâlin yedlerinde olan senedâta nazar olundukda evvelen Hazret-i Ali kerrem allahü veche taraf-ı şerîflerinden
- 53-Hişâm bin Utbe bin el-Vakkâs hattı ile Kudüs-ü Şerîfde Deyr-i Mâr-ı Yakûb ve (Harkil zü'l-küfli?) Aleyhisselamdan Hicret-i nebeviyyenin beşinci sâlında tahrîr olunan ahidnâmenin altı aded
- 54-imza ile mûmza sûretin mazmûnunda esâkife-yi Ermeniyeye Mâr-ı Yakûb nâm deyr-i azîmelerinde ve sâyir ziyâretgâh ve kenâis ve ma'bedhânelerine ve tevâbi'lerinden hem milletleri olan
- 55-Habeş ve Süryânî ve Kıbtî Tâifelerine mâhât-ı semâü'l- atiyeye ve'l-arz-ı bünyâd mutasarrıfları olub milel-i nasâradan bunlara ve tevâbi'leri olan Habeş ve Süryân ve Kıbtî Tâifelerine aslâ

- 56-ve kat'a müdâhale olunmamak üzere ahd ve misâk-ı lâzımü'l-vefâ virilüb bu ahdu'l-lah bundan sonra hatta takavvümü'l-sâ'a ve tenkirü'z-zamân mürâât olunub muhâlefet iden
- 57-gerek selâtin ve gerek sâyir mü'minin ahdu'l-lah tekiden ve misâkını nâkıs olub zâlim allah ve garaz-ü resullallah olurlar deyu mestûr ve hâmişinde bin altmış beş târihiyle müverrih
- 58-Kudüs-ü Şerîf Kadısı Uşşâkizâde Muhammed zîdet fazalihu imzâsıyla mûmza hüccetde ol vakte gelince milel-i mezbûre Ermeniyân patriği taraflarından zabt olunugeldüğü şuhûd-u udûl ile
- 59-te'yîd olduğı mestûr ve doğuz yüz yigirmi üç târihinde Sultân Selîm Hân tâbe serâhu Kudüs-ü Şerîf'i feth eyledikde patrik-i Ermeni Hazret-i Ömer radı allahü teâla anhu taraf-ı şerîflerinden
- 60- virilen ahidnâme ve Melik Salâhaddin'den virilen evâmîr-i şerîfe mücebince kenâis ve manâstır ve ziyâretgâh ve ma'bedhânelerine kâr-evvel mutasarrıf olub yamâkları ve hem-milletleri
- 61-olan Habeş ve Süryân ve Kıbtî Tâifesinin azl ve nasb ve tatlık ve evkâflarına müteallik husûsları ve sâyir umûrları Mâr-ı Yakûb Kilisesi'nde mütemekkin olan Ermeni
- 62-patrikleri taraflarından görölüb ve zabtına aher milelden min-ba'ad taarruz ve müdâhale olunmayub evlâd-ı emcâdımdan ve sâyirden bir ferd müdâhale etmeyüb muhâlefet idenler ind-allah
- 63-zümre-yi mücrimîn ve adâd-ı asiminden ma'dûd olalar deyu hatt-ı şerîf ile muanven berât-ı âlî-şân virilüb ve toğuz yüz yigirmi yedi târihinde Sultân Süleymân Hân tâbe serâhi
- 64-ahd-i mezbûru mer'i tutub kezalik milel-i selâse-yi mezbûre Habeş ve Süryânî ve Kıbtî'ye aherden müdâhale olunmamak bâbında hatt-ı hümâyûn ile muanven berât-ı şerîfe virilüb ve toğuz yüz
- 65-altmış üç târihinde divân-ı hümâyûn patrik-i Erâmine Rûm patrikleriyle mürâfâ' ve Kızıl Yumurta Günü zuhûr iden Nâr husûsu için hammâmeye evvelen Habeş Tâifesi ba'de Ermeni
- 66-ve Rûm patrikleri maiyyet üzere girüb birbirlerine takaddüm etmemek üzere tenbîh-i mütezemmin-i hüccetde Sırf ve Gürcü Rûm Tâifesine yamâk ve Habeş ve Süryânî ve Kıbtî Milletleri Ermeni Tâifesine
- 67-yâmak ve hem-millet oldukları ikrâr ve itirâfları mestûr olub ba'de bin altmış altı târihinde Sultân Mehmed Hân tâbe serâhu zamânlarında hazîne-yi amirem defterlerinde
- 68-Habeş ve Süryânî ve Kıbtî milletleri Ermeniyeye tâbî' olub Rûm Tâifesinin alâkaları olmadığı arz ve telhîs olunmağla ecdâd-ı izâmımın ihsân buyurdıkları berât-ı aliyye müceblerince
- 69-milel-i mezbûreye Rûm tarafından müdâhale olunmamak bâbında kezalik hatt-ı hümâyûn ile muanven emr-i celilü'l-şân sâdır olub ba'de yüz otuz bir ve otuz üç senelerinde bâ-hüccet-i şeriyye
- 70-hammamda ta'mîr esnasında Kızıl Yumurta Günü zuhûr iden Nâr ziyâretçiün kadîmü'l-eyyâmdan beru âyinleri üzere Ermeni ve Rûm patrikleri maiyyet üzere girub nizâları yoğiken Rûm Tâifesi

71-envâ'i ekâzîb ile kadîme mugâyir kendüleri evvel girub ve milel-i Habeş ve Süryâni ve Kıbtî kendülere tâbi'olmak üzre divân-ı hümâyûn tarafından arz-ı hâlleri kuyûdâtı üzre bizim kayıtlarımız

72-terkîni olunmak ısdâr eyledikleri emr-i âliyi ketm ve ihfâ cülûs-u hümâyûnda hafıyyen tecdîd itdirüb ve kat'a ibrâz eylemeyüb bir vakitte ihtilâl virmek murâd eylediklerin

73-Ermeni Tâifesi arz-ı hâlleri ve Kudüs-ü Şerîf Kadısı Mevlânâ Mustafa zîdet fazalîhu arzı mücebince hammâm ta'mirine nezâret için müvella ta'yîn olunan mevâlî-i hükkâmıdan Kınâlî Ahmed

74-zîde fazlıhu ve Dergâh-ı muallâm Kapucu başlarından Mübâşir Ahmed dâme mecduhu sâbıkâ Defterdâr olan Mustafa ve Sadr-ı Âlî Ağâlarından Mustafa zide mecduhuya hitâben emr-i şerîf sâdır

75-ve mahallinde tefahhus eylediklerinde hammâmı mahall-i muhsûsada Nâr Çıkarmak Ermeni Taifesine yamâk olan Habeşe mahsûs ve ba'de Rûm ve Ermeni patrikleri ve yâhûd vekîlleri

76-mahall-i mezbûreye maiyyet ile giregeldikleri senedleri mücebince hücec-i gafir şehâdetleriyle muayyen ve Rûm patriği vekîli dahi itirâf etmekle Rûm Tâifesinin aldıkları evâmirin

54

77-kayıtları terkîn ve kadîmi üzre amel olunub hilâfına emr-i şerîf virilmeyüb ve bir tarîk ile ısdâr iderler ise dahi i'tibâr olunmamak bâbında hükm-ü hümâyûnum virilüb ve bunların kuyûdâtı kadîmden

78-piskopos kaleminde olmağla der-kenârlarında Milel-i Habeş ve Süryâni ve Kıbtî Kudüs-ü Şerîf Ermeniyânı patrikleri asl-ı kaydında mukayyed olduğu mestûr ve yüz kırk iki senesinde kadîm-i kayıtları

79-mücebince Ermeni patriği tarafına mufassal ve meşrûh virilen emr-i âlî kırk üç senesinde cülûs-u hümâyûnda tecdîd ve hatt-ı şerîf ile muanven kılınmağın Erâmine Tâifesinin yedlerinde

80-olan ahidnâme ve berevât-ı aliyye ve senedât-ı sâyrelerinin mecmu'nun mazmûnlarında Habeş ve Kıbtî ve Süryâni Milletlerinde Rûm Tâifesinin alâkaları olmayub kadîmden beru

81-Ermeni Tâifesine yamâk ve cümle umûrları Ermeni patrikleri taraflarından zabt ve rü'yet olunmak üzre müstefâd olduğu Rûm İli Kadî-askeri Mevlânâ Mustafa

82-edâmallahü-teâla fazalîhu ilâm etmekle ilâmları mücebince amel olunub Rûm Tâifesinin fi-mâba'd hilâfına hareket ve müdâhaleleri men' ve def' olunmak bâbında sâdır olan

83-fermân-ı âlî mücebince bin yüz kırk altı şa'bânın yigirminci günü emr-i şerîf virildiği der-kenâr ve sâdır olan fermân-ı âlî mücebince defter-i atîke nazar olundukda Kudüs-ü

84-Şerîf-i beytu'l-lah'a gelüb mâh-ı saferü'l-hayrın yigirmi beşinci günü fetih-yâb olub Ermeni Tâifesine patrik olan (serkis?) nâm rahib cümle ruhbanıyla raâya ve berâyâ

85-gelüb atâ ve inâmından ricâ ve temennâ kılmuşlardır kadîmden meşrûtalrı olub uhdelerinde olan kilise ve manâstır ve sâyr ziyâretleri ve içerde ve taşrada

- 86-vâki' kilise ve ma'bedhâneleri kadîmden zabt ve tasarruf idgeldikleri minvâl üzere Ermeni Tâifesine patrik olanlar zabt ve tasarruf eyleyeler ve Hazret-i Ömer radi allahü-teâla
- 87- anhü hazretlerinden olan ahidnâme-yi şerîfe ve merhûm Melik Salâhaddin zamânından beru virilen evâmir-i şerîfeleri mücebince zabt ve tasarruflarında olan hammâm
- 88-ve Beytü'l-Lahm ve şimâl tarafında ki kapu ve kilise-yi kübrâları Mâr-ı Ya'kûb ve Deyrû'l-Zeytûn ve Habsü'l-Mesih ve Nâblûs Kiliselerine tâbi' hem-milletleri olan Habeş ve Kıbtî ve Süryâni
- 89-Milletleri Mâr-ı Ya'kûb Kiliselerinde mütemekkin olan Ermeni patrikleri tarafından zabt ve tasarruf olunub aher milelden min ba'd bir ferde müdâhale itdirilmemek bâbında bu nişân-ı
- 90-hümâyûn saâdet-makrûnu virdüm ve buyûrdum ki mücebince amel olunub zikr olunan kilise-yi kübrâları Mâr-ı Ya'kûb'da mütemekkin olan Ermeni patrikleri içeruda ve taşrada
- 91-vâki' olan kiliseleri ve manâstır ve sâyir ziyâretgâhları ve kendülere tâbi' hem-milletleri ve yamâkları olan Habeş ve Kıbtî ve Süryâni Milletleri âyinleri üzere zabt
- 92-ve tasarruf eyleyüb vâki' olan umûrlarına ve azl ve nasb ve sâyir vakıflarına müteallik husûslarına ve mürd olan metropolid ve piskopos ve ruhbân ve papas
- 93-ve yamâklarının sâyir Ermeni tâifesinin metrûkatları ahz ve kabz idüb mâ-tekaddemden beru Ermeni Tâifesi patriklerinin zabt ve tasarruflarında olan kilise ve manâstır
- 94-ve ma'bed ve sâyir ziyâretlerinin ve kendülere tâbi' hem-milletlerine ve yamâklarına ve aher milelden min ba'd bir ferde müdâhale eylemeyüb ve Kudüs-ü Şerîf taşrasında Meryem Anâ Makberesi
- 95-ve Hazret-i İsâ aleyhi's-selâm toğduğu Beytü'l-Lahm ve içeruda hammâm kapusunda iki şam'dân ve kanâdilleri ve türbe kapusunda ve içerusunda olan kandilleri yakdıkları
- 96-şem' ve buhûrları ve hammâm içinde âyinleri üzere nâr ve şem' zuhûrunda kendülere tâbi' olan hem-milletleri ile türbe dâhilinde ve havâlisinde durakları ve kapu
- 97-içerüsundan zîr-i bâlâsı ve iki penceresi ve içeruda olan ma'bed ve ziyâretleri ve su kuyusu ve hammâm havlısında vaki' Mâr-ı Yuhanna Kilisesi ve taşrasında Mâr-ı Ya'kûb
- 98-kubruna vâki' Habsü'l-Mesih ve sâyir manâstırları ve makbere-i eskileri ve medfenleri ve Beytü'l-Lahm mağâra kurbunda olan otaları ve misâfirhâneleri ve bağ ve bağçe
- 99-ve zeytunlukları ve bi'l-cümle zikr olunan kilise ve manâstır ve ma'bed ve ziyâretgâhları ve kendülere tâbi' hem-milletleri ve sâyir emlak ve tevâbi' karyeleri ta'yîn olunduğu
- 100-üzre Ermeni Tâifesine ve patrikleri zabt ve tasarruf eyleyüb kiliselerine ziyârete gelen Ermeni Tâifesi zezem ta'bir olunur su üzerine ve panâyırlarına ve sâyir
- 101-ma'bed ve ziyâretlerine vardıklarında ehl-i örf tâifesinden ve aherden minba'd bir ferd dahl ve taarruz eylemeyüb ba'de'l-yevm vech-i meşrûh üzere virilen nişân-ı

102-hümâyûn mücebince amel olunub aher milelden bir ferde müdâhale itdirilmeyüb ol bâbda evlâd-ı emâcidimden ve yâhûd vüzerâ-yı izâmımdan sulhâ-yı kirâmdan ve kadılardan

103-ve beğlerbeği ve sancâk beği ve mîr-i mîrân ve voyvadalar ve beytü'l-mâl ve kassâm ademleri ve sûbâşılar ve zuamâ ve erbâb-ı tımâr ve mübâşirin-i amel ve mutasarrıf-ı emvâl ve sâyir

104-kapum küllarından ve gayrıdan muhassalân vazî ve refî ve kebîrden hiç ferd efrâd-ı âferîden kânen men kân vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-sebeb dahl

105-ve taarruz kılmayub tebdîl ve tagyîr eylemeyeler her kim dahl ve taarruz idüb tebdîl ve tagyîr ider ise ind-allahü'l-melikü'l-mu'in zümre-yi mücrimîn ve adâd-ı asiminden

106-ma'dûd olalar deyu toğuz yüz yigirmi üç senesinde virilen nişân-ı hümâyûn kayd ve defter-i atîkden der-kenâr ve hâlâ Kudüs-ü Şerîf de Ermeniler patriği olan

107-(serkîs?) nâm râhib Dergâh-ı muallâma gelüb arz-ı hâl idüb mâ-tekaddemden beru Hazret-i Ömer radı allahü teâla anhü hazretlerinden ellerinde olan ahidnâme-yi hümâyûn

108-ve Melik Salâhaddin ve selâtin-i maziyyeden virilen evâmir-i şerîfeleri mücebince Kudüs-ü Şerîf de vâkî' kadîmden zabt ve tasarruflarında olan kiliseleri ve manâstırları

109-ve sâyir ma'bed ve ziyâretgâhları kendülere tâbi' yamâkları ve hem-milletleri feth-i Kudüs-ü Şerîf de merhûm babam Sultân Selîm Hân hazretleri bi-avni'l-lahi teâla ve'l-resûluhu

110-Kudüs-ü Şerîf beytu'l-laha varub fetih-yâb oldukda mezkûr râhib cümle ile maân raâya ve berâya varub merhûm babam hazretlerinin itâ ve inâmından ricâ ve temennâ

111-kıldıklarında kadîmden Ermeni Tâifesinin meşrûtalrı olub uhdelerinde olan kiliseleri ve manâstırları ve ma'bedleri ve ziyâretgâhları ve içerde ve taşrada vâkî'

55

112-kilise ve ma'bedhâneleri ve kiliselerine tâbi' yamâkları ve hem-milletleri olan Habeş ve Kıbtı ve Süryâni Milletleri Mâr-ı Ya'kûb Kiliselerinde mütemekkin olan Ermeni patrikleri tarafından zabt ve tasarruf

113-olunub aher milelden min ba'd bir ferde müdâhale itdirilmemek bâbında inâyet ricâ eyledikleri babam tâbe hazretlerine arz olundukda avâtıf-ı aliyye-yi hüsrevânesinden zikr olunan

114-minvâl üzre dahl olunmayub mutasarrıf olalar deyu müstakil nişân-ı hümâyûn ile muanven mukarrer nâme ve sûret-i defter-i hâkâni ile kemâ kan ibkâ ve mukarrer olmak erzâni kılmişlar imiş

115-hâlâ serir-i saltanat ve makarr-ı hilâfet cenâb-ı celâlet-mâyeme müyesser olub ba'de'l-yevm vech-i meşrûh üzre virilen nişân-ı hümâyûn mücebince amel olunub aher milelden bir ferdi müdâhale

116-itdirmeyüb ol bâbda merhûm müşarûn-ileyh babam hazretleri itâ ve inâm eyledikleri nişân-ı hümâyûn ile muanven mukarrer nâmeleri dahi sūdde-yi sipihr-i irtifa ve süreyya-yı ictimaimdan

- 117-tecdid ve mukarrer olmak taleb ve ricâ eyledikleri sebebden bahri avâtif-ı şâmilemden hasenât-ı amimetü'l-berekât bir tereşşuh ve katarât-ı atıyyât tenezzül idüb merhûm
- 118-babam tâbe misvahüden virilen mukarrer nâmelerini ben dahi mukarrer ve musaddık ve müselleme ve muhakkak tutub bu hükm-ü şerif âlem-ü arâ-yı cihân-mütâ'ı virdüm ve buyurdum ki
- 119-zıkr olunan kiliseleri ve manâstırları ve ma'bed ve sâyir ziyâretgâhları ve kendülere tâbi' yamâkları ve hem-milletleri ve bi'l-cümle mestûr olan emlak ve tevâbi' karyeleri
- 120-ta'yîn olunduğu üzre zabt ve tasarruf eyleyeler ol bâbda usûl-ü şecere-yi kitâbı ve fûrû'-u devha-yı hüsrevânı ânî evlâd-ı emcâd ve ensâb-ı saltanat-ı intisâb
- 121-ve ahlâf ve akâb-ı saadet-meabım ve vüzerâ-yı âli-mikdâr ve ümerâ-yı nâmdâr ve sulehâ-yı kirâm ve kadıllardan ve kassâm ademleri ve nâibler ve zuamâ ve erbâb-ı timâr ve beytü'l-
- 122-mâl ve mutasarrıfın-ı emvâl ve mübâşirin-i amel ve iş erleri ve yeniçeri ve sipâh ve sâyir kapumkulları ve gayrı hiç ferd efrâd-ı aferiden vechen mine'l-vücûh
- 123-sebeben mine'l-sebeb mâni' ve vâki' ve mezâhim olmaya ve dahl ve taarruz etmeye ve tebdil ve tagyîr eylemeye her kim dahl ve taarruz idüb tagyîr ve tebdil ve tahrif idecek
- 124-olur ise fa'-llahü hasmuhu yevmü'l-kıyame adâd-ı asimin ve zümre-yi mücriminden ma'dûd olalar deyu bâlâda mestûr olan şurûtları ale'l-tafsîl zıkr ve tasrîhi ile
- 125-toğuz yüz yigirmi yedi senesi târihinde nişân virildiği defter-i atıkde mestûr olduğu der-kenâr ve Ermeni tarafına virilen sûret-i defter-i hazîne kaydına dahi nazar olundukda
- 126-patrik murahhasa-yı vilâyet-i Kudüs-ü Şerif der-uhde-yi Serkis râhib-i Ermeni-yi keferi-yi tâife hammâm ve Beytü'l-Lahm mağâra ve şimâl tarafında kuyu ve Mâr-ı Ya'kûb ve Nâblûs
- 127-ellerinde olan kenisâya tâbi' milletleri ve Habeş ve Kıbtî ve Süryân Milletleri ve tevâbi' hâsına toğuz yüz yigirmi dört zıkr olunan hammâm ve Beytü'l-Lahm ve şimâl tarafındaki
- 128-kuyu ve Mâr-ı Ya'kûb ve Nablus'da ve ellerinde olan kenisâ-yı milletleri ve Habeş ve Kıbtî ve Süryân Milletleri Ermeni keferesine her kim patrik olur ise tarafından zabt ve tasarruf
- 129-idegeldikleri ecilden defter-i atıkdan aynıyle mahallinden nakl olundu deyu bin altmış üç şa'bânın on yedinci günü sûret virildiği mestûr ve mukayyedir ve Rûm tarafına
- 130-irilen sûret-i defter kaydına dahi nazar olundukda berây-ı patrik-i keferi-yi Rûmiyân Kudüs-ü Şerif ma' mukaddesa ve kemer-hâ-i zir-i bâr ve an-cânib kible der-kenise Kudüs-ü
- 131-Şerif ve hammâm ma' kemer-hâ-i beste-i kadîm ana zir balâ ve beytü'l-lahm ma'mevzi' sakule-i Hazret-i İsâ aleyhi's-selâm ma' şam'dân ma' kanâdîl ve tevâbihâ der-uhde (Holoterofelos?)
- 132-rahîb sene toğuz yüz yigirmi üç mukaddemâ bin kırk iki zi'l-hiccesinin dördüncü gününde sûret-i defter virilüb hâlâ bin altmış üç şa'bânın on yedinci günü sûret-i

133-defter virildüğü defter-i atıkde mestûr oldukları der-kenâr olundukda der-kenârları ve arz-ı hâlleri ve Kudüs-ü Şerîf kadılarının arzları mücebberince şurût ve kuyûdu

134-derc olunarak kaleminden müsevvede ile emr-i şerîf virilüb divân-ı hümâyûn tarafına ilm-ü haber ve arzları hıfz oluna deyu sâdır olan fermân-ı âlî-şânım mücebince mahalline kayd

135-ve emr-i şerîf virilmekle divân-ı hümâyûn tarafına işbu ilm-ü haber kaimesi virilüb aynı ile işbu mahalle kayd ve sebt olunmuşdur

Fi- 6 Cemâziye'l-evvel senel147

56/145

1-Kırım Hân'ı Kaplân Girây Hânı tarafından rikâb-ı hümâyûna gelen kağıdın sûretidir

2-şevketlu kerâmetlu kudretlu azimetlu hünkârım hazretlerinin atebe-yi aliyye-yi sidre-misâl ve südde-yi seniyye-yi celâlet-iştimâllerine hezâr-ı ta'zîm ü iclâl ve nihâye-yi huşû vu huzû

3-ve ibtihâl ile rû-yu ubûdiyyet hâliyle ve nâsiyye-yi rikkıyyet sâyide kılınduğı siyâkında ma'rûz-u bende-yi hâlisleri budur ki cenâb-ı kadrçün ve hıfz-ı âmme-yi avâlîm-i re'y-i mükevven

4-şevketlu kerâmetlü kudretlü hünkârımın vücûd-u hümâyûnları kâffe-yi hatâyâdan masûn ve adâ-yı bed-hahların müdemmer ve makhûr ve ser-nigûn idüb sâye-yi inâyetmâye-yi

5-hüsrevânına cem'-i bendegân ve hassaten bu çerâğ hassü'l-hâssın üzerinde ebed-makrûn eyleye bu def'a rikâb-ı cihân-tâb hüsrevânenden şeref-bahş sudûr olub

6-Dergâh-ı muallân Kapucıbaşılarından sabikâ Mîr-i âlem Halîl Ağâ kûlun ile irsâl olunan nâme-yi hümâyûn ve hutût-u şevket-makrûnun ile hal'-i hassa-yı şâhânenden semmûre

7-dûhte bir sevb hil'at mûrisü'l-behçet-i sultâni ve bir kabza-i murassa şimşîr ile bir aded tirkeş-i hâkâni ve atiyye-yi behiyye-yi mülûkânenden sekbân akçası olmak üzre kırk bin

8-gurûş ve kırk bin gurûş dahi tirkeş-i bahâdan mâ'adâ masârif-i bendeği için elli bin gurûş ve yümn-ü teâla Dağîstân'a ba'de'l-vüsûl iktizâ iden masârif

9-harc olunmak için elli bin gurûş dahi vürûd idüb nâme-yi hümâyûnda tasrîh ve beyân olunduğı üzre min haysü'l-mecmu' yüz bin gurûş vâsıl oldukda

10-adâ-yı merâsim-i ta'zîm ile nâme-yi hümâyûnun istikbâl ve hezâr-ı sûziş üzre kiraât ve telsîm ve nihâde-yi ber-ser-i ib'câl kılınub hil'at-ı fâhîren zîver-i dûş-u mefâhîret

11-ve şimşîr ve tirkeş-i kişver-güşân bend-meyân-ı taviyyet ve ihsânât-ı hümâyûnun tevzî'-i asâkir-i zafer-perver olunub emr-i fermânın üzre savb me'mûre azîmet ve işbu mâh-ı

12-rebi'ü'l-evvel ibtidâsında kal'a-yı cedîde ma'berine vusûl ile sekbânân ve gerek sâyir asâkiri mürûr itdirmeğe mübâşeret ve asâkir-i mezkûreyi ta'kîben bu bende-yi

- 13-bekâ-cüyenden dahi mürûr itmek üzere olup hâlâ mûmâ-ileyh Halîl Ağâ kûlun itmâm-ı hizmet ile avdet itdirilmeğin ref-i' arz-ı hâle cesâret olundu
- 14-in-şâ-allahû teâla bu bende-yi bî-merân şeb-i rûz cüyende rızâ-yı iktizâ-yı mülûkânen olup dâimâ emr ve fermânın üzere istihsâl-i rizâ-yı pâdişâhânen hass-ı amâl
- 15-üzre olduğu muhât-ı ilm-i alem-i arâ-yı mülûkânen oldukda emr ve fermân ve lutf ve inâyet ve ihsân şevketlü kerâmetlü kudretlü azimetlü hünkârım hazretlerindir

56/146

- 1-sâbıkâ Mûsul Vâlisi olup hâlâ Basra kendüye ihsân olunan Abdücelilzâde Vezîr Hüseyin Pâşâ'ya hüküm ki
- 2-Bağdâd Eyâleti kendüye tevcih olunan Vezîr Mehmet Pâşâ varub hükûmetgâhı olan dârü'l-İslâm Bağdâd'da ikâmet ve hıfz ve hırâsete mübâşeret edinceye dek senki vezîr müşârün-ileyhsin sen
- 3-Bağdâd'ın muhâfazasına bundan akdem me'mûr ve ta'yîn kılınmışdım el-hâletü'l-hazihi avâtıf-ı aliyye-yi hüsrevânemden şeref-bahş sudûr olan hatt-ı hümâyûn mevhibet makrûnum mücebince Eyâlet-i Basra sana tevcih ve ihsânım
- 4-ve muhâfaza-yı Bağdâd vezîr müşârün-ileyh makarr-ı hükûmetine vusûl ve hıfz ve hırâset-i Musûl oldukdan sonra sen mansıbın olan Basra'ya vusûle mübâderet ve ba'de'l-vürûd hıfz ve hırâset-i memleket ve tatmîn
- 5-ve te'mîn-i urbân u aşâir ve raiyyete ihtimâm ve dikkat ve sâyir temşiyet-i muktezat-ı umûr u husûsatın tesviye ve tanzîmine bezl-i miknet iderek ibâd ve bilâdın terfihe ve tanzimine müsâraat ve bu vecihle hizmet
- 6-vücûda getürmeğe sarf-ı tâb ü tâkat eylemen bâmında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur

Fi-evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1148

bir sûreti

- sâbıkâ Basra Vâlisi olup avâtıf-ı aliyye-yi hüsrevânemden şeref-bahş sudûr olan hatt-ı hümâyûn şevket makrûnum mücebince
- hâlâ Mûsul Eyâleti kendüye ihsân olunan Vezîr Mehmed Paşâ'ya Basra Eyâleti kendüye ihsân-ı hümâyûn olan Abdücelilzâde Vezîr
- Hüseyin Paşâ mansıbı olan Basra'ya vusûl ve zabt ve rabta meşgûl oldukdan sonra vezîr müşârün-ileyh Basra'dan
- kalkub mansıbı olan Mûsul'a azîmet ve gelüb zabt ve rabta ve ibâd ve bilâdın tanzîm ve te'lifine mübâderet ve dikkat
- eylemesiçün ber-vech-i muharrer

56/147

1-Çıldır Vâlisi Yûsuf Paşâ'ya hüküm ki

- 2-senki vezîr müşârûn-ileyhsin mansıbın olan eyâlet-i mezbûrenin
- 3-tesviye-yi umûru ve raâya ve ahâlisinin terfih ve tatmînleri mehâmm-ı lâzîmeden
- 4-olmak hasebiyle senin bu esnâda eyâlet-i merkûmede ikâmet ile ibad-ullahın
- 5-nizâm-ı hallerine husûsâtına mübâderetin fermânım olmağın imdi işbu emr-i şeifim
- 6-ile vusûlünde senki vezîr müşârûn-ileyhsin sen mansıbın olan eyâlet-i
- 7-merkûmede ikâmet ve hudûdun dâhilinde vâki' ibâd ve bilâdın
- 8-tanzîm-i ahvâl ve terfih-i bâllârına dâir hâlâta ihtimâm ve dikkat ve sâyir
- 9-temşiyeti lâzım umûr ve husûsun tertîb ve tesviyesine say'-ı miknet
- 10-eylemen bâbında fermân-ı âli-şânım sâdır olmuştur

Fi-evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1148

57/148

mazmûn-u emr-i aliye ale'l-devâm
riâyet ve hilâfına cevâzdan
mücânebet ola deyu ünvânına
hatt-ı hümâyûn keşide kılınmıştır

- 1-Şâm Vâlisi ve kadısına ve müfti ve müderrisin ve ulemâsına ve sâyir bi'l-cümle ayânına hüküm ki
- 2-adl-i sâat ba'de'l-ibâdet seb'in sene mîsdâki üzre tevcih-i inayet-i şâhânem dâima neşr-i adl ü insâfa masrûf ve zamân-ı ihtimâm şehşâhânem
- 3-def'-i bida' vü mezâlîm tarafına ma'tûf olmak hasebiyle zamân-ı adâlet-nişânımda yümn-ü himmet-i mülûkânem ile Memâlik-i mahrûsemden bida' ve muhdesât def' ve ref' ve asâr-ı şefket ve atûfet-i amme-yi
- 4-ibâd üzerlerine neşr ve bes olunub bi'l-cümle bilâd ve emsârda bast-ı emn ve asâyîş-i mebsût ve revâbıt-ı itmînân ü arâmiş urve-i vuskâ-yı devâma merbût olmak akzâ-yı murâd-ı
- 5-hümâyûnum olduğunu senki vezîr müşârûn-ileyhsin sen tefehhüm ve nihâd-ı diyânet i'tiyâdında mermûz olan ve merkûz olan sadâkat ve istikâmetin muktezâsınca her hâlde rızâ-yı yümn
- 6-iktizâ-yı hidîvâneme muvâfik harekât-ı cemile ibrâzına şeref-tâk takayyüd eylemekden nâşi selefin Abdullah Pâşâ'nın ve aherlerin ahâli ve fukarâya nice güne tazyîk
- 7-ve temzîk-i irâs-ı müstelzim ihdâs eyledikleri bidâ' ve mezâlîmin def' ve ref'ine sen teşmîr-i sâid-i ihtimâm idüb ez-cümle mîr-i hac Şâm-ı Şerîf'e avdetlerinde helâka müşrif
- 8-ve isti'malden sâkıt bi-tüvân ve mehzûl iki yüz mikdârı deveyi ellîşer gurûşa olmak üzre zulmen Şâm Eyâleti'nde vâki' kurâ ahâlilerine tarh eyledikleri bid'atı
- 9-ve bundan başka Şâm-ı Şerîf'de vâki' esnâfdan ordu bâzâr akçası nâmıyla beş bin ve esnâf ve mahallât şeyhlerinden şâşiye ve meşihat akçası nâmıyla dahi iki bin

10-gurûş Şâm vâilileri taraflarından tahsîl olduğundan gayrı mebla'-yı mezkûr saray huddâmı avâidi ve tahsildâriyesiyle yigirmi bin gurûşa bâliğ olub bu vecihle fukarâ dahi

11-tahsîl olunan ol mikdâr akça-yı muhdes gayr-ı merziyi ve keزالik bi-kazâ allahü teâla bir kimesne suya düşüb ve ağaçdan ve tamdan sukût eylemek takrîbiyle helâk oldukda Şâm

12-mahallâtından ise cümle mahalle ahâlileri ve rayîâdan ise karyesi ve civârında bulunan kurâ raâyâları Şâm'a ihzâr ve habs ve tahammüllerinden ziyâde iki ve üç ise ve dahi ziyâde

13-tecrîm olduklarından gayrı huccâc-ı müslimin Şâm'dan hareket eyledikten sonra civâr-ı Şâm'da olan bağçeler ve karyeler raâyâların Şâm mütesellimleri mübâşir ile ihzâr ve huccâcın

14-bir yüklü katırı zayi' olmuştur deyu hilâf-ı vaki' isnâd ve bu güne ifk ve iftirâ ile iki üç kise akça muzlime-yi seyyiyi ve bundan gayrı mîrû'l-haccın hacdan avdeti içün

15-mütesellimler Şâm karyelerine dörder gurûş bahâ ile dört yüz girâr şa'ir tevzi' ve keyl-i müteârifden kebîr-i keyl ile alındığından şa'ir-i mezkûr sekiz yüz girârdan tahsîl ve virilen

16-bahâsı emin-i şa'ir ve huddâm ve mübâşirlere ancak kifâyet eyleyüb Şâm mütesellimlerinin müft ve meccânen tahmîl eyledükleri sekiz yüz girâr şa'ir bid'at-ı kabihasını sen zamân-ı

17-hükûmetinde bi'l-cümle men' ve ref' idüb ancak tarîk-i hacca kable'l-azimde Şâm vâilileri mîrû'l-hâc olmak hasebiyle şehri Receb'de mu'tâd olan dört yüz girâr şa'ir ve yüz girâra

18-gûşt-bahâ ile iktifâ eyledüğün ve bunlardan başka Şâm vâililerinin at ve katırlarıçün samân nakline beher yevm yigirmi ve otuz katır ve deve Şâm vâilileri taraflarından

19-karyelere irsâl ve harbendelerinin tekâlif-i sâkkalarından gayrı yem ve mâkûlât müft ve meccânen alınub bu bahâne ile raâyâ fukarâsı senede iki yüz kise akçadan tekâlif

20-ve masrafa mübtelâ olduklarından ma'adâ levendât hazelesi dahi karyelere çıkub karye-be-karye girift yemlerin ve mâkûlât ve meşrûbâtların aldıktan sonra ana kanâat itmeyüb beher karyeden

21-on ve onbeşer gurûş ahz ile raâyânın ahvâli mükeddir iken sen zamân-ı emâretinde bu hâdis olan mezâlim ve münkirâtm mecmû'nu rızâ-yı pâdişânem tahsîli ve ibâd-ullahın

22-te'mîn ve tatmînleriçün bi'l-külliyeye men' ve ref' ile hüsn-ü hareket ü sülûka dikkat ve say' eyledüğün ahâlisi ihbârlarıyla ale'l-tafsîl cümleten ma'lûm-u hümayûnum olub bu güne bida'-yı

23-seyyinin def' ve imhâsıyla rızâ-yı hümayûnuma muvâfik harekete ihtimâmından nâşi tab'-ı hakka-makrûn mülûkânem münbasit ve sen duâ-yı hayr-ı şâhâneme mazhar olmuştur

24-ber-hûrdâr olasin keyfiyet-i mezkûre bi't-tamâmihâ düstûru'l-amel tutulub hilâfından hazer olunmasıçün mahsûs hatt-ı şerif-i ma'delet-redîfim inâyet-bahş sudûr

25-olmağla işbu emr-i şerîfîm ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde
sizki vezîr müşârûn ve mevlânâ ve sâyir mûmâ-ileyhimsiz
26-ber-vech-i muharrer ma'delet-bahş sudûr olan hatt-ı hümâyûn inâyet makrûnum
fi-mâba'd düstûru'l-amel tutmak için divân-ı hümâyûnum kaleminde hıfz olunduğu
ma'lûmumuz oldukda işbu
27-işbu emr-i şerîfîm cümle muvâcehesinde kiraât ve mazmûn-u adâlet-i makrûnunu
eyâlet-i mezbûre ahâlisine ilân ve işâat ve zikr olunan hatt-ı hümâyûnum
28-mûcebince fi-mâba'd amel olumub hilâfına bir dürlü hareket olunmamak üzere
emr-i şerîfîmi sicill-i mahfûza kayd ve sebt ve bâlâda mezkûr bida' ve muhaddesâtın
bundan böyle dahi fukarâ
29-ve zuafâ üzerlerinden def' ve tard ve yine bezl-i miknet ve istihsâl-i rızâ-yı
hümâyûnuma niksâr-ı makdîne-yi kudret ve hilâfına vaz' ve harekete cesâret idenleri
zecz ve men' ve mütenebbih
30-olmayanları kânen men kân bi'l-ittifâk Der-aliyyeme arz ve ilâma müsâraat ile
ibâd-ullahın isticlâb-ı dua'-yı hayırlarına sarf-ı tâb u tâkat olunmak bâbında
31-fermân-ı âli-şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1148

işbu emr-i celîl-i ihtirâmın
mazmûnuna dâimâ riâyet
ve hilâfından hazer ve mücânebet
oluna deyu hatt-ı hümâyûn
keşîde kılınmışdır

bir sûreti

Şâm Vâlisi ve Mîr-i Hâc olan vezîre ve Şâm-ı Şerîf Kadısına hüküm beher
sene tarîk-i Şâm'dan tavâf-ı beytu'l-lahü'l-harâm ve ziyâret-i ravza-yı mutahhara
Hazret-i Seyyid-i enâm aleyhi efzâü's-selâvatı's-selâm niyeti ile zamile-bend-i
azîmet olan huccâc-ı hidâyet-i minhâcın zehâb ve iyâblarında emn ve râhat ve bida'
ve muhaddesâtın
himâyet ve sıyânetleri melhûz-u hümâyûnum olduğuna binâen senki vezîr müşârûn-
ileyhsin zâtında olan diyânet ve istikâmet muktezâsmca selefin Abdullah Paşâ'nın
ve aherlerinin
vesîle-yi celb-i emvâl kasdıyla ihdâs eyledikleri mezâlimden tarîk-i hacc-ı şerîfde
fevt idenlerin varisleri ve vasi-i muhtârları mevcûd iken beytü'l-melce

58/149

1-bulunanlar mücerred tama'-ı hâm sevdâsıyla muhallefâtların fuzûli ahz ve zabta
kanâat eylemediklerinden gayrı rüfekâları dahi müteveffânın sizde mâlî vardır deyu
isnâd-ı

2-mâ-lem-yekûn ile mübtelâ oldukları tecrim ve taciz ve bundan başka huccâc ve züvvârın zehâb ve iyâblarında Haydar Boğaz'ı nâm mahallde ahmâl ve tenbiyetleri mîrû'l-hâc tarafından ta'dâd

3-ve her yükden zehâben on üçer ve iyâben on altışar gurûş gerek ve bey'-i ubûr nâmıyla tahsîl olunduğundan gayrı bu hizmete me'mûr olanlar beş yükü olanı

4-on yük olmak üzere deftere kayd ve idhâl ve bu vecihle ibâd-ullaha eyledikleri cevri ve ezâyı ve kezalik esnâ-yı tarîkde huccâc-ı müsliminin teneffüs ve istirahatlarıçün

5-kahve tabh ve birkaç akça kesib ve taayyüşe itiyâd iden kahvecilerden zulmen senevi alınan altı yüz elli beşer gurûş bida'-yı seyyiyi ve huccâcın deveye

6-süvâr olmayub katıra süvâr olanlarından nefer başına beşer gurûş ahz olunmağla bu zikr olunan dört madde-yi bida' vü mezâlimi sen müddet-i emâretinden beru

7-bi'l-külliyeye ref' ve imhâ eyledüğün ma'lûm-u şâhânem olub bu nizâm fi-mâba'd düsturû'l-amel tutulub hilâfından hazer olunmasıçün mahsûs hatt-ı hümâyûn şeref-bahş

8-sudûr olmağla ba'de'l-yevm mîrû'l-hâc olanlar bu misüllü taaddiyât ve mezâlîm ile huccâc-ı müslimini tazyîk ve ta'cizden keffi-i yed ve himâyet ve sıyânetleriyle say' ve dikkat eylemeleri

9-fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde zamân-ı adâlet-i ünvan-ı hüsrevânemden bu güne

10-taaddiyât ve mezâlîm ile ibâd-ullahı ve ale'l-husûs huccâc-ı zevi'ül-ibtihâca cevri ve taaddî olunduğuna kat'a rızâ-yı hümâyûnum olmadığa senki vezîr müşârün-ileyhsin

11-ma'lûmun oldukda ber-minvâl-i meşrûh tarîk-i Şâmiden âzim-i beytu'l-lahü'l-harâm olan huccâcdan fevt olanların muhallefâtları sabitü'l-verâse ve'l-vesâya olan

12-vâris veyâ vasîlerine ma'rifet-i şer'le teslim ve bu bahâne ile bir akça metâlîbe olunmayub ve Haydar Boğazı nâm mahalden zehâb ve iyâbda mürûr ve ubûr eyleyen tenbiyet

13-ve yüklerden mîrû'l-hâc taraflarından alınagelen on üçer ve on altışar gurûş ve kezalik kahvecilerden altı yüz ellişer gurûş ile katıra süvâr olanlardan

14-alınagelen beşer gurûş mezâlîm ve bida' bi'l-külliyeye ref' olunmağla bu misillülerden ba'de'l-yevm bir akça ve bir habbe alınmamak üzere şeref-bahş sudûr olan işbu emr-i şerîfimi

15-Şâm Mahkemesinde sicill-i mahfûza kayd ve sebt ve fi-mâba'd ibâd-ullaha mücib-i asâyış ü istirahat olan bu nizâm-ı hayr-ı emcâmı sen ve ahlâfın mer'i ve düstûru'l-

16-amel tutub ve bu husûslar cümleinin ma'lûmları olmak için mezîdide ve sâyir münâsib olan mahallerde nidâ ve ilân ve bu vecihle huccâc ve züvvârın refâh-ı

17-hâl ve itminân-ı bâl ile zehâb ve iyâblarına kûşîş ve ihtimâm ve hilâfına rızâ ve cevâz gösterilmekden ziyâde ihtirâz ve ittikâ-yı tâm olunmak için emr-i şerîf yazılmışdır

Fi-evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel 1148

58/150

1-hâlâ Şark Cânîbi Ser-askeri olan Vezîrim Ahmed Paşâ'nın maiyyetinde Dergâh-ı muallâm Topçuları üzerlerine zâbit olub hâlâ Ocak Kethüdâsı olan El-Hâc Mustafa zîde kadruhuya hüküm ki

2-bundan akdem şehryân kaydı ile Lûri Kal'ası'nda Halvar ve Görü ve Topkara Ağaç Kal'aları'nda seksen üç nefer Dergâh-ı muallâm Topçularından esâmileri bâ-fermân-ı âli ser-asger kaydı ve vaz' olunmağla

3-işbu emr-i şerîfim Ocak tarafından ta'yîn olunan Çavuş ile vusûlünde yedinde olan sûret-i deftere nazar idüb mestûr olan esâmilerin sâhiblerin seksen üç nefer olmak

4-üzre cem' ve maiyyetinde hidemât-ı aliyyemde istihdâm eylesesin ve sizki kılâ'-yı mezbûreden ihrâc ve bu def'a ser-asger maiyyetine ta'yîn olunan çorbacılar ve ota başılar ve ihtiyârlar ve neferâtsiz

5-mûmâ-ileyhi üzerlerinize zâbit bilüb sözünden hâric vaz' ve hareket eylemeyesiz ve senki ocâk kethüdâsı mûmâ-ileyhsin neferât-ı mezbûrundan hilâf-ı kanûn vaz' ve hareket ider var ise ism

6-ve resimleri ve esâmileriyle bu tarafa ihbâr ve sâyir vâki' olan umûr ve husûsun dahi ilâm eylesesin deyu bi'l-fi'l Dergâh-ı muallâm Topçu başısı olan İsmâ'il zîde mecduhu tarafından mühürlü mektûb

7-virilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak için yazılmışdır
Fi-evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene 1148

58/151

1-sâbıkâ Gence Kal'ası'nda kıyâm eyleyüb hâlâ Kars Kal'ası'nda meks ve ikâmet üzre olan Dergâh-ı âli Topçularından otuzuncu cemâatin çorbacısı Abdullah zîde kadruhuya hüküm ki

2-bundan akdem Gence kaydıyla olan Dergâh-ı âli Topçularından senin ile maân yüz bir neferât esâmisine müceddeden bâ-fermân-ı âli Hasan Kal'ası kaydı vaz' olunub

3-ve neferât-ı mezkûrun üzerlerine zâbit nasb ve ta'yîn olunmanla sâdır olan emr-i şerîfim mücebince Ocâk tarafından ta'yîn olunan Çavuş zîde kadruhunun

4-yediyle virilen sûret-i defterde mestûr yüz nefer esâmilerin sâhiblerini ifrâz ve savb-ı me'mûriniz olan Hasan Kal'ası'na dâhil oldukda kal'a-yı mezbûrede

5-olan topçuları ve mühimmâtı ve sâyireyi adet ve ecnâs ve vukkiye ve çaplarıyla defter ve ahz ve kabz ve yerlü yerine vaz' ve hıfz ve hırâset idüb maiyyetine me'mûr

6-neferâtını mevcûd ve zabt ve rabt idüb me'mûr olduğun hidemâtda kıyâm eylesesin ve sizki Hasan Kal'ası'na me'mûr ota başı ve ihtiyârlar ve neferâtsiz mûmâ-ileyhi

7-üzerinize zâbit bilüb sözünden taşra ve ra'yından bîrûn hareket eylemeyesiz ve senki zâbit-i mûmâ-ileyhsin mezkûrlardan sözünden taşra vaz' ve hareket iden

8-olur ise ol mukûleleri ism ve resimleriyle arz ve ilâm eyleyüb hilâfından ihtirâz ve ictinâb eylesesin deyu kîdvetü'l-emâcid ve'l-ayân Dergâh-ı muallâm

9-Topçu başısı İsmâ'il zîde mecduhu tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak için yazılmışdır

Fi-evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene 1148

59/152

1-sâbıkâ Gence Kal'ası'nda kıyâm eyleyüb hâlâ Kars Kal'ası'nda meks ve ikâmet üzre olan Dergâh-ı muallâm Topçularından toküzuncu cemâatin Mehmed Çorbacı zîde kadruhuya hüküm ki

2-bundan akdem Gence kaydıyla olan Dergâh-ı muallâm Topçularından senki çorbacı mûmâ-ileyhsin senin ile maân seksen iki neferin esâmîlerine bâ-fermân-ı âlî Arz-ı Rûm

3-kaydı vaz' olunub neferât-ı mezbûrun ile Arz-ı Rûm'a varub Asitâne-i saâdetimde topçu başı tarafından vekîl olan altmış yedinci cemaâtin çorbacısı Mehmed zîde kadruhunun

4-yanında mevcûd bulunub hizmet-i lâzıme edâ eylemeniz için sâdır olan fermân-ı âlî mücebince Ocâk tarafından ta'yîn olunan Çâvuşun yedine

5-virilen sûret-i defterde mestûr seksen bir nefer esâmîlerin sâhiblerini ifrâz ve savb-ı me'mûrları olan Arz-ı Rûm Kal'ası'na gelüb altmış yedinci

6-cemaâtin çorbacısı Mehmed zîde kadruhu üzerlerinize zâbit bilüb sözünden taşra ve râyından birûn vaz' ve hareket eylemeyesiz ve senki altmış yedinci cemaâtin çorbacısı

7-Mehmed zîde kadruhusun bundan akdem Gence Kal'ası'nda olan neferâtından bu def'a Arz-ı Rûm Kal'ası'na ta'yîn olunan tokûzuncu cemaâtin Mehmed Çorbacı ile maân seksen bir

8-nefer Dergâh-ı muallâm Topçuları mashûben bi's-selâm kal'a-yı merkûmeye vusûllerinde kendülere gereği gibi kışla tedârik eyleyüb ve sâyir iktizâ iden mâ-lezimelerini ihzâr

9-min-kesrû'l-vücûh müzâyaka çekdirmekden begâyet tevakki ve mücânebet eylesin deyu Topçu başı İsmâ'il zîde mecduhu tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzre

10-amel olunmak için yazılmışdır

Fi-evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene 1148

59/153

1-sâbıkâ Tiflis Kal'ası'nda kıyâm eyleyüb hâlâ (Ahdeklik?) nâm mahalde meks ve ikâmet üzre Dergâh-ı âlî Topçularından otuz altıncı cemaâtin çorbacısı Ahmed zîde kadruhu hüküm ki

2-bundan akdem Tiflis kaydıyla olan yüz yigirmi altı nefer Dergâh-ı âlî Topçularının esâmîlerine bâ-fermân-ı âlî Van kaydı vaz' olunub bu tarafda gerek maiyyetinde olan ve gerek Van Kal'ası'nda olan

3-neferât üzerlerine zâbit ve vekîl nasb ve ta'yîn olunmanla in-şâ-allahü teâla şeref-efzâ-yı sudûr olan fermân-ı âlî mücebince Ocâk tarafından ta'yîn olunan Çâvuş zîde kadruhunun

4-yedine virilen sûret-i defter mücebince savb-ı me'mûrun olan Van Kal'ası'na dâhil olduğunuzda topları ve mühimmat-ı sâyireyi aded ve ecnâs vukkiye ve çaplarıyla defter ve ahz

5-ve kabz ve yerlü yerine vaz' ve zabt ve hırâset idüb neferâtını mevcûd ve zabt ve rabt idüb me'mûr olduğun hidemât-ı aliyemde bezl-i maddûr idesin ve Tiflis kaydıyla olub

6-bâ-fermân-ı âlî Vân Kal'ası'na ta'yîn olunan ve kâdimden mevcûd olan ota başı ve ihtiyârlar ve neferâtları üzerlerine seni zâbit bilüb sözünden taşra râyından hâric vaz' ve hareket

7-eylemeyeler ve senki mûmâ-ileyhsin ota başı ve ihtiyâr ve neferâtdan sözünden taşra ve râyından bîrûn vaz' ve hareket iden olur ise ol makûleleri ism ve resim ve esâmîleriyle bu tarafa ilâm ve hilâfından
8-ihtirâz eylesin deyu hâlâ Topçu başı olan İsmâ'il zîde mecduhu tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak için yazılmışdır

Fi-evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene 1148

59/154

- 1-İskenderiyye Kadısına ve Mütessellimine hüküm ki
- 2-bin yüz kırk sekiz senesi Safer'inde İskenderiyye tüccârlarından Ehl-i İslâm'dan on nefer kimesneler İskenderiyye İskelesinde Mehmed Reisin sefinesine ticâret tarîkiyle emtia ve esvâbların tahmîl ve kendüleri dahi süvâr ve kadîmden beru
- 3-âyîn-i millet-i nasârâ olan emniyet tarîkiyle Sitafate Panayuru nâm mahalle âzim olub Venedik Cumhûriyyenin havza-yı tasarruflarında olan mahallerden Atkuna Kal'ası karşusunda kal'aya üç mil karfîb mahalle
- 4-varduklarında Frânca bayrağıyla eşbâni ta'bir olunur asker ile memlû bir kıt'a kebîr kalyon zuhûr ve bunların sefineleri içinde mevcûd bulunan iki nefer kapdanu mezbûr Mehmed Reisi tokuz nefer gemici ve on nefer
- 5-tüccâr ile ahz ve esîr ve mûmza ve mahtûm defter mücebince ma'lûmü'l-mikdâr emtia ve nukûd ve eşyâyı dahi tagallüben zabt ve girift ve müteaddîn-i mezbûr Alkuna İskelesinde olan Frânca Konsonosu
- 6-mahzeninde vaz' ve habs ve mezkûr yigirmi nefer kalyonda habs ve esîr ve cevri ve eziyyet eyledikleri senki İskenderiyye Kadısı mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin sen arz ve ahâlisi mahzar birle ilâm eylemeleriyle
- 7-mûmza ve mahtûm defter mantûku üzre mecmû'u emtia ve esvâb ve nukûd ve eşyâ ve sefine ile tahlis olanlarçün Asitâne-i saâdetimde mukim Frânca Pâdişâhının ilçisi ve Venedik Cumhûriyyenin
- 8-bâlyosu hutumet-i avâkıbuhu bi'l-hayr ol tarafda hudûdda olan vekîllerine başka başka kağıdlar virilüb zikr olunan eşyâ ve eşyanın tahlis ve ashâbına teslîme ihtimâm olunmak fermânım olmağın
- 9-işbu emri-i şerîfim ısdâr ile irsâl olunmuşdur vusûlünde sizki mûmâ-ileyhümâsız hudûdda olan Frânca ve Venedik vûkelâsıyla haberleşüb ilçiler taraflarından giden kağıdlar
- 10-iktizâsıyla salifü'z-zikr gâret olunan emtia ve eşyâ ile asârâyı her ne vecihle olur ise olsun ala-eyyi-hâl tahlise ve ashâbına teslîme ihtimâm ve keyfiyeti ... Der-saâdetime ilâm
- 11-idüb ihmâl ve tekâsülden gâyetü'l-gâye tehâşi ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene 1148

- 1-Haleb Vâlisine ve mollâsına ve Der-saâdetden mübâşir ta'yîn olunan dâme mecduhuya hüküm ki
- 2-müteveffa Köprülü Mehmed Pâşâ evkâfından Medine-yi Haleb civârında vâki' Edlib ve Şugûr Kasabaları Ahâlileri öteden beru fesâd ve şekâvet ile ma'rûf olmalarından nâşi bu def'a vakf-ı mezbûrun müteveli vekîli olan
- 3-İsma'il Ağâ demekle ma'rûf kimesnenin tahrikle zikr olunan kasabalardan nâib İsma'il ve ... Kaim-makâmı Seyyid Süleymân ve Oğlu Mûsa ve Fetvâ Emîni Seyyid Nesin ve Kâtib Hasan ve Lazkiyeli Hacı İbrâhim ve Oğulları
- 4-Ahmed ve Mehmed ve Mahfûz ve Kâsım ve ... ve Oğulları Mehmed ve Abdüllatif ve Yorgani Hacı Hasun ve Hacı Ya'kûb ve Oğlu Ali ve Mehmed Abbas ve karındâşı Hasan ve Ömer Bey Oğulları Hacı Mehmed ve Ömer ve
- 5-Mustafa bin Abdülvâhid ve Mehmed Harrani ve Yunus ve Oğlu Ahmed ve Arablu Süleymân Derviş Ahmed ve Hacı Ahmed Mirza ve Yâsin bin Muhiddin ve İbrâhim ... ve Hamzun Oğulları Mustafa ve Mehmed Keleş
- 6-ve Hicâzi ve Hasan-ı Kürdi ve Oğulları İbrâhim ve Mahmûd ve Kerim Oğulları Abdullah ve Hüseyin ve Kerim ve Hurûş Oğulları ve Hicâzi ve Abdullah Cebaire ve oğlu Ahmed ve Subaşıoğlu Yâsin ve Hacı
- 7-Hasan Belur ve Mikail Zekeriyya ve Salâhaddin Oğlu Mehmed Hamami ve Hacı Ali Cibravve Hamzun bin el-Battar ve Mahrum ve Huzur Oğulları Süleymân ve Mehmed ve Hasan nâm kimesneler birbirleriyle yek-dil
- 8-ve yek-cihet cemiyet ile Edlib Kasabasında vâki' sabunhâneleri basûb erbâb-ı ticâretten olub hâlâ düstûr'l-mükerrrem müşir-i mufahham nizâmü'l-alem Şâm Vâlisi ve Mîr-i Hac Vezîrim Süleymân Pâşâ edâm allahü teâla
- 9-iclâlehuunu emr-i başından olan Seyyid Abdülkerim ve karındaşı El-Hac Hüseyin nâm kimesneleri hilâf-ı şer'-i şerîf kurşun ile darb ve bıçak ile zec ve akrabalarından bir kaçını dahi mecrûh ve sâbûnhâne ta'bîr
- 10-olunan mahzenlerinde mevcûd olan ma'lûmü'l-mikdâr kiselik emtia ve harîr ve sâbûn ve nukûd ve eşyâ ve sâyir mevcûdâtı yağmâ ve gâret eylediklerin senki Haleb Kadısı mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin sen başka arz
- 11-ve kâimen ve Haleb Müftîsi dahi başka arzıyla inbâ ve Haleb'in bi'l-cümle ahâlisi dahi mahzar-ı sıdk-ı eser birle keyfiyeti inhâ itmeleriyle bu güne fesâd ve şekâvete cesâret eyleyenlerin ahz ve te'dîbleri lâzım ve lâ-büdd
- 12-olmak hasebiyle mezkûrlar ala-eyyi-hâl ahz ve nehb ve gâret eyledikleri emvâl ve eşyâ ma'rifet-i şer'le bi'l-cümle tahsîl ve ihkâk-ı hak olunduktan sonra muhkem hubs ve keyfiyetleri ilâm olunmak fermânım olmağın

- 13-işbu emr-i şerîfi ısdâr ve senki mûmâ-ileyhsin senden sadâkat ve istikâmet ile hidmet me'mûl olmakdan nâşi mahsûs sen mübâşir ta'yîn olunub irsâl olunan muma-ileyh ma'rifetiyle bâlâda mezkûru'l-esâmî
- 14-eşhâsı ala-eyyi-hâl ahz ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyh huzûrunda mürâfâ'-i şer' ve vech-i meşrûh üzre nehb ve gâret eyledikleri emvâl ve eşyâ ve nukûdu ma'rifet-i şer' ve mübâşir ma'rifetiyle tamâmen ve kâmilten tahsîl
- 15-ve ashâbına redd ve teslîm ve cerh ve katl maddesine dahi vech-i şer'i üzre faysal virildikten sonra mezbûrlardan husûs-u mezbûrda alâkası olub üzerlerine madde-yi sâbit olanları muhkem habs ve sübût
- 16-bulan mevâdı sûret-i sicilleri ve sâyir bi'l-cümle keyfiyatı dahi vukû'u üzre tafsîlen Der-saâdetime ilâm ve ba'de' emr-i şerîf vürûduna dek senki mübâşir mûmâ-ileyhsin sen anda ikâmet
- 17-ve emr-i şerîfimin infâz ve icrâsına mübâderet idüb lakin bu bahâne ile bir ferdden cebren bir akça ve bir habbe alınduğu ve hilâf-ı şer'-i şerîf edna hareket olunduğu mesmu' olur ise sonra bir dürlü cevâba
- 18-kâdir olmayacağı dahi mülâhaza idüb ana göre hakkâniyyet üzre bu işe faysal virüb hilâfından ittikâ ve hazer eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene 1148

60/156

- 1-Şâm Vâlisi ve Mir-i Hac vezîre ve Şâm Kadısına ve Şâm'da vâki' Yeniçeri Ocâkları zâbitânına hüküm ki
- 2-sizki vezîr müşârün-ileyh ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhümâsız Der-alıyyeme bu def'a tarafınızdan vârid olan kâğıtlarınızın mazmûnlarında Şâm'ın yerlü yeniçerileri tavâifinden Türkmân
- 3- Mahallesi sükkânımdan Esir Halil ve yeğeni ve Gürhamu ve Mehmed bin İbrâhim İnân ve Mehmed el-Cenari ve Kaltakçı Oğlu Ahmet ve Kasab Suşan Mustafâ ve Kerke Oğlu Yâsin ve
- 4-Dayı Osmân ve Sağırlu Hacı Hasan ve Kestânci Oğlu Ahmed ve Abâcı Hasan ve Avde Oğlu Sâdik ve Kaltakçı ... diğer Yâsin ve
- 5-Doğâncı Oğlu Asâf nâm şakîler avaneleri ile işbu cemâziye'l-evveli gurreni günü yeniçeri zâbitlerine mahsûs ağâ kapularına gelüb ba'zı bi-vech
- 6-kil-ü kâl iderek ağâları olan İsmâ'il'i alenen katl ve firâr eyledikleri ve ba'de keyfiyyet-i mezkûr ve buna sebep olanlar ulemâ ve zuamâ ve askeri muvâcehelerinde
- 7-ocâk-ı merkûme zâbitân ve ihtiyârlarının ma'rifet-i şer'le istifsâr olundukda bu husûsda kimesnenin alâkası olmayub ancak eşkıyâ-yı merkûme
- 8-hıyânetlerinden neş'et eyledüğü ve bundan böyle zikr olunan şakîler ele getirülüb tertîb-i cezâları için hükkâma teslîme zâbitân-ı mezbure de
- 9-taahhüd oldukları beyân ve husûs-u merkûmu ulemâ ve ayân ve askerin mûmâ-ileyhim dahi bir kıt'a mahzarlarıyla inbâ ve ilâm eylemiş tavâif-i askeriyye sâyir

10-ecnâs-ı nâsdan kemâl-i itâat ü inkıyâd ile mümtâz olmak lâzıme-yi halleri iken içlerinden erâzil makûlesi olup böyle hilâf-ı şer'

11-ü kanûn harekete cesâret iden eşkıyâ'nın haklarından gelinmek nizâm-ı memlekete ve refâh-ı ahâli vü raiyyete akreb olmağla esâmileri mezkûr

12-olan şakîler ala-eyyi-hâl ahz ve ibreten li'l-ibâd cezâları tertîb olunmak fermânım ve taahhüdleri üzre o câniblerin zâbitânına cümlesi buldurulub

13-teslîm itdirilmeleri matlûb-u hümâyûnum olmağın imdi işbu emr-i şerîfim ile vusûlünde bu emrin itmâmı ve eşkıyâ'-yı merkûmenin haklarından gelinerek

14-Bilâd-ı Şâmiyyenin tathîr ve tanzifi matlûb-u hümâyûnum eydüğü senki vezîr müşârûn-ileyhsin ve sizki mevlânâ ve ulemâ ve ayân ve askeri-yi mûmâ-ileyhimsiz cümleliz ma'lûmu

15-oldukda zıkr olunan şakîler taahhüdleri üzre ocakları tarafında buldurub cümlesini ahz ve ahz olundukça ma'rifet-i şer'le her birinin cezâları tertîbe

16-ihimâm ve dikkat ve bu bâbda bir dürlü bir ferdi siyânetden kemâl-i mertebe mücânebet eylesiz böyle hıyânete cesâret iden şakîlerin haklarından gelinmek murâd-ı

17-hümâyûnum iken şöyleki cümleliz edna tekâsülünüzden nâşi eşkıyâ'nın bazıları ele girmemek lâzım gelür ise sizki vezîr müşârûn ve mevlânâ-yı mûmâ-ileyhümasız

18-me'haz ve muâkab olacağınız ve sizki müşârû-mûmâ ileyhimsiz siz dahi te'dîb ve tenkîl olacağınız muhakkak olmağla ana göre basîret üzre hareket ve

19-esâmileri mezkûr eşkıyâ'nın cümlesinin haklarından gelinmeğe mübâderet ve bu bâbda himmet ve siyânet iden bulunur ise o makûleleri dahi ahz ve kal'a-

20-bend ve keyfiyetleri arz ve ilâma müsâraat ve hilâfından gâyetü'l-gâye mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âli-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki

Fi-evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene 1148

61/157

işbu emr-i celîlü'l-kadrim mücebince
seni ruhsat-ı kâmile ile
muraahas eylediğim vecihle
akd ve sâlahaya mübâderet
eylesin deyu hatt-ı hümâyûn
keşide kılınmıştır

1-Ser-asker Pâşâ'ya hüküm ki

2-hâlâ vezîr-i âzam ve sadr-ı efhamım câniblerine bu esnâda Tahmasbkulu Hân tarafından vârid olan kağıd ile Kârs ve Arz-ı Rûm taraflarından gelen kağıdlar bi'l-cümle rikâb-ı mevhibe-yi nisâb-ı

3-mülûkâneme arz ve vâsıl ve mazmûnlarına zamîr-i terehhüm-ü semîr mülûkâneme muhîr ve şâmil olup Devlet-i aliyye-yi ebed-müddetim ile Devlet-i Safeviyye beyninde bundan esbâk ma'kûd ve mahdûd olan

4-şurût ve sınır-u kadîme üzre tecdîd-i mebâni-yi muvalât ve temhîd-i esâs-ı musâfât olunmasını Hân-ı merkûm iltimâs ve ehl-i beldeyn-i mezkûreyn dahi bu bâbda mûmâ-ileyhin

5-iltimâsına müsâade birle terfih-i hâl-i ibâd ve te'mîn-i ahvâl-i bilâd olunmasını istid'â etmeleriyle ve in cenâhü's-silm fe-cinâh lehâ emr-i lâzîmü's-siyanesine riâyeten ve raâyâ ve berâyâ cânibini

6-himâye bu husûsda olan iltimâslarına müsâade-yi hümâyûnum erzânî kılub senki ser-asker müşârün-ileyhsin senin akl ve kiyâset ve rüşd ve firâset ve istikâmetin ve nihâd-ı sedâd-ı

7-i'tiyâdında merkûz olan liyâkat ve liyâkatın muktezâsınca hudûd-u kadîme ve şurût-u lâzîme üzre ruhsat-ı kâmile ile akd-ı musâlahaya mahsûs hatt-ı hümâyûmla sen me'zûn

8-ve murahhas olub ve te'sîs-i mebâni-yi sulh esnâsında ba'zı mevâdd-ı lâzîmenin ve idrâcî dahi murâd-ı hümâyûnum olmağla Hân mûmâ-ileyhin iltimâsı mücebince sınır-u kadîme

9-ve şurût-u dîrin üzre sulhun mükâlemesi ve mevâdd-ı mezkûreden Acem ile Moskovlu beyninde hadis olan muâhedenin feshi ve Moskov'lunun Tağîstân'dan keff-i yed itdirilmesi husûslarının

10-müzâkere ve temhîdi hâlâ Karamân Vâlisi olan Vezîrim Genc Ali Paşâ'ya hatt-ı hümâyûnumla muanven başka emr-i şerîfimle tenbîh-i hümâyûnum olmağla işbu misâl-i elzemü'l-ımtisâlim ısdâr ve

11- ile irsâl olundu imdi vusûlünde müsâleme-yi merkûm hudûd ve sınır-u kadîme ve şurût ve kuyûd-u sâlife-yi müstedîm üzre akd ve temhîd olunmak ruhsat-ı kâmile ile senin

12-uhdene tefvîs olunduğu ve müceddeden mükâleme olunacak mevâddan Acem ile Moskov'lunun beynlerinde hâdis olan muâhedenin feshi ve Moskov'lunun Tağîstân ve ahâlisinden ve memleketlerinden

13-ke'l-evvel bi'l-külliyeye kat'a alâka itdirilmesi husûsları dahi asâkir-i Tâtâr ile Tağîstân ve Şîrvân taraflarına me'mûr bi'l-fi'l Kırım Hân'ı olan Kaplân Girây Hân dâmet

14-maâlihu ile mükâtebe ve bi-eyyi-hâl muhârebe ve mürâsele olunub müşârün-ileyhin vesâtet ve ma'rifetleriyle hitâm-ı pezîr olması ve sizinle bi'l-ittifâk hareket iderek bu müsâlahada haberinin

15-temşiyet bulması nâme-yi hümâyûn inâyet-meşhûn ve hatt-ı şerîf şevket-makrûnumla Hân-ı valâ-şân müşârün-ileyhe ifâde olunduğu senki ser-asker müşârün-ileyhsin ma'lûmun

16-oldukda ibtidâ-yı emirde ruhsat-ı kâmilin muktezâsınca sâlifü'l-beyân Tahmasbkulu Hân ile haberleşerekden sonra mükâlemeye me'mûr vezîr müşârün-ileyhi ta'yîn olunan mükâmele

17-mahalline irsâl ve kadîm ve cedîd muktezi olan şurût ve kuyûdu ve nevâhi ve kuyûdu kendüye telkîn ve tîbyân ve Hân-ı valâ-şân müşârün-ileyh ile dahi ber-vech-i muharrer ve mükâtebeden

18-hâli olmayarak musalaha-yı merkûmeye amme-yi alâ-yı pezer-güvârım Sultân Murâd Hân raci' (eski?) allahü teâla fi'l-cennetihi ale'l-merâci' cenâblarının zamân-ı şevket-iktirânlarında

19-tayin olunan şurût ve kuyûd ve nevâhi ve hudûd tesbîti ile temşiyet virmeğe ihtimâm ve dikkat ve zikr olunduğu üzre Acem ile Moskov'lu beynlerinde hâdis olan keyfiyetin feshi

20-ve Moskov'lunun Tağıstan'dan ke'l-evvel kat'a alâka itmeleri husûsları dahi Hân-ı valâ-şân müşârün-ileyh vesâtet ve ma'rifetiyle netice-yi pezir olmak mevâdd-ı dînin 21-derc ve tastîri hâletlerine bezl-i miknet ve senden mülhûz ve me'mûl-u hümâyûnum olduğu üzre müdebbir-ane ve müteyakkız-ane hareket ve sâyir muktezi ve münâsib olan

22-şurût ve kuyûdu bast ve temhîde dikkat ile bu emr-i hayr-ı encâmın ilâ maşallahü'l-alâm halel-i tasarrufundan tarafından mahfûz olmak vechiyle tesviye ve itmâmına sarf-ı

23-tâb ü tâkat eylemen bâbında fermân-ı âli-şânım yazılmışdır

Fi-evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene1148

61/158

seni mükâleme husûsuna murahhas
eylediğim ma'lûmun oldukda ser-asker
Paşâ'nun rây ve ma'rifeti ile
bu emrin temşiyet ve itmâmına mübâderet
eyleyesin deyu emr-i şerif
ünvânına hatt-ı hümâyûn şevket-makrûn
keşide kılınmışdır

1-Karamân Vâlisi olub Arz-ı Rûm'da olan Vezîr Genc Ali Paşâ'ya hüküm ki

2-hâlâ vezîr-i azam ve sadr-ı efhâm câniblerine Tahmasbkulu Hân tarafından irsâl olunan kâğıd ile Der-aliyyeme Arz-ı Rûm ve Kârs taraflarından gönderilen kâğıdlar bi'l-cümle manzûr-u

3-hümâyûnum olub Hân mûmâ-ileyhin hudûd ve uhûd-u kadîme üzre sulh istid'âsında olduğu ve Kârs ve Arz-ı Rûm Ahâlîlerinin dahi Hân mûmâ-ileyh istid'âsına

4-rahmen li'l-ibâd müsâade olunmak iltimâsında oldukları ma'lûm-u şâhânem olmağla ve in cenahü's-silm fe-cinah lehâ nush-u kerimine ittibâen musalahaya izn-i hümâyûnum

5-erzâni kılınub hâlâ Şark Cânibi Ser-askeri Vezîrim Ahmet Pâşâ emr-i musalahanın hudûd ve uhûd-u kadîme üzre akd ve tecdîd olunmasına ve andan başka Acem ile

62

6-Moskov'lu beynlerinde hâdis olan muâhadenin feshi ile Moskovlu'nun Tağıstân'dan keff-i yed itdirilmesi mevâdin-i şurût-u musalahaya derc olunması emrine

7-şeref-riz sudûr olan hatt-ı hümâyûn ve hükm-ü saâdet-makrûnum müceblerince ruhsat-ı kâmile ile me'zûn ve murahhas olmağla senki vezîr müşârûn-ileyhsin sen dahi

8-ber-vech-i muharrer bast ve temhîdi iktizâ iden mevâdd-ı mezkûrenin mükâlemesine me'mûr kılınmışındır imdi işbu emr-i şerîfim ile vusûlünde vech-i meşrûh üzre

9-bu bâbda iktizâ iden hâlât ve kadîm ve cedîd akd ve bend olunmasına muktezi olan şurût ve kuyûd-u muvâlât bi'l-cümle ser-asker müşârûn-ileyhe ve muktezâsı

10-tenbîh ve te'kîd olunduğu senki vezîr müşârûn-ileyhsin ma'lûmun oldukda her hâlde ser-asker müşârûn-ileyhin râyın-ı rezîn-i isâbet-karîn ve ittifâk ve ittihâd-ı

11-sedâd-mekîni ile amel ve hareket iderek emr-i mükâleme ve temhîd ve te'kîd-i mebâni-yi musahalada ve sâyir tavsiye ve sipâriş olunan mevâdın icrâ ve infâzında

12-sen dahi müdebbir-âne ve müteyakkız-âne vaz' ile her ahvâlin tertibine vech-i lâyıki üzre nizâm virüb ber-vech-i muharrer kadîmi ve cedîd lâzım olan şurûtu

13-hâvi işbu emr-i müvâlâtın mükâlemesine temşiyet-i allahü teâla hüsn-ü hitâm virmeğe dikkat-ı tâm ü say' ve kûşîş mâ-lâ-keâm eylemen bâbında fermân-ı âli-şânım

14-sâdır olmuşdur

Fi-evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene 1148

62/159

1- ve ve Kadılarına ve Yanbolu Nâibine ve ayân-ı vilâyete hüküm ki

2-Yanbolu Kazasına tâbi' Hamzaviran nâm Karyede sâkin müteveffa Azimet Girây Sultân Oğlu Tohtamış Girây Sultân kendü hâlinde olmayub sâhib-i cumhûr olmağla hevâsına tâbi'

3-eşkıyâ'dan ba'zıların kendü menzilinde cem' idüb leylen ve nehâren şürib-i hamr ile me'lûf ve nice ibâd-ullahın alenen menzillerine girub ehl ve iyallerine taarruz ve kesr-i ırz

4-eyledüğünden mâ-adâ ba'zılarına dahi kızınızı bana niçin virmezsiniz deyu kılıç ile darb ve cerh idüb bunun emsâli fîsk ve fesâd âded-i müstemiresi olmağla ibâd-ullah bundan

5-âciz kaldıkları Yanbolu tarafından ihbâr ba'de hüsn-ü hâli dahi inhâ olunub husûs-u mezbûrda iştibâh vâki' olmakla keyfiyet hali garazdan âri olmak vechiyle kaza-yı Yanbolu'dan

6-ve civârında vâki' kazalardan gereği gibi müceddeden tefahhus ve hakikat-ı hâl alâ vukû'u urûz ve mahazır birle tekrar ilâm olunmak fermânım olmağın sizki mûmâ-ileyhimsiz Sultân-ı

7-mezkûrun keyfiyet-i ahvâlini gazez ve buğzdan âri olmak vechiyle hakkâniyyet üzre taht-ı kazanızda vâki' bi-garez kimesnelerden tefahhus ve istihbâr ve hakikat-ı hâl neticesi alâ vechü'l-

8-sihha tekrar urûz ve mahâzır birle Der-alıyyeme ilâm eyleyüb himâye ve gadrdan her biriniz tehâşi ve mücânebet eylemeniz bâbında yazılmışdır

Fi-evâil-i Cemâziye'l-evvel sene 1148

mezbûrun hakkında olan
iştikâ ifk ve iftiradır
deyu müteaddid arz olunub
iş bu emr-i şerîf alıkonulub
fi-mâba'd kendü hâlinde olub
bir ferde taaddi ve tecavüz itmeyüb
bundan sonra bir dürlü kabâhatı
zuhûr ider ise hakkından gelinmek
şartıyla hîn-i mutâlebede mezkûru
ele virmek üzre makâmı ma'lûm
yarar kefilleri olub tescil
ve afv ve ıtlakçün
emr-i şerîf ... .. kayd
olunmuşdur

Fi-evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1148

62/160

emr-i şerîf mahalline gitmeyüb
battalda hıfz ve bâ-fermân-ı
âli kaydı ref'
ve terkîn olunmuşdur

Fi-evâsıt-ı Cemâziye'l-evvel sene 1148

- 1-Samakov ve Kadılarına ve Ocâk tarafından Mübâşir ta'yîn olunan zîde mecduhuya ve zıkr olunan kazaların yeniçeri serdârları ve zîde kadruhumâya hüküm ki
- 2-Samakov Kazasına tâbi'Çayköylü nâm Karye sâkinlerinden Ota başı Oğlu dimekle ma'rûf İsmâ'il nâm kimesne vilâyetinden yüz nefer serdengeçdi tahrîr ve bayrağını güşâd ve ordu-yı hümâyûnuma vâsıl
- 3-olmak üzre Ser-asker-i sâbık müteveffa Abdullah Paşâ tarafından yedine virilen emr-i şerîf ve kûl kethüdâsı mektûbu mücebince kaza-yı mezbûre geldikde zıkr olunan emr-i şerîf ve mektûb Asitâneye
- 4-irsâl ve Der-saâdetimden dahi mücebince emr-i âli sâdır ve mahall-i me'mûrine varınca zahirelerinin virilmesi için sâdır olan evâmir-i şerifem kendüye gönderilmişiken mezkûr İsmâ'il

- 5-öteden beru şekâvetle me'lûf olduğundan hevâsına tâbi' eşkiyâ' ile Kaza-yı Samakov ve karyelerinde geşt-ü güzâr ve ibâd-ullahın ehl ve iyâllerine taarruz ve fisk ve fesâd ve katl-i nüfûs ve hetk-i irza
- 6-tasaddi eyledikten gayrı mukaddema Asitânedede vukû' bulan ihtilâl esnâsında dahi gasb ve gâret-i emvâl ile firâr ve bu ana gelince İrân tarafından ve kazâ-yı mezbûr havâlisinde ve kurâsında
- 7-mürûr ve ubûr etmekle hevâdarları iânetiyle ahz ve ele getürülmesi mümkün olmayub ve ahvâlini ehl-i fukarâ dahi havf ve haşyetlerinden nâşi ilâm idemeyüb ve merkûmun nice
- 8-hâtûnları cebren hânelerinden ihrâc ve fiil-i şen'i kasdıyla taarruz ve hetk-i irz eyledüğü ve mukaddemâ Üç kulaklı nâm Karye sükkânından Seyyid İbrâhim nâm kimesnenin kendü hâlinde gider iken
- 9-bi-gayr-ı hak katl kasdıyla üzerine hücum ve yatağan ta'bîr olunur kebîr bıcağ ile başından ve sol kolundan darb ve cerh eyledüğünden gayrı kazâ-yı mezbûr nâibi Muhammed'in câriyesini
- 10-hânesinden ahz ve on beş gün mikdârı yanında tutub ve Sengir Karyesi sükkânından Topal Ömer Oğlunun bâkire kızını dahi cebren ahz ve hetk-i irz idüb bunun emsâli
- 11-fesâd ve şekâvetinin nihâyeti olmadığı bundan akdem mahzar birle ilâm olundukda hasimesiyle vâki' şer' ve ba'de'l-sübût ihkâk-ı hak olundukdan sonra habs ve üzerlerine sübût bulan
- 12-mevâdd tescil ve hüccet-i şer'iyeye olunub sûret-i sicîli ile Der-saâdetime ilâm ve ba'de ne güne emr-i şerîfim vârid olur ise muktezâsınca amel ve hareket olunmak bâbında bir kıt'a emr-i şerîfim ısdâr
- 13-ve irsâl olunub ve merkûmun hevâdârlarından olan mârû'z-zıkr Çayköylü Karyesinden Hacı Osman Oğlu Halîl ve İbrâhim ve Sedâ Oğlu Osmân ve Mustafa Beşe Oğlu Ahmed
- 14-ve Abdullah Beşe Oğlu Muhammed demekle ma'rûf şakîler dahi talebe-yi ulûmdan Mehmed nâm kimesnenin sol kolunu kebîr bıcağ ile kat' itdikleri zâhir ve merkûme Ota başı
- 15-Oğlunun mukaddemâ teşekki olundukda mezkûrlar ahz ve mürâfa'-i şer' ve Boğaz kesen Kal'ası'nda kal'a-bendleri ve merkûme Ota başı Oğluna virilen serdengeçdi bayrağının reddi
- 16-içün zîde kadruhu mübâşir ta'yîn ve irsâl olunmuşiken şaki-yi mezbûr icâleten bayrağın açub İrân tarafına gitmiş bulduklarından ahzları mümkün olmamağla mübâşir-i mezbûr
- 17-avdet idüb ba'de merkûm Ota başı Oğlu İrân tarafından bilâ-izn avdet ve yine vilâyetine gelüb bî-muhâbâ alenen şûrb-i hamr ve âdet-i me'lûfesi üzre
- 18-fesâd ve şekâvete tasaddi etmekle kolu kat' olunan hasimesiyle mürâfa' ve ihkâk-ı hak ve merkûm Ota başı Oğlu dahi ahz ve ele getürülüb rüfekâsıyla

- 19-mahbûsen Boğaz kesen Kal'ası'na maân irsâl olunmak üzre tekrar mübâşir ta'yîn olundukda firâr ve gaybet itmeleriyle ahzları mümkün olmayub hâlâ mezkûr Ota başı Oğlu zuhûr ve şerr ve şurundan

20-ahâli-yi vilâyet mutazarrır olub ancak ahz olunmasını müteassir olduğunu ve mezkûrun eşkıyâ'dan olduğunu dahi kudâtdan hâlâ Asitânedede sâkin El-Hâc Ahmed ve karındaşı Fazlullah ve sâyir

21-da'vâcıları dahi ihbâr itmeleriyle şaki-yi merkûm Ota başı Oğlu say'-ı bi'l-fesâd ve muzırru'l-nâs eşkıyâ'dan olduğuna binâen bulunduğu mahalde ala-eyyi-hâl ahz ve ele getürülüb

22-eğer muhârebeye tasaddi ider ise hayyen ve meyyiten ahz ve emvâl ve eşyâsı mîri için girift olmak üzere mübâşir ta'yîn olunan Çavuş zîde kadruhu mahalline vardukda

23-İrân tarafına firâr ve merkûmun vâlidesi Asitâneye gitmişdir deyu cevâb virmek hasebiyle halâ çavuş-u mezbûr ol tarafda meks eyledüğü inhâ olunmağla bâlâda mezkûru'l-esâmi

24-mezbûrlar bir dürlü şer'-i şerîf ve emr-i münife itâat itmeyüb eşkıyâ'dan oldukları zâhir olmağla ocak tarafından ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle Asitâne-i saâdetime ihzâr

25-bu def'a dahi itâat itmezler ise mübâşir-i merkûm ma'rifetiyle hâneleri mühürlenüb emvâl ve eşyâları ma'rifet-i şer'le defter ve kendüleri her ne mahalde bulunurlar ise mübâşir

26-ma'rifetiyle tekrar cümle ahâliden suâl ve şekâvetleri haber virilür ise üzerlerine varulub eğer hayyen ahzları mümkün olmayub muhârebe ve mukâteleye tasaddi iderler ise muhârebe

27-ve mukâtele ile cezâları tertîb olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ocak tarafından ta'yîn olunan mübâşir mûmâ-ileyh ile irsâl olunmuşdur

28-imdi vusûlünde sizki mûmâ-ileyhimsiz mübâşir mûmâ-ileyh ma'rifetiyle mezbûrları alâ-eyyi-hâl ahz ve Asitâne-i saâdetime ihzâra say' ve dikkat eylesesin eğer bu def'a dahi

29-itâat itmezler ise mübâşir mûmâ-ileyh ma'rifetiyle hânelerini mühürleyüb emvâl ve eşyâlarını ma'rifet-i şer'le tahrîr ve defter ve kendülerini her ne mahalde bulunurlar ise

30-mübâşir mûmâ-ileyh ma'rifetiyle tekrar cümle ahâliden suâl ve şekâvetleri haber virilür ise bi'l-ittifâk cümleiniz üzerlerine varub hayyen ahz olunmaları mümkün olmayub

31-muhârebe ve mukâteleye tasaddi iderler ise muhârebe ve mukâtele ile cezâ-yı sezâları tertîb ve icrâya bezl-i makderet ve hilâfından ittikâ ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım

32-sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâil-i Cemâziye'l-evvel sene 1148

63/161

1-Trabzon Vâlisi Vezîre ve

kadısına hüküm ki

- 2-Trabzon'da vâki' Hâtûniyye Vakfı Mütevellisi Hüseyin zîde kadruhu Sûdde-yi saâdetime arz-ı hâl idüb mûmâ-ileyh vakf-ı mezbûrdan Harem-i şerîfeyn hazinesine teslîmi lâzım olan bedel-i sûrre
- 3-akçası teslim ve mârt hulûlünden beru cami' ve imârete iktizâ iden yedi bin gurûşdan mütecâviz akçayı mâlından harc ve sarf eyleyüb vakf-ı mezbûr karyeleri henüz
- 4-zabt ve mahsûlât ve rûsûmânı tahsil olunmak üzere iken atîk-i eşkıyâ'dan olub haklarında müteaddid evâmîr-i aliyye sudûr olan Kazgancı Oğlu Hasan
- 5-ve yeğeni Bayrakdar Muhzır İsmâ'il ve Surtuluş Oğlu Hasan nâm şakîler seferden firâr ve Kârs'da ve bir mahalde arâm itmeyüb toğru vakf-ı mezbûr karyelerin olduğu
- 6-kazâların yaylaklarına varub ihfâ ve sırrân Loros ve Akça abad Nâhiyelerinde altmış dört cemâatin neferâtından olmak iddiâsında olan Çepni eşkıyâ'sı
- 7-ve sâyir eşkıyâ' ile cem'iyet ve ale'l- (fu'le?) mûmâ-ileyhin sâkin olduğu vakıf iskelesi olan (Balatna?) nâm mahalli basub külli hasârat ve nice kimseleri
- 8-bi-gayr-ı hakk katl eylediklerinden mâ-adâ kabâhatlerin setr için hevâlarına tâbî nâsdan bedel-i irtişâ ile envâ'-i kizb ü iftirâ mutazammın arzlar alub ber-vechi
- 9-müşîr Asitâne tarafına irsâl eylediklerin bildurub mezbûrlar ahz ve cezâ-yı sezâları tertîb olunmak bâbında istid'â-yı merhamet itmekle ve eşkıyâ'-yı mezbûrenin
- 10-şer'le haklarında lâzım gelen nesne icrâ olunmak fermânım olmağın senki vezîr müşârün-ileyhsin eşkıyâ'-yı mezbûreyi ahz ve muktezâ-yı şer'-i kavli üzere haklarında
- 11-lâzım gelen cezâ-yı sezâları ma'rîfet-i şer'le tertîb ve icrâ ile te'mîn-i bilâd ve terfih-i ibâda dikkat-ı tâm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki

Fi-evâil-i Cemâziye'l-evvel sene 1148

64/162

- 1-hâlâ Kûl Kethüdâsı olub Kârs Cânibi Ser-askeri düstûru'l-mükerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem Vezîrim Ahmed Paşâ edamallahü teâla iclâlehunun maiyetine me'mûr Dergâh-ı âlî Yençerileri üzerlerine
- 2-Zâbit ve Başbûğ İbrâhim dâme mecduhuya hüküm ki
- 3-Revân Ağâsı Arz-ı Rûmî Arab Sâlihzâde Tûrnâcı başı Halîl zîde mecduhu Sûdde-yi saâdetime arz-ı hâl gönderüb mûmâ-ileyh muhâfaza-yı mezbûrede iken hidmet-i muhâfazaya me'mûr çorbacıardan
- 4-ve serdengeçti ağâları ve âlemdarlardan harçlık olmak üzere bin yüz kırk yedi senesinde müstehakk olduğumuz mevâcibimiz gelüb tevzi' olundukda her birilerimizin ulûfelerinden alub
- 5-edâ olunmak şartıyla her birilerimiz temessük virüb bu vecihle zarûretlerimizin def' ve refâh-ı hâllerimiz için an-tarikü'l-istidâne kendünüzden ve ma'rîfeniz ile bulunan aher mahallerden
- 6-mikdâr-ı kifâye her birilerimize harçlık virmeniz iltimâs olunur deyu tûrnâcı başı mûmâ-ileyh Halîl zîde mecduhuya ifâde-yi hâl itdiklerinde cümlesinin mes'ûllerine müsâade

7-ve def'-i zarûretleriçün ilticâlarına göre ve sene-yi mezbûr mevâciblerinin hin-i tevzî'inde edâ eylemek üzere taahhüdlerine binâen her birilerine mikdâr-ı kifâye dil-hâhları üzere

8-kendü mâlından ve ma'rifetiyle taraf-ı aherden tedârik idüb aldığı akçadan virüb ve yedlerinden temessük alub ve ber-müceb-i temessükât yigirmi bir kise akçaya bâli' olmağla zikr olunan

9-akçanın ekseri hukûk-u sâyire ve yediyle alınub bunlara virmekle bu def'a temessükâtları eşyâsıyla maân revende alıkonlub ma'dûriyetine binâen husûle getirölmek için

10-istid'â-yı merhamet eyledüğü ecilden zikr olunan yigirmi bir kise akçaya bâli' olan sâlifü'z-zikr çorbacıların ağâlarının ve alemdârlarının üzerlerine edâsı

11-lâzım ve müteahhid oldukları vech üzere memhûr temessükâtları mücebince düyûnları sene-yi mezkûr Revân muhâfazasının mevâcibinden ve sâlyânecileri olan Hüseyin Çavuş

12-yediyle gönderilen mâl-ı mevâcibden ifrâz ve Tûrnâcı başı Halil mecduhunun kendü mâlından ve yediyle alınmış sâyir mahallerden vech üzere ashâbına edâ ve teslim olunmak üzere

13-nezâret ve ma'rifetiniz ile görölüb ve hîn-i tevzî'-yi mevâcibde düyûnları olmak üzere mûmâ-ileyh Halil yedinden aldıkları her birilerinin temessükâtları mantûkî hesâb olunub ifrâz olunan

14-yigirmi bir kise akçaya bâli' olan akça her birilerinin mevâciblerinden takâss-ı deyn ve bu vech üzere Sâlyâneci Hüseyin Çavuş'un hesâbına mahsûb idüb edâ olunmakda bir dürlü taallül

15-ve muhâlefet ve özr ve bahâne ile mûmâ-ileyh Tûrnâcı başı Halil mecduhuya hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i kadîm-i kanûn gadr ve rencide olunmayub dahi sâlyâneci mezbûrun hesâbına

16-mahsûb olunmakda hîn-i hâcetde bir ferde cevri ve ezâ ve bahâne ve muhâlefet itmeyüb deynlerin ol vecihle edâ ve temessükâtları mahallinden redd ve şakk olunub ve senki sâlyâneci mûmâ-

17-ileyhsin yedinde olan kırk yedi Revân mevâcibi emvâlinden kûl kethüdâsı ma'rifetiyle mûmâ-ileyh Halil'in matlûb eydüğü yigirmi bir kise akçanın mâl-ı mevâcibden ifrâz

18-olunmasında sen dahi bir dürlü özri ve muhâlefet itmeyüb minvâli-i muharrer üzere amel ve hareket eylemen fermânım olmağın irsâl olunmuşdur vusûlünde mücebince amel ve hareket

19-ve hilâfından hazer ve mücânebet eyleyesin deyu Dergâh-ı muallâm Yeniçeri Ağâsı Abdullah Ağâ dâme ulvihû tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında fermân-ı âli-şânım

20-sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâil-i Cemâziye'l-evvel sene 1148

- 1-ber-vech-i arpalık İznikmid Sancâğı Mutasarrıfına ve kadısına ve Der-aliyyemden ta'yîn olunan mübâşir ve yeniçeri zâbiti ve kethüdâyeri ve ayân-ı vilayete hüküm ki
- 2-İznikmid ve havâlisinden öteden beru Asitâne-i saâdetime vefret üzre olub nakl ve Asitânede olan ibâdullah def-i zarûret ide gelinmişlerin odun nakline me'lûf olanlardan ba'zıları
- 3-el-hâlet-ü hazihi sefinelerine kerâste tahmîl ve ba'zıları dahi mücerred ihtikâr ve ibâd-ullahı tazyîk için şitâ duhûlû bahânesiye odun naklinden ferâgat ve sefinesini limâna çeküb bu keyfiyet hâlâ
- 4-odunun kılet üzre gelmesine sebep ve illet olmağla kadîmden odun kat' ve nakl idegelen rencberâna fi-mâba'd dahi kat' ve nakline ihtimâm itdirilmek ve sefineler dahi keraste tahmîline
- 5-men' ve kış bahânesiyle limâna çekilüb bu vecihle asitâneye pey-der-pey odun nakline ikdâm olunmak muktezi olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve mübâşir mûmâ-ileyh ile irsâl olunmuşdur
- 6-imdi vusûlünde eyyâm-ı şitâda keraste makûlesi çendân iktizâ eylemeyüb odun makûlesi havâyic-i zarûriyeden olduğu ve bu tenbîhden sonra yine sefineler kerâste getürmek ve yâhûd
- 7-limânlarda meks itmek ve sermâyeci ta'bîr olunan mahzen ashâbının dahi raâyâya odun kat' ve naklinde ve yâhûd iskele ve mahzenlere ba'de'l-nakl bu tarafa irsâl eylemelerinde tekâsül ve tesâmühleri
- 8-zuhûr ider ise o misüllüleri yalnız tedîb ile iktifâ olunmayub sefâin ashâbının sefineleri ve mahzen sahiblerinin dahi odun ve ... dâir nesnelere mîriye girift olunmak üzre
- 9-alındığı sizki mîr-i mîrân ve mevlânâ ve mübâşir mûmâ-ileyhimsiz cümleye ba'del'-ifhâm anda öteden beru odun kat'ma me'lûf olan raâyâ ve rencberân nevrûz vaktine dek
- 10-kerâste kat'ından men' ve odunların kat' ve arabalarıyla iskelelere nakl eylemelerin cümlesine tenbîh ve kezalik sermâyecilerine dahi bu husûs pey-der-pey gâyetü'l-gâye te'kid iderek evvel-i emirde
- 11-iskele ve mahzenlerde bulunan odunları mevcûd olan sefâyine ve andan başka kış bahânesiyle limânlara giden sefineleri dahi limânlardan ihrâc ve gelen odunları sefâyin-i merkûmeye
- 12-tahmîl ve bu vecihle olan ve bir taraftan gelen odunu pey-der-pey nakl ve tesyîre gereği gibi dikkat-i tâm ü say' mâ-lâ-kelem eyleyesiz odun kat' idegelen rencberânın ve sermâyeci
- 13-ve sefâyin rüesâsının bu güne kadîme mugâyir hareketleri muîn-i ihtikâr ve ibâd-ullahın tazyîklerini iş'âr ider keyfiyyet olmakdan nâşi o makûlelerin te'dîb ve tenkîlleri muktezi
- 14-olmağla eğerçi o makûlelerin sefâyin ve odunları mîriye girift olunur ancak sizin dahi tama'-ı hâm sebebi ile tekâsül ve tesâmühünüz zâhir olmak lâzım gelür ise azl
- 15-ve te'dîb ve nefy ve tağrîb olunmanız muhakkak olduğu ma'lûmunuz oldukda ana göre hareket ve bu bâbda ser-i mû tesâhül ve tesâmühe cevâz gösterilmekden hazer ve mucânebet
- 16-eylemeniz bâbında fermân-ı âli-şânım yazılmışdır

Fi-evâil-i Cemâziye'l-evvel sene 1148

1-irsâl eylemeğe cümleliz bezl-i tâb ü tâkat eylesiz bu güne umûrda bir sâat te'hîr nice mahrûzât-ı müstelzim olmağla şöyleki zikr olunan mahallerden ihbâr ve havâdis ile tevârüd

2-iden ulaklar bir mahalde meks itdirilmek ve yâhûd o misüllülerden ücret talebi ile bir ferdi ta'ciz olunmak lâzım gelür ise bu vecihle ta'til-i maslahata bâis olanların bilâ-emân

3-cezâları tertîb olunmak muhakkak eydüğü cümleliz ma'lûmu oldukda ana göre hareket ve hilâf-ı emr-i âlî vaz' ve hâletden begâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım yazılmışdır.

Fi-evâhir-i Cemâziye'l-evvel sene 1148

1-İfrâz-ı Zu'l-kadriye Voyvadası Ali zîde mecduhuya hüküm ki

2-sâbıkâ ifrâz Voyvadası olan Cin Hasan'dan ba'zı aşâyir halkı hukûk iddiâ'sı bahânesiyle terâfu'a giderleriken içlerinden müfsid olanları merkûm Cin Hasan'ı darb ve katl eyledikleri bundan akdem

3-ol havâliden arzları ile Der-aliyyeme inbâ olundukda bu makûle fezâhata cesâret idenler kimler ise buldurulub ma'rifet-i şer'le haklarında icâb iden cezâları tertîb olunmak üzere evâmir-i aliyyem sâdır

4-olmuşidi bu def'a o câniblerden tevârüd idenlerin ihbârlarına göre senki voyvada-yı mûmâ-ileyhsin sen her hâlde müteyakkız-âne hareket ve kemâl-i zabt ile yolların emniyyet üzere olmasına ihtimâm

5-ve dikkat eylemekden nâşi o câniblerin irâhe üzere oldukları ve âmed-ü şüd idenlerin emîn ve sâlim gelüb gitdikleri ma'lûm olduğuna binâen sen âtîfet-i şâhâneme şâyân olmuşundur

6-ancak bundan böyle dahi sen sene-yi ahirine dek anda meks ve sâdır olan evâmir-i aliyyemin tenfiz ve icrâsında ve eşkıyâ' makûlesinin def' ve tardıyla etrâf ve inhânın te'mîn ve tatmîninden

7-ve kırk yedi senesine mahsûben zimmetinde olan bakâyânın bir kadem akdem tahsîl ve icâleten hazîne-yi amireme irsâl ve tesyîri ve itmâm-ı hidmet ile avdet olunmasın husûslarında

8-bezl-i miknet eylemen için işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl olunmağla imdi vusûlünde senki voyvada-yı mûmâ-ileyhsin göreyim seni sene-yi mezbûre hitâmına dek ber-vech-i

9-muharrer evâmir-i aliyyemin tenfiz ve icrâsına ve eşkıyâ' ve harâmzâdenin def' ve tardıyla o tarafların ve âmed-ü şüd idenlerin te'mîn ve terfihlerine ve sene-yi mezbûreye mahsûben zimemde olan

10-bakâyânın bir gün ve bir an akdem tahsil ve icâleten ve müsâraaten hazîne-yi âmireme ve havâlâta irsal ve teslimine hakkü'l-merâm dikkat ve ihtimâm ve say' mâ-lâ-keâm idüb bu

11-hilâlde rehâvet üzre hareket ve umûr-u hayriyyenin ta'tile bâis olur haletden tevakkî-yi tâm ve muhâlefet üzre olanları ism ve resimleriyle Der-aliyyeme arz ve ilâm iderek

12-itmâm-ı maslahat ile avdete müsâraat eylemen bâbında fermân-ı âli-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki

Fi- evâil-i Receb sene 1148

65/166

1-Üskûdâr'dan Ergani Ma'deni'ne varınca yol üzreinde vâki olan mîr-i mîrân-ı kirâma ve kadılara ve mütesellimlere ve voyvadalara ve kethüdâyerileri ve yeniçeri serdârları ve ayân-ı vilâyete

2-ve iş erlerine hüküm ki

3-Ergani Ma'deni'ne an-nakd hazineye irsâli mühimm ve muktezi olmağın bu def'a mübâşirinle gönderilen hazine her kangınızın taht-ı hükûmet ü kazâsına varub dâhil

4-olur ise meks ve te'hîr itdirilmeyüb sizki mîr-i mîrân mûmâ-ileyhimsiz mikdâr-ı kifâye müsellağ sũvâr ademler koşub ve sizki mütesellimler ve kethüdâyerileri ve yeniçeri serdârları

5-ve voyvadalar ve sâyir mûmâ ileyhimsiz bi'n-nefs kendüleriniz kifâyet mikdârı ademler ile mübâşir-i mûmâ ileyh ile maân muhâfaza ve muhâresesine ihtimâm iderek civârda

6-olan kazâya irsâl ve selâmet ile îsâl olunduğın müşir hüccet-i şer'iyye ahz idüb bu vecihle birbirlerinize emnen ve sâlimen irsâl iderek

7-emn ve selâmet ile mahalline îsâl eyleyüb zerre kadar ihmâl ve müsâheleden ziyâde ihtirâz eylesesiz iyâzen bi'l-lahi teâla zikir olunan hazîneye bir dürlü zarar

8-ve hasârat irişmek ihtimâli olur ise sizden tahsil olunacağı emr-i mukarrer ve muhakkak olmağla ana göre basîret üzre hareket ve in-şâ-allahü teâla kemâl-i emn ü selâmet

9-ile mahalline îsâle bezl-i makderet idüb ser-i mü tekâsül ve mübâşir mûmâ-ileyh avk ve te'hîr itdirilmekten begâyet ihtirâz ve ictinâb eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım

10-sâdır olmuştur buyurdum ki

Fi- evâil-i Receb sene 1148

65/167

1-sâbıkâ Eflâk Voyvadası olub hâlâ Boğdân

- 2-Voyvadâlığı kendüye ihsân olunan İskerletzâde
- 3-Ligor Voyvadaya hüküm ki
- 4-hâlâ Boğdân Voyvadâlığı senki mûmâ ileyhsin sana ve Eflâk Voyvadâlığı dahi sâbıkâ
- 5-Boğdân Voyvadası olan İskerletzâde Kostantin Voyvadaya tevcih ve ihsânım
- 6-olmağla Eflâk Boyarlarından Res ve Blovişka İstefan ve Vornik Roşa Boğriki
- 7-Firçoleskov ve Destiyâr-ı evvel-i sâbık Andonaki ve Koloşar ve ... Roskov
- 8-nâm Boyarlara voyvada-yı cedid varıncaya dek zabt ve rabt-ı memleket ve hıfz ve hurâset-i
- 9-ahâli ve raiyyeti tefvîz ve sipâriş idüb sen dahi diğere emr-i şerîfim vürûduna dek
- 10-makarr-ı hükûmetin olan Memleket-i Boğdân'a varmağa müteheyyi olman fermânım olmağın imdi
- 11-işbu emr-i şerîfim ile vusûlünde senki voyvada-yı mûmâ-ileyhsin Eflâk'da salifü'z-
- 12-zikr boyarların ber-vech-i muharrer voyvada-yı cedid varıncaya dek zabt ve rabta ta'yîn
- 13-ve hıfz ve hurâseti kendülere sipâriş ve tefhimden sonra sen ber-vech-i muharrer emr-i şerîfim
- 14-vürûduna dek makar-ı hükûmetin olan Boğdân Vilâyetine vusûle hazır ve amâde olmağa
- 15-ihtimâm ve dikkat eylemen bâbında fermân-ı âli-şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki

Fi- evâsıt-ı Receb sene 1148

bir sûreti

sâbıkâ Boğdân Voyvadası olub hâlâ Eflâk Voyvadâlığı kendüye ihsân-ı hümayûn İskerletzâde Kostantin Voyvadaya Boğdân Boyarlarından ... .. Kostantin Kostânaki ve Yaş Vernik Tiradol İstorza ve Kostâki Sespanar ve Ağa Panayut nâm Boyarlara ber-vech-i muharrer zabt ve rabt-ı memleket tefvîz ve kendüsü makarr-ı hükûmeti olan Eflâk'a varmasıçün vech-i meşrûh üzere

66/168

- 1-Haleb Vâlisi Vezîr Polad Ahmed Paşâ'ya hüküm ki
- 2-senki vezîr müşârûn-ileyhsin bu def'a Der-saâdetime gelen kâimende Uzeyr kurâları ve Piyas ve Belen ve Karamort Hâmı Ahâlilerinden ba'zıları piyâde olub nice ebnâ-yı sebîlin yolların kat'
- 3-ve emvâl ve erzâkların nehb idüb ahzlarıçün tarafından adem ta'yîn olundukda ekrâd tâifesindedir deyu ketm ve içlerinde ihfâ ve biz evkâf mülhakâtındanız deyu mel'anet ve fezâhatdan

4-hâli olmadıkları tahrîr olunmuş ol havâlilerin vücûd-u eşkıyâ'dan tathîr ve tanzîfi matlûb-u mülûkânem olub ve bundan mukaddemce sen Köçeklü Halkını Rakka'ya iskâna me'mûr olman hasebiyle

5-bu esnâda ayak üstünde bulunduğun ecilden zikr olunan eşkıyâ'yı dahi gereği gibi tecessüs ve tefahhus iderek ele getirüb şer'en icâb ve iktizâ iden te'diblerin icrâ ile ol havâliyi

6-vücûd-u eşkıyâ'dan tathîre ve ibâd-ullahın te'minine ihtimâm ve dikkat eylemen fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde senki

7-vezîr müşârûn-ileyhsin ber-vech-i meşrûh bu hilâlde ayak üstünde bulunman takribi ile zikr olunan piyâde şakîleri dahi gereği gibi tecessüs ve tefahhus iderek alâ-eyyi- hâl bulub ele getirüb

8-haklarında muktezâ-yı şer'-i kadîme üzre icâb ve iktizâ iden te'dibi icrâ ile ol havâliyi vücûd-u eşkıyâ'dan tanzife ve ibâd-ullahı te'mîn ve tatmîne bezl-i makderet idüb ve lakin

9-bu vesîle ile şekâvetde alâkası olmayanları ve ahâli ve raâyaya taarruzdan ve bir ferde zulm ve cevr olunmakdan ve tama'-ı hamdan ve celb-i mâldan gâyetü'l-gâye hazer ve mücânebet eylemen bâbında

10-fermân-ı âli-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâsıt-ı Receb sene 1148

66/169

1-Halefû's-Selâtini'l-Cengiziyye Bûcâk Ser-askeri Muhammed Girây Sultan'a ve Dergâh-ı âli Kapucibaşılardan olub mahsûs mübâşir ta'yîn olunan dâme mecduhuya hüküm ki

2-Devlet-i aliyyem ile musâhala üzre olan Moskov Devletinin ticâret ile gelüb giden tüccârı her hâlde himâyet ve sıyânet olunub bu vecihle emniyyet üzre amed-ü şüd

3-eylemeleri ahidnâmelerde mestûr ve devleteyn beyninde bi-hasebü'l-iktizâ bir hareket dahi vukû' bulsa yine tüccâra bir güne taarruz olunmayub emn ve sâlim yerlü yerine

4-irsâl olunmak müressesem-i kadîm olmakdan nâşi Memâlik-i mahrûsemde bulunan Moskov Tüccârına bir dürlü taaddî kılınmak iktizâ eylemez iken Or Kapusu haricinde bundan akdemce

5-hudûs iden Kazak Eşkıyâ'sı keyfiyyetini bahâne ittihâz olunub binâen aleyh Bucâk'dan olan Moskovlu Tüccârının emvâl ve eşyaları senki ser-asker mûmâ-

6-ileyhsin tarafından ahz ve kendüleri esîr misüllü habs oldukların isti'lâm-ı hâl için bu taraftan irsâl olunanların ihbârlarıyla ma'lûm olub ahidnâmeye mugâyir

7-bu güne hâlet-i reddiyye ihdâsına kat'a rızâ-yı hümâyûnum olmamağla mübâşir mûmâ-ileyh ma'rifetiyle Tüccâr-ı Moskovluyu itlâk ve emvâl ve eşyaları icâleten tamâmen kendülere redd

8-ve teslîm ve istirdâdını müşir sened ile kapucıbaşı mûmâ-ileyhin avdet eylemesini fermân-ı hümâyûnum olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl

9-olunmuştur imdi vusûlünde o misûllü tüccârın himâyet ve sıyânet olunmaları mühimm ve muktezi iken kendülerin habs ve emvâl ve eşyâlarının ahz ve kabzi ahidnâmeye

10-ve rızâ-yı hümâyûnuma mugâyir bir halde gayr-ı merzi eydüğü senki ser-asker mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda Moskovlu Tüccârından bu def'a habs olunanları bir ferdi

11-giru kalmaksızın mübâşir mûmâ-ileyh ma'rifetiyle icâleten habsden itlâk ve emvâl ve eşyâlarını bir hilâli mektûm olmamak vechiyle kendülere tamâmen

12-redd ve teslim ve itlâk ve teslim olunduğu senediyle bir gün evvel kapucıbaşı mûmâ-ileyhi bu tarafa iâde ve tesyîr idüb fi-mâ'ba'd ol havâlîde olan ve ba'de

13-kalan Moskov Tüccârının himâyet ve sıyânetlerine ve her hâlde emniyyet üzere amed-ü şüd eylemelerine ihtimâm ve dikkat ve ahidnâme-yi hümâyûnuma mugâyir hareketden gâyetü'l-gâye hazer ve mücânebet

14-eyleyesin ve senki kapucıbaşı mûmâ-ileyhsin sen bu husûsa müstakil mübâşir ta'yîn olunub suâl ve cevâb tarafına âbir olmak üzere eydüğü ma'lûmun oldukda

15-sen kemâl-i teyakkuz birle hareket iderek tüccâr-ı mesfurinden habs olunanların cümlesini buldurub bir ferdi giru kalmamak üzere mecmu'unu icâleten itlâka ve kezâlik

16-emvâl ve eşyâlarını bi't-tamâmihâ kendülere istirdâd ihtimâm ve dikkat ve itlâk ve istirdâd olunanları ale'l-esâmi ve bi'l-ecnâs ma'rifet-i

17-şer'le defter idüb defterlerin ahz ve fermân-ı hümâyûnum olduğu üzere itmâm-ı kâr ile bir sâat akdem avdet ve ser-i mû hilâfından begâyet ittika ve ihtirâz

18-olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâsıt-ı Receb sene 1148

66/170

1-Eğriboz Muhâfızı Vezîr Ahmed Paşâ'ya hüküm ki

2-İkşeromoroz uhularından Galyotin ve Valinoz Kazâsından Estani nâm şakîler haydud eşkiyâ'sından altmış yetmiş mikdârı şakîleri başlarına cem' ve Alacur

3-Kasabasında vâki Dayan nâm mahallde Rıdvan Bey ve İnebahtı'ya dört sâat karîb Galata Çiftlikleri ve aher mahallerde vâki çiftlikleri basub çiftlik

4-ashâbının emvâl ve eşyâların nehb ve gâret ve hanelerin ihrâk-ı bi'n-nâr ve ebnâ-yı sebîli katı ve mallarını ahz ve Narda'dan gelen bâzergânları dahi

5-basub otuz kiselik emvâl ve eşyâları gasb ve bâzergânları yanlarında habs eylediklerinden mâ-adâ Kârlı İli ve etrâf kurâlardan yüz kise akça

6-taleb ve bunun emsâli mel'anete cesâret iderek gâh Venedik Hudûdunda vâki Konişa ve Preveze ve Anakoru'ya firâr ve gâh gelüb beru tarâflarda

7-haydudluk ile geşt-ü güzâr eyledikleri haber virilüb bu makûle eşkiyâ' ahz ve ele getürülüb gasb eyledikleri emvâl ve eşyâ kendülerden tahsîl ve cezâları

8-tertîb ve bu vecihle ol havâlîler tathîr olunmak fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim isdâr ve ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde zikr olunan hudûd

9-şakileri eğer hâric hudûdlarda vâki mahall-i mezkûreden yerine gitmişler ise buldukları mahalde mesfûrları hudûd zabitleri ahz ve senki vezîr müşârün-ileyhsin tarafına

67

10-teslim eylemek üzere Asitâne-i saâdetimde mukim Venedik Bâlyozu zabitan-ı merkûmuna hitâben mü'ekked mektûb gönderdiği ma'lûmun oldukda salifü'z-zikr hudûdları

11-ibtidâen beru taraflarda gereği gibi teftîş ve tefahhus ve dâhil-i hudûdda haber alınurlar ise ala-eyyi-hâl ahz ve eğer Venedik Hudûduna gitmişler ise zikr olunan mektûb ile

12-ol taraflardan gelüb tarafına teslim olunduklarından sonra gâret eyledikleri emvâl ve eşyâ kendülerden tahsîl ve şer'le cezâları tertîb olunub ol cânib şerr

13-ve şûrlarından tathîr ve tanzîf olunmağa ihtimâm ve dikkat ve sâyire mûcib-i ibret olunmak için mesfûrların elbette ve elbette haklarından gelinmeğe bezl-i makderet

14-ve lakin bu bahâne ile kazıyyede medhâli olmayanlara taarruzdan ve raâyâ ve berâyâyâ taaddi olunmaktan dahi gâyetü'l-gâye hazer ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âli-şânım

15-sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâsıt-ı Receb sene 1148

67/171

1-Eyâlet-i Anadolu'nun Defter Kethüdâsı İsa ve Timâr Defterdârı Seyyid Mehmed zîde mecduhuma ve Kütâhya ve eyâlet-i mezbûrede vâki' sâyir elviye alây beğilerine hüküm ki

2-sizki mûmâ-ileyhimsiz sancâklarınızın umûmen zuamâ ve erbâb-ı timârı bundan kadem üç sene mütevâliyen Şark Seferine me'mûr olduklarından raâyet ve timârları mültezim yedlerinde kalub harâb ve vîrân

3-ve kendüleri dahi meşâkk-ı seferden bî-tâb ve tûvân olmalarıyla Revân Eyâleti'nden vukû' bulan muhârebeden sonra Arz-ı Rûm'a geldiklerinde içlerinden ba'zı neferât cebren ve kerhen alây beğilerin

4-ve senki defter kethüdâsı mûmâ-ileyhsin seni alub sancâklarına avdet ve ba'de yine giru ordu-yı hümâyûnuma ric'at eylediklerinde gerek anların ve gerek ordu-yı hümâyûnumda mevcûd bulunanların perişân

5-hâllerine hâlâ Şark Cânibi Ser-sakeri Vezîrim Ahmed Paşâ edâmallahü teâla iclâlehu tahsil-i vukûf etdikle merhameten evvel-i baharda cümleden mukaddem sefer-i hümâyûnumda bulunmaları şartıyla bu kış

6-vilâyetlerine varub tertîb-i neferât ve tanzîm-i hâllerine mübâderet eylemeleri için ordu-yı hümâyûnum tarafından izn ve ruhsatı mutazammın yedlerine emr-i şerîf virilmekle mukaddemâ ordu-yı hümâyûnum

7-hazînesinden senki defter kethüdâsı mûmâ-ileyhsin kefâletinle istikrâz eyledikleri on bir bin beş yüz gurûş bu kış tamâmen tedârik ve taraf-ı mîriyye edâ ve teslim eylemen in-şâ- allahü teâla

8-evvel-i bahârda me'mûr oldukları mahalde mevcûd bulunmak şartıyla cümlelerin taksirât-ı güzestezeniz afv olunub ordu-yı hümâyûnum taafından virilen emr-i âlî mücebince taraf-ı devlet-i aliyyemden dahi

9-yedlerinde emr-i şerîfim virilmek ricâ ve ordu-yı hümâyûnum tarafından virilen emr-i şerîfin memhûr ve mûmza sûretini dahi îbrâz etmeniz ile vech-i meşrûh üzre senki defter kethüdâsı mûmâ-ileyhsin

10-kefâletinle ordu-yı hümâyûnum hazînesinden istikrâz eyledikleri on bir bin beş yüz gurûş bu kış tamâmen tedârik ve hazîne-yi âmireme edâ ve teslim eylemen ve in-şâ-allahü teâla evvel-i bahârda cümleden mukaddem

11-mahall-i me'mûriyenizde mevcûd bulunmanız şartıyla taksirât-ı güzestezeniz avf olunub bu kış vilâyetlerinize avdet ve ric'at eylemenizçün ordu-yı hümâyûnum tarafından virilen emr-i şerîfim mücebince

12-divân-ı hümâyûnum tarafından dahi emr-i şerîfim tahriri bâbında iftihârü'l-ümerâ ve'l-ekâbir Baş defterdârım İbrahim dâme ulvihû ilâm etmeğin vech-i meşrûh üzre amel olunmak için yazılmışdır

Fi-evâsıt-ı Receb sene 1148

67/172

1-hâlâ Eflâk Voyvadası İskerletzâde Kostantin Voyvadaya hüküm ki

2-senki mûmâ-ileyhsin öteden beru Devlet-i aliyyemin sadâkadkâr ve müstakim ve mücerrebü'l-etvâr hizmetkârlarından olub zabt ve rabt-ı memleket ve himâyet ve sıyânet-i fukarâ vü raiyyet senin hüsn-ü hareketin

3-ve uhde-yi ihtimâmına mütediyyin umûr ve husûsa takayyüd ve dikkatin ma'lûm-u hümâyûn-mülûkânem ve bundan böyle dahi senden her vecihle hidemât-ı mebrûre izhârı melhûz-u tab'-ı safâ-yı makrûn-

4-hüsrevânem olmakdan nâşi avâtıf-ı aliyye-yi şâhâne ve avârif-i seniyye-yi pâdişâhânemden Eflâk Voyvadalığı sana inâyet ve ihsânım olub Memleket-i Eflâk'ın

5-zabt ve rabtı ve raâyâ ve berâyâsının himâyet ve sıyâneti emr-i bi'l-istiklâl uhde-yi ihtimâmına ihâle ve tefvîz olunmağla hakkında afitâb-ı alem-tâb-ı mekremetim pertev-endâz

6-saha-yı atıfet olub emrine bâis takviyyet ve edâ-yı hedimât-ı lâzımene vesîle-yi temşiyet olmak için hâssa-yı hâl-i fahire-yi mülûkânemden sana bir sevb hil'at-ı

7-mûrisü'l-behçet ihsânım olub seni makarr-ı hükûmetine ikâmete me'mûr olan dâme mecduhu ile irsâl olunmuşdur vusûlünde inâyet ve ihsânım olan

8-hil'at-ı fahiremi kemâl-i tevkîr ü iclâl ile istikbâl ve iktisâ ve izhâr-ı sürver ve müfaheret-i avfi eyledikten sonra senki mûmâ-ileyhsin senden melhûz-u tab'-ı

9-safâ-perver hidivânem olduğu üzre Memleket-i Eflâk'ın bi'l-istiklâl zabt ve rabtına ve vedâyi'-yi hâliku'l-arz ve's-semâ olan raâyâ ve berâyânın himâyet

10-ve sıyâneti emrine ve uhde-yi kifâyetine mütedeyyin olan sâyir umûr ve husûsun hüsn-ü hareket ile temşiyet ve icrâsına say'-ı mevfür ve hakkında olan hüsn-ü zann-ı

11-pâdişâhânemin her hâlde te'sirine cidd ve cehd-i nâ-mahsûr idüb lâzıme-yi zimmet ihtimam ve dikkatin olan umûr ve husûsun külliyesinden etvâr-ı reddiyye üzre hareket

12-iderek asâr-ı merziyye vücûda getürmeğe bezl-i mâhasal makderet eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâsıt-ı Receb sene 1148

bir sûreti

hâlâ Boğdân Voyvadası İskerletzâde Ligor Voyvadaya ikâmetine me'mûr zide
mecduhu ile
vech-i meşrûh üzre

67/173

- 1-Üsküdâr'dan Şâm-ı Şerîf'e varub
- 2-gelince yol üzerinde vâki' olan
- 3-vüzerâ-yı azâm ve beğlerbeğileri ve sancak beğlerine
- 4-ve kadılara ve kethüdâyerileri ve yeniçeri serdârları
- 5-ve havâss ve evkâf zâbitlerine ve ayân-ı vilâyete ve iş
- 6-erlerine hüküm ki
- 7-işbu sene-yi mübârekede tarîk-i hidâyet-i refik hacc-ı şerîfde teskiye-yi
- 8-itşâna me'mûr olan sakâ başılar her kangınızın taht-ı hükûmet
- 9-ü kazâsına varub dâhil olur ise münâsib ve mahfûz mahallere
- 10-kondurub gicelerde emniyyet ve i'timâd hasıl olacak keyfiyyet ile
- 11-bekledüb ve esnâ-yı râhda yanlarına kifâyet mikdârı tüfenk-
- 12-endâz ademler koşub menâzil ve merâhilde gereği gibi
- 13-hıfz ve hırâset iderek emnen ve sâlimen birbirinize
- 14-irsâl ve îsâl eylemekde ziyâde ihtimâm ve tehâvün
- 15-ve taksîrden ve bir takrîb ile hilâf-ı şer'i şerîf bir ferde
- 16-zulm ve taaddiden begâyet ihtirâz ve ictinâb eylemeniz bâbında
- 17-fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâsıt-ı Receb sene 1148

68/174

1-hâlâ Selânik Sancâğı kendüye ihsân olunan Vezîr İpşir Pâşâ'ya hüküm ki

2-senki vezîr müşârûn-ileyhsin ber-vech-i arpalık Selânîk Sancağı avâtıf-ı aliyye-yi mülûkânemden şeref sudûr olan hatt-ı hümâyûn gâyret-makrûnum mücebince sana tevcih ve inâyet

3-ve ihsân olunmağla olduğun mahallden kalkub mansıbın olan Selânîk'e varub zabt ve rabt-ı memlekete kıyâm eylemen fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl

4-olunmuşdur imdi vusûlünde senki vezîr müşârûn-ileyhsin olduğun yerden kalkub mansıbın olan Selânîk'e varub zabt ve rabt-ı memlekete kıyâm ve ahali ve raâyâyı himâyet ve sıyânet ile hüs-n-ü

5-sülûka ihtimâm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâsıt-ı Receb sene 1148

68/175

1-Van muhafazasında olub hâlâ Şehri-zor Eyâleti kendüye ihsân olunan Ömer dâme ikbâlehuya hüküm ki

2-senki mîr-i mîrân mûmâ-ileyhsin senden hidemât-ı mebrûre izhârı melhûz olmakdan nâşi hâlâ avâtıf-ı seniyye-yi pâdişâhânemden şeref-bahş sudûr iden hatt-ı hümâyûn inâyet-makrûnum mücebince

3-Şehri-zor Eyâleti sana tevcih ve ihsân-ı hümâyûnum olmağla kalkub bir an akdem mansıbın olan Şehri-zor'a varub muhâfaza-yı kal'a-yı memlekete kıyâm eylemen femânım olmağın işbu emr-i şerîfim

4-ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde senki mîr-i mîrân mûmâ-ileyhsin kalkub bir an akdem icâleten ve müsâraaten mansıbın olan Şehri-zor'a varub

5-muhâfaza-yı kal'a vü memlekete kıyâm ve himâyet ve sıyânet-i ahâli vü raiyyete ihtimâm iderek hidemât-ı mebrûre ve say'-ı miknet vücûda getürmeğe ikdâm eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır

6-olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâsıt-ı Receb sene 1148

bir sûreti

sabıka Şehri-zor Beğlerbeğisi olub hâlâ Mar'aş Eyâleti kendüye ihsân olunan Süleymân dâme ikbâlehu Şehri-zor Eyâleti kendüye ihsân olunan Ömer dâme ikbâlehuya

varub muhâfaza-yı kal'aya ba'de'l-kıyâm mîr-i mîrân mûmâ-ileyhin mansıbı olan Mar'aş'a gitmesi için emr-i şerîf

68/176

- 1-Ohri ve İskenderiyye Sancâkları Mutasarrıflarına ve Ohri kadılarına ve zikr olunan sancâklarda vâki' beğ ve beğzâde ve sâyir darb ve harbe kâdir il erlerine hüküm ki
- 2-Akça hisâr Kazâsında İşkot nâm Karye sükkânından Humbaracı Receb ve amnisi Çelemine ve Nasuh ve Kara Mehmed ve Hüseyin Mene ve Hüseyin Ulu ve Yûsuf ve Ahmed Ali Kurd ve Mustafa Haydar ve Arslan-ı
- 3-Murtaza ve Ali Hüseyin nâm kimesneler kendü hallerinde iken Tiran Kasabası sükkânından mütegalibeden Mehmed Beğ ve Ömer Beğ ve İsmâ'il Beğ ve Rüstem Beğ demekle ma'rûf kimesneler ile Parlunahı İsmâ'il
- 4-ve Seferhame ve Balu Berber ve Hasan Kuş ve Mehmed Solak yeğeni Mustafa ve Ali Hoca Oğlu İsmâ'il ve Ali Kazaz ve Zeynel Lut ve Bektaş ve Hasan Şâr ve Hasan Tok ve Mehmed Loğa nâm şakiler birbirleriyle
- 5-yek-dil ve yek-cihet merkûmân Receb ve Çelemine'ye olan adâvetlerine binâen hevâlarına tâbi' iki yüz nefer eşkiyâ' ile leylan karyelerine varub mûmâ-ileyhin hilâf-ı şer'-i şerif on beş
- 6-aded menzillerini ihrâk-ı bi'n-nâr eylediklerinden mâ-adâ yiğirmi kiselik emvâl ve eşyâların nehb ve gâret itmeleriyle keyfiyetleri bi-garaz cem'-i gafir-i müsliminden sırrân ve alenen istihbâr
- 7-olundukda merkûmân Rüstem ve rüfekâsı müddet-i medîdden beru fukarâ üzerine musallat ve kırkar ellişer eşkiyâyı başına cem' ve dâimâ fukârâya ve îsâl-i mazarrat ve katl-i nüfûs ve nehb-i emvâl âdet-i
- 8-müstemireleri olduğundan gayrı her biri bâği ve sâhib-i cem'iyet ve say'-ı bi'l-fesâd olub ve mûmâ-ileyhin dahi vech-i meşrûh üzre menzillerin ihrâk ve emvâl ve eşyâların ahz
- 9-itdikleri ve mukaddemâ haklarında sâdır olan emr-i şerifimle adem-i itâat üzre olduklarını ihbâr ve inhâ eyledikleri bu def'a dahi der-saâdetime ilâm olunmağla sizki mîr-i mîrân ve sâyir
- 10-mûmâ-ileyhimsiz cümleliz ittifâk ve ittihâd ile eşkiyâ'-yı merkûmeyi ahz ve meclis-i şer'e ihzâr ve hasımlarıyla terâfu' ve ber-minvâl-i meşrûh gâret eyledikleri emvâl ve eşyâ ma'rifeti şer'le
- 11-istirdâd ve ihrâk eyledikleri menâzilin dahi şer'en icâb iden kıymetleri tazmîn ile ihkâk-ı hakk olundukdan sonra eşkiyâ'-yı merkûmenin şer'en iktizâ iden te'dîbleri
- 12-icrâ ve keyfiyyet alâ-vechü's-sihhat Der-saâdetime arz ve ilâm olunmak fermânım olmağın imdi işbu emr-i şerifim ile vusûlünde sizki mîr-i mîrân mûmâ-ileyhümâ
- 13-ve livâ-yı mezbûranda vâki' beğ ve beğzâde ve sâyir mûmâ-ileyhimsiz cümleliz ittifâk ve ittihâd ile hareket iderek eşkiyâ'-yı merkûmeyi ahz ve ele getürüb meclis-i şer'e ihzâr
- 14-ve hasımlarıyla mürâfa'-yı şer' ve nehb-i gâret eyledikleri emvâl ve eşyâ her ne ise ma'rifet-i şer'le ashâbına istirdâd ve ihrâk eyledikleri menzillerin dahi şer'en lâzım gelen
- 15-kıymetleri ma'rifet-i şer'le tazmîn ve icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hakk olundukdan sonra eşkiyâ'-yı merkûmenin üzerlerine şer'en sâbit olan mevâdd tescîl ve hüccet-i şer'iyeye olunub muktezâ-yı şer'-i

16-şerîf üzere icâb ve iktizâ iden te'dîbât-ı şer'iyyeyi icrâ ve keyfiyyeti sûret-i sicîlleriyle sıhhati üzere Der-devlet-medârıma arz ve ilâm idüb lakin bu bahâne ile hilâf-ı

17-şer'-i şerîf hareket olunmayub bir ferde gadr ve himâyeden ve celb-i mâldan gâyetü'l-gâye ihtirâz ve ictinâb eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki

Fi-evâsıt-ı Receb sene 1148

69/177

1-hâlâ Ocakda Kûl kethüdâsı olub Arz-ı Rûm Cânibi Ser-askeri Vezîr Ahmed Pâşâ'nın maiyyetine me'mûr olan İbrâhim zide mecduhuya hüküm ki

2-ser-asker müşârün-ileyhin maiyyetinde olan Dergâh-ı muallâm Yeniçerileri ortalarından olub hâlâ bâ-fermân-âlî ba'zı ser-haddlere nakl ve kıyâm itdirilmek üzere tertîb ve ta'yîn olunmalarıyla emr-i âlî

3-mûcebince müşârün-ileyh ma'rifetiyle her birilerinin mahall-i me'mûrilerine sevk ve tesyîr olunmalarıçün say' ve ihtimâm eylemen elzem ve lâ-büdd olmağla zikr olunan ortalarından elli beşinci cemâatin ortası

4-Arz-ı Rûm muhâfazasında kıyâm itdirilmek fermânım olmağın irsâl olunmuştur vusûlünde orta-yı mezkûru kazganı ve umûmen neferâtıyla muhâfaza-yı mezkûrede kıyâm itdiresin

5-deyu bi'l-fi'l Dergâh-ı muallâm Yeniçerileri Ağâsı olan Abdullah Ağâ dâme ulvihû tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında fermân-ı âlî şânım sâdır olmuştur buyurdum ki

Fi-evâsıt-ı Zi'l-ka'de sene 1148

bir sûreti

zikr olunan ortadan on dokuzuncu cemâatin

ortası Şâm-ı Şerîf Kal'ası muhâfazasına me'mûr olmalarıyla

mahall-i mezbûreden ihrâc ve irsâl olunmalarıçün yine mûmâ-ileyhe

hitâben emr-i şerîf yazılmışdır

bir sûreti

zikr olunan ortalarından elli üçüncü cemâatin ortası

Bozca Ata Kal'ası muhâfazasına me'mûr olmalarıyla mahall-i mezbûreden

ve irsâl oluna deyu mûmâ-ileyhe hitâben ağâ-yı mûmâ-ileyhin mektûbu

mûcebince yazılmışdır

bir sûreti

zikr olunan ortalarından on yedinci bölük ve yigirmi doğuzuncu

bölüğün ortaları Bender Kal'ası muhâfazasına me'mûr olmalarıyla

mahall-i mezkûrdan ihrâc ve irsâl oluna deyu yine mûmâ-ileyhe

ağâ-yı mûmâ-ileyhin mektûbu mücebince yazılmışdır

bir sûreti

zıkr olunan ortalarından yetmiş sekizinci cemâatin ortası Sakız Kal'ası muhâfazasına me'mûr olmalarıyla ihrâc ve irsâl oluna deyu yine mûmâ-ileyhe ağâ-yı mûmâ-ileyhin mektûbu mücebince yazılmışdır

bir sûreti

zıkr olunan ortalarından kırk üçüncü cemâatin ortası Midillü Kal'ası muhâfazasına me'mûr olmalarıyla ihrâc ve irsâl oluna deyu mûmâ-ileyhe ağâ-yı mûmâ-ileyhin mektûbu mücebince yazılmışdır

bir sûreti

zıkr olunan ortalarından seksen toğuzuncu cemâatin ortası Limni Kal'ası muhâfazasına me'mûr olmalarıyla ihrâc ve irsâl oluna deyu yine mûmâ-ileyhe ağâ-yı mûmâ-ileyhin mektûbu mücebince yazılmışdır

bir sûreti

zıkr olunan ortalarından on yedinci cemâat ile elli yedinci bölük ortaları Özi Kal'ası muhâfazasına me'mûr olmalarıyla ihrâc ve irsâl oluna deyu mûmâ-ileyhe ağâ-yı mûmâ-ileyhin mektûbu mücebince yazılmışdır

69/178

1-sâbıkâ Aydın Muhassılı olup hâlâ Haleb Vâlisi olan Vezîr Hüseyin Paşâ'ya hüküm ki

2-Ezine-i Lâzkiye Kazâsı sâkinlerinden olup envâ'-yı fesâd ve şekâvetinden nâşi idâm ve izâlesiçün hakkında emr-i şerîfim sâdır olan Sarı Beğ Oğlu dimekle ma'rûf

3-Mustafa nâm şakî hevâsına tâbi' eşkıyâ'dan nice erâzil ve eşhâsı başına cem' ve bundan akdem Eyâlet-i Anâtolu'da vâki' Simâv Kasabası civârından geçüb Yazıcı zâde Hacı Halil Oğlu

4- tarafına rahî olduğu istim'a olundukda Simâv Kasabası'nda Hacı Halil zâde kadruhuya kazâ-yı mezbûrda vâki' darb ve harbe kâdir il erleriyle eşkıyâ'-yı mezbûreyi ta'kîb

5-ve eşkıyâ'-yı mezbûre zıkr olunan Hacı Halil Oğlunun hanesine duhûl ve ol vakitte nefer-i âmm askerinden Kara Os mân Oğlu ve Simâvlı Ahmed ve sâyirlerin dahi mülâki ve mûmâ-ileyh

6-Hacı Halil'i maiyyetinde olan asker ile Sındırgı Kazâsı'na ta'yîn etmeleriyle kazâ-yı mezbûre varub eşkiyâ'-yı mezbûreden altı nefer şakîler hayyen ahz ve üç neferini katl ve ser-

7-maktû'larını senki vezîr müşârün-ileyhsin tarafına irsâl idüb hidmet-i me'mûrunda Hacı Halil'in kusûru yoğiken Sâri Beğ Oğlunu tutmada tekâsülün

8-eyledi deyu tarafından giden mübâşir mûmâ-ileyh Hacı Halil'in hânesini mühürleyüb bi'l-cümle emvâl ve eşyâsın zabt ve ehl-i iyâlin hânesinden ihrâc ve karındaşı Süleymân ve yeğeni Ahmed Ağâ

9-dimekle ma'rûf kimesneler ile oğlunu dahi ahz ve habs ve beş yüz gurûşunu alub oğlunu salıverüb karındaşı ve yeğeni hâlâ habsinde olub hânesi mühürlü kalub kendüyü dahi

10-katl ve mâlını dahi ahz sevdâsında olduğundan nâşi mezbûr Hacı Halil Asitâne-i saâdetime gelüb ahvâlini inhâ ve mezbûrun yeğeni ve karındaşı mezkûrlar habsden ıtlâk ve sebeblileri

11-tahliye ve hânesinin mühürü fekk ve fi-mâba'd kendüye ve emvâl ve erzâkına dahl ve taarruz olunmamak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istircâ ve istid'â etmekle iltimâsına müsâade-yi aliyem

12-erzâni kılınmağla işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde senki vezîr müşârün-ileyhsin mûmâ-ileyh Hacı Halil'in karındaşı

13-ile yeğeni merkûmânı habsden ıtlak ve sebeblileri tahliye ve hânesinin mühürlerin fekk ve güşâde eyledikten sonra mûmâ-ileyh Hacı Halil'i ve karındaşı ve yeğeni ve sâyir evlâd

14-ve iyâline ve emvâl ve eşyâ ve erzâkına hilâf-ı şer'-i şerîf dahl ve taarruzdan keff-i yed eyleyüb rızâ-yı hümâyûnuma mugâyir hareket ile gerek mûmâ-ileyhe ve gerek sâyir

15-ibâd-ullaha taarruzdan gâyetü'l-gâye hazer ve mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âli-şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâsıt-ı Zi'l-ka'de sene 1148

69/179

1-Rûm İli Vâlisi Vezîr Abdullah Paşâ'ya hüküm ki

2-kıdvetü'l-emâcid ve'l-ayân Feyzullah zîde mecduhu Südde-yi saâdetime arz-ı hâl idüb mûmâ-ileyhin Kapu Kethüdâsı olduğu Vezîr-i Âzam-ı sâbık Vezîrim Ali Paşâ edâma allahü teâla iclâlehuya

3-işbu bin yüz kırk sekiz senesi zi'l-ka'desinin toğuzuncu gününde Hersek Sancağı el-hâsılı tevcîh olunub eyâlet-i mezbûreden sene-yi mezbûre hazariyyesinden vezîr müşârün-ileyhin tevcîhi târihine göre

4-zâmânına düşen hazariyyesinden tarafından nesne alınmış ise kıst-el-yevm hesabınca şurût-u hazariyye üzre hâlâ tarafından eyâlet-i mezbûreye mütesellim nasb ve ta'yîn olunan kıdvetü'l-emâcid ve'l-ayân

- 5- zide mecduhuya redd ve teslim olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â etmekle hazariyye şurûtu görüldükde bir eyâlet veyâ bir sancâk mutasarrıfı senesi içinde azl ve yerine aheri
- 6-nasb olunması halef selef beyenlerinde hesâbların görüb selefden halefe reddi iktizâ iden bir senede ahâleden sonra hazariyye almamak üzere redd olunması şurûtdan olduğu ecilden
- 7-şurût-u hazariyye mücebince amel ve hareket olunması fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde senki vezîr müşârün-ileyhsin tevcih târihi muktezâsınca
- 8-sene-yi mezbûreden vezîr müşârün-ileyh elli bir günlük hazariyyeye müstehakk olmağla bir senenin büyün-u hazariyyesinden olmağla ve eyyâma isâbet idenden ba'de'l-hesâb zimmetine ne mikdâr nesne geçmiş ise
- 9-bilâ-tereddüd bi't-tamâm ve'l-kemâl şurût-u hazariyye mücebince halefin vezîr müşârün-ileyhin tarafından mütesellim-i mûmâ-ileyhe redd ve teslim itdürdüb ve ihmâle ruhsat ve cevâz gösterilmemek
- 10-bâbında fermân-ı âli-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâhir-i Zi'l-ka'de sene 1148

70/180

- 1-hâlâ Ocakda Kûl Kethüdâsı olub Arz-ı Rûm Cânibi Ser-askeri Vezîr Ahmed Paşâ'nın maiyyetinde olan İbrâhim dâme mecduhuya hüküm ki
- 2-ser-asker müşârün-ileyhin maiyyetinde ve Arz-ı Rûm muhâfazasında olan Dergâh-ı muallâm Yeniçerileri ortaları ve orduya me'mûr serdengeçdi ağâları ve alemdârları
- 3-ve neferâtı bundan böyle birer mahalle me'mûriyyet ile tefrîk ve savb-ı me'mûrlarına sevk ve tesyîr elzem ve la-büdd olmağın ser-asker müşârün-ileyhin rây' ve ma'rifetiyle say'
- 4-ve ihtimâm olunub in-şâ-allahü teâla birinci bölük ve on dört bölük ve yigirmi altı bölük bu üç aded ortaları maiyyetinle Asitâne-yi saâdetime sevk ve tesyîr için
- 5-tefrîk mâ-adâ on aded ortalarından elli beşinci cemâat ortası umûmen neferâtıyla Arz-ı Rûm muhâfazasında kıyâm ve on toğuzuncu cemâat ortası
- 6-dahi Şâm-ı Şerîf muhâfazasına ve sekiz aded ortalar dahi Rûm İli Cânibinde ba'zı lüzûmla iktizâ iden ser-haddlere tertîb ve ta'yîn ve başka başka evâmir-i aliyyem ile
- 7-me'mûriyetleri ma'lûmun oldukda her birileri mahall-i me'mûriyetlerine bayrakları ve kazanları ve umûmen neferâtıyla mübâşirler ma'rifetleriyle isâl ve her birilerinin zâbitâne tenbîh
- 8-ve kemâl-i adâb üzere hareket ve esnâ-yı râhda bilâ-mücib te'hîr ve tevakkuf eylemeksizin bir gün mukaddem savb-ı me'mûriyetlerine isâle dikkat ve ihtimâm olunub serdengeçdi ağâları
- 9-ve alemdârlarından olub esâmileri Asitâne defterinde olanlar vilâyetleri tarafına varub ikâmet ve asitâne bulunmayanlar bundan akdem sipâriş olunduğu üzere ruhsat

10-virilmeyüb Anadolu'da ve Rûm İli'nde istedikleri ser-haddlere tahrîr ve yedlerine senedler virilüb ve defterlerinde üzerlerine işâret ve neferâtından olanların birer mikdârı

11- ser-haddlere me'mûr gönderilecek ortalara zamm ve ilhâk ve bir mikdârı yine zikr olunan muhâfazalara yamâklık ile me'mûriyyet iltimâsında olanları yamâk tahrîr ve bazen

12-içlerinde Rûm İli'nin diğêr muhâfazalarına tâlib olanları oldukda müsâade birle tahrîr ve yedlerine senedlerde virüb me'mûr oldukları ser-haddlü ser-haddine varub

13-muhâfazalarında kıyâm eylemeleri fermân olmağın irsâl olunmuşdur vusûlünde ser-asker müşârün-ileyhin rây' ve ma'rifetiyle tahrîr olunduğu üzre amel ve hareket ve vâki'

14-olan umûr ve husûsları tekmîl ve husul-pezîr olmasına cidd-i nâ-mahsûr eyleyüb ba'de'l- râm maiyyetin ile gelmeleri fermânı olan üç aded ortaları Der-sadetime sevk ve tesyîr

15-eyleyesin deyu bi'l-fi'l Dergâh-ı muallâm Yeniçeri Ağâsı Abdullah Ağâ dâme ulvihû tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak için fermân-ı âli- şânım yazılmışdır

Fi-evâsıt-ı Zi'l-ka'de sene 1148

70/181

1-hâlâ Aydın ve Menteşe ve Sârûhân Sancâkları Muhassıllığı kendüye ihsân olunan Vezîr Polad Ahmed Paşâ'ya hüküm ki

2-Ezine-i Lazkiye Kazâsında Saray Karyesi sükkânından envâ'i fesâd ve şekâvet adet-i müstemiresi olub muzır-ı ibâd ve say'-ı bi'l-fesâd olmak hasebiyle

3-tertib-i cezâsı rütbe-yi vücûb-u müntehi olan Sârı Beğ Oğlu dimekle meşhûr Mustafa nâm şakînin tertîb-i cezâsı husûsu sâbıkâ Aydın Muhassılı Vezîrim

4-Hüseyin Paşâ'ya mukaddemâ havâle olunmuşiken vezîr müşârün-ileyh rehâvet ve taksîri sebebi ile şakî-yi merkûmun hakkında gelememekle yevmen fe yevmen fesâd

5-ve şekâveti müzdâd ve bilâd ve ibâdın emn ve râhatı mürtefi' olduğu ihbâr ve inhâ olunub ve senki vezîr müşârün-ileyhsin sen cerî ve cesûr

6-ve bu güne eşkıyâ'nın hakkından gelmeğe kâdir olduğun melhûz-u mülûkânem olmağla şakî-yi merkûmun bulunduğu mahallde ala-eyyi-hâl cezâsı tertîb ve ser-maktû'nu Der-saâdetime

7-irsâl eylemen ve ol havâlileri fi-mâba'd vücûd-u eşkıyâ'dan tathîr ve tanzîf etmen şartıyla avâtıf-ı aliyye-yi hüsrevânemden şeref-bahş sudûr olan

8-hatt-ı hümâyûn inâyet-makrûnum mücebince Aydın ve Menteşe ve Sârûhân Sancâkları Muhassıllığı sana tevcih ve inâyet ve ihsânım olub şakî-yi merkûmun

9-bi-eyyi-vech-i gân tertîb-i cezâsı ve ser-maktû'nu irsâli hâssaten senden matlûb-u hümâyûnum olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur

10-imdi vusûlünde bu bâbda maiyyetine me'mûriyetleri muktezî olanlar tarafından haber verdünde icâleten me'mûr ve ta'yin kılınacakları senki vezîr müşârün-ileyhsin

11-ma'lûmun oldukda Eyâlet-i Haleb'in mutasarrıf-ı cedîdi varıncaya dek zabt ve rabta kâdir bir kimesneyi mütesellim nasb eyledükden sonra sen şakî-yi merkûmun hakkından

12-gelmeğe kâdir tûvâne ve bahâdır kapun halkı ve askerinde sâlet ve sebük-bâr yerinden hareket ve mesfûrun bulunduğu mahallde ale'l-gafle üzerine hücûma müsâraat ve her ne tarikle

13-ve ne vecihle olur ise olsun ala-eyyi-hâl elbette ve elbette hayyen ve meyyiten ahz ve ele götürüb hayyen ele girdükde dahi bilâ-emân cezâsını tertîb ve ser-maktû'nu Der-alıyyeme

14-irsâl ile sa'yın mebrûr ve meşkûr olmağla sarf-ı tâb ü tâkat ve senden me'mûl-u hümâyûnum olduğu üzre bu husûsun temşiyet ve icrâsına bezl-i sa'y ü kudret

15-eyleyüb ser-i mü hilâfından hazer ve mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âli-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâil-i Şevval sene 1148

70/182

1-Aydın ve tevâbi' Vezîr Polad Ahmed Pâşâ'ya hükûm ki

2-envâ'-i şerr ve ifsâd ile öteden beru muzır-ı ibâd ve sa'y-ı bi'l-fesâd olan Sarı Beğ Oğlu Mustafâ nâm şakînin ve yanında olan yaramazların haklarında virilen fetvâ-yı

3-şerîfe muktezâsınca merkûmların idâm ve izâleleriyle ibâd ve bilâdın te'mîn ve irâhesi aksâ-yı murâd-ı şâhânem ve şakî-yi merkûmun ve avenesinin ne güne olur ise olsun

4-ahz ve tertîb-i cezâları senki vezîr müşârûn-ileyhsin senden me'mûl-u pâdişâhânem olmak hasebiyle şeref-sudûr olan hatt-ı hümâyûn şevket-makrûnum mücebince Aydın ve tevâbi' Muhâssıllığı

5-sana ihsânım olub bu bâbda maiyyetine me'mûriyetleri matlûb olan tavâif-i askeriyyeden mâ-adâ zikr olunan şakîlerin etrâf ve cevâ niblerini sedd ve bend husûsunda ve maiyyetine

6-varub rây'ınla amel ve hareket eylemeleri hâlâtında imâl olunmak için ihtiyâten ba'zı mîr-i mîrân ve asâkir-i sipâh dahi ta'yîn kılınub me'mûriyetlerini müteaddid ahkâm-ı

7-hümâyûnum ısdâr olunmağla şakî-yi merkûmun ve yanında olanların ala-eyyi-hâl ahz ve tertîb-i cezâları sana fermânım ve senden melhûz-u hümâyûnum olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr

8- ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde yanında ve rây'ınla amele me'mûr olan mîr-i mîrân ve mütesellimin ve sâyir tavâif-i askeriyyenin me'mûriyetleri senki vezîr müşârûn-ileyhsin

9-bi'l-cümle ma'lûmun oldukda şakî-yi merkûmun üzerine varub ala-eyyi-hâl hayyen ve meyyiten kendünün ve ademlerin ahz ve ele götürmelerine ihtimâm ve dikkat ve hayyen ele girdüğü ve girdükleri

10-sûretde bilâ-emân cezâların tertîb ve ser-maktû'larını Der-aliyyeme irsâle mübâderet ve bu husûsun itmâm ve temşiyyeti senden matlûb iken ser-i mû hilâfına
11-haraketden ve vedâyi'-yi hâliku'l-bedâyi' olan raâyâ fukarâsını dahi çelketmek begâyet hazer ve mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âli-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki

Fi-evâsıt-ı Zi'l-ka'de sene 1148

71/183

- 1-Kara hisâr Sahib Sancağı Mutasarrıfına hüküm ki
- 2-Ezine-i Lazkiye Kazâsına tâbi' Saray Karyesi sâkinlerinden olub envâ'i şerr ve şekâvete tasaddi ile muzırr-ı ibâd ve sa'y-ı bi'l-fesâd olan Sarı Beğ Oğlu Mustafa nâm şakînin ve başına
- 3-cem' olan avenesinin haklarında virilen fetvâ-yı şerife mücebince üzerlerine varulub idâm ve izâleleriyle ibâd ve bilâdm irâhe kılınması matlûb-u hümâyûnum olmakdan
- 4-nâşi bu husûsun itmâm ve temşiyyeti Aydın ve tevâbi' Muhassılı Vezîrim Polad Ahmed Pâşâ edâm allahû teâla iclâlehuya müekked evâmir-i aliyyem ile tevfiz ve tenbîh ve te'kid ve taraf
- 5-ve mesâliğin sedd ve bendi ve vezîr müşârün-ileyhin maiyyetine varub itmâm-ı kâra dek hizmetinde bulunmalarıçün iş uhdesinden gelmeğe kâdir mu'temed tavâif-i askeriyye me'mûr ve ta'yîn kılınmalarıyla
- 6-senki mîr-i mîrân mûmâ-ileyhsin senden hizmet me'mûl olmakdan nâşi sen dahi ber-vech-i muharrer me'mûr ve ta'yîn kılınmışsındır imdi işbu emr-i şerîfim ile vusûlünde
- 7-senki mîr-i mîrân mûmâ-ileyhsin şakî-yi merkûme ve rüfekâsının idâm ve izâleleri rütbe-yi vücûb-u müntehi olması eşkıyâ'dan olduklarına binâen izâleleriyle bilâd ve ibâd-ullahın te'mîn ve
- 8-ve tatmîni matlûb-u mülûkânem eydüğü ma'lûmun oldukda salifü'z-zikr şakîlerin memerr ve makarrlarının sedd ve bendinde ve maiyyetine varmadan ve'l-hâsıl eşkıyâ'-yı merkûmenin idâmları husûsunda
- 9-vezîr müşârün-ileyh tarafından sana tevcihle haber vârid olur ise ray' ve emrine mutâba'at ve muvâfakat iderek hidemât-ı mebrûre ve mâ'ser-i meşkûre vücûda getürmeğe sarf-ı tâb ü tâkat
- 10-ve hilâfindan begâyet tevakki ve mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âli-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki

Fi-evâsıt-ı Zi'l-ka'de sene 1148

bir sûreti
Hüdâvendigâr Sancağı Mutasarrıfına

bir sûreti
Karesi Sancâğı Mutasarrıfına

bir sûreti
Alaiyye Sancâğı Mutasarrıfına

bir sûreti
Kütahya Mütesellimine

bir sûreti
Kütahya'da Silahdar Kethüdâyeri Ömer zîde kadruhuya
senden matlûb olmağla diyerek

bir sûreti
Teke ve Hamîd Sancâkları Mütesellimlerine ve Yeniçeri Serdârları kethüdâyerileri
ve zâbitân ve ayân ve iş erlerine ve sayir darb ve harbe kâdir olanlara

bir sûreti
İzmîr Voyvadasına

bir sûreti
Denizli Voyvadasına

bir sûreti
Mihâliç Voyvadasına

bir sûreti
Aydın ayânından Kara Osman Oğluna

bir sûreti
Aydın ayânından Abâcı Oğluna

bir sûreti
Aydın'da olan ayân ve serdâr ve kethüdâyerileri
ve zuamâ ve erbâb-ı timâra ve darb ve harbe kâdir il erlerine

bir sûreti
Aydın ve Sârûhân ve Kütâhya taraflarında konar ve göçer türkmân
ve yörükân cemâatleri zâbitânına boy beğlerine ve ihtiyâr söz sâhiblerine

bir sûreti
Sığla Sancâğı Mütesellimine

---

bir sûreti
Sarı Beğ Oğlunun bulunduğu mahallin etrâf ve havâlilerinde vâki' kazâların
kadılarına
ve voyvadalarına ve kethüdâyerileri ve yeniçeri serdârları ve sayir zâbitân ve ayân-ı
vilâyet
ve asker taifesine ve darb ve harbe kâdir bi'l-cümle il erlerine

bir sûreti

Menteşe ve Sârûhâm Sancâkları'nda olan voyvadalara ve yeniçeri serdârları ve kethüdâyerileri ve sâyir bi'l-cümle zâbitâna ve ayân-ı vilâyet ve darb ve harbe kâdir ricâline

71/184

1-ber-vech-i arpalık Akşehir Sancâğı Mutasarrıfı ve kadısına ve kethüdâyeri ve yeniçeri serdârına ve ayân ve iş erlerine ve bi'l-cümle harb ve darba kâdir olan ricâline hüküm ki

2-Aydın taraflarında bir müddetden beru zuhûr ve nice şerr ve fesâda cesâret eyleseninden nâşi kendünün ve etbâ'ının tertîb-i cezâları cümleye fermanın olan Sarı Beğ Oğlu Mustafa nâm şakî şerr-zû-i

3-kalîle ile bu esnâda firâr ve Eskişehir havâlisinde vâki' Emîr Tağı'nda ihtifâ eylediği Hüdâvendigâr taraflarından ihbâr olunub virilen fetvâ-yı şerîfe mücebince şakî-yi

4-merkûmun ve ademlerinin cezâları tertîb cümleye vâcib ve mütehattim olmak hasebiyle salifü'z-zıkr şakîler ol havâlide teftîş ve tefahhus ve elbette ve elbette ahz ve ele götürülüb cezâları tertîbi

5-fermânım ve cümleden matlûb-u hümayûnum olmağla işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde sizki mûmâ-ileyhümâsız şakî-yi merkûmun

6-ve ademlerinin elbette ele götürülmesi matlûb-u şâhânem olub bir neferiyle firâr itdirilmek ihtimâli olur ise cümleizin haklarımızdan gelineceği muhakkak eydiği ve hüsamâ-yı

7-mezbûr ber-vech-i muharrer Sultân önü Sancâğı Mutasarrıfına ve zâbitân ve ayân ve darb ve harbe kâdir ricâline başka emr-i şerîfimle tenbîh ve te'kid olunduğu ma'lûmunuz

8-olundukda hâlâ Aydın Muhassılı olub şakî-yi mezbûrun ahz ve idâmına me'mûr olan Vezîrim Polad Ahmed Pâşâ tarafından vârid olan haber muktezâsınca

9-amel ve hareket ve şakî-yi merkûmu ve ademlerin sırrân ve alenen bi'l-ittifâk tecessüs ve tefahhus ve her nerde iseler müttehiden üzerlerine varub ne tarikle ve ne vecihle olur ise

10-ala-eyyi-hâl elbette ve elbette hayyen ve meyyiten ahz ve ele götürmeğe cümleiniz ihtimâm ve dikkat ve hayyen ahz olunanların dahi bilâ-emân cezâları tertûbe bezli miknet ve ser-

11-maktû'ların Der-aliyyeme irsâle müsâraat ve ihmâl ve tekâsül ve teâmi ve tesâhül makûlesi hâlet-i edna tasaddiden begâyet hazer ve mücânebet eylemeniz

12-içün yazılmışdır

Fi-evâsıt-ı Zi'l-ka'de sene 1148

bir sûreti

Sultân önü Sancâğı ve Eski şehir kadısı ve kethüdâyeri ve yeniçeri serdârı
ve ayân-ı vilâyet ve bi'l-cümle darb ve harbe kâdir il erlerine ber-vech-i muharrer

72/185

- 1-Boğaz Hisârları Nâiblerine ve Boğaz Hisârları Kal'aları Dizdârlarına hüküm ki
- 2-Boğazdan taşra bilâ-emr-i şerîf ecnâs-ı zahâir nakl olunmamak ve bi'l-husûs mîri kalyonların ve sâyir yüklük gemilerin dümen suyu ile ba'zı zahâir sefâiyininin mürûruna
- 3-kat'a ruhsat virilmemek üzere bundan akdem sizki mûmâ-ileyhimsiz cümlenize evâmir-i aliyyem ile tenbîh ve te'kîd olunub ve el-hâletü'l-hazihi (Mihalaki?) nâm Reis üç direkli ta'bir olunur
- 4-sefinesine zahâir teşhîn ve andan başka beş kıt'a zahîre sefineleri dahi hâlâ patrona ve riyâle-yi hümayûnum ile Ak deniz'e gitmek daiyesinde olmaları ve henûz
- 5-Boğazdan taşra çıkmayub beru taraflarda ve Gelibolu Sahillerinde olduğu haber virilmekle zikr olunan üç direkli ile sâyir zahîre yüklü kayuklar
- 6-Boğaz Hisârlarına vardukda sefinelerini ahz ve rüseâlarını habs ve hâlâ Deryâ Kapudânı Vezîrim Canım Hoca El-Hâc Mehmed Paşâ edâmallahü teâla iclâlehu tarafından
- 7-giden tersâne çavuşu ve İstanbul gümrük emîni tarafından giden adem ile taraflarınızdan sefinelere ademler vaz' ve bu tarafa irsâl ve bundan böyle dahi gerek
- 8-mîri sefâiyinin dümen suyuyla ve gerek aher vecihle bila-emr-i şerîf Boğazdan taşra bir sefinenin mürûruna bir dürlü ruhsat gösterilmemek fermânım olmağın işbu
- 9-emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur sizki mûmâ-ileyhimsiz zikr olunan zahîre yüklü üç direkli ile sayir zahîre yüklü sefineler Boğaz
- 10-Hisârlarına vardukda sefinelerini rabt ve rüesâlarını muhkem habs idüb vezîr müşârün-ileyh tarafından giden tersâne çavuşu ve gümrük emîni tarafından giden ademlerden
- 11-gayrı siz dahi içlerine mu'temed ademler koyub Asitâne-i saâdetime irsâle ihtimâm ve dikkat ve bundan böyle dahi bir habbe zahîrenin bilâ-emr-i şerîf Boğazdan
- 12-taşra nakline ruhsatdan her biriniz tehâşi ve mücânebet eyleyesiz şöyleki zikr olunan sefineler ve kayukların ve gerek bundan böyle dahi bilâ-emr-i şerîf bir habbe zahîrenin
- 13-mürûr ve ubûruna ruhsat gösterildiği mesmu' olmak lâzım gelür ise sizki nâiblersiz bilâd-ı ba'ideye nefy ve tağrîb ile iktifâ olunmayub haklarınızdan
- 14-gelineceğini ve sizki dizdârlarsız sizin dahi dizdârlığınızın ref'ine kanâat olunmayub cümlenizin bilâ-emân cezâları tertîb olunacağını muhakkak ve mukarrer
- 15-bilüb encâm-ı kârı gereği gibi tefekkür ve tedebbür ve ana göre amel ve hareket ve hilâfından gâyetü'l-gâye ihtirâz ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-sânım sâdir olmuşdur buyurdum ki

Fi- evâhir-i Zi'l-ka'de sene 1148

- 1-Uşâk Kadısı Mevlânâ İbrahim zîde fazlıhu ve Kütâhya Mütesellimine ve Uşâk Voyvadasına hüküm ki
- 2-senki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin Südde-yi saâdetime mektûb gönderüb Uşâk Kazâsında sâkin ulemâ ve suleha ve ayân-ı vilâyet ve sâyir ahâli bi'l-cümle meclis-i şer'e varub kazâ-yı mezbûrda
- 3-birkaç seneden beru ba'zı kimesneler zuhûr ve başlarına beşer onar sekbân ve tüfenkci nâmıyla ve eşkıyâ' cem' ve nice ehl-i ırzın ırz ve mallarına taarruz ve gice ve gündüzde
- 4-bellerinde kebir yatağan ta'bir olunur bıçak ve çifte piştov ve tüfenk ve yedi sekiz kuşağı birbiri üzerine kuşanub ve üçer tob bezden dizlik ve gâyet
- 5-tavil külâh ile eşkıyâ' kıyâfetine girüb derûnunda şekâvet muzmer olanlar dahi kıyâfet-i kadîmelerin terk ve eşkıyâ'-yı merkûmeye duhûl ve ... fitne
- 6-ve fesâda ba'is olmalarıyla fi-mâba'd herkes eşkıyâ' kıyâfetin terk ve gice ve gündüzde kebir yatağan bıçak ve tüfenk ve piştov ile gezinüb ve yedi sekiz adet
- 7-kuşak kuşanmayub ve tavil külâh giymeyüb mu'tâd-ı kadîme üzre herkes kıyâfetiyle gezüb ol vecihle olan fazâhat ve mazarratlara men' ve def' olunmak bâbında
- 8-emr-i şerîfim virilmek ricasına vâki'-i hâli ... arz eyledüğü ecilden sizki mütesellim voyvadayı mûmâ-ileyhümasız vech-i meşrûh üzre amel fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim
- 9-vusûlünde kazâ-yı mezbûrda o makûle eşkıyâ' kıyâfetinde gezenlere zabitleri ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le muhkem tenbîh ve te'kid eylesiz ki fi-mâba'd gice ve gündüzde kebir
- 10-yatağan bıçak ve tüfenk ve piştov ile eşkıyâ' kıyâfetinde gezmeyüb ve yedi sekiz kuşağı birden kuşanmayub ve tavil külâh giymeyüb herkes mu'tâd-ı
- 11-kadîme üzre ehl-i ırz kıyâfetinde gezüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i kanûn-u kadîm vaz' ve hareket eylemeyeler ve ettirmeyüb men' ve def' eyleyüb ve lakin bu bahâne ile
- 12-celb-i mâldan ve kendü hâlinde olanlara taarruz olunmaktan begâyet ihtirâz eylemeniz bâbında fermân-ı âli-şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâhir-i Zi'l-ka'de sene 1148

- 1-bi'l-fi'l Deryâ Kapûdânı Vezîr Canım Hoca Mehmed Paşâ'ya hüküm ki
- 2-zahâir gemileri mîri kâlyonların dümen suyu ile ve aher tarîkle Boğâzdan
- 3-taşra mürûr etmelerine kat'a ruhsat virilmemek üzre bundan akdem ekîd ve şedîd
- 4-evâmîr-i aliyyemle cümleye tenbîh ve te'kid olunmuşken sefâyin rûseâsından (Mihalaki?) nâm Re'is
- 5-üç direkli ta'bir olunur sefinesine zahâir tahmîl ve andan mâ-adâ beş kıt'a zahâir yüklü kalyonlar dahi

- 6-Ak deniz'e me'mûr donanmâ-yı hümâyûnum kâlyonlarından riyâle ve patrona kâlyonlarıyla Boğâz'dan taşra çıkmak üzere
7-oldukları ve patrona-yı hümâyûnum kâlyonu hâlâ Gelibolu önünde olmak takribiyle ile sefâyin-i merkûme ol taraflarda olduğu
8-ihbâr olunmağla zikr olunan üç direkli ile sâyir zahîre yüklü kâlyonları ahz ve Asitâne-i saâdetime götürülmesi fermânım
9-ve bu husûs başka emr-i şerîfimle Boğâz Hisârları Nâiblerine ve Dizdârlarına tenbîh-i hümâyûnum olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr
10- ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde senki vezîr müşârün-ileyhsin İstanbûl Gümruk Emîni tarafından
11-ta'yîn olunan adem ile maân sen dahi tarafından mukdim ve müsri bir nefer tersâne çavuş ta'yîn ve zikr
12-olunan üç direkli ile sâyir zahîre yüklü kâlyonların alâ-eyyi-hâl ahz ve Asitâne-i saâdetime götürüb
13-tesâmüh ve tekâsüle rızâ ve cevâz gösterilmemek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâhir-i Zi'l-ka'de sene 1148

73/188

- 1-Çekmeceler ve Silivri ve Ereğli ve Rodoscuk ve Gelibolu ve Aynoz ve sâyir Asitâne-i saâdetimden Boğâz Hisârlarına varınca sevâhilde olan kazâ ve nevâhiyenin kadıları ve nâibleri ve kethüdâyerileri ve yeniçeri
2-serdârları ve iskele emînleri ve sâyir zâbitân ve iş erlerine hüküm ki
3-sizki mûmâ-ileyhimsiz kazâlarınızda olan ve etrâf ve havâlinde kalan hunta ve sâyir ecnâs-ı zahâir aher mahalle gitmeyüb toğru İstanbûl'a tesyîr olunmak üzere bundan akdem kerrâten ve mirâren evâmîr-i şerîfemle
4-cümledenize tenbîh ve te'kid olunmuşken gitmeğe ruhsat virilmek takribi ile bu def'a zahâir ile memlû (Mihalaki?) nâm Re'isin üç direkli ta'bir olunur sefinesi ve andan gayrı beş kıt'a sefâyin dahi Ak Deniz'e
5-me'mûr donanmâ-yı hümâyûnum kâlyonlarından riyâle ve patrona kâlyonlarıyla Boğâz'dan taşra çıkmak üzere oldukları ve kazâlarınızda olan iskelelerden dahi bilâ-emr-i şerîf aher mahalle zahâir gitdüğü haber virilüb
6-bu mühimm-i hatîrde sizin taksir ve rehâvet ve tama'-ı hâma tebaiyyetinizden nâşi bilâ-emân hakkınızdan gelinmek lâzım gelmişken sefâyin-i merkûme her ne mahalde olur ise üzerine varub ahz ve bu husûs için
7-mübâşir ta'yîn olunan zîde kadruhuya teslim olunmak ve sâyir iskelelerinizde yüklenüb o mahallere giden sefâyinin sâhiblerini ve re'islerini ve zahâir virenlerin isimlerini kemâl-i dikkat ü taharri ile
8-tefahhus iderek alâ-vechü's-sihha ilâm eylemek ve bundan böyle bilâ-emr-i şerîf iskelerinizden bir habbe zahîrenin aher mahalle gitmesine ruhsat gösterilmemek şartıyla bu def'a igmaz olunub yalnız tenbîh

9-ve tehdîd ile iktifa olunmuşdur imdi işbu emr-i şerîfim ile vusûlünde sizki mûmâ-ileyhimsiz sâlifü'z-zikr (Mihalaki?) Re'isin ve andan başka sefâyin-i mîriyye ile giden

10-zahîre sefinelerinin her ne mahalde bulunurlar ise bi'l-ittifâk üzerlerine varub ahz ve rüseâ'sını derûn-u sefinede habs ve o vech üzre mübâşir mûmâ-ileyhe teslim ve Asitâne-i saâdetime

11-irsâle ve bundan başka kazâlarınızda olan iskelelerden bu ana dek zahâir tahmîl ve bilâ-emr-i şerîf aher mahalle nakl iden sefâyin ashâbını ve rüseâ'sını ve zahîre virenleri gereği gibi

12-tecessüs ve tefahhus ve himâye ve gadrdan âri olmak üzre ism ve resimleri ve şöhretleriyle keyfiyetlerin alâ-vechü's-sihha mübâşir mûmâ-ileyh ile Der-saâdetime ilâm ve bundan böyle bilâ-emr-i şerîf

13-aher mahalle bir habbe zahîre gitmesine ruhsat gösterilmekden her biriniz tevakkî ve mücânebet ve iskelelerinizde bulunan ve bir taraftan gelen ecnâs-ı zahâiri pey-der-pey sefineleriyle Asitâne-i saâdetime

14-sevk ve tesyîre ihtimâm eylesesiz bu husûs fi-mâba'd dahi sırrân ve alenen dâimâ tecessüs olunur şöyleki bundan sonra bilâ-emr-i şerîf bir habbe zahîrenin aher mahalle gitdüğü ve bu ana dek

15-bilâ-emr-i şerîf aher mahallere zahîre götüren sefâyin ashâbından o makûlelere zahîre virenlerden bir ferd ketm ve himâye olunduğu mesmû' olur ise sonra bir dürlü özr ve cevâbınıza

16-dinlenmeyüb bilâ-emân cümlelizin cezâlarınız tertîb olunacağı muzammem ve muhakkaktır ana göre basîret üzre hareket ve senki mübâşir mûmâ-ileyhsin ber vech-i muharrer sefâyin-i merkûmeyi

17-ahz ve bu tarafa sevk ve tesyire müsâraat ve hilâfindan begâyet tevakkî ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâhir-i Zi'l-ka'de sene 1148

73/189

1-İnebahtı Sancâğı'nda vâki' kadılara ve ayân-ı vilâyete hüküm ki

2-hâlâ İnebahtı Muhâfızı olan Vezîrim Nu'mân Paşâ edâm allahü teâla iclâlehu Südde-yi saâdetime arz-ı hâl gönderüb livâ-yı mezbûrda vâki' kazâlardan bin yüz kırk toğuz senesine mahsûben muayyen olan imdâd-ı

3-hazariyyesi sene-yi mezkûr muharremi duhûlünde şurût-u hazariyye üzre vakt ve zamânıyla tahsîl ve tarafına edâ ve teslim olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu iltimâs itmeğin sene-yi merkûme muharremi duhûlünde şurût-u hazariyye mücebince

4-tahsîl olunmak fermânım olmağın sizki mûmâ-ileyhimsiz vezîr müşârün-ileyhin vech-i meşrûh üzre livâ-yı mezkûrdan kırk toğuz senesine muhsûben muayyen olan hazariyyesini sene-yi merkûme muharremi duhûlünde şurût-u hazariyye mücebince senede üç

5-taksît ile tahsîl ve tarafına edâ ve teslim eyleyüb hilâfindan hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâhir-i Zi'l-ka'de sene 148

73/190

- 1-Çirmen Sancağı'nda vâki' kadılara ve ayân-ı vilâyete hüküm ki
- 2-kıdvetü'l-ümerâi'l-kirâm Çirmen Sancağı Beği Ahmed dâme izzehu arz-ı hâl gönderüb livâ-yı mezbûrda vâki' kazâlardan sefersiz vakitlerde sancâğın mutasarrıflarına virile gelen
- 3-hazariyyesi kırk toğuz senesine mahsûben sene-yi mezbûre muharremi duhûlünde vakt ve zamânıyla şurût-u hazariyye üzere tahsîl ve tarafına edâ ve teslim olunmak bâbında istid'â-yı inâyet itmeğin
- 4-sene-yi mezbûre muharremi duhûlünde şurût-u hazariyye mücebince tahsîl olunmak fermânım olmağın sizki mûmâ-ileyhimsiz kırk toğuz senesi muharremi duhûlünde livâ-yı mezbûrdan sefersiz vakitlerde
- 5-virile gelen imdâd-ı hazariyyeyi senede üç taksît ile tahsîl ve vakt ve zamânıyla vezîr mûmâ-ileyh tarafına edâ ve teslim idüb hilâfindan hazer ve mücânebet eylemeniz
- 6-bâbında fermân-ı ilâ-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâhir-i Zi'l-ka'de sene 1148

73/191

- 1-Adana Vâlisi Vezîr Ali Paşâ'ya hüküm ki
- 2-hâlâ Beğ İli Voyvadası Ahmed zîde mecduhu Südde-yi saâdetime arz-ı hâl gönderüb senki vezîr müşârün-ileyhsin bundan akdem bâ-fermân-ı âlî nizâmına me'mûr olduğun Cerîr ve Reyhânlu Cemâatleri husûşçün
- 3-voyvada-yı mûmâ-ileyh emr-i şerîfimle maiyyetine ta'yîn oldukda derhâl Haleb'den hareket ve Adana'ya duhûl idüb lakin Kilis Raâyasından Okçu İzzeddinlü Eşkiyâ'sının def'-i mazarratlarıçün
- 4-yine maiyyetinde bulunmak üzere me'mûr ve emr-i şerîfimle ta'yîn kılınub hâlâ uhdesinde olan mâl-ı haremeyn cem' ve tahsîli vakt-i karîb olmağla mûmâ-ileyh Kilis'e gitmek lâzım gelür ise
- 5-itmâm-ı hizmetden sonra Adana'ya ve Adana'dan Pertek nâm mevzi'e gelüb ve andan dahi Çermin Raâyasının buldukları yaylaklarına varınca zamân-ı mürûr ve mâl-ı haremeyn tahsîli
- 6-mutasarrıf ve mûmâ-ileyh ve mâl-ı haremeyn gadr-ı azim olacağı zâhir olmağın Kilis tarafına me'mûriyetinden afv olunmak bâbında istid'a-yı inâyet itmekle vech-i meşrûh üzere
- 7-ancak Kilis tarafına me'mûriyetinden afv olunmak bâbında emr-i âlî sâdır olmuşdur

Fi-evâhir-i Zi'l-ka'de sene 1148

73/192

- 1-hâlâ Saksoncu başı El-Hâc Osmân zîde mecduhuya hüküm ki
- 2-senki mûmâ ileyhsin kalkub bir gün evvel varub Edirne'de
- 3-meks ve ikâmet ve ikâmetini müş'ir arz ve ilâm ile mübâşir ta'yîn
- 4-olunan zîde kadruhuyu avdet ve ric'at itdiresin deyu bi'l-fi'l
- 5-Dergâh-ı muallâm Yeniçerileri Ağâsı olan Abdullah Ağâ zîde ulvihû
- 6- tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak için
- 7-yazılmışdır

Fi-evâhir-i Zi'l-ka'de sene 1148

74/193

- 1-Yalak abad Kazâsı Nâibine hüküm ki
- 2-senki Yalak abad Kazâsı Nâibi Abdullah zîde ilmihusun Südde-i saâdetime mektûb gönderüb Yalak abad Kasabası'nda vâki' Cami'-i Kebîr Mahallesi sükkânından iken bundan akdem maktûlen fevt olan
- 3-El-Hac Hasan bin Ali bin Mehmed'in verâseti zevce-yi metrûkesi Ümmü Gülsüm binti Abdullah ile li-ebeveyn-i amnisi Ahmed'in Mehmed'e münhasire olmadığı lede's- şer' zâhir ve muhakkak oldukdan sonra
- 4-mezbûr Ahmed'in tarafından bâ-hüccet-i şer'iyye vekili olan sulb-i kebîr oğlu İbrâhim ve zevcesi mezbûre hatûn meclis makûd-u mezbûrede kasaba-yı mezbûr sakinlerinden Beriyye Oğulları Hasan
- 5-ve Hüseyin muvâcehelerinde üzerlerine da'vâ eyledikde altı ay mukaddem mezbûr Hasan ve Hüseyin ve gâib-i ani'l-meclis Oğlu Deli Mustafa ve Köpekçi karındaşı Hüseyin nâm kimesneler müteveffâ-yı
- 6-mezbûr El-Hâc Hasan'ın menzilin basub balta ta'bîr olunur alet-i carihâ ile bi-gayr-ı hakk gerdeninden umden muhkem zarb ve katl itmeleriyle beyyine taleb olundukda kasaba-yı mezbûr ahâlisinden El-Hâc Ahmedzade
- 7-Mustafa ve El-Hâc Mehmed bin Hüseyin ve Eş-Şeyh Mehmed nâm kimesneler fi'l-hakika altı ay mukaddem mezbûr Hasan ve Hüseyin ve gâib-i ani'l-meclis Niyaz Oğlu Deli Mustafa ve Köpekçi karındaşı Hüseyin müteveffâ-yı mezbûr
- 8-El-Hâc Hüseyin menziline basub vech-i meşrûh üzre katl eyledikleri şer'en sâbit ve iştihâr itmeleriyle o bâbda hükm-ü hümayûn virilmek ricâsına vâki' hâli bi'l-iltimâs arz eylediği ecilden vech-i muharrer
- 9-üzre cezâları tertîb olunmak için yazılmışdır

Fi-evâhir-i Zi'l-ka'de sene 1148

74/194

- 1-Sivâs Valisi Vezîr Ya'kûb Paşâ'ya hüküm ki

2-Şark Cânibi Ser-askeri Vezîrim Ahmed Paşâ'nın Çukadârlarından Şehri İbrâhim ve Tâtârlarından Monla Osmân nâm Tâtâr ser-asker müşârün-ileyh tarafından ba'zı umûr-u

3-mühimme-yi müsta'celeye dâyir kâğıtlarıyla bu def'a der-aliyyeme âzimen Sonise Menzilinden bâr-girlere süvâr ve Lâdik'e toğru gelürler iken merkûmlar Sepetlü Bel nâm mahalde

4-zâyi' ve hayât ve memâtları nâ-ma'lûm olub bu misüllü umûr-u mühimme ile tevârüd iden hizmetin muhâfazaları emrine ihtimâm olunmak cümleinin lâzıme-yi zimmetleri

5-eydüğünden başka umûmen amed-ü şüd iden ebnâ-yı sebîl hıfz ve himâye olunmak üzre bu ana gelince kerrâten ve merrâten evâmir-i şerîfemle cümleye tenbîh ve te'kîd oluna

6-geldüğüne binâen böyle fezâhat zuhûr iden mahallerde ve belki etrâf ve cevânibinde bulunan sancâk mutasarrıflarının hemân cezâları tertîbi muktezi olmuşken merkûmların

7-kâtilleri alâ-eyyi-hâl buldurulub ve ahz olumub maktûllerin yanlarında olan umûr-u mühimme kâğıdları ve bi'l-cümle emvâl ve eşyâları zuhûra getirülmek ve bu fazâhatı

8-idenlerin ba'de'l-ahzen habs ve icâleten arz ve ilâm olunmak şartıyla ancak bu def'a igmâz olunmağla husûs-u merkûme hâlâ Amâsya Mutasarrıfı ve Tokâd Voyvadasına

9-Sonise ve Lâdik kadılarına ve kethüdâyerileri ve yeniçeri serdârları ve bi'l-cümle ayânlarına tertîb-i cezâ tehdîdini hâvi başka başka evâmir-i aliyyem ile

10-fermânım olub bi'l-husûs sükkân dahi tenbîh ve te'kîd-i hümayûnum olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur imdî vusûlünde senki

11-vezîr müşârün-ileyhsin keyfiyyet ma'lûmun oldukda mûmâ-ileyhime tarafından pey-der-pey te'kîd iderek sen dahi bu bâbda ihtimâm ve dikkat ve sâlifü'l-zikr

12-Çukadâr ve Tâtârın katlerine cesâret idenleri ahza ve ba'de'l-ahz yanlarında olan kâğıdların ve bi'l-cümle emvâl ve eşyâlarının ihrâc ve izhâr

13-ve Der-aliyyeme irsâline bezl-i kudret ve ser-i mü tesâmühden gâyetü'l-gâye hazer ve mücânebet eylesin bu güne harekete kat'a rızâ-yı hümayûnum olmayub ve ber-vech-i

14-muharrer kâtillerin buldurulmaları senden matlûb eylemek şöyleki bi-vech tarafından imrâr-ı vakte mesâğ virilür ise sonra sen bilürsün bir dürlü cevâb vermeyeceği ma'lûm

15-idinüb ona göre hareket ve hükm-ü hümayûnumun mücebince tenfize bezl-i tâb ü tâkat eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâhir-i Zi'l-ka'de sene 1148

bir sûreti

Amâsya Mutasarrıfına eğer merkûmları katle cesâret idenler icâleten bulunmamak lâzım gelür ise bilâ-emân cezân tertîbi mukarrerdir ona göre hareket ve vezîr müşârün-ileyh

ile haberleşerek kâtilleri ele getirülmeğe ihtimâm ve dikkat deyu

bir sûreti

Sonise ve Lâdik kadılarına ve yeniçeri serdârlarına ve sipâh ve silahdar kethüdâyerilerine ve bi'l-cümle ayânlarına bulunmamak lâzım gelür ise kat'a öZR ve cevâbınız isgâ olunmayub bilâ-emân cümlelizin cezâlarınız tertîbi muhakkak eydüğü ma'lûm idinüb ana göre hareket ve vezîr müşârün-ileyhe keyfiyeti ifâde iderek kâtilleri ahza bezl-i miknet eylemelerichün

bir sûreti

Tokâd Voyvadası zîde kadruhuya vech-i meşrûh üzre

74/195

- 1-ber-vech-i arpalık Ankara Sancâğı Mutasarrıfına ve Ankara kazâsı nâibine ve kethüdâyeri ve yeniçeri serdârı ve ayân-ı vilâyete hüküm ki
- 2-her biri havza-yı hükümetlerin vücûd-u eşkıyâ' tathir ve ebnâ-yı sebîli te'mîne ihtimâm ve dikkat eylemeleri bu ana gelince kerrâten ve merrâten evâmîr-i aliyyem ile cümleye tenbîh ve te'kîd olunmuşken
- 3-ol mahallerden Direkli Bel ve Hacı hamza ve Osmancık semtlerinde hâlâ piyâde ve süvâr ba'zı eşkıyâ' zuhûr ve amed-ü şüd iden ebnâ-yı sebîle taarruz ve taaddî üzre oldukları ihbâr
- 4-olunub bu husûs senki mîr-i mîrân mûmâ-ileyhsin senin tekâsül ve tesâmühünden neş'et eylediği aşıkâr olmağla sen müstehakk-ı eşedd-i ikâb olmuş iken
- 5-bundan böyle müteyakız-ane hareket iderek havza-yı hükümetinde zuhûr iden yaramazları ahz ve şer'en lâzım geleni haklarında icrâ eylemen şartıyla yalnız
- 6-bu def'a igmâz olunub seni ikâz için işbu emr-i şerîfim isdâr ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde sizki mîr-i mîrân ve sâyir mûmâ-ileyhimsiz
- 7-ber-vech-i muharrer havza-yı hükümetinde o makûle zuhûr iden piyâde ve süvârî kutta'-yı tarîk eşkıyâ'sı ve sâyir yaramazları bi'l-ittifâk hareket iderek elbette ve elbette

75

- 8-alâ-eyyi-hâl ahz ve ele götürüb haklarında lâzım gelen ukûbet-i şer'iyyeyi icrâ iderek havza-yı hükümetini tathir ve amed-ü şüd iden ebnâ-yı sebîli te'mîn ve sâyir
- 9-ibâd-ullahı dahi tatmîne ihtimâm ve dikkat ve bezl-i tâb ü tâkat eylesesiz şöyleki bundan böyle dahi bir ferde taaddî olunduğu mesmû' olmak lâzım gelür ise bilâ-emân senin
- 10-cezân virileceği mukarrerdir ana göre hareket ve eşkıyânın hakkından gelmeğe dikkat ve hilâfindan hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı âli-şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâhir-i Zi'l-ka'de sene 1148

bir sûreti

Kangırı Mütesellimine ve kethüdâyeri ve yeniçeri serdârı

ve ayân-ı vilâyete ber-vech-i muharrer

bir sûreti

Çorum mütesellimine ve yeniçeri serdârına
ve ayân-ı vilâyete vech-i meşrûh üzre

bir sûreti

Osmancık ve Hacı hamza ve Merzifon kadılarına ve zâbitlerine ve serdârları ve
kethüdâyerileri
ve bi'l-cümle ayânlarına bi'l-ittifâk hareket iderek vech-i meşrûh üzre

75/196

- 1-Dergâh-ı muallâm Cebecîleri Ocağı Baş kethüdâsı olub Şark Cânibi Ser-askeri maiyyetine me'mûr El-Hâc İsmâ'il Kethüdâ zide mecduhuya hüküm ki
- 2-vezîr müşârün-ileyhin maiyyetine me'mûr Dergâh-ı muallâm Cebecîleri ortalarından kırk dört bölük ve yigirmi yedi cemâat Hasan Kal'ası'na nakl ve ta'yîn olunmak üzre emr-i şerîfim sâdır ile
- 3-irsâl olunmuşdur in-şâ-allahü teâla vusûlünde zikr olunan iki ortayı ber-müceb-i emr-i âli me'mûr oldukları mahalle ta'yîn ve irsâl eyleyüb sâdır olan emr-i âlinin mazmûn-u münîfi ile
- 4-amel olasin deyu Dergâh-ı muallâm Cebecî başı olan Es-Seyyid Mehmed dâme mecduhu tarafından mühürlü mektûb virilmeğın vech-i meşrûh üzre amel olunmak için yazılmışdır.

Fi-evâhir-i Zi'l-ka'de sene 1148

bir sûreti

Dergâh-ı âli Cebecîleri ortalarından yigirmi iki bölük ve on sekiz cemâat Arz-ı Rûm'a nakl olunmak için vech-i meşrûh üzre

bir sûreti

on altı bölük ve otuz dört bölük ve beşinci cemâat orta ve zâbitân ve neferâtıyla Trabzon muhâfazasına ta'yîn olunmak için vech-i meşrûh üzre

bir sûreti

kethüdâ-yı merkûma maiyyetinde olan ortalarından beşinci bölük ve otuz üç bölük ve yedinci cemâat ve ikinci cemâat ortalarıyla kethüdâ-yı merkûma maân Asitâne-i saâdetime gelmesi için vech-i meşrûh üzre

75/197

- 1-ber-vech-i arpalık İç İl Sancâğı Mutasarrıfı Vezîrim Mustafa Paşâ'ya hüküm ki
- 2-fi'l-asl Saray Karyesinden olub birkaç seneden beru şerr ve şekâvet ile nice fesâda cesâret iden Sârı Beğ Oğlu Mustafa dimekle ma'rûf şakinin ve rüfekâsının haklarında
- 3-virilen fetvâ-yı şerife mücebince bilâ-emân tertîb-i cezâları etrâf-ı cevânibde bulunan vülât ve hükkâma umûmen Aydın ve tevâbi'i Muhâssılı Vezîrim Polad Ahmed Paşâ'ya
- 4-husûsân müekked ve müşedded ahkâm-ı hümâyûnumla tenbîh ve fermânım olub binâen-aleyh mezbûr üzerine varıldıkça yerden yere firâr iderek senki vezîr müşârün-ileyhsin el-hâletü'l-
- 5-hazihî senin havza-yı hükûmetin olan İç İl derûnuna duhûl ve anda karâr eyledüğü ihbâr olunmağla sanâ dahi işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile
- 6-irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde şaki-yi mezkûrun ve avanesinin ... .. ahz ve şer'en lâzım gelen cezâları tertîbi matlûb-u hümâyûnum eydüğü senki vezîr müşârün-ileyhsin
- 7-ma'lûmun oldukda havza-yı hükûmetini sırrân ve alenen teftîş ve tefahhusdan hâli olmayarak şaki-yi merkûmu ve avanesinden anda bulunanları elbette ve elbette ahz ve ele getürüb şer'en
- 8-cezâların tertîbe ihtimâm ve dikkat ve ser-maktû'ların Der-alıyyeme irsâle mübâderet ve müsâraat idüb ser-i mü hilâfından ve ibâdullaha taaddi ikândan gâyetü'l-gâye
- 9-hazer ve mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âli-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâhir-i Zi'l-ka'de sene 1148

75/198

- 1-Rakka Vâlisi Vezîr Ahmed Paşâ'ya hüküm ki
- 2-senki vezîr müşârün-ileyhsin maiyyetine me'mûr olduğun hâlâ Şark Cânibi Ser-askeri Vezîrim Ahmed Paşâ'nın yanında bu ana dek muktezâ-yı me'mûriyetin üzre hareket idüb
- 3-lakin za'f hâline binâen mansıbına avd ve ric'ata ordu-yı hümâyûnum tarafından me'zûn olmakla Der-alıyyemden dahi me'zûnluğunu mutazammım emr-i şerîfim sudûrunu ser-asker
- 4-müşârün-ileyhe bu def'a kâğıdınla iltimâs ve istid'â etmekle iltimâsına binâen Der-devlet-medârımdan dahi mansıbına avd ve ric'atına izn-i hümâyûnum erzâni kılınub işbu
- 5-emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde senki vezîr müşârün-ileyhsin ber-vech-i muharrer mansıbın olan Rakka'ya varub zabt ve rabt-ı memlekete

6-kıyâm ve tevâbi'-yi iskândan Rakka'ya olanların muhâfazalarına ihtimâm ve himâyet ve sıyânet-i fukarâ-yı râiyyet ile terfih-i ibâd ve te'mîn-i bilâda cidd ve ikdâm eylemen bâbında

7-fermân-ı âli-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki

Fi-evâhir-i Zi'l-ka'de sene 1148

75/199

tashih olunduğu üzere
tertib olunmuştur
kırk doğuz
senesi tasrihiyle
bâ-fermân-ı âli
tertib
olunmuştur

Fi- evâil-i Muharrem sene 1149

- 1-Koca İli Sancâğı'nda vâki' olan kadılara ve ayân-ı
- 2-vilâyete hüküm ki
- 3-düstûru'l-mükerrerem müşir-i mufahham nizâmü'l-alem bi'l-fi'l Deryâ Kapûdanı Vezirim El-Hâc
- 4-Mehmed Pâşâ edâmallahü teâla iclâlehu arz-ı hâl gönderüb bin yüz kırk doğuz senesine
- 5-mahsûben livâ-yı mezbûrede vâki' kazâlardan muayyen olan imdâd-ı hazariyyesi şurût-u
- 6-hazariyye mücebince cem' ve tahsil ve tarafına edâ ve teslim olunmak bâbında emr-i şerifim sudûrunu
- 7-iltimâs itmeğin kırk doğuz senesine mahsûben şurût-u hazariyye üzere tahsil
- 8-olunmak fermânım olmağın sizki mûmâ-ileyhimsiz vezir müşârün-ileyhin vech-i meşrûh
- 9-üzre livâ-yı mezbûrda vâki' kazâlardan muayyen olan
- 10-imdâd-ı hazariyyesini şurût-u hazariyye mücebince vakt ve zamânıyla tahsil ve tarafına edâ ve teslim
- 11-eyleyüb hilâfından begâyet ihtirâz ve ictinâb eylemeniz bâbında fermân-ı
- 12-âli-şânım sâdır olmuştur

Fi-evâhir-i Zi'l-ka'de sene 1148

bir sûreti
Sığla Sancâğı'nın hazariyyesiçün vech-i meşrûh üzere yazılmışdır

76/200

- 1-Deryâ Kapudânı Vezîr Canım Hoca El-Hâc Mehmed Paşâ'ya hüküm ki
- 2-Ak Deniz'de amed-ü şüd eyleyen tüccâr ve elh-i kâr sefâyinleri bi-lutf allahü teâla emn ve selâmet ile varub ve gitmeleri kendülerin ve sâyir erzâk-ı ibâd nakl olunan
- 3-mahallerin ahâlilerinin refâh-ı bâl ve nizâm-ı hallerin mûcib keyfiyyet olub ve her hâlde ibâd-ullahın terfih ve tatmînleri matlûb-u şâhânem olmakdan nâşi işbu sene-yi mübâreke de dahi ber-vech-i
- 4-muharrer Bahr-i Sefid'in muhâfazasıçün kapudâne-yi hümâyûnumdan mâ-adâ patrona ve riyâle ile maân altı kıt'a mîri kâlyon ihrâc ve cümlesinin üzerlerine kapudâne-yi hümâyûnum
- 5-kapudânı Hâcî Ali zîde mecduhu başka emr-i şerîfimle ta'yîn olunub sefâyin-i merkûme İskenderiyye Limânı'nda ve sâyir mahallerde kat'a yük almayub ve bilâ-mûcib bir yerde
- 6-tûl ve dirâz-ı meks etmeyüb serd-ü mend olmak şartıyla hıfz ve hırâset ve etrâf ve civârına dîde-güşâ-yı dikkat husûslarında ve sâyir hâlâtda mûmâ-ileyh ile haberleşerek
- 7-rây' ve ittifâkı üzre hareket eylemeleriçün sâlifü'z-zikr donânma-yı hümâyûn kapudânlarından patrona kapudânı El-Hâc Hasan Kapudân ve riyâle kapudânı Süleymân Kapudân ve Seyyid Mustafa Kapudân
- 8-ve Aydınlı Hüseyin Kapudân ve Cezâyirli Hüseyin Kapudân ve yine Cezâyirli Ali Kapudân zîde mecduhuma başka emr-i şerîfimle tenbîh ve te'kid ve husûs-u merkûmu senki vezîr müşârün-ileyhsin sen dahi
- 9-buyrulduyla mûmâ-ileyhime gereği gibi tefehhüm ve te'kid eylemen fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde donânma-yı hümâyûnum kâlyonlarının
- 10-bu vech üzre Ak Deniz'e me'mûriyetleri tüccâr ve ehl-i kâr sefâyin ve Atalar etrâfi korsân eşkiyâ'sından muhâfaza olunmak için irâde olunub ve bu husûsun husulî ta'yîn olunan
- 11-mîri kâlyonlar ber-vech-i muharrer kat'a tüccâr yükü almamak ve her hâlde serd-ü mend ve basîret üzre turub korsân haber alındığı mahalle der hâl hücum ve hakkından gelerek ibâd-ullah te'mîn
- 12-olunmak maslahatı için olduğu senki kapudânım vezîr müşârün-ileyhsin ma'lûmun oldukda fermân-ı hümâyûnum olduğu üzre tarafından buyrulduyla gerek başbuğ olan mûmâ-ileyhe ve gerek
- 13-sâyir kapudân-ı mûmâ-ileyhime mîri kâlyonlara bir hilâl tüccâr hamûlesi vaz' eylemeyüb ve yümn-i teâla Boğâzdan taşra oldukdan sonra birbirleriyle haberleşmek vechiyle varacakları
- 14-mahalleri ma'lûm idinerek ve muhâbereden hâli olmayarak ve ber-vech-i muharrer İskenderiyye Limânı'nda ve sâyir mahallerde kat'a yük almayub ve bilâ-mûcib bir yerde tûl ve dirâz-ı meks etmeyüb
- 15-serd-ü mend olarak etrâf ve civârını ve Atalar aralarını korsân eşkiyâ'sından gereği gibi hıfz ve hırâset ve bu üslûb üzre tüccâr sefinelerini ve sâyir mahalleri te'mîn ve tatmîne
- 16-bezl-i miknet ve Atalar civârına dahi lenger-endâz oldukda fukarâ-yı raiyyete cevır ve eziyyet ve hilâf-ı şer' bir ferde taaddiden ve bir akça almakdan hazer ve mücânebet eylemelerini bir hoşca

17-tenbih ve ekid ve eğer bu vecih üzre olan tenbîhât-ı hümâyûnuma mugâyir hareket ile tüccâr yükü almak ve müttetik bulunmamak hasebiyle iyazen-billahi teâla korsân eşkıyâ'sından tüccâr taifesine bir gezend
18-erişmek mesmû' olmak lâzım gelür ise vâki' zarar kendülerden tazmîn olduğundan gayrı muhkem haklarından gelineceği mukarrer olduğunu dahi tefehhüm idüb emr-i şerîfim mücebince
19-harekete sarf-ı tâb ü tâkat olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki

Fi-evâhir-i Zi'l-ka'de sene 1148

76/201

1-kapudane-yi hümâyûn kapudânı El-Hâc Ali Kapudân zîde mecduhuya hüküm ki
2-Ak Deniz'de amed-ü şüd eyleyen tüccâr ve ehl-i kâr sefâyinleri bi-lutf allahü teâla emn ve selâmet ile varub ve gelmeleri kendülerin ve sâyir erzâk-ı ibâd nakl olunan
3-mahaller ahâlilerinin refâh-ı bâl ve nizâm-ı hallerin mücib keyfiyyet olub ve her hâlde ibâd-ullahın terfih ve tatmînleri matlûb-u şâhânem olmakdan nâşi işbu sene-yi mübârekede
4-dahi ber-vech-i muharrer Bahr-i Sefid'in muhâfazasıçün kapudâne-yi hümâyûnumdan mâ-adâ patrona-yı hümâyûn ve riyâle ile maân altı kıt'a mîri kâlyon ihrâc ve cümlesinin üzerlerine
5-senki kapudâne-yi mûmâ-ileyhsin başbuğ ta'yîn olunub sefâyin-i merkûme İskenderiyye Limânı'nda ve sâyir mahallerde kat'a yük almayub ve bilâ-mücib bir yerde tûl
6-ve dirâz-ı meks etmeyüb serd-ü mendolmak şartıyla hıfz ve hurâset ve etrâf ve civârına dîde-güşâ-yı dikkat olmak husûslarında ve sâyir hâlâtta
7-senin ile haberleşerek rây' ve ittifâkı üzre hareket eylemeleriçün sâlifü'z-zikr donanma-yı hümâyûnum kapudânlarından patrona kapudânı El-Hâc Hasan Kapudân
8-ve riyâle kapudânı Süleymân Kapudân ve Seyyid Mustafa Kapudân ve Aydınlı Hüseyin Kapudân ve Cezâyirli Hüseyin Kapudân ve yine Cezâyirli Ali Kapudân zîde mecduhuma
9-başka emr-i şerîfimle tenbîh ve te'kîd ve husûs-u merkûm hâlâ Deryâ Kapudânı olan Vezirim Canım Hoca El-Hâc Mehmed Paşâ'ya dahi hükm-ü hümâyûnum mücebince tefhîm
10-olunmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl olunmuştur imdi vusûlünde donanma-yı hümâyûnum kapudânlarının bu vecihle Ak Deniz'e
11-me'mûriyetleri tüccâr ve ehl-i kâr sefâyini ve Atalar etrâfi korsân eşkıyâ'sından muhâfaza olunmak için irâde olunub ve bu husûsun husuli ta'yîn olunan
12-mîri kâlyonları ber-vech-i muharrer kat'a tüccâr yükü almamak ve her hâlde serd-ü mendve basîret üzre turub korsân haber olduğü mahalle der hâl hücum ve hakkından gelerek
13-ibâd-ullah te'mîn olunmak mashalatı için olduğü senki kapudân-ı mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda fermân-ı hümâyûnum vezîr müşârün-ileyhe tarafından vârid olan
14-buyuruldu mücebince gerek sen ve gerek sâyir kapudânân-ı mûmâ-ileyhim mîri kâlyonlara bir hilâl tüccâr hamûlesi vaz' eylemeyüb yümn-ü teâla Boğazdan taşra

15-oldukdan sonra birbiriniz ile haberleşmek vechiyle varacağınız mahalleri ma'lûm idinerek ve muhârebeden hâli olmayarak ve ber-vech-i muharrer İskenderiyye Limânı'nda

16-ve sâyir mahallerde kat'a yük almayub ve bilâ-mûcib bir yerde tûl ve dirâz-ı meks eylemeyüb serd-ü mend olarak etrâf ve civârını ve Atalar aralarını korsân

17-eşkiyâ'sından gereği gibi hıfz ve hrâset ve zıkr olunan kapudânları rây' ve ittifâkın ile imâle ihtimâm ve dikkat ve bu üslûb üzere tüccâr sefinelerini

18-ve sâyir mahalleri te'mîn ve tatmîne bezl-i miknet ve adalar civârına dahi lenger-endâz olundukda fukarâ-yı raiyyete cevz ve eziyyet ve hilâf-ı şer' bir ferde taaddiden

19-ve bir akça almakdan hazer ve mûcânebet eylesiz şöyleki bu vech üzere olan tenbîhât-ı hümâyûnuma mugâyir hareket ile tüccâr yükü almak ve müttefik olunmamak hasebiyle ibâda

20-iyâzen billahî teâla korsân eşkiyâ'sından tüccâr sefinesine bir gezend isâbet itmek mesmû' olmak lâzım gelür ise öZRünüz isgâ olunmayub zarar

77

21-zararı sizden tazmîn olduğundan gayrı muhkem haklarınızdan gelineceği mukarrerdir ana göre basîret üzere hareket ve emr-i şerîfim mücebince cümle sarf-ı tâb ü tâkat

22-olunmak bâbında fermân-ı âlî şânım sâdır olmuştur buyurdum ki

bir sûreti

patrona ve riyâle ve sâyir kapudânan-ı mûmâ-ileyhime sâdır olan hükm-ü hümâyûnum ve deryâ kapudânı vezîr müşârün-ileyhin buyuruldu mucebince amel ve hareket

ve kapudâne-yi mûmâ-ileyhin rây' ve ittifâkına mutâba't iderek vech-i meşrûh üzere hıfz ve hrâsete ihtimâm ve dikkat eylemeleriçün

77/202

1-Eyâlet-i Rûm İli'nde vâki' kadılara ve ayân-ı vilâyete hüküm ki

2-eyâlet-i mezkûr işbu sene-yi mübâreke zi'l-ka'desinin toğuzuncu gününde avâtıf-ı aliyye-yi mülûkânemden düstûru'l-mükerrem müşir-i mufahham nizâmü'l-alem Vezîrim Abdullah Pâşâ edâmallahü teâla iclâlehuya

3-tevcih ve inâyet ve ihsânım olmağla kırk sekiz senesine mahsûben kıstü'l-yevm hesâbı ve şurût-u hazariyye üzere tarafına âid olan hazariyyesiyle tevcih tarihine düşüb tarafına âid olan

4-hâsları muhâssılı tarafından ahz ve kabz itdirilmek bâbında emr-i şerîfim sudûrunu vezîr müşârün-ileyh iltimâs etmeğın vech-i meşrûh üzere amel olunmak içün yazılmışdır

Fi-evâhir-i Zi'l-ka'de sene 1148

bir sûreti

dahi kırk toğuz senesi muharremi duhûlünde eyâlet-i mezkûrda vâki' kazâlardan muayyen olan hazariyyesi sene-yi merkûma mahsûben şurût-u hazariyye üzere tahsilîcün yazılmışdır

77/203

1-Şark Cânibi Ser-askeri Vezîr Ahmed Pâşâ'nın maiyyetinde olan Dergâh-ı muallâm Top Arabacıları üzerine zâbit Osman zîde kadruhuya hüküm ki
2-hâlâ maiyyetinde olan top arabacılarından on yedi bölüğün çorbacısı kıdvetü'l-emâcid ve'l-akrân Mehmed Çorbacı zîde kadruhuyu top arabacıları neferâtından elli nefer işe yarar yoldâşları
3-intihâb ve başka defter ve mûmâ-ileyh Mehmed Çorbacıyla maân Arz-ı Rûm Kal'ası muhafazasına ta'yîn ve kendün sâyir maiyyetinde olan çorbacılar ve neferât ile maân Asitâne-i saâdetime gelmen fermânım
4-olmağla ile vusûlünde senki mûmâ-ileyhsin merkûm çorbacı zikr olunan işe yarar yoldâşlardan elli nefer ile Arz-ı Rûm Kal'ası muhafazasına ta'yîn ve alıkoyub
5-hâlâ anda olan şâhi top arabalarını ve mühimmâtlarını ma'rifet-i şer'le ta'dât ve sicil ve mûmâ-ileyhe teslim ve teslimini müş'ir yedinden sened alub sened-i mezbûru ve muhafaza-yı mezbûreye ta'yîn
6-olunan neferâtın esâmilerini başka defter ve defter-i mezkûru memhûrân mübâşir-i merkûma teslim ve bir gün akdem Asitâne-i saâdetime irsâl eyleyüb ve kendün dahi sâyir maiyyetinde olan
7-çorbacılar ve neferât ile kalkub Asitâne-i saâdetime gelmeğe say' ve ihtimâm eylesin deyu kıdvetü'l-emâcid ve'l-ayân hâlâ Dergâh-ı muallâm Top Arabacı başısı olan Mehmed zîde mecduhu tarafından
8-mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında fermân-ı âli-şânım yazılmışdır

Fi-evâil-i Zi'l-hicce sene 1148

77/204

1-Şark Cânibi Ser-askeri Vezîr Ahmed Pâşâ'nın maiyyetinde olan Dergâh-ı muallâm Topçuları üzerine Zâbit Mustafa Kethûda zîde mecduhuya hüküm ki
2-ser-asker müşârün-ileyhin maiyyetinde olan dergâh-ı muallâm topçularından beşinci cemâatin çorbacısı El-Hâc Mustafa Çorbacı ile maân yetmiş üç nefer olmak üzere esâmilerine Hasan Kal'ası kaydı vaz'
3-ve dördüncü bölüğün çorbacısı Ya'kûb Çorbacı ile maân kırk dört nefer olmak üzere esâmilerine Vân Kal'ası kaydı vaz' ve elli üç nefer olmak üzere bir orta dahi
4-esâmilerine Arz-ı Rûm Kal'ası kaydı vaz' ve otuz neferin esâmilerine Ahışa kaydı vaz' ve otuz ve otuz yedi neferin esâmilerine Trabzon kaydı vaz' olunub
5-maiyyetinden savb-ı me'mûriyetlerine ta'yîn ve irsâl ve kılâ'-yı muhafazalarına istihdâm olunmaları için fermân-ı hümâyûnum sâdır ve mutasarıf oldukları esâmilerin defter ve sûret-i

6-defteri Ocak tarafından mübâşir ta'yîn olunan Hüseyin Çavuş zîde kadruhuya teslim ve irsâl olunmak üzere mübâşir mûmâ-ileyh ta'yîn olmuştur vusûlünde ser-asker müşârûn-ileyhin rây'-ı

7-savâb-dîde ile neferât-ı merkûmunu ber-vech-i muharrer me'mûr oldukları mahallere ta'yîn ve irsâl eylesin sizki cânib-i mezkûrede olan çorbacılar ve uç başılar ve sâyir neferatsız

8-her biriniz ber-mûceb-i emr- âli savb-ı me'mûriyenize âzim ve hidemât ve muhâfazalarda kıyâm eylesiniz ve senki El-Hâc Mustafa Kethüdâ zîde mecduhumsun sâdir olan fermân-ı âli-şânım mûcebince

9-neferât-ı mezbûreyi kılâ'-yı merkûmuna irsâl ve itmâm-ı hizmet eyledüğünü müş'ir mübâşir-i mezkûr yedine sened virub Asitâne-i saâdetime avdet ve ric'at itdiresin deyu hâlâ Topçu

10-başî İsmâ'il zîde mecduhu tarafından membûr mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında fermân-ı âli-şânım yazılmışdır

Fi-evâil-i Zi'l-hicce sene 1148

77/205

1-Şark Cânibi Ser-askeri Vezîr Ahmed Pâşâ'nın maiyyetinde olan Dergâh-ı muallâm Topçuları üzerine zâbit olan Ocak Kethüdâsı El-Hâc Mustafa Kethüdâ zîde mecduhuya hüküm ki

2-ser-asker müşârûn-ileyhin maiyyetinde olan Dergâh-ı muallâm Topçularından cânib-i mezbûrda olan kılâ' muhâfazalarına ta'yîn ve irsâl olunan orta ve neferâtdan mâ-adâ ikinci ve otuzuncu ve altmışdan

3-sekizinci üç orta yüz seksen nefer Dergâh-ı muallâm Topçularının mutasarrıf oldukları esâmilerinden ser-asker kaydı ref' olunub Asitâne-i saâdetime gelmeleri bâbında fermân-ı âli-şânım sâdir

4-ve Ocak tarafından Hasan Çavuş zîde kadruhu mübâşir ta'yîn ve irsâl olunmuştur in-şâ-allahü teâla vusûlünde yedine virilen sûret-i defter ve şeref-sudûr olan fermân-ı celîl-makrûnum

5-mûcebince sâyir kılâ' muhâfazalarına ta'yîn olunan ortalar ve neferâtıyla maân irsâl eyleyüb ba'de'l-tekmîl otuzuncu cemâatin çorbacısı İbrâhim Çorbacı ve altmış sekizinci cemâatin El-Hâc Mustafa

6-Çorbacıyı ortaları ve neferâtıyla mübâşir merkûmun yedine virilen sûret-i defter mûcebince tamâmen Asitâne-i saâdetime avdet ve ric'at eylemeniz muktezi olmağla senki mûmâ-ileyhsin çorbacıyan-ı

7-merkûmları neferâtlarıyla maiyyetine istishâb ve maân Asitâne-i saâdetime avdet ve ric'at eylesün deyu hâlâ Topçu başî İsmâ'il zîde mecduhu tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere

8-amel olunmak bâbında fermân-ı âli-şânım sâdir olmuştur buyurdum ki

Fi-evâil-i Zi'l-hicce sene 1148

78/206

- 1-Trâblus Şâm Mollâsına ve mukaddemâ Trâblus Şâm'a aher husûs için ta'yîn olunan Dergâh-ı âlî Kapucu başlarından Hüssam Mehmed dâme mecduhuya ve Trâblus Şâm Mütessellimine
- 2- ve ayân-ı vilâyete hüküm ki
- 3-Trâblus Şâm'da vâki' (Sakâdiye?) İskelesi demekle ma'rûf mahalde feth-i hakâniden bu ana gelince kenise ve sâyir eser-i binâdan bir nesne yoğiken bu esnâda ba'zı Nasâra Tâifesi
- 4-iskele-yi mezbûrda ayîn-i mesfûrların icrâ için hilâf-ı şer'-i şerîf müceddeden bir kenâyis binâ ve ihdâs itdikleri hâlâ Trâblus Şâm Vâlisi Vezîrim Osmân Pâşâ tarafından
- 5-bir kıt'a kâğıdıyla ve cümle muvâcehesinde ma'rifet-i şer'le tahrîr olunan hüccet-i şer'iyeye ile ilâm ve inhâ olunub bu makûle müceddeden kenise binâsı min küll-i vücûh şer'-i şerîfe mugâyir
- 6-olmağla kenâyis-i mezbûrenin eser-i binâdan bir nesnesi kalmamak vechiyle yere beraber külliyyen hedm ve mahv ve keyfiyyetinin der-ukba Der-saâdetime ilâm olunması fermânım olmağın işbu emri- şerîfim
- 7-isdâr ve ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde sizki mevlânâ ve kapucıbaşı ve mütessellim ve sâyir mûmâ- ileyhîmsiz kenâyis-i merkûmeyi binâsından kat'a
- 8-eser kalmamak vechiyle yere beraber külliyyen hedm ve asârını mahv idüb hedm olunduğunu tekrar Der-saâdet-medârıma ilâm ve hilâfindan gâyetü'l-gâye ittika eylemeniz bâbında
- 9-fermân-ı âlî-şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâhir-i Zi'l-ka'de sene 1148

78/207

- 1-Haleb Eyâleti kendüye ihsân olunan Vezîr Hüseyin Pâşâ'ya hüküm ki
- 2-Kilis Ekrâdından Okçu İzzeddinlü Aşireti öteden beru muzırr-ı ibâd ve say'-ı bi'l-fesâd olduklarına binâen merkûmların üzerlerine varılıb eşkıyâ'sının cezâları tertîb
- 3-ve acuze ve nisâ ve sıbyanları Rakka'ya iskân ve tesyir olunmak husûsları hâlâ Adana Vâlisi Vezîr Ali Pâşâ'ya evâmîr-i aliyyemle tevfiz ve maiyyetinle etrâf ve havâlide olan
- 4-tavâif-i askeriyye dahi ahkâm-ı hümâyûnumla me'mûr ve ta'yîn kılınub Haleb taraflarının dahi sedd ve bendi ve eşkıyâ'-yı merkûmdan o câniblere varanların ahz ve tenkîli muktezi
- 5-olmakdan nâşi senki vezîr müşârün-ileyhsin senden dahi iş me'mûl olmak hasebiyle avâtif-ı aliyye-yi hüsrevânemden Haleb Eyâleti sana tevcih ve ihsânım ve vezîr müşârün-ileyh ile

- 6-haberleşerek Okçu İzzeddinlü'nün haklarından gelmekte müşârün-ileyh ile bi'l-ittifâk hareketin fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl
- 7-olunmuşdur imdi vusûlünde senki vezîr müşârün-ileyhsin Adana Vâlisi Vezîr müşârün-ileyh ile haberleşerk aşâyir-i merkûmenin Haleb taraflarında olan memerr ve ma'berlerinin sedd ve bendinde
- 8-ve o taraflarada firâr idenlerin ahz ve habs ve haklarından gelinmek husûslarında bi'l-ittifâk hareket ile sâlifü'z-zikr Okçu izzeddinlü Eşkiyâ'sının tertîb-i cezâları
- 9-ve acuze ve nisâ ve sıbyânlarının Rakka'ya iskân olunmaları hâletine bi'l-ittifâk ihtimâm ve dikkat ve bu takrîb ile ibâd ve bilâdın te'mîn ve tatmînine bezl-i miknet ve bundan mâ-adâ
- 10-Eyâleti-i Haleb'de olan ibâd-ullahın terfih ve tatmînlerine sarf-ı kudret ve hilâf-ı emr-i âlî hareketden ve raâyâ ve berâyâyâ zulm ve taaddi misüllü hâletden gâyetü'l-gâye hazer
- 11-ve mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâhir-i Zi'l-ka'de sene 1148

78/208

- 1-Dergâh-ı muallâm Kapucıbaşlarından olub Trâblus Şâm Vâlisi olan Vezîr Osmân Pâşâ'nın deyn-i tahsiline mukaddemâ mübâşir ta'yîn olunan Hüssam Mehmed zîde mecduhuya hüküm ki
- 2-vezîr müşârün-ileyhin Mısır İrsâliyesi mâlından deyni olan üç yüz yetmiş beş mısri kise akçayı vezîr müşârün-ileyh Şâm-ı Trâblus'ta ba'de'l-vusûl müddet-i kalîlede edâ
- 3-itmeğe bundan akdem taahhüd ve senki kapucıbaşı mûmâ-ileyhsin sen dahi husûs-u merkûma mübâşir ta'yîn olunub bu ana dek birkaç def'a isti'câl dahi olunmuşken
- 4-Der-aliyyeme bu def'a vârid olan kâğıdlarda meblağ-ı mezbûreden ancak yüz elli kise akçası irsâl ve kusûrunu isti'câl ve senin avdetin dahi istizân ve iltimâs
- 5-olunmuş ve vezîr müşârün-ileyhin mukaddemâ olan taahhüdüne binâen istimhâl olunması makbûl-u hümayûnum olmayub itdiğü va'd üzere tahsîli şeref-sudûr olan hatt-ı hümayûn
- 6-şevket-makrûnum mücebince matlûb-u şâhanem olmağla kusûr iktizâ iden akça cerde avdetine dek tahsîl ve tamâmen gönderilüb enderûn-u hümayûnum hazinesine teslim itdirilmek
- 7-fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde meblağ-ı bâkî cerde avdetine dek tedârik ve tahsîl ve tamâmen sana
- 8-teslim eylemek üzere hâlâ Trâblus Şâm mütesellimine başka emr-i şerîfimle tenbîh ve te'kîd olunduğu senki kapucıbaşı mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda sen anda meks
- 9-ve bâkî kalan irsâliye mâlını mütesellimi-i mûmâ-ileyhe tahsîl itdirüb ber-vech-i muharrer cerde avdetine dek teslim itdirdikten sonra sen itmâm-ı maslahat ile avdet ve ric'at

10-eyleyesin şöyleki hükm-ü hümayûnuma mugâyir hareket ile bundan böyle dahi ba'zı a'zâr-ı vâhiyeye teşebbüsün ve yâhûd rehâvet ve tesâmühün zuhûr eylemek lâzım gelür ise

11-muâkab olacağı emr-i mukarrerdir sonra sen bilürsün ana göre hareket ve bir an akdem meblağ-ı merkûmun ardın alub öyle avdet eylemeğe dikkat ve ser-i mû hilâfından

12-gâyetü'l-gâye hazer ve mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âlî şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâhir-i Zi'l-ka'de sene 1148

bir sûreti

Trâblus Şâm mütesellimine meblağ-ı bâkıyyenin te'hîr ve imhâline kat'â rızâ-yı hümayûnum olmamak hasebiyle mübâşir olan kapucı başı anda meks ve cerde avdetine dek kusûr iktizâ iden akçayı mütesellimi-i mûmâ-ileyhe tahsîl ve mübâşir-i mûmâ-ileyhe teslim ve öyle avdet olunmağla ihtimâm-ı tâm ü dikkat mâ-lâ-kelâm eylemesiçün ber-vech-i muharrer

79/209

1-ber-vech-i arpalık İç İl Sancâğı Mutasarrıfı olan Vezîr Mustafa Paşâ'ya hüküm ki

2-hâlâ Şark Cânibi Ser-askeri Vezîrim Ahmed Pâşâ'nın Bölük başlarından Kulaksız Mehmed nâm Bölükbaşı mukaddemâ Arz-ı Rûm'dan firâr itdikle mezbûrun bulunduğu mahalde ahz ve habs ve ba'de Der-aliyyeme

3-ilâm olunmasıçün ba'zı mahallinde emr-i şerîfim irsâl ve teftiş ve tefahhus olundukda mezbûr bölükbaşı İç İl tarafına gitdüğü ilam ve anda olub aherlere mûcib-i ibret olmak için merkûm

4-alâ-eyyi-hâl bulunduğu mahalde ahz ve habs ve Der-aliyyeme arz ve ilâm olunmak muktezi olmağın işbu emr-i şerîfim isdâr ve ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde senki vezîr müşârün-ileyhsin

5-havza-yı hükûmetinde olan mahalleri gereği gibi tecessüs ve tefahhus iderek merkûm Kulaksız Bölükbaşını alâ-eyyi-hâl bulunduğu mahalde ahz ve ele getirüb muhkem habs ve kal'a-bend ve kendüyü habisinde ibkâ

6-ve keyfiyeti Der-saâdetime arz ve ilâm eyleyesin mezbûrun ahz ve te'dîbi sâyire mûcib-i ibret için irâde olunmuş hâlâtdan olduğuna binâen tesâmüh ve tekâsüle ruhsat virilmeyüb

7-havza-yı hükûmetini tecessüs ile merkûmu alâ-eyyi-vech-i gân ahz ve ele getürmede ihtimâm ve dikkat ve ba'de'l-ahz Der-aliyyeme arz ve ilâma müsâraat eylemen bâbında fermân-ı âlî-

8-şânım sâdır olmuşdur

bir sûreti

Adana Vâlisi olub Okçu İzzeddinlü nizâmına me'mûr Vezîr Ali Pâşâ'ya

merkûm Kulaksız Mehmed Bölükbaşı Okçu İzzeddinlü içine duhûl eylediği haber virilmekle alâ-eyyi-hâl ahz ve habs ve arz ve ilâm olunmak için

bir sûreti

Şâm mütesellimine merkûm Şâm tarafına firâr eylediği ihbâr olunmağla ahz ve habs ve ilâmçün vech-i meşrûh üzre

79/210

1-Yalak abad Nâibine hüküm ki

2-senki Yalak abâd Kazâsı Nâibi Mevlânâ Abdullah zîde ilmihusun Südde-i saâdetime mektûb gönderüb Nefs-i Yalak abad Kasabası'nda vâki' Câmî-i Kebîr Mahallesi sükkânından iken bundan

3-akdem maktûlen vefat iden El-Hâc İbrâhim bin Ömer'in sulb-i kebîr oğulları Osman ve Mustafa ve Ömer ve Ali ve sulbiyye kebîr kızı Aîşe ile sagir oğlu İsmail'in vâlidesi

4-olub vasiyesi olan Aîşe binti Mustafa nâm hâtûn vesayeten ve isâleten meclis-i şer'e varub Yalak abad Kasabası'na tâbi Kaçak nâm Karye sakinlerinden Rabia oğlu Mehmed ve karındaşı

5-Feyzullah ve Kômürcü oğlu Ahmed ve gaib-i ani'l-meclis Oğlu nâm kimesneler bundan akdem emr-i şerîfimle mübâşir ta'yîn olunan Bostâni Hasekilerinden Ebubekir Haseki mübâşeretiyle

6-meclis-i şer'e ihzâr ve gâib-i ani'l-meclis merkûm Havum Oğlundan mâ-adâ mezbûrun Rabia Oğlu Mehmed ve karındaşı Feyzullah ve Kômürcü Oğlu Ahmed muvâcehelerinde bin yüz kırk

7-sekiz senesi şevvâlinin yiğirmi ikinci gicesi müresleri müteveffâ-yı mezbûr Hacı İbrâhim salât-ı aşâyı ba'de'l-edâ câmi'-i şerîfden menziline gelirken hammam kapusu önünde balta tabir

8-olunur alet-i carihâ ile bi-gayr-ı hakk boynundan sağ tarafından belinden muhkem darb ve katl eylediler deyu iddia vech-i meşrûh üzre merkûm El-Hâc İbrâhim balada mesturu'l-esâmi dört

9-nefer kimesneler alet-i carihâ ile katl eyledikleri Yalak abad Kasabası ahâlisinden Yalı Cami imâmı Mustafa ve Câmî-i kebîr İmâmı ... El-Hâc Mehmed ve meşâyihden El-Hâc Mehmed ve El-Hâc Ahmed

10-zade Mustafa ve El-Hâc İsmail ve El-Hâc Hüseyin nâm kimesneler şöretleriyle vech-i meşrûh üzre sâbit olmağla mucib-i şer'iyye icrâ olunmak bâbında emr-i şerîf virilmek ricâsına vâki'

11-hâli bi'l-iltimâs arz eylediği ecilden vech-i meşrûh ve virilen fetvâ-yı şerîfe mücebince şer'i cezâları tertîb olunmak bâbında fermân-ı âli-şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâil-i Muharrem sene 1148

79/211

- 1-Aydın Muhassılı Vezîr Polad Ahmed Pâşâ'ya hüküm ki
- 2-birkaç seneden beru Aydın taraflarında hudûs iden şekâvetin muharriki ve fitne ve fesâdın mûkizi gedûklulardan Uşaklı Genç Ali dimekle ma'rûf kimesne olub merkûmun
- 3-bu vech üzre muzırr-ı ibâd ve say'-ı bi'l-fesâd olduğu muhakkak olmak hasebiyle o makûlelerin haklarında virilen fetvâ-yı şerife mücebince mezbûr Genç Ali'nin dahi şer'en cezâsı
- 4-terfîbi muktezi olmağla işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde senki vezîr müşârün-ileyhsin merkûm geduklu Uşaklı Genç Ali'yi
- 5-ahz ve şer'en cezâsını tertîb ve ser-maktû'nu Der-atebeme Der-alıyyeme irsâl eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâsıt-i Zi'l-ka'de sene 1148

79/212

- 1-Rodos Kadısına ve Rodos Kal'ası Dizdârına hüküm ki
- 2-sâbıkâ Vezîr-i âzam olub hâlâ Sakız'dan Rodos Ceziresine nakl ve anda ikâmeti fermânım olan İsmâ'il Paşâ'nın cezire-yi merkûmeye vusûlünde Rodos Kal'asında
- 3-kal'a-bend ve habs ve kal'adan bir hatve hurûcuna rızâ ve cevâz gösterilmeyüb muhâfazasında ihtimâm ve dikkat ve hilâfından begâyet mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı
- 4-âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâsıt-ı Zi'l-ka'de sene 1148

79/213

- 1-Kıbrıs Ceziresi'nde vâki' Lefkoşe Kazası
- 2-nâibi ve sâyir kazâların kadılarına hüküm ki
- 3-Abdurrahman zîde mecduhu Südde-yi saâdetime arz-ı hâl idüb Vezîr-i âzam
- 4-Mehmed Pâşâ edâmallahü teâla iclalehu ve ... ..
- 5-haslarından olan Eyâlet-i Kıbrıs Muhassıllığı ve Defterdârlığı ve yeniçeri ve alây beğliği
- 6-avâidâtıyla maân işbu bin yüz kırk toğuz senesi muharremi guresinden sene-yi merkûme zi'l-hiccesi nihâyetine

- 7-değın zabt eylemek üzere hass-ı mezkûr cümle bi-tevâbihi ve'l-levâhik yalnız toksan dört bin gurûş
- 8-mâl ve on iki bin beş yüz gurûş kalemiyye ile kendüye der-uhde ve iltizam ve mûmâ ileyh dahi
- 9-ber-vech-i muharrer teveffûz ve iltizam ve in-şâ-allahü teâla senesi tamâmına dek ibrâ-i zimmetine zimmetine
- 10-ve hass-ı mezkûr mefrûzu'l-kalem maktû'-ı kadem min külli vücûh serbest olmağla ol vech üzere
- 11-zabt ve rabt ve emvâl muhassılık ve tevâbi'olan a'sâr-ı şer'iyye ve rûsûmât-ı sâyire
- 12-cüz'i ve külli avâid her ne ise ber-mûceb-i defter-i hâkâni ahz ve kabz idüb
- 13-vezîr-i âzam müşârün-ileyh tarafına virilecek toksan dört bin gurûşu
- 14-dört taksit ile edâ ve kezalik kalemiyyesi olan on iki bin beş yüz gurûşu
- 15-dahi mahallerine teslim eylemek şartıyla eyâlet-i merkûm ber-vech-i meşrûh zabt
- 16-ve rabt eylemesiçün yedine memhûr ve mamûlün-bih temessük virildüğün bildirüb
- 17-müşârün-ileyh taraflarından virilen temessükler mûcebince zabt itdirülüb
- 18-aheri müdâhale itdirilmemek bâbında hükm-ü hümâyûnum ricâ itmeğın
- 19-vech-i meşrûh üzere amel oluna deyu yazılmışdır

Fi-evâil-i Zi'l-hicce sene 1148

80/214

- 1-Eyâlet-i Sivâs'da vâki' olan kadılara ve ayân-ı vilâyete hüküm ki
- 2-hâlâ Sivâs Vâlisi olan Vezîrim Ya'kûb Pâşâ edâmallahü teâla iclâlehu Südde-yi saâdetime arz-ı hâl gönderüb eyâlet-i mezbûrede vâki' kazâlardan kırk toğuz senesine
- 3-mahsûben muayyen olan imdâd-ı hazariyyesi vakt ve zamânıyla şurût-u hazariyye üzere tahsîl ve tarafına edâ ve teslim olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â
- 4-ve iltimâs itmeğın sene-yi mezbûre muharremi duhûlünde şurût-u hazariyye mûcebince tahsîl olunmak fermânım olmağın sizki mûmâ-ileyhimsiz vezîr müşârün-ileyhin vech-i meşrûh üzere
- 5-eyâlet-i mezbûrede vâki' kazâlardan kırk toğuz senesi muharremi duhûlünde sene-yi merkûmeye mahsûben muayyen olan imdâd-ı hazariyyesin şurût-u hazariyye üzere senede
- 6-iki taksît ile vakt ve zamânıyla tahsîl ve tarafına edâ ve teslim eyleyüb hilâfından begâyet hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı âlî-şân yazılmışdır

Fi-evâil-i Zi'l-hicce sene 1148

80/215

- 1-Rûm İli'nin orta kolu yemîn-i yesâriyle varınca vâki' olan mevlânâ-yı kirâma zîde fazalihu ve kadılara ve nâiblere ve yeniçeri serdârları ve ocak ihtiyârları ve ayân-ı vilâyet
- 2-ve iş erlerine hüküm ki
- 3-hudûd-u İslâmiyyenin mekr ve keyd-i a'dâdan muhâfazasıçün işbu sene-yi mübâreke hâlâ Bâbâ Tağî Ser-askeri düstûru'l-mükerrem müşir-i mufahham nizâmü'l-âlem Vezîrim Mehmed Pâşâ edâmallahü teâla iclâlehu
- 4-maiyyetinde tavâif-i askeriyyenin kesîr ve vefretleriçün Rûm İli'nin üç kolunda vâki' taht-ı kazâlarınızda mevcûd mukim ve misâfir yeniçerilerden cenk ve harbe kâdir tüvâne ve nâmü'l-silâh
- 5-kül oğullarından bir neferi giru kalmamak üzre me'mûr ve sene-yi mezkûr nev-rûz firûzunda cümlesi kazâlarından ihrâc ve bir gün evvel ser-asker müşârün-ileyhin maiyyetine varub
- 6-hidemât-ı hümayûnumda rây'ı üzre i'mâl ve istihdâm olunmalarıçün bundan akdem evâmîr-i aliyye ısdâr ve Ocakdan mübâşirler ta'yîn ve irsâl ve cümleye ilân ve işâat
- 7-ve herkesin ma'lûm ve mesmû'ları olmuşidi el-hâletü hazihi zikr olunan serdârlardan çıkmamışları ve henüz dahi kazâlarında bulunanlar vech-i meşrûh üzre bayrakları altına
- 8-cem've amâde eyledikleri yeniçerileriyle şöyleki pîr ve âlil olub bir dürlü mazarratı olmayanlardan mâ-adâ kalmamak üzre hâlâ düşman-ı din ser-serîr-i İslâmiyyeden Azâk
- 9-Kal'ası'nı muhâsara itdikle bundan sonra uhde-yi zimmetlerine lâzım ve lâyık olduğu hareket-i merziyye ve rızâ-yı hümayûnuma muvâfık harekât-ı meşkûre ve say'-ı mebrûre vücûda
- 10-getürmeğe cân-ı baş ile say' idüb nâm ve şân ve istid'â-yı duâ-yı hayr-ı pâdişâhânemi iğtinâm ve tahsîle mesâi-yi mevfüre ide gelüb mücâhid-ane ve murâbit-ane
- 11-cidd ve cehd ve kemâl-i sadâkat ü istikâmet ile hareket ve gayret idüb mutî' ve münkâd oldukları hasebiyle ve ittifakları sebebiyle sevâlif-i ezmânda nice asâr-ı celîleye muvaffak
- 12-oluna gelüb Devlet-i aliyyemin mu'temedün-bih askerinden oldukları ma'lûm olmağın bu bâbda dahi dâmen gayret-i der-miyân ve hâb-ı rahatı terk ile her birileri kemâli
- 13-adâb üzre hareket birle sâyir evkâta kıyâs olunmaksızın fi-mâba'd ta'cil ale'l-ta'cil savb-ı me'mûrlarına varub mevcûd bulunmaları matlûb-u hümayûnum olmağla cümleye agâh
- 14-ve ittifâkınız üzre sefere me'mûr serdârları bi'l-cümle neferâtıyla in-şâ-allahü teâla Rûm İli'nin orta kolu yemîn-ü yesâriyle değîn mübâşirler ma'rifetleriyle ihrâc ve çıkmayanları
- 15-dahi bundan böyle âcilen ve seriân te'hîr ve tevakkuf eylemeksizin buldukları mahallerden alâ-cenâhü'l-isti'cal mahall-i me'mûrlarına sevk ve tesyîrleriçün ziyâde ihtimâm

16-eylemeniz fermânım olmağın irsâl olunmuşdur ve senki mübâşir mûmâ-ileyhsin senden hidemât-ı lâzıme uhdesinden gelmek me'mûl olduğuna binâen bir an evvel

17-kalkub zikr ve tahrîr olunduğu vech üzre amel ve hareket ve bi'l-cümle kazâlar serdârlarını tekâmîl neferâtıyla ma'rifet-i şer'le ve cümle ayân-ı vilâyet ve iş erlerinin iânnet

18-ve ihtimâmları inzimâmiyle bir gün evvel ve bir saat akdem çıkarub savb-ı me'mûrlarına ale'l-ta'cil nakl ve tesyîr itdirmeğe bezl-i makdûr ve say'-ı mevfür eyleyesin zinhâr

19-rehâvet ve taksîr ve tekâsül etmeyüb bir an akdem edâ ve hidmet-i me'mûre eylemeğe takayyüd-ü tâm ve gâyetü'l- gâye ihtimâm idüb ziyâde pîr ve ihtiyâr olub amelden kalmış

20-nâ-tüvânları rencide etmeyüb ve seferber olanlardan dahi bir nefer veyâ himâyeye ve yahûd celb-i menfaat sevdâsıyla giru alıkomayub mütesabbır-âne hareket eyleyesin ve sizlerki

21-me'mûr olan bi'l-cümle kazâlar serdârsız mübâşirler in-şâ-allahü teâla kazâlarınıza vurûd eyleyüb mazmûn-u emr-i şerif her biriniz ma'lûmları oldukdan sora bir dürlü illet ve bahâne

22-ve te'hîr ve tevakkuf eylemeyüb bayraklarınız altına istishâb eylediğiniz neferât ile ale'l-ta'cil çıkub esnâ-yı rahda meks ve arâm eylemeksizin gayret ve hamiyet idüb

23-cümleiniz ser-asker müşârün-ileyh maiyyetine bir gün evvel ve bir sâat mukaddem varub mevcûd olub lâzım olan hidemâtda sâdikâne cidd ve takayyüd eyleyüb her hâl ile

24-mutahhar dua-yı hayr-ı padişâhânemi ve tekâmîl-i nâmûs-u saltanat-ı seniyyeme mübâderet ile yüz aklıkları eylemek cümleden me'mûl ve hilâf-ı emr-i âli ve nâ-merzi hareketden ittikâ

25-ve mücânebet eyleyesiz deyu bi'l-fi'l Dergâh-ı muallâm Yeniçeri Ağâsı olan Abdullah Ağâ dâme ulvihû tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak için yazılmışdır

Fi-evâil-i Zi'l-hicce sene 1148

bir sûreti Rûm İli'nin sol kolu yemîn-ü yesârıyla nihâyetine varınca vâki' olan mevlânâ-yı azam ve kadılara ve nâiblere ve yeniçeri serdârları ve ocak ihtiyârları ve ayân-ı vilâyet ve iş erlerine vech-i meşrûh üzre yazılmışdır

bir sûreti

Rûm İli'nin sağ kolu yemîn-ü yesârıyla nihâyetine varınca vâki' olan mevlânâ-yı azam ve kadılar ve nâibler ve yeniçeri serdârları ve ayân-ı vilâyet ve ocak ihtiyârları vech-i meşrûh üzre yazılmışdır

80/216

- 1-Arz-ı Rûm mollâsına ve eyâlet-i mezbûrede vâki' kadıllara ve ayân-ı
- 2-vilâyete hüküm ki
- 3-hâlâ Arz-ı Rûm Vâlisi düstûru'l-mükerrem müşir-i mufahham nizâmü'l-âlem Vezîrim Ali Pâşâ
- 4-edâmallahü teâla iclâlehu Südde-yi saâdetime arz-ı hâl gönderüb kırk toğuz senesine mahsûben
- 5-eyâlet-i mezbûreden muayyen olan imdâd-ı hazariyyesi şurût-u hazariyye
- 6-üzre vakt ve zamânıyla tahsîl ve tarafına edâ ve teslim olunmak bâbında emr-i şerîfim
- 7-sudûrunu istid'â itmeğın sene-yi merkûme muharremi duhûlünde şurût-u
- 8-hazariyye mücebince tahsîl olunmak fermânım olmağın sizki mûmâ-ileyhimsiz
- 9-vezîr müşârün-ileyhin vech-i meşrûh üzre sene-yi merkûme
- 10-muharremi duhûlünde eyâlet-i mezbûrede vâki' kazâlardan sene-yi
- 11-mezbûre mahsûben muayyen olan hazariyyesini şurût-u hazariyye
- 12-üzre senede iki taksit ve vakt ve zamânıyla tevzi'
- 13-ve tahsîl ve tarafına edâ ve teslim eyleyüb hilâfından
- 14-hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı âli-şânım
- 15-sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâil-i Zi'l-hicce sene 1148

81/217

- 1-Şehr-i zor Eyâleti'nde vâki' kadıllara ve ayân-ı vilâyete hüküm ki
- 2-emirü'l-ümerâi'l-kirâm hâlâ Şehr-i zor Beğlerbeğisi Ömer dâme ikbâlehu Südde-yi saâdetime arz-ı hâl gönderüb eyâlet-i mezbûrede vâki' sefersiz vakitlerde virile gelen imdâd-ı hazariyyesi
- 3-kırk toğuz senesine mahsûben şurût-u hazariyye üzre tahsîl ve vakt ve zamânıyla tarafına teslim olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â ve kırk toğuz senesi muharremi duhûlünde
- 4-şurût-u hazariyye üzre vakt ve zamânıyla tahsîl olunmak için emr-i şerîfim tahrîri bâbında iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim bi'l-fi'l Reisü'l-küttâbım olan İsmâ'il dâme mecduhu ilâm
- 5-itmeğın mücebince amel olunmak bâbında fermân-ı âli-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâil-i Zi'l-hicce sene 1148

81/218

- 1-hâlâ Baba Tağı Ser-askeri maiyyetinde olan toparabacıları üzerlerine Zâbit olan El-Hâc Hüseyin zîde kadruhuya hüküm ki
- 2-ser-asker müşârün-ileyhin maiyyetinde mevcûd bulunmak üzere hâlâ Asitâne-i saâdetimde mevcûd olan toparabacıları çorbacılarından iki nefer çorbacı ve hizmet uhdesinden gelen atık
- 3-yiğirmi nefer ta'yîn ve ol tarafda dahi münâsib olan mahallerden ma'rifetinde yetmiş nefer müceddeden tashîh ve be-dergâh olmak üzere tahrîr ve defter ve tekmîl ve ser-asker müşârün-ileyhin maiyyetinde hidemât-ı lâzımelerde
- 4-istihdâm olunmak fermânım olmağın bölüğün çorbacı ve bölüğün çorbacı zîde kadrumâ atıklarından yiğirmi nefer ile ta'yîn ve irsâl olunmağın in-şâ-allahü teâla
- 5- vusûlünde gerekdir ki minvâl-i meşrûh üzere ol tarafda münâsib olan mahallerden tûvâne yiğitlerden yetmiş nefer top arabacıları tahrîr ve defter ve bi-avni teâla tekmîl ve defter-i mezkûru
- 6-ser-asker müşârün-ileyhe mühürledüb mahalline kayd için bu cânibe irsâl ve îsâl ve neferât-ı mezbûreyi ser-asker müşârün-ileyhin rây'-ı rezîn-i isâbet-karîni üzere hidemât-ı
- 7-lâzımede istihdâm ve hidemât-ı pesendide ve meşkûre izhârına bezl-i tâb ü tâkat eylesin deyu kıdvetü'l-emâcid vel ayân bi'l-fi'l Top arabacı başı olan El-Hâc Mehmed zîde mecduhu
- 8-tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur deyu yazılmışdır

Fi-evâil-i Zi'l-hicce sene 1148

81/219

- 1-Asitâne-i saâdetimden Özi'ye varınca yol üzerinde vâki' olan kadılara ve mütesellimlere ve voyvadalara ve kethüdâyerileri ve yeniçeri serdârları ve sâyir zâbitân ve ayân-ı vilâyet ve iş
- 2-erlerine hüküm ki
- 3-cenâb-ı emâret meab-ı eyâlet-nisâb hâlâ Kırım Hânı Kaplân Girây Hân dâmet maâlihu tarafına teşrifât-ı mülûkânem ve hazîne ile me'mûr olan Dergâh-ı âlî Geduklularından
- 4-İskemleci Mustafa zîde mecdununun emn ve selâmet ile bir an evvel muaccelen Hân müşârün-ileyh taraflarına vusûlü gâyet mühimm ve muktezi olmağla sizki mûmâ-ileyhimsiz mûmâ-ileyh her kangınızın
- 5-taht-ı kazâ vü hükûmetine varub dâhil olur ise bilâ-tevakkuf yedinde olan menzil ahkâmı mücebince tûvâne menzil bâr-girleri ihzâr ve asla eğlendirmeksizin cümleiniz müstevfi
- 6-tüfenk-endâz ademler ile mûmâ-ileyhi esnâ-yı rahda muhâfaza ve muhâsesine gereği gibi ihtimam ve takayyüd idrek civârınızda olan kazâyâ îsâl ve teslimînizi

7-müş'ir sened ahz iderek her vecihle mûmâ-ileyhi îsâle me'mûr olduğu teşrifât-ı mülûkânem ve hazîne ile ta'cîl-ale'l-ta'cîl emnen ve sâlimen Özi'ye irsâl
8-ve îsâl eylesesiz şöyleki mûmâ-ileyhe ve teşrifât-ı mülûkâne vü hazîneye bir zarar irişmek ve yâhûd avk ve te'hîr olunması mesmû' olur ise vâki' olan zarar bilâ tereddüd
9-sizden tahsîl olunduğundan gayrı hakkınızdan gelineceği mukarrer ve muhakkak bilüb ana göre hareket ve hilâfından begâyet ihtirâz ve mücânebet eylemeniz bâbında fermânım yazılmışdır

Fi-evâil-i Zi'l-ka'de sene 1148

81/220

1-Kılburun Sancâğı Mutasarrıfı olub hâlâ Özi Kal'ası muhâfazasında olan Feridûnzâde Mustafa dâme ikbâlehuya hüküm ki
2-hâlâ Kırım Hânı Kaplân Girây Hân dâmet maâlihu tarafına teşrifât-ı mülûkâne vü hazîne ile me'mûr olan Dergâh-ı muallâm Geduklularından İskemleci Mustafa zîde mecduhunun emn
3-ve selâmet ile bir an evvel muaccelen Hân müşârün-ileyh taraflarına vusûlü gâyet mühimm ve muktezi olmağla mûmâ-ileyh in-şâ-allahü teâla Özi'ye vardukda senki mîr-i mîrân mûmâ-ileyhsin
4-kat'a ol taraflarda meks ve arâm itdirmeyüb ne vecihle ve ne tarîk ile olur ise olsun kendüyü ve teşrifât-ı mülûkâne ve îsâline me'mûr olduğu hazîne ile muhâfaza ve muhâresesine
5-kemâl-i ihtimâm ü dikkat olunarak emn ve selâmet ile ta'cîl ale'l-ta'cîl bir an akdem ve bir sâat mukaddem Hân müşârün-ileyhin yanlarına îsâle bezl-i makderet ve sarf-ı tâb
6-ü tâkat eylesesin mûmâ-ileyhin bir an evvel ve selâmet ile varması matlûb-u hümâyûnum olmağla şöyleki muaccelen savb-ı me'mûrine îsâlde tekâsül olunmak ve yâhûd
7-maâz-allahü teâla bir zarar îsâbet itmek ihtimâli olur ise sonra özrûn makbûl olmayub hakkından gelineceği mukarrerdir ana göre hareket ve bir sâat evvel hân müşârün-
8-ileyhin yanlarına îsâle ihtimâm ve dikkat ve tekâsül ve taksîrden gâyetü'l-gâye tevakkî ve mücânebet eylemen bâbında fermânım yazılmışdır

Fi-evâil-i Zi'l-ka'de sene 1148

81/221

1-Giresun Kal'ası muhâfazasında yeniçeri zabiti
2- zîde mecduhuya hüküm ki

- 3-Dergâh-ı muallâm Yeniçerileri ortalarından ... Giresun Kal'ası'nda
- 4-olan ikinci bölük ile otuz yedinci bölük ortaları iktizâ iden
- 5-hidemât-ı alıyyemde istihdâm olunmak için iki ortanın beş yüz neferi olmak
- 6-şartıyla cenk-âver yeniçerilerden üç yüz nefer dahi tahrîr ve tashîh ve bayrakları ve kazgân
- 7-ve umûmen neferâtlarıyla Kırım Atası'nda vâki' Yeni Kal'aya varub hidemât-ı lâzımede kıyâm eylemek üzere
- 8-seriân ve acilen savb-ı me'mûrlarına sevk ve tesyîr olunmaları fermânım olmağın ile irsâl olunmuşdur in-şâ-allahü teâla
- 9-vusûlünde zikr olunan iki aded ortaların beş yüz neferi olmak şartıyla balâda tahrîr olunduğu vech üzere tashîh ve tekmîl
- 10-ve umûmen neferâtıyla bir gün evvel mübâşir ma'rifetiyle Yeni Kal'aya irsâl ve kıyâm itdirilmeleriçün ikdâm idüb te'hîr ve ta'vîkden
- 11-ihtirâz eylesün deyu bi'l-fi'l Dergâh-ı muallâm Yeniçeri Ağâsı Abdullah Ağâ dâme ulvihû tarafından mühürlü mektûb
- 12-virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmakçün yazılmışdır

Fi-evâil-i Zi'l-hicce sene 1148

82/222

- 1-sâbıkâ Kûl Kethüdâsı olub hâlâ Baba Tağı Ser-askeri maiyyetine me'mûr Mehmed zîde mecduhuya hüküm ki
- 2-Rûm İli Kazâları serdârları bayraklarıyla o tarafa sevk ve tesyîr olunan Dergâh-ı muallâm Yeniçeri neferâtı hidemât-ı alıyyemde istihdâm olunmak için ber-vech-i mu'tâd-ı kadîm
- 3-tashîh ve be-dergâh olunmaları muktezi olmağın neferât-ı merkûmeden vardıkça tashîh ve be-dergâh ve iktizâsına göre ortalara tahrîr olunanlardan ma-adâsı serdârları bayraklarıyla
- 4-hidemât-ı alıyyemde istihdâm idüb mahalline kayd olunmak için defterlerin irsâl eylemen fermânım olmağın ile irsâl olunmuşdur in-şâ-allahü teâla vusûlünde
- 5-serdâr bayraklarıyla o tarafa sevk ve tesyîr olunan neferâtı minvâl-i muharrer üzere hidemât-ı alıyyemde istihdâm ve mahalline kayd için defterlerin göndermen bâbında bi'l-fi'l Dergâh-ı muallâm
- 6-Yeniçeri Ağâsı Abdullah Ağâ dâme ulvihû tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzere amel olunmak bâbında fermân-ı âlî şânım sâdır olmuşdur

Fi-evâil-i Zi'l-hicce sene 1148

82/223

1-Hâcî Oğlu Pazarcığı ve Minkaliye ve Köstence ve Kara Çirmen ve İsmâ'il ve Baba Tağı ve ol havâlide olan kadılara ve yeniçeri serdârlarına ve ayân ve vilâyetin iş erlerine hüküm ki
2-hâlâ Baba Tağı Ser-askeri olan düstûru'l-mükerrem müşir-i mufahham nizâmü'l-âlem Vezîrim Mehmed Pâşâ edâmallahü teâla iclâlehunun maiyyetinde mevcüd bulunmak bu def'a dahi
3-Vilâyet-i Rûm İli'nden tashîh ve be-dergâh olunub bir gün evvel ve bir sâat mukaddem savb-ı me'mûrlarına isâl ve teslim olunması bâbında fermân olunan
4-elli nefer Dergâh-ı muallâm topçuları her birilerininiz taht-ı hükûmetinizde vâki' kazâlarda bundan akdem ocak neferâtından olub bir tarîk ile esâmileri alık
5-olanları tashîh ve kûl oğulları ve tüvâne yiğitlerden be-dergâh olunması fermânım olmağın ocak tarafından mübâşir avuş ta'yîn ve irsâl olunmuştur
6-in-şâ-allahü teâla şeref-efzâ sudûr olan fermân-ı celilü'l-şânım mücebince taht-ı kazâlarınıza dâhil olduklarında mukaddem topçu olub esâmileri alık olanlardan
7-tashîh tüvâne ve işgüzâr ve yarar yiğitlerden ve kûl oğullarından be-dergâh olub bir gün ve bir sâat mukaddem elli nefer Dergâh-ı muallâm topçularını tekmiî ve ba'de'l-8-tekmiî mahalline kayd olunmak için ale'l-esâmi mûmza ve mahtûm defterini Asitâne-i saâdetime irsâle takayyüd-ü tâm ve neferât-ı mezbûrunu seriân ve icaleten
9-ser-asker müşârün-ileyhin yanına isâle cidd ve ihtimâm idüb hilâf-ı fermân-ı âli-şân vaz' ve hareketden ihtirâz ve ictinâb eyleyesin deyu kıdvetü'l-emâcid
10-ve'l-ayân bi'l-fi'l Topçu başı olan İsmâ'il zîde mecduhu tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında fermân-ı âli-şânım sâdir olmuştur buyurdum ki

Fi-evâil-i Zi'l-hicce sene 1148

82/224

1-Ayâş Kazâsı Nâibi Mevlânâ Mustafa zîde ilmihu ve Kûtâhya Mütesellimine hüküm ki
2-senki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin Südde-yi saâdetime mektûb gönderüb Ayâş Kazâsına tâbi' Kestüz ve Evreş ve Gödel ve tevâbi'i Karyelerinde sâkin ulemâ ve sulehâ ve eimme ve hütebâ ve raâya
3-ba-cema'him meclis-i şer'e varub karyelerinde ba'zıları yatâğan ta'bîr olunur birer keskin kebir bıçak peydâ ve birbirlerinden görerek mübtelâ ve herkes belinde bir yatâğan
4-bıçağı taşıyub hâl-i gazabda bir ademi darb itmek lâzım gelür ise her neresine darb ider ise ... iki şakk idüb ve ol bıçağı taşıyan
5-eşkiyâ'nın şekâveti gün-be gün terakki bulub şerr ve mazarratlarından emn ve râhatları kalmayub ol vecihle ahvâlleri diğer-gün ve karyelerinin perâkende ve perişân
6-olmalarına bâis olmağın hallerine merhameten zikr olunan yatâğan bıçağı kazâ-yı mezbûr ve karyelerinden bi'l-külliyeye ref' ve her kimin yedinde bulunur ise mîri için ahz olunub

7-ba'de'l-tenbîh uslamayub isti'mal idenlerin gereği gibi ma'rifet-i şer'le takrîr ve haklarında lâzım gelen te'dîbleri icrâ olumak üzere ism ve resimleriyle arz ve ilâm
8-ve şerr ve mazarratları ahâli ve fukarâ üzerlerinden def' olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek ricâsına vâki' hali bi'l-iltimâs arz eyledüğün ecilden senki mütesellim-i
9-mûmâ-ileyhsin vech-i meşrûh üzere amel ve hareket eyleyüb ve lakin bu bahâne ile kendü hallerinde olanlara bir dürlü taarruz ve celb-i mâl ve taaddi ve tecâvüzden begâyet
10-ihtirâz ve ictinâb olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki

Fi-evâil-i Zi'l-hicce sene 1148

82/225

1-sâbıkâ Özi Zâbiti Haseki Bekir zîde mecduhuya hüküm ki
2-hâlâ Baba Tağı ser-askerinin bulunduğu mahalle varub ve Kûl Kethüdâsı sâbık
3-Hindizâde Mehmed zîde mecduhunun maiyyetinde bulunub iktizâ iden hidemât-ı lâzımede
4-rây'ı üzere istihdâm olunman fermânım olmağın vusûlünde gerekdirki bir gün evvel kalkub
5-ser-asker müşârün-ileyhin bulunduğu mahallide mûmâ-ileyh Kûl Kethüdâsı Mehmed zîde mecduhunun maiyyetinde bulunub iktizâ iden
6-hidemât-ı lâzımede rây'ı üzere amel ve hareket idüb te'hîr ve ta'vîkden ihtirâz ve mücânebet eylesin deyu bi'l-fi'l Dergâh-ı muallâm
7-Yeniçerileri Ağâsı olan Abdullah Ağânın tarafından virilen mühürlü mektûb mücebince yazılmışdır

Fi-evâil-i Zi'l-hicce sene 1148

82/226

1-Trabzon Kal'ası muhâfazasında yeniçeri zâbitine hüküm ki
2-muhâfaza-yı mezbûrede olan Dergâh-ı muallâm Yeniçerileri ortalarından yigirmi bir bölük ve altmış bir bölük ve on dört
3-sekbânân ve yigirminci sekbânân ve otuz iki sekbânân ortaları umûmen neferâtıyla hâlâ Baba Dağı
4-ser-askeri maiyyetine me'mûr olmalarıyla yarakları ve kazgânları ve neferâtıyla Trabzon'dan kalkub
5-bir gün evvel ser-asker müşârün-ileyhin bulunduğu mahalle varub ordu-yı hümâyûnumda mevcûd ve vâki'

- 6-olan hidemât-1 aliyyemde kıyâm eylemeleri fermânım olmağın zîde kadruhu mübâşir ta'yîn ve irsâl
- 7-olundu in-şâ-allahü teâla vusûlünde gerekdirki sâlifü'z-zikr beş aded ortaları bayrakları
- 8-ve kazgânları ve umûmen neferâtlarıyla Trabzon'dan ihrâc ve mübâşir mûmâ-ileyh ma'rifetiyle
- 9-bir gün evvel ve bir sâat mukaddem serasker müşârün-ileyh bulunduğu mahalle varub ordu-yı
- 10-nusret-makrûnum ve hidemât-1 aliyyemde kıyâm eylemeleriçün irsâl eyleyüb te'hîr
- 11-ve ta'vîkden ihtirâz eyleyesün deyu ağâ-yı mûmâ-ileyhin mektûbu mücebince yazılmışdır

Fi-evâil-i Zi'l-hicce sene 1148

83/227

- 1-sabıkâ Kûl Kethüdâsı olub hâlâ Baba Tağı ser-askerinin maiyyetine me'mûr Mehmed zîde mecduhuya hüküm ki
- 2-sen ocağın ihrâz-ı rütbe ve kesb-i ta'ayyün eylemiş zâbitânından emekdâr ve kâr-güzâr olub me'mûr olduğun hidemât-1 aliyyemde bezl-i makdûr ve cidd-i nâ-mahsûr eyleyüb dîn ve devlet-i aliyyeye lâyük ve rızâ-yı
- 3-hümâyûnuma muvâfık hidemât-1 müstahsene vücûda getürmen senden me'mûl ve melhûz olmağla me'mûr olduğun ordu-yı nusret-makrûnuma me'mûr gerek çorbacılar ve çavuşân ve sâyir zâbitânı iktizâsı üzre hidemât-1
- 4-lâzımede istihdâm idüb nâ-merzi harekete cesâret iden her kim olur ise te'dîb ve ta'zir ve ref' ve nasblarıyla temşiyet-i umûru sana tevfiz ve sipâriş olunmağın bu vech üzre hâlâ bi'l-cümle ordu-yı nusret-makrûna
- 5-me'mûr Dergâh-ı âlî Yeniçerileri üzerlerine sen müstakilen başbuğ ve ba-fermân-ı âlî bu taraftan murahhas kılındığın ma'lûmun oldukda dâmen gayret-i der miyân idüb vezîr müşârün-ileyhin rây'-ı rezin-i
- 6-isâbet-karinleri üzre amel hareket ve umûrunda kemâl-i ihtimâm eyleyüb maiyyetine me'mûr olanları vech-i meşrûh üzre hidemât-1 lâzımede istihdâm ve nâ-merzi harekete cesâret idenlerin te'dîbleri ve ref'i iktizâ
- 7-idenleri ser-asker müşârün-ileyhe ifâde ve istizân birle ref' ve yerlerine aherin istihdâm ve ba'de ilâm eyleyüb hidemât-1 müstahsene-yi mebrûre ve mesa'i-yi celîle-yi meşkûre vücûda getürmeğe
- 8-cidd-i ihtimâm idüb bi'l-cümle zâbitân ve neferâtı fermân olunan hidemât-1 ser-asker nusret-rehberin tarafından sana tenbîh ve emirleri üzre teraggubiyet ve rây'-yı savâb-didelerine muvâfık amal-i istihdâm
- 9-kılınmakçün bir ferdi sözünden taşra ve rây'ından hâric vaz' ve hareketde bulunmayub muti' ve münkâd olarak hidemât-1 lâzımelerinde kemâl-i adâb üzre kıyâm eylemeleri fermânım olmağın

10-ile irsâl olundu in-şâ-allahü teâla vusûlünde senki hâlâ ser-asker müşârün-ileyhin maiyyetine me'mûr Dergâh-ı âli Yeniçerileri üzerlerine ve bâ-fermân-ı âli bu taraftan murahhas zâbitleri olan mûmâ-ileyhsin

11-bâlâda tahrîr olunduğu üzre amel ve hareket iderek uğur-u dîn-i metinde bezl-i makdûr idüb isticlâb-ı duâ ve rızâ-yı aliyyem tahsîline say' ve ihtimâm eylesesün deyu bi'l-fi'l Dergâh-ı muallâm Yeniçerileri

12-Ağâsı olan Abdullah Ağâ dâme ulvihû tarafından mühürlü mektûb virilmekle mücebince amel olunmak bâbında fermân-ı âli-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâil-i Zi'l-hicce sene 1148

83/228

1-Rûm İli'nin üç kolu yemîn-ü yesârıyla nihâyetlerine varınca vâki' olan mevâli-yi azâm ve kudât ve tevâbilere ve yeniçeri serdârlarına ve ocak ihtiyârlarına ve ayân-ı

2-vilâyete ve iş erlerine hüküm ki

3-Rûm İli üç kolunda Baba Tağı ser-askeri maiyyetine me'mûr serdâr bayraklarıyla bi'l-cümle Dergâh-ı muallâm Yeniçerilerin bilâ-te'hîr yerlerinden ihrâc ve giceyi gündüze katarak

4-alâ-cenâhü'l-isti'cal ser-asker müşârün-ileyhin bulunduğu mahalle sevk ve tesyîre hâlâ Ocakda Saksoncu başı Mustafa zîde mecduhu mahsûs mübâşir ta'yîn ve irsâl olunmağla gerekdir ki

5-mûmâ-ileyh ve maiyyetine ta'yîn olunan kûl çavuşlarıyla üç kolundan nihâyetlerine varınca serdârlar bayraklarını umûmen neferâtlarıyla yerlerinden ihrâc seriân ve âcilen

6-savb-ı me'mûrlarına irsâl ve serdârları dahi bundan sonra iki konağı bir iderek ta'cîl ale'l-ta'cîl varub ser-asker müşârün-ileyhin bulunduğu mahalle mülhak

7-ve mülâki olmalarına ziyâde ikdâm ve say'-ı ihtimâm eylemeleriçün emr-i şerîfimle mübâşirler her kangınızın taht-ı kazâsına dâhil ve vâsıl olduklarında sizki mevâli-yi azâm

8-ve kadırsız sâdır olan fermân-ı âli-şânımın mazmûn-u münifini cümleye ilâm ve işâat ve haber ve ağâh idüb zinhâr ve zinhâr serdârları

9-bayraklarıyla gidecek askerden bir ferdin giruya kalmasına ruhsat ve cevâz gösterilmeyüb bir an te'hîr ve taavvuk itdirilmeyüb ale'l-umûm neferâtlarıyla

10-her kazânın serdârını kaldırub ser-asker müşârün-ileyhin bulunduğu mahalle varub mevcûd olmalarına cümleliz nasîr ve ... idüb uğur-u dîn-i

11-mübîn ve ihrâc-ı gazavât-ı müsliminde bezl-i kudret eylesesiz ve sizlerki serdârlarsız hâlâ fermân-ı âli sürücü ocağın saksoncu başısı

12-tarafından mübâşirler vusûlünde bilâ-te'hîr her birinizin bayraklarınız altına tahrîr eyledikleriniz bi'l-cümle kazâlarınız yeniçerileri ve kûl oğulları neferâtlarıyla kalkub

13-esnâ-yı râhda dahi kat'a bir an meks eylemeksizin iki konağı bir iderek hâb ve râhatı terk ve dâmen gayret der miyân ile bir gün evvel

14-ve bir sâat mukaddem seriân ve âcilen varub erişmek ve hidemât-ı lâzımlerde mevcûd bulunmak üzre ziyâde ikdâm idesiz ve illâ sâyir

- 15-evkâta kıyâs ile bundan sonra mikdâr-ı zerre avk ve te'hîre bâis olacak hareket ve bu bahâne ile mürûr ve ubûr eylediğiniz mahallerde raâya
- 16-fukarâsından ve gayrıdan bir ferde hilâf-ı şer' cevri ve taaddi eylediğiniz istim'a olunur ise ziyâde muâteb olacağınız muhakkak bilüb kemâl-i adâb üzre
- 17-bir an ve bir sâat evvel ordu-yı nusret- makrûnumda mevcûd bulunmakla mesâi-yi mevfüre eylesesüz ve senki Sürücülük umûruna me'mûr Saksoncu başı Mustafa
- 18-zîde mecduhusun sen ocağın emekdâr ve kâr-güzârı olub hidemât-ı lâzıme uhdesinden gelmeğe sahib-i iktidâr olduğun ecilden bu umûr-u mühimmenin tekâmîlî senin
- 19-uhde-yi ihtimâmına tefvîz
- 20-olunmağla Rûm İlinin üç kolundan
- 21-hâlâ ser-asker müşârün-ileyh maiyyetine me'mûr
- 22-serdârlar bayraklarını umûmen yeniçerilerini
- 23-ile bir ferdin giruya kalmamak şartıyla yerlerinden ihrâc
- 24-iderek cümlesini ser-asker müşârün-ileyh bulunduğu mahalle sevk
- 25-ve tesyir için ziyâde ihtimâm ve neferât-ı mezbûreden giruya kalmışları
- 26-var ise sürüb nigûn ve mücerred gitmemek kasdı ile te'hîr ve tevakkuf
- 27-ider olur ise ol makûleleri ahz ve habs eyleyüb itâat-ı şer'-i şerîf ve inkıyâd-ı emri münif
- 28-eylemedükleri için ukûbât-ı meşrûa'dan haklarında lâzım gelen icrâ olunmak üzre
- 29-ism ve resimleri ve şöhretleri ile ilâm ve bu emri lâzımü'l-ihtimâmında kat'a
- 30-senden ve yanında ta'yîn olunan çavuşlardan tekâsül ve taakkud olunmamak üzre
- 31-bir an evvel edâ-yı hizmet olunmağla cidd ve cehd idüb hidemât-ı meşkûre
- 32-vücûda getürmeğe bezl-i tâb ü tüvân ve ziyâde say' ve ihtimâm idesüz deyu
- 33-bi'l-fi'l Dergâh-ı muallâm Yeniçerileri Ağâsı olan Abdullah
- 34-Ağâ dâme ulvihu tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzre
- 35-amel olunmak için yazılmışdır

Fi-evâil-i Zi'l-ka'de sene 1148

84/229

- 1-Dergâh-ı muallâm Cebecileri Ocağının İkinci Kethüdâsı olub Baba Tağı ser-askeri vezîr Mehmed Pâşâ'nın maiyyetine me'mûr Dergâh-ı muallâm Cebecileri üzerlerine zâbit nasb ve ta'yîn olunan Ahmed Kethüdâ zîde mecduhuya hüküm ki
- 2-vezîr müşârün-ileyhin nezdinde Dergâh-ı muallâm Cebecileri neferâtının kesir ve tevfi ri lâ-büdd olmak mülâhaza olunmağın mahall-i mezbûrede birer takrîb ile esâmileri çalık cenk ve harbe kâdir tüvâne ve müsella h garîb yiğitlerden
- 3-müceddeden iki yüz mikdârı nefer ser-asker müşârün-ileyhin rây'-ı savâb-dideleriyle ve ma'rifetinle tashîh ve be-dergâh olunmak üzre fermân olunmağın in-şâ-allahü teâla mahall-i me'mûrenize vardukda zikr olunan neferâtı vech-i meşrûh üzre

4-yarar ve tûvâne ve müsellağ yığitlerden tekmiñ ve defter ve mahalline kayd için defterlerin irsâl ve vezîr müşârün-ileyhe ilâm itdirdüb sâdir olan emr-i celilü'l-kadrumun mazmûn-u münifiyle amel göresin deyu bi'l-fi'l

5-Cebeci başı olan Seyyid Mehmed dâme mecduhu tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında fermân-ı âli-şânım sâdir olmuştur deyu yazılmışdır

Fi-evâil-i Zi'l-hicce sene 1148

84/230

1-Niş Kadısına hüküm ki

2-sâbıkâ Rûm İli Vâlisi olub hâlâ Kandiyeye Muhâfızı olan Vezîrim Ebû Bekir Pâşâ edâmallahü teâla iclâlehu Südde-yi saâdetime arz-ı hâl gönderüb Rûm İli Eyâletinin yüz kırk yedi

3-senesi rebî'ü'l-evvelinin on beşinci gününde ve ba'de kırk sekiz senesi zi'l-ka'desinin toğuzuncu gününde Vezîrim Abdullah pâşâ edâmallahü teâla iclâlehuya tevcih ve kırk sekiz

4-senesine mahsûben eyâleti-i mezbûreden muayyen hazariyyesi vezîr müşârün-ileyh tarafından ahz ve kabz ve hazariyyede re's-i sene gurre-yi muharrem i'tibâr olunmağla halef ve selef beynlerinde

5-hesâbların görüb kıstü'l-yevm hesâbı üzre tevcihi târihine düşen hazariyyesin virmeğe râzı iken halefi müşârün-ileyhin kethüdâsı hilâf-ı şurût-u hazariyye

6-re's-i sene mart ibtidâsıdır deyu rencide üzre olduğun bildirüb hilâf-ı şurût-u hazariyye ol vecihle rencide itdirilmemek bâbında hüküm-ü hümâyûnum ricâ eylemeğın şurût-u

7-hazariyye mücebince amel olunmak için yazılmışdır

Fi-evâsıt-ı Zi'l-hicce 1148

84/231

1-Moton Kal'ası muhâfazasında yeniçeri zâbitine hüküm ki

2-muhâfaza-yı mezbûre me'mûr Dergâh-ı muallâm Yeniçerileri ortalarından elli dördüncü bölüğün ortası Niş Kal'asına nakl olunmak iktizâ itmekle bayrağı ve kazganı ve umûmen neferâtıyla ihrâc

3-ve kal'a-yı mezbûre irsâl ve muhâfazasında kıyâm eylemeleri fermânım olmağın zîde kadruhu mübâşir ta'yîn ve irsâl olunmağla in-şâ-allahü teâla vusûlünde orta-yı mezkûru bayrağı ve kazganı

4-ve umûmen neferâtıyla Moton'dan ihrâc ve mübâşir ma'rifetiyle bir gün evvel ve bir sâat mukaddem Niş Kal'asına nakl ve muhâfazasında kıyâm eylemeleri için ziyâde say' ve ihtimâm idüb te'hîr ve ta'vikden

5-ihtirâz ve ictinâb eylesün deyu bi'l-fi'l Dergâh-ı muallâm Yeniçerileri Ağâsı
Abdullah Ağâ dâme ulvihu tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh
üzre amel olunmak bâbında fermân-ı âli-şânım
6-sâdır olmuştur

Fi-evasıt-ı Zi'l-hicce sene 1148

bir sûreti

Niş muhâfazasında olan on toğuz sekbânlar ve otuzuncu ve otuz yedinci sekbânân
ortaları hâlâ Bender Cânibi ser-askeri maiyyetine gitmeleriçün sâbıkâ sekbân başı
olub Niş muhâfazasına
me'mûr Osmân zîde mecduhuya hitâben mektûb mücebince yazılmışdır

bir sûreti

Anapoli muhâfazasında olan elli sekinci bölüğün ortası umûmen neferatıyla ve
kazganı
ve bayrağıyla Niş Kal'ası muhâfazasına me'mûr ve kıyâm eylemeleriçün Anapoli'de
Yeniçeri Zâbiti
zîde mecduhuya hitâben yeniçeri ağâsı mektûbu mücebince yazılmışdır

bir sûreti

Trabzon'da olan toğuzuncu ve on yedinci sekbânân ortaları Bender Cânibi
ser-askeri
Vezîr Mehmed Paşâ maiyyetine me'mûr olmalarıyla bayrakları ve kazganları ve
umûmen neferâtıyla
bir gün evvel müşârün-ileyhin maiyyetine isâlleriçün Trabzon'da Yeniçeri
Zâbiti zîde mecduhuya
ağâ mektûbu mücebince yazılmışdır

bir sûreti

Asitâne-i saâdetimde olan Dergâh-ı âli Yeniçerileri ortalarından otuz dört
bölük ve kırk iki bölük ortaları Özi Kal'ası muhâfazasına ta'yîn olunub bayrakları
ve kazganları ve umûmen neferâtıyla bir gün evvel ihrâc ve muhâfaza-yı mezkûreye
isâl
eylemesiçün zîde kadruhuya ağâ mektûbu mücebince yazılmışdır

84/232

1-sâbıkâ Kûl Kethüdâsı olub hâlâ Bender Cânibi Ser-askeri Vezîr Mehmed Pâşâ'nın
maiyyetinde Dergâh-ı muallâm Yeniçerileri Zâbiti olan Mehmed zîde mecduhuya
hüküm ki
2-Rûm İlinin üç kolundan serdârlar bayraklarıyla ordu-yı nusret-makrûna sevk ve
tesyir olunan yeniçerileri mevcûd olan ortalara ser-asker müşârün-ileyhin râ'yıyla
tashîh ve zamm ve birer

- 3-mikdâr dahi bayraklarıyla hidemât-ı aliyyede istihdâm olunmalarıçün bundan akdem emr-i şerîfim ısdâr olunmuşken lakin zikr olunan neferâtın cümlesi ser-asker müşârün-ileyh ma'rifetiyle ortalara
- 4-tashîh ve zamm olunub cümlesi tahrîr olundukları ortalar ile maân hidemât-ı hümâyûnumda kıyâm itdirilmek üzere serdârlarının bayrakları sarılması fermânım olmağın ile
- 5-irsâl olmuşdur vusûlünde gerekdir ki serdâr bayraklarıyla varub dâhil olan ve bundan böyle icâleten ve müsâraaten varacak serdâr bayraklarında mevcûd olan bi'l-cümle neferât
- 6-ortalara tashîh ve zamm idüb ve her birileri tahrîr ve ta'yîn oldukları ortalarıyla maân hidemât-ı hümâyûnumda istihdâm olunmak için ber-müceb-i emr-i âlî ser-asker müşârün-ileyh ma'rifetiyle serdârların
- 7-dahi bayrakların sarub bu vech üzere ve fi-mâba'd hidemât-ı meşkûre vü mebrûre vücûda getürmekde bezl-i makdûr eylesün deyu bi'l-fi'l Dergâh-ı muallâm Yeniçerileri Ağâsı olan Abdullah
- 8-Ağâ dâme ulvihu tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh amel oluna deyu yazılmışdır

Fi-evâsıt-ı Zi'l-hicce sene 1148

85/233

- 1-Rûm İlinin üç kolunda vâki' kudât ve nüvvâba ve yeniçeri serdârları ve ayân-ı vilâyet ve iş erlerine ve İnyüz Kal'ası ve sâyir kılâ' dizdârlarına
- 2-ve bi'l-cümle kazâlar ve kasabât ve kurâ ve karyelerde bulunan voyvada ve subaşılara hüküm ki
- 3-kazâ-yı mezbûrların kasabât ve kurâsında mukim ve misâfir bulunan Dergâh-ı muallâm Yeniçerileri neferâtı ve cenk ve harbe kâdir kûl oğullarından bir ferdi giruya kalmamak şartıyla
- 4-ale'l acele varub Baba Tağı Cânibinde ordu-yı nusret-makrûna irişüb ser-asker hamiyet-perver düstûru'l-mükerrem müşir-i mufahham nizâmü'l-âlem Vezîrim Mehmed Pâşâ edâmallahü teâla
- 5-iclâlehunun maiyyetine Ocakdan Yeniçeri Zâbiti ta'yîn olunan Kûl Kethüdâsı sâbık Mehmed zîde mecduhu ma'rifeti ve ser-asker müşârün-ileyhin emr ve rây-ı savâb-dideleriyle hizmetde
- 6-ve hareket iderek her ne tarafta âtîf-ı inân ve azimet iderler ise cümlesi maân gidüb âda'-yı eyyâmı hudûd-u İslâmiyyeden def'-i keyd ü mazarratlarıçün
- 7-uğur-u dîn-i mübîn ve tahsîl-i rızâ-yı hümâyûn-u pâdişâhânem üzere bezl-i kudret ve say'-ı dikkat eylemen için bundan akdem müteaddid evâmir-i aliyyem ile ocakdan
- 8-mübâşir çavuşlar gönderildikten mâ-adâ bu vakti sâyir evkâta kıyâs ile serdâr ve neferâtdan bir ferdi giruya kalmayub alâ-cenâhü'l- istic'al savb-ı

9-me'mûrlarına sevk ve tesyîrçün hâlâ Ocakda Saksoncu başı olan Mustafa ve Haseki Ebûbekir zîde mecduhumâ mufassal ve meşrûh müelled ve müşedded emr-i şerif-i âli-şânımla

10-müstakilen sürücü ta'yîn ve irsâl olunmuşken kurb-u civâr-ı saltanat-ı seniyyemde vâki' Silivri Kazâsı serdârı akl-ı kalîl neferât ile gidüb sifr

11-virmeği sahib-i iktidâr ba'zı yeniçeri ve kûl oğulları ayândan olanlara istinâd ile serdârlarıyla gitmeyüb giruya kaldıkları ilâm ve ihbâr olunmağın serdâr ve neferât ve kûl oğullarından giruya

12-kalanların buldukları mahallerden ihrâc ve bir yerde ayak sürümeyüb giceyi gündüze katarak ta'cîl-ale'l-ta'cîl ordu-yu nusret-makrûna sevk ve tesyîr ve bundan sonra kazâlarından çıkmayub

13-ve çıkub esnâ-yı râhda geşt-i güzâr üzre olan serdâr ve neferât ve kûl oğulları ve bunların ketmlerine ve gitmeyenlere sâhib çıkub itâat-ı emr-i âli şân etmeyen ayân ve her kim

14-olur ise olsun kal'ası ve kurb ve civârlarında bulunan kilâ' dizdârlarına teslim ve kal'a-bend itdirilüb şeref-bahş sudûr olan evâmir-i aliyemin infâz ve icrâsına

15-muhâlefet eyledikleriçün haklarında şer'en ve kanûnen lâzım gelen icrâ olunmasıçün ism ve resimleri ve şöretleri Der-devlet-medârıma ilâm olunması fermânım olunmağın tayin

16-ve irsâl olunmuşdur sizki Saksoncu başı Mustafa ve Haseki Ebûbekir zîde mecduhumâsız husûs-u mezbûr için müstakilen sürücü mübâşir ta'yîn olunduğunuz mü'lûmunuz oldukda gerekdir ki hâb

17-ve râhatı terk ve bir yerde meks ve arâm itmeyüb ser-asker müşârün-ileyh maiyyetine me'mûr Rûm İlinin üç kolundan serdâr bayraklarıyla bi'l-cümle yeniçerileri bâlâda tahrîr ve emr ve tenbîh olunduğu

18-vech üzre bir ferdi giru kalmamak şartıyla ihrâclarında dahi bir gün evvel ve bir sâat mukaddem ordu-yı nusret-makrûna irişdirilmelerinde gâyetü'l-gâye say' ve ihtimâm eyleyüb ve bundan sonra

19-kazâlarından çıkmayub ve esnâ-yı râhda geşt-i güzâr üzre olan serdâr ve neferât ve bunların gitmelerine muhâlefet idüb itâat-ı emr-i âli etmeyen ayân ve her kim olur ise olsun kal'a-bend

20-itdirilüb ve Der-devlet-medârıma ilâm eyleyüb işbu umûr-u lâzımü'l-ihitimâmında mikdâr-ı zerre tekâsül olunmamak ve şeref-bahş sudûr olan evâmir-i aliyemin infâz ve icrâsında

21-ziyâde ihtimâm ve takayyüd olunub hidemât-ı merziyye ve mesâ'i-yi celîle-yi meşkûre vücûda getürmen me'mûl olmağla ana göre gayret ve hamiyet olunub bir an evvel bu emr-i mühimm-i müstah'celenin

22-edâ ve temşiyeti için bezl-i maddûr ve kemâl-i say'-ı mevfur olunmak sizden matlûb olunmağın ana göre amel ve hareket eyleyüb ser-i mü kusûr ve tekâsülden begâyet tehâşi üzre olasız

23-ve sizki dizdârlarsız vech-i meşrûh üzre mübâşirân mûmâ-ileyhümânın gönderdikleri kimesneleri dizdârı olduğunuz kal'alarda habs ve kal'a-bend idüb tekrâr itlâklarıçün

24-emr-i şerîf sâdır olmadıkça itlâk olunmayub hilâfından ihtirâz eylesüz deyu bi'l-fi'l Dergâh-ı muallâm Yeniçerileri Ağâsı olan Abdullah Ağâ dâme ulvihu tarafından mühürlü mektûb

25-virilmekle vech-i meşrûh üzre amel ve hareket eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâsıt-ı Zi'l-hicce sene 1148

vech-i meşrûh üzre yine Rûm İlinin üç koluna ağâ-yı mûmâ-ileyhin mektûbu mûcebince bir kıt'a emri-şerîf dahi yazılmışdır

85/234

1-İç İl Sancâğı Mutasarrıfı Vezîr Mustafa Pâşâ'ya hüküm ki

2-envâ'-yı şerr ü şekâvete cesâretinden nâşi idâm ve izâlesiçün etrâf ve eknâfa ve bi'l-husûs senki vezîr müşârün-ileyhsin sana evâmir-i aliyem ile tenbîh ve te'kid olunan Sarı Beğ

3-Oğlu dimekle meşhûr Mustafa nâm şakî yetmiş nefer mikdârı avenesiyle firâr ve bu esnâda havza-yı hükûmetin olan İç İl Sancâğına varub livâ-yı mezbûrede vâki' İzmihân Nâhiyesinde

4-Cin Osmân'm yanında olduğu yakinen haber virilüb ve husûs-u mezbûru hâlâ Aydın Muhassılı Vezîr Polad Ahmed Paşâ dahi tarafına ihbâr ve ifhâm eyledüğünü vezîr müşârün-ileyh bu def'a

5-kâğıdınla Der-alıyyeme inhâ itmekle şakî-yi mezbûrun tertîb-i cezâsı matlûb-u şâhânem olduğu ecilden ne tarikle ve ne vecihle olur ise olsun ele götürüb cezâsını tertîb ve ser-maktû'nu Der-alıyyeme

6-irsâl eylemen fermânım ve bu husûs senden matlûb-u hümâyûnum olmağın tarafından vârid olan haber muktezâsınca amel ve hareket eylemelerçün Alâiyye ve Beğşehir Sancâkları mutasarrıfları dahi me'mûr

7-ve ta'yîn kılınmışlardır imdi işbu emri-şerîfim ile vusûlünde senki vezîr müşârün-ileyhsin hîn-i iktizâda mîr-i mîrân mûmâ-ileyhümâyı rây-ı rezîninle i'mâl iderek

8-şakî-yi merkûm Sarı Beğ Oğlunu ve rûfekâsını muhârebe ile mi olur ne vecihle olur ise olsun alâ-eyyi-hâl elbette ve elbette hayyen ve meyyiten ahz ve ele götürüb hayyen ele girer ise dahi cezâsını

9-tertîb ve ser-maktû'nu Atebe-yi alıyyeme irsâl ve îsâl ile say'ın mebrûr ve meşkûr olmağa sarf-ı tâb ü tâkat ve senden matlûb-u hümâyûnum olduğu üzre bu emrin edâsına bezl-i say' ü kudret

10-idüb rehâvet ve kusûrdan gâyetü'l-gâye ihtirâz ve ictinâb eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâil-i Zi'l-hicce sene 1148

bir sûreti

Alaiyye Sancâğı mutasarrıfına İç İl Mutasarrıfı Vezîr müşârün-ileyh tarafından ne güne haber vârid olur ise muktezâsınca amel ve hareket eylemesiçün

bir sûreti
Beğşehir Sancâğı mutasarrıfına vech-i tahrîr üzere

86/235

kethüdâlıktan afv
ve uhdesinde olan
Bosna cizyesi aklâmından
Taşlıca ve Pirepoy
Kazâları cizyesinin tahsiline ikdâm
eylemesiçün emr-i şerîf
yazılmışdır

Fi-evâsıt-ı Zi'l-hicce sene 1149

- 1-Taşlıcada sâkin El-Hâc Ömerzâde Mustafa zîde kadruhuya hüküm ki
- 2-ber-vech-i arpalık Selânik Sancâğına Mutasarrıf olan Mehmed dâme ikbâlehu sütte-yi saâdetime arz-ı hâl gönderüb mîr-i mîrân mûmâ-ileyh bâ-fermân-ı âli Bâbâ Tağı Cânibi Ser-askeri olan Vezîrim Mehmed Pâşâ'nın
- 3-maiyyetine me'mûr olub ve tahrîr-i fermânım olan evlâd-ı fâtiyhân askerini dikkat-i tâm ile mûntehab ve tûvâne olmak üzere tahrîr ve istis'hâb ile savb-ı me'mûrine azimet idüb ... dâiresinde
- 4-olan askerini ve ser-asker müşârün-ileyhin maiyyetine isâle me'mûr olduğı evlâd-ı fâtiyhânın umûrunu görmeğe ve in-şâ-allahü teâla sefer-i hümâyûnumda iktizâ iden hidemât-ı aliyemde
- 5-istihdâm için umûr-dîde bir kethüdâyâ muhtâc olmağın senki mûmâ-ileyhsin hizmet-i merkûmeye isti'dâdın olmağla mîr-i mîrân mûmâ-ileyhin yanına varub hizmet-i mezkûre
- 6-kıyâm eylemen bâbında emr-i şerîfim sudûrunu iltimâs ve istid'â itdikde vech-i meşrûh üzere mîr-i mîrân mûmâ-ileyhin maiyyetine varub kethüdâlığı hizmetini rû'yet eylemen fermânım olmağın işbu
- 7-emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde senki mûmâ-ileyhsin yerinden hareket ve mîr-i mîrân mûmâ-ileyhin maiyyetine varub kethüdâlığı hizmetini rû'yet
- 8-ve hilâfından begâyet ihtirâz ve ictinâb eylesün deyu yazılmışdır

Fi-evâsıt-ı Zi'l-hicce sene 1148

86/236

1-Edirne Mollasına ve Edirne Bostancı başısına ve Edirne'de Yeniçeri Zâbitine hüküm ki

2-bundan akdem Asitâne-i saâdetimden Edirne'ye irsâl ve anda ikâmeti fermânım olan Leh Beyzadesinin bu cânibe gelüb ikâmet eylemesi iltimâs ve istid'â olunduğuna binâen mezbûrun kendü

3-ademleriyle asitâne-yi aliyeme gelmesi fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve mübâşir ta'yîn olunan sadr-ı âzam ağâlarından mübâşir ta'yîn olunan zîde kadruhu ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde

4-sizki mûmâ-ileyhimsiz mübâşir mûmâ-ileyh ma'rifetiyle mezkûru kendü etbâ'iyile bu tarafa irsâl ve isâl eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâhir-i Zi'l-hicce sene 1148

86/237

1-sâbıkâ Rûm İli Defter Kethüdâsı olub Edirne'de ikâmet üzre olan Hüseyin zîde mecduhuya hüküm ki

2-senki mûmâ-ileyhsin senin ordu-yı hümâyûnumda luzûmun olmak hasebiyle varub hidemât-ı aliyemde mevcûd bulunman için hâlâ Baba Tağî Ser-askeri olan Vezîrim Mehmed pâşâ edâmallahü teâla

3-iclâlehu mektûbuyla inhâ ve istid'â itmeleriyle iltimâsı üzre senki mûmâ-ileyhsin ser-asker müşârün-ileyhin yanına vusûle mübâderet ve ba'de'l-vusûl iktizâ iden hidemâtta rây' ve emri üzre ihtimâm

4-ve dikkat eylemen fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde kat'a te'hîr ve tevakkufa mesâğ virmeksizin ser-asker müşârün-ileyhin yanına vusûle

5-mübâderet ve ba'de'l-vusûl iktizâ iden hidemâtta rây-ı rezîn-i isâbet-karini muktezâsınca amel ve hareket ve hilâfindan ve te'hîr ve tevakkuf misüllü hâletden hazer ve mücânebet eylesin

6-deyu yazılmışdır

Fi-evâsıt-ı Zi'l-hicce sene 1148

86/238

mûcebince amel ve hareket eylesin
deyu hatt-ı hümâyûn keşide
kılınmışdır

1-Kapudân Pâşâ'ya hüküm ki

- 2-sınûr-u ser-hadd-i İslâmiyyeden Azâk Kal'asının bakıyye ebniye ta'mîrâtı işbu sene-yi mübâreke külliyyen tekâmîl ve ber-taraf kılınmağa ve kal'a-yı mezbûrenin mukâbilinde nehrin kenârında vâki' toprak kal'anın yerine tûlen
- 3-dört yüz ve arzân üç buçuk ve kadden esâsı altı zira'-i terbi hesâbıyla cem'ân sekiz bin dört yüz zirâ' taş divâr ve yukarusu çamdan olmak ve hâricine kara tarafından bir sudan
- 4-bir suya vârinca şaranpoller vaz' olunmak üzere müceddeden üç tâbyalı bir kal'a tarh ve bünyâd olunmağa irâde-yi mülûkânem taalluk itmekle mahallinden kalan memhûr ve mümzi keşf defterleri
- 5-mûcebince ol tarafda mevcûd olandan mâ-adâ Der-saâdetden irsâli taleb olunan ecnâs-ı kerâste ve mesâmîr-i mütenevvi' ve esnâf-ı amele ve sâyir mühimmenin cümlesi bundan akdemce Asitâne-yi
- 6-saâdetimden sefinelere vaz' ve irsâl olunduğundan gayrı ol havâlilerden tedârîki iktizâ iden amele ve levâzımât-ı sâyirenin dahi bir gün evvel yerlü yerinden tedârîk ve ihrâc
- 7-ve mevki'-yi binâyâ nakl ve ihzârçün iktizâsına göre başka başka evâmîr-i aliyye isdâr ve Dergâh-ı muallâm Gedüklülerinden hâlâ Azâk Defterdârı olan El-Hâc Osmân zîde mecduhu zâtında
- 8-bir müstakîm ve sadâkatkâr ve mücerrebü'l-etvâr ve kâr-güzâr olmakdan nâşi kendüden kemâl-i sadâkat ü istikâmet üzere hizmet-i pesendide zuhûru me'mûl ve mütevakki' olmağa binâ emini alâ-
- 9-vechü'l-istiklâl uhde-yi ihtimâmına ihâle ve tefvîz ve mesârif-i ebniyyeye harc ve sarf eylemen üzere bundan akdem hazîne-yi âmiremden ber-vech-i nakd yiğirmi beş bin gurûş virilüb
- 10-ve bi-tevfîk allahü teâla havâlara güşâyış ve i'tidâl geldiği saat emr-i binâ ü ta'mîrâta şürû' ve mübâşeret ve kal'a-yı mezbûrenin yerlü amelesiyle Der-saâdetimden gönderilen ve ol havâlilerden
- 11-tedârîk ve ihrâc olunan esnâf-ı amele gereği gibi î'mâl ve kâ'ide-yi mer'iyye ser-haddlîğe hizmet-i muhâfazada olan umûmen kapu külları ve yerlü neferâtı dahi toprak nakli hizmetinde imecî tarîkiyle
- 12-bedenen îânet itdirerek sene-yi atıyyeye bir kusûrları kalmamak ve her bir mahallerine gâyetü'l-gâye metânet ve istihkâm virdirülmek işbu sene-yi mübâreke külliyyen itmâm ve tekâmillerine ale'l-ittifâk
- 13-ihtimâm ve dikkat olunmak üzere binâ emini mûmâ-ileyhe ve Azâk muhâfızına ve sâyir ağvât ve zâbitânına gereği gibi bi'd-defeât evâmîr-i şerîfemle tenbîh ve te'kid olunub ve mevcûd olan
- 14-olan esîrleri hitâm-ı binâyâ dek iktizâ iden hizmetde î'mâl ve istihdâm olunmak için ümerâ-yı deryâ sefinelerinden forsaları mükemmel kadr-ı kifâye çekdiri sefineleri dahi ta'yîn ve irsâl
- 15-olunmak üzere tasâmim olunmuşdur el-haletü'l-
- 16-hazihi ebniyye-yi mezkûrenin vech-i meşrûh
- 17-üzre işbu sâl-ı meymenet-i iştîmâlde külliyyen tekâmîl ve itmâm
- 18-ve sûret-yâb-ı hüsn-ü hitâm kılınması akdam-ı matlab-ı
- 19-pâdişâhâne ve ehemmi-i mükârib-i şeh-n-şâhânem
- 20-olmakdan nâşi bu mühimme-yi hatîr umûr-u sâyireyi
- 21-kıyâs olmayub vüzerâ-yı sâhibü'l-iktidârdan

- 22-birinin nezâret ve ikdâmından la-büdd olmağla
 23-senki kapudânım vezîr müşârün-ileyhsin
 24-me'mûr olduğun üzre in-şâ-allahü teâla
 25-donanmâ-yı hümâyûnumla kal'a-yı merkûmeye
 26-varduğunda bir dakika tevakkuf ve te'hîr
 27-iylemeksizin maiyyetinde olan
 28-ümerâ-yı deryâ çekdiri
 29-sefinelerinin mecmû'-ı esâresi
 30-taşraya ihrâc ve Der-saâdetden
 31-ihrâc olunandan mâ-adâ mukaddemâ
 32-fermânım olduğu üzre ol havâlilerden

87

- 33-tedârîki iktizâ iden taş ve kireç ve amele ve levâzımât-ı sâyirenin bir an akdem ve bir sâat mukaddem yerlü yerinden tedârik ve ihzârında ve umûr-u binâya müteallik sâyir husûslarda binâ emini mûmâ-ileyhe
 34-iânet-i tâm ve hitâm-ı maslahata değîn mevki'-yi binâda meks ve arâm idüb bi'n-nefs nezâret ve ikdâm ve asâra-yı mezkûreyi amele-yi sâyire ile maân gereği gibi f'mâl ve istihdâm eyleyerek ve hidmet-i
 35-muhâfazada olan umûmâ kapu kûlları ve yerlü neferâtı dahi kâ'ide-yi kadîme-yi ser-hadd üzre zâbitleri ma'rifetiyle toprak nakli hidmetinde bedenen iânet itdirerek sene-yi atıyyeye bir zirâ' kusûrları
 36-kalmamak ve her bir mahallerine gâyetü'l-gâye metânet ve istihkâm virilmek şartıyla ebniyye-yi mezkûrenin bi-menn-i teâla bu sene-yi mübârekede külliyyen tekâmül ve itmâm olmasına bezl-i cidd-i himmet ve sarf-ı külli miknet ve bundan ma-adâ Devlet-i
 37-aliyye ile Moskovlu beyninde mukaddemâ vukû' bulan akd-i musâhelede Taygan Kal'asının külliyyen hedm ve mahvı meşrût eydüğü hatt-ı nâme-yi hümâyûnda musarrah iken kal'a-yı mezbûre külliyyen hedm olunmayub el-an ba'zı mahallerinde
 38-eser-i binâ kaldığı ihbâr olunmağla ahidnâme-yi hümâyûn mücebince kal'a-yı mezbûrenin dahi ebniyyeden kat'a eser kalmamak vechiyle yere beraber külliyyen hedm ve mahv olunması lâzım ve mütehattim olmak hasebiyle zikr
 39-olunan Taygan Kal'asından bâki kalan mahallerin eser-i binâdan bir nesnesi kalmamak vechiyle cümlesini bi'l-iktizâ lağımlar imaliyle sehlü'l-hedm olan yerleri aher vecihle hâsılı teşekkül olur ise şurût-u
 40-ahidnâme-yi hümâyûn üzre yere berâber külliyyen hedm ve mahv ile me'mûr olduğun hidemât-ı hümâyûnumun külliyyesinin ikmâl-i edâsına nisâr-ı nakdîne-yi kudret eyleyüb ihmâl ve müsâmaha misüllü vaz'
 41-ve hâlatdan gâyetü'l-gâye ittikâ ve mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âli-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki

Fi-evâil-i Zi'l-hicce sene 1148

mücebince amel ve hareket
 idüb ve senden melhûz-u
 tab'-1 hümâyûnum olduğu vech üzre
 ziyâde say' ve takayyüd-i tâm eylesün
 deyu hatt-ı hümâyûn keşide
 kılınmışdır

- 1-Deryâ Kapudânı Vezîr El-Hâc Mehmed Pâşâ'ya hüküm ki
- 2-senki vezîr müşârün-ileyhsin sen bu esnâda donanmâ-yı hümâyûnumla Azâk Kal'asına varub ta'mîri iktizâ iden mahaller Termim ve Taygan Kal'asından hedmi lâzım gelen yerlerin hedmi
- 3-olunmak husûslarına sen me'mûr ve ta'yîn kılınmışdın Moskov Keferesi tarafından Azâk Kal'ası bu hilâlde muhâsara üzre olduğu hâlâtı zuhûr eyledüğüne binâen kal'a ve müstahfizlerine her hâlde
- 4-imdâd olunmak muktezi ve umûr-u vâcibeden olmağla kal'a-yı merkûmeye mukaddemâ irsâl olunan mühimmât ve zahâir henüz mahalline varmamış ise mümkünü mertebe zahâir ve mühimmâtın
- 5-kal'aya idhâl ve îsâli ve Taman ve Taygan Kıyılarına vakt vakt donanmâ-yı hümâyûnumdan asker dökerek ve münâsib olan pusulara cenk- aver yiğit ve levend ta'yîn
- 6-kılarak düşman-ı dinin tazyik olunmaları ve ol taraflara donanmâ-yı hümâyûnumun vâsıl olduğu ve kal'aya imdâd olunması mukarrer eydiği haberleri tarafından
- 7-müstahfizine ve ahâliye bildirimi sana fermânım ve avn-i rabbâni ile bu husûsların icrâ ve infâzı senden matlûb-u hümâyûnum olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve
- 8- ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde kal'a-yı merkûmeye ne vecihle olur ise zahâir ve asker ile imdâd ve düşman-ı dîn kahr ve tedmîr olunub ol tarafda
- 9-tard ve te'bîd olunmak vâcibât-ı diniyye ve furûz-u ayniyye eydiği senki kapudânım vezîr müşârün-ileyhsin ma'lûmun oldukda donanmâ-yı hümâyûnumla senin o cânibde
- 10-me'mûriyetin kendülere imdâd olunmağa ihtimâm üzre olduğun haberlerini ibtidâ müstahfizede kal'aya tarafından îsâle ve gönderilen zahâir ve mühimmât henüz
- 11-vâsıl olmamış ise anı dahi idhâle bezl-i gayret iderek bu husûsları hâlâ Kırım Hânı Kaplân Girây Hân dâmet maâlihu ve Bender'e me'mûr Baba Tağı Ser-askeri
- 12-Vezîrim Mehmed Pâşâ ile haberleşmeden hâli kalmayub bi'l-ittiâk hareket ile ber-vech-i muharrer Taman ve Taygan taraflarına donanmâ-yı hümâyûnumdan ve taşradan asker dökerek
- 13-ve fursât bulundukça mahall be mahall pusulara cenk-âver yiğit ve levend ta'yîn kılarak düşman-ı dîni taraf taraf tazyik ve teştîte bezl-i hamiyet idüb işin gelişine
- 14-ve vakt ve hâlin iktizâsına göre harekete mübâderet ve müsâraat ve her hâlde dîn-i mübin ve Devlet-i ebed-karinime lâyük hidemât vücûda getürmeğe sarf ve say'
- 15-ve kudret ve senden melhûz ve me'mûl-u tab'-1 hümâyûnum olan gayret-i diniyye ve hamiyet-i İslâmiyyeyi izhâr ve ifâya nisâr-ı nakdîne ve tâb ve tâkat eylemen bâbında fermân-ı âli-şânım sâdır olmuşdur

- 1-hâlâ Bender Muhâfızı Vezîr Şâhin El-Hâc Mehmed
- 2-Pâşâ'ya hüküm ki
- 3-Özi Eyâleti bin yüz kırk sekiz senesi cemâziye'l-ahirinin sekizinci
- 4-gününde senki vezîr müşârün-ileyhsin sana ve ba'de sene-yi mezbûre saferinin yiğirmi
- 5-beşinci gününde hâlâ Baba Tağı Cânibi Ser-askeri Vezîrim Mehmed Pâşâ'ya tevcih olunub
- 6-ancak Eyâlet-i Özi'nin muayyen olan hazariyesinden vezîr müşârün-ileyhin kistü'l-yevm hesâbınca
- 7-tevcihî târihine göre zamânına isâbet iden hazariyesi tarafından alınmış olmağla edâsı için mukaddemâ
- 8-Silahdârını tarafına gönderdikde ba'zı illet ve bahâne ile edâsında mümanaat olunduğu bundan akdem Der-saâdetime
- 9-ilâm ve inhâ ve hazariye şurûtu görüldükde bir eyâlet mutasarrıfı senesi içinde azl olursa selef ile halef beynlerinde hesâbların görüb
- 10-kistü'l-yevm üzre herkes zamânına isâbet ideni kabz itmek ve ref'ne ve resmine taarruz itmemek şurûtdan eydiği musarrah
- 11-ve eyâlet-i mezbûrenin senevi otuz bin yüz yiğirmi gurûş imdâd-ı hazariyesi olduğu tertîb defterlerinde mukayyed olmağla
- 12-ve meblağ-ı merkûme sene-yi kâmile i'tibâr olunan üç yüz altmış güne taksim ve hesâb olundukda beher güne seksen üç
- 13-gurûş seksen akça isâbet idüb ve tevcih târihine göre eyâlet-i mezbûre yetmiş yedi gün senin üzerinde
- 14-turub ol mikdâr eyyâm altı bin dört yüz seksen gurûş ile bir sülüsü iktizâ itmekle sen malumatından
- 15-hazariye şurûtu mücebince zamânına düşen altı bin dört yüz seksen gurûş ile sülüsü alıkoyub mâ-adâ
- 16-makbuzunu halefin ser-asker müşârün-ileyh tarafından kabzına memura bi't-tamâm ve't-ta'cîl edâ ve teslim eylemek
- 17-içün bundan mukaddem emr-i şerîfim virilmekle ser-asker müşârün-ileyh tarafından ademini gönderdikde
- 18-ademini yiğirmi gün mikdârı bilâ-mücib meks itdirüb ba'de tehi-dest avdet itdürdüğü
- 19-bu def'a ihbâr olunduğu ecilden hesâbına isâbet iden ziyâdesini giruya redd ve teslim
- 20-eylemen fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde
- 21-senki vezîr müşârün-ileyhsin mukaddemâ ve hâlâ sâdır olan emr-i şerîfim mücebince eyâlet-i mezkûreden

- 22-sene-yi mezbûre hazariyyesi olmak üzere ne mikdâr makbuzun var ise hesab
olunduğu üzere zamânına düşen
23-altı bin dört yüz kırk iki gurûş ile bir sülûsü alıkoyub ve kusurunu halefin ser-
asker müşârün-
24-ileyh tarafından kabzına me'mûr olana bi't-tamâm ve't-ta'cîl şurût-u hazariyye
üzre edâ ve teslim idüb
25-bu def'a dahi taallül ve tereddüd ve tevakki ve iğmazdan begâyet hazer ve
mücânebet eylemen bâbında
26-fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâsıt-ı Zi'l-hicce sene 1148

88/241

- 1-Rûm İli Beğlerbeğliği pâyesiyle ber-vech-i arpalık Ankara Sancâğına Mutasarrıf
olan Ömer Pâşâ dâmet maâlihuya ve Ankara nâibine ve kethüdâyeri ve yeniçeri
serdârı ve sâyir
2-zâbitân ve ayân-ı vilâyet ve iş erlerine hüküm ki
3-senki mîr-i mîrân mûmâ-ileyhsin bu def'a Der-devlet-medârıma gönderdüğün
mektûb ve kâimenin ve sâyir kâğıdlar manzûr-u hümâyûnum ve kapusuz levendât
bölük başılarından Akvalu
4-nâm şâkinin ve hevâdarları olan eşkıyâ'nın zâtında merkûz olan gayret ve
hamiyyet muktezâsınca üzerlerine varub kahr ve istisâllerine masrûf olan say'
5-ve dikkatin mal'lûm-u hümâyûnum olub eşkıyâ'-yı merkûmenin şerr ve
mazarratlarını ibâd-ullah üzerlerinden def ve ref'den hazz olunmuşdur ber-hûrdâr
olasın bundan böyle dahi me'mûr
6-olduğun husûsda muvâfık-ı şer'-i şerîf ve mutâbık-ı mazmun-u emr-i münîf üzere
hareket ile senden hidmet-i pesendide melhûz-u tab'-ı hümâyûnum olmağla hâlâ
Rûm İli Beğler
7-beğliği pâyesiyle senin terfi' olmağın bundan sonra dahi her emirde izhâr-ı gayret
ve bundan akdem Rakka'ya iskânları fermânım olan Silsüpür Ceridi ve Köçeklü
eşkıyâ'larından
8-ba'zıları firâr ve gelüb yine Ankara ve etrâf ve havâlisinde vâki' aşâyir ve kabâil
derunlarında sâkin ve mütemekkin ve bölük bölük yollarda ve yaylalarda gezüb katli
nüfûs ve hetk-i
9-ırz ve gâret-i emvâle tasaddi ve yevmen fe yevmen mel'ânetlerini icrâ ve bu vech
üzre ızrâra mütesaddi oldukları Der-saâdetime ilâm olunmağla bu makûle eşkıyâ'nın
def-i fesâd
10-ü şekâvetleriçün eğerçi vüzerâ-yı azâmımdan mahsûs bir müfettiş ta'yîn
olunacağı muzammem ve mukarrerdir ancak senki mîr-i mîrân mûmâ-ileyhsin
şimdiden sâyir mûmâ-ileyhim ile
11-livâ-yı mezbûr dâhilini dâimâ tecessüsten hâli olmayub her ne mahallde eşkıyâ'
haber alınur ise anların dahi bilâ-te'hîr ittifâk ve ittihâd ile üzerlerine varılıb ahz ve
ele

12-getürdükden sonra şer'en müstehak oldukları cezâ-yı sezâları tertîb ve icrâ ile def'-i fesâd ü şekâvetlerine ihtimâm ve dikkat eylemeniz fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr

13-ve ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde sizki mîr-i mîrân ve sâyir mûmâ-ileyhimsiz ber-vech-i muharrer şimdiden siz livâ-yı mezbûrun hudûd-u dâhilini dâimâ tecessüs ve tefahhusdan

14-hâli olmayub her ne mahallde Türkmân ve Ekrâd ve sâyir eşkıyâ' ve harâmzâde olduğu haber alınur ise bi'l-ittifâk üzerlerine varub eğer muhârebeye mütesaddi olurlar ise

15-siz dahi muhârebe ile ol makûleleri alâ-eyyi-hâl ahz ve ele götürüb muktezâ-yı şer'-i kavâim üzre haklarında icâb iden cezâlarını tertîb ve icrâ ve tarik ve mesâliki

16-te'mîn ve tatmîne cidd-i avfi idüb lakin şekâvetde alâkası olmayanlara taarruzdan bir ferde hilâf-ı şer' zulm ve taaddiden hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-ı âli-şânım

17-sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâil-i Zi'l-hicce sene 1148

88/242

1-Kayseriyye Sancâğı Mutasarrıfına ve kadısına ve Der-devlet-i aliyyeden ta'yîn olunan mübâşir kethüdâyeri ve yeniçeri serdârı ve sâyir zâbitân ve ayân-ı vilâyet ve iş erlerine hüküm ki

2-bundan akdem Rakka'ya iskânları fermânım olan Silsüpür Ceridi ve Köçekli eşkıyâ'larından ba'zıları firâr ve gelüb Ankara ve etrâf ve havâlisinde vâki' aşâyir ve kabâil

3-derûnlarında sakın ve mütemekkin ve bölük bölük yollarda ve yaylalarda gezüb katl-i nüfûs ve hetk-i ırz ve gâret-i emvâle tasaddi ve yevmen fe yevmen mel'anetlerini edâ ve bu vech üzre

4-ızzâra mütesaddi oldukları bu def'a Der-saâdetime ilâm olunmağla merkûmun buldukları mahallerde ahz ve ele götürülüb idâm ve izâleleri ve def'-i fesâd

5-ü şekâvetleri için eğerçi vüzera-yı azâmımın kavıyyü'l- iktidârlarından mahsûs bir müfettiş ta'yîn olunacağı musammem ve muhakkak ve mukarrerdir ancak şimdilik sizki mîr-i mîrân ve mevlanâ

6-ve mübâşir ve sâyir mûmâ-ileyhimsiz sancâğının dâhilini dâimâ tecessüsten hâli olmayub her ne mahallde eşkıyâ' haber alınur ise bilâ-te'hîr ittifâk ve ittihâd ile üzerlerine varulub

7-ahz ve ele getirüldükden sonra şer'en müstehak oldukları cezâ-yı sezâların tertîb ve icrâ ile def'-i fesâd ü şekâvetlerine ihtimâm ve dikkat eylemeniz fermânım olmağın işbu emr-i

8-şerîfim ısdâr ve mübâşir mûmâ-ileyh ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde sizki mîr-i mîrân ve mevlânâ ve mübâşir ve sâyir mûmâ-ileyhimsiz ber-vech-i muharrer şimdiden siz livâ-yı mezbûrun

9-hudûd dâhilini teccessüs ve tefahhusdan hâli olmayub her ne mahallde Türkmân ve Ekrâd ve sâyir eşkiyâ' ve harâmzâde olduğu haber alınur ise bi'l-ittifâk mübâşir mûmâ-ileyh ile

10-üzerlerine varub eğer muhârebeye mütesaddi olurlar ise siz dahi muhârebe ile ol makûleleri alâ-eyyi-hâl ahz ve ele getürüb muktezâ-yı şer'-i kadîm üzre haklarında icâb

11-ve iktizâ iden cezâ-yı sezâların tertib ve icrâ ve tarik ve mesâliki te'mîn ve tatmîne cidd-i avfi idüb lakin şekâvetde alâkası olmayana taarruzdan ve bir ferde hilâf-ı şer'

12-cevr ve zulmden gâyetü'l-gâye hazer ve mücânebet olunmak bâbında fermân-âli-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâil-i Zi'l-hicce sene 1148

bir sûreti
Kırşehir Sancâğı mutasarrıfına
vech-i meşrûh üzre

bir sûreti
Bozok Sancâğı mutasarrıfına
vech-i meşrûh üzre

bir sûreti
Aksaray Sancağı mutasarrıfına
vech-i meşrûh üzre

bir sûreti
Kankırı Sancâğı mütesellimine
vech-i meşrûh üzre

bir sûreti
Niğde Sancâğı mutasarrıfına
vech-i meşrûh üzre

bir sûerti
Akşehir Sancâk beğine
vech-i meşrûh üzre

88/243

1-Dergâh-ı muallâm Yeniçerileri Ağâsı ve Hassa Bostancı

2-başısına hüküm ki

3-müsellemler taifesinden Parsancı veled-i Karabit nâm müsellemler Südde-yi saâdetime

4-arz-ı hâl idüb mesfûr hurde-sıva nakşî ve resimleri ve tasvîr

- 5-san'atlarında mâhir ve sarây-ı cedîd-i âmiremde enderûn --u hümâyûnumda
- 6-vâki' suffe ve kasr-ı hümâyûnumda sıvadan hurde nakşı ve resimleri hidmetiyle
- 7-sebkat iden emeği mukâbelesinde ve fi-mâba'd dahi gerek suffe ve kasr-ı
- 8-hümâyûn ve gerek kitâbhâne-i latifenin vâki' olan sıva nakşı
- 9-hidmetlerinde bulunmak şartıyla muâf ve müsellemler olmak üzere yedine
- 10-berât-ı âli-şânım itâ ve me'mûr olduğu hizmete müdâvemet
- 11-üzre olub lakin kendünün ve kâlfâ ve şâkirdlerinin zahîreleri
- 12-olan senevi iki bin müdre hamrının Asitâneye nakline beher sene
- 13-emr-i şerîfim virilegelmekle bin yüz kırk sekiz senesine muhsûben dahi iki
- 14-bin müdre hamrının Asitâneye nakl ve mürûruna mûmâna'at olunmamak
- 15-üzre emr-i şerîfim ricâ ve kâleminden görüldükde mesfûr muâf ve müsellemler
- 16-olub yedine ber-vech-i muharrer müsellemler berâtı virildüğü mestûr ve kuyûd-u
- 17-mürâca'at olundukda senevi iki bin müdre hamrının
- 18-Samaniye kapusundan nakl ve mürûruna mûmâna'at olunmamak üzere
- 19-geçen sene emr-i şerîfim virildüğü mukayyed bulunmağın kırk sekiz
- 20-senesine mahsûben def'a râhatda nakline mûmâna'at olunmamak
- 21-emrim olmuşdur buyurdum ki

Fi-Evâhir-i Zi'l-hicce sene 1148

89/244

- 1-ber-vech-i mâlikâne Malâtya Sancâğı Mutasarrıfı Rısvânzâde Muhammed dâme ikbâlehuya hüküm ki
- 2-Kilis ekrâdından Okçu İzzeddinlü ve İnallu Amu Serigânlu Aşiretleri zâtında kutta'-ı tarîk ve ehl-i şekâvet bir tâife olub bu vech üzre sây'-ı bi'l-fesâd ve muzırru'l-nâs
- 3-olduklarına binâen ol makûlelerin haklarında virilen fetvâ-yı şerîfe mücebince aşâyir-i merkûm ahz ve şekâvet üzre olanlarının şer'en cezâları tertîb ve acuze ve nisâ ve sibyanları
- 4-Rakka'ya iskân ve tagrîb olunmak husûsları hâlâ Adana Vâlisi Vezîrim Ali Pâşâ edâmallahü teâla iclâlehuya ahkâm-ı şerîfemle tavsiye ve tenbîh ve mahiyetine dahi ol havâlide olan
- 5-tavâif-i askeriyye me'mûr ve ta'yîn kılınub ancak aşâyir-i merkûmenin oldukları yerler sa'b ve senk-sitân olmakdan nâşi bir mikdâr piyâde levendin dahi iktizâsı mukarrer ve
- 6-bu husûsun temşiyet-i itmâmı matlûb olmağla senki mîr-i mîrân mûmâ-ileyhsin sen dahi kifâyet mikdârı piyâde askeri ile vezîr mûmâ-ileyhin rây'ı üzre amel ve hareket
- 7-me'mûr ve ta'yîn kılınmakla emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde aşâyir-i merkûme ba'de'l-ahz eşkiyâ' müştek şer'en cezâları tertîb ve nisâ

8-ve sibyan ve acuzelerinin Rakka'ya iskân ve tagrîbi matlûb-u hümâyûnum eydüğü senki mîr-i mîrân mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda levendin sedd ve bendinde ve merkûmların üzerlerine

9-varılmak husûsunda ve sâyir keyfiyetde vezîr müşârün-ileyh tarafından sana ne güne ne haber vârid olur ise kat'a te'hîr ve ta'vik eylemeyüb kendü aşâyirin ve etbâ'ından

10-kifâyet mikdârı güzîde piyade levendât ile me'mûr kılınmış mahalle şitâb ve eşkıyâ'-yı merkûmenin ahzlarında ve'l-hâsıl itmâm-ı kâra dek vâki' olan hidemâtda

11-vezîr müşârün-ileyhin rây-ı savâb-dide ile amel ve harekete mübâderet ve müsâraat ve ahkâm-ı şerifemin tenfiz ve icrâsına ihtimâm ve dikkat ve bilâd ve ibâdın

12-mesfûrların cevri ve taaddilerinden tahlise bezl-i miknet idüb ser-i mû hilâfından ve şekâvetde alâkası olmayanlara eziyyetden ve celb-i mâla tebaiyyet

13-ile işin te'hîrine bâis olur hâletden külli hazer ve mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âli-şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki

Fi- evâil-i Zi'l-hicce sene 1148

89/245

1-Silistre Sancağı Alây beğisine hüküm ki

2-Moskov Keferesi fi'l-asl mel'anete mecbûl bir tâife olduğuna binâen mâbeynde olan musâlahaya mugâyir bu def'a nakz-ı ahde cesâret ile zi'l-ka'de ayının on birinci günü bir mikdâr süvâri Azâk

3-Kal'asının etrâfını gâret ve ba'zı ümmet-i Muhammedi vâsıl-ı şehâdet eylediklerinden bir gün sonra tâbûr-u makhûru ve ba'zı kayıkları dahi gelüb kal'a-yı merkûmeyi muhasara ve anda olan asâkir-i

4-İslâmı tazyik eyledikleri ve bu hilâlde asâkir ve zahâir ile imdâd ve iânet olunmaları vâcibe-yi umûrdan eydiği kal'a-yı merkûme zâbitânı taraflarından bir kîta mahzarlarıyla Der-aliyyeme ilâm

5-ve husûs-u merkûm vech-i muharrer üzre olduğu hâlâ Kırım Hânı olan Kaplân Girây Hân dâmet maâlihu câniblerinden dahi kâimeleriyle ifhâm ve hâlâ Özi Vâlisi ve Bâbâ Tağı Ser-askeri olan

6-Vezîrim Mehmed Pâşâ tarafından dahi ihbâr olunub ve senki mîr-i alây mûmâ-ileyhsin sancâğının askeriyle hazır ve müheyyâ turub vârid olacak emri şerîfime terakkub ve intizâr üzre olman için

7-bundan akdem size emri şerîfimle tenbîh ve te'kid olunmuşdu bu esnâda ser-asker müşârün-ileyh muaccelen Bender'e varmak üzre başka emri şerîfimle me'mûr olmağla sen dahi sancâğının umûmen zuâma ve erbâb-ı

8-timâriyle kalkub bir an evvel Bender'e varub ser-asker müşârün-ileyhin rây'-ı rezini üzre amel ve hareket etmek şartıyla me'mûr ve ta'yîn kılınmışsındır imdi işbu emri şerîfim

9-ile vusûlünde bu vakt bir dürlü aher zamâna kıyâs olunmayacağı ve bu taraftan iktizâsına göre harekete müsâraat olunacağı senki mîr-i alây mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda sancâğının

10-umûmen zuamâ ve erbâb-ı tımâriyle muaccelen yerinden hareket ve bir an tevakkufa mesâğ virmeksizin ale'l-acele bir kadem akdem ve bir sâat mukaddem Bender'e vusûle ihtimâm ve dikkat ve ba'de'l-vusûl ser-asker

11-müşârün-ileyhin emr ve rây'ına ittibâ' ve muvâfakat ile hidemât-ı mebrûre vücûda getürmeğe bezl-i tâb ü tâkat eylesin eğer bu esnâda tebatû ve tekâsülün zâhir olmak lâzım gelür ise

12-senin ve ma-adâ sancaklunun etmekleriniz ahire verildiğinden başka bilâ-emân cezânız tertîb olunur ana göre hareket ve ta'cîl ale'l-ta'cîl Bender'e vusûle müsâraat idüb ser-i mû hilâfından gayetü'l-gâye

13-tehâşi ve mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âli-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi- evâil-i Zi'l-hicce sene 1148

bir sûreti
Niğbolu alây beğisine

bir sûreti
Çirmen Sancağı alây beğisine

bir sûreti
Vize Sancağı alây beğisine

bir sûreti
Kırk Kilise Sancâğı alây beğisine

89/246

1-Adana Vâlisi olub Cerir ve Tacirlü eşkıyâ'sının haklarından gelmeğe me'mûr olan Vezîr Ali Paşâ'ya hüküm ki

2-senki vezîr müşârün-ileyhsin ahz ve te'dîblerine me'mûr olduğun Cerir ve Tacirlü eşkıyaları buldukları mahallerden bu esnâlarda firâr ve emvâl ve eşyâları ile sa'bû'l-mürûr yerlere nüzûl ve firâr

3-idüb ancak bundan böyle merkûmların keyd ve mazarratlarından Reyhanlu Cemâatinin ve sâyir ebnâ-yı sebîlin tahlisleri zikr olunan aşiretlerin beru taraftan mâdde-yi maâdları kat'ına mevkûf ve bu husûs İfrâz Hassı

4-derûnunda olan Cerir Aşireti eşkıyâ'sı ile Azirlü ve Tatarlu Oymaklarının hass-ı mezbûr derûnundan ihrâc ve Rakka'ya iskân olunmalarına ve mâlları olan iki bin altı yüz guruş Rakka Mukâtaâsına zamm

5-olunmağa meşrût eydiği bu def'a vârid olan kâğıdlarda beyân olunub sâlifü'z-zikr Reyhânlu Cemâatinin ve sâyir âmed-ü şüd iden ibâd-ullahın te'mîn ve tatmînleri matlûb olmak hasebiyle merkûm Cerir

- 6-eşkiyâ'sı ile zikr olunan Azirlü ve Tatarlu Oymaklarının ne tarikle olur ise olsun alâ-eyyi-hâl Rakka'ya iskân olunmaları sana fermânım olmağla işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl
- 7-olunmuşdur imdi
- 8-vusûlünde İfrâz Voyvadaları
- 9-ma'rifetleriyle Cerir Aşireti eşkiyâ'sını
- 10-ve sâlifü'l-beyân Azirlü ve Tatarlu Oymaklarını
- 11-eğer muhârebeye tasaddi iderler ise dahi muhârebe ile
- 12-âlâ-eyyi-hâl mukata'-yı mezbûre durûnundan ihrâc ve Rakka'ya tesyir
- 13-ve teslim idüb zikr olunan Ceriri İfrâz Mukâtaasından ifrâz ve Rakka
- 14-Mukâtaasına zamm ve ilhâk olunmakçün Rakka vâlisinden ve kadısından ve iskân mîri
- 15-aşiretinden teslimini müş'ir arzla ahz ve sen dahi keyfiyyeti vukû'u üzre Der-aliyyeme ilâm
- 16-ve irsâle mübâderet ve ser-i mû hilâfından ve tama'-ı hâma tebaiyyet ile işin te'hîrini
- 17-icâb ider hâletden gâyetü'l-gâye hazer ve mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âli-şânım
- 18-sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâsıt-ı Zi'l-hicce sene 1148

bir sûreti

Rakka vâlisine ve kadısına ve iskân-ı boy beğine Rakka hudûduna vardıklarında teslim ve Rakka'da bir münâsib mahallde iskân ve muhâfazalarına ihtimâm eylemelerçün ber-vech-i muharrer

90/247

- 1-Kütahya Mütesellimine hüküm ki
- 2-bir eyâlet veyâ sancâk dahilinde olan kazalar ahâlileri vülâta ta'yîn olunan imdâd-ı seferiyye ve hazariyyeyi şurûtları üzre vakt ve zamânıyla valilere gönderüb
- 3-teslim eylediklerinden sonra vücûh-u mezâlîm ile bir dürlü rencide ve remîde olunmamak için evâmir-i şerîfem sâdır olagelüb hilâfına harekete rızâ-yı hümâyûnum olmayub ve Eyâleti-i Anadolu
- 4-dâhilinde olan Ankara Sancâğında vâki' Haymaneteyn ve sâyir kazâlar ahâlileri dahi fermânım olan gerek seferiyye ve gerek hazariyyelerin şurûtları üzre edâda
- 5-bir vecihle muhâlefetleri yoğiken birkaç seneden beru Kütâhya Mütesellimleri imdâd-ı hazariyye ve yâhûd ednâ-yı iştikâ ile yüzer yüz ellişer haşerâtın üzerlerine bir bölük başı ta'yîn
- 6-ve anlar dahi kazâ be kazâ gezüb ibâd-ullahın üzerlerine konub ve müsevvide ile karye be karye gezüb adem ahz ve aher kazâyâ götürüb hadden birûn zulm ve taaddi ve yüzer ve yüz ellişer

7-gurûşların almadıkça habsden itlak eylemeyüb ve bundan mâ-adâ üç dört ayda bir teftiş namıyla ikişer yüz haşerât ile birer bölük başı gönderüb Ümmet-i Muhammedi tecrîm ve tagrîm

8-etmeleriyle perâkende ve perişân olmalarına bâis oldukları ilâm olunmağın ve vedâ-yı halkü'l-bedâya olan raâyâ ve berâyâ ve sâyir ibâd-ullaha bu makûle (vücûh-u?) mezâlim ile taaddi ve rencide

9-olunduğuna rızâ-yı hümayûnum olmayub vücûh ile himâyet ve sıyânetlerine ihtimâm ve dikkat olunmak fermânım olmağın imdi işbu emri- şerîfim ile vusûlünde senki mütesellim-i

10-mûmâ-ileyhsin fi-mâba'd ehl-i kazâ fermânım olan seferiyye ve hazariyyelerin şurûtları üzre mahalline götürüb edâ ve teslim eylediklerinden sonra livâ-yı merkûm ol vecihle imdâd-ı seferiyye

11- ve hazariyye bahânesiyle ol mikdâr atlu ve adem ile bölük göndermeyüb ve iştikâ ile mübâşir gönderilmek lâzım gelür ise dahi iktizâsına göre kifâyet mikdârı hizmetkâr ile müstakim

12-ve dîndâr bir kimesneyi mübâşir ta'yîn ve mahallinde vech-i şer' üzre ba'de'l-terâfu' muktezâ-yı şer'-i şerîf icrâ olunması kendüye ifade ve tefhîm ve bilâ-emr-i şerîf aher

13-mahalle ihzâr teklifi ile bir dürlü rencide ve remîde olunmayub ve hilâf-ı şer'-i şerîf müft ve meccânen yem ve yemek metâlibesiyle ve aher bahâne ile taaddi ve tecavüz itdirilmeyüb

14-fukarâ ve zuafâyı dâimâ himâyet ve sıyânet ile imâr-ı memlekete bezl-i makderet idüb hilâfından gâyetü'l-gâye tehâşi ve mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâil-i Zi'l-hicce sene 1148

bir sûreti

Ankara Sancâğı mutasarrıfına ve Ankara ve Haymaneteyn kadısına

90/248

1-Özi Vâlisi olub Baba Tağı Ser-askeri olan Vezîr Mehmed Pâşâ'ya hüküm ki

2-Moskov Keferesi fi'l-asl mel'anete mecbûl bir tâife olmak hasebiyle mabeynde olan müsâlahaya mugâyir bu def'a nakz-ı ahde cesâret ile şehr-i zi'l-ka'denin on birinci günü ba'zı süvârileri

3-Azâk Kal'asının etrâfını gâret ve ba'zı müslümânların vâsıl-ı şehâdet eylediklerinden bir gün sonra tabûr-u makhûru ve ba'zı kayıkları gelüb kal'a-yı merkûmeyi berren ve nehren muhâsara

4-ve anda olan asâkir-i Müslümini tazyîk eyledikleri kal'a zâbitleri tarafından bir kıt'a mahzar ile inhâ ve mahzar-ı merkûme hâlâ Kırım Hânı olan Kaplân Girây Hân dâme maâlihu taraflarına

5-irsâl ve Hân müşârün-ileyh câniblerinden dahi kendü kâimeleriyle Der-aliyyeme isâl ve mazmûnlarında kal'a-yı mezkûrede olan müslimîn asâkir ve zahâir ile imdâd ve iânet olunmaları

6-istirhâm olunub bu makûle nakz-ı ahde cesâret iden Tâife-yi Moskovlunun avn-i hakk ile makhûriyetleri mes'ûl ve me'mûl olmağla senki vezîr müşârün-ileyhsin sen icâleten yanında

7-olan asâkir ile yerinden hareket ve alâ cenâhü'l-isti'câl Bender'e vusûle mübâderet ve ba'de'l-vusûl Hân müşârün-ileyh ile bi'l-ittifâk hareket iderek iktizâ iden hâlâta dikkat

8-üzre olman sana fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde maiyyetine me'mûr olan mîr-i mîrânlara ve sâyir asâkire 9-ekid ve şedîd evâmîr-i şerîfemle tekrâren isti'câl olunduğu ve bu vakt bir dürlü aher zamâna kıyâs olunmayacağı ve bu taraftan iktizâsına göre harekete müsâraat olunacağı senki vezîr müşârün-ileyhsin

10-ma'lûmun oldukda bir an tevakkûfa mesâğ virmeksizin yanında olan asâkir ile yerinden kalkub ale'l-acele Bender'e vusûle mübâderet ve ba'de'l-vusûl Hân müşârün-ileyh ile mükâtebe iderek

11-bi'l-ittifâk iktizâsına göre hareket ve lâzımü'l-inhâ olan hâlâtı pey-der-pey ilâma sarf-ı kudret eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım yazılmışdır

Fi-evâil-i Zi'l-hicce sene 1148

90/249

1-ber vech-i arpalık Dukakin Sancâğı Mutasarrıfı Mahmûd dâme ikbâlehuya hüküm ki

2-Moskov Keferesi fi'l-asl mel'anete mecbûl bir tâife olduğuna binâen mâbeynde olan müsâlahaya mugâyir bu def'a nakz-ı ahde cesâret ile zi'l-ka'de ayının on birinci günü bir mikdâr

3-süvârileri Azâk Kal'asının etrâfın gâret ve ba'zı Ümmet-i Muhammedi vâsıl-ı şehâdet itdiklerinden sonra tabûr-u makhûr ve ba'zı kayıkları dahi gelüb kal'a-yı

4-merkûmeyi muhâsara ve anda olan asâkir-i İslâmı tazyîk itdikleri ve bu hilâlde asâkir ve zahâir ile imdâd ve iânet olunmaları vâcibe-yi umûrdan eydiği kal'a-yı

5-merkûme zâbitânı taraflarından bir kıt'a mahzarları ile Der-aliyyeme ilâm ve husûs-u merkûm vech-i muharrer üzre olduğu hâlâ Kırım Hânı olan Kaplân Girây Hân

6-dâmet maâlihu câniblerinden dahi kâimeleriyle ifhâm olunub eğerçi bu makûle nakz-ı ahde cesâret iden Tâife-yi Moskovlunun avn-i hakk ile makhûriyetleri mes'ûl ve

7-ve me'mûldür lakin senki mîr-i mîrân mûmâ-ileyhsin sana bu ana dek savb-ı me'mûriyyene varman için bi'd-def'ât isti'câl ve te'kîd olunmuşken henüz yerinden hareket itdigin

8-haber ve eseri bile zuhûr itmemele sen müstehakk-ı eşedd-i itâb u ikâb
olunmuşsundur imdi işbu emr-i şerîfim ile vusûl buldukda hâlâ Baba Tağı
Ser-askeri

9-Vezîrim Mehmed Pâşâ icâleten Bender'e varmak üzere me'mûr ve te'kid olunduğu
ve bu vakt bir dürlü aher zamâna kıyâs olunmayacağı ve bu taraftan iktizâsına göre
harekete müsâraat

10-olunacağı senki mîr-i mîrân mûmâ-ileyhsin ma'lûmun oldukda sen kazâ-yı mâ-
fâta mübâderet ile bir an tevakkufa mesâğ virmeksizin kapun halkından mâ-adâ
mîriden

11-tahririne me'mûr olduğun levendât ile ale'l-acele Bender'e vusûle ve bu vesile
ile kazâ-yı mâ-fâta ihtimâm ve dikkat ve bezl-i tâb ü tâkat eyleyesin eğer bu esnâda

12-dahi tebâtû ve tekâsülün zâhir olmak lâzım gelür ise bilâ-emân katl olunursun
ana göre hareket ve ta'cîl ale'l-ta'cîl Bender'e vusûle müsâraat idüb

91.

13-ser-i mü hilâfindan gâyetü'l-gâye tehâşi ve mücânebet eylemen bâbında fermân-ı
âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâil-i Zi'l-hicce sene 1148

bir sûreti

Ohri Sancâğı Mutasarrıfı Mahmûd Pâşâ'ya
mîr-i levendât ile

bir sûreti

Avlonya Mutasarrıfı mîr-i levendât ile

bir sûreti

İskenderiyye Mutasarrıfı Hüdâvirdi
Pâşâ'ya mîr-i levendât ile

bir sûreti

İlbâsan Sancâğı Mutasarrıfı Mahmûd Paşâ'ya

bir sûreti

Prizrîn Mutasarrıfı Hüseyin Pâşâ'ya

bir sûreti

Köstendil Mutasarrıfı Kurd Mehmed Pâşâ'ya

bir sûreti

Üsküb Mutasarrıfı Selmân Pâşâ'ya

bir sûreti

Selânik Mutasarrıfı Mehmed Pâşâ'ya evlâd-ı fâtihân

mübâşirine ve çeri başlarına tâife-yi merkûme ile

4

91/250

- 1-Kars-ı Mar'aş mütesellimine hüküm ki
- 2-Kilis ekrâdından Okçu İzzedinlü Aşireti ve bi'l-hûsus İnallu ve Mirallu ve Seriganlu Cemâatleri kadîmden fesâd ve şekâvet üzre olduklarından haklarından gelinmesi vâcib ve mühettim olmağla virilen fetvâ-ı şerîfe mücebince
- 3-eşkiya'sının cezâları tertîb ve acuze ve sibyanlarının dahi Rakka'ya nakl ve iskânları husûsuna bundan akdem şeref-sudûr olan fermân-ı şerîfim mücebince hâlâ Adana Vâlisi olan Vezîrim Ali Pâşâ edâmallahü teâla
- 4-iclâlehu me'mûr ve maiyyetine senki mûmâ-ileyhsin sen dahi ta'yîn olunman hasebiyle senin şimdiye değin vezîr müşârûn-ileyhin maiyyetinde hazır ve amâde olman melhûz olduğundan başka vezîr müşârûn-ileyh
- 5-muaccelen yanına varman için sana buyuruldu dahi irsâl idüb kendüsü kalkub hâlâ Kilis tarafında Şeyhlü nâm mahalle varmışiken sen dahi henüz yanına varmadığın bu def'a vezîr müşârûn-ileyh tarafından
- 6-ilâm olunmağla ademlerinle bir an evvel ve bir sâat mukaddem vezîr müşârûn-ileyhin maiyyetine varman şartıyla bu def'a avf olunub te'kiden ve isti'câlen işbu emr-i şerîfim ısdar
- 7-ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde senki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin mukaddemâ ve hâlâ sâdır olan evâmîr-i aliyem mûciblerince müstevfi ademlerinle bir an evvel ve bir sâat mukaddem vezîr müşârûn-
- 8-ileyhin maiyyetine varub rây'-ı rezîn-i isâbet- karini üzre amel ve hareket ile kazâyı mâ-fâta mübâderet ve tahlis-i giribâne bezl-i makderet eylesesin şöyleki bu def'a dahi rehâvet ve kusûrun zuhûr
- 9-etmek lâzım gelür ise bilâ-emân katl olunacağın mukarrer ve muhakkak bilüb ana göre amel ve hareket ve hilâfindan gâyetü'l-gâye hazer ve mücânebet eylemen bâbında fermân-ı âli-şânım yazılmışdır

Fi-evâsıt-ı Zi'l-hicce sene 1148

bir sûreti

İfrâz-ı zu'l-kadriyye Voyvadalarına ve Kozan oğullarına ve Karslı Gök Veli Oğlu ve Sarkındı Oğlu
ve Zu'l-kadriyye Oğlu Seyyid Mustafa ve Emîn Oğlu İsmâ'il ve Tağlı Oğlu Ahmed
ve Çoban Oğlu Abdullah
zîde kadruhuma vech-i meşrûh üzre

bir sûreti

Uzeyr Sancâğına ve Sis Mütesellimine ve Payas ve Belen Mütevellîlerine ve Şugur'da Rüstem Hacı Oğlu
ve İç İl'li Cin Ağâ ve Adana havâlisinde Boz Toğan Yörüşü Kethüdâları Karani Oğlu

ve Kerim Oğlu ve Fettâh Oğlu Hasan'a ve ... dizdârına vech-i meşrûh üzere

4

91/251

- 1-Antakya Voyvadasına ve kethüdâyeri ve yeniçeri serdârına ve sâyir harb ve darba kâdir ayâna hüküm ki
- 2-Kilis Ekrâdına tâbi' Okçu İzzeddinlü Cemâatleri kadîmden şekâvet üzere olduklarından nâşi virilen fetvâ-yı şerîfe mücebince mezbûrların eşkiyâ'sının cezâları tertîb ve acuze ve nisâ ve sibyanlarının Rakka'ya iskân
- 3-ve tağrîb olunmaları husûsuna hâlâ Adana Vâlisi Vezîrim Ali Pâşâ ba'zı tavâif-i askeriyye ile bundan akdem me'mûr ve ta'yîn kılınmışdı vezîr müşârün-ileyh muktezâ-yı me'mûriyeti üzere Adana'dan hareket ve Kilis
- 4-kurbunda vâki' Şeyhlü nâm mahalle vâsıl olduğu bu def'a ilâm olunub lakin eşkiyâ'-yı mesfûrenin te'dîbleri teksir-i askere mevkûf olmağla sizki Antakya'da vâki' darb ve harbe kâdir ayân ve serdâr
- 5-ve kethüdâyerileri mûmâ-ileyhimsiz ma'rifetiniz ile yeniçeri ve askeri tâifesini yanınıza istishâb ve vezîr müşârün-ileyhin maiyyetine varmanız fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde
- 6-virilen fetvâ-yı şerîfe mücebince tâife-yi merkûmenin ber-minvâl-i meşrûh şakîlerinin tertîb-i cezâları ve acuzesinin Rakka'ya iskânları ile ibâd-ullahın te'mîn ve azâdesi matlûb olduğu cümlelizin ma'lûmu oldukda kat'a tevakkuf ve arâm
- 7-eylemeyüb Antakya'da bulunan askeri tâifesi ve darb ve harbe kâdir ayânıyla cümlelizin muaccelen vezîr müşârün-ileyhin maiyyetine vusûl ve luhûka mübâderet ve itmâm-ı kâra değin rây' ve emri üzere hareket ve tavâif-i merkûmenin
- 8-şerr ve şorların ibâd-ullah üzerlerinden def' ve ref' bezl-i kudret eyleyesiz vezîr müşârün-ileyhin hakkınızdaki şekr-ü şikâyeti müsmir ve müessir olub ve bu husûsun itmâm ve temşiyeti matlûb olmak hasebiyle şöyleki â'zâr ve tehâvüne
- 9-teşebbüs ve vezîr müşârün-ileyhin maiyyetine varmada tekâsülünüz zuhûr itmek lâzım gelür ise özr ve illetiniz isgâ olunmayub hakkınızdak gelineceği yakinen ma'lûmunuz oldukda fermânım olduğu vecihle bir an akdem mahall-i me'mûrunuza
- 10-varmağa ihtimâm ve dikkat ve temşiyet-i kâre bezl-i gayret eyleyüb tebâtû üzere hareketden ve hilâf-ı emr-i âli vaz' ve hâletden begâyet ihtirâz ve ictinâb olunmak bâbında fermân-ı âli-şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki

bir sûreti

Adana serdârına vech-i meşrûh üzere

bir sûreti

Mar'aş mütesellimi ve kethüdâyeri ve yeniçeri serdârı ve sâyir darb ve harbe kâdir ayânına vech-i meşrûh üzere

bir sûreti

Payas ve Belen mütevellilerine ve kethüdâyerilerine ve yeniçeri serdârına ve sâyir darb ve harbe kâdir

ayânına vech-i meşrûh üzre

bir sûreti

Ayntab Voyvadasına ve kethüdâyeri ve yeniçeri serdârlarına
ve sâyir darb ve harbe kâdir ayân ve iş
erlerine ber- vech-i meşrûh voyvada ile maân müttefikten
kalkub vezîr müşârün-ileyh maiyyetine irişmeleriçün

bir sûreti

Haleb Mütesellimine ve kethüdâyeri ve yeniçeri zâbiti ve harb ve darba kâdir
ayânına ber vech-i muharrer

bir sûreti

Rûm Kal'a Voyvadasına darb ve harbe kâdir askeri
tâifesiyle gitmesiçün vech-i meşrûh züre

bir sûreti

dahi Cebellü ve Bahâdır ve Kızık Aşâyir zâbitlerine ve boy beğlerine ve
darb ve harbe kâdir söz sâhiblerine me'mûriyetleriçün vech-i meşrûh üzre

92/252

1-Rûm İlinin orta kolu nihâyetine varınca vâki' olan kadılara ve mütesellimlere
hüküm ki

2-Devlet-i aliyyemin bu hilâlde meşâgil-i kesîresi olmak hasebiyle Dergâh-ı muallâm
geduklu müteferrikâkân ve çavuşanının bi'l-cümle Asitâne-yi aliyyemde bulunmaları
mühimm ve muktezi olmağla sizki mûmâ-ileyhimsiz

3-taht-ı kazâlarınızda bulunan müteferrikâkân ve çavuşanı muaccelen yerlerinden
ihrâc ve seriân ve âcilen Der-aliyyeme irsâl ve isâl eylemeniz fermânım olmağın işbu
emr-i şerîfim isdâr

4- ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde sizki mûmâ-ileyhimsiz taht-ı hükûmet
ve kazânınızda bulunan Dergâh-ı muallâm müteferrikakân ve çavuşanı emr-i şerîfim
vusûlünde

5-hemân ertesi günü yerlerinden ihrâc ve bir yerde eğlenmeyüb icâleten Asitâne-i
saâdetime gelmelerini tenbîh ve te'kîd iderek seriân ve âcilen bu tarafa irsâl ve isâl
eyleyüb avk ve müsâmahadan

6-begâyet ihtirâz ve ictinâb eyleyesiz mezkûrların bir an evvel Asitâne-i saâdetime
gelmeleri ehemmi mühimmden olmağla sür'at ve isti'câl ile gelmekte tehâvün ve
kusûru zâhir olanların

7-bilâ-emhâl gedukları ref' ve belki zeâmetleri ahire tevcih olunacağı mukarrer
eydiğin kendülere tefehhüm iderek bir gün evvel ihrâc ve irsâllerine gâyetü'l-gâye
ikdâm

8-ve ihtimâm olunmak bâbında fermân-ı âli- şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâsıt-ı Zi'l-hicce sene 1148

bir sûreti
Anadolu'nun üç koluna başka başka

bir sûreti
Rûm İlinin sol koluna

92/253

- 1-hâlâ Trabzon Vâlisi Vezîrim Yahya Pâşâ'ya hüküm ki
- 2-Moskov Keferesi bu esnâda nakz-ı ahde tasaddi ve Azâk Kal'asını muhâsara etmekle ol makûle nakz-ı ahd idenlerin şer'ân üzerlerine varılıb ve bi-inâyet allahü teâla kahr ve tedmir olunmaları
- 3-lâzıme-yı diyânet ve vâcibe-yi uhde-yi saltanat olmakdan nâşi bu bâbda berren ve bahren tedârikât-ı kaviyye i'dâdına dikkat ve ihtimâm olunarak Özi Kal'asının ve ol câniblerin dahi hıfz ve hırâsetine
- 4-kemâl-i mertebe ikdâm olunmak muktezi olub ve senki vezîr müşârün-ileyhsin sen vüzerâ-yı kirâmımın kaviyyü'l-iktidârlarından olduğuna binâen sen dahi mükemmel piyâde kapun halkı ile Özi
- 5-Kal'asının muhâfazasına me'mûr ve ta'yîn kılınmakla işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde mesârif-i seferiyyene avn ve medâr olmak için
- 6-Trabzon Eyâletinden kırk toğuz senesine mahsûben lâzım gelen imdâd-ı seferiyyenin tahsili için emr-i şerîfim ısdâr ve tarafına irsâl olunmağla yerine zabt ve rabta kâdir bir mu'tedil ademini
- 7-mütesellim nasb ve ta'yîn ve sen seferiyyen ahzına bakmayub bir taraftan tahsil olundukça sana irsâl olunmak üzre mütesellimine ba'de'l-tenbîh mükemmel ve müretteb piyâde kapun halkı ve ademlerinle hemân icâleten
- 8-sefâyine süvâr ve bir gün evvel kal'a-yı mezbûreye vusûle ve duhûle bezl-i iktidâr idüb ve bi-yümn-ü teâla muhâfaza-yı merkûmeye vusûlünden sonra hâlâ Kırım Hanı Kaplân Girây Hân dâmet maâlîhu
- 9-ve Bender Cânibi Ser-askeri vezîrim Muhammed Pâşâ ile mukâtebe ve muhârebe olunarak kal'a-yı mezbûrenin ve etrâfının hıfz ve hırâsetinde bezl-i makderet idüb lâzımü'l-icrâ olan
- 10-hidemât-ı dîn ü devletim edâsında senden melhûz olan müteyakız-âne vaz' ve hâletin infâz ve ifâsına ihtimâm ve dikkat ve hizmet vücûda getürmeğe bezl-i tâb ü tâkat ve te'hîr
- 11-ve tebâtu' misüllü ednâ hareketden gâyetü'l-gâye hazer ve mücânebet ve kal'a-yı merkûme muhâfazasında olan Mustafa Pâşâ ve muhâfazada olan sâyir müstahfızın her husûsda rây'ın üzre
- 12-hareket eylemeler için cümlesine hitâben başka emr-i şerîfim ısdâr ve irsâl olunmağla cümlesiyle ittifâk ve ittihâd iderek emr-i muhâfazada terk-i hâb ü râhat ile bezl ve say' ve kudret
- 13-eylemen bâbında fermân-ı âli-şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâsıt-ı Zi'l-hicce sene 1148

bir sûreti

Özi Kal'ası muhâfazasında olan Ferîdün Pâşâ zâde Mustafa Pâşâ'ya ve kapıkulu ve yerlü neferâtı zâbitânına ve sâyirlere emr-i muhâfazada ve sâyir hidemât-ı aliyyede vezîr müşârün-ileyhin râyı üzre amel ve hareket eylemelerichün

92/254

1-Kara Deniz'in öte taraflarında vâki' kal'a ve palângalardan Yeni kal'a ve Taman ve Temrek ve Ahu ve Kirş ve Kefe ve kal'alarında olan mîr-i mîrân ve kudâta ve mütesellimine

2-ve Dergâh-ı âli Yeniçerileri ve yerlü kûlu ve müstahfizin ve sâyir askeri zâbitânına ve harb ve darba kâdir umûmen ahâlilerine ve ol taraflarda me'mûr tavâif-i askeriyye zâbitânına hüküm ki

3-Moskov Keferesi nakz-ı ahde tasaddi eyleyüb Azâk Kal'ası üzerine gelmek hasebiyle Azâk'da olan Ümmet-i Muhammede imdâd yetiştirilmek ve etrâfdan tazyik ile

4-mümkün mertebe düşmanın def' ve tardına bezl ve dikkat olunmak vâcib ve mütehattim olmakdan nâşi her güne tedârikâta teşebbüs olunub bahren dahi hâlâ Deryâ Kapudanı olan

5-Vezirim Canım Hoca Mehmed Pâşâ donanma-yı hümayûnum sefâyini ile ol taraflara ta'yîn ve berudan pey-der-pey ince donanma sefâyini dahi irsâl ve tesyir olunmak üzre olmağla

6-sizki mîr-i mîrân ve kudât ve mütesellimin ve sâyir zâbitân-ı mûmâ-ileyhimsiz siz dahi mümkün mertebe düşmanı teftişde ve Azâk Kal'ası'na imdâd ve iânet eylemekte vezîr

7-müşârün-ileyhin rây'-ı rezin-i hamiiyet-karinine mutâba'at ve zabt ve hırâsetde ve sâyir lâzım olan hidemât-ı hümayûnumda hizmet vücûda getürmede bezl-i dikkat eylemeniz

8-cümlenize fermânım olmağın işbu emr-i şerîfim ısdâr ve ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde ber-vech-i muharrer ol tarafların hıfz ve hırâset olunmasında ve Azâk

9-Kal'ası'na imdâd yetiştirilmekde ve sâyir hidemât-ı hümayûnumda vezîr müşârün-ileyhin rây'-ı gayret-i mekînine mutâba'at ile hizmet vücûda getürülmek cümlenizden matlûb-u hümayûnum eydiği

10-sizki mûmâ-ileyhimsiz ma'lûmunuz oldukda her halde basîret üzre hareket iderek hıfz ve hırâsetde ve kal'a-yı merkûmeye imdâd yetiştirilmesinde kapudanım vezîr müşârün-ileyhin

11-rây' ve emri üzre amel ve hareket ve gayret-i islâmiyyeye muvâfik hizmet vücûda getürmeğe sarf ve tâkat eylemeniz bâbında fermân-ı âli-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâsıt-ı Zi'l-hicce sene 1148

- 1-Cisr-i Mustafa Paşa Kazâsı nâibine ve ayân-ı vilâyete hüküm ki
- 2-hâlâ Çirmen Sancâk Beği Ahmed dâme izzihu Südde-yi saâdetime mektûb gönderüb livâ-yı mezbûrda vâki' kazâlardan sancâk mutasarrıfına virilegelen imdâd-ı hazariyyeden mîr mûmâ-ileyhin tarafına âid olan hazariyyesinin
- 3-tahsili için bundan akdem sâdır olan iden olan emr-i şerîfim mücebince tarafından talep olundukda kazâ-yı mezbûr ahâlisi adem-i itâat ve huşûnetlerinden nâşi bir sancâk mutasarrıfına hazariyye virdiğimiz
- 4-yokdur ve gâh-ı emr-i aliyyede mikdârı tasrîh olunmadıkça bir akça ve bir habbe virmeyüz deyu hilâf-ı emr-i âlî edâda taallül ve muhâlefet ve külli gadr sevdâsında olmalarıyla kazâ-yı
- 5-mezbûreden tarafına âid olan imdâd-ı hazariyyesi şurût-u hazariyye üzre tamâmen tahsil ve tarafına edâ ve teslîm olunub mugayir-i emr-i âlî ol vecihle taallül ve tereddüd itdirilmemek
- 6-bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid'â ve iltimâs itmeğin divân-ı hümâyûnda mahfûz olan hazariyye tertibi defterlerine nazar olundukda Cisr-i Mustafa Paşa Kazâsı
- 7-Çirmen Sancâğında olub ve kazâ-yı mezbûreden Özi Vâlilerine yüz elli gurûş imdâd-ı hazariyye ta'yîn olunub livâ-yı mezbûr mutasarrıflarının hazariyyesi ne mikdâr eydiği
- 8-ma'lûm olmayub sefersiz vakitlerde viregeldikleri her ne ise hadd-i evsat üzre alına deyu mukayyed bulunmağın vech-i meşrûh üzre taallül itdirilmeyüb
- 9-şurût-u hazariyye mücebince tahsil olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâsıt-ı Zi'l-hicce sene 1148

- 1-Aydın Muhassılı Vezîr El-Hâc Ahmed Pâşâ'ya ve Güzel hisâr Kazâsı nâibine hüküm ki
- 2-senki vezîr müşârün-ileyhsin Südde-yi saâdetime mektûb gönderüb ser-eşkiyâ' ve bugâtdan olub haklarında virilen fetvâ-yı şerîfe mücebince idâm ve izâleleri fermân olunan Sarı Beğ
- 3-Oğlu Mustafa nâm şakînin ve avanelerinin tecessüs ve ele getirülmeleri için mâlikânen olan Hamîd Sancâğı tarafına nüzûlunda etrâf ve eknâfa ademler ta'yîn ve şakî-yi merkûmun avanelerinden
- 4-üç nefer eşkiyâ' hayyen ahz ve eşkiyâ'-yı sâyire kendülerden su'al olundukda bizler on iki nefer süvâri ile Sarı Beğ Oğlu bölük başlarından Sarı Hasan bölük başı ile Güzel hisâr

- 5-Hamîd Kasabasında Şeyh Hüseyin nâm kimesnenin hanesinde ihfâ üzre idik deyu cevâb virmeleriyle merkûm Şeyh Hüseyin ahz olunub eşkiyâ'-yı mezkûre kendüsünden taleb ve su'al olundukda
- 6-gerçi şaki-yi merkûmlar gelüb gittiler deyu cevâb ve merkûm Şeyh Hüseyin'in keyfiyyeti Hamîd Sancâğında vâki' yedi kazâ ahâliyelerinden su'al olundukda her birileri merkûm Şeyh Hüseyin dâimâ yaramaza
- 7-maiyyet ve sâhib olub cümlemiz kendüden ve oğlundan mutazarrır ve öteden beru merkûmun eşkiyâ' yatağı olduğun biluruz deyu cevâb itmeleriyle merkûm Güzel hisâr tarafına göndermeyüb
- 8-keyfiyyet-i ahvâli Der-evlet-medârıma arz ve ilâm eydüğün ecilden vech-i meşrûh üzre ukûbât-ı meşrû'dan haklarında icâb iden cezâ tertîb olunmak için yazılmışdır

Fi-evâsıt-ı Zi'l-hicce sene 1148

93/257

- 1-Kili ve İsmâ'il ve İsakçı ve İbrâil ve ol havâlide vâki' olan kadılara ve yeniçeri serdârları ve ayân-ı vilâyet ve iş erlerine hüküm ki
- 2-ser ... İslâmiyyeden Hotin Kal'ası muhâfazasında mevcûd bulunub kıyâm eylemek üzre Vilâyet-i Rûm İlinden tashîh ve be-dergâh olunub bir gün evel ve bir sâat mukaddem îsâl
- 3-ve teslim olunması fermânım olan elli nefer Dergâh-ı muallâm Topçularını her birinizin taht-ı hükûmetinizde vâki' kazâlarda bundan akdem ocak neferâtından olub bir tarikle esâmisi çalık
- 4-olanlardan tashîh kûl oğulları ve tüvâne yiğitlerden be-dergâh olunması fermânım olmağın Ocak tarafından mübâşir ta'yîn olunub in-şâ-allahü teâla
- 5-şeref-efza sudûr olan fermân-ı celilü'l-şânım mücebince taht-ı kazâlarınıza dâhil olduklarında mukaddema topçu olub esâmisi çalık olanlardan tashîh ve tüvâne işgüzâr ve yarar
- 6-yiğitlerden ve kûl oğullarından be-dergâh idüb bir gün evvel ve bir sâat mukaddem elli nefer Dergâh-ı muallâm Topçularını tekmîl ve ba'de'l-tekmîl mahalline kayd olunmak için ale'l-esâmi mûmza ve mahtûm
- 7-defterini Asitâne-yi saâdetime irsâle takayyüd-ü tâm ve neferât-ı mezburunu serîân ve âciletten kal'a-yı mezkûre îsâle cidd ve ihtimâm ve hilâf-ı emr-i âlî vaz' ve hareketden begâyet ihtirâz
- 8-ve ictinâb eyleyesiz deyu kıdvetü'l-emâcid ve'l-ayân bi'l-fi'l Dergâh-ı muallâm Topcubaşısı olan İsmâ'il zîde mecduhu tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında
- 9-fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki

Fi-evâhir-i Zi'l-hicce sene 1148

- 1-Kefe Kal'ası muhâfazasında yeniçeri zâbiti zîde mecduhuya ve ocak ihtiyârları
- 2-ayân-ı vilâyet ve bi'l-cümle neferât zîde kadruhuma hüküm ki
- 3-Kefe muhâfazasında olan Dergâh-ı muallâm Yeniçerileri Ribât Kal'ası muhâfazasıçün vaz' olunmağla kal'a-yı mezbûrun
- 4-hîn-i hâcetde muhâfazasına temşiyet ve takviyyet için dikkat ve ihtimâm olunmak ehimm-i mehâmm-ı lâzımü'l-
- 5-ihimâmndan olduğuna binâen hîn-i hâcetde bayrağınız altına bi'l-cümle neferâtı cem' ve bi-şümâr adem ile
- 6-Ribât Kal'asına varub muhâfazası emrinde ziyâde takayyüd-i tâm ve say'-ı ihtimâm olunmak bâbında
- 7-fermânım olmağın irsâl olunmuşdur in-şa-allahü teâla vusûlünde senki
- 8-yeniçeri zâbiti mûmâ-ileyh ve sizki Kefe muhâfazasında olan bi'l-cümle atık ve emekdâr
- 9-neferâtlarsız gereği gibi Ribât Kal'asının hîn-i iktizâda muhâfazasına temşiyet
- 10-ve takviyyet virilmek üzere bir ferdinizden tekâsül zuhûr eylememek vechi
- 11-üzre cümleliz varub muhâfazası emrinde dikkat-ı ihtimâm eylemeniz sâyir emr-i mehâmm-ı
- 12-lâzımü'l- ihtimâmndan olub külli gayret ve ziyâde takayyüd olunub ser-i mü
- 13-kusûr ve tekâsül olunmak lâzım geldikde sonra bir dürlü cevâba kâdir
- 14-olmayub ve'l-hâsıl bu vech üzere mesâ'i-yi mevfûr ve mücidd-i nâ-mahsûr olunmak matlûb
- 15-olmağın ez-dil ü can bezl ve say' ve kudret ve zerre mikdârı tehâvün
- 16-ve taksîrden her biriniz tehâşi ve mücânebet eyleyesiz deyu bi'l-fi'l Dergâh-ı muallâm
- 17-Yeniçerileri Ağâsı Abdullah Ağâ dâme ulvihu tarafından mühürlü mektûb virilmekle
- 18-vech-i meşûh üzere amel olunmak bâbında yazılmışdır

Fi-evâhir-i Zi'l-hicce sene 1148

- 1-Trabzon Vâlisine ve Gümüşhâne Eminine hüküm ki
- 2-hâlâ darb-hâne-yi âmirem nazırı olan El-Hâc Saidullah zîde mecduhu Südde-yi saâdetime mektûb gönderüb hâlâ Görele Voyvadası ve Tosya Zeâmeti zabtına me'mûr olan Evhancı Oğlu Ömer zîde kadruhu
- 3-... ve ... olduğundan ... Der-devlet-i aliyyemin azam ve ... olan Gümüşhâne ve ... civârında olan maâdin-i sâyir ve gerek kömürcü ve ameile ve zahâir ve levâzımat-ı
- 4-sâyiresine ale'l-husûs ol havâlide olan maâdinin ma'denciyan ve ebnâ-yı sebîlin şekâvet ile ma'rûf Çepni eşkiyâ'sının keyd ve mazarratlarından hıfz ve hırâsete ve ma'denlere iyâb ve zehâb

5-iden hazînelerin selâmet ile isâline me'mûren istihdâm olunagelüb ve fi-nefsü'l-emr ol havâlinin kutta'-yı tarîk ve sâi-bi'l-fesâd olan şekâvet başılar merkûmdan vücûh ile

6-havf üzre olmalarıyla cümle ma'denciyân ve ebnâ-yı sebîl dest-i tetâvül-ü eşkiyâ'dan asûde-hâl olmalarıyla mûmâ-ileyh Ömer'in me'mûr olduğu maâdin hidmeti Kürele ve Tosya Zeâmetinin

7-ancak zabt ve rabta iktidârı olmağla ba'zı mahallerde olan bakâya ve zimem için birer bahâne ile birer emr ısdâr ve mûmâ-ileyhi me'mûr itdiklerinden nâşi maâdin tarîk-i eşkiyâ'dan mesdure

8-ve me'mûr olduğu zeâmet-i mezkûrun zabtından acz ve cümle fukara ve maâ'denciyân Gümüşhâne'ye gelüb mûmâ-ileyh Ömer aher mahalle me'mûr olur ise maâdinden keff-i yed ideceklerinden emniyyet-i tarîk

9-bi'l-külliyeye ref' olur deyu tezellüm eylediklerin senki Gümüşhâne emîni mûmâ-ileyhsin tahrîr ve ilâm itmekle mûmâ ileyh Ömer İspir ve Gümüşhâne havâlisinde iktizâ iden levâzım-ı maâdini görüb

10-ol havâlide mahût ve muhâtara olan mahalleri ve Gümüşhâne Mülhakâtından olan Kürtün Nâhiyesinde Çepni ve eşkiyâ'-yı sâyireden bi'l-cümle raâya ve berâyâyı hıfz ve hirâset ve gereken

11-levâzımat-ı maâdin ve zabtına me'mûr olduğu zeâmet-i mezkûru zabt idüb bir tarikle aher mahall için emr dahi sâdır olur ise aher mahalle me'mûr ve ta'yîn kılınmamak bâbında size

12-hitâben emr-i şerîf virilmek ricâsını arz itmeğın vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında fermân-ı âli-şânım sâdır olmuşdur

Fi-evâsıt-ı Zi'l-hicce sene 1148

94/260

1-Avlonya Sancâğı mütesellimine ve Avlonya Sancâğının beğ ve beğzâde ve harb ve darba kâdir il erlerine hüküm ki

2-ber-vech-i arpalık Delvîne Sancâğı Mutasarrıfı Mehmed dâme ikbâlehunun bin yüz kırk toğuz senesine mahsûben Delvîne Sancâğında vâki' kazaların

3-cizye ve avâriz ve cebelü bedeliyyesiyle Avlonya Sancâğının avâriz ve cebelü bedeliyyesi tahsîli uhdesinde olub lakin zikr olunan

4-sancâkların ekser raâyâsı şekâvet ve isyân üzre olduklarından nâşi cizye ve avâriz ve cebelü bedeliyyesi mâlları tahsîli mümkün

5-olmamağla emvâl-i mezbûrenin tahsîliçün sene-yi sâbıka üzre mir-i mirân mûmâ-ileyh kendü maiyyetine zikr olunan sancâkların beğ

6-ve beğzâdeleri ve il erleri ve Avlonya Sancâğı mütesellimi ta'yîn olunmak için evâmir-i şerîfem sudûrunu iltimâs ve istid'â

7-ve fi-nefsü'l-emr zikr olunan sancâklar raâyâsından şekâvet ve isyân üzre olanları üzerlerine edâsı lâzım gelen cizye

8-ve avâriz mâlların edâda imtinâ' ile muhârebe misüllü hâlete tasaddi iderler ise bila-tevakkuf mukâbele ve ol makûleler ala-eyyi- hâl

9-ahz ve münâsib olan kal'alara habs ve kal'a-bend olunmak için yüz kırk yedi senesi Ramazân-ı şerîfde emr-i şerîfim virildiği
10-mukayyed bulunmağla mukaddemâ virilen emr-i şerîfim mücebince bu def'a dahi emr-i şerîfim tahrîri bâbında iftihârü'l-ümerâ ve'l-ekâbir bi'l-fi'l Baş defterdârım
11-olan İbrâhim dâme ilvihu ilâm itmeğin vech-i meşrûh üzere amel ve hareket olunmak bâbında fermân-ı râî-şânım sâdır olmuştur

Fi-evâhir-i Zi'l-hicce sene 1148

işbu emr-i şerîf
...aher ile
tertîb olunub ...
üzre defterde kayd
olunmuştur

bir sûreti
Delvîne Sancâğının beğ ve beğzâdeleri ve darb ve harbe kâdir il erlerine vech-i meşrûh üzere

94/261

- 1-Hassa Bostancı başıya ve kadılarına hüküm ki
- 2-Meryem ve Züleyha nâm ... gelüb Bosna sâkinlerinden mukaddemâ Dergâh-ı muallâm Yeniçerileri hasakilerinden bunların babaları Haslı Mehmed Ağâ dimekle ma'rûf kimesne bundan akdem bin yüz kırk senesinde
- 3-me'mûren Mora Ceziresi sevâhilinde Koron Kal'asında yeniçeri üzerlerine yeniçeri zâbiti olmak üzere mahall-i mezbûre gider iken Selanik Sancâğında Orman Boğazı dimekle ma'rûf
- 4-mahallde dâhil ve andan Baba Boğazı'na vârinca yanında mevcûd olan emvâl ve eşyâ hizmetkârlarıyla zâyî' olub hayâtı ve memâtı ma'lûm olmamağla hâlâ İstâbul'da
- 5-kırk beş cemâatin odasında toğuz yüz gurûş ve toğuzuncu sekbân odasında dahi bin iki yüz gurûş ve bundan mâ-adâ nice kimesnelere ber-müceb-i temessükât yiğirmi kise akça
- 6-deynî olduğun yetimlerin bir sâkin olacak hânesi olmayub ve nafaka edinecek kat'a ism-i mâl itlak olunur hâlleri ve bir yerden medâr-ı maâşları
- 7-olmadığım bildirüb ol bâbda hükm-ü hümâyûnum ricâ ve sâdır olan fermân-ı âliyye imtisâlen Dergâh-ı âlî Yeniçerileri Ocâğında ser-haddlere me'mûr oldukda zâbitân
- 8-emekdârlarından bundan akdem Mora Ceziresi'nde vâki' Koron kal'ası muhâfazasına yeniçeri zâbiti nasb olunan mezkûr Hasaki Mehmed Ağâ dimekle ma'rûf kimesne birkaç nefer hizmetkârı

9-ve mevcûd eşyâsıyla mahall-i me'mûresine azimet idüb zikr olunan mahallerde zâyi' olub hayât ve memâtı ma'lûm olmayub ve mûmâ-ileyhin fi'l-hakîka Asitânede dÿyûn

95/262

berâ-yı nizâm-ı menzil der hala Rum ili ve Anadolu ber-muceb-i defter be-süvar-i bar-girân olan be-menâlziha ba-hatt-ı hümayun şevket-makrun ba-telhisî ferman-ı ali ve kalem-i divân-ı hümayun ilm-ü haber dade fermude fi 15 sene 1148

mîr-i ahûr-u evvel ağâya menzil 20

kapucılar kethüdâsı ağâya menzil 18

mîr-i ahûr-u sâni ağâya menzil 15

hâseki ağâya menzil 10

silahşor hâssaya menzil 5

kapucıbaşı ağâya menzil 10

gedüklü ağâlara menzil 5

sadr-ı âli ağâlarına menzil 4

vâcibü'l-reâya ağâlarına menzil 3

çûkadâr ve mehterân menzil 1

Tatarlara menzil 1

Hân hazretleri etbâ'ına lüzûmu mertebe

vüzerâdan ve ser-haddlardan gelen ademlere lüzûmu mertebe

ma'denlere lüzûmu mertebe

ocaklar tarafından umûr-u mühimmeye mübâşir gönderilmek iktizâ ider ise kifâyet mîkdârı

1-İrân seferi zuhûr eydilden beru taraf-ı devlet-i aliyyeden me'mûr olan mîr-i ahûr-u evvel ve sâni ve kapucular kethüdâsı ve sâyir kapucubaşılar me'mûr oldukları mahalle azimet eylediklerinde

2-kırkar ve ellişer re's menzil bâr-girlerine süvâr ve kezalik Dergâh-ı muallâm geduklu zuâma ve gerek sâyir ağvât on beşer ve yigirmişer menzil bâr-girlerine süvâr ve kezalik sâhib-i devlet

3-ve sâyir ricâl-i devlet-i aliyyenin çûkadarları dahi onar ve sekizer ve beşer re's menzil bâr-girlerine süvâr olduklarından Anadolu'da vâki' sağ kol ve sol kol ve orta kolda

4-olan menâzil menzilcileri bir vecihle tâkat getüremeyüb taraf-ı mîriden virilen bâr-gir bahâsı ve masârif-i sâyiresiçün ve gerek inâmât ücretleri ile tâkat-güzâr olduklarından menzilcileri

5-firâr ve tavârları helâk olub bi'l-zarûre menzil olduğu mahallin ayân ve eşrâfi ve ahalileri menzillerini düzüb ve yine bir vecihle tâkat getüremeyüb kurb ve civârlarında

6-olan kazâdan hadden efzûn imdâdiyye ta'yîn ve tahsîl itdirilüb menzilcilerin kabz eylemeleriyle gerek menzil olduğu kazâ ve gerek imdâdiyye ta'yîn olunan kazâların perâkende ve perişân

7-oldukları zâhir ve bâhir olmağla bundan sonra Anadolu ve Rûm İli câniblerine me'mûr olacak gerek mîr-i ahûr-u evvel ve sâni ve kapucular kethüdâsı ve kapucubaşılar ve hasaki ağâ ve gerek geduklu zuâma ve ağvât

8-ve Dergâh-ı muallâm yeniçeri ve cebeci ve topçu ocaklarından me'mûr olanlara iktizâsına göre ve çûkadârlara ve tatarlara işbu tetîb-i defter ve nizâm üzre virdirilüb mücebince amel

9-ve hilâfından hazer oluna deyu hatt-ı hümâyûn şevket-makrûn keşide kılınmağla ziyâde bir res' bâr-gir virdirmeyüb ve bilâ-fermân menzilcilerden bir res' bâr-gir alınub süvâr olunmak ihtimâlleri olur ise

10-kendüleri mes'ûl ve muateb olmak şartıyla mevkûfâta kayd ve divân-ı hümâyûna dahi kayd için ilm-ü haber kâimesi virilmek bâbında bâ-telhis fermân-ı âlî sâdir olmağın asl-ı telhis ve fermân-ı âlî

11-mevkûfâtda hıfz olunmağla divân-ı hümâyûn kalemine ilm-i haber için işbu kâime virilmiştir

Fi-15 Cemâziye'l-evvel sene 1148

IV. BÖLÜM

141 NUMARALI MÜHİMME
DEFTERİ'NDEKİ
BELGELER

باسمہ سبحانہ و تعالیٰ

ہذا فیود احکام امور المہتممہ در زمانہ صدر و رد و کونزل

حضرت اسمعیل نایباً بسم اللہ تعالیٰ ما یرید و ہا بنیاداً

و فی ابان حضرت اسمعیل اقدی رئیس الکتاب

نال ہاتھناہ الواقع فی اوائل

جمادی الاخری سنہ ثمان

واربعین عوداً توکف

فرجیہ خلیفہ

واکثف

1 - بتا و روی غلطی در زمرہ اشخاص حکام
 2 - در وقت قیام و غیبت سبب تکلیف و عجز و عدم رعایت
 3 - ہر دو طرف از دولت از این دو طرف عارض شد و در وقت قیام و غیبت
 4 - موقوفہ قلم و مہتممہ از ہما و روزی و روزی و روزی و روزی
 5 - کہند کہ در وقت قیام و غیبت و روزی و روزی و روزی و روزی
 6 - روزی و روزی و روزی و روزی و روزی و روزی و روزی و روزی
 7 - صدر الشیخہ ماہی

1 - عرض بکر کیمی رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم
 2 - سبب سرسبز و صحت و روزی و روزی و روزی و روزی و روزی و روزی
 3 - ششماہ و تا یک روز و تا یک روز و تا یک روز و تا یک روز و تا یک روز
 4 - محمد بن محمد و در وقت قیام و غیبت و روزی و روزی و روزی و روزی
 5 - سبب سرسبز و صحت و روزی و روزی و روزی و روزی و روزی و روزی
 6 - در وقت قیام و غیبت و روزی و روزی و روزی و روزی و روزی و روزی
 7 - محمد بن محمد و در وقت قیام و غیبت و روزی و روزی و روزی و روزی
 8 - سبب سرسبز و صحت و روزی و روزی و روزی و روزی و روزی و روزی
 9 - حکام و در وقت قیام و غیبت و روزی و روزی و روزی و روزی
 10 - لاشک و در وقت قیام و غیبت و روزی و روزی و روزی و روزی

1-191
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

کتاب الفقه...
کتاب الفقه...
کتاب الفقه...
کتاب الفقه...
کتاب الفقه...
کتاب الفقه...
کتاب الفقه...
کتاب الفقه...
کتاب الفقه...
کتاب الفقه...

بیت وزیر...
بیت وزیر...
بیت وزیر...
بیت وزیر...
بیت وزیر...
بیت وزیر...
بیت وزیر...
بیت وزیر...
بیت وزیر...
بیت وزیر...

27
28
29
30

بیت وزیر...
بیت وزیر...
بیت وزیر...
بیت وزیر...
بیت وزیر...
بیت وزیر...
بیت وزیر...
بیت وزیر...
بیت وزیر...
بیت وزیر...

کتاب الفقه...
کتاب الفقه...

31
32
33
34
35
36
37
38
39
40

بیت وزیر...
بیت وزیر...
بیت وزیر...
بیت وزیر...
بیت وزیر...
بیت وزیر...
بیت وزیر...
بیت وزیر...
بیت وزیر...
بیت وزیر...

کتاب الفقه...
کتاب الفقه...

41
42
43
44
45

بیت وزیر...
بیت وزیر...
بیت وزیر...
بیت وزیر...
بیت وزیر...
بیت وزیر...
بیت وزیر...
بیت وزیر...
بیت وزیر...
بیت وزیر...

کتاب الفقه...
کتاب الفقه...

46
47
48
49
50

حاله درونی حاکم را در هر حال باید که از هر چه که در او می آید بگریزد و از هر چه که در او می آید بگریزد و از هر چه که در او می آید بگریزد...

1 - از هر چه که در او می آید بگریزد و از هر چه که در او می آید بگریزد و از هر چه که در او می آید بگریزد...

1 - بر آنکه در هر حال باید که از هر چه که در او می آید بگریزد و از هر چه که در او می آید بگریزد و از هر چه که در او می آید بگریزد...

1 - از هر چه که در او می آید بگریزد و از هر چه که در او می آید بگریزد و از هر چه که در او می آید بگریزد...

1 - از هر چه که در او می آید بگریزد و از هر چه که در او می آید بگریزد و از هر چه که در او می آید بگریزد...

1 - از هر چه که در او می آید بگریزد و از هر چه که در او می آید بگریزد و از هر چه که در او می آید بگریزد...

37

1 این سبزه در زمینی و در فضای بسته است
 2 سنگ در زیر فشار آبی و نوره آید و او را (سبزه) میگویند که در زیر فشار آبی و نوره آید
 3 نوره آید و در فضای بسته است
 4 سبزه در فضای بسته است
 5 هر دو سبزه در فضای بسته است
 6 فکری است و سبزه در فضای بسته است
 7 از سبزه در فضای بسته است

1 او را (سبزه) میگویند که در زیر فشار آبی و نوره آید
 2 سبزه در فضای بسته است
 3 سبزه در فضای بسته است
 4 سبزه در فضای بسته است

1 سبزه در فضای بسته است
 2 سبزه در فضای بسته است
 3 سبزه در فضای بسته است
 4 سبزه در فضای بسته است
 5 سبزه در فضای بسته است
 6 سبزه در فضای بسته است
 7 سبزه در فضای بسته است
 8 سبزه در فضای بسته است
 9 سبزه در فضای بسته است
 10 سبزه در فضای بسته است
 11 سبزه در فضای بسته است
 12 سبزه در فضای بسته است
 13 سبزه در فضای بسته است
 14 سبزه در فضای بسته است
 15 سبزه در فضای بسته است
 16 سبزه در فضای بسته است
 17 سبزه در فضای بسته است
 18 سبزه در فضای بسته است
 19 سبزه در فضای بسته است
 20 سبزه در فضای بسته است
 21 سبزه در فضای بسته است
 22 سبزه در فضای بسته است
 23 سبزه در فضای بسته است
 24 سبزه در فضای بسته است

سبزه
 در فضای بسته است

1. ...
 2. ...
 3. ...
 4. ...
 5. ...
 6. ...
 7. ...
 8. ...
 9. ...
 10. ...
 11. ...
 12. ...
 13. ...
 14. ...
 15. ...
 16. ...
 17. ...
 18. ...
 19. ...
 20. ...
 21. ...
 22. ...
 23. ...
 24. ...
 25. ...
 26. ...
 27. ...
 28. ...
 29. ...
 30. ...

...
 ...
 ...

...
 ...
 ...

...
 ...
 ...

1 سزا جان سرکار و زبردت است که
 2 حال ازین مویب و زبردت است که
 3 و سرسرا از نور و آفتاب است که
 4 و در نهان سزا و آفتاب است که
 5 و زلزله و خوف است که
 6 ختم و کبر و دست است که
 7 ختم و کبر و دست است که
 8 نغمه و کبر و دست است که
 9 اورز و ختم است که
 10 جات و کبر و دست است که
 11 مضطرب و کبر و دست است که
 12 کسب و کبر و دست است که
 13 نغمه و کبر و دست است که
 14 و کبر و دست است که
 15 آهنگ و کبر و دست است که
 16 نغمه و کبر و دست است که
 17 و کبر و دست است که
 18 و کبر و دست است که
 19 و کبر و دست است که
 20 و کبر و دست است که
 21 و کبر و دست است که
 22 و کبر و دست است که
 23 و کبر و دست است که
 24 و کبر و دست است که
 25 و کبر و دست است که
 26 و کبر و دست است که
 27 و کبر و دست است که

1 این روز و شبی است که
 2 ضایع است که
 3 لاری و زبردت است که
 4 جینی و زبردت است که
 5 بنای و زبردت است که
 6 کلان و زبردت است که
 7 و زبردت است که
 8 سبزه و زبردت است که

55

56

۶۶
 ۱۰
 ۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴

۶۷
 ۱
 ۲
 ۳
 ۴
 ۵
 ۶
 ۷
 ۸
 ۹

۶۸
 ۱
 ۲
 ۳
 ۴
 ۵
 ۶
 ۷
 ۸
 ۹
 ۱۰
 ۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴

در حوض مهتابه ما نیز بر سر کوه کبریا و در راه غیب فیضی بکشیدند اولی مرتضی عسکری قدس اوزر همه سائر تقییه لقا محروم و وطن را
 1 و دوم که ما از عسکر مرفوعه نماند بر ضایع شد که
 2 سکه نمایی از کتب عسکر و کتب دیگر را در حوض مهتابه ارسا روم طایفه اولی و فضل جویی قدر او از این سینه دیگر گذر
 3 از این نه من سزای جانی سزای و زینت عهدیت بود از شاه ارسا روم طایفه اولی و فضل جویی قدر او از این سینه دیگر گذر
 4 محله ای که جناب دلاست بنامه بر لغز اندام و در حوض مهتابه ارسا روم طایفه اولی و فضل جویی قدر او از این سینه دیگر گذر
 5 و از حدیث او را ناما است بر کوه کبریا و در راه غیب فیضی بکشیدند اولی مرتضی عسکری قدس اوزر همه سائر تقییه لقا محروم و وطن را
 6 قطعا مکتوب در راه ازمینگی ای که در حوض مهتابه ارسا روم طایفه اولی و فضل جویی قدر او از این سینه دیگر گذر
 7 از حوض مهتابه ارسا روم طایفه اولی و فضل جویی قدر او از این سینه دیگر گذر
 8 از حوض مهتابه ارسا روم طایفه اولی و فضل جویی قدر او از این سینه دیگر گذر
 9 حدیث و عسکر مرفوعه اولی و فضل جویی قدر او از این سینه دیگر گذر
 10 و در راه غیب فیضی بکشیدند اولی مرتضی عسکری قدس اوزر همه سائر تقییه لقا محروم و وطن را

ی صدر
 ی صدر
 در حوض مهتابه ارسا روم طایفه اولی و فضل جویی قدر او از این سینه دیگر گذر

ی صدر
 ی صدر
 در حوض مهتابه ارسا روم طایفه اولی و فضل جویی قدر او از این سینه دیگر گذر
 1 ی صدر
 2 ی صدر
 3 ی صدر
 4 ی صدر
 5 ی صدر
 6 ی صدر
 7 ی صدر
 8 ی صدر
 9 ی صدر
 10 ی صدر
 11 ی صدر
 12 ی صدر
 13 ی صدر

76

77

۱ حال و بارک و دلخیز و زرب مسرور است
 ۲ بود شایخ و خند و فلان است و اوله کلمه و تو فخر عکرا
 ۳ غنچه مدام صفت از خنجر و خنجر بخاری او تا که از عجمه
 ۴ از صوفیه تا بی فخره خنجر و او ماکون فلفله شرف حاکم شرفی و زربم که بر عجمه از عجمه شایخ تا که از عجمه
 ۵ از صندل و عجمه و از عجمه تا که از عجمه شرف حاکم شرفی و زربم که بر عجمه از عجمه شایخ تا که از عجمه
 ۶ و نشانی صندل و اوله کلمه و تو فخر عکرا
 ۷ شایخ و خند و فلان است و اوله کلمه و تو فخر عکرا

۲۲
 ۲۲

صفت عجمه
 صفت عجمه
 صفت عجمه

۱ حال و بارک و دلخیز و زرب مسرور است
 ۲ بود شایخ و خند و فلان است و اوله کلمه و تو فخر عکرا
 ۳ غنچه مدام صفت از خنجر و خنجر بخاری او تا که از عجمه
 ۴ از صوفیه تا بی فخره خنجر و او ماکون فلفله شرف حاکم شرفی و زربم که بر عجمه از عجمه شایخ تا که از عجمه
 ۵ از صندل و عجمه و از عجمه تا که از عجمه شرف حاکم شرفی و زربم که بر عجمه از عجمه شایخ تا که از عجمه
 ۶ و نشانی صندل و اوله کلمه و تو فخر عکرا
 ۷ شایخ و خند و فلان است و اوله کلمه و تو فخر عکرا

۲۲
 ۲۲

۱ حال و بارک و دلخیز و زرب مسرور است
 ۲ بود شایخ و خند و فلان است و اوله کلمه و تو فخر عکرا
 ۳ غنچه مدام صفت از خنجر و خنجر بخاری او تا که از عجمه
 ۴ از صوفیه تا بی فخره خنجر و او ماکون فلفله شرف حاکم شرفی و زربم که بر عجمه از عجمه شایخ تا که از عجمه
 ۵ از صندل و عجمه و از عجمه تا که از عجمه شرف حاکم شرفی و زربم که بر عجمه از عجمه شایخ تا که از عجمه
 ۶ و نشانی صندل و اوله کلمه و تو فخر عکرا
 ۷ شایخ و خند و فلان است و اوله کلمه و تو فخر عکرا

و در هی وزیر بک...
 1 - 72
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9

و در هی وزیر بک

و در هی وزیر بک... بصورت و کونک و نظایر

و در هی وزیر بک...
 1 - 93
 2
 3
 4
 5
 6

و در هی وزیر بک

و در هی وزیر بک...
 1 - 94
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9

و در هی وزیر بک

و در هی وزیر بک...
 1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14

و در هی وزیر بک

1. لودن و با هم از زمین و با هم
 2. به هم می رسد و از خاک و از خاک
 3. و در خاک و در خاک و در خاک
 4. و در خاک و در خاک و در خاک
 5. و در خاک و در خاک و در خاک
 6. و در خاک و در خاک و در خاک
 7. و در خاک و در خاک و در خاک
 8. و در خاک و در خاک و در خاک
 9. و در خاک و در خاک و در خاک
 10. و در خاک و در خاک و در خاک
 11. و در خاک و در خاک و در خاک
 12. و در خاک و در خاک و در خاک
 13. و در خاک و در خاک و در خاک
 14. و در خاک و در خاک و در خاک
 15. و در خاک و در خاک و در خاک
 16. و در خاک و در خاک و در خاک

96

1. شده چینی سرخ و زرد و سبز
 2. و در خاک و در خاک و در خاک
 3. و در خاک و در خاک و در خاک
 4. و در خاک و در خاک و در خاک
 5. و در خاک و در خاک و در خاک
 6. و در خاک و در خاک و در خاک
 7. و در خاک و در خاک و در خاک
 8. و در خاک و در خاک و در خاک
 9. و در خاک و در خاک و در خاک
 10. و در خاک و در خاک و در خاک
 11. و در خاک و در خاک و در خاک
 12. و در خاک و در خاک و در خاک
 13. و در خاک و در خاک و در خاک
 14. و در خاک و در خاک و در خاک
 15. و در خاک و در خاک و در خاک
 16. و در خاک و در خاک و در خاک

97

در صورتی که در این کتاب
 آمده است که در این کتاب
 آمده است که در این کتاب

۱- لوز و لایب و زبر بعبقیر کرمی و لافنگه و فو موصل و سا بر افلاز و دیگر کجی می رسد لوله کوشایه لعدده مملو کف و فسیله و قور سوزنی
 ۲- مکر لیبیا لایق
 ۳- خنانه و مقلبتی که از جزیای کوشایه زینت و جزیای کوشایه است
 ۴- میری که در کوشایه لایق
 ۵- مومی که در کوشایه لایق
 ۶- و سینه زبر و مکر مملو کف و فو موصل و سا بر افلاز و دیگر کجی می رسد لوله کوشایه لعدده مملو کف و فسیله و قور سوزنی
 ۷- کنده و فسی قالمی و جزیای کوشایه لایق
 ۸- لوز و لایب و زبر بعبقیر کرمی و لافنگه و فو موصل و سا بر افلاز و دیگر کجی می رسد لوله کوشایه لعدده مملو کف و فسیله و قور سوزنی
 ۹- لوز و لایب و زبر بعبقیر کرمی و لافنگه و فو موصل و سا بر افلاز و دیگر کجی می رسد لوله کوشایه لعدده مملو کف و فسیله و قور سوزنی
 ۱۰- لوز و لایب و زبر بعبقیر کرمی و لافنگه و فو موصل و سا بر افلاز و دیگر کجی می رسد لوله کوشایه لعدده مملو کف و فسیله و قور سوزنی
 ۱۱- لوز و لایب و زبر بعبقیر کرمی و لافنگه و فو موصل و سا بر افلاز و دیگر کجی می رسد لوله کوشایه لعدده مملو کف و فسیله و قور سوزنی

مکر لیبیا لایق

مکر لیبیا لایق

۹۵

۱- مکر لیبیا لایق
 ۲- مکر لیبیا لایق
 ۳- مکر لیبیا لایق
 ۴- مکر لیبیا لایق
 ۵- مکر لیبیا لایق
 ۶- مکر لیبیا لایق
 ۷- مکر لیبیا لایق

۹۶

۱- کبکین و لایب و زبر بعبقیر کرمی و لافنگه و فو موصل و سا بر افلاز و دیگر کجی می رسد لوله کوشایه لعدده مملو کف و فسیله و قور سوزنی
 ۲- مکر لیبیا لایق
 ۳- مکر لیبیا لایق
 ۴- مکر لیبیا لایق
 ۵- مکر لیبیا لایق

۱۰۰

۱- مکر لیبیا لایق
 ۲- مکر لیبیا لایق
 ۳- مکر لیبیا لایق
 ۴- مکر لیبیا لایق
 ۵- مکر لیبیا لایق
 ۶- مکر لیبیا لایق
 ۷- مکر لیبیا لایق
 ۸- مکر لیبیا لایق
 ۹- مکر لیبیا لایق
 ۱۰- مکر لیبیا لایق
 ۱۱- مکر لیبیا لایق
 ۱۲- مکر لیبیا لایق
 ۱۳- مکر لیبیا لایق
 ۱۴- مکر لیبیا لایق
 ۱۵- مکر لیبیا لایق
 ۱۶- مکر لیبیا لایق
 ۱۷- مکر لیبیا لایق
 ۱۸- مکر لیبیا لایق

۱۰۱

1 - حال او حقش ز غرضي بماند از بوي نيز بر مي خيزد و در با...
 2 - عارضه شديدي ميگردد...
 3 - و سوره اوله...
 4 - نمره دو...
 5 - و...
 6 - عذر و...

125

1 - پس از آن که بگويد...
 2 - عودها...
 3 - بگو...
 4 - سید...
 5 - ملا...
 6 - و...
 7 - من...
 8 - و...
 9 - و...
 10 - و...

p6

1 - هر...
 2 - سن...
 3 - و...
 4 - بنده...
 5 - است...
 6 - بود...
 7 - و...
 8 - و...
 9 - و...
 10 - و...

127

1 - ...
 2 - ...
 3 - ...
 4 - ...
 5 - ...
 6 - ...
 7 - ...
 8 - ...
 9 - ...
 10 - ...

6 مسند کتب اربعه در حدیث معاهدتین
 7 شریعت مسند کتب اربعه در حدیث معاهدتین
 8 بروی مکرر در حدیث معاهدتین
 9 در باب لایقنا برهه حدیث معاهدتین
 10 نیت و کبر و غیره حدیث معاهدتین
 11 شریعت حدیث معاهدتین
 12 مسند کتب اربعه در حدیث معاهدتین
 13 حدیث معاهدتین
 14 مسند کتب اربعه

1 و در حدیث معاهدتین
 2 در حدیث معاهدتین
 3 در حدیث معاهدتین
 4 در حدیث معاهدتین
 5 در حدیث معاهدتین
 6 در حدیث معاهدتین
 7 در حدیث معاهدتین
 8 در حدیث معاهدتین

1 در حدیث معاهدتین
 2 در حدیث معاهدتین
 3 در حدیث معاهدتین
 4 در حدیث معاهدتین
 5 در حدیث معاهدتین
 6 در حدیث معاهدتین
 7 در حدیث معاهدتین
 8 در حدیث معاهدتین
 9 در حدیث معاهدتین
 10 در حدیث معاهدتین
 11 در حدیث معاهدتین
 12 در حدیث معاهدتین
 13 در حدیث معاهدتین
 14 در حدیث معاهدتین
 15 در حدیث معاهدتین
 16 در حدیث معاهدتین
 17 در حدیث معاهدتین
 18 در حدیث معاهدتین

19 مجبوراً در حال غلبه است میان از راه اول و دوم که در میان آنها
 20 است و در وقت مشورت اولی از حق اولی و در وقت دوم از حق ثانی
 21 غیر از صحت و غیر از صحت است و در وقت اولی از حق اولی و در وقت دوم از حق ثانی
 22 ذکر مواردی که در وقت اولی از حق اولی و در وقت دوم از حق ثانی
 23 از راه اولی از حق اولی و در وقت دوم از حق ثانی
 24 در وقت اولی از حق اولی و در وقت دوم از حق ثانی
 25 در وقت اولی از حق اولی و در وقت دوم از حق ثانی
 26 در وقت اولی از حق اولی و در وقت دوم از حق ثانی
 27 در وقت اولی از حق اولی و در وقت دوم از حق ثانی
 28 در وقت اولی از حق اولی و در وقت دوم از حق ثانی
 29 در وقت اولی از حق اولی و در وقت دوم از حق ثانی
 30 در وقت اولی از حق اولی و در وقت دوم از حق ثانی
 31 در وقت اولی از حق اولی و در وقت دوم از حق ثانی
 32 در وقت اولی از حق اولی و در وقت دوم از حق ثانی

در وقت اولی از حق اولی و در وقت دوم از حق ثانی

1 طرز اولی در وقت اولی از حق اولی و در وقت دوم از حق ثانی
 2 طرز اولی در وقت اولی از حق اولی و در وقت دوم از حق ثانی
 3 طرز اولی در وقت اولی از حق اولی و در وقت دوم از حق ثانی
 4 طرز اولی در وقت اولی از حق اولی و در وقت دوم از حق ثانی
 5 طرز اولی در وقت اولی از حق اولی و در وقت دوم از حق ثانی
 6 طرز اولی در وقت اولی از حق اولی و در وقت دوم از حق ثانی
 7 طرز اولی در وقت اولی از حق اولی و در وقت دوم از حق ثانی
 8 طرز اولی در وقت اولی از حق اولی و در وقت دوم از حق ثانی
 9 طرز اولی در وقت اولی از حق اولی و در وقت دوم از حق ثانی
 10 طرز اولی در وقت اولی از حق اولی و در وقت دوم از حق ثانی
 11 طرز اولی در وقت اولی از حق اولی و در وقت دوم از حق ثانی

در وقت اولی از حق اولی و در وقت دوم از حق ثانی

1 حاد فون انقدر العبد قارس جهنم كسب كل يوم في الدنيا واليوم في الآخرة
 2 من ارب واثني عشر ايام في الدنيا واليوم في الآخرة
 3 رولدوا لهما ارضي روي حيا في الدنيا واليوم في الآخرة
 4 وسروا في الدنيا واليوم في الآخرة
 5 لعدا لهما في الدنيا واليوم في الآخرة
 6 مقصد كفاية في الدنيا واليوم في الآخرة
 7 دفع مدون في الدنيا واليوم في الآخرة
 8 كذا وكذا في الدنيا واليوم في الآخرة
 9 في الدنيا واليوم في الآخرة
 10 في الدنيا واليوم في الآخرة
 11 في الدنيا واليوم في الآخرة
 12 في الدنيا واليوم في الآخرة
 13 في الدنيا واليوم في الآخرة
 14 في الدنيا واليوم في الآخرة
 15 في الدنيا واليوم في الآخرة
 16 في الدنيا واليوم في الآخرة
 17 في الدنيا واليوم في الآخرة
 18 في الدنيا واليوم في الآخرة
 19 في الدنيا واليوم في الآخرة
 20 في الدنيا واليوم في الآخرة

1 في الدنيا واليوم في الآخرة
 2 في الدنيا واليوم في الآخرة
 3 في الدنيا واليوم في الآخرة
 4 في الدنيا واليوم في الآخرة
 5 في الدنيا واليوم في الآخرة
 6 في الدنيا واليوم في الآخرة
 7 في الدنيا واليوم في الآخرة
 8 في الدنيا واليوم في الآخرة
 9 في الدنيا واليوم في الآخرة
 10 في الدنيا واليوم في الآخرة
 11 في الدنيا واليوم في الآخرة
 12 في الدنيا واليوم في الآخرة
 13 في الدنيا واليوم في الآخرة
 14 في الدنيا واليوم في الآخرة
 15 في الدنيا واليوم في الآخرة
 16 في الدنيا واليوم في الآخرة

1 حلی و شیب و زبر بود و احمد پشایه حکم
 2 شمش و زبر و زبر بود و احمد پشایه حکم
 3 و اصل و در زلفی نهی بر و بر و زبر بود و احمد پشایه حکم
 4 حیح و زبر بود و احمد پشایه حکم
 5 و در زلفی نهی بر و بر و زبر بود و احمد پشایه حکم
 6 و زبر بود و احمد پشایه حکم
 7 و زبر بود و احمد پشایه حکم
 8 و زبر بود و احمد پشایه حکم
 9 و زبر بود و احمد پشایه حکم
 10 و زبر بود و احمد پشایه حکم

1 خلی است و شیب و زبر بود و احمد پشایه حکم
 2 و زبر بود و احمد پشایه حکم
 3 و زبر بود و احمد پشایه حکم
 4 و زبر بود و احمد پشایه حکم
 5 و زبر بود و احمد پشایه حکم
 6 و زبر بود و احمد پشایه حکم
 7 و زبر بود و احمد پشایه حکم
 8 و زبر بود و احمد پشایه حکم
 9 و زبر بود و احمد پشایه حکم
 10 و زبر بود و احمد پشایه حکم
 11 و زبر بود و احمد پشایه حکم
 12 و زبر بود و احمد پشایه حکم
 13 و زبر بود و احمد پشایه حکم
 14 و زبر بود و احمد پشایه حکم
 15 و زبر بود و احمد پشایه حکم
 16 و زبر بود و احمد پشایه حکم
 17 و زبر بود و احمد پشایه حکم
 18 و زبر بود و احمد پشایه حکم

1 و زبر بود و احمد پشایه حکم
 2 و زبر بود و احمد پشایه حکم
 3 و زبر بود و احمد پشایه حکم
 4 و زبر بود و احمد پشایه حکم
 5 و زبر بود و احمد پشایه حکم
 6 و زبر بود و احمد پشایه حکم
 7 و زبر بود و احمد پشایه حکم
 8 و زبر بود و احمد پشایه حکم
 9 و زبر بود و احمد پشایه حکم
 10 و زبر بود و احمد پشایه حکم

۱۶ صورتی و غیره که در این کتاب مذکور است و در این صورتها که در این کتاب مذکور است و در این صورتها که در این کتاب مذکور است

۱ قریب چهار صد و بیست و پنج صورتی که در این کتاب مذکور است
۲ زویند و در قریب و فاصله تا بیست و پنج صورتی که در این کتاب مذکور است
۳ جمع از دو صد و بیست و پنج صورتی که در این کتاب مذکور است
۴ نیز در این صورتها که در این کتاب مذکور است
۵ و در این صورتها که در این کتاب مذکور است
۶ منکر و در این صورتها که در این کتاب مذکور است
۷ منکر و در این صورتها که در این کتاب مذکور است
۸ و در این صورتها که در این کتاب مذکور است
۹ و در این صورتها که در این کتاب مذکور است
۱۰ و در این صورتها که در این کتاب مذکور است

۱ صورتی که در این کتاب مذکور است
۲ صورتی که در این کتاب مذکور است
۳ صورتی که در این کتاب مذکور است
۴ صورتی که در این کتاب مذکور است
۵ صورتی که در این کتاب مذکور است
۶ صورتی که در این کتاب مذکور است
۷ صورتی که در این کتاب مذکور است
۸ صورتی که در این کتاب مذکور است
۹ صورتی که در این کتاب مذکور است
۱۰ صورتی که در این کتاب مذکور است

۱ در این صورتها که در این کتاب مذکور است
۲ در این صورتها که در این کتاب مذکور است
۳ در این صورتها که در این کتاب مذکور است
۴ در این صورتها که در این کتاب مذکور است
۵ در این صورتها که در این کتاب مذکور است
۶ در این صورتها که در این کتاب مذکور است
۷ در این صورتها که در این کتاب مذکور است
۸ در این صورتها که در این کتاب مذکور است
۹ در این صورتها که در این کتاب مذکور است
۱۰ در این صورتها که در این کتاب مذکور است

۱۱ در این صورتها که در این کتاب مذکور است
۱۲ در این صورتها که در این کتاب مذکور است

۷۵
 ۸
 ۹
 ۱۰
 ۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰

۱
 ۲
 ۳
 ۴

۱
 ۲
 ۳
 ۴

۱
 ۲
 ۳
 ۴
 ۵
 ۶
 ۷
 ۸
 ۹

۱
 ۲
 ۳
 ۴
 ۵
 ۶
 ۷
 ۸
 ۹
 ۱۰

۱
 ۲
 ۳
 ۴
 ۵
 ۶
 ۷
 ۸
 ۹
 ۱۰
 ۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰

بودی از بهر آنکه این مذهب را در هر دو طرف از هر دو طرف

۱- حاکم شرفی هادی سرسبز و وزیر دولت که با سواد کمالش در هر دو طرف از هر دو طرف
 ۲- از علوم ادبی و فلسفه و علم غیبی و غیره که در هر دو طرف از هر دو طرف
 ۳- علم از برای به نیت حق و عدل و در هر دو طرف از هر دو طرف
 ۴- هرگز حکم مستقیم از هر دو طرف از هر دو طرف
 ۵- و کتب و هر دو طرف از هر دو طرف
 ۶- هرگز حکم مستقیم از هر دو طرف از هر دو طرف
 ۷- مدار از هر دو طرف از هر دو طرف

رسود و در هر دو طرف از هر دو طرف
 در هر دو طرف از هر دو طرف

۱- بدو در این مذهب که در هر دو طرف از هر دو طرف
 ۲- سبک در هر دو طرف از هر دو طرف
 ۳- واقع مستقیم و در هر دو طرف از هر دو طرف
 ۴- هر دو طرف از هر دو طرف
 ۵- هر دو طرف از هر دو طرف
 ۶- هر دو طرف از هر دو طرف
 ۷- هر دو طرف از هر دو طرف
 ۸- هر دو طرف از هر دو طرف
 ۹- هر دو طرف از هر دو طرف
 ۱۰- هر دو طرف از هر دو طرف
 ۱۱- هر دو طرف از هر دو طرف

۱- از برای حق و در هر دو طرف از هر دو طرف
 ۲- بر وجه مستقیم و در هر دو طرف از هر دو طرف
 ۳- بودی از هر دو طرف از هر دو طرف
 ۴- هر دو طرف از هر دو طرف
 ۵- هر دو طرف از هر دو طرف

۱- در هر دو طرف از هر دو طرف
 ۲- سبک در هر دو طرف از هر دو طرف
 ۳- هر دو طرف از هر دو طرف
 ۴- هر دو طرف از هر دو طرف

Handwritten notes and signatures in various directions, including a large signature at the bottom left and several smaller ones scattered throughout the lower half of the page.

1-222
 2
 3
 4
 5
 6

سایه قوت فتنه الهی بر جانها و غیره...
 1-222
 2
 3
 4
 5
 6

1-223
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10

حالی از اینها...
 1-223
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10

1-224
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10

این قبیل...
 1-224
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10

1-225
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10

این قبیل...
 1-225
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10

توضیح در خصوص...

1-285
2
3
4
5
6
7
8

1-286
2
3
4

3-287
2
3
4
5
6

1-288
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14

توضیحات و یادداشت‌ها در پایین متن...

1. ...
 2. ...
 3. ...
 4. ...
 5. ...
 6. ...
 7. ...
 8. ...
 9. ...
 10. ...
 11. ...
 12. ...
 13. ...
 14. ...
 15. ...

1. ...
 2. ...
 3. ...
 4. ...
 5. ...
 6. ...
 7. ...
 8. ...
 9. ...
 10. ...
 11. ...
 12. ...
 13. ...
 14. ...
 15. ...

1. ...
 2. ...
 3. ...
 4. ...
 5. ...
 6. ...
 7. ...
 8. ...
 9. ...
 10. ...
 11. ...
 12. ...
 13. ...
 14. ...
 15. ...

1- 241
 2- 242
 3- 243
 4- 244
 5- 245
 6- 246
 7- 247
 8- 248
 9- 249
 10- 250
 11- 251
 12- 252
 13- 253
 14- 254
 15- 255
 16- 256
 17- 257
 18- 258
 19- 259
 20- 260
 21- 261
 22- 262
 23- 263
 24- 264
 25- 265
 26- 266
 27- 267
 28- 268
 29- 269
 30- 270
 31- 271
 32- 272
 33- 273
 34- 274
 35- 275
 36- 276
 37- 277
 38- 278
 39- 279
 40- 280
 41- 281
 42- 282
 43- 283
 44- 284
 45- 285
 46- 286
 47- 287
 48- 288
 49- 289
 50- 290
 51- 291
 52- 292
 53- 293
 54- 294
 55- 295
 56- 296
 57- 297
 58- 298
 59- 299
 60- 300
 61- 301
 62- 302
 63- 303
 64- 304
 65- 305
 66- 306
 67- 307
 68- 308
 69- 309
 70- 310
 71- 311
 72- 312
 73- 313
 74- 314
 75- 315
 76- 316
 77- 317
 78- 318
 79- 319
 80- 320
 81- 321
 82- 322
 83- 323
 84- 324
 85- 325
 86- 326
 87- 327
 88- 328
 89- 329
 90- 330
 91- 331
 92- 332
 93- 333
 94- 334
 95- 335
 96- 336
 97- 337
 98- 338
 99- 339
 100- 340

1- 242
 2- 243
 3- 244
 4- 245
 5- 246
 6- 247
 7- 248
 8- 249
 9- 250
 10- 251
 11- 252
 12- 253
 13- 254
 14- 255
 15- 256
 16- 257
 17- 258
 18- 259
 19- 260
 20- 261
 21- 262
 22- 263
 23- 264
 24- 265
 25- 266
 26- 267
 27- 268
 28- 269
 29- 270
 30- 271
 31- 272
 32- 273
 33- 274
 34- 275
 35- 276
 36- 277
 37- 278
 38- 279
 39- 280
 40- 281
 41- 282
 42- 283
 43- 284
 44- 285
 45- 286
 46- 287
 47- 288
 48- 289
 49- 290
 50- 291
 51- 292
 52- 293
 53- 294
 54- 295
 55- 296
 56- 297
 57- 298
 58- 299
 59- 300
 60- 301
 61- 302
 62- 303
 63- 304
 64- 305
 65- 306
 66- 307
 67- 308
 68- 309
 69- 310
 70- 311
 71- 312
 72- 313
 73- 314
 74- 315
 75- 316
 76- 317
 77- 318
 78- 319
 79- 320
 80- 321
 81- 322
 82- 323
 83- 324
 84- 325
 85- 326
 86- 327
 87- 328
 88- 329
 89- 330
 90- 331
 91- 332
 92- 333
 93- 334
 94- 335
 95- 336
 96- 337
 97- 338
 98- 339
 99- 340
 100- 341

1- 243
 2- 244
 3- 245
 4- 246
 5- 247
 6- 248
 7- 249
 8- 250
 9- 251
 10- 252
 11- 253
 12- 254
 13- 255
 14- 256
 15- 257
 16- 258
 17- 259
 18- 260
 19- 261
 20- 262
 21- 263
 22- 264
 23- 265
 24- 266
 25- 267
 26- 268
 27- 269
 28- 270
 29- 271
 30- 272
 31- 273
 32- 274
 33- 275
 34- 276
 35- 277
 36- 278
 37- 279
 38- 280
 39- 281
 40- 282
 41- 283
 42- 284
 43- 285
 44- 286
 45- 287
 46- 288
 47- 289
 48- 290
 49- 291
 50- 292
 51- 293
 52- 294
 53- 295
 54- 296
 55- 297
 56- 298
 57- 299
 58- 300
 59- 301
 60- 302
 61- 303
 62- 304
 63- 305
 64- 306
 65- 307
 66- 308
 67- 309
 68- 310
 69- 311
 70- 312
 71- 313
 72- 314
 73- 315
 74- 316
 75- 317
 76- 318
 77- 319
 78- 320
 79- 321
 80- 322
 81- 323
 82- 324
 83- 325
 84- 326
 85- 327
 86- 328
 87- 329
 88- 330
 89- 331
 90- 332
 91- 333
 92- 334
 93- 335
 94- 336
 95- 337
 96- 338
 97- 339
 98- 340
 99- 341
 100- 342

243

1 بود و ما...
 2...
 3...
 4...
 5...
 6...
 7...
 8...
 9...
 10...
 11...
 12...
 13...

ع اوله

1...
 2...
 3...
 4...
 5...
 6...
 7...
 8...
 9...
 10...
 11...
 12...
 13...

ع اوله

...
 ...
 ...

1...
 2...
 3...
 4...
 5...
 6...

1...
 2...
 3...
 4...
 5...
 6...
 7...
 8...
 9...
 10...
 11...
 12...
 13...
 14...
 15...

کتابچه مستقیمه که ...
 1- 247
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14

دره سولستان و نغمه و میخانه قاسم

1- 248
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11

1- 249
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12

- 1-2 طرز و ولایت و کوشان (مستحق)
- 3 حاد و غیره ...
- 4 ...
- 5 ...
- 6 ...
- 7 ...
- 8 ...
- 9 ...
- 10 ...
- 11 ...
- 12 ...

۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰
۱۱
۱۲

- 1-26 از لوتی که ...
  - 2 ...
  - 3 ...
  - 4 ...
  - 5 ...
  - 6 ...
  - 7 ...
  - 8 ...
  - 9 ...
  - 10 ...
  - 11 ...
- ۲
۳
۴
۵
۶
۷
۸
۹
۱۰
۱۱
۱۲

- 1-26 ...
- 2 ...
- 3 ...
- 4 ...
- 5 ...
- 6 ...
- 7 ...
- 8 ...
- 9 ...

TEZ ÖZETİ

Mühimme Defterleri, Osmanlı Devleti'nin merkez teşkilatının en önemli organı olan, Divân-ı Hümâyûn'da alınan kararların kaydedildiği defterlerdendir. İncelediğimiz 141 Numaralı Mühimme Defteri I. Mahmud (1730-1754) dönemine aittir. Bu defter 1735 yılını içermektedir. VXIII. yüzyıl ortalarında Osmanlı Devleti'nin sosyal, iktisadi, askeri ve idari durumu hakkında önemli bilgiler içermektedir. Bu dönemde devletin gerek iç ve gerekse dış meseler hakkında izlediği politikaları yansıtmaktadır.

Çalışmamızda Mühimme defterlerinin kaynağını oluşturan Divân-ı Hümâyûn ve genel olarak Mühimme defterleri hakkında bilgiler verilmiştir.

Bu çalışmamız IV bölümden oluşmaktadır. I. Bölümde, 141 numaralı Mühimme Defteri'nin değerlendirilmesi yapılmıştır. Bu değerlendirme yapılırken defterin fiziki durumu, diplomatik ve teknik özellikleri ile tarihleri hakkında bilgiler verilmiştir. Muhteva özelliklerinde ise hükümler konularına göre sınıflandırılırken örneklerle açıklanmıştır. 141 Numaralı Mühimme Defteri'nde en çok tevcihat ve atamalar, eşkıyalık, hazeriye vergisi ve askere yazma ve sefer ile ilgili hükümler yer almaktadır.

II. bölümde, çalışmamızdan faydalanmak isteyenlere kolaylık sağlamak amacıyla, günümüz harflerine çevirdiğimiz hükümlerin özetleri hazırlanmıştır. III. Bölümde, hükümlerin günümüz harflerine çevirisi yer almaktadır. IV. Bölümde ise, defterdeki belgelerin fotokopisi sunulmaktadır.

ENGLISH SUMMARY

The Mühimme Defters are the ones in which the decisions that were taken by Divân-ı Hümayun which was the most important department of the Ottoman State, were recorded. The one we are studying on belongs to the year 1735, a year in the period Mahmud I. was on the throne(1730-1754). It includes important information about the social, economical, military and administrative conditions in the middle of 18th century. It includes important information about the foreign and domestic policies the Ottomans State followed.

In our study, general information about Divân-ı Hümayun and The Mühimme Defters has been given. The study consists of four chapters.

In the first chapter The Number 141 Mühimme Defter has been analyzed. Within this analysis, the information about the physical conditions, diplomatic and technical qualities of the Defter can be found. The verdicts has also been explained with examples while being classified. In the Defter the verdicts that are related with appointments to assign, bandity, the Hazariyye tax and military expeditions took the most place. In the second chapter the summary of the verdicts has been prepared for the researchers. In the third chapter, the verdicts which have been tanscribed into Latin alphabet can be found. The copy of The Defter has been added to the study as the fourth chapter.

ÖZGEÇMİŞ

22.4.1970 İzmir doğumluyum. İlk ve orta öğretimimi Pınarbaşı ilk ve orta okulunda tamamladım. 1988'de İzmir Atatürk Ticaret Lisesi'ni bitirdim. 1990 yılında Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih bölümünü kazandım ve 1996 yılında mezun oldum . Aynı sene Yeniçağ Osmanlı Tarihi Kürsüsü'nde Yüksek Lisans programına girdim. Halen Manisa Celal Bayar Üniversitesi'nde Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Okutmanlığı görevini sürdürmekteyim.

